Biblioteca Univ...

2 lei NUMARUL

LUNI 1 Octombrie 1923

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACTIA
IAȘI. — STR. ...
TELEFON ...

UNT DE LEMN • DE MASA • OLIVIA

Incetarea rezistenței pasive

— Un moment important în politica Europei —

Zilele acestea am înregistrat un eveniment de o importanță capitală pentru așezarea și pacificarea Europei. Germania a renunțat la rezistența pasivă în regiunea Ruhrului ocupată de francezi în Ianuarie 1923. Prin aceasta, piedica cea mai grea pentru reluarea tratativelor și rezolvarea chestiunii reparațiilor este înlăturată.

Dacă Franța a fost sinceră în declarațiile sale, ar urma ca, imediat după capitularea Germaniei prin nimicirea armelor rezistenței pasive, să înceapă o serie de conferințe, în care să se revizuiască problema reparațiilor, dându-i-se alți termeni, bazați pe realități. La ce rezultat vor duce tratativele diplomatice nu se poate încă preciza. Experiențele de până acum însă, ne fac să prevedem ivirea unei alte serii de piedici. Căci atât Franța cât și Germania nu sunt pregătite sufletește pentru pace.

D. Poincaré nu s'ar putea menține la putere într'o perioadă mai lungă de liniște. Prin urmare, el va căuta să exploateze până la maximum resentimentele franceze împotriva vecinului de peste Rin.

Germania e subminată de ideia revanșei, sub orice formă. Această idee găsește teren minunat într'un popor învins și dezorientat. Lipsa de oameni de Stat agravează mult situația. Curente politice dăunătoare stăpânesc țara, ducând-o la greșeli extrem de costisitoare. După asasinarea lui Rathenau, singurul om care era în stare să înțeleagă vremurile și să le stăpânească, Germania s'a lăsat dusă în prăpastie de o șleahtă de oameni ce-și făceau numai interesele lor. Magnații industriei, conducătorii efectivi din ultimul timp ai Reichului, nu sunt acuzați în zadar de presa franceză.

Dezastrul mărcii și eșecul rezistenței pasive se datoresc în mare parte acestei pături lacome, care a exploatat spiritul de supunere și naivitatea poporului german, sărăcindu-l și umilindu-l pentru ca ei să realizeze averi fantastice.

*

Susținând rezistența pasivă, germanii au nesocotit cași, atunci când au pornit războiul acel factor imaterial dar totuși esențial în orice întreprindere de masă: factorul moral. E ciudat că țara care are cei mai mulți filozofi este lipsită, în politică, atât de înțelegerea momentului psihologic cât și de priceperea exploatării lui.

D. Poincaré cunoaște foarte bine slăbiciunile acelora cu care se războește, și le-a aplicat probabil cu o plăcere nespusă, metodele sale drastice de om tare.

*

Ca rezultat pozitiv și imediat încetarea rezistenței pasive va aduce după sine consolidarea d-lui Poincare. In Anglia va porni un nou val de furie împotriva premierului francez, pe când cabinetul dela Londra îi va manifesta o cordialitate perfectă: englejii, mult mai dibaci decât nemții au știut întotdeauna să nu se grăbească.

Succesul în Ruhr va schimba poate rezultatele așteptate în alegerile din Franța. Ar fi cu putință ca actualul guvern să se mențină. Izbânda lui însă este zbânda militarismului războinic, care va ajunge un pericol pentru el însuși: soldații francezi ținuți sub arme câte șase și opt ani se pot molipsi ușor de psihoza revoluționară ce bântue în Ruhrul ocupat de ei.

Franța trebue deci să exploateze cu multă prudență succesul său asupra maselor flămânde și demoralizate ale Germaniei.

I. L.

Cetiți în pagina IV-a

Ultima Oră

telegrafică și telefonică

CHAOSUL MONETAR

Inainte și după războiu. — Statul și circulația monetară.

Trecem prin o perioadă în care nu numai că nu vedem apărând vre-o licărire de limpezire cu privire la monedă, ci din contra, chaosul pare că sporește.

Chaos monetar a existat și înainte de războiu, numai cu diferența că e mai pronunțat, mai acut acum decât cum era altădată.

*

Inainte de războiu nu exista un sistem monetar unic. Țările de viță latină făcuseră o convenție, o uniune intitulată „Uniunea monetară latină" întemeiată în Geneva. Ele admiseseră ca bază a sistemului lor cele două metale nobile, aurul și argintul. Statele Anglo-saxone și cele de viță germană sprijineau sistemul lor monetar pe aur numai. Prin Asia erau țări cari credeau numai în argint. Nu mai vorbim de triburile africane cari se serveau de scoici, sare, etc. pentru tranzacțiile dintre dânșii.

Dar pe lângă aur și argint, circulau nenumărate sisteme de bancnote. In Germania, de exemplu, fiecare Stat ca Bavaria, Saxonia aveau sistemul lor de emisiune. Când treceai din un stat în altul, trebuia să faci calcule multe, ca să știi câtă hârtie din unul dintre state trebue să dai pentru a primi valoare identică din cele ale celuilalt stat. Erau și bancnote, cari nu se primeau în alte state. Mai erau cambii, devize, titluri de împrumut ale Statelor, etc.

Era un chaos în toată regula. Lumea trăitoare pe vremurile dinainte de războiu, dintre cari mulți născuți în vremea acela de chaos, se deprinsese cu el.

De pe atunci însă câți-va învățați, isbiți de această diversitate monetară, de dificultățile sistemelor monetare, când nu puteai ști cu siguranță, ce valoare monetară posezi în buzunar, se gândeau la o contopire a tuturor sistemelor monetare în unul singur. Se propunea de pe atunci reunirea unei conferințe cu delegați de ai tuturor puterilor, ca să se înțeleagă asupra alcătuirei noului sistem.

*

Ideia aceasta a continuat și după războiu. De aceia între multele comisiuni prevăzute în tratatul de pace din Versailles este și una care are menirea a se ocupa de monedă, sistemele monetare, valuta etc.

Este cert că războiul a provocat o răsturnare a tuturor oșezămintelor întocmite de oameni și chiar a principiilor ca și a ideilor.

In lumea veche se ajunsese în decursul timpului, după multe observații și experiențe, la întocmirea unor așezăminte, cari să diriguiască mersul valorilor monetare, cum și cele ale altor valori. Erau bursele.

După bursa din New-York se orientau bursele de cereale ale tuturor Statelor, după bursa metalelor din Anglia, cursul metalelor și așa mai departe.

Era în funcție atunci legea ofertei și cererii.

Astăzi de așa ceva nu se aude, iar amestecul direct al Statelor în circulația monetară a sporit chaosul.

Se poate întrevedea acum stabilirea unui sistem monetar unic? Se poate reveni la sistemul vechiu?

V. I. Radu

Recenzii

Dr Maria Montessori

Pedagogia medicală

Ed. Cartea Românească, București 1923.

O broșură numai de 4 coli și jumătate de tipar. Ea cuprinde rezumatul lecțiilor de pedagogie pe care autoarea le-a făcut în 1900 la *Școala normală ortofrenică* din Roma.

D-na d-r Montessori este o figură mare de o reputație mondială și nu se putea ca inima ei să nu fie atinsă de soarta nenorociților mici copii anormali. Mai mult. Ceea ce a făcut-o să se ocupe de Pedagogie și să devină celebră în această ramură de activitate omenească, a fost tocmai priveliștea acestor nenorociți, pe care i-a cunoscut în Azilele și Spitalele pe unde trebuia să intre ca studentă în medicină.

Studiind pe anomali a trecut apoi la normali, pe care i-a considerat în primii ani, ca pe niște anormali de 10-12 ani. De aici pornește să clădească întreg sistemul școlar care-i poartă numele.

In această broșură, celebra profesoară de la Roma dă mai întâi câteva povețe despre îngrijirile fizice pe care trebue să le dăm copiilor anormali, începând cu cercetarea celor cinci simțuri principale, cum să le îngrijim și cum să le tămăduim, pentrucă ele sunt porțile spiritului prin care intră cunoștințele în minte.

Mai apoi se ocupe de modul de predau al diferitelor obiecte și mai ales Scrierea și desenul, și încheie acest capitol cu educația morală.

Recomand cu tot dinadinsul tinerilor învățători ca înainte de a citi altă carte de pedagogie, să citească această mică cărticică care-i va pune pe cale să priceapă rostul metodelor și a multor probleme pedagogice.

Broșura se sfârșește cu un Carnet pentru studiul individual al copilului și începe cu un studiu introductiv asupra clarificărei copiilor anormali.

C. V. Buțureanu

Remanierea ministerială

se va produce pe ziua de 4 Oct.

— Ce se știe pozitiv. — Spre o împăcare Mârzescu-Al. Constantinescu. —

București. — S'a stabilit ca decretul de remaniere a cabinetului să apară în Monitorul Oficial, în dimineața zilei de 4 Octombrie.

Ceia ce se poate afirma până acum pozitiv este că d. Tancred Constantinescu va lua departamentul industriei, și că d. general Văitoianu va trece la departamentul domeniilor.

Despre rest, nu se poate afirma nimic. Primul ministru păstrează un mutism desăvârșit.

S'a remarcat faptul că zilnic, și chiar de două ori pe zi, d. Ionel Bratianu are lungi convorbiri cu prințul Știrbey.

*

In cercurile politice se vorbește cu insistență de o împăcare între d-nii Mârzescu și Al. Constantinescu. Se zice că această împăcare ar fi fost pregătită chiar de către actualul ministru al domeniilor.

*

Un important consiliu de miniștri se va ține Luni, sub președenția d-lui Ionel Bratianu.

Situația proastă economică

— Urmările lipsei de numerar —

Urmările lipsei de numerar se simt tot mai mult. Fără elementul vital și primordial, întreaga activitate a instituțiilor noastre financiare este amenințată de paralizie.

Băncile sânt azi în imposibilitate de a mai acorda cel mai mic credit. Din această cauză, foarte numeroase industrii își vor suspenda lucrul. Altele, aproape de a începe, nu vor mai fi deschise. In birourile băncilor e liniște de moarte. Funcționarii citesc gazete sau fumează. Din străinătate nu vine o centimă și nu se admite cel mai mic credit.

Odată cu stagnarea industriilor, o altă calamitate ne amenință: șomajul. Muncitorii din regiunile industriale ale Ardealului au și început să sufere consecințele lipsei de lucru provocată prin reducerea sau închiderea totală a multor ateliere și fabrici.

Așa dar criza numerarului a intrat într'o fază foarte caracteristică: fără a aduce nici un folos—căci valuta noastră rămâne în aceiași stare—produce pierderi imense pentru economia generală a țării. Slăbiciunea banului nostru are alte cauze decât inflațiunea căci, cum s'a mai spus, chiar și pentru nevoile actuale ale Statului înscrise în buget sumele emise sînt insuficiente.

Se simte nevoia banilor, cum se simte nevoia de semințe, care să rodească... pe ogor. Ei trebuesc răspândiți cu măsură, nu prea mult dar îndeajuns ca să dea viață atâtor câmpuri de activitate care nu așteaptă decât de acest nervum rerum pentru a prinde viață și a prospera.

Funcționarea școlilor minoritare

— Ordonanța ministerului instrucției. —

Cluj. — Ziarele maghiare publică în extenso ordonanța ministerială despre funcționarea școlilor confesionale și maghiare și se declară mulțumite cu soluțiile date. Ele spun că ceiace n'a putut rezolvi partidul maghiar prin atitudinea sa energică, prin memorii și adunări a fost în stare să rezolve d. Zombory Ladislau, care este persona grata la d. Brătianu și la ministerul instrucției.

Au fost câștigate două revendicări importante: funcționarea școalelor ordinelor călugărești în condiții egale cu școlile confesionale maghiare și predarea numai a geografiei și istoriei țării în limba română.

In acest an școlar se prevede că va fi pace și liniște. Ungurii se tem însă de anul 1924, când toți profesorii dela toate materiile de învățământul vor fi siliți să dea examen de limba română.

Actualități din afară

O bancă pentru ușurarea divorțurilor. — Unde credeți că s'a înființat o astfel de bancă? Desigur că în America.

La Johnstown (Pensylvania), un original a înființat o bancă pentru a avansa fonduri persoanelor solvabile care doresc să divorseze.

Această bancă face afaceri excelente și n'a perdut nici o centimă dela înființarea ei. Clienții săi i-au rambursat regulat avansurile pe care ea le-a făcut.

*

Inconjurul lumei în aeroplan. — Aviatorii englezi Mc Mulan și Malinus proectează de a face înconjurul lumii în aeroplan. Pentru aceasta au stabilit câteva puncte de aprovizionare, în special în oceanul Pacific.

Un yacht „Frontiersman" va fi încărcat cu provizii și cu esența necesară aparatelor, cât și cu cantitățile de vin și alcool pentru aviatori.

Dar autoritățile americane antialcoolice veghiază. Prin trecerea sa prin Los Angelos, vaporul „Frontiersman" a fost prins și cantitatea de alcool confiscată.

NOTE ȘI IMPRESII

ASPECTE DIN IAȘI

Pânea. — La cafenea. — La frizer. — Restaurantele și cofetăriile. — Colbul, gunoiul, porcii. —

Oamenii trăesc, ca să zicem așa, la suprafață. Ei nu-și dau samă, în deobște, de fondul lucrurilor...și nu-i vorba, bineînțeles, de chestiile mari—ci de mărunta viață de toate zilele.

V'ați gândit, de pildă, la murdăria vieții—nu la figurat?

Pânea care vi se prezintă rumenă pe masă—știți câte aventuri a avut? Și nu atât dela cuptor până la tarabă, cât dela tarabă acasă. Servitoarea ia pânea în mână — o mână suspectă —, imprimându-i cele cinci degete pe delături, și merge așa pe câteva străzi. Apoi, cum coșul nu-i vine bine, își schimbă mânile. Pâinea se sprijină atunci o'un colț de piept, pe-o bluză lustruită, cu unele orificii prin care își fac apariția exponenții femininului. Dar cumpărăturile tot nu-s bine aranjate. Servitoarea — fără nici o ezitare—așează pânea pe-un prag sau chiar pe trotuar. După ce și potrivește lucrurile din coș, înșfacă pânile de jos și—înainte! Nu-i nici o exagerare. Acest tablou se vede zilnic. N'aveți decât să eșiți pe stradă între șase și opt dimineața. Dar domnișoara care întinde zâmbitoare o felie de pâne într'o furculiță de argint unui tânăr de alături — nu se poate scula înainte de zece...

Intri la o cafenea de pe strada mare. Un chelner îți aduce ceai. Il vezi cum ia dintr'o cutie un pumn de zahăr... apoi lasă printre degete, în fiecare pahar, câte două bucățele. Se apropie de tejghea, cu mâna ia o felie de lămâe și o pune în ceai. Apoi își șterge degetele de pantaloni. Operația se repetă la fiecare client. Insfârșit, ceaiul tulbure, cu praf la fund și cu untură la suprafață, ți se așează pe masă. Un sfert din pahar e vărsat în farfurioară, în care plutește o muscă. Chelnerul pentru complectarea serviciului, îți aduce în mână un covrig dela vânzătoarea de pe trotuar dintr'o coșarcă colbăită.

Intri la frizer. Te așezi în fața oglinzii. Un băiat, cu o exemă pe mână, îți soponește fața cu pămătuful luat dela clientul din spate. Un val de spumă îți intră în gură. Nici n'ai când să te aperi, și tânărul frizer îți și vâră arătătorul printre buze, scociorându-ți în gură spuma—ca o mamă care expulzează urgent și cu violență ceva netrebnic din gura copilului. Briciul se lovește de câte-va ori de curea. Apoi ți se apropie de obraz. Ii cer băiatului să-l dezinfecteze. El te privește cu ochi mirați: — „De ce? Doar l-am dat pe curea... și microbii mor la curea". — „Cum mor", îl întrebi cu stupefacție. — „Mor din două cauze: mai întâiu din isbitură și apoi de ferbințeală". Incepe operația: un șervet umed și cu clăbuci punctați cu păr străin îți înconjură fața. Briciul se strecoară tacticos pe obraz. Frizerul te apucă de nas, de ureche, de gușă... De-odată, o tăetură. Băiatul șterge repede sângele cu degetul și apoi, cu arătătorul, apasă acolo multmult, până când se cicatrizează rana.

Treci prin ograda unui restaurant din centru, dar chiar din centru—poți spune chiar centrul însuși. Mormane de gunoiu subt ferestrele bucătăriei. Inlăuntru o infecție de clacă. Un closet insuportabil alături. Parcă organele îți iau brusc altă poziție în corp..

Mânânci o prăjitură—un gust de unt rînced și un miros de ouă clocite te îneacă. Limba și nasul se îmbibă de infecție. In zadar îți ștergi limba cu șervetul și faci gargară pe nări. Odată, am vrut să cumpărăm ouă dela un negustor cunoscut. —„Astea nu-s pentru d-voastră", ne-a obiectat el. — „Și de ce?" — „Păi, îs vechi... le-am strâns pentru cofetărie!"

In localurile de aperitive, sute de muște stau pe feliile de salam și pe tartinele cu icre. Sara, fără să se acopere marfa, băiatul din prăvălie mătură—făcând un colb ca în mijlocul străzii.

Dar murdăria ulițelor? Trebue să umbli prin oraș cu batista cu colonie la nas și cu o felie de lămâe în gură.

(Continuarea în pag. II-a)

Cinema MODERN Astăzi Sămb. 29 și mâine Dum. 30 la 3, 5 jum și seara la 9 jum,

ULTIMELE 2 ZILE

L'EMPEREUR des PAUVRES (Impăratul Saracilor)

Grandioasă epopee socială după celebrele romane: *Saracnl, Milioanele, Torțele, Mardarii, Vijelia și Floreal* ale celebrului romancier francez FELICIEN CHAMPSAUR

Magistrala interpretare cuprinde în primele roluri: fermecătoarea frumusețe a Parisului D-ra *GINA RELLY* de la Teatrul Sarah Bernhardt, precum și D-nii

KRAUSS și LEON MATHOT

Celebrii tragedieni de la Comedia Franceză din Paris. Primul cunoscut din Mizerabilii și al doilea din Monte-Cristo. **Imparatul Saracilor** este filmul care a întrecut cu mult formidabilul succes obținut cu Cei 3 Mușchetari.

INȘTIINTARE

După cererea generală și cu mari sacrificii am obținut reintoarcerea în localitate la **TEATRUL ELISABETA**

a TRUPEI AMERICANE

în frunte cu fruntașii și glorioșii artiști americani

Diana Feinman -- Celia Ad er

I. Goldșmith -- I. Buzatt

Urmăriți afișul zilei H. Braunștein Impresar

HUTCHINSON

1850 HUTCHINSON C.N.D.C. PARIS COMPAGNIE NATIONALE PARIS

ȘOȘONI și GALOȘI

Vânzarea exclusivă pentru toată România

Societatea PENTAGON

— IAȘI Str. Stefan cel Mare 4 —

BUCUREȘTI Str. Lipscani No. 4. CHIȘINAU Str. Armenească 71

„PRIMUL" PREZICATOR

„Săvescu"

din București

Numai un scurt timp în localitate, stradela 2 Băeți No. 6 din I. C. Brătianu, prin Vasile Stroescu în dosul farmaciei Regina Maria

Cu Atențiune!

Numai prin descoperirea sa în calculul „Cifrelor" se poate prezice, precis, exact și serios la persoane serioase or-ce interes, afacere, descopere or-ce mister „Sufletesc" din viață și dă toate lămuririle necesare, celor care nu pot reuși în cele ce doresc. Le arată toate piedicele, sau cum ar trebui să urmeze pentru a reuși în cele dorite, sufletește familiar arată cauza neînțelegirilor, le arată toate motivele, ce trebue să facă sau nu, cum să se poarte, pentru căsătorie, care partidă e bună sau nu, se descopere or-ce fel de boale vechi pe cât posibil, care afacere este bună sau nu, cu tovărășie et, cari sunt dușmăniile, fie cunoscute sau nu, cu cine să te unești, care sunt defectele sau calitățile fie cărui în parte. Judecăți, drumuri etc, or-ce prezicere se dă explicată și notată să nu se uite, pe un timd precis cu date, pe luni, zile ani etc.

Se dă lecție de Sugestie pentru a deveni, curagios și pentru or ce boale de nervi, și cum poți reuși în multe prin practicarea Sugestiei afaceri, dragoste, etc.

Pentru funcționari inferiori și săraci reducere, totul prin convingere, cons. 9-12 3—7 jum. în Provincie prin corespondență — numai un scurt timp.

APĂ DE GURĂ

PASTĂ DE DINȚI

LADY

sunt cele mai superioare

Concursurile sportive din Iași

Inaugurarea jocurilor sportive.— Două matchuri interesante. — Sosirea echipelor brăilene

Eri la ora 3, cu tot timpul nefavorabil, căci ploua mereu, au avut loc cele două matchuri de foot-ball anunțate din timp pe terenul parcului Sportiv, în prezența unui numeros public.

Primele echipe cari au început jocul au fost Macaby Iași și echipa Sport și Muzică. Cu toate că pământul era moale și se lipea de ghete, jocul a fost destul de viu.

Din primul moment, jocul începe a se desfășura pe terenul echipei Sportului și Macaby reușesc să marcheze un gol. Lupătorii Sportului se îndârjesc și jocul se mută pe terenul lui Macaby și echipa Sportului reușește să marcheze în prima repriză trei goluri.

La ora 4 începe repriza a doua și echipa Sportului reușește să marcheze încă un gol, încearcă să mai înainteze înspre poarta Macabylor dar este lovit de îndârjirea acestora așa că jocul se desfășoară mai mult în centru.

Rezultatul general e 4—1 în favoarea Sportului.

Jucătorii acestor echipe au dat dovadă de mult antrenament și siguranță în joc.

Remarc dela Sport:

Baref golist, Mayerbic și Stavăr extrem drept și dela Macaby: Bander golist, Froner centru Sturun haf centru.

Arbitru Marton imparțial.

*

După o pauză de un sfert de oră, începe al doilea match între echipa trenului Blindat și Aviația.

Din primul moment, aceste două echipe formate din ofițeri și soldați au dat dovadă de aceiași forță.

În prima repriză, trenul blindat reușește să marcheze un gol, dar Aviația înaintează imediat și marchează și ea un gol, în a doua repriză se petrece acelaș lucru. Așa că rezultatul final e 2—2.

Jocul destul de frumos, se desfășoară mai mult în Centru ceiace dovedește că amândouă echipele sunt de aceiaș forță.

Remarc dela aviație: locot. Vendeliu extrem drept. Reesman centru înaintaș, Auslander buc. stâng și Grigorescu inter stânga, dela Blindat: Voiner bec stâng, Goerfe haf centru și Vasiliade inter stânga,

Arbitru Names imparțial Jocul s'a prelungit până ce a început să se întunece.

*

Aseară cu trenul de Galați la ora 9 jum. a sosit echipa de foot-ball și echipele de atletism ale orașului Brăila.

Ele au fost primite în stație de către d. căpitan Popovici și un grup de sportsmani.

Echipa de foot-ball e formată din elevii liceului „Bălcescu", iar atletismul din:

Locot. Ciocârlan, care e experimentat în aruncarea javelotului, sărituri înălțime și lungime și sărituri la 10 m. garduri.

Ianou Bocium, sărituri în lungime și înălțime cu avânt și fără avânt. Alex. Apostolescu sărituri în lungime cu avânt.

Toti Valerianus, box, greutate și lungime fără avânt.

Ionescu Petre: 100 m. plat.

Victor Seșu; 100 m: plat.

Radu Zăvoiu; 1500 m. plat.

Paul Constantinescu; juvelot, disc.

Dumitru Stoian; juvelot, disc.

Apostolescu Tache fond. 3000 m. Stafeta 100 m.

O echipă de woley-ball cu elemente din echipa de foot-ball.

*

Astăzi e pauză dar mâne dimineață vor începe jocurile la parcul sportiv.

În primul rând va avea loc un match între echipele reprezentative ale orașului Iași cu echipa Brăilei.

În urmă vor avea loc și concursurile de atletism la care i-au parte și concurenții din Chișinău și Iași

Aurel L.

LIBRARIA „UNIVERSALA"

— Str. Cuza-Vodă 52 —

angajează imediat *un vânzător sau o vânzătoare,*

Artiștii români și figuri din viața evreiască

D. Alex Stein și d-na Lares în piesa „Zi și noapte"

Populația muncitorească israelită,—massa,—părea întrucâtva nedumerită. Oare această extraordinară „trupă din Vilna", compusă din evrei, și care interpretează cu atâta triumf repertorul clasic și modern, ar putea oare interpreta cu același succes o piesă din „viața evreiască"? Nu cumva sunt artiști mondiali, dar cari necunoscând întru nimic viața evreiască, nu s'ar încumeta să se atingă de un subiect din această viață? Era o întrebare firească.

Se'nțelege că această întrebare și-a pus-o mai ales tinerimea. Bătrânii știu perfect de bine, că adevăratul artist se identifică cu personagiul pe care îl crează, pentru că își amintesc încă că *Matei Millo*, și în urmă *Liciu, Manolescu, Notlara* deși creștini, interpretară figuri din viața evreiască, cu o putere de realitate covârșitoare.

*

Dar excelenta trupă din Vilna, a dat un răspuns scânteetor întrebărei puse, în *Ziua și Noaptea,* piesă reprezentată aseară.

Ne găsim în epoca de credință oarbă în marii rabini,—considerați ca sfinți și făcători de minuni. El era protectorul, el scăpa orașul de orice nenorocire, nimic nu se mișca fără voia lui. Iată însă că o epidemie se naște, mor copiii cu miile Populația vine la sfânt și îl roagă să pue capăt catastrofei, care de sigur, este o pedeapsă cerească, din vina unuia care a păcătuit. De sigur că rabinul care știe totul, cunoaște pe păcătos, îl va pocăi și gemetele mamelor vor înceta.

Dar rabinul se găsește într'o stare sufletească alta, decât cea așteptată. El nu se mai crede în stare de a implora nici o milă cerească, nici a deschide lupta cu „necuratul", care persecuta orașul. El e frământat de o închipuire: există un păcătos, dar acela e însuși el.

Această frământare, această nebunească ce cuprinde mintea rabinului, până acum atât de limpede, legenda o explică, prin contactul cu frumoasa Miriam orfana crescută în casa rabinului de însăși mama sa.

Poporul stăruie, și afirmă, că Necuratul și-a găsit sediul în „moara părăsită" rabinul ordonă intendentului — Gabai, — de a se introduce noaptea în moară, și de a vedea ce se petrece. Acesta se execută, și la poruncă, spune că l'a văzut noaptea în moară, alăturea de *necurat*, petrecând în orgii pe însuși rabinul cu frumoasa Miriam.

Rabinul, e înspăimântat, de această destăinuire, — dragostea lui ascunsă pentru Miriam e cunoscută de Necuratul, care a înscenat scena din moară pentru a-l compromite în ochii Atotputernicului. Inebunește.

În contra credinței, el ordonă populației în zi de doliu să se dedea la orgii, să joace. El însuși chiamă pe Mariam și deschide jocul desfrânat. Vin în grabă alți poporeni, cari comunică un incendiu isbucnit la moară, — și atunci rabinul, strângând în brațe pe Mariam, se aruncă și dispare în flacări, purificațiunea păcatului.

*

Aceasta e piesa.

Pe de o parte, un mediu real al unei case de rabin, ce se poate încă vedea la noi, care lasă la epoca în care se petrece acțiunea, a fost, de sigur, exactă — iar pe de alta parte figura aceasta a Marelui Sfânt, cuprins de o patimă profană, ce deschide în sufletul său o luptă crâncenă între pietata și autosugestiunea puterei sale divine și iubirea profană ce-i stăpânește și îl duce la nebunie și sacrificare de viață.

D. *Alex. Stein*, a făcut din Rabinul din Kryniza o creațiune Schakesperiană. Și așa, după cum marele și regretatul artist *Manolescu* a reușit să ne facă să vedem în *Hamlet* 5 figură reală, așa d. *Stein*, o isbutit să trăim o viață reală, alături de sbuciumul sufletesc al rabinului din Kryniza, — cu drept artistul a fost obiectul unor mari ovațiuni, recompensa consfințirei de către mulțimea ieșană a marelui său talent.

De ansamblu nu mai vorbim azi, — e acelaș fără greș. Ținem însă, să relevăm azi un nou debut, acel al d-nei *Indith Lares* în *Devoire*, mama rabinului. A avut un joc emoționant, — și s'a dovedit artistă, care ar face fala oricărei scene de seamă.

Dan

Tren special Iași-Chișinău

—pentru expoziția agricolă—

Pentru a înlesni participarea la expoziția agricolă, s'a înființat un tren special Chișinău-Iași.

Acest tren pleacă la 9.30 dimineața din Chișinău și ajunge la Iași la 2,15 după amiază. La înapoiere trenul pleacă din Iași la 12.30 noapte și ajunge la Chișinău la 5.18 dimineața.

Mulțumită stăruințelor puse de d. Ciugulescu, șeful gării, la trenul din Chișinău spre Iași, se atașează un vagon-restaurant, iar la acel din Iași spre Chișinău un vagon de dormit.

Tariful unui pat la vagonul de dormit e de 60 lei.

Trenul va funcționa timp de 15 zile.

INFORMAȚII

x *D. general Mircescu a fost deplasat din comandamentul Bucovinei. Oficiosul „L'Independance Romaine" anunță numirea d-sale ca inspector general al cavaleriei.*

Este ciudat că aceasta deplasare a d lui general Mircescu a a fost anunțată în prealabil de celelalte ziare, în totul agitațiilor pe tema măsurelor contra fasciștilor.

x În ședința de ieri a Curței cu juri urma să se judece procesele de omor a lui Sava Popa și Al. Dominicioaei dar fiind lipsă doi jurați procesele au fost amânate.

Astăzi se judecă procesul fioroșilor criminali care au omorât anul trecut pe Moisa David din Nicolina.

x Astăzi e ultima zi pentru plata impozitelor de 1 la sută pe cifra-afacerilor pe luna Septembrie.

Acei care nu vor achita impozitul astăzi vor plăti impozitul dublu plus 100 lei amendă.

x La judecătoria ocol II urban, a venit eri procesul de ultragiu intentat căpitanului în rezervă Ciulei.

Judecătorul a admis contraproba cu martori, și a pus în libertate pe d. Ciulei.

x *Școlare.*— Inscrierile la Liceul de băeți „M. Kogălniceanu" din Iași str. Carol 23, se fac în orice zi între orele 4-6 p m. Taxele sunt cele dela clasele paralele dela școlile Statului.

Elevii nu dau examen de admitere în cl. I-a, școala fiind asimilată cu școlile statului.

Regulamentele în privința purtărei, frecventărei și promovărei elevilor sunt cele dela liceele statului.

ECOURI

— D-na Dr. Suzana Gros i șef de clinică obstetricală, s'a reîntors în localitate și reia orele de consultațiu dela 1—5 p. m. Boale de femei și lăuceri.

— D-nii institutori precum și Instituțiile școlare se bucură de rabaturi speciale cumpărând cărți de școală și material didactic numai dela „Librăria Universală" str. Cuza-Vodă 52 vis-a vis de Casele Braunștein.

— *Pentru elevi de școală.* — Cumpărați cărți de școală, precum și rechizite cu prețuri reduse numai dela *Librăria Universală* str. Cuza Vodă 52, vis-a-vis de casele Braunștein unde se acordă rabat, la liste complecte.

— Inaugurarea frumoaselor busturi ale lui Emil Costinescu și Nicu N. Albu, care era fixată pentru ziua de 27 Sept., s'a amânat pentru altă zi. Cauza acestei amânări, este că d. Ionel Brătianu, care ține să asiste la aceste serbări, nu va putea părăsi pentru în acea zi Capitala.

Rostul vizitei d-lui Voinescu

Fixarea atribuţiunelor poliţiei de Siguranţă

Am anunţat eri, că d. Romulus Voinescu, directorul general al siguranţei statului, a fost eri în localitate. D-sa a sosit în localitate pe neaşteptate.

*

Intâia întâlnire a avut-o cu d. Mancin, prefect de poliţie, care a ţinut timp de 2 ore.

Apoi d-sa a inspectat Siguranţa.

*

In ceia ce priveşte siguranţa d-sa a declarat, că lucrează acuma la un proect de reorganizare, ce va cuprinde asigurarea unei mai bune situaţiuni materiale a personalului, o distribuire de muncă mai echitabilă.

A promis a se interesa, în ceia ce priveşte găsirea unui imobil pentru brigada de Siguranţă din Iaşi.

*

Dar a fost o parte mai semnificativă.

Până azi, brigada de Siguranţă, avea o atitudine mai mult de espectativă, în multe chestiuni ce au frământat oraşul în ultimul timp.

D. Romulus Voinescu, în întâlnirea de eri, a fost categoric D-sa a cerut personalului brigadei de a informa imediat de orice pe prefectul de poliţie, şi de a fi la dispoziţia prefectului în orice ocazie, cu devotament şi fără preget.

D. Voinescu a lămurit o chestiune, ce în adevăr cerea o lămurire.

*

D. Voinescu a mai cercetat de aproape stadiul diferitelor manifestaţiuni din localitate.

Ultimele Informaţii

x Se anunţă oficial că Vineri 5 Octombre soseşte în Iaşi M. S. Regele.

Cu acest prilej, Suveranul va vizita şi expoziţia agricolă de la Copou.

x Piaţa valutară. — *Leul la Paris a notat 7,65.*

Devizele în capitală notează: Francul francez 13,30; francul elveţian 38 90; lira engleză 987; dolarul 218; coroana cehă 6 55: lira italiană 9,95; coroana austriacă bani 0,31,25; marca polonă 0,08,50.

x D. general Berthelot şi d. ministru Al. Constantinescu au trecut astă noapte prin localitate venind din Chişinău.

La ora 2 şi 10 noapte d. general Berthelot şi d. Al. Constantinescu s'au înapoiat în Capitală.

❑ Ziua de 30 Sept. e fixată ca ultima zi pentru plata impozitului pe venit.

Acei comercianţi care nu vor achita până la această dată impozitele vor plăti o dobândă de 9 la sută din impozitul datorit.

Se observă acum o mare aglomeraţie pe la toate perceptţule.

x D. C. G. Mârzescu ministrul sănătaţei, s'a înapoiat aseară în Capitală.

x Mâine Duminică 30 Septembrie, se va comemora la Sf. Mitropolie una sută ani de la moartea lui Gheorghe Lazar, printr'un parastas oficiat de I. P. S. Mitropolit al Moldovei şi o cuvântare ocazională rostită de părintele Valerin Iordăchescu.

♣ D. *C. Toma*, preşedintele Comisiei interimare, a primit din partea I. P. S. S. Gurie, arhiepiscop de Chişinau, telegrama urmatoare:

„—Salutam din toată inima românească expoziţia agricolă din Iaşi, cea dintâi a Moldovei întregite. Dorim organizatorilor mulţi ani şi propăşire, regretând că nu putem participa la deschiderea ei.

(ss) *Arhiepiscop I. Gurie*

x D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturei a vizitat alaltăeri cartierele refăcute ale Iaşului, declarându-se pe deplin satisfacut de felul cum se reface oraşul.

x După o dispoziţie luată de d. d-r Angelescu, ministrul instrucţiunei, la căminul studenţesc, din strada Păcurari, va funcţiona în anul acesta numai o cantină pentru studenţi, pentru studenţii nevoiaşi cu desăvârşire gratuit, pentru alţii cu un preţ redus.

Amenajarea localului în cămin, va începe abia în primăvara viitoare.

x In curând sindicatul lucrătorilor brutari va deschide în localitate o cooperativă pentru fabricarea pâinei.

Această cooperativă va fi o secţie a Societăţii „Casa Poporului" regiunea moldovei.

❑ **De la Liga Culturală.** Eri, Vineri, comitetul ligei culturale din Iaşi, s'a întrunit, sub preşedinţia d-lui C. Praja, vicepreşedinte, care propune ca membri pe d-nii Virgil Neculau, avocat şi maior Eugen Radu.

D. Constantin Faur, aduce la cunoştinţa comitetului, ca d. Ioan Petrovici, preşedintele ligei din Iaşi, şi-a dat demisia din această demnitate, din cauza unor adrese confidenţiale primite de la d. N. Iorga, preşedintele comitetului central al ligei culturale.

D. N. A. Bogdan, e de părere, ca liga din Iaşi, să declare independenţa ligei.

D. Const. Praja, face istoricul statutelor. Se nasc apoi vii incidente cu privire la statute şi alte chestiuni, la care iau parte d-nii C. Ifrim, D. Tacu, N. A. Bogdan, C. Faur şi C. Praja.

In urma discuţiunilor urmate, consiliul în unanimitate, şi mai ales în urma propunerei d-lui C. Ifrim, se respinge demisia d-lui Petrovici.

In acelaşi timp se deleagă pe d. Tacu, vice preşedinte de a lua contact cu d. N. Iorga spre a-i explica sentimentele de care e animată liga din Iaşi.

❑ Elevele înscrise în cl. V-a la externatul „Oltea Doamna" şi cari n'au fost primite, sunt invitate a veni la şcoală Luni, 1 Octombrie ora 8 dim., spre a lua cunoştinţă de stadiul în care se află lucrările pentru întiinţarea *cl. V-a paralele*,

Numărul celor ce doresc a fi primite, urmând a se comunica Ministerului de Justiţie, prezenţa tuturor elevelor este necesară.

x Astă noapte tânărul Petru Creţu, din strada Calaraşi 18, a încercat să se sinucidă prin strangulare.

A fost salvat de sergentul de oraş.

❑ Aseară pe la orele 10.30, manipulantul cu No. 71 care conducea un vagon pe linia Nicolina-Păcurari, fiind într'o stare de completă ebrietate, a provocat un enorm scandal lovind chiar pe un pasager fără nici un motiv.

De remarcat că acest manipulant a tamponat cu câteva minute mai înainte un camion automobil, cauzându-i mari stricăciuni.

Atragem atenţia uzinei de pericolul la care sunt supuşi pasagerii când vagoanele de tramvai sunt conduse de oameni beţi.

x Tânărul locotenent de Jandarmi Nicolae Scriban, care a părăsit acum câtva timp Compania de Jandarmi Iaşi, unde s'a evidenţiat prin stârpirea bandelor de tâlhari, ce mişunau prin judeţ, a fost numit adjutantul Regimentului 4 de Jandarmi şi Comisar special în Comisia de disciplină a Regimentului.

x *Aducem la cunoştinţa autorităţilor şi particularilor, că nici în redacţia, nici în administraţia ziarului nostru n'a existat şi nu există vre-un domn cu numele Popovici.*

x In cursul săptămânei aceştia a avut loc în Iaşi adunările generale ale tuturor sindicatelor muncitoreşti.

Delegaţii întorşi dela Congresul Sindical care a avut loc la Cluj şi-au făcut raportul, expunând dezbaterile care au avut loc şi arătând noua situaţie creată muncitorimii din ţara românească prin afilierea la internaţionala sindicală dela Amsterdam.

Instruirea agitatorilor

Bucureşti. D-rul Catalin conducătorul delegaţiei antisemite bucovinene, a fost menţinut arestat.

Cercetările în chestia comunicatului sedenţios de la societatea studenţilor medicinişti, continuă.

Sunt iminente alte arestări.

Congresul avocaţilor români

Cluj.— Astăzi urmează a se deschide la Cluj congresul avocaţilor exclusiv de naţionalitate română, din toată ţara. Intre profesioniştii minoritari domneşte neliniste neînţelegând pentru ce se declară războiu contra avocaţilor neromâni.

Congresiştii declară însă că s'au întrunit numai din sentimentul de solidaritate şi nevoia de cunoaştere reciprocă.

O solemnitate la Vaslui

Vaslui. — Aseară a avut loc la Vaslui în saloanele restaurantului Europa un banchet dat de noua serie de bacalaureaţi.

Pe lângă profesorii locali au mai asistat între alţii, deputatul Mihai Negură şeful organizaţiei liberale din localitate.

După ce a luat cuvântul d. Mavrodi arătând importanţa zilei, a vorbit d. Mihai Negură deputat. D-sa declară următoarele:

„Numai nebunii pot fi aceia care să nu vadă că poporul evreu care trăeşte în mijlocul poporului român, este un ele ent de ordine, de muncă şi cinste".

Oratorul a făcut apel la armonie, spre a se putea lucra pentru binele şi propăşirea patriei.

Conflictul italo-grec

Un protest al Greciei

Geneva 28. (Rador). — Delegaţiunea greacă la Liga Naţiunilor a protestat împotriva deciziei conferinţei ambasadorilor care a atribuit Italiei despăgubirea depusă de guvernul grec la Banca Elveţiei.

Uragan în Japonia

Bucureşti.— Un violent uragan a produs mari stricăciuni la Tokio şi Yokohama.

Cartierele joase au fost inundate.

D-nii INSTITUTORI

precum şi Instituţiile şcolare se bucură de rabaturi speciale cumpărând *cărţi de şcoală şi material didactic* numai dela *Librăria Universală Str. Cuza Vodă 52* vis-a-vis de Casele Braunştein

CEREŢI PRETUTINDENI

Untdelemnul Superior Extra-rafinat

„OLIVIA"

produsul celei mai noi şi mai moderne fabrici de uleiuri

Proprietatea **„Morii Păcurari"** S. A. Iaşi

Chlorodont

Pastă de Dinţi ideală

Albeşte şi curăţă Dinţii

De vânzare pretutindeni

Depozitul general de en-grots pentru Iaşi, la Magazinul „VENERA" Gustav Segall, str. Ştefan cel Mare 18 Iaşi.

TEATRUL SIDOLI

Turneul trupei din Wilna -- Wilnaer-Truppe

Sâmbătă 29 Sept. Matineu ora 3 jum. — **MOTKE GANEV** — Piesă în 3 acte şi un prolog pusă în scenă de A. Samberg

Sâmbătă seara ora 9 jum. — **DER DYBUK** — Legendă dramatică în 3 acte de Sch. An-Sky

Duminică 30 Sept. 1923 ora 9 jum. seara

GELOZIE

Direcţia: I. GOLDENBERG — Directorul trupei: M. MAZO

MAREELE ŞI RENUMITUL CIRC KRATEJL

Instalat la ARENA ROMANA—Astă-seară 29 Sept. orele 9 jum.

Cu un program ales şi compus din 24 numere — De remarcat

5 VILSON 5 Cei mai buni acrobaţi din lume la trapez şi inele Extra-ordinare Dresuri de cai în libertate — Gospodin Poităşel Extraordinar călăreţ cerchez etc. Dresori de primul rang de urşi, maimuţe, cămile, câini şi porumbei.

Duminicele şi sărbătorile 2 reprezentaţii — Matineu la orele 4 p m. şi seara la 9 jum

MICA PUBLICITATE

Vânzător sau vânzătoare se angajează imediat la Librăria Universală str. Cuza-Vodă 52 vis-a-vis de casele Braunştein.

Menajeră tânără 24 ani cunoscând bine menajul caută loc la domn singur serios. Poate fi şi la ţara.

Adresa la Mihai Tomică, Str. Muzelor 1.

Perdur un portmoneu conţinând biletul de reformă, suma de 1500 lei şi mai multe chitanţi Găsitorul este rugat a înainta actele prin poştă la adresa de mai jos, iar banii să şi i reţie. *Sârghie Ostanciuc* com. Mircesti vechi, plasa Cornesti, Jud. Balţi.

Căsătorie! Văduv 40 ani, calităţi alese profesionist venit sigur, doreşte căsătorie mod sigur Bună menajeră, nepretenţioasă, îndeferent naţionalitatea, etatea, avere, localitate răspund serios cu fotografi, anonime nu răspund — Ionel, D-na Druga str. 2 Băeţi No. 6 Iaşi.

Serviciu de comptabilitate

Se aduce la cunoştinţa D-lor Comercianţi că la Sfatul Negustoresc Iaşi a început să funcţioneze un **Serviciu de Contabilitate** pentru ţinerea registrelor la zi.

Acei cari doresc a se folosi de acest serviciu sunt rugaţi a se adresa la Sfatul Negustoresc dela 9—12 dim. sau 4-6 după amiază.

De vânzare un cazan de fontă capacitate până la 100 litri, **o bibliotecă** şi mai multe mobile. A se adresa Strada Elena Doamna 25, — între 9—11 dim.

Maşină de scris, de ocazie, se caută A se adresa la ziar.

Domnişoară, care cunoaşte perfect corespondenţa germană şi franceză se angajează de o mare societate comercială. A se adresa la ziar sub *corespondentă*.

Doamna Boldea str. Scăricica 18, execută broderie fină de mână. Vine chemaat printr'o cartă postală.

Rechizite şcolare, se vând mai ieftin ca oriunde la Librăria Centrală str. Mârzescu No. 25.

Dau de suflet băiat născut de 8 zile, frumos şi sanatos, str. Hotin No. 4 nou.

S'a găsit în Şoseaua Ţuţorei o pereche de pantaloni noi şi o manta nouă. Păgubaşul să se adreseze d-lui Beltz Ion str. Trancu 31.

Se caută băeţi de prăvălie. A se adresa str. I. C. Brătianu 132.

Institutor cunoscând limba franceză şi puţin Germana, predă lecţii de curs primar şi de primele clase secundare. Adresa la ziar.

Publicaţie — Se aduce la cunoştinţa tuturor acţionarilor „Bancei Neamului" din Iaşi, că până la 15 Octombrie a.c. 1923 să achite la Cassa Băncei din Iaşi str. Eternitatea 64, al doilea vărsământ de 30 la sută asupra sumelor subscrise, cunoscând că în caz contrar, consiliul va aplica dispoziţiunile codului de comerţ; osebit va percepe dobânda de întarziere la sumele rămase în restanţă.

Direcţiunea

Cârciumă liberă imediat se predă. De vânzare imobilul din Str. Tataraşi No. 5 compus din 6 camere, un antret, cerdac, pivniţa bună uscată, în curte două camere de locuit, una gheretă tencuită în rând cu cârciuma, magazii şi curte mare, teren circa 700 metri părraţi, are lumină, apă şi tramvai în faţa casei, cu preţul de Lri 300.000. se fac înlesniri de plată, a se adresa la D-nul Mayer Calmanovici Str. I.C. Brătianu No. 91.

Cumpăr de ocazie arme, revolvere şi orice fel de muniţiuni de vânătoare.

Adresaţi magazinul B. Duminicatu, piaţa sf. Spiridon 12

Ultima oră

Starea de tulburare din Germania

Uneltirile împotriva republicei -- Măsurile severe pentru paza ordinei

Situația generală din Germania

-- Dificultățile economice și politice.-- Momente critice pentru republică.-- Măsurile guvernului pentru menținerea ordinei.-- Cum este privită situația în Franța și Anglia. --

Lafayette. — Stresemann a notificat ambasadorilor aliați încetarea rezistenței pasive și anularea ordonanțelor guvernului, privitoare la această rezistență. Dl. Fuchs ministrul Regiunilor ocupate a fost însărcinat de guvernul său să ia toate măsurile ce va crede de cuviință pentru reluarea activității și să reprezinte guvernul în toate tratativele.

In Berlin situația economică este foarte proastă. Se așteaptă dezordine comuniste. Gesler ministrul de război a primit împuterniciri speciale și a proclamat legea marțială. El nădăjduește să poată reprima cât mai repede mișcarea comuuistă, înlesnind astfel tratativele d-lui Stresemann.

Restul Germaniei este mai mult deprimată decât agitată.

In Ruhr, contrariu știrilor primite eri, domnește perfectă liniște. Lucrul nu a fost încă reluat, însă administratorii franco-belgieni ai căilor ferate pregătesc toate măsurile pentru grăbirea traficului și socotesc că vor putea în curând transforma regiile într'o companie internațională.

*

Republica dușmănită

Petit Journal arată cum toate ambițiile politice în Germania așteaptă prilejul să se afirme. Partizanii lui Wilhelm II-lea, partizanii pretendentului bavarez, chiar și comuniștii, toți împreună voiesc să mențină agitația, nădăjduind fie care să găsească momentul favorabil pentru desființarea republicei.

Guvernul din Berlin își caută sprijinul în socialiști, sau în statele semi-socialiste ca Sanonia, Turingia, Baden și Wurtenberg.

Punctul de vedere englez

Leafild. — Se dă o deosebită importanță discursului de deschidere al conferinței imperiale, ce va fi pronunțat Luni de Dl. Baldwin, și în care primul ministru britanic va expune întreaga situație în lumina recentelor evenimente, în mod amănunțit și în toată extinderea lor.

Până atunci nădăjduim că situația internă din Germania va fi mai clarificată decât se găsește în momentul de față. In toate cercurile de aci se accentuează asupra faptului că cu cât situația germană va fi mai repede restabilită cu atât va fi mai bine pentru intreaga Germanie.

In momentul de față se pare că nu este nevoie de măsuri ce ar putea provoca pe ici, cu toate că o atitudine energică din partea guvernului central german este vădit dorită de toată lumea.

De asemenea este foarte limpede că nimeni in Britania nu va simpatiza cu Germania în cazul când aceasta ar folosi nemulțumirile interne pentru ca să contramandeze proclamarea făcută, sau să se sustragă obligațiunilor de despăgubiri.

„Times", în editorialul de astăzi relevă că menținerea autorității din partea guvernului central german este de un mare avantagiu atât pentru Germania cât și pentru restul Europei. Politica franco-belgiană în Ruhr a provocat inevitabil o mare nemulțumire în Germania ; dar nici răscoala bavareză, nici mișcarea separatistă din Renania nu sunt de natură a ajuta Germaniei să iasă din nevoile ei. Aceasta nu va fi scutită de plata despăgubirilor, și este de datoria aliaților ca acum să se întrunească și să arate Germaniei ce se cere de la ea.

*

Tulburări

Berlin. — La Zittan au avut loc tulburări provocate de muncitorii fără lucru. Poliția s'a văzut nevoită să uzeze de arme.

Au fost trei morți și mai mulți răniți.

Separatismul renan

Din Dusseldorf se anunță: separatiștii speră că populația va lua parte cu zecile de mii la întrunirea convocată pentru 30 Septembrie când e vorba să se fondeze republica renană.

Cercurile guvernamentale n'au încredere în reușita mișcării separatiste.

Jaful flămânzilor

Jaful la sate crește din zi în zi în Saxonia. Dela fermele dimprejurul Leipzigului s'au furat peste două mii Kintale de cartofi.

Constrângerea Bavariei

După ziarul „Vorwaerts", președintele Reichului german va da un ordin prin care puterea executivă în Bavaria va trece dela von Kahr la generalului Lossov, comandantul trupelor republicei.

Guvernul Reichului a invitat guvernul bavarez să revoace ordonanța sa de numire a lui von Kahr. In caz de conflict de atribuții, competința lui Lossov este incontestabilă, căci dreptul Reichului procede întotdeauna dreptul statelor.

*

O privire generală

Guvernul Bavariei a proclamat dictatura contra partidelor din stânga. In schimb guvernul Saxoniei favorizează pe socialiști și e gata a înarma pe muncitori pentru a paraliza acțiunea reacționarilor bavarezi.

Numirea lui Gessler ca dictator general al Reichului, a nemulțumit oficialitatea bavareză. Urmașul ducelui von Vraede, organizează cavaleria bavareză.

O zi critică este cea de mâine, Duminică, pe când separatiștii vor să proclame republica independentă Renană. Se speră însă că lovitura nu va reuși.

Tot pe mâine, au fost convocate 14 întruniri la Munchen. Dar manifestațiunile au fost interzise și s'au luat severe măsuri de ordine.

Mai îngrijitoare decât agitațiile politice, este situația proastă economică.

Banchet pentru d. Sassu

Vaslui.— Azi are loc un mare banchet în sala Prefecturei în onoarea ministrului Sassu pentru împlinirea a 20 ani de muncă pentru orașul Vaslui. Se așteaptă declarații importante din parte d-sale. Se fac mari pregătiri.

Vor asista numai vasluieni, nevvind a se da acestui banchet un caracter politic.

Catedrală ortodoxă din Cluj

Cluj.— In ziua de 7 Octombrie se va pune piatra fundamentală, a nouei catedrale ortodoxe din Cluj.

Consistoriul ortodox prezidat de episcopul Nicolae Ivan, a hotărât să organizeze o mare festivitate, invitând guvernul și episcopii din țară.

INCENDIU

București. — Un incendiu a produs aseară la fabrica de paste făinoase a fraților Manoil, din calea Dudești 125.

Focul a provenit de uzătorie și a distrus plafoanele de la două etaje.

Pagubele întrec un sfert de milion.

Revoluția din Bulgaria

are un caracter național

Nemulțumirea generală contra regimului Tzancof. Lupta comuniștilor continuă cu impetuozitate. Teroarea guvernamentală.

București.— Cu toate afirmațiunile din sursă oficială, guvernul bulgar în realitate nu e te stăpîn pe situație. Revoluția are un caracter național, pentru eliberarea Bulgariei de sub teroarea regimului Tzancof.

In centrele republicane, guvernul trimite numeroasă artilerie pentru rei presiune Dar faptul nu-ajută, căci imediat republica este proclamată în alte părți.

In special județul Filipopoli este în plină răscoală. Garnizoana orașului a refuzat să lupte contra rebelilor, și generalul comandant a fost executat.

Lupta revoluționară este comandată de generalul Velcef, originar din Romănia.

Locul unde se află țarul Boris este ținut în secret. Se confirmă că prințul Ciril, fratele țarului Boris a fugit prin Jugoslavia în Ungaria

*

Știri din sursă guvernamentală anunță că la Belogratza trupele au descoperit un imens depozit comunist cu arme și muniții.

La Cazanlic au fost arestați 800 comuniști.

La Paranti comuniștii au atacat dar au fost respinși cu mari pierderi.

Berkovitza a capitulat după singeroase lupte. Armata a eliberat 250 notabili burgheji care fuseseră arestați de comuniști. Localul Băncei Naționale a fost complect jefuit de revoluționari.

In alte localități s'a proclamat ieri republica. *Totuși, guvernul este în măsură să afirme că mișcarea comunistă se află în descreștere.*

*

In consiliul de miniștri ținut ieri la Sofia s'a hotărât acordarea unui morator de 25 zile pentru comercianți, din cauza stării tulburi.

*

Patrule românești de cavalerie au capturat ieri la graniță câțiva refugiați bulgari care au fost expediați Siguranței din București.

*

Teroarea dezlănțuită de guvern contra comuniștilor și agrarienilor, întrece orice închipuire.

La 24 Septembrie a fost ucis mișelește la Varna fostul primar comunist Condof. Un colonel a povestit plîngînd chipul cum s'a făcut execuția, sub pretextul „încercării de evadare".

In spitalul din Varna sunt internați mai mulți țărani maltratați în chip oribil, cu carnea jupuită, sau cu țeasta sfărmată.

Schinguirea este opera vrangheliștilor și a macedonenilor.

La Varna mai este arestat și maltratat deputatul comunist D. Popof, om de o vastă cultură. Deasemenea și un inginer român, fost ajutor de primar la Tulcea.

Bulgaria este un adevărat abator omenesc.

Cumpărăm Brilliante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii și danturi de aur uzate

Oferind prețurile cele mai mari

Ceasornicăria Frații TISCHLER

IAȘI — str. Gh. Mărzescu 36 etaj — IAȘI

CURS COMERCIAL

Comercianții, funcționarii industriali și comerciali, tinerii și domnișoarele, pot învăța un scurt timp ținerea registrelor și încheerea lor la domnul

Profesor M. MESCHER

Str. Petru Rareș No. 19 în dosul Poștei Centr.

Faptul că cele mai înalte locuri din lumea comercială sunt ocupate de numeroși din foștii săi elevi, e o garanție că tinerii și domnișoarele, cari vor să capete o cultură nu numai superficială în științele comerciale vor să se pregătească serios pentru viața practică, se pot adresa cu încredere sus numitului profesor.

Inscrieri zilnic între orele 9 12 a.m. și 3 6 p.m.

MARVAN

TESTA

Vindecă

Răceli *Migrene*

Guturai *Nevralgii*

Gripă *Giunghiuri*

Cereți în Farmacii Droguerii

Doamnele și Domnișoarele Evreice

sunt invitate la o interesantă

CONFERINTA

— ce are loc —

LUNI 1 OCTOMBRIE orele 3 p. m.

In localul fosei Bnei Brith. Str. Mărzescu 22 va conferentia D-l

M. HAEZRACHY-Ierusalim

despre Viața femeei evreice în Erez-Israel în legătură cu renașterea țărei

Cofetăria Hirschhorn

— STRADA SOCOLA 39—

Invită pe toți epitropii (gabuem) ai sinagogilor de a-și face comenzile trebuitoare din timp pentru sfintele sărbători spre a fi executate prompt

cu prețurile convenabile

Becuri Electrice

TOATE VOLTAJELE

cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous. Wertax etc. găsiți cu prețul fabricei la depozitul general

Zaharia Weiss

Piața Unirei Iași

ANUL AL XIX No. 4901 — 2 lei NUMARUL — MERCURI 3 Octombrie 1928

Biblioteca Universității Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACTIA — IAȘI. — STR. ... 17.

TELEFON No. 300

UNT DE LEMN · DE MASA · OLIVIA

Desființarea împământenirii

— Au început să apară ciocoii noi —

Zilele trecute a apărut în ziarele locale o informație în care consilieratul agricol al județului amintește că pămînturile sătenilor provenite din noua expropriere sunt prin lege inalienabile timp de cinci ani.

Sub aspectul său incidental, faptul pare fără importanță. Totuși dacă 'l privim cu mai multă atenție, observăm că el caracterizează situația generală a proprietății rurale din întreaga țară. La sate, pămînturile au început a fi acaparate pe sub mînă de cîțiva înstăriți care tind să ia locul vechilor latifundiari. Acțiunea economică a exproprierii, care tindea la formarea unei țărănimi independente și prospere, este astfel distrusă înainte de a-și da roadele. Reforma înfăptuită după atîta sbucium și atâta jertfe din partea tuturor păturilor care alcătuesc societatea romînească, este amenințată azi a fi desființată, pentru a da naștere celui mai odios și mai nefast tip social: ciocoiul nou, parvenit prin exploatarea neștiinței și slăbiciunilor săteanului.

Această stare de lucruri se datorește faptului că legiuitorul n'a luat măsuri ca pămîntul intrat în stăpânirea țăranului să fie păstrat și folosit de el și de urmașii lui. Termenul de cinci ani de inalienabilitate este mult prea redus și pare că a fost fixat anume pentru a lăsa posibilitatea revenirii la marea proprietate. Cel care a alcătuit lega exproprierii a fost doar un latifundiar. Ceiace prevedea el pentru un timp mai îndepărtat, iată însă că se realizează chiar sub ochii noștri și înainte chiar de expirarea termenului din lege

Țărănimea emancipată economicește a fost lăsată fără sfătuitori și lipsită de primele ajutoare-absolut necesare; în schimb i s'au trimes crâșmari și vagoane de rachiu. Rezultatul începe să se întrevadă: sătenii, fiind lipsiți de unelte, de sămânță, de capital, etc., încep a-și arenda sau a vinde pe sub ascuns pământul căpătat. Alcoolismul care s'a întins în mod spăimântător contribue și el în mare parte la distrugerea economiei țărănești. Crâșmarul și cămătarul, de obicei, cuprinse în una și aceiași persoană, stăpânesc azi moralmente satele, iar mâne, când înstrăinarea pământului va fi liberă, le vor stăpâni și materialicește cu ajutorul moșiilor alcătuite cârpind petec cu petec, ogoarele date pe-un preț de nimica de săteanul vițios sau nevoiaș.

Se impun deci grabnice măsuri. Dacă partidul, de la cârmă ar fi sincer democrat, dacă în programul său real de activitate ar fi protejarea și ridicarea păturii țărănești desigur că prima reformă pe care ar fi adus-o legii agrare, ar fi fost prelungirea termenului de inalienalitate pe cel puțin încă douăzeci și cinci de ani. Dar deocamdată liberalii nu se gândesc la asemenea lucruri. Ei sunt foarte mulțumiți că au izbutit să aibă la țară doi aliați foarte puternici: pe crâșmari și pe jandarmi. Pentru restul omenirii care ară și samănă se vor îngriji alții. Oare când vor fi chemați aceia la cârma țării, dacă ochii tuturor se întorc plictisiți în altă parte?

I. L.

INSEMNARI

Politica comemorărilor

Propaganda brătienistă pentru Ardeal continuă fără preget. Astfel, s'a comemorat la București, în chip oficial, centenarul morței lui Gheorghe Lazăr. Ardelenii vor ceti în ziare că la Parastas se aflau la loc de frunte d-nii Ion I. C. Brătianu și Vintilă I. C. Brătianu. Va urma apoi un pelerinaj pios și politic la Avrig.

Brătienii lucrează cu socoteală. Studiază calendarul de pe biuroul Băncei Românești și aruncă bomba unei comemorări; dar comemorare ardelenească, pentru ca să recolteze astfel, în folosul partidului, ceva simpatii de la populația de peste munți. Și bomba își face efectul. Presa și societățile culturale țin hangul Brătienilor, căci altfel nu se poate. In adevăr, cine ar refuza, de pildă, să se asocieze la comemorarea unui mare dascăl al neamului, cum a fost Gheorghe Lazăr?

Când Brătienilor le-a venit socoteala comemorărei, iată că și I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a aranjat cum se cuvine, un parastas oficios în inima Moldovei. Și e ciudat cum înalt Prea Sfinția Sa, de pe tronul spiritual al Moldovei noastre, a uitat că de o lună de zile s'au împlinit 200 ani de la moartea lui Dimitrie Cantemir, fostul nostru domnitor și un adevărat geniu cultural al timpului său.

Dacă Brătienii n'au nici un interes electoral să comemoreze pe Cantemir; dacă ei sunt ocupați cu dezvelirea bustului răposatului Nicu Albu la Piatra-Neamț... s'ar fi cuvenit măcar să se rostească un parastas pentru marele Cantemir; sau să îngâne cel puțin o mică rugăciune la altarul Mitropoliei Moldovei!

Dar toate merg cu umilință, căci moldovenii dorm mereu dela Descălecare ba chiar tocmai de la fundarea Romei...

R.

O explicație

privitor la apropierea Mârzescu — Al. Constantinescu

Unii au crezut că un început de bune relațiuni, între d-nii Al. Constantinescu și Mârzescu, s'a putut stabili în atmosfera înălțătoare de la Iași, datorită steagurilor și brazilor dela Expoziția Agricolă.

S'a citat faptul că d. Toma care pregătise acum un an în parlament, un vot de blam contra d lui Constantinescu, l-a condus acum pe acesta în cartierele mărginașe ale Iașului, recoltând laudele ministrului domeniilor. S'a mai relevat că pentru întâia oară, d. Constantinescu în vizitele d-sale la Iași, a depus cărți de vizită la locuința d-lui Mârzescu și că acesta a participat cu soția la un banchet al d lui Constantinescu.

Adevărul este că aceste lucruri nu-s efectul steagurilor agricole de la expoziția din Iași, ci un efect al acțiunei de la București a d-lui Tancred Constantinescu.

Se știe că pentru un moment, dificultățile remanierei consistă în numirea unui titular la departamentelor internelor. Primul ministru dorește foarte mult ca numirea acestui titular să coincidă cu o apropiere între d-nii Mârzescu și Al. Constantinescu.

D. Tancred Constantinescu a fost pus la cale a lucra din răsputeri în acest sens. Și se pare că n'a avut un insucces complect.

Actualități din afară

O numeroasă armată roșă

Cel mai teribil război, despre care n'a vorbit nimeni, s'a desfășurat anul trecut între 3 și 10 Iulie.

Era pe malul lacului Tanganika, în Africa centrală. Un entomologist colecționa într'o casă de piatră, insecte animale mici și reptile de prin acea regiune. Această mică menagerie atrase într'o zi atenția furnicilor roșii. In zorii zilei de 3 Iulie,—povestește savantul—am văzut avansând, spre casa mică din toate părțile armate compacte de furnici roșii. Cu foc, cu otravă, cu căldări de apă, am căutat să resping atacul în timp de cinci zile, în urmă n'am mai putut rezista. Furnicele formau cu avantgărzile lor, un fel de poduri vii pe care armatele lor învingeau orice obstacol.

N'am avut de cât să fug abandonând animalele și insectele mele despre care n'am mai găsit nici o urmă.

Criza financiară

Lipsa ori-cărui credit

Politica nefastă a d-lui Vintilă Brăteanu

Dezastrul care vine sigur

Toate știrile alarmante, care au circulat prin presă, în legătură cu situația financiară, nu corespund nici pe departe realității. „Viitorul" a binevoit a recunoaște că suntem la punctul culminant al crizei, datorită lipsei de numerar. El s'a ferit, însă, să vorbească de cauze și mai cu seamă să măsoare efectele, socotite de unii ca putând duce la rezultate dezastruoase.

O mică enumerare va lămuri și unele și altele, va sublinia deopotrivă enormele greșeli ale politicei noastre financiare precum și starea gravă de lucruri cari există și se anunță pentru viitor.

*

Se vorbește într'una de lipsa de numerar, ca o cauză unică a suferinților de astăzi, și se scoate mereu în relief teoria deflațiunii chemată a salva valuta țărei.

Așa prezentată chestiunea, ea este incomplectă și mai cu seamă se omit lucruri din cele mai esențiale.

Financiarmente o țară nu trăește numai prin emisiunea fiduciară. Aceasta singură nu este menită nici odată să acopere toate cerințele. O țară trăește, acum ca și înainte de războiu și prin creditul de care dispune în străinătate. Nu numerarul efectiv, ci operațiunile de report joacă un rol hotărâtor. Nu acoperirea imediată, dacă tragi asupra străinătății, ci creditul în baza cărui poți trage asupra străinătății cu termin.

Or, băncile noastre nu pot trage asupra străinătăței fără imediată acoperire. Un ban nu li se acordă credit de instituțiile din afară. Și tot astfel comercianții și industriașii un ban nu pot obține credit din afară. Când dar a dispărut rulementul de credit și când totul a ajuns să se bizue pe numerarul efectiv, nici o mirare că există o lipsă de numerar care se va manifesta chiar dacă „Banca Națională" ar emite încă două-trei miliarde!

*

De ce am ajuns la situațiunea aceasta? Pentru că în simplicismul lui, marele competinte d. Vintilă Brătianu a recurs la măsuri pe cari nu le-a cunoscut nici Polonia și nici chiar Germania sau Austria, la pragul dezastrului.

Nicăirea nu s'a văzut o lege prin care debitorii comercianți să fie aparați de plata datoriilor.

Cum să-ți mai deie fabricantul străin marfă, când este posibil să survie din nou o altă lege, care să apere iarăși debitorii de plată?

Dar d. Vintilă Brătianu a luat și o altă dispoziție, în interesul Băncilor liberale, și care constitue o crimă pentru creditul țărei. D-sa a dispus blocarea leilor depozitați de fabricanții străini la Băncile din România.

Astfel dar dreptul sfânt al depozitului, aparat până și în timpul războiului în unele țări, este desființat în țara noastră de după războiu!

In asemenea condițiuni nici o mirare că nimenea nu dă un ban, iar bunul renume al Creditului românesc în străinătate este atins.

*

Cât despre efectele actuale și cele ce vor surveni curând, ele sunt și se anunță teribile.

Nu este exagerat a spune că operațiunele de bancă aproape nu se mai efectuează; că noile creațiuni industriale nu pot fi isprăvite, iar la cele în ființă șomajul își întinde atotputernicia.

Depreciațiunea valorilor a și început. Nu numai efectele sunt în decădere dar și imobilele. La un minister, care nu putea găsi o casă de închiriat, sunt pendinte astă-zi optsprezece oferte de vânzări de imobile!

De o fi să se mai burzuluiască deponenții lăuntrici, și d. Vintilă Brătianu își va vedea idealul realizat. Nu va mai fi lipsă de numerar dar nici nu va mai fi nevoie de dânsul!

Găsirea unui cadavru misterios

El are asupra sa suma de 42.000 lei.

Chișinău. — Din târgușorul Călărași, județul Bălți ni se comunică următorul fapt senzațional.

In apropiere de târgușor, pe șosea a fost găsit de trecători în ziua de 27 curent în stare de agonie un bărbat cam de 32 35 ani. Transportat grabnic în târg spre a i se da ajutoare, a murit însă după câteva minute, fără a fi putut da vre-o lămurire.

Asupra lui nu s'a găsit nici un act, care să servească la stabilirea identității, în schimb, într'unul din buzunare s'a găsit un pachet cu 42.000 lei.

S'au început investigații, rămase până în prezent fără rezultat pentru stabilirea identității lui.

Expoziția Regională de animale dela Copou

— Fapte și observații —

Altă dată și azi.—Cum au fost prezintate animalele. Calitatea lor. — Lipsește îndrumarea.—Criterii de apreciere.

Duminică 23 Septembrie a avut loc pe platoul de lângă Institutul Meteorologic expoziția regională de animale a județului Iași, secția Copou.

Cum această expoziție era prima de la război încoace, m'am decis să o vizitez.

In tovărășia unui prieten, am urcat dealul Copoului, am lăsat în urma noastră parcul sportiv și câteva pavilioane încă în construcție ale expoziției generale, și după câteva minute, iată-ne ajunși.

Cine a văzut expozițiile de animale de la abator dinaintea războiului și pe cea de astăzi, mai că nu-i vine să creadă că e vorba de o expoziție de animale, ci mai degrabă de un mic parc sau cârd de animale, ce au poposit în trecere pe platoul de lângă Institutul Metereologic, deși aci n'aveau nici ce mânca, nici apă de băut. Nimic amenajat, nimic care să-ți dea impresia că te afli într'o expoziție. Și fără să vrei, îți apare înaintea ochilor târgul de vite de la abator, construit după toate cerințele moderne: grajduri sistematice pentru vite, pavilioane pentru animalele expuse pe specii și vârstă, etc. și unde anual înaintea războiului aveau loc astfel de expoziții.

Dar, ce a fost, nu mai este.

Judecând după numărul mare de animale introduse în regat de la război încoace din țările alipite; din încrucișările acestor rase cu rasele indigene, din sacrificiile făcute de stat în acest județ, și mai ales din expropierea marilor moșii prin trecerea animalelor de rasă de la marii proprietari și crescători la noii împropietăriți, m'așteptam să văd lume multă: Crescători și vechi, dar mai ales noui, amatori și curioși. Dar spre surprinderea mea nu i-am văzut nici pe unii, nici pe alții.

Crescătorii dinainte de războiu au fost înlăturați de expropiere, iar pe cei de astăzi—sătenii, — noii împropietăriți, nu i-am văzut nicăiri cu excepție de vr'o câțiva.

Cauzele sunt numeroase și nu-i locul aci să le arătăm. Nu pot trece însă cu vederea că pe crescătorul de animale de astăzi trebuește să-l formăm, să-l educăm. Astăzi nu-l mai poți urni de acasă cu jandarmii; astăzi nu-l mai atrag premiile în bani—câteva sute de lei pe care le cheltuește cu transportul, întreținerea, etc. Pe crescătorul de astăzi îl va atrage mai mult târgul de a-

(Continuare în pag. II-a)

PRIVELIȘTI DIN ȚARA

Cutreerînd prin Bucovina

Valea râului Suceava.—Aspecte —Satele.— Industria lemnului.—Cum trăesc oamenii

Suceava izvorăște în imediata vecinătate a piscului *Tomnaticul*, cel mai înalt vârf al munților *Lozoviei* (1567 m.), o ramură a *Carpaților păduroși* ce desparte Bucovina de Maramureș.

Din aceeași scobitură a munților mai izvorăsc: *Ceremușul alb* care se îndreaptă spre Nord, și râul *Moldova* care curge spre Sud și intră apoi în vechiul Regat.

Suceava are un curs extrem de accidentat. Pe o lungime de 80 Klm., ea curge între munți, în fundul unei văi strâmte, pe care singură și-a săpat-o și care pe alocurea se îngustează până la 200—300 metri.

In cursul său printre munți apa Sucevei este de o zburdălnicie fără seamăn: rupe bucăți de stâncă din munți și din șosea și le transportă la vale, cară milioane de bolovani și pietre, face cascade nenumărate și când vine vijelioasă în urma topirei zăpezilor sau a unor ploi mai abundente produce pagube îngrozitoare: rupe poduri de cale ferată, inundă complect terenurile întinse între brațele sale, distruge recoltele pe întinderi de sute și mii de hectare, pătrunde până și în casele sătenilor cari fug în munți ș'-și lasă gospodăria în voia soartei, pe mâinile lacome ale elementului distrugător.

In acelaș timp însă energia Sucevei este pretutindeni captată pentru a pune în mișcare ferestrae, mori, etc.

Din cauza văii așa de înguste, satele de pe malurile Sucevei sunt toate așezate deoparte și de alta fie a șoselei, fie a liniei ferate, neputându-se întinde în adâncime.

Așa se pot vedea sate întinzându-se pe lungimi *de opt până la zece kilometri* fiecare, cum este cazul satelor Vicovul de Sus și Straja.

Până și întreg județul Rădăuți este ca o fâșie îngustă de pământ dealungul Sucevei.

Dela Rădăuți (oraș) valea se lărgește simțitor și Suceava scapată din munți își stabilizează cursul.

La Dornești apa e calmă, și după ce brațele toate s'au unit apa curge spre vechiul Regat intrând în Moldova pe la Burdujeni spre a se revărsa curând în Siret.

Lungimea Sucevei dela izvor până la vărsare este aprox. 140 kilometri.

Valea Sucevei de la orașul Rădăuți până la frontieră spre Polonia, este foarte bogată în păduri de brazi, molid, fag, mesteacăn, etc. ce ocupă peste 50.000 de hectare, adică mai bine de un sfert din toată întinderea județului Rădăuți. Aceasta a dat loc la o industrie cu totul prosperă dealungul apei: *Industria cherestelei.*

Spre o mai bună administrare a pădurilor, ele au fost împărțite în 6 ocoale silvice, în fruntea cărora stă câte un titrat al școalelor superioare de silvicultură. Acestia, la rândul lor, își împart fiecare pădurile ce le sunt încredințate spre administrare în 7—10 cantoane, cu câte un forestier (care trebue să fi absolvit cel puțin o școală medie de silvicultură).

Aceste ocoale silvice își au reședința în Vicov, Straja, Falcău, Brodina, Sipitul și Seletin.

Ocolul silvic din Straja, bunăoară, administrează 10,600 hectare de pădure, din împrejurimile satului cu acelaș nume și cuprinde 8 cantoane. Aici se taie anual 30,000 (trei zeci mii) de metri cubi lemne de cherestea, în lunile Septembrie — Decembrie și Maiu — Iunie, precum și 25,000 (Douăzeci și cinci de mii) m. c. lemne de foc, esența: fag. Aceste lemne se vând foarte eftin, pe loc, în pădure și anume 45 lei metrul cub de 600—700 kgr. Lemnul de fag nefasonat se vinde încă și mai eftin, cu 24 lei metrul însă conține și crengi, cioturi etc.

Există și păduri ce aparțin comunelor respective, apoi par-

(Continuarea în pag. II-a)

Cinema MODERN Astăzi în matineuri de 3 5 jum. și seara la 9 și jumătate

EPOCA 2-a — 10 ACTE MARI — din Grandiosul succes al zilei

IMPARATUL SARACILOR (L'empereur des Pauvres)

Extraordinară drama socială de mare spectacol după celebrele romane a lui FELICIEN CHAMPSAUR. In rolurile principale corifeii scenelor franceze

D-nii KRAUSS și LEON MATHOT

ambii de la Comedia Franceză

Peste câte-va zile — Un exemplar comdleot nou A ZECEA SIMFONIE, triumful cinematografiei franceze cu M-me Emmy Lyn și Severin Mars, scris și montat de ABEL GANCE autorul filmului Jaccuse.

TEATRUL SIDOLI

Turneul trupei din Wilna — Wilnaer-Truppe

Astăzi Luni 1 Octombrie 1923 ora 9 seara fix

MOTKE GANEV

piesă în 3 acte și un prolog de Sah. Asch pusă în scenă de A. Samberg

Mâine Marți premiera CEL CE PRIMEȘTE PALME de Leonid Andreev

Direcția: I. GOLDENBERG — Directorul trupei: M. MAZO

MARELE ȘI RENUMITUL

CIRC KRATEJL

Program schimbat Astăzi 1 Octombrie ora 9 jum.

în viață **MAIMUȚA JACK**

Care a stârnit admiratia întregului univers va putea fi admirată astă seară la Circul KRATEJL în persoană fiind prezentată de cel mai bun dresor din lume Mr. MOSETTI. Alte 18 numere de senzație vor complecta frumosul număr. Casa deschisă ora 5

BLANARII

de la Cassa

ALTER DAVID S-sor

se găsesc de vânzare la firma

LUPU JACOBY & C-ie

n strada Ștefan cel Mare No. 48, vis-a-vis de Banca Iașilor.

LA ADMINISTRAȚIA

Fermei BADAREU

SE POATE GASI

Must foarte dulce cu 80 lei decalitr.

PENTAGON

HUTCHINSON

PARIS

Cei mai buni Galoși și Șoșoni

De vânzare la toate magazinele din țară.

Vânzarea exclusivă pentru toată Romînia

„Societatea „PENTAGON"

IAȘI, str. Ștefan cel Mare 4

BUCUREȘTI Str. L... No. 4 — CHIȘINAU Str. A... 71

VINUL KONY cu principiile conținute în Kola Coca, Guaran și Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul și nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilității mala diilor nervoase de cea mai mare valoare în convalescențe

DOCTOR

A. POLAC

Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA

Boli interne

Boli de femei

MAMOȘ

Iași Str. Lăpușneanu 23 Etaj Consult. 2—5 p. m.

D-tor L. HEITEL

MAMOȘ

de la clinicile din Berlin Viena Frankfurt

Boli de Femei și Nașteri

Instalație specială pentru

Băi Electrice

Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)

Consultațiuni 3—6 p. m.

Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m

DOCTORUL

Jacques Goldner

Boli interne și de copii

Cons. 2—4 d.a.

Iași Str. Mărzescu 17, etaj

Dr. V. CERCHEZ

MEDIC DE SPITAL

Boli și operațiuni de ochi

Consult. 1—4 p. m.

Str. Lăpușneanu 31, Iași

facerî, perspectiva unei vânzări unei cumpărări, unde statul, comuna sau județul, vor fi primii cumpărători. De aceea poate că o expoziție târg ar fi avut mai multe șanse de reușită.

Dar să pășim înăuntru și să vedem animalele expuse.

Caii sunt înșirați dealungul șanțului șoselei, parte legați de arbori, parte la mână de căpăstru fără nici o normă, nici pe rase, necum pe varietăți. Nu le poți vedea decât crupele. Ca să-i privești din față, trebue să treci pe șosea, ocolind și sărind șanțul.

Majoritatea o formează caii ofițerești. Remarc:

a) iepele de prăsilă al d lor Colonel Irimescu, Căpitani Mazăre, Ambrozie, Lt. Lateș cu mânzii lor de un an produși ai armăsarului Printzu de la depozitul Grași.

b) Armăsari Guidrani de la depozitul Flămânda-Botoșai ai Ministerului de Război aduși spre a umple golurile lăsate de ceilalți cresc ători, și ai d-lui Jacob Wurmbrand.

c) Câțiva cai și iepe frumoase se văd și la săteni, așezați pe comune, dar într'un număr așa de mic față nu numai cu numărul total al cailor din acea comună dar și ridicol față cu sacrificiile făcute de stat în această direcție.

M'am întrebat și așî fi vrut să știu unde sunt produșii din monte iepelor locuitorilor cu armăsarii statului? De câți ani se face monta în județ și care-i procentul de natalitate pe comune?

Vitele cornute mari sunt așezate cam la vre-o douăzeci de metri de cai, în linie de bătae, tolănite la soare, leșinate și de foame și de sete. Ele sunt și mai slabi reprezentate: Câțiva tauri, boi și vaci din rasele moldovenești, Pintzgau, Zimental, Schweitz.

Se găsesc și aci câteva exemplare frumoase. Așa vacile și boii d-lui Alex. Bădăreu, colonel Dobrescu, Ionescu, Irimescu, Stoenescu etc.

M'așteptam să văd aci tipurile vacilor de lapte din orașul și județul Iași.

Se știe că județul Iași prin situația lui geografică cu șesurile Prutului, Bahluiului și al Jijiei, având pășuni întinse și mănoase, cu numeroase mori de făină, fabrici de spirt și oloi, trecea odinioară în țară ca un județ prielnic creșterei vitelor de lapte. Dar m'am înșelat. Ceeace am văzut astăzi e departe de ceea ce îmi închipuiam. Poate să am și nu dreptate. De înbunătățirea acestor animale nu se mai ocupă nimeni. Statul a lăsat aceasta pe seama particularilor. Ori aceștia, în special cresc ătorii de astăzi, sătenii, drept vorbind neîndrumați și nesfătuiți de nimeni sunt lăsați în voia lor fără nici o normă, fără nici o călăuză.

Ei vin prea puțin în contact cu consilierii lor technici. De aci și această lipsă de îndrumare, sre o creștere mai rațională și mai proprie intereselor economice.

Celelalte animale au fost și mai slab reprezentate nu nu mai ca număr dar și ca valoare zeotechnică. D-l Parcherea, un adevărat și pasionat cresc ător expune mai multe var etăți de păsări de curte.

Varietățile de porumbei sunt demne de văzut.

Clasarea animalelor s'a făcut de către o singură comisiune sub președinția d-lui Prefect al județului. Ar fi fost de dorit să fi fost câte o comisiune pentru fiecare specie în parte iar clasarea să fi avut loc după normele zootechnice prin notări la fiecare animal în parte, prezentat la mână în fața comisiunei iar nu prin șoapte la ureche. Nu s'a făcut nici critica animalelor premiate.

Iată în ce condițiuni a avut loc expoziția agricolă de animale de la Copou.

Iași **A Laur**

Intrunirea societății „Salvarea"

Un proect de reorganizare

In sala anfiteatrului institutului de anatomie, a avut loc Sâmbătă seară, o consfătuire a membrilor societății „Salvarea".

Consfătuirea s'a ținut, sub președinția d-lui profesor dr. Bogdan. Participă un mare număr de medici și doamne din elita societății.

Se decide a se procura de îndată o trăsură special amenajată pentru transportul bolnavilor, în așteptarea cumpărărei unui automobil.

Adunarea mai discută mijloacele necesare, pentru a face o instalațiune de „salvare" în localitate, după modelul celor mai bune din străinătate.

*

D. dr. Bogdan, expune un plan, pentru construirea unui palat special: „*Casa Salvărei*".

Această Casă, ar urma să aibă un etaj special, în care să poată găzdui temporar medicii din provincie, cari, în interes de serviciu, vin în Iași.

Și în direcția aceasta, adunarea hotărăște a se îndrepta activitatea.

Solemnitățile la Piatra-Neamț

— Desvălirea a două busturi —

Sosirea d lor Ion Brătianu și I. G. Duca. — Piatra-Neamț — Pentru busturilor lui Emil Costinescu și a lui Nicu N Albu, primul fost ministru, iar al doilea fost prefect al jud. au sosit azi dimineață, ziua inaugurărei, la orele 9 jum. a. m. d nii Ion Brătianu, I. G. Duca, Dinu Brătianu și mai mulți alți oaspeți. Oaspeții au urcat în automobile și au pornit, o parte spre locuința d-lui Th. Ivașcu, alta spre locuința d-lui Paliadi primarul orașului.

Dezvălirea bustului Emil Costinescu — La orele 10 jum. s'au adunat toți oaspeții și tot publicul, în fața palatului administrativ, unde este bustul Costinescu și unde s'au făcut decoruri frumoase și o tribună Pe tribuna, au luat loc miniștrii, deputații, senatorii și reprezentanții autorităților.

După ce corpul bisericesc a făcut desvălirea monumentului, au început, a vorbi oratorii.

Au luat cuvântul d-nii Prefect d-r Comoniță, Prim-ministru Ioan Brătianu, vice-președintele camerei Leon Mrejeru, ministru I. G Duca și primarul orașului K ki Pallade.

La bustul Nicu N. Albu. — După ce s'au terminat festivitățile dela bustul lui Emil Costinescu, toată asistența a pornit pe jos spre parcul „Cozla", unde, în grădina de jos, se află bustul, din bronz, a lui Nicu N. Albu. — Aci, aceleași decoruri ca și la celalt monument. — Au rostit cuvântări, d-nii Cosma, prim-ministru I. C. Brătianu, senatorul Crivăț și Kiki Pallade.— Fiecare, în parte, a arătat meritul celuia care este sărbătorit și operile ce le-a făcut în viață.

Asistența. — La ambele festivități, a luat parte un numeros public.

Au asistat primarii tuturor comunelor care fac parte din acest județ, au venit din Bacău și Roman mai mulți fruntași liberali, iar grosul asistenței, era format din orășeni și săteni.

Emy.

Concursurile Sportive de eri

—Matchul de foot-ball Brăila-Iași —

Rezultatul general

Eri dimineață a început pe stadionul parcului Sportiv marile concursuri de atletism. Se observă o mare afluență, în special elevi de liceu care au umplut tribunele urmărind cu atentie f ecare mișcare a atleților și isbucnind în urale la reușita lor.

Iată rezultatul concursului de dimineață:

Greutate 1) Locot Ciocârlan (Brăila) 10 m. 2) Soldat. Curberi (Aviația Iași) 9,70

Triplu Salt: 1) Bocian 2) Ionescu Petre.

Aruncare de grenade: 1) Stoianu soldat (Brăila) 2) Caporal Olariu Reg. 13.

Catalige: Sergent Irimiea Regimentul 13.

Garduri 110 m. 1) Locot. Ciocârlan 2) Ionescu Petre.

La ora 3 după amează jocurile reîncep din nou.

Aruncare cu discul: 1) Loct. Ciocârlan 29,32 m. 2) Soldatul Stoian Bratu 24,90 m.

Alergări de viteză 100 m. plat

1) Ionescu Petre 12 s. 12. 2) Dumitru Leșu 12 s. 4. 3) Trișor (sold. aviație) 12 s. 5.

Alergări de rezistență 1500 m. plat.

1) Sold. Zăvoiu Radu 5 m. 10 s. 2) Zimmer Wilhelm (Hacoach Iași) 6 minute.

Sărituri în înălțime cu avânt

1) Ionescu (Brăila) 1 m. 55 s.
2) Bocianu „ 1 m. 54 s.

Box

Leibovici (Macaby) 76 kg.
Marian (sold. Reg. 13) 80 kg.

Amândoi boxeurii mi-lourd.

Din primul moment s'a văzut superioritatea lui Leibovici care la al 4-lea round zdrobește pe adversar. Arbitru căp. Albescu din Chișinău.

*

Matchul Brăila-Iași

La ora 4 începe interesantul match între reprezentativa Iași și reprezentativa Brăilei.

Jocul începe să se desfășoare în centru. Brăilenii vioi și iuți încep să atace cu îndârjire poarta Iașilor, dar sunt respinși de meșterul bec al Iașilor. Mingea e purtată când pe terenul Iașilor când pe al Brăilei.

Cu toată străduința, nici o echipă nu reușește să marcheze în prima repriză nici un gol. Se face o mică pauză și începe repriza a doua. De astădată se observă oarecare îndârjire din partea Brăilenilor care joacă din ce în ce mai repede și poartă mingea spre poarta Iașilor, dar sunt vesnic respinși de jucătorii noștrii.

Într'o învălmășeală în fața porței Iașilor, se face un henđș, Brăila bate mingea la 11 metri. Cu toată străduința golului Iașilor-Burev-mi nge a sparge poarta. Acesta fu singurul gol pe care a reușit Brăila să-l marcheze Iașilor.

Tot timpul s'a observat că echipele sunt de acelaș for ă, numai că echipa Brăilei este mai bine antrenată și are un joc mai strâns și însințași foarte b ni.

Remarc de la Brăilei, golul, becul, pe Victor Georgescu, Vasile Anghel și Bogdan Dragostiu.

Remarc de la Iași pe Stavăr pe Burev goi pe Luca și pe Mayer

Rezultatul final e 1-0 în favoarea Brăilei.

Arbitru: Căpitan Brezeanu (arbitru oficial din Chișinău).

La urma au fost distribuite premiile de către d. general Gherculescu. Au fost distribuiți bani, tricouri pentru sport și alte obiecte sportive.

Echipa brăilei a fost premiată cu o frumoasă minge de foot-boll.

După rezultatul acestor matcheri și concursuri se observă cât de inferiori suntem. Și aceasta numai din lipsă de antrenament. La noi echipele nu lucrează decât foarte puțin.

Sperăm că după aceasta întrângere echipele noastre vor da mai multă atenție antrenamentului. *Aurel L.*

x In sala Foto-Royal (vis-a-vis de Astoria) s'a deschis expoziția pictorului Marșic.

Expoziția va fi deschisă până la 1 Noembrie.

ticularilor (mai puține). Dintre proprietarii particulari se citează mai des numele d-lui Iancu Flondor, fost ministru.

Dar Statul, reprezentat prin Fondul Religionar al Bucovinei, ca și ceilalți proprietari, în majoritatea cazurilor închiriază pe un timp anumit pădurile lor la Societăți comerciale sau persoane cu capital spre a fi exploatate. Socistatea care a angajat cel mai mult capital (mai multe sute de milioane) pe valea Sucevei este „Bucovina" cu sediul în Cernăuți, apoi „România" iar dintre particulari d-nii Surkess, Morgenstern, etc.

In toată regiunea se află cam 20—25 fabrici de cherestea mai mari, sau mai mici, cari oferă mijloace de existență la mii de lucrători, și la multe alte mii de tăietori în pădure (foarte bine plătiți 150—200 lei pe zi), apoi la un număr colosal de căruțași care câștigă *până la 300 lei zilnic* numai cu transportul butucilor din pădure la Fabrică. Fiecare căruș poate folosi aproape în întregime acest câștig deoarece toți au căruță proprie, caii proprii, nutrețul nu trebue să l cumpere căci fânul e cosit, pentru tot anul, de femeea și copii lui de pe bucata lui de pământ.

Oamenii pe aici sunt foarte harnici și gospodărosi.

Bărbatul cară toată ziua butuci la fabrică, iar femeea și copii îngrijesc de livadă, de vite, de casă.

N'ai să vezi trecând o femee sau fată pe ulița satului care să nu toarcă din fus, *în timpul mersului.*

Toți oamenii sunt deaceea înstăriți și veseli și Duminecă ori în altă zi de sărbătoare când nu se lucrează nici în grădină, nici la fabrică, lumea se adună pe ulițe sau în preajma cârciumelor și dă frâu liber veseliei în sânul naturei splendide a satelor din munții Bucovinei...

S. Braunstein
stud. ing.

(Va urma)

Citiți ziarul Opinia

Instalaţiuni de:

Lumină Electrică
Motoare, telefoane
Sonerii etc.

2) SANITARE

Băi, tuşuri, Apă Closete,
Canalizare

3) Revizuiri, consultaţii
supraveghieri

4) Proecte pentru construcţii de fabrici

5) Reparaţiuni de lumină apă

Pentru noapte
personal disponibil

Depozit de :

Becuri „OSRAM"
diferite forme şi voltaje
Lămpi Lustre, de tiraj braţe
de fier, lămpi de buzunar
BATERII
Aparate de călcat şi fiert
electrice dif. voltaje.
MATERIALE şi sârmă
electrică

Articole de sonerii
şi telefoane
Tablouri de marmoră cu
ramele or şi aparatele
Thermos de voiaj
nichelate şi lacuite diferite
capacităţi

Diplom. Inginer I. CANA Iaşi Str. Cuza-Vodă 28 autorizat de Onor Primăria Iaşi

Banchetul de la Vaslui

Sărbătorirea d-lui Sasu. — Inţelesul banchetului — D. Sasu pentru remaniere.— Dovada unui vechi adevăr.— Magistrat şi liberal.

Ieri a avut loc la Vaslui, în palatul prefecturei, un banchet dat de liberalii vasluieni cu cheltuiala Ministerului de industrie.

D. Sasu a ţinut să arăte că d-sa face remanierea iar nu i se face remanierea de către alţii, ca profanii în politică să nu creadă că d. Ionel Brătianu face remanierea iar d-sa este remaniat fără voe.

D. Sasu a declarat între pahare că de şi este ministru, dar fiind partizan cald al remanierei, în interesul prelungirei vieţei guvernului, bine înţeles în interesul ţărei, şi-a pus portofoliul la dispoziţia primului ministru.

*

Cetitorii se vor întreba, dar pentru un lucru aşa mic ca remanierea, un banchet aşa de monstru, care a umplut palatul prefecturei până în ziuă şi l-au lăsat în aşa hal, în cât serviciile au fost suspendate trei zile, ca să se poată rădica necurăţenia lasată de banchet?

Motivul a fost împlinirea a 20 ani de serviciu în partidul liberal. Curios este că acum 20 ani, d. Sasu era supleant la Trib. Vaslui, deci şi anii de magistratură îi socoteşte ca ani de serviciu în partidul liberal.

Lucrul se cam potriveşte cu realitatea. Cu ocazia discuţiei în Senat a organizării judecătoreşti a d-lui Stelian, prezida d. Neron Lupaşcu, şeful partidului liberal din Vaslui. Acesta, de pe fotoliul preşidenţial întrerupea în cuvântarea lui pe senatorul Badareu. Cu una din întreruperi, a imputat fostului ministru de justiţie scoaterea din magistratură a supleantului Sasu de la Trib. Vaslui.

*

La această întrerupere, d. Badareu a răspuns că a înlocuit pe d. Sasu pentru că era un militant liberal deşi magistrat. Defunctul Lupaşcu a răspuns că această afirmare este o calomnie. Drept orice răspuns, d. Badareu a pus lui Neron Lupaşcu următoarea întrebare:

„A doua zi după eşirea din „magistratură aţi aclamat la „club pe d. Sasu, vicepreşedinte „al organizaţiei liberale din „Vaslui. Când îşi făcuse stagiul „în partid d. Sasu ca să i se „încredinţeze înalta demnitate „politică, decât în timpul când „în magistratură cumula serviciul justiţiei, cu serviciul „partidului liberal?"

Presidentul Senatului, a rămas interzis la întrebarea de mai sus, n'a răspuns un cuvânt, iar banchetul de ieri a dat deplină dreptate d-lui Badareu care ca ministru de justiţie a cercat să pue capăt confuziunei dintre serviciile către partidul liberal şi serviciile misiunei de magistrat.

Deschiderea Conservatorului de muzică

— Cuvântările rostite —

Sâmbătă a avut loc solemnitatea începerei anului şcolar la Conservatorul de muzică şi declamaţiune din localitate, cum de mult nu s'a remarcat, a istă întreg Corpul didactic, elevii şi numeroşi părinţi.

Serviciul religios a fost oficiat de părintele Andriescu, parohul bisericei Banu. Pentru întâia oară, răspunsurile au fost date de corul Conservatorului, în chip admirabil.

In predica sa, părintele Andriescu, a vorbit de influenţa cântărei şi a vorbirei frumoase asupra sufletului. Aduce numeroase exemple din viaţa bisericească şi din viaţa de toate zilele, pentru a dovedi influenţa binefăcătoare al artei,—şi îndeamnă pe elevi a o cultiva cu sfinţenie.

*

D. *Zirra* distinsul director al Conservatorului, rosteşte cuvântarea următoare:

„Imi veţi permite să încep cu o amintire. Acum 22 ani un copilaş a asistat la o sfeştanie, ca cea de astăzi şi unde răspunsurile erau date de către un cor condus de cineva, al cărui chip este cristalizat în marmură: *Gavril Muzicescu.*

Impresia de atunci ce a produs în sufletul acelui copil, care el e azi directorul şcoalei, n'a mai resimţit-o timp de 22 ani.

Astă-zi, un alt cor al şcoalei, mi-a dat acelaş parfum al trecutului, care timp de 22 de ani a fost amorţit şi a-şi dori ca aceiaşi impresie şi aceiaşi sfântă credinţă, ce mi-a insuflat o mie atunci, s'o primiţi şi dv. astăzi.

Tradiţia discursurilor de început de an, cere un rezumat al trecutului şi un pronostic al viitorului. Mă veţi erta, sunt modest şi nu pot face istoricul trecutului. Ţin însă să relev două fapte care, cred, n'au trecut neobservate. Legea, care este de o elasticitate cunoscută, am găsit-o prea întinsă în unele părţi în şcoală şi aceasta facea ca prestigiul şcoalei să sufere.

Am căutat să intru în strictă aplicare a legei care vă declar este admisibilă, şi astăzi şcoala se bucură de prestigiu, în sînul ei şi în afară.

Al doilea fapt, e că elevii absolvenţi ai acestei şcoli, nu puteau căpăta diploma care să corespundă real învăţăturii ori din cauza unui cerc vicios. Regulamentul prevedea cursuri anexe, ce nu era. *Ori elevul cerea diplome pe care noi nu le puteam elibera.* Astăzi, încetul cu încetul, am complectat toate cursurile anexe, prevăzute în regulament, mulţumită lă gimnei de spirit al comitetului şcolar şi graţie economiilor budgetare al administratorului instituţiei, d. Al. Aurescu. *Astăzi putem elibera diploma reală a studiilor complecte elevilor, care promovează şcoala.*

D. Zirra termină cu un apel la concursul tuturora.

*

Cursurile regulate încep azi, Luni. Sunt până azi 319 elevi şi eleve. **D.**

Congresul corpului didactic primar

Un număr de institutori şi învăţători, ceruseră autorizarea, de a se întruni în congres Duminică dimineaţă în sala Cinema Modern.

Prefectul de poliţie aprobă cererea, însă sub rezerva aprobărei ministerului de instrucţie.

Sâmbătă noapte însă, prefectul de poliţie fu înştiinţat că nu se permite ţinerea acelui congres. In urma acestei telegrame, poliţia opri întrunirea.

Congresiştii s'a întrunit la cercul didactic, şi a analizat situaţia lor precară, au formulat un deziderat, prin care propune demisia în masă, în cazul când chestia lor nu va fi soluţionată în bine.

Capital-Ipoteci

Cine doreşte a-şi
plasa capitalul în ipoteci

de rangul I sau cu alte garanţii serioase, *cu maximum de rentabilitate;* **cine doreşte să se împrumute** în condiţiuni prielnice şi avantajoase să se adreseze.

M. Şerbănescu

Str. Cuza Vodă 67,
(Palatul Camerei de Comerţ)
între orele 10—12 dim. sau
4—6 după amiază

Desinfectarea **caselor**
şi a **grajdurilor**
numai cu **creolină**
(originală Pearson)
Introdusă de 30 ani
De vânzare pretutindeni.
Păziţi-vă de imitaţii şi
contra faceri.

originale numai în 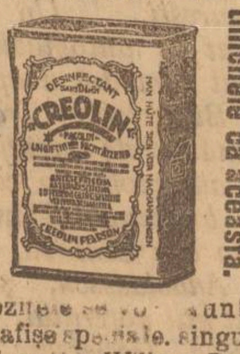 **tinichele ca aceasta.**

Depozitele se vor anunţa prin afişe speciale. singurii fabricanţi: *William Pearson & Co.* Ges m b. H Creolin-Werke Wien I..

D-nii INSTITUTORI

precum şi
Instituţiile şcolare
se bucură de
rabaturi speciale
cumpărând
cărţi de şcoală **şi** *material didactic* **numai**
dela *Librăria Universală Str. Cuza Vodă 52*
vis-a-vis de
Casele Braunştein

DOCTOR
Suzana Grosi
Şef de clinică obstetricală
a Facultatea de Medicină
Faceri, Boli de femei
Iaşi, str. Anast. Panu 45
Cons. dela 1—4

La Magazinul „AURORA"

MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII

Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerţ

au sosit în vederea sezonului de toamnă, şi iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, pluş brocat. biberette, tigheret. bine lucrate, ultimul jöurnal. Preţuri foarte convenabile.

Notaţi bine firma „LA AURORA"

ANTIFERMENT
PENTRU A
OPRI FIERBEREA
MUSTULUI
CONSERVÂNDU-L DULCE
ŞI
PREVENIREA BOALELOR
VINULUI

FABRICIILE DR URBEANU S.A.

Depozit general „LA CAMILA" Iosef Marcu
Str. Anastasie Panu 47 Iaşi

Cereţi pucioasă pentru afumat vase „FLORIDA"

SOCIETATEA CONTINENTALA

PENTRU COMERŢUL FIERULUI
KERN & Co.

Reprezentanţa generală a uzinelor de fier Witkowitz
CERNAUŢI, Str. Miron Costin 7 (f. Maria Teresia)
Adr. telegr.: Ferrokontinent, Cernăuţi. Telefon 420
Depozite: Strada Salciilor (Weidengasse) No. 14 28

FIER ŞI TABLĂ

Fier brut pentru turnătorie, fier în bare, fier fasonat, fier laminat, fier larg şi universal, fier pentru beton armat, suportur de construcţie, echere: Tablă de Teschen, originală, de orice categorie, talbă galvanizată, tablă pentru cazane, tablă de oţel, arbore de transmisiuni, etc. etc.

ŢEVI

Ţevi negre şi galvanizate, ţevi pentru sonde, ţevi fierbătoare pentru cazane, locomotive şi locomobile, fitinguri, flanşe, armature, ţevi de fontă cu mufe sau flanşe cu piese fasonate, serpentine pentru orice scop ţevi ondulate, baloane de oţel pentru oxigen şi idrogen,

ALTE FABRICATE

Cazane de tot felul, rezervoare pentru apă, spirt, ţiţei, etc. Construcţii de poduri de fier şi edificii de tot felul. Butoaie şi bareie de fier pentru petrol, benzină şi spirt. Fundări de cazane, Şine c.f.r., tramvaie şi mine Traverse pentru linii normale şi linii înguste. Instalaţiuni de uzină şi mine. Aparate pentru fabrici chimice, fabrici de ciment, rafinerii de petrol, destilatiuni de gudron, macarale şi tot felul de instalaţiuni de transport. cărămizi refractare şi refractar pământ etc.

INFORMAŢIUNI

x *Singurul mare demnitar ieşan, care n'a fost invitat nici la inaugurare nici la banchetul expoziţiei a fost d. E Niţescu, directorul regional a C. F. R. organizatorul tuturor trenurilor speciale pentru aducerea petrişului cu care s'au creat aleele şi drumurile expoziţiei şi a trenului special Chişinău-Iaşi.*

x *Astăzi începe lucrul la fabrica de zahăr Ripiceni. Mercuri vom avea deja zahar trufanda producţia 923—924 Preţul va începe cu 24 lei 50 kgr, tos şi 26 lei 50 kgr. cubic franco gara cumpărătorului.*

Consumatorii să se grăbească Peste o lună nu vor mai găsi zahar cu preţul trujandalei.

x *Din cauza unui defect pe conducta de apă Timişeşti apa va fi distribuită azi dela 7 8 seara şi mâine între orele 7—8 dimineaţa şi 7 8 seara.*

x *Ieri a sosit în gara Iaşi primul tren special Chişinău-Iaşi în serviciul expoziţiei. Sosirea trenului era aşteptată pe peron de d. Niţescu directorul regional şi de d. Ciulei sufletul expoziţiei agricole Trenul aproape gol.*

x Comitetul „apărărei Creştine" s'a întrunit aseară, sub preşedinţia d-lui A. C. Cuza.

S'a discutat despre mijloacele de a se face ca ziarul „Naţionalistul" să apără zilnic.

x Aflăm cu o adâncă părere de rău, încetarea din viaţă a d-nei Natalia Alexandrescu, soţia d-lui P. S. Alexandrescu, cunoscutul artist.

Inhumaţiunea va avea loc mâine, la ora 3 după prânz.

x D. C. Manciu, prefect de poliţie, a inspectat eri diferite oteluri.

Constatând la unele oteluri abuzuri, în cea ce priveşte închirierea camerelor, prefectul a luat măsuri în cunoştinţă.

x D-nii general Berthelot şi ministrul Al. Constantinescu au sosit Sâmbătă noaptea în Iaşi, venind din Chişinău.

Cu un tren special la 2 şi 10 noaptea, d-nii general Berthelot şi ministrul Constantinescu, au plecat la Cernăuţi.

x Dacă grindina n'ar fi distrus viile din Copou, tot n'ar fi produs vin aceste vii din lipsă de culegători.

Expoziţia Agricolă plăteşte cu 100 lei pe zi un simplu muncitor pentru o muncă de la 8 dim.—13 şi de la 2—6, iar pe un meseriaş care poate ţine în mână cea mai simplă unealtă, i se plăteşte de la 300 lei în sus pe zi, adică mai mult decât salarul unui Consilier la Inalta Curte de Casaţie.

Funcţionarea Societăţilor studenţeşti

O dispoziţie a Senatului universitar

O dispoziţie a Senatului universitar, aduce la cunoştinţa studenţimei, că nu pot funcţiona, ca societăţi studenţeşti, decât cele de facultate, de judeţ şi regiune, sportive şi centrul studenţesc.

Toate celelalte societăţi, chiar autorizate, sunt desfiinţate pe ziua de 1 Octombrie.

DOCTORUL
H. WECHSLER
Boli interne, Venerice Sifilis
Cons. 8 11 a.m. 1-6 p.m.
Strada Armeană 4

Ultima oră

DESMEMBRAREA GERMANIEI?

Complotul monarhiştilor Bavarezi - Grava criză financiară

PROBLEMA REPARAŢIUNELOR

— Incetarea rezistenţei pasive. — O declaraţie a lordului Chamberlain. —

Bucureşti — Guvernul Reichului a retras cele patru ordonanţe din 13 Ianuarie, prin care se interziceau prestaţiunile pentru Franţa şi Belgia.

Populaţia din teritorul ocupat este complect liniştită.

Prin intermediul ambasadorului său la Londra, Germania şi-a exprimat nădejdea că Marea Britanie îi va recunoaşte sacrificiul făcut prin retragerea ordonanţelor privitor la rezistenţa pasivă.

*

D. Neville Chamberlain a ţinut un discurs la Birmingham prin care a subliniat că n'a existat o divergenţă de principii între Franţa şi Anglia. Ambele state voiau să obţină plata reparaţiunelor; numai că Anglia preconiza altă metodă, mai aproape de realitate.

Rezultatul întrevederei primilor miniştri aliaţi a fost foarte important pentru restabilirea încrederei între aliaţi.

Anglia primeşte cu încredere repetata declaraţie a guvernului francez ca nu urmăreşte anexiuni sau ocupaţiuni ci numai plata datorilor.

Monarhiştii bavarezi

pregătesc separaţia de Germania.

— Unii aliaţi ar fi aprobat planul. Noui tulburări la Munchen —

Bucureşti.— In ultimele zile au avut loc în Bavaria consfătuiri intime de-ale naţionaliştilor, sub preşedenţia lui von Mahl.

S'a discutat asupra chipului mai potrivit de a se restaura monarhia şi a se înfăptui separaţia complectă a Bavariei de restul Reichului.

Se afirmă că acest plan a fost comunicat unora dintre aliaţi care ar fi consimţit la înfăptuirea loviturei.

*

Ieri dimineaţă au avut loc la Munchen mari intruniri populare, în 14 puncte ale oraşului, la care au participat peste 100.000 oameni.

După rostirea cuvântărilor, au urmat demonstraţiuni de stradă, cu care prilej s'au produs singeroase încăerări între naţionalişti şi comunişti.

A intervenit poliţia şi a operat arestarea a numeroşi naţionalişti.

*

Poliţia a făcut mai multe descinderi în oraş, dînd de firul unui întreg plan de atentate contra preşedintelui Ebert şi a fostului cancelar Wirth.

Ultimele ştiri

— După cum am anunţat în numărul nostru de Simbătă, M. S. Regele soseşte Vineri dimineaţa în Iaşi.

D. Manciu, prefect de poliţie, a primit astăzi o înştiinţare oficială în acest sens.

Suveranul vine din Transilvania şi soseşte cu un tren special al Marelui Cartier.

Nu se cunoaşte însă până în acest moment, cari dintre miniştri va însoţi pe Suveran

— In strada Palatului 32 d-na Sofia Mühlstein, s'a îmbolnăvit de boala somnului.

Tănăra doamnă doarme fără întrerupere de 8 zile.

— Azi a avut loc solemnitatea deschiderei anului şcolar la şcoala normală Vasile Lupu.

Serviciul religios a fost oficiat de părintele Andriescu profesor la şcoală.

Au rostit cuvântări părintele Andriescu şi d. Todicescu directorul şcoalei.

In Bulgaria continuă tulburările

Bucureşti.— Stiri particulare sosite din Bulgaria arată că situaţia nu s'a liniştit, cu toate afirmaţiile contrare ale oficialităţii.

In jurul Sofiei s'au angajat noui lupte izolate între comunişti şi armata regulată. Sunt foarte mulţi morţi şi răniţi.

Gara Ferdinandovo a fost reocupată ieri de comunişti care s'au menţinut, respingând atacurile armatei.

Ziarul „Otlava", organ al agrarienilor, scrie :

— Din cauza provocării trupelor guvernamentale, trei mari sate din jurul Sofiei au fost rase de pe faţa pământului. Pagubele trec de 100 milioane leva.

Guvernul a reuşit să aresteze încă 50 comunişti pe care i a depus la închisoarea din Sofia. Ei vor fi judecaţi şi probabil executaţi astăzi.

O crimă misterioasă

Trupul unei femei necunoscute găsit într'un şanţ.— Femeia a fost siluită şi în urmă înăduşită. — Cercetări neizbutite.

Chişinău 30. Din Tighina ni se comunică un misterios asasinat săvârşit aproape de Satul Bulboca, din acest judeţ.

Intr'un sat în apropierea comunei de mai sus câţiva săteni care se întorceau dela câmp, au găsit cadavrul unei tinere femei, 25 — 26 ani, bine îmbracată.

Postul de jandarmi a fost înştiinţat şi s'au început cercetările.

In ce priveşte identitatea femei, aceasta nu a putut fi stabilită până în prezent, căci asupra femeiei nu s'a găsit nici un act şi nimenia din împrejurimi nu o cunoaşte.

Cercetarile medicale, au arătat însă că la mijloc e un asasinat căci corpul femeii prezintă urme de sfâşiere şi de osficări.

Este deci cert că asasinul sau asasinii, după ce şi-au saturat poftele lor bestiale, au sufocat pe nefericita victimă astupându-i nasul şi gura.

Urmele luptei sunt vizibile şi după îmbălsământarea cadavrului.

Un mare incendiu

distruge un întreg cartier la Chişinău.

Chişinău 30 — Un puternic incendiu, izbucnit eri la ora cinci, alimentat de un vânt puternic, a distrus în câteva ore numai Curtea Armenească, aproape un cartier întreg.

Numai energiei autorităţilor se datoreşte faptul că nenorocirea n-a luat caracterul unui dezastru.

Intr'adevăr întreaga curte locuită de vre-o 60 de familii e plină de magazii umplute cu lemne, fân, petrol, miere, ulei şi alte materiale inflamabile, iar la spatele lor numai la vre-o 20 de metri se întind la rând trei depozite de cherestea.

Cu aceasta ocazie, s'a văzut odată mai mult insuficiente corpului pompierilor din oraşul nostru. Dacă nu însăşi primarul şi prefectul oraşului nu s-ar fi urcat pe acoperişele caselor în flacări şi nu ar fi îndemnat soldaţii şi lumea adunata să ia măsurile de localizare necesară, asistenţa pompierilor ar fi egală cu zero.

De pe urma incendiului au suferit 8 familii a căror locuinţe a fost complect distruse si toţi ceilalţi chiriaşi în proporţie mai mică.

Pagubele sunt foarte mari.

Cauzele incendiului nu se cunosc.

Desvelirea monumentului

Eroilor Moldoveni morţi în vremea revoluţiei basarabene

Chisinău.— Eri la ora 11 în prezenţa miniştrilor Constantinescu şi Inculeţ, a generalului Berthelot şi a tuturor autorităţilor civile şi militare, a avut loc inaugurarea monumentului ridicat de un grup de basarabeni în frunte cu d. Pan Halippa, în amintirea a trei mari luptatori basarabeni, preotul Mateevici, avocatul Murafa şi inginerul Hodoroaga, morţi dintâi în timpul războiului, ceilalţi doi asasinaţi de de soldaţii bolşevici.

După slujba religioasă săvârşită cu un fast deosebit de P. S. S. Arhiepiscopul Gurie a avut loc desvelirea monumentului simplu dar frumos, lucrat în piatră şi bronz de sculptorul Ionescu-Vero.

Au luat în urmă cuvântul d-nii Pan. Halippa, Gh. Pâutea, ministru Inculeţ, Senator Popovici, General Popovici şi ministru Al. Constantinescu.

Alegere

Bucureşti. — Ieri a avut loc alegerea Comitetului Camerei de Comerţ din Constanţa.

A căzut lista Sfatului Negustoresc, şi a fost aleasă lista independentă în frunte cu d. Gh. Georgescu.

Grav accident de automobil

Un locotenent şi un inginer morţi.

Bucureşti. Un grav accident de automobil s'a petrecut Simbătă noapte, pe linia Bucureşti — Craiova, în următoarele împrejurări.

Un automobil în care se aflau locotenentul aviator Petrino din Craiova, inginerul Anastasescu, şoferul şi ajutorul şoferului, a încercat să traverseze linia ferată in apropiere de staţia Găeşti. Dar automobilul a fost tamponat de accelleratul Bucureşti Temişoara care trecea cu toată viteza.

Automobilul a fost răsturnat, prinzînd dedesupt pe toţi pasagerii şi aprinzîndu-se de la explozia benzinei. Trenul a fost oprit imediat.

Inginerul Anastasescu a fost scos complect carbonizat. Locotenentul Petrino şi ajutorul de şofer au fost ucişi. Soferul e grav rănit.

S'a stabilit vina cantonierului care a neglijat să închidă rampa.

De la Societatea Naţiunelor

Bucureşti.— In comisia V-a a Societaţii Naţiunelor, d. Beneş a prezintat raportul privitor la reducerea armamentelor şi la pactul de garanţii. D. Beneş a rostit un interesant discurs asupra rolului Societaţii Naţiunelor.

D. Lebrun, delegat al Franţei, a expus atitudinea Franţei în comisia V-a. A arătat că Franţa a redus la jumătate termenul serviciului militar, şi că ea urmăreşte în special asigurarea păcei definitive.

Sfatul Negustoresc

— I A Ş I —

Se aduce la cunoştinţa D-lor Comercianţi că la Sfatul Negustoresc a început să funcţioneze un *serviciu de contabilitate* pentru ţinerea registrelor la zi.

Acei cari doresc a se folosi de acest serviciu sunt rugaţi a se adresa la Sfatul Negustoresc între orele 9-12 dim. sau 4-6 după amiază.

BANCA NEAMULUI

Societate Anonimă

— IAŞI —

Se aduce la cunoştinţa generală, că, începând dela 10 Septembrie a.c. Banca Neamului din Iaşi, str. Eternitatea No. 64, efectuiaza orice soi de afaceri comerciale, bancare etc. primeşte la depuneri diferite sumi de bani pentru care se plăteşte dobânzi dela 7—12 la sută.

Cassa Băncei e deschisă în toate zilele de lucru, între orele 9 12 dim. şi 3 dum. —7 dum. după amează.

Dau de suflet băiat născut de 8 zile, frumos şi sănătos, str. Hotin No. 4 nou.

Ciment TURDA

15 vagoane total sau parţial livrabile prompt.

A se adresa la riar sub Turda".

De închiriat loc viran în centru, anual sau parţial. A se adresa str. Cuza Vodă 13 sau la Administraţia ziarului.

Clinica Boalelor de Ochi

Dr. Miclescu

Bucureşti str Carol 24.

Pacienţii se pot Consulta cu Oculiştii distinşi din Capitală.

Cons. 3 jumătate—6 ore.

DOCTORUL

L Weiselberg

Boale interne, nervoase Venerice şi sifilis

Str. Anastasie Panu 19

(Piaţa Halei)

Cons : 9-11 a.m. 2 4 p. m.

Dr. MEDIC

HANS WOHLGEMUTH

Iaşi str. Stefan cel Mare 28 casele Isidor Margulies

După o practică de mai mulţi ani în clinicele din Leipzig, Breslau şi Königshütte (Silezia) s'a stabilit la Iaşi.

Specializat în **boli interne** Mamoş, Mica chirurgie Ultramikroscopie, Electrotherapie.

CONSULT 9—11, 3—5

Dr. N. P. BALAN

Medic secundar a clinicei medicale. Şef de lucrări a facultăţei de medicină, reîntors din străinătate îşi reia consultaţiile de

BOALE INTERNE

Consult 1—3 p m

Iaşi — Str Păcurari 56

Dr. H. ZANFT

Specializat în Germania

Boli de PIELE şi de PĂR

KOSMETICĂ

Syphilis, Venerice

ULTRAMIKROSKOPIE

Elektrotherapie

Cons. 8—11 a. m. 1—5 p m.

Iaşi Str. Cuza-Vodă 23

Dr. E. Ghelman

Specializat la Viéna

Medic a serviciului veneric al Spitalului Militar BOALE DE PIELE şi de PAR, COSMETICA (înlăturarea desfactelor pielei fetei.

SIFILIS şi VENERICE

ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sifilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute şi cronice prin vaccine şi URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral) ELECTROLYZA GALVANO-CAUSTICA.

Consultaţiuni dela 2—7 p. m. Str. Gându bis. alături de Cinema Elisabeta

BLĂNĂRIA

La David

str. Lozonsky No. 1

a primit un assortiment de blănării fine : Skonga, vulpi albe, biber veritabile. Lutru, biberette, Tibet-albe, gris, Pitois, oposon, skongsoposon, Tibet-Katzen, sil-otter, vidre precum şi diferite blăni pentru îmblănit

Atelierul artistic pentru comenzi efectuiază ultimele modele.

Vizitati spre convingere

FIRME

cu preţuri pe jumătate

pentru comercianţi, meseriaşi, profesionişti, bănci, birouri şi autorităţi comandaţi la

I. MAX

Str. Costache Negri 58

Cumpăr de ocazie arme, revolvere şi orice fel de muniţiuni de vânătoare.

Adresaţi magazinul B. Duminicatu, piaţa sf. Spiridon 12

ORA 3 d. a.

Guvernul şi criza financiară

Bucureşti.—Mai presus de chestia remanierii primul ministru este preocupat de grava criză financiară prin care trece ţara.

In cursul zilelor ce vor veni se vor produce unele fapte, menite a atenua criza internă Este vorba de o nouă emisiune de 3 miliarde.

In ce priveşte raporturile cu lumea din afară se vor porni noi tratative cu cercurile financiare din Paris şi Londra prin intermediul principelui Ştirbey, care va căpăta o situaţie oficială.

ANUL AL XIX No. 4902

2 lei NUMARUL

JOI 4 Octombrie 1928

Biblioteca Universității Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACȚIA
IAȘI. — STR. BĂRĂSCU 17.
TELEFON No. 206

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

IAȘI 3 OCT

Politica de agresiune

— Imprumutul extern —

„Adevărul" a luat un interview d-lui Henry Béranger, raportorul general al bugetului Franței și fost ministru în cabinetul Clemenceau. Ilustrul nostru oaspete ne-a adus o veste bună: Franța are de gând să acorde un credit de 800 milioane franci României, Jugoslaviei și Poloniei. După socotelile cele mai pesimiste, partea noastră ar fi de minimum 200 milioane franci, deci peste două miliarde lei, din care 100 milioane franci au și fost trecuți în bugetul francez.

Această știre ne-a pricinuit o mare bucurie.

Românaia trece printr'o criză feroce, progresivă și fatală. Mulți au vorbit chiar de-o catastrofă, care ne ar aștepta din moment în moment.

Împrumutul de peste două miliarde și, poate, mult mai mare ne va ameliora situația, aminînd sfârșitul sau — cine știe? — chiar evitîndu-l,.daca fapte nouă s'ar produce în viitorul apropiat. Așa ne-am zis, cetind începutul interview-ului apărut în „Adevărul".

Ne vom putea plăti deci datoriile din țară și din străinătate, consolidîndu-ne creditul. Vom aduce de peste graniță instrumentele și mașinile strict necesare agriculturii și industriei naționale. Vom urca lefile funcționarilor. Vom clădi școli, vom înființa spitale. Vom mări numărul medicilor. Vom face șosele și vom croi drumuri prin ținuturi sălbatece, rămase așa de pe vremea Agatîrșilor. Vom primeni materialul rulant al Căilor ferate, atît de uzat în ultimul timp. Vom cumpăra vagoane și locomotive. Vom repara podurile. Vom drege străzile orașelor. Vom pietrui mahalalele. Vom instala apă și canal pretutindeni. Vom construi locuințe eftene pentru slujbași..

Dar ce nu vom face cu cele două miliarde de lei? Adică—prea mult, nu! Față de nevoile reale și imediate ale țării, împrumutul francez este prea mic. Totuși, dacă nu vom putea îndeplini toate reformele radicale și urgente,—cele două miliarde ne vor ajunge cel puțin pentru cîteva din ele. Sau măcar pentru ușoare ameliorări..

Entuziasmul din primul moment, redus într'o oarecare măsură de considerentele ulterioare, se menținea totuși în pieptul nostru cu oarecare fermitate.., cînd, cetind mai departe interviewul din „Adevărul", am descoperit un adaos deprimant: Franța nu ne împrumută paralele, lăsându-ne liberi să le întrebuințăm cum am vrea noi,— ci ne impune o anumită destinație. Ba mai mult: Franța, pentru deplină siguranță, chiar ne trimite lucrurile, de care crede ea că avem noi nevoe.

Dar să dăm cuvântul d-lui Béranger:

Suma de 800 milioane franci este „destinată să completeze materialele de apărare națională a României, Jugoslaviei și Poloniei. Această acordare de credite însemnate este (!) politica noastră europeană în raport cu statele Micei Antante".

Creditul de 100 milioane franci, acordat nouă, este „destinat pentru cumpărături și comenzi efectuate în Franța, deservind interesele superioare ale statului romîn.—Acest material și utilaj tehnic va fi livrat României într'un scurt timp, așa ca (...) scopul nostru principal să fie repede realizat".

Am înțeles.

Deci—nu plata datoriilor externe și interne, nu școli și spitale, nu leafă omenească funcționarilor, nu Căi ferate, nu șosele, nu mașini agricole, nu locuințe pentru oamenii rămași pe drumuri, etc., etc., — și gloanțe, puști, mitraliere, aeroplane, tunuri, tancuri...

O măsură de prudență ar fi — ca armamentul, tot timpul, să fie în mîna guvernului. E mai bine așa!

M. Sevastos

GENERALUL BERTHELOT

— părăsește țara —

București. — D. ministru Al. Constantinescu va petrece pe d. general Berthelot până la Arad, în drumul distinsului oaspe spre Franța.

De la Arad. d. Al Constantinescu va pleca să viziteze expoziția din Temișoara.

O comemorare

Incă o comemorare?

Un cuvânt care se înșiruie cu teamă sub condei!

In zilele acestea de trezire a conștiinței naționale, când sufletele vibrează la memoria forțelor morale ale națiunei, care s'au consumat odinioară ca să ne croiască un drum mai prietenos nouă celor de astăzi; —în zilele acestea de comemorări oficiale și populare, a atâtor figuri luminoase din istoria culturală și politică a țării;..... este temerar, într'adevăr, a socoti pe degete anii de odihnă ai vre-unui modest și bun confrate pentru memoria căruia nu se pot face procesiuni cu drapel și muzică, și nici discursuri ministeriale nu se pot rosti.

Și totuși ținem socoteală de împlinirea celor cinci ani așternuți peste mormântul lui A. Steuerman Rodion, pentru că taina acestui mormânt are legături duioase și trainice în inima noastră de confrăție intimă și foarte senină.

Trebue să amintim de Rodion, cu atât mai vârtos cu cât avem impresia că nu-i este rezervat pentru multă vreme acest beneficiu al elementarei recunoștințe omenești. La a cincea cădere a toamnei, găsim atât de discretă eterna odihnă a lui Rodion, de parcă cinci secole ar fi mușcat din lespedea de pe mormânt.

Cetitorii și cunoscuții de odinioară au uitat delicatețea versului și frazei lui Rodion. S'a uitat și de maldărul manuscriselor rămase; nu se mai publică și nu se mai editează un rând! Asprimea vieții zorește lumea pe căi mai practice, și lasă în părăsire potecuța unde se ofilesc câțiva trandafiri.

S'a pogorât în sufletul nostru o tristeță obscură, dar frățească și adânc umană, pentru această comemorare, cu rostul, duioșia și uitarea ei.

RENOVATUS

SBUCIUMUL GERMANIEI

Cetitorii să nu se arate surprinși că relațiunile despre Germania variază dela o zi la alta, că alaltăeri era vorba de revoluție, eri de situația perfectă a lui Stresseman, azi de proclamarea regatului Bavarez.

In sbuciumul prin care trece actualmente marea republică centrală e cu neputință ca situația să nu varieze dela o zi la alta, poate chiar dela un ceas la altul.

Nu este mai puțin adevărat însă că în cele din urmă Reichul va trece și prin criza aceasta, fără a fi dezmembrat și va izbuti să întrunească toate capacitățile de care are nevoe pentru o nouă îndrumare.

Credința aceasta ne o întărește și convingerea că Antanta, salvată de curând de concilierea Baldwin—Poincare, nu poate exista fără o Germanie unitară. Din tot ce se știe asupra întrevederii dela Paris a celor doi premieri, rezultă că d. Baldwin a făcut toate concesiunile numai atunci când a primit asigurări compleote că Franța nu urmărește anexiuni în Ruhr.

Dezmembrarea Germaniei nu se poate face fără uneltirile uneia din puterile antantiste; dar în acest caz, ar interveni contraponderea celeilalte. Iată elementele din care deducem, pe lângă sănătatea morală a poporului german, conștient de clipa tragică prin care trece, că nu e probabilă fărămițarea Germaniei, care, dacă s'ar produce, ar fi urmată de un haos pentru întreaga Europă Centrală.

Intre poliție și parchetul de Iași

De ce a plecat d. Marcu

— Rolul comedianților —

In legătură cu agitațiile care au avut loc, acum câtva timp, în fața Universității din Iași, se pune acum în evidență un fapt bizar, care învederează că cel puțin până astăzi, se juca o sinistră comedie în chestia așa ziselor reprimări a turburărilor fascisto-antisemite.

Este desigur întristător că tocmai la Iași autoritățile au putut da dovadă de manevre reprobabile. Nu este, însă, mai puțin adevărat, că, în ce ne privește, dovada acestui joc cribil era de mult făcută. Când e fost cu putință ca două tipografii să fie literalmente distruse, în văzul autorităților, și cu toate acestea cercetările celui mai sever judecător de instrucție să nu reușească a identifica un singur vinovat, complicitatea autorității devenise clară pentru toată lumea.

Cazul ce survine acum, aduce însă cel mult o probă mai mult—ce-i dreptul una tipică și plină de savoare.

*

In consiliul de miniștri, care a urmat imediat după ultragiarea autorităților, cu prilejul congresului studențesc, ministrul de justiție—și acest lucru îl deținem de la d. Jean Th. Florescu în persoană—a raportat consiliului de miniștri, pe baza celor ce i-a comunicat d. Kessim, procuror general de Iași, că poliția a fost foarte slabă și că ordinele de arestare, date de parchet, n'au fost executate. De altfel acest lucru l'au înregistrat și ziarele, iar nouă el ne-a fost în repetite rânduri confirmat de d. Iorga, pe atunci locțiitor de prim-procuror.

Repetăm. Așa s'a comunicat în consiliul de miniștri și nu credem a fi departe de adevăr când vom afirma că din acel moment directoratul prefecturei de poliție al d-lui Marcu era isprăvit.

*

Ori, se dezvăluie acum un fapt din cele mai curioase. D. Marcu, silit să demisioneze, pus în cunoștință de motivele înlăturărei d-sale, a făcut cunoscut celor în drept — și după cât știm se va adresa cu jalbă și ministrului de justiție — *că nici odată, sub nici o formă, până'n momentul plecărei d-sale și a venirei la prefectură a d lui Manciu, nu s'a produs nimic, nici mandat, nici ordin de arestare. Parchetul n'a dat nici o dispoziție, de nici o natură. Arhiva poliției probează cu desăvârșire acest lucru.*

Intrebarea se pune deci: de către cine au fost induse în eroare autoritățile superioare? Cine a avut interes să facă acest lucru? Și cum se face că parchetul, care a fost sesizat de prefectura poliției de Iași, prin procesele verbale de ultragiu, în regulă încheiate, n'a dat nici un curs lucrărilor și n'a crezut cu cale să instrumenteze, deși un director de prefectură și un subcomisar se plângeau că au fost loviți în exercițiul funcțiunei? Și când zicem instrumenteze, nu înțelegem sesizarea judecătorului de instrucție, ci măsurile de constrângere prescrise de codul penal, în materie de ultragiu, în condițiile în care acesta a fost comis?

*

Să fim bine înțeleși. Nu ne trece prin gând să luăm apărarea cui-va. Socotim, din contra, că d. Marcu a dovedit slăbiciuni și păcate de ordine diferite care indicau de mult plecarea d-sale dela prefectură. Credem, însă, că trebuește lămurit cazul expus mai sus și vinovățiile stabilite.

Iar în cazul când guvernul este de părere că în materia aceasta se pot juca și comedii, este de un interes public să se știe cine au fost comedianții. Suntem doar la o răspântie a dezvoltărei noastre politice. O mișcare mare se desemnează. Este de un mare interes pentru istorie să fixeze toate rolurile, căci ea are doar menirea știută, să spuie cine au fost martirii, cine eroii și cine comedianții!

Pentru moment nu se poate vorbi nici cei dintâi, nici de cei de al doilea. Să se vorbească cel puțin de comedianții.

CATE-VA NOTE

Un răspuns prompt.

— Amice dă-mi te rog o mie de lei. Mi-am uitat portofoliul acasă.

— Poftim 20 de lei pentru bîrjă și dute de-ți ia portofoliul.

*

D. Vintilă Brăteanu tot vorbește de remediarea crizei ministeriale pe baza bonurilor creditului industrial. Bancherii în schimb răspund: de ce să plătească publicul sută în sută bonurile industriale, când are cu 50 la sută bonuri industriale.

Intâmplarea amintește cuvântul lui Cilibi Moise: de ce să cumpărați aiurea mănuși cu 8 lei 50, care se rup a doua zi, și să nu le cumpărați de la mine, cu 60 de bani, rupte gata?

*

O scenă în consiliul de miniștri.

Primul ministru se arată preocupat de criza financiară!

— Este adevărat, intervine d. Vintilă Brătianu. Piața suferă, de o mare compresiune.

— Dar și magarul mitropolitului a suferit de compresiune. Nu știi că a murit, a replicat scurt primul ministru.

Discuția n'a mai continuat.

BLANZY

A se ceti ULTIMA ORA

CHELTUELI DE LUX

— UN MILIARD —

Comisiile de impunere lucrează de zor. Contribuabilii asistă, cu groază, la fixarea impozitelor.

Pentru satisfacerea curiozității lor, reproducem — după „Monitorul Oficial" — o parte din lista creditelor extraordinare deschise în 1922 pe sama diferitelor ministere și care se ridica suma de la 1 063.425.971 lei,—deci peste **un miliard.**

Din aceste credite redăm, la întâmplare, câteva:

8 milioane supliment la încoronare;

13 milioane pentru menținerea ordinei publice (cu ocazia „votării" Constituției);

9 milioane — cumpărarea locuinței prințului Carol;

1 milion — reparația locuinței prințului Carol;

2 milioane — începerea reparației locuinței prințului Carol;

1 milion — pentru serele palatului Cotroceni;

782.000—„cheltueli făcute cu ocazia vizitei escursioniștilor francezi prin principalele orașe din țară;

700.000 lei — plata decorațiilor!...

In primul rând stă deci menținerea ordinei, cu 13 milioane de lei cheltuiți pentru „votarea" Constituției. Dacă am fi știut că costă atât de scump, ne-am fi lipsit de Constituție. D. Bratianu dacă ținea să avem numai decât Constituție, ar fi trebuit să-i lese pe alții să ne facă gratis legea legilor...

Prințul Carol are o dotație anuală fixată de parlament. In afară de această sumă, guvernul liberal îi acordă prințului Carol o sumă pentru locuință, alta pentru reparația ei și alta pentru începerea acestei reparații. Desigur vom mai afla despre o a treia sumă pentru terminarea reparațiilor. In fond n'am avea nimic de zis asupra acestor liberalități. Forma acordării lor însă ofensează tronul.

Este prea mică dotația prințului Carol? Să se urce acea tă dotație de Parlament în orice proporții, pe măsura scumpirii vieții și a înmulțirii trebuințelor princiare. Dar nu guvernul, subt rezerva ratificării ulterioare, să dispună de banul public după bunul lui plac, făcând favoruri

(Continuare în pag. II-a)

CUTREERAND PRIN BUCOVINA

Industria lemnului pe valea Sucevei

Ferăstraele.—Fabrici mișcate cu aburi și prin căderi de apă. Instalațiile dela Falcău.—Ce e un gater

După cum am arătat în articolul precedent, fabricele de cherestea se țin lanț în toată valea Sucevei.

Incepând dela Rădăuți și până la Seletin, aproape nu este sat să nu-și aibă fabrica sau fabricele sale, (uneori două sau chiar trei) situate drept lângă linia ferată.

Așa sunt, spre a cita numai pe cele mai importante: In Rădăuți (oraș), Gălănești, Horodnicu, Marginea, Vicovul de Jos, Vicovul de Sus (2) Bivolăria, Gura Putnei (Carlsberg), Straja (3), Putna, Falcău, Brodina (2), Sipitul, Seletin, etc. Unele din aceste utilizează ca forță motrice apa Sucevei, care mișcă o roată cu aripioare sau o turbină ce antrenează arborele principal și prin transmisii (curele, biele și manivele) mecanizmul gatterelor (ferestraelor mecanice).

Aceste fabrici au deobiceiu 2—3 gattere. Alte fabrici mai mari cu 4, 5 și 10 gattere, ca la Putna, Straja, Brodina și Falcău au instalații cu mașini de aburi. Toate fabricele au *iluminat electric* propriu pentru motive lesne de înțăles.

Dar dintre toate aceste stabilimente industriale, cel mai important este *Fabrica de cherestea din Falcău* care atât prin instalațiile sale technice moderne cât și prin debitul său anual și numărul lucrătorilor ce ocupă, întrece cu mult pe toate celelalte și stă fără îndoială printre cele mai bine înzestrate fabrici de acest gen nu numai din Bucovina, dar din România întreagă.

Iată câteva date asupra ei.

Totul este făcut din lemn, afară de sala cazanelor unde acest lucru este interzis de regulamente.

In camera mașinelor se află două cilindre, unul pentru presiune înaltă (12 atm.) și celalt de joasă presiune ale căror pistoane acționează ambele asupra arborelui principal, furnizând o putere de 500 H. P.

Combustibilul întrebuințat aici (ca și în celelalte Fabrici ale Regiunei) este—rozătură de lemn (ferăstruitura — Säges späne) ceeace constitue o economie de milioane de lei anual, ce o realizează Fabrica dela Falcău.

(E știut că pentru mai toate stabilimentele industriale din lume, combustibilul reclamă obișnuit cea mai mare parte a capitalului afectat pentru întreținerea fabricei sau uzinei).

Printr'un dispozitiv foarte ingenios ferestruitura de lemn se introduce în mod automat în cutia de foc a fiecărui cazan, venind de sus, din turnul fabricei printr'un coș metalic ce o conduce până la marginea gratarului de unde este aspirată înăuntru de curentul de aer și consumată.

In acest scop, ferestruitura de lemn, ce cade dela fiecare gatter este trecută mai întâi printr'o sită metalică care reține așchiile de lemn, etc. apoi zvârlită într'un burlan mare de tablă de 50 cm. diametru, ce traversează subsolul fabricei pe toată lungimea (200 metri). De aici cu ajutorul unui ventilator puternic, acționat de un motor electric, fierăstruitura este suptă și aruncată în sus la o înălțime de 10 metri, în turnul fabricei, de unde un lucrător dirijază spre cazane cantitatea necesară, restul curge afară în niște vagonete care transportă încărcătura până la gară, de unde se expediază fabricei de bere din Rădăuți.

In camera mașinelor se află 2 dynamo-uri electrice pentru curent continuu, de 200 kilowați putință (unul de rezervă) servind a furniza energia electrică pentru iluminat și pentru diversele motoare acționate electric de care dispune fabrica.

Urmează sala mare, de peste 120 metri lungime pe 30 lățime, acoperită deasupra drăniței cu pânză impermeabilă uleiată care luptă cu succes contra furiei apei de ploae și

(Continuare în pag II-a).

Cinema MODERN Astăzi în matineuri de 3 5 jum. şi seara la 9 şi jumătate

EPOCA 2-a — 10 ACTE MARI — din Grandiosul succes al zilei

IMPARATUL SARACILOR (L'empereur des Pauvres)

Extraordinară dramă socială de mare spectacol după celebrele romane a lui FELICIEN CHAMPSAUR. In rolurile principale corifeii scenelor franceze

D-nii KRAUSS şi LEON MATHOT

ambii de la Comedia Franceză

Peste câte-va zile — Un exemplar complect nou A ZECEA SIMFONIE, triumful cinematografiei franceze cu M-me Emmy Lyn şi Severin Mars, scris şi montat de ABEL GANCE autorul filmului Jaccuse.

TEATRUL SIDOLI

Turneul trupei din Wilna - Wilnaer-Truppe

Astăzi Marţi 2 Octombrie 1923 ora 9 seara fix premiera

CEL CE PRIMEŞTE PALME

piesă în 4 acte de Leonid Andreew

Mâine Mercuri seara la ora 9 seara premiera PLAIURI VERZI

Direcţia : I. GOLDENBERG — Directorul trupei : M. MAZO

MARELE ŞI RENUMITUL

CIRC KRATEJL

Program schimbat Astăzi 2 Octombrie ora 9 jum.

în viaţă **MAIMUŢA JACK**

Care a stârnit admiraţia întregului univers va putea fi admirată astă seară la Circul KRATEJL in persoană fiind prezentată de cel mai bun dresor din lume Mr. MOSETTI. Alte 18 numere de senzaţie vor complecta frumosul număr. *Casa deschisă ora 5*

SEZON PENTRU

SOBE TERACOTA

Comandaţi-le din timp spre a se obţine reduceri la firma **I. ZLATOVICI**

Iaşi Str. Sărărie 12 B's

DOCTOR

A. POLAC

Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA

Boli interne

Boli de femei

MAMOŞ

Iaşi Str. Lăpuşneanu 23 Etaj

Consult. 2—5 p. m.

CEREŢI BECURI

Verfex

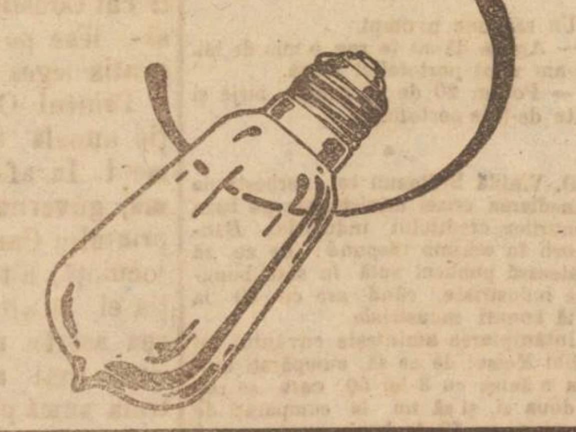

DOCTOR

MATIAS LEDERHENDLER

fost asistent privat

de operaţiuni al Prof. Halban şi medic secundar la I Clinica universitară (Schauta-Peham) de boli de femei şi faceri al spitalului general din Viena, precum şi la alte spitale vieneze.

Specialist în Operaţiuni şi boli de femei

— M A M O Ş —

Consult. 3—5

Strada Lăpuşneanu 35 etaj

Casele Berăriei ASTORIA

DOCTOR

L.Cazac-Averbuch

Specializat la Berlin

Boli de copii şi sugaci

Tratament radical al anemiei *reumatismului rachitismului* şi a *scrofulozei cu*

Băi Electrice

de lumină ultravioletă (Höhensonne), Heliodiatermie (Sollux) electroterapie etc.

Strada V. Stroescu (fostă Zoe) No. 7 colţ cu I. C. Bratianu

Consultaţiunile 3—6

Magazinul de Muzică

„Fulgerul"

Iaşi, str. Cuza-Vodă 17

(vis-a-vis de Golia)

A primit mari transporturi de mărfuri şi anume :

Viori cutii, arcuşe strune, şi toate accesoriile

Mandoline, italiene

Chitări cu 6 şi 7 strune

Instrumente de alamă diferite

Instrumente de suflet, gramofoane şi plăci

Armonice italiene

Deasemenea este bine asortat cu toate articolele de vânătoare ca :

Tuburi, alice, capse, bare, etc.

Depozit permanent de accesorii, şi piese de schimb pentru **Maşini de cusut** şi **biciclete**

Cauciuc, osii, arcuri, postav covoare pentru trăsuri

Becuri şi baterii pentru lamp de buzunar

Depozitul renumitelor becuri electrice „OSRAM"

Vindem cu preţuri de fabrică.

LA ADMINISTRAŢIA

Fermei BADAREU

SE POATE GASI

Must foarte dulce cu 8o lei decalitr.

Palatului... favoruri care, în mintea simpla a opiniei publice, pot fi socotite ca provocatoare de contra-favoruri.

Lista cheltuelilor cuprinde şi sume întrebuinţate pentru încoronare, cu ocazia vizitei unor escursionişti străini sau pentru...decoraţii.

Aproape toate cheltuelile acestea sunt cheltueli de lux. Oare o ţară saracă cum este nu ştim de ce, România...n'ar trebui să-şi strângă, măcar, de-ocamdată, baerile pungii? Să facem economii dela Vlădică până la opincă / Şi dacă ne vom nzdrăveni financiarmente, odată şi odată, vom da cu toţii zbranca'n paralele statului...

Până atunci însă nu-i tocmai frumos ca contribuabilul să se întindă pe jos de durere — pentru domnul X să le solemnităţi o decoraţie pe piept sau ca.

— X —

„Opinia" în Ţară

SAVENI

Incident.—Intre avocatul Bălineanu şi dl. Blumenthal a avut loc un regretabil incident din cauza unei neînţelegeri pentru un imobil ce ar fi dorit dl. avocat să închirieze. Acest incident a avut urmări neplăcute pentru ambii întrucât dl. Bălineanu, care a molestat pe d. Blumenthal fără ca acesta să fie vinovat, a fost reclamat Baroului de Dorohoiu.

Sioniste.—Pe ziua de Duminecă 7 Octomorie, oraşul nostru va fi vizitat de dl. Häezrachi, delegatul special al Comitetului F. N. E. din Palestina.

In acest scop organizaţia Sionistă din localitate face o mare propagandă pentru ca toată populaţia să vie la marea întrunire ce va avea loc, spre a auzi pe marele fruntaş sionist.

D. Häezrachi, un distins orator şi conducător din Palestina, va conferenţia despre Mişcarea evreiască din ultimul timp, despre viaţa din Palestina în toate manifestările ei şi despre activitatea F. N. E. şi Keren Hayessod.

Pentru tineretul evreu destul de activ în localitate, d sa va ţine o interesantă conferinţă despre „Rolul şi datoria tineretului evreesc".

Rodis.

—

PIATRA-NEAMŢ

Pe urmele spărgătorilor din str Cuza Vodă dela d-na Soicher.—Am relatat la timp, despre furtul ce s'a petrecut în una din nopţile trecute la locuinţa d-nei Ana Soicher din str. Cuza Vodă.— Marţi dimineaţa, un domn Moritz Lazarovici, cu ocazia unei vizite ce o făcuse la o casă a d-sale, tot în str. Cuza Vodă şi care era liberă, făcuse o descoperire senzaţională. Intr'o cuvertură, găsi o mulţime de lucruri casnice. D l Lazarovici, care avea ideie de furtul săvârşit la d-na Soicher, înştiinţă păgubaşa, care venind acolo, îşi recunoscu lucrurile.

Poliţia, care fusese înştiinţată de aceasta, autoriză victima furtului, de-aşi lua lucrurile. Fapt curios, este, că din acele lucruri furate mai lipsea o mică parte, iar în schimb s'au găsit în c o l e t alte lucruri străine de d-na Soicher. Acest amănunt, dă de bănuit că pungaşul mai operase şi'n alta parte. Se pare că poliţia este pe urmele spărgătorilor. Cercetările se fac personal de către d-l director al poliţiei, d-l Teodorescu.

Emy

——

PODUL-ILOAIA

Edilitare.—Incă acum câteva săptamâni populaţia a fost adunată la primărie şi după mai multe discuţiuni s'a hotărât ca să se facă o colectă astfel ca să se înceapă înzestrarea târgului cu lumină.

Populaţia a fost împărţită în 3 categorii şi fiecare aşteaptă să-şi dea tributul, bucuros că va vedea odată înfăptuită această operă.

De atunci au trecut săptămâni, iarna se apropie şi totuşi nu se face nimic.

Credem că ar trebui luate măsuri ca populaţia să nu înoate noaptea prin băltoace.

SCOLARE

Mişcări în învăţământul secundar

Numiri.—Au fost numiţi pe ziua de 1 Octombrie următorii profesori cu suplinitori la şcoala comercială superioară de băeţi din localitate :

Iosif Sibi la limba franceză şi engleză, Demetrescu Const. la biuroul comercial.

Leonida Gheorghiu la contabilitate,Petrescu Const. la drept economic politic, Gh. Florea la Ştiinţe-Naturale (detaşat dela Chişinău) Roşca N-lae la dactilografie.

Au fost numite ca maestre suplinitoare la şcoala *comercială elementară de fete* din Iaşi Reg. XIII-a.

Corina Iamandi la Geografie şi Istorie, Florica Vesbianu la gospodărie, D-ra Eşanu la Desemn şi Caligrafie (detaşată dela Dorohoi).

La şcoala Sf. Sava au fost numite ca suplinitoare : Ana Popescu la gospodărie, Lucreţia Manoil la mode,Elena Beresou la rufărie, Natalia Petrovici la croitorie, Virginia Vasilescu la ţesetorie, Lucreţia Munteanu la croitorie, Eliza Hanganu şi Maria Petrovici la croitorie, Jeanna Renescu la aritmetică, D-na Eşanu la Desemn şi Caligrafie.

Transferări.—Au fost transferaţi la Regiunea Iaşi următorii profesori :

Gălinescu Gh. dela Hangiu (muzica).

Creangă Silvia dela Bacău (matematica).

Roiu Margareta dela Piatra-Neamţ, Popovici Olga dela Vaslui, Soroşi Iosif Eliza dela Sf. Gheorghe, Boldescu Nano dela Piatra-N., Petrovanu Eterina dela Botoşani, Venera Maria dela Dorohoi, Culianu Natalia dela Vaslui, Idieru Lucia dela Tg. Mureş.

Numiri de titulari.—Popa Nicolae (franceza) numit la Seminar.

VIAŢA TEATRALA LA IAŞI

Cuiburi sfărâmate

la Teatrul Naţional

— De vorbă cu autorii —

Cea dintâiu piesă originală ce va vedea lumina rampei în actuala stagiune a teatrului nostru „Cuiburi sfărâmate" lucrarea d lor : Sandu Teleajen şi Adrian Pascu. E o piesă despre care se vorbeşte mult, aşteptându-se cu nerăbdare premiera de către toate cercurile artistice din Iaşi. Primită cu entuziasm de Direcţie, în urma elogioaselor rapoarte a Comitetului de lectură, piesa se bucură de una din cele mai strălucite distribuţii în frunte cu d-nii : A. Ghiţescu, I. Protir, C. Vernescu, B. Braesky şi d-nele L. Braborescu, Sirguroff, D. Cuzinscky, A. Braesky şi M. Rădulescu.

Direcţia a luat frumoasa iniţiativă făcând dueluri, aşa că ne putem aştepta la surprize. La una din repetiţii, am căutat să ne întâlnim cu autorii, care cu multă bunăvoinţă, ne-au spus subiectul în câteva linii generale.

— Cum s'a născut această colaborare.

— Lucrăm de mult împreună. Amândoi luptam cu mari sacrificii să ducem înainte „Gândul Nostru" pe drumul ce-a început să şi-l facă din ce în ce mai adânc—atunci ne-a venit ideia să scrim o piesă, complectându-ne unul pe altul şi vara asta am reuşit să dăm prima lucrare al acestei colaborări.

— Subiectul ?

— Foarte simplu. Lupta între două lumi. Deoparte boierii, vechea generaţie a oamenilor ce dispar din ţara noastră, pe de alta lumea nouă, tineretul şi veneticii ce au luat locul celor dintâiu. E o piesă de atmosferă absolut românească. In dosul fiecărui personagiu, după cum foarte bine a spus D-l I. Botez, în raportul făcut, se zăreşte lupta unei întregi societăţi. Pe tema aceasta, am brodat o intrigă silindu-ne să scoatem din comun. Acţiunea se petrece pe valea Teleajenului, deoarece acolo s'a păstrat un mediu cu totul aparte. Boierii dispăruţi de mult de aici, mai există, mai bine zis exzistau acum 30 de ani, când se petrece acţiunea piesei noastre. Şi noi aşteptăm cu multă nerăbdare premiera.

— Distribuţia ?

— Suntem recunoscători direcţiei pentru bunavoinţa arătată. Toţi actorii au primit cu dragoste şi speră că vom avea în ei colaboratori preţioşi. Dealtfel sunt nume ce-s o che. aşie publicului. Tot în stagiunea aceasta credem că o o vom juca şi la Bucureşti.

— Ceva nou ?

— Deocamdată împreună nimic nu avem gata, dar nu se ştie ce aduce ziua de mâne.

Terminând autorii îşi exprimară recunoştinţa lor pentru d-l I. Petrovici, care a fost primul entuziasmat de această lucrare.

Să aşteptăm premiera.

Dan

ECOU

— D-na Elena Schreiner soţia d-lui Ioan Schreiner şi nora d lui R. Schreiner, mare industriaş, a dat naştere unui băeţaş care a primit numele de Mihail—Dimitrie.

in acelaş timp reţine razele soarelui, evitând aglomerarea căldurei în interior.

In această sală se află instalate din distanţă în distanţă, în senzul lungimei, cele 10 gattere, veşnic în funcţiune. Se mai găsesc ferestrae circulare, orizontale, etc.

Un gatter este un dispozitiv mecanic, conţinând în interiorul unui cadru de metal un număr de 10—15—20 de ferestrae verticale, dispuse paralel, fixate de câte o traversă de fer sus şi jos şi aşezate la distanţe variabile după trebuinţă. Obişnuit se lasă între între două ferestrae un spaţiu de 5, 18, 20 milimetri sau şi mai mult, după grosimea ce este a se da scândurilor.

Gatterul mai conţine un sistem de pârghii de fer, şi roţi dinţate dispuse pe axe verticale şi pe două perechi de tambururi orizontale, dinţate şi ele prezentând nişte şanţuri în senzul lungimei. Câte două tambururi se învârtesc încet în senzuri opuse, putându-se apropia ori depărta cum o cere diametrul butucului ce urmează a fi tăiat. Un regulator permite variarea iuţelii de rotaţie a angrenajelor şi a tamburilor.

Butucul lung de 3, 4 sau 5 metri, este adus de doi lucrători cu ajutorul unui vagonet ce merge pe şine, până în dreptul gatterului, e introdus cu un capăt între cele două tambururi, cari fiind acum apropiate, vor cauza — prin rotaţia lor în senzuri contrare — înaintarea automată şi progresivă a butucului, care *în mai puţin de 5 minute* este transformat de ferestraele verticale în 1o—2o scânduri ce vor eşi singure pe partea opusă şi sunt transportate imediat cu vagonetul care le-a luat în primire.

Fierestruitura de lemn cade prin deschizătură, în subsol de unde se adună în burlanele amintite mai sus şi merge de alimentează cazanele.

Pe fiecare gatter se mai adaptează un semnal de alarmă (obişnuit un clopot) cu care se vesteşte de jos întâmplarea vreunui accident în funcţionare, oprirea subită a instalaţiei, vre-un defect ivit, etc., apoi un sistem de pornire, şi de oprire etc.

Scândurile ce es prea subţiri, de formă neregulată, şi cari nu pot fi utilizate în comerţ sunt prefăcute în laţuri cu ajutorul ferestraelor circulare sau în draniţe cu ajutorul unor instrumente speciale.

Rămăşiţele ce nu mai servesc la nimic, sunt adunate din dreptul fiecărui gatter, or ferăstrău circular, de către un lucrător ce stă pe un vagonet atârnat şi care alunecă prin 4 rotiţe de o traversă de fer suspendată în aer la 4 metri înălţime dealungul salei. Vagonetul merge cu ajutorul unui motor electric. El adună toate aceste materiale aruncate şi le transportă la capătul salei unde le varsă într'un jgheab de lemn. Acolo se află mai multe ferestrae mecanice, dispuse orizontal, la interval de 1 metru unul de altul şi care cu iuţeală vertiginoasă le taie în bucăţi de laţuri a 1 m. lungime, ce se vând în comerţ cu 12o lei metrul, în loc de a fi aruncate ca materiale nefolositoare, cum e cazul la alte fabrici mai mici lipsite de această instalaţie.

Un mare atelier de tâmplărie, ferărie cu dispozitive de ascuţit ferăstraele, maşini de rabotat, de găurit, strunguri mecanice, etc. complectează instalaţia.

Peste tot domneşte o curăţenie perfectă. Trei sute de oameni aleargă de colo până colo, cu diverse însărcinări, sau stau din zori şi până în noapte muncind lângă gattere or la alte aparate producând cu munca braţelor lor materialele ce vor fi exportate peste ţări şi mari ducând departe renumele industriei bucovinene.

S. Braunstein
Student inginer

Iaşi Septembrie 1923

IAȘUL EDILITAR

Salubritatea orașului

Serviciul de curățire a gunoaielor.— Cum se făcea în trecut, cum se face acum — Rostul tăbliței din poartă.

De câte ori ies în oraș sau vin acasă, îmi apare înainte, răstignită în ușorul porței, o tăbliță albă, emailată cu caractere negre în relief, care pe lângă cei doi pești legendari ai Iașului, mai cuprinde și cuvintele: *„Comuna Iași. Abonat la curățirea gunoiului"*.

E vorba de un „abonament" nu benevol ca acel al unei publicații sau al unei publicații sau al unei loji de teatru, ci de unul obligatoriu, pe care vine vătășelul acasă să ți-l încaseze și care la neplată este urmat de sigilii de sechestru și bătăi de darabană.

Dar pe când abonamentul la o gazetă se execută și ai dreptul să faci scandal dacă nu primești foaia la timp, acest „abonament" trebue să-l înghiți așa cum înțelege primăria să ți-l execute.

Era o vreme când în schimbul plății, pentru gunoiu, veneau căruțele comunei de două ori pe săptămână și rădicau gunoiul adunat în curte.

Astăzi, căruțele primăriei umblă numai odată pe săptămână și curăță mormanele de gunoi de pe străzi. Aceasta numai la centru pe străzile pavate și cu trotuare largi unde stau oamenii cu dare de mână. Dar pe stradelele și ulicidarele înguste și pe la mahalale, gunoaele stau mormane, putrezesc, îngrașă pământul, îmbolnăvesc oameni și nimeni nu se gândește să le curețe.

Ce face dar gospodarul cu gunoiul de toate zilele? Așteaptă să vie noaptea și, la lumina lunei, îl svârle în stradă. Acolo, a doua zi năvălesc câinii care îl scormonesc și îl împrăștie, apoi mușteile și țânțarii pornesc să răspândească germenii tuturor bolilor și molimilor.

Pe vremea când căruțe speciale intrau în fiecare curte, „abonamentul" era foarte redus. Toată treaba se făcea în schimbul câtorva lei pe an. Astăzi primăria încasează de fiecare bordei câteva sute de lei, iar pentru gospodăriile mai răsărite, chiar mii. In schimb nu dă decât o tăbliță albă, emailată cu caractere negre în relief, pe care spune: *„Comuna Iași Abonament la curățirea gunoiului"*.

I. Veniamin

INFORMAȚIUNI

x Prinde tot mai mult consistență zvonul că guvernul este decis a remedia răul rezultat din lipsa de numerar, prin faptul că, începând dela 1 Noembrie, va plăti băncilor și industriilor suma de trei miliarde, din totatul de opt miliarde, cât le datorește.

Datoria aceasta veche părea a se eterniza. D. Vintilă Bratianu s'ar gândi la plata unei părți aceasta din sumele realizate pe baza noilor impozite.

Nici vorba că trei miliarde, puse la dispoziția industriilor și băncilor ar însemna enorm pentru aceste instituțiuni. E de văzut însă, dacă guvernul va fi în măsură s'o facă. Cunoscătorii se arată sceptici.

De alt fel, aceste trei miliarde ar fi luate din încasări, adică din moneda fiduciară în circulație. In acest caz lipsa de numerar nu este remediată, fiind că capitalul în circulație ar fi același. S'ar ameliora întru cât-va situația băncilor și a industriilor dar a pieței comerciale în genere, de sigur că nu

x **Suveranul în țară** — *D. P. Fântânaru, prefect de județ, a primit deasemenea azi o telegramă, prin care ministerul de interne înștiințează că Suveranul sosește în Iași, Vineri 5 Octombrie.*

*

Se crede că Suveranul va fi în Iași, însoțit de d nii miniștri G. G. Mârzescu, Al. Constantinescu, Vaitoianu și Nistor.

*

Azi la ora 1 după prânz, au loc o consfătuire a autorităților în vederea stabilirei programului de recepțiune.

La banchet, vor fi invitați 150 persoane.

Costul unui tacâm la casa Capșa, care ar servi masa, e de 800 lei

*

In vederea vizitei regale, și-a anunțat sosirea un mare număr de demnitari din Moldova.

▲ D. G. G. Mârzescu, ministrul sanatății, a fixat cota de 22 lei pe zi ca hrană pentru fiecare student primit în căminul ministerului.

❑ Pentru Mercuri 3 Octombrie sunt convocați în localul primăriei delegații morarilor și măcelarilor pentru a se revizui prețurile curente.

❑ Eri dimineață la ora 10 jum. urma să aibă loc adunarea generală a Camerei de Comerț. Din cauză că n'au sosit delegații de la Vaslui, adunarea s'a amânat pe Duminică 7 Octombrie ora 10 dim.

x Piața valutară. — *Leul la Paris a cotat 7,55.*

Devizele în capitală notează: Francul francez 13,30; francul elvețian 3870; lira engleză 987; dolarul 217 jum; cor cehă 6 55: lira italiana 9,88; francul belgian 11.50.

❑ In conformitate cu articolul 62, alineatul 4 din regulamentul cantinelor, senatul universitar a stabilit ca fiecare student la intrarea sa în Universitate, să depună 100 lei, ca taxă pentru fondul căminurilor.

❑ Pe zidurile orașului a fost afișat de către Cercul de recrutare, comunicări prin cari înștiințează în conformitate cu instrucțiunile Marelui Stat Major No. 520 | 923 pe toți oamenii din completare, rezervă și milițiî precum și celor dispensați susținători de familie, scutiți, reformați—revizuiți și găsiți buni pentru serviciul militar etc., afiați stabiliți cu domiciliul în județul și orașul Iași, din contingentele 1900 până la conting. 1921 inclusiv.

Scutiții și reformații definitiv nu se vor prezenta la viză.

Toți ceilalți se vor prezenta la viză în persoană cu livretul Md. E, sau cu ori ce act justificativ de serviciul militar ce posedă.

Acei care nu se vor prezenta la viză până în ziua de 30 Noembrie a. c., vor fi urmăriți și trimiși în judecată conform art. 224 b.s, din Codul Justiției militare.

x Inspectorul general polițienesc Zachiu a plecat eri după amiaza la ora 3 la Vasile Lupu (Unghen) pentru a ancheta cazul subcomisarului Moraru dela Comisia 1 din localitate care a fost crunt bătut de către ceferiști în gara Vasile Lupu în ziua lui, despre care am vorbit la timp.

x In sala Foto-Royal (vis-a-vis de Astoria) s'a deschis expoziția pictorului Marșic.

Expoziția va fi deschisă până la 1 Noembrie.

❑ In astă seară, excelenta trupă de Viena, joacă pentru întâia oară, piesa „Cel ce primește palmele". de Andriew,— în care debutează primele elemente ale trupei.

▲ In curând va apare în Capitală o mare revistă de teatru, intitulată *„Masca"*.

„Masca" se va bucura de colaborarea a numeroși scriitori și ziariști de seamă, și va constitui un îndrumar prețios pentru artiști, directori de teatre și marele public.

❑ S'a deschis restaurantul din parcul Expoziției, cu mâncăruri alese, fripturi și bere pin Cernăuți. O orchestră bună delectează publicul vizitator.

❑ Primăria Comunei Iași, printr'o adresă, către direcția generală a închisorilor din București, protestează energic contra ridicării oamenilor, care lucrau la curățitul străzilor, în timp ce oamenii dați societății „Foresiere" n'au fost ridicați.

x Epitropia Generală a Casei Spitalelor și Ospiciilor A. Spiridon Iași, aduce la cunoștința generală că în ziua de *13 Octombrie* a. c. ora 10 dimineață, va ține licitație publică, cu oferte închise pentru vânzarea următoare:

1) *A unui trup de pădure „Ceuca" de 98 și jum. hectare*, din Com Bodești-Precistei, jud Neamț. Garanție 60.000 lei.

2) *A unui trup de pădure „Coasta Bârlestilor" de 50 ha.* împ sună cu 6.031 arbori atlători în opt poeni expropriate din pădurea Bodeștii-Precistei, jud. Neamț. Garanție 50.000 lei.

3) *Conducerea dreptului de a a face curățături pe o suprafață de 37 Ha.* din parchetele No. 13, 14, 18, cum și rărituri pe o suprafață de 27 Ha. din parchetele 3, 4 și 5 a pădurei Orofteană din Com. Lunca, jud. Dorohoi. Garanție 20 000 lei.

4) *A unui număr de 1873 arbori de mesteacăn* din pădurea Măgura-Cornelor din Com. Tg. Ocna jud. Bacău. Garanție 10.000 lei.

Condițiunile vânzărei se pot vedea în ori ce zi de lucru în biroul silvic al Casei.

Licitația se va ține conform. Art. 72-83 din legea comptabilității.

SPECTACOLE

— CINEMA SIDOLI. Astăzi numai la ambele matineuri se reprezintă splendidul film: *Banda misterioasă și Maimuța JACK*, dramă de aventuri străini al cărei erou principal este inteligenta maimuță Jack, care reapare pe ecran după o lipsă de 3 ani. Programul mai cuprinde o splendidă comedie americană.

Funcționarea Universității din Iași

— Hotărârile Senatului Universitar. —

Dezideratele precise ale senatului universitar, au fost aduse la cunoștința studențimei.

Ele sunt:

1) Sezionea de examene începe la 10 Octombrie pentru studenții vechi, cari în Noembrie 1922 erau în condițiune a le trece.

2) Nu se ține nici un examen la materiile făcute în anul școlar 1922-1923

3) Studenții cari erau în regula cu toate examenele la 1 Noembrie 1923, și numai au de trecut nici un examen, vor fi primiți în căminuri de la 1 Noembrie 1923, când încep și cursurile.

4) Studenții, cari au de trecut examene în această sezione, și cari fuseseră anii trecuți în căminuri, vor fi primiți în mod provizor de la 10 Oct. 1923. Situația lor definitivă va fi hotărâtă de Senat, după cunoașterea rezultatului examenului.

Studenții cari vor cădea la examene, nu vor beneficia de căminuri.

Parastasul de la Mitropolie

în memoria lui Gh. Lazăr

La biserica metropolitană a fost Duminică o osebită slujbă religioasă, în memoria lui Gh. Lazăr.

Serviciul religios a fost oficiat de P. S. S. Părintele Cosma Petrovici, vicarul Mitropoliei după care a urmat parastasul pentru Gh. Lazăr, oficiat de însuși Mitropolitul Pimen, însoțit de vicar și de un sobor de preoți.

Părintele Valeriu Jordăchescu, distinsul rector al seminarului, a rostit o cuvântare emoționantă, despre viața și opera lui Gh. Lazăr.

In biserică foarte multă lume și numeroase școli.

Mircea G. Seriou
DOCTOR IN DREPT
— AVOCAT —
Fost magistrat Trib. Iași
Birou de notariat
— Iași Sft. Sava 14 —

CERETI PRETUTINDENI
Untdelemnul Superior Extra-rafinat
„OLIVIA"
produsul celei mai noi și mai moderne fabrici de uleiuri
Proprietatea **„Morii Păcurari"** S. A. Iași

Butoiul numer-clausist din Podul-Iloaei

Cine e autorul botezului

Se știe că acum câteva zile s'a adus la Primăria comunei Podul-Iloaei un butoi artistic lucrat, care merita să fie expus la expoziția din Iași, dar a fost refuzat de către comisia de primire din cauză că îi s'a cerut d-lui Sroter proprietarul Butoiului să-l doneze expoziției, ceia ce d sa a refuzat. Se mai știe că peste noapte s'a executat pe el, un hakenkreutz cu inscripția „Numerus Clausus".

A doua zi s'a găsit o nouă inscripție: „Kikă numerus clausus" și cu un hakenkreutz într'un cerc.

D-l Comandant al companiei de Jandarmi a anchetat și în urma cercetărilor d lui Plutonier Major Nastase, s'a aflat cine e autorul.

Autorul acestor inscripții este acelaș care a aplicat palme în localul corporației unui bet meseriaș în vârstă de peste 60 ani lăsând în stare de a nu-și putea câștiga existența timp de mai multe luni.

Intrebăm pe onor comisariatul General al expoziției dacă știe de refuzul primirei butoiului, care a avut efect că o mulțime de obiecte ce urmau a fi depuse la expoziție n'au mai fost expuse

Procesul Verbal de cele constatate de către secția de jandarmi locală a fost înaintat Companiei, spre a se da curs plângerii negustorului pentru daune morale și materiale.

Vom mai reveni cu amănunte.

DOCTORUL
Jacques Goldner
Boli interne și de copii
Cons. 2—4 d.a.
Iași Str. Mârzescu 17, etaj

Dr. V. CERCHEZ
MEDIC DE SPITAL
Boli și operațiuni de ochi
Consult. 1—4 p. m.
Str. Lăpușneanu 31, Iași

Clinica Boalelor de Ochi
Dr. Miclescu
București str Carol 24
Pacienții se pot Consulta cu Oculiștii distinși din Capitală.
Cons. 3 jumătate—6 ore.

DOCTORUL
H. WECHSLER
Boli interne, Venerice Sifilis
Cons. 8-11 a.m. 1-6 p.m.
Strada Armeană 4

DOCTOR
Suzana Grosi
Șef de clinică obstetricală a Facultatea de Medicină
Faceri, Boli de femei
Iași, str. Anast. Panu 45
Cons. dela 1—4

Dr. N. P. BALAN
Medic secundar a clinicei medicale. Șef de lucrări a facultății de medicină, reîntors din străinătate își reia consultațiile de
BOALE INTERNE
Consult 1—3 p m.
Iași — Str Păcurari 56

MICA PUBLICITATE

Practicant de birou, se caută. A se adresa la Fabrica „Fortuna" str. Pavlov prin str. Uzinei

De vânzare un docar nou pentru un cal. Preț avantajos. A se adresa str. Albinet 36 Iași.

Corespondentă se caută de către o mare întreprindere comerciala din localitate. A se adresa la ziar sub S.

Anunciu. — Direcțiunea Școalei Normale de Conducătoare de grădini de copii aduce la cunoștința că pe ziua de 1 Octombrie s'a deschis grădina de copii a școlii de aplicație de pe lângă această școală. Se primesc copii dela 4—7 ani Inscrierile se fac între orele 9—12 și 2—4 la școala „Kogălniceanu" Str. Lascar Catargi.

Căsătorie! Văduv 40 ani, calități alese, profesionist venit s gur, dorește căsătorie mod sigur Buna menajeră, nepretențioasă, îndeferent naționalitatea, etatea, avere, localitate răspund serios cu fotografi, anonime nu răspund — Ionel, D-na Druga str. 2 Băeți No. 6 Iași..

Cârciumă liberă imediat se predă. De vânzare imobilul din Str. Tatarași No. 5 compus din 6 camere, un antret, cerdac, pivniță bună uscată, în curte două camere de locuit, una gheretă tencuită în rând cu cârciuma, magazii și curte mare, teren circa 700 metri pătrați, are lumină, apă și tramvai în fața casei, cu prețul de Lei 300. 000. se fac înlesniri de plată, a se adresa la D-nul Mayer Calmanovici Str. I.C. Brătiana No. 91.

Publicație Se aduce la cunoștința tuturor acționarilor „Bancei Neamului" din Iași, ca până la 15 Octombrie a.c. 1923 să achite la Cassa Bancei din Iași str. Eternitatea 64, al doilea vărsământ de 30 la suta asupra sumelor subscrise, cunoscând că în caz contrar, consiliul va aplica dispozițiunile codului de comerț; osebit va percepe dobânda de întarziere la sumele rămase în restanță.

Direcțiunea

Mașină de scris, de ocazie, se caută A se adresa la ziar.

Domnișoară, care cunoaște perfect corespondența germană și franceză se angajează de o mare societate comercială. A se adresa la ziar sub *corespondentă*.

Doamna Boldea str. Scărișica 18, execută broderie fină de mână. Vine chemaat printr'o cartă postală.

Rechizite școlare, se vând mai ieftin ca oriunde la Librăria Centrală str. Mârzescu No. 25.

S'a găsit în Șoseaua Țuțorei o pereche de pantaloni noi și o manta nouă. Păgubașul să se adreseze d-lui Baltz Ion str. Trancu 13

Vânzător sau vânzatoare se angajează imediat la Librăria Universală str. Cuza-Vodă 52 vis-a-vis de casele Braungtein.

Menajeră tânără 24 ani cunoscând bine menajul caută loc la domn singur serios. Poate fi și la țara.

Adresa la Mihai Tomică, Str. Muze or 10.

De închiriat loc viran în centru, anual sau parțial. A se adresa str. Cuza Vodă 13 sau la Administrația ziarului.

Sfatul Negustoresc
— IAȘI —

Se aduce la cunoștința D lor Comercianți că la Sfatul Negustoresc a început să funcționeze un *serviciu de contabilitate* pentru ținerea registrelor la zi.

Acei cari doresc a se folosi de acest serviciu sunt rugați a se adresa la Sfatul Negustoresc între orele 9-12 dim. sau 4-6 după amiaza.

Cumpăr de ocazie arme, revolvere și orice fel de muniții de vânătoare.

Adresați magazinul B. Dumnicatu, piața sf. Spiridon 12

De vânzare un cazan de fonta capacitate până la 100 litri, **o bibliotecă** și mai multe mobile. A se adresa Strada Elena Doamna 25, — între 9—11 dim.

INSERȚIE

Aduc la cunoștința publica, că în urma cererei de punere sub interdicție a d-nei Elena Th Clement Ionescu, soția d-lui avocat Th. Clement Ionescu, am fost numit administrator provizor al averii Doamnei Ionescu și în consecință, orice act de orice natura relativ la această avere, urmează a se face numai prin mine.

Administrator provizor
Avocat N. LATEȘ
Iași Str. Albinet No. 36

BANI CAUT
pentru plasat în ipoteci rangu
M Șerbănescu
67 Strada Cuza-Vodă.

Ultima oră

Franţa şi separatismul bavarez

O catastrofă în Bulgaria

Problema Bavariei

— Prepararea monarhiei independente. Atitudinea Antantei. — Preocuparea guvernului din Berlin —

Bucureşti. — Se anunţă că Von Kahr, dictatorul Bavariei, a întrebat la Paris, prin persoane interpuse, ce atitudine va avea Antanta faţă de eventualitatea proclamărei prinţului moştenitor Rupprecht, ca rege al Bavariei.

Se spune că guvernul din Paris ar fi comunicat că nu poate da acum un răspuns precis, dar că statele Antantei vor interveni cu forţa armată în cazul când mişcarea monarhic-naţionalistă ar avea intenţia să se întindă peste hotare. In asemenea caz, intervenţia marelor puteri s'ar produce imediat.

Înţelesul acestei telegrame pare a fi că cel puţin Franţa sprijină restaurarea monarhiei în Bavaria şi deepărţirea acesteia de Reich, opunându-se în schimb la instaurarea monarhismului în Germania întreagă.

*

Puterea executivă în Bavaria a trecut în mâinele lui Heller. El a interzis complect întrunirile sub cerul liber, Cât despre întrunirile în locaînchis, ele au nevoie do autorizaţie prealabilă. Imprimarea de foi volante şi apariţia ziarelor au deasemenea nevoie de autorizaţie.

S'a mai interzis ori ce sol de manifestaţie publică. De acela, poliţia şi trupele din reichswehr au reprimat foarte energic ultimile manifestaţiuni care s'au produs.

*

Tulburările provocate de scumpete s'au repetat în mai multe locuri. Jafurile au luat proporţii enorme. Prăvăliile sânt complect devalizate şi devastate. Pe alocuri, negustorii au fost maltrataţi sau răniţi.

S'au operat numeroase arestări.

*

Din Beelin se telegrafiază că preşedintele Reichului, împreună cu cancelarul şi ministrul de război, au conferit asupra situaţiei din Bavaria.

S'a răspândit zvonul despre apropiata retragere a cancelarului Stresemann şi remanierea cabinetului.

Excrocarea emigranţilor pentru America

— Manoperile societăţii Baltic America-Line. — — Arestarea directorului. —

Bucureşti. — Din Hamburg se anunţă arestarea emisarului de vapoare al agenţiei Baltic-America-Line, cu sucursala în Bucureşti, calea Văcăreşti 61.

Acest individ conducea un convoi de 1000 emigranţi din România, toţi cu bilete falşe. Pe lângă aceasta, se încasase de la emigranţi preţuri de cl. I-a dar cu toţii au fost îmbarcaţi în cl. III-a a unui vapor, fiind astfel exerocaşi cu diferenţa de preţ.

In urma comunicărilor poliţiei germane, directorul din Bucureşti al zisei agenţii a fost arestat ieri. E se află în cercetarea cabinetului IV de instrucţie.

Catastrofa din Bulgaria

Oraşul Vrata în flacări

Explozia depozitelor de muniţii. — Incendiul cuprinde tot oraşul. — Sute de victime. — Exodul populaţiei. — Opera de ajutorare

Bucureşti. — Ieri la ora 10 dimineaţa, o teribilă explozie s'a produs la depozitele de materiale ex lozibile şi muniţiun din oraşul Vrata (Bulgaria).

Explozia a fost urmată imediat de un violent incendiu care a cuprins întreg cartierul denumit „clubul militar".

Populaţia îngrozită s'a refugiat în cîmp, în timp ce oraşul devenea o imensă mare de flacări.

Căldura este aşa de îngrozitoare încât nimeni nu se poate apropia la mai mult de 4 Km, de locul sinistrului. Fumul este înăbuş tor.

Focul s'a întins şi asupra cartierului poştei. Pagubele sânt enorme. Victimele sînt cu deosebire numeroase.

*

S'au cerut ajutoare din Sofia şi din alte oraşe.

De la Sofia au plecat două trenuri militare cu 17 medici şi 50 sanitari. S'au trimis detaşamente de pompieri, trenuri cu alimente şi corturi pentru adăpost.

Ministrul Pobocewski a plecat la faţa locului, pentru a conduce lucrările de salvare.

*

O telegramă sosită ulterior, anunţă că nenorocirea este mai îngrozitoare de cum se credea. Intreg oraşul Vraţa arde.

Din timp în timp se produc noui explozii in diferite părţi ale oraşului, auzindu-se la mare distanţă.

Institutele militare şi toate clădirile din jur au fost prăbuşite, prinzând sub dărâmături peste 400 persoane Restul oraşului e prada incendiului. Până acum, un sfert al tîrgului a fost transformat în cenuşă. Incendiul bîntue cu o furie înspăimîntătoare.

Opere de salvare este foarte mult îngreuiată din cauza căldurei enorme care împiedecă apropierea.

Autorităţile au pus în circulaţie zvonul că aceasta catastrofă aj fi opera comuniştilor. Se fac cercetări în această direcţie.

Normalizarea liniilor c. f. r. din Basarabia

Plecarea primului tren de linie normală Chişinău-Galaţ/

Chişinău.— Lucrările de normalizare a liniilor din Basarabia au fost terminate.

Eri, ultima linie Tighina-Chişinău a fost terminată, lansându-se totodată primul tren de linie normală Chişinău-Galaţi.

Au luat parte la solemnitate, pe lângă autorităţile locale, şi directorii de serviciu de la c. f. r. şi d nii general Berthelot, miniştrii Constantinescu şi Inculeţ.

*

Actualmente a mai rămas de terminat linia Basarabaca-Zorleni-Bârlad şi de construit linia Zloţi-Chişinău.

Prima va fi terminată până la finele lui Octombrie, iar a doua, pentru care a început construirea traseului, va fi terminată primavara viitoare.

*

Peste două săptămâni în urma consolidărilor în curs linia largă de pe distanţa Chişinău-Iaşi va fi ridicată, urmând ca pe aceasta distanţă să circule pe viitor numai trenuri de linie normală.

Serbătorirea Agathei Bârsescu

Entuziasmul din Capitală

Bucureşti. Aseară s'a început la Teatrul Naţional seria reprezintaţiilor marei tragediane Agatha Bârzescu. S'a jucat „Sapho".

La finele fiecărui act, imensul public, vădit emoţionat de jocul magistral, a ovaţionat p artista.

La sfârşitul speciacolului, publicul aclama în picioare. Scena a fost acoperită de flori, coşuleţe şi jerbe.

Au ţinut cuvântari d-na Natalia Negru, un student şi un delegat al societăţii „Scena" care a proclamat pe marea artistă ca membră de onoare a societăţii.

D-na Bârsescu, viu emoţionată, a mulţumit tuturor.

Manifestaţiile de simpatie au continuat şi în stradă.

Remanierea

Bucureşti. — Din cercurile guvernamentale se anunţă că Sâmbătă remanierea va fi fapt îndeplinit.

Primul ministru se va întoarce de la Florica Vineri dimineaţă. După amiază va avea loc un consiliu de miniştri, după care se vor produce imediat demisiile miniştrilor care vor fi înlocuiţi.

Este sigură intrarea în cabinet a d-lor Tancred Constantineseu şi N. N. Săveanu. Altă preciziune nu se poate face pentru moment.

Numirile

la Statul Major al armatei

Bucureşti.—In primile zile ale lunei Octombre va avea loc marea mişcare în armată.

D. general Lupescu va fi numit şef al marelui stat major al armatei; generalul Samsonovici va fi numit prim sub şef, iar generalul Toma Dumitrescu al doilea sub şef al marelui stat major.

Crimă

Podul-Iloae.— Individul V. Mardare din Popeşti a încercat să fure poamă din via d-lui Mates. Pîndaru l-a prins asupra faptului.

Atunci Mardare a scos un cuţit şi a înjunghiat pe pîndar.

Victima, în stare gravă, a fost transportată la spitalul din P. Iloae.

Certuri liberale

Bucureşti.— Aseară a avut loc o întrunire liberală de culoare, în Şerban Vodă.

Oratorii, clubişti liberali au cerut îndepărtarea d-lor Temiscole Alexandrescu şi Niculescu-Rietz, din consiliul comunal al Capitalei.

Cumpărăm Brillante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferind preţurile cele mai mari

Ceasornicăria Fraţii TISCHLER

IAŞI — str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI

Dr. E. Gheiman

Specializat la Viena

Medic a serviciului venoric al Spitalului Militar BOALE DE PIELE şi de PAR, COSMETICA (înlăturarea desfactelor pielei fetel.

SIFILIS şi VENERICE

ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sifilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute şi cronice prin vaccine şi URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral)

ELECTROLYZA GALVANO-CAUSTICA.

Consultaţiuni dela 2—7 p. m. Str. Gându bis. alături de Cinema Elisabeta

CURS COMERCIAL

Comercianţii, funcţionarii industriali şi comerciali, tinerii şi domnişoarele, pot învăţa un scurt timp ţinerea registrelor şi încheerea lor la domnul

Profesor M. MESCHER

Str. Petru Rareş No. 19 în dosul Poştei Centr.

Faptul că cele mai înalte locuri din lumea comercială sunt ocupate de numeroşi din foştii săi elevi, e o garanţie că tinerii şi domnişoarele, cari vor să capete o cultură nu numai superficială în ştiinţele comerciale vor să se pregătească serios pentru viaţa practică, se pot adresa cu încredere sus numitului profesor.

Inscrieri zilnic între orele 9-12 a.m. şi 3-6 p.m.

D-nii INSTITUTORI

precum şi Institutiile şcolare se bucură de rabaturi speciale cumpărând *cărţi de şcoală şi material didactic* **numai dela** *Librăria Universală Str. Cuza Vodă 52* **vis-a-vis de Casele Braunştein**

Dr. H. ZANFT

Specializat în Germania

Boli de PIELE şi de PĂR

KOSMETICĂ

Syphilis, Venerice

ULTRAMIKROSKOPIE

Elektrotherapie

Cons. 8—11 a. m. 1—5 p m. Iaşi Str. Cuza-Vodă 33

D-tor L. HEITEL

MAMOŞ

de la clinicile din Berlin Viena Frankfurt

Boli de Femei şi Nasteri

instalaţie specială pentru

Băi Electrice

Str. Săulescu 2

(alături de Biserica Talpalari)

Consultaţiuni 3—6 p. m.

Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

Dr. MEDIC

HANS WOHLGEMUTH

Iaşi str. Ştefan cel Mare 28 casele Isidor Margulies

După o practică de mai mulţi ani în clinicele din Leipzig, Breslau şi Königshütte (Silezia) s'a stabilit la Iaşi.

Specializat în **boli interne** Mamoş, Mica chirurgie Ultramikroscopie, Electrotherapie.

CONSULT 9—11, 3—5

FIRME

cu preţuri pe jumătate

pentru comercianţi, meseriaşi, profesionişti, bănci, birouri şi autorităţi comandaţi la

I. MAX

Str. Costache Negri 58

Intrebuinţaţi numai

De vânzare la parfumerii şi magazine de lux

CAETE ŞCOLARE

condeie, hârtie de scris, creioane precum şi ori ce fel de articole şi requisite şcolare, fără rabat, însă *mai eftin ca ori-unde* vinde

Librăria Centrală

str. Gh. Mârzescu 25

DOCTORUL

L Weiselberg

Boale interne, nervoase Venerice şi sifiliis

Str. Anastasie Panu 19

(Piaţa Halei)

Cons: 9-11 a.m. 2-4 p. m.

„Săvescu"

din Bucureşti

PRIMUL CLARIFICATOR

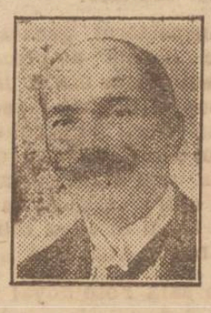

Numai un scurt timp în localitate, stradela 2 Băeţi No. 6 din I. C. Brătianu, prin Vasile Stroescu în dosul farmaciei Regina Maria

Cu Atenţiune!

— Numai prin descoperirea sa în calculul „Cifrelor" se poate prezice, precis, exact si serios la persoane serioase or-ce interes, afacere, descopere or-ce mister „Sufletesc" din viaţă şi dă toate lămuririle necesare, celor care nu pot reuşi în cele ce doresc. Le arată toate piedicele, sau cum ar trebui să urmeze pentru a reuşi în cele dorite, sufleteşte familiar arată cauza neînţelegirilor, le arată toate motivele, ce trebue să facă sau nu, cum să se poarte, pentru căsătorie, care partidă e bună sau nu, se descopere or-ce fel de boale vechi pe cât posibil, care afacere este bună sau nu, cu tovărăşie et, cari sunt duşmăniile, fie cunoscute sau nu, cu cine să te uneşti, care sunt defectele sau calităţile fie cărui în parte. Judecăţi, drumuri etc, or-ce prezicere se dă explicată şi notată să nu se uite, pe un timp precis cu date, pe luni, zile ani etc.

Se dă lecţie de Sugestie pentru a deveni, curagios şi pentru or ce boale de nervi, şi cum poţi reuşi în multe prin practicarea Sugestiei afaceri, dragoate, etc.

Pentru funcţionari inferiori şi săraci reducere, totul prin convingere, cons. 9-12 3—7 jum. în Provincie prin corespondenţă — numai un scurt timp.

Citiţi ziarul Opinia

Abonaţi-vă la Opinia

ANUL AL XIX No. 4904 — 2 lei NUMARUL — SAMBATA 6 OCTOMBRIE 1923

Biblioteca Universității Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

- IAȘI. - STR. MÂRZESCU 17 -

TELEFON No. 200

UNT DE LEMN · DE MASA · OLIVIA

Iar urcări de taxe

— Isprăvile comisiei interimare —

Dela 1 Octombrie, taxa unei curse cu tramvaiul s'a ridicat dela doi la trei lei, adică cu 50 la sută. Măsura aceasta atît de neașteptată și de puțin justificată a produs nedumerirea și chiar indignarea publicului.

Primarul împreună cu întregul consiliu comunal sunt și vor fi încă o vreme amintiți, fără nici o evlavie, de cîteori cetățeanul se va cerceta prin buzunare pentru a achita taxa de tramvaiu.

Socotim că supărarea cetățenilor este mai mult decît întemeiată și nu înțelegem cum nemulțumirea lor nu se transformă în acțiune. Căci, pentru mulți dintre locuitorii din cartierele mărginașe, noua urcare de la tramvae înseamnă un bir nou aproximativ 1200 lei pe an. Dar mai e o parte gravă în această chestiune: ridicarea taxei pare absolută nejustificată. Plătind un leu în plus, cetățeanul n'are nimic în schimb: nu s'a mărit nici numărul tramvaelor, nici lungimea liniilor, nici salariile funcționarilor. S'a mărit taxa, la tramvai numai așa, pentrucă primăria are nevoe de bani. Acest sistem de a-și procura fonduri pentru cheltueli mai mult sau mai puțin necesare nu este permis unei administrații publice, cum nu i se îngădue unui particular să și ia banii pentru gambetă sau ghete cu bizeț jăfuind la drumul mare.

De-o vreme se poate observa în toată activitatea administratorilor noștri comunali un fel de momanie: fiscalitatea. Orice intîlnesc în cale, înscriu la tarif, iar birurile vechi le ridică la fiecare lună.

Nu poate fi vorba de metodă și idei conducătoare în gospodăria care se face la comună. Acest articol, evident, nu se găsește la îndămâna numeroșilor noștri primari, căci, dacă ar fi măcar o urmă i-am ghici existența prin birul cu care-ar fi imediat impus. (Cu prudență și discrețiune, comisia interimară s'a abținut dela punerea pe tarif a inteligenții, înlăturând astfel evaluării și comparații puțin plăcute).

*

Primim plângeri din toate părțile. Oamenii s'au săturat și de edili și de isprăvile lor. Unii ar vrea alegeri; aceia sunt prea optimiști și prea naivi. Alții ar avea pedepse și în special decapitarea, dar cum ai să suprimi un lucru care nu există?

Ce-i de facut? Unii perverși propun, „scapetizarea". In acest caz, dacă s'ar scumpi trăsurile, tramvaiele s'ar ieftení. Recunoaștem, e o soluție cam drastică. Dar în timpurile noastre de psihoză și desechilibru, se poate întâmpla orice. Onorata comisiune interimară să-și ia măsuri în consecință.

I.

Potopul de legi care vine

— Situația șubredă a guvernului —

Incepând de Sâmbătă dimineață, acțiunea politică a guvernului se va desfășura mai accentuat, în cadrul noilor distribuții de portofolii. Remanierea va fi fapt îndeplinit la începutul săptămânii ce vine și tot atunci se vor începe preparativele pentru acțiunea de legiferare. In această privință guvernul se arată hotărât a veni cu un potop de legi. Nu vor lipsi legile menite să desvolte unele principii din noua Constituție, legile financiare pentru impozitele indirecte, legea bugetară și legile speciale pentru refacerea economică a țării In plus vor fi legile cu caracter social cum e codul muncii, legea pentru asistența sanitară, reforma școlară, etc.

Unui alt parlament nu i-ar ajunge patru ani de zile ca să voteze atâtea legi, dintre cari unele de o importanță capitală. La noi însă e foarte probabil că ceeace își propune guvernul se va realiza și că parlamentul nu se va dezice de la chemarea lui de birou de înregistrare, primind ca bun tot ce i se va prezenta.

Dar cu tot acest formidabil bagaj de legii, autoritatea și prestigiul guvernului nu vor speri cu o iotă, iar existența nu și-o va prelungi cu o zi O fatalitate inexorabilă îl paște: criza financiară și neîncrederea din afară.

Există o lege a echilibrului care nu se desminte. Dacă ar fi să judecăm după acțiunea opoziției, d. Brătianu putea lesne eterniza la guvern. Ca să nu se poată realiza acest lucru însă, a venit racila financiară care roade și duce la cahexie actualul regim.

In slujba altora...

— Risipa financiară —

Am remarcat alaltăeri în ziarul nostru, interviewul acordat „Adevărului" de d. Henry Beranger, raportorul general al bugetului Franței.

D. Beranger vorbește despre condițiile împrumutului de peste două miliarde lei, pe care Franța îl va acorda—probabil—României. Un miliard însă a și fost trecut în bugetul francez.

Acest credit a fost în întregime afectat, nu nevoilor urgente și reale ale țării—ci armamentului, deci pentru încurajarea politicei militariste.

Dar d. Beranger dă precizări.

Franța a consimțit să acorde credite Jugoslaviei, Poloniei și României, numai în vederea „politicei ei europene în raport cu statele Micei Antante"... așa ca—spune d. Beranger—„*scopul nostru principal să fie repede realizat*".

Contribuabilii români trebue să știe—căci ei vor acoperi și acest împrumut extern—că banii lor nu vor servi la lucrări de utilitate publică, ci numai la înarmări... înarmări care vor întreține o atmosferă războinică în Orient. Dar aceste înarmări nu-s măcar făcute în folosul nostru, al acelora care plătim, ci pentru „politica Franței"... pentruca „*scopul ei principal să fie repede realizat*".

Identitate de scopuri,—se va zice! Poate... dar noi cunoaștem un exemplu recent în legătură cu situația din Orient: exemplul unui stat oriental care, identificându-se cu idealul francez, a trecut munții ca să cucerească.. Basarabia.

De-atunci strașnic ne temem de identitatea scopurilor.

M. S.

Incendiu la Botoșani

Botoșani.—In după amiaza zilei de Marți, un incendiu a izbucnit în str. Lahovary 47 la locuința d-lui Cotin Gheorghiu, funcționar la prefectură.

Pompierii, sub comanda d-lui Cristian, au sosit imediat la fața locului.

A ars întregul corp de case și atenansele, în valoare de 100.000 lei.

Incendiul se datorește neglijenței.

In România pe cale de normalizare

— — Trista realitate a lucrurilor — —

— Pacatele și vina guvernanților —

Procesul de scumpire este general. In țările cu valute tari, el a ajuns la de trei ori prețurile dinainte de război; în cele cu valute slabe de 50 de ori; nici nu se mai cunoaște termen de comparație. Pretutindenea există însă valul de scumpete. Acesta-i adevărul.

Nimic extraordinar dar că și la noi, unde deprecierea leului este atât de mare, scumpetea să fie și ea exorbitantă. In această privință criticile ce se rădică sunt neîntemeiate. Guvernul, or-care ar fi el, nu-l poate împiedica. Cel mult dacă, printr'o bună administrație și o sănătoasă politică economică, efectele ar putea fi diminuate. Cum acesta nu este cazul cu administrația și politica de la noi, nici o mirare că scumpetea perzistă și sporește în fie-ce zi.

*

Ceea ce nu se poate, însă pricepe este că pe lângă scumpetea să existe și lucruri proaste. In această privință guvernul are o mare vinovăție, căci tolerează o stare de lucruri intolerabilă.

Să ne explicăm.

Cumperi o țigară. E de extra-ordinar de scumpă. Fie! Statul face și el pe speculantul. Fie! Dar de ce să fie țigara infectă? De ce? Țigările românești erau pururea excelente. Se făcea chiar export. In străinătate erau căutate. De ce dar infecția de acum, un adevărat atentat la sănătatea publică?

Alta. Pleci linia Verești-Botoșani sau Crasna-Huși. In genere, pentru un om deprins cu trenurile bune, călătoriile pe aceste linii laterale, n-au constituit nici odată o mare plăcere. A venit toamna. Seara se lasă curând. E întuneric, iar în trenuri beznă. Se pot comite crime, furturi, asasinate și niminea să nu știe? N'au fost sporit suficient costul transportului? De ce dar bezna și groaza în călători? Nu sunt deajunse fitiluri sau poate uleiul de rapiță? Se risipește el oare totul peatru uns și de aceia numai rămâne nimic pentru iluminat?

Și tot ast-fel în toate direcțiile. De am sta să înșirăm n'am mai termina, atît de mari sunt lipsurile și suferințele, în această epocă fericită a refacerei, cînd atîți se îmbogățesc iar bacșișul este atît de mult în vigoare.

Adevărul este că nu se face nimic pentru o reală îndreptare, pentru o revenire cu adevărat la normal. Mai că ți-ar veni să crezi că sunt factori, care au interes în dăinuirea actualei stări de lucruri, într'atît fac tot ce le stă în putință pentru eternizarea ei.

De este ast-fel, să avem curajul de a cunoaște ceea ce se petrece. Să se mântuie cu progamele de refacere, cu planurile de normalizare. Să mărturisim fățiș că Romînia este o Arcadie fericită pentru tot ce constituie conrupție și gheșeft și că guvernanții noștrii n'au nimic contra ca actuala stare de lucruri să dăinuiască încă câte-va decenii.

ACTUALITAȚI DIN AFARA

Dansul unisexual.—Consiliul comunal al unui sat din Franța a votat o lege prin care nu se mai permite dansul decât între persoane de acelaș sex.

Cațiva tineri și câteva fete au și fost condamnați ca contravenienți la noua lege.

*

O contesă cerșetoare—A fost arestată într'un sat din Franța o femee rău îmbrăcată, cu picioarele goale și care nu vorbea franțuzește. Ea nu poseda nici o legitimație,

Nerăspunzând la chestiunile pe care i le-au pus jandarmii, sau prefăcându-se că nu înțelege, ea scrise pe o hârtie: Contesa de Labrand, 35 ani, născută în Suedia, Danemarca, Germania, Olanda.

Se pare că ar vroi să explice că ea traversează aceste țări pentru a veni în Franța de unde se va îndrepta spre Italia.

Pentruce? Mister.

Dar așteptând ca identitatea ei să fie mai bine stabilită, Contesa de Labrad e arestată, inculpată de vagabondaj și cerceșetorie.

A se ceti ULTIMA ORA

Cronica medicală

Influența gândirei asupra corpului

Câteva considerațiuni asupra psichoterapiei. Negeii. Contagiunea și tratamentul lor prin sugestiune. Experiență reușită.

Știința nu admite existența sufletului în afară de corp. Precum natura ca unitate este o veșnică reacțiune între materie și energie, tot așa și viața omului este o influență reciprocă între suflet și corp.

Bazată pe aceste principii, psichoterapia își croește brazde adânci pe câmpul medicinei, ceiace nu înseamnă că deacuma nu mai trebue să perfecționăm tratamentul maladielor prin medicamente și chirurgie.

Vrem să accentuăm numai că psichoterapia trebue încercată tot mai des paralel cu celelalte tratamente, iar în unele cazuri scăparea vine numai și numai de la ea și poate chiar acolo, unde nimeni n'ar crede...

Aducem câteva cazuri concrete.

In No. 18 și 56 ale revistei „La Presse Medicale" din a. c. se vorbește despre tratamentul negeilor prin sugestie. Se enumerează o serie de cazuri rebele, unde medicamentele și chirurgia n'au avut succes, iar sugestia cea mai simplă le vindecă în câteva zile sau chiar ore.

In cei 5—6 ani de Universitate, în tratatele noastre clasice și în lumea medicală se vorbește atât de puțin despre sugestie, încât chiar și „La Presse Medicale" te pune pe gânduri..

Mi-am adus în minte cele câteva cazuri întâlnite în popor. Se spune la țară că dacă îți trece o broască peste picior sau mână, apoi se fac negei.

E bine. Avem persoana care mărturisesc acest fapt atât de clar și precis, încât trebue să crezi, nefiind altă sursă de contagiune. Altceva, O persoană se plângea că d-na X. i a dat mâna plină de negei, zicând:

— Mai na-ți și dumitale!...

Și peste câtva timp, persoana s'a trezit cu negei pe mână.

Cum poate broasca sau d-na X să dea negei?.. Totuși este o atingere directă cu d-na X, încât am putea să ne gândim la o contagiune prin bacili. In „Maladies de la peau" de Gaucher chiar se spune că ar exista un bacterium pori... Se vorbește atât de nesigur, încât nolens-volens te faci un Toma necredincios.

„La Presse Medicale" și aici ne vine într'ajutor, citând un caz de contagiune la distanță. O persoană a văzut la cineva mulți negei. Speriată, se tot gândea, dacă nu trec negeii și la ea.. Peste câtva timp s'a trezit cu negei.

(Continuarea în pag. II-a)

CRONICA DRAMATICA

Reprezentațiile trupei din Vilna

„Cel care primește palmele"

Dramă în 4 acte de Leonid Andreew

Cu „Cel care primește palmele" trupa din Vilna ne-a reprezentat pentru a doua oară o dramă din literatura rusească.

Una din cele mai noi și mai tulburătoare căci lucrarea aceasta face parte din seria ultimelor opere a lui Andreev.

In ea străbate, răsfrângându-se într'un colorit straniu, zbuciumul societăței rusești contimporane lui Andreev, de a cărei pierzanie, ca mai toți gânditorii ruși, Andreev nu s'a îndoit un moment, dar rămânând ostil spiritului celor care doreau transformarea prin revoluție a sfintei Rusii, scârbit de haosul din jurul lui, el compune acest poem dramatic ca un simbol al veșnicei și zadarnicei lupte a idealismului în contra grotescului.

Subiectul dramei este scos din viața unei femei din înalta aristocrație rusă, care nemai putând suporta viața fără nici un rost al celor din jurul ei, pentru a-și potoli zbuciumul sufletesc care o chinue, devine îmblânzitoare de lei într'un circ, sub numele de Zinida.

In încordarea supremă a voinței în fața căreia se frânge și furia năprasnică a sălbătăciunilor, ea găsește alinare pentru sufletul ei chinuit, sfârșind totuși prin a fi sfâșiată de un leu.

Din această întâmplare s'a inspirat Andreev scriind drama „Cel care primește palmele" și al cărei conținut e următorul:

Un nobil rus, scârbit de mișelia semenilor săi, înșelat de prieteni, cel mai bun îi furase opera și soția — trădat de soția pe care o iubea se prezintă directorului de circ Briquet, papa Briquet cum i se spunea, cerându-i a fi primit la circul acestuia în calitate de clown.

Refuzat întâi, este primit în urma intervenției Zinidei, soția lui Briquet.

Noul clwn stabilește singur genul în care se va produce.

Va fi cel care primește palmele și va purta numele de „*Acela*".

„Acela" își dă de îndată seama de starea sufletească a camarazilor săi de circ, din care doi, Consuela și Besano, o dansatoare pe cal și un jokeu, alcătuesc o pereche de-o extraordinară frumusețe și resimt din această cauză unul pentru celălalt o firească atracție precum și de iubirea ce o poartă Zinda lui Bezano.

Dar Consuela, sub influența, lui Mancini, un conte degenerat care trecea drept tatăl ei, dorea un singur lucru:

Căsătoria cu un om cât mai bogat, și Bezano, conștient de lucrul acesta, rămâne întotdeauna corect și rece.

Bezano nu poate iubi nici pe Zinida pe care o respinge pentru că ochii ei poruncesc tuturora și exprimă atâta putere de dominație încât inspiră teama.

„Acela" uimit întâi de frumusețea Consuelei, o iubește cu o pasiune supraomenească pentru că ea e frumoasă ca natura dumnezeiască, ca marea cu miile ei de valuri mișcătoare, pentru că i se pare că ea s'a născut din spuma mărei din sclipirea stelelor cerului.

Deaceia el nu poate tolera ca aceaste minunăție a naturei să devie soția bătrânului pedagros, baronul Regnard și atunci când căsătoria deveni de neînlăturat, disperat de gîndul vieței ce-o aștepta cu acest bătrân, el dă Consuelei să bea jumătate dintr'un pahar de vin în care pusese otravă și restul îl bea el.

Consuela moare, baronul Reguard se împușcă și apoi moare și „Acela".

*

Rezumând, am simplificat mult întreaga piesei care, complicată ca formă, nelămurită ca conținut, cu substrat metafizic pronunțat, era pentru artiștii cari aveau s'o interpreteze în fața marelui public, puțin pregătit pentru a gusta asemenea poeme, o piatră de încercare.

Ansamblul trupei a reușit să facă o nouă dovadă a puterei sale de realizari estetice scoțând la iveală tot ce această operă a lui Andreav are ca notă emoțională și accent profund omenesc, izbutind în acelaș timp să creeze pe scenă atmosfera stranie a vieței unui circ.

Se cuvine însă să menționăm jocul distins al artiștilor.

D-l Stein în rolul lui „Acela" a găsit puternice accente lirice, și perfect stăpân pe mișcările sale a știut să corespundă greutăților rolului său.

D-ra Ana Braz ne-a redat pe Zinida, realizând o frumoasă creație.

In scurtele și puțin numeroasele intervențiuni ce le are în piesă, Zinida, impunătoare, au-

(Continuare în pag. II-a)

Cinema MODERN Astăzi în matineuri de 3 5 jm și seara la 9 și jumătate

EPOCA 2-a — 10 ACTE MARI — din Grandiosul succes al zilei

IMPARATUL SARACILOR (L'empereur des Pauvres)

Extraordinară dramă socială de mare spectacol după celebrele romane a lui FELICIHN CHAMPSAUR. In rolurile principale corifeii scenelor franceze

D-nii KRAUSS și LEON MATHOT

sumbii de la Comedia Franceză

Peste câte-va zile — Un exemplar comdleot nou A ZECEA SIMFONIE, triumful cinematografiei franceze cu M-me Emmy Lyn și Severin Mars, scris și montat de ABEL GANCE autorul filmului Jaccuse.

TEATRUL SIDOLI

Turneul trupei din Wilna — Wilnaer-Truppe

Astăzi Joi 4 Octombrie 1923 ora 9 seara fix premiera

ZILELE VIETEI NOASTRE

dramă în 4 acte de Leonida Andreyew

Mâine Vineri 5 ora 9 seara ZI ȘI NOAPTE

Direcția : I. GOLDENBERG — Directorul trupei : M. MAZO

MARELE ȘI RENUMITUL

CIRC KRATEJL

Program schimbat Astăzi 4 Octombrie ora 9 jum.

în viață **MAIMUȚA JACK**

Care a stârnit admirația întregului univers va putea fi admirată astă seară la Circul KRATEJL în persoană fiind prezentată de cel mai bun dresor din lume Mr. MOSETTI. Alte 18 numere de senzație vor complecta frumosul număr. Casa deschisă ora 5

Cu începere de Vineri Fenomenalul **Nicolae Enache** Regele Fierului

Teatrul Elisabeta Vineri 5 Octombrie 1923 ora 9 seara

O SINGURA REPRERENTAȚIE DATA DE

MICA LOLA

în etate de 8 ani

va juca rolurile principale din ambele piese cu concursul d-nei STURDZA se va juca

CARLINO și MARIETA || **Un Drăcușor de Fată**

dramă în 2 acte de Giovanni Salvestrei — Piesă în 2 acte de d na Sturdza

Celelalte roluri vor fi jucate de d-na Valvoreanu, d-nii Al. Economu, Cesar Casian, S. Eliad, Ionescu, etc. Biletele se găsesc la cassa Teatrului Elisabeta

„PRIMUL" PREZICATOR

„Săvescu"

din București

Numai un scurt timp în localitate, stradela 2 Băeți No. 6 din I. C. Brătianu, prin Vasile Stroescu în dosul farmaciei Regina Maria

Cu Atențiune !

Numai prin descoperirea sa în calculul „Cifrelor" se poate prezice, precis, exact și serios la persoane serioase or-ce interes, afacere, descopere or-ce mister „Sufletesc" din viață și dă toate lămuririle necesare, celor care nu pot reuși în cele ce doresc. Le arată toate piedicele, sau cum ar trebui să urmeze pentru a reuși în cele dorite, sufletește familiar arată cauza neînțelegirilor, le arată toate motivele, ce trebue să facă sau nu, cum să se poarte, pentru căsătorie, care partidă e bună sau nu, se descopere or-ce fel de boale vechi pe cât posibil, care afacere este bună sau nu, cu tovărășie et, cari sunt dușmăniile, fie cunoscute sau nu, cu cine să te unești, care sunt defectele sau calitățile fie cărui în parte. Judecăți, drumuri etc, or-ce prezicere se dă explicată și notată să nu se uite, pe un timd precis cu date, pe luni, zile ani etc.

Ss dă lecție de Sugestie pentru a deveni, curagios și pentru or ce boale de nervi, și cum poți reuși în multe prin practicarea Sugestiei afaceri, dragoste, etc.

Pentru funcționari inferiori și săraci reducere, totul prin convingere, cons. 9-12 3—7 jum. în Provincie prin corespondență — numai un scurt timp.

CURS COMERCIAL

Comercianții, funcționarii industriali și comerciali, tinerii și domnișoarele, pot învăța un scurt timp ținerea registrelor și încheerea lor la domnul

Profesor M. MESCHER

Str. Petru Rareș No. 19 în dosul Poștei Centr.

Faptul că cele mai înalte locuri din lumea comercială sunt ocupate de numeroși din foștii săi elevi, e o garanție că tinerii și domnișoarele, cari vor să capete o cultură nu numai superficială în științele comerciale vor să se pregătească serios pentru viața practică, se pot adresa cu încredere sus numitului profesor.

Inscrieri zilnic între orele 9-12 a.m. și 3 6 p.m.

D-nii INSTITUTORI

precum și Instituțiile școlare se bucură de rabaturi speciale cumpărând *cărți de școală și material didactic* numai dela *Librăria Universală Str. Cuza Vodă 52* vis-a-vis de Casele Braunștein

FIRME

cu prețuri pe jumătate

pentru comercianți, meseriași, profesioniști, bănci, birouri și autorități comandați la

I. MAX

Str. Costache Negri 58

Deci putem spune că negeii în cazurile citate mai sus se transmit prin sugestie. Și dacă contagiunea se face prin sugestie de ce și vindecarea nu s'ar face pe aceiași cale ?

La mine personal negeii au trecut spontan. La alte persoane însă îi tratam după cum tratează toți medicii. Rezultatele nu mă încurajau și vina o aruncam pe mine, că poate nu am experiența cuvenită.

Și când venea cineva și îmi povestea că în cutare sat este o babă meșteră, care vindecă negeii prin descântec, și îmi arata fapte precise, nu mai știam ce să fac cu medicina...

Să cred în descântec ? Atunci trebue să faci analogii și deducții pentru alte boale. Chestiunea e încurcată...

Dar având convingerea că toritară, implorând zadarnic iubirea, suferind de teama ce o inspira, a trăit realmente, intens, pe scenă.

Cu o impecabilă dicțiune, cu un joc de scenă discret, puternic, cu gesturi sugestive, evocatoare, interpreta lui Mary din Motke Ganev nu s'a dezmințit de fel.

D-l Bulov a reușit ca prin câte-va trăsături puternice și reale să dea viață figurei lui Mancini șarlatanul pervers și degenerat, utilizând cu elegan ă resursele minunte cu care este înzestrat.

Ne-a mai rămas de menționat dl. Kadison în rolul baronului Regnard, cu un joc precis, bine conturat și puternic ca efect precum și pe d-na Kadison foarte vioae într'un rol de olovn.

O mențiune specială și d-lui Kamen finul interpret al clovnului Jim.

L S.

prostii în „La Presse Medicale" nu se prea scriu, am convenit împreună cu fratele meu—medic militar—să încercăm tratamentul prin sugestie la o rudă apropiată, care era desperată din cauza negeilor.

I-am electrizat timp de 2—3 minute degetele și mai ales negeii care au apărut întâi, apoi i-am uns negeii cu o soluție de protargol, pe care o aveam la îndămână, hotărând să nu se mai gândească la negei, căci peste 4 zile nu mai vede nici urmă de negel. In timpul fixat de noi, toți negeii s'au atrofiat fără nici o cicatrice,

Avem în studiu un caz de ulcer cornee vindecat prin sugestie, despre care iarăși vom vorbi decurând.

Orhei. **D-nd T. Vicol**

Opinia în Țară

BOTOȘANI

Cercul Cultural „Barbu Nemțeanu" va da în curând o mare serată dansantă în folosul bibliotecei cu împrumut gratuit.

Sâmbătă a avut loc în sala teatrului Eminescu un mare Concert dat de d. M. Vulpescu, bariton al operei din Monte Carlo, având un strălucit succes.

O plecare regretată.—Mult cunoscutul Sae Rosner, fost peste 2 ani secretar particular al d-lui avocat Gh. Nicolau, părăsește orașul nostru spre regretul tuturora, plecând la București.

D-nul Rosner se bucura de multă stimă în tot orașul.

Adler

BALUȘENI-(Botoșani)

Licitație.— In ziua de 6 Oct. c. la Epitropia Sf. Spiridon Iași, se va ține licitație publică pentru darea în exploatare a 4 parchete pădure ce aparține de satul Buzeni, în întindere de 23 h, pentru anii 1923—27.

De ale „poștei române".— Se știe că la țară în zadar se mai abonează cineva la vreun ziar, căci îl primește cu mari întârzieri și chiar multe numere lipsă, poșta nemai funcționând în mod adevărat. Scrisorile merg mai greu ca cu carul, aceasta la o distanță mică chiar.

Așa de ex. un abonat al ziarului nostru din localitate, în ziua de 26 c. primește ziarul cu data din 29 August. Deci o depărtare de 7 Km. a trebuit să facă o lună aproape.

Despre asemenea fapte am mai vorbit, recomandând cazul celor îndrept.

Să se mai zică că poșta română merge strună. *Coresp.*

O interesantă transformare în gara Iași

D. Nițescu, directorul regional c. f. r. a aprobat o transformare în gara din Iași, ce răspunde unei nevoi, adâno simțită.

*

Se putea observa în gară un mare neajuns : lipsa unei săli de așteptare, de clasa a treia.

Cele mai multe trenuri, au un orariu de noapte. In special trenul pentru Chișinău pleacă la ora 3 și jumătate noaptea.

Circulația e mare. Vine multă lume din diferite centre basarabene, care terminându-și afacerile în timpul zilei, țin să se'ntoarcă noaptea acasă.

Soumpetea otelurilor, îi silește a veni de cu vreme în gară, în așteptarea orei de plecare. Fiecare aduce cu sine de ale mâncărei. Dar lipsește o sală de așteptare încăpătoare

*

Pentru a aduce o îmbunătățire, se va construi o sală specială de așteptare în apropiere de poartă. Frații Bejenariu, concesionarii restaurantului, vor instala aci un bufet special.

Actuala sală de așteptare clasa a treia, va fi transformată în restaurant, iar actuala sală de restaurant, va fi schimbată în sală de așteptare de clasa I-a și a doua.

Actuala sală de așteptare de clasa I-a, va fi rezervată exclusiv, ca sală de recepție.

*

D. Nițescu ține ca această transformare, să se efectueze de urgență. *D.*

Vizita regală în Iași

— Programul oficial —

Orașul începe a se îmbrăca în haina de sărbătoare.

Peronul gării se împodobește frumos cu brazi și drapele tricolore.

Sala de recepție, e deasemenea frumos decorată.

La eșirea din gară, se rădica un frumos arc de triumf.

Mari arcuri se vor rădica la intrarea în strada Carol.

Pe câmpul expoziției se lucrează intens la decorare.

*

Serviciile de la Primărie, au fost suspendate pe siua de azi, în vederea organizării banchetului.

Banchetul va avea loc în sala de ședințe a consiliului comunal. Se vor așeza, probabil, mese și în cele două camere învecinate cu sala de ședință.

*

Iată programul definitiv al zilei de mâine :

Trenul regal va intra în gară la ora 9 dim.

După cum am arătat, până acuma, după știrile primite în mod oficial, Suveranul nu este însoțit de nici un ministru.

După salutul primarului și al recepțiunei din gară, Suveranul și suita se vor duce la Mitropolie unde se va oficia un Te-Deum de către I. P. S. S. Mitropolitul Pimen și preoții catedralei.

Dela Mitropolie, Regele cu suita, se vor duce la cimitirul Eternitate, unde se va oficia un parastas pentru eroii căzuți pe câmpul de onoare.

De aci, Suveranul va vizita expoziția.

La ora 1 are loc banchetul la Primărie.

La ora 4 se va da un ceai la Cercul militar.

Seara Suveranul va părăsi Iașul.

Iarăși butoiul numer-c ausist

— O lămurire —

Primim următoarele :

Iași 3 Oct. 1923

Domnule Director,

In „Opinia" de aseară a apărut un articol „Butoiul numerotausist din P. Iloaei" în care, fie cu rea credință sau necunoașterea adevărului din partea informatorului, s'au strecurat informațiuni tendențioase în ceeace privește Expoziția Agricolă care împodobește orașul nostru.

Pentru aceasta vă rog să bine-voiți a primi în aprecierea Dv. ziar, publicarea rândurilor mele, care vor pune, cred, în adevărata lui lumină, adevărul.

In calitate de secretar al Comitetului Județean de Iași, privitor la Expoziție, am condus lucrările de participare ale Județului nostru și în ziua când s'au adunat obiectele la Plasa Bahlui (Podul-Iloae.) în prezența comitetului de Plasă, am primit, conform cu instrucțiunile șefilor mei, contra chitanță de evaluare și asigurare lucrurile care meritau a fi expuse. D-l Sanilovici, ajutor de primar în P. Iloaei și membru în comitetul comunal de organizare, care ne-a dat un prețios concurs mi-a comunicat în acea zi, că prin stăruința d-sale, d-l Șroter, dogar, ar fi lucrând un butoi „în miniatură", artistic executat și desigur foarte bucuros i am comunicat, să-l aducă a doua sau a treia zi când eram încă acolo pentru împachetarea și expediarea obiectelor.

Butoiul a fost adus însă cu vre-o săptămână în urmă și nu l'a luat nimeni în primire din partea Expoziției, nici cui a fost predat în localul primăriei nu știm. Eu am aflat de prezența lui în localul pomenit dela d-l Sanilovici, întâmplător în tren, cu mult în urmă, și mare mi-a fost mirarea când am auzit că e ceva „extraordinar" „e în mărime naturală" mai mare chiar decât butoaele cele mari. Am comunicat atunci d-lui Sanilovici că eu nu am puterea de a ridica pe spesele Expoziției un asemenea butoi și că, cu toată părerea mea de rău, nu pot să primesc butoiul decât pe două căi : 1) Sau donat pentru Muzeul Agricol și atunci ne privesc pe noi toate cheltuelile, 2) sau proprietarul să plătească participarea conform cu tariful stabilit, după metri de stand ce va ocupa butoiul și să-l transporte la Iași. Mi s'a răspuns că proprietarul nu va accepta. Ori eu nu puteam să l primesc decât în felul de mai sus. Cum nici nu primisem butoiul și știam că proprietarul nu acceptă condițiunile, cum eu nu vorbisem în toată această afacere decât cu d-l Sanilovici, care cunoștea ce pot eu să tratez și ultimul meu cuvânt, urma ca butoiul să fie ridicat imediat din localul unde era expus la cele întâmplate, fiindcă e local public și vine lume cu diferite apucături și obiceiuri.

Butoiul a stat aproape trei săptămâni acolo și în adevăr l'am văzut și eu mânjit cu cerneală (necum profanat, nefiind sfânt) cu 2 svastici și cu cuvintele pomenite în articolul de alaltăeri pe el. Desigur, din cercetările jandarmilor se va afla și pedepsi autorul, dar Expoziția nu poate și *nu are nici un amestec* cu svasticele de pe butoi și e copilăresc a se crede altfel. Cât privește afirmarea că din cauza celor pomenite mai sus nu s'au mai adus obiecte la Expoziție, ea e cu totul eronată și tendențioasă și cine nu crede se poate convinge vizitând standurile Județului nostru în parcul Expoziției, care cuprind majoritatea lucrurilor adunate dela țărani în urmă, plasa Bahlui fiind prima dela care s'au strâns.

In ce privește întrebarea pe un „ton puțin „poli" a unui jandarm în localul primăriei din P. Iloaei cu ocazia cercetărilor făcute că „cine a îndrăznit să ceară taxe de participare d-lui Sroter pentru a expune butoiul la Expoziție ?" îi pot răspunde că eu, și oricând sunt gata să-i dau lămuririle necesare dacă acestea nu i sunt deajuns.

Mulțumindu-vă frumos pentru ospitalitate, vă rog să luați act de adevărul nepărtinitor și fără tendințe ce cred că emană din declarațiile mele.

Adrian Kasian
student
Secretarul Comitetului Jud. de Iași

ECOURI

—Direcțiunea fabricei de Unt delemn „Olivia" a hotărât ca mâine Vineri cu ocazia vizitei M. S. Regele la Expoziție, să împartă gratuit vizitatorilor expoziției câte o probă din Untdelemnul „Olivia" spre convingerea tuturor de excelenta și superioara calitate a acestui fabricat.

— Se aduce la cunoștința tuturor părinților, că cu începere dela 6 Octombrie a. c. *se va deschide* în localul Școalei „Alex. Vlahuță" din strada Banu No. 12, *grădina de copii și o școală primară particulară* mixtă după programul statului, *sub conducerea unui nou corp didactic*, autorizat de Onor. Minister.

Inscrierile se fac zilnic la cancelaria școalei, între orele 8—12 a. m. și 2—6 p. m.

Direcțiunea

De închiriat

2 magazii de zid și un pod spațios pentru mărfuri sau cereale în str. Elena Doamna 39, la proprietar vizibile numai între orele 9—11 dimineața.

INFORMAȚIUNI

x Băncile din Capitală și probabil și băncile mari din provincie discută foarte serios introducerea unui clearing-house. Principiul este cunoscut: băncile sunt solidare la garantarea bonului, iar acesta este acceptat de toate băncile ca plată și acoperire.

Pentruca cineva să-și dea seama de situația pieții și dobânzile ce se plătesc, menționăm următorul fapt: un om foarte solvabil, având nevoe de 100.000 lei împrumut, a oferit 300000 lei acțiuni Marmorosch în gaj, o poliță cu un gir foarte bun și 30 procente.

x Din sursă demnă de încredere ni se anunță că la hulubăria Streit care se ridică acum în Piața Unirii, pe lângă celelalte, acum se construesc balcoane în lemn. Ori, după câte ni se afirmă regulamentul nu permite decât balcoanele în fier, beton sau alt material neinflamabil.

S'a făcut oare și în această privință, o modificare specială a regulamentului?

x Colegul și apreciatul nostru folletonist Wratislavius, dispunând de mai mult timp liber, își va intensifica colaborarea la „Opinia", începând chiar din săptămâna aceasta.

x Ministrul de instrucțiune, printr'o telegramă, a făcut cunoscut directorilor școalelor, că pe ziua de mâine, cu prilejul vizitei regale, cursurile au a fi suspendate.

x D. prof. d-r Bogdan președintele societății „Salvarea" a trimis d-lui Ștefăniu, președintele Camerei de comerț o adresă exprimând mulțumiri pentru suma de 20.000 lei cu care Camera de comerț a contribuit la înfăptuirea unei opere atât de folositoare orașului nostru.

⚠ Serviciul sanitar a somat pe toți depozitarii de lemne ca în termen de 30 zile să-și refacă depozitele construindu-le din cărămidă, să-și paveze curtea, să conztruiască camere zidite pentru lucrători.

Măsură pareni-se că a fost luată cam târziu, căci iarna se apropie. Pe de altă parte depozitarii fiind supuși la noi cheltuieli, totul se va resfrânge asupra consumatorilor.

x Examenele de fine de an la chimie technologică, electrochimie și Electrometalurgie vor avea loc în zilele de 16, 17 și 18 Octombrie a. c.

⚠ Sindicatul funcționarilor comerciali de bancă și birou, înștiințează pe membrii săi că organizează a doua excursie la ospiciul Socola.

Escursia fiind foarte interesantă, acei cari doresc să participe se pot înscrie în zilele de Vineri și Sâmbătă ora 8 jum. seara în sala Langa No. 7.

Întâlnirea și pornirea va fi Duminică ora 7 dimineața în sala Langa.

x Către comercianți și industriași. — Camera de Comerț și Industrie din Iași se asociaza la apelul D-lui Leonida I. Gheorghiu Directorul Băncei Naționale din Iași relativ la consolidarea avuției naționale și roagă pe toți comercianții și industriașii a da cel mai puternic sprijin Societății Naționale de Credit Industrial luând parte la subscriptia publică care se mai face până la 10 Octombrie a. c.

Această colaborare a industriașilor și comercianților va face ca Piața noastră comercială să capete un aspect cu totul nou, avuția noastra națională capatând valoarea pe care trebue s'o aibă, iar moneda noastră își va putea fixa un curs acceptabil pe piața valutară europeană.

Subscripțiile se fac atât la Banca Națională cât și la administrația Financiara Iași.

Președinte
N. V. Ștefăniu
Secretar
G. I. Mirăuță

x Piața valutară. — *Francul francez continuă a scădea simțitor.*

Bursa dela Paris notează din nou lira sterlină la 77,05.

Leul a venit necotat.

Devizele în capitală notează: Francul francez 13; francul elvețian 39 50; lira engleză 1000; dolarul 220; coroana cehă 6,58: lira italiană 9,98; coroana austriacă bani 0,35; marca poloneză 0,08.

❑ *Un furt misterios.*— Zisu Schleicher negustor și fabricant de săpun împreună cu un tovarăș al său, îmbătându-se la o cârciuma din oraș și voind să plece spre casă, zărește în fața unei porți o trăsură.

Schleicher vrea cu tot dinadinsul să se suie în trăsură cu toate protestările birjarului care îi spune că trăsura e ocupată, arătându-i și un geamandan care era așezat în trăsură.

Acesta ia la bătae pe birjar care trebui să se execute. Iată însă că peste câte-va minute apare proprietarul geamandanului care reușește să conducă cu ajutorul unui sergent pe gălăgiosul cheflîu la politie, unde se constată că geamandanul din trăsură a dispărut fără urmă.

Zisu Schleicher se află acum în cercetarea siguranței care caută să afle despre misterioasa dispariție a geamandanului.

❑ Corporația meseriașilor din Iași, afișează pe zidurile orașului un apel către toți meseriașii din localitate ca să se prezinte mâine la ora 7 jum. la corporație, de unde vor porni cu drapelele pentru primirea Suveranului.

⚠ Brigada de siguranță a arestat pe Buz Dumitru angajat de societatea „Gardianul" din Iași, ca paznic la sucursala acestei societăți din Bârlad.

Acesta a comis o serie de furturi în tovărășia altor hoți în localitate cât și în Bârlad.

El a fost trimis sub sigură pază siguranței Bârlad.

❑ **Intru cât M. S. REGELE va pleca imediat după concertul baritonului Jean Athanasiu, la care Augustul nostru suveran va asista, publicul care va lua parte la concert, este rugat să fie în sală la ora 9 fără un sfert,— Concertul va incepe PRECIS la ora 9.**

După ridicarea cortinei, ușile vor fi incuiate.

Cronica Sportivă

Sosirea echipei Politechnice din București și a echipelor reprezentative a orașelor Chișinău și Cernăuți.

In vederea sosirei suveranului în orașul nostru, se vor organiza la Parcul Sportiv grandioase serbări sportive, când se vor distribui și mari premii.

⚠ S-au anunțat sosirea echipa de foot-bal a școalei politechnice din București, cât și echipele reprezentative ale orașelor Chișinău și Cernăuți.

S'a stabilit următorul program a serbărilor sportive:

Vineri 5 Octombrie, matchul de foot-bali între echipa reprezentativă a orașului Iași și școala politechnică.

Duminică 7 Octombrie, matchul de fot-bal între echipa reprezentativă a Cernăuțului cu cea a Chișinăului.

E pentru prima oară când echipa noastra se va bate cu o puternică echipă bucureșteană, și când două puternice echipe cum sunt acelea a Cernăuțului și Chișinăului se vor întâlni pentru prima oară pe stad onul orașului nostru.

Vor avea loc și concursuri de atletism.

Tribuna regală va fi frumos amenajată.

D. Căpitan Popovici, inițiatorul acestor jocuri, și-a dat toată silința ca echipa noastră să se prezinte în cele mai bune condițiuni, având cei mai buni jucători din echipele sport și muzică, aviație, macaby și tren blindat.

Ne așteptăm ca jucătorii noștri să se prezinte mai bine și mai sigur ca rândul trecut.

Aurel L.

In curând Prima Fabrică BUCOVINEANA DE BERE și industria spirtuuli S. A. Cernăuți, va debita Bere PORTER REGALA

x Pentru examenul de Fizică experimentală, lucrările practice vor începe la 10 Octombrie ora 9 a. m.

⚠ **Teatrul Național.**— *Ordinea spectacolelor*: Joi 4 Oct „Intoarcerea", Vineri 5 Oct. „Concertul Jean Athanasiu", Sâmbătă 6 Oct. „Magda", Duminică 7 Oct. Matinеu „Loc Femeilor".

Turneul Ioan Manolescu: Luni 15 Oct. „Gândul", Marți 23 Oct. „Profesorul Kienon", Mercuri 24 Oct. „Perduți în întunerio".

Bilete la Agenția Brașou.

x Băile Comunale vor funcționa cu începere de 14 cit. de la 9 12 a. m. și 3 6 p. m. în zilele de Marți, Mercuri, Joi și Vineri, și 8 —12 a. m. și 3—7 p. m. în ziua de Sâmbătă; iar Duminicile de la 8 -12 a. m.

37 de ani: KALODONT pastă de dinți

Sărbătorirea artiștilor din Vilna

— Recepția de la d-na și d. Schoenberg—

— Intrunirea de la cercul „Morriss Rosenfeld" —

In saloanele d-nei și d-lui Schoenberg, atât de bine cunoscute pentru amabilitatea gazdei, a avut loc aseară o recepțiune, în onoarea artiștilor trupei d n Vilna.

*

Și am putut vedea pe artiști, încântați de dragostea cu care au fost primiți de d-na și d. Schoenberg și de numeroșu invitați.

Nu ne-am înșelat în afirmările noastre. Sunt mai toți tineri, și toți înzestrați cu o cultură aleasă.

D-ra Orleska, mai frumoasă ca ori când, și-a atras de îndată simpatia tuturora, prin spiritul său scânteietor, prin cunoștințele sale vaste, în domeniul literaturei și artei. Își exprimă în primul rând toată dragostea și admirația pentru teatrul românesc, putând la București să aprecieze pe unii dintre artiștii noștri.

„România—zise d-ra Orleska, —e o țară tânără încă și cu atât mai demnă de admirat, pentru progresele realizate".

Se născu apoi o discuție asupra teatrului lui Molière,—și recordul în analiza teatrului din acea epocă, îl ținu d-ra Orleska, în atențiunea încordată a auditoriului.

D. Iosef-Kamen, regisorul trupei, ne vorbea cu emoție de Iași, originea teatrului israelit. Se mira, cum de nu s'a creat de către artiști sau de populația israelită o instituție, cât de neinsemnată, dar care să amintească acest început.

D. Alex. Stein, elegant și cu deosebire simpatic, e în curent cu întreaga mișcare artistică. Graiul său e dulce, însinuant, și e o plăcere deosebită să-l asculți.

Și așa rând pe rând, artiste și artiști, au știut să captiveze, să mărească încă, prin cunoașterea personalității lor, succesul imens ce-l obțin pe scena.

S'au servit ceai și o gustare și s'au închinat tuasturi pentru arta și artiști. viu mișcați de dragostea ce li se arată.

Incântarea artiștilor a atins culmea, când d-ra Schoenberg, așezându-se la pian, executa cu măestrie unele din cântece populare românești, ascultate cu o adevărată plăcere, dar și cu evlavie, de distinșii oaspeți.

Și au trecut câteva ore plăcute,—neuitate.

*

Precedând această recepțiune, o numeroasă asistență s'a întrunit la cercul cultural „Morriss Rosenfeld".

Primit cu zgomotoase aplauze, d. Weissiutz, unul dintre distinșii artiști ai trupei de Vilna, a ținut o prea interesantă și competintă conferință, vorbind despre teatrul în genere, și în special despree originea teatrului israelit.

Conferențiarul a fost ascultat cu o atențiune încordată și sărbătorit cu o sinceră dragoste.

Dan

CEREȚI PRETUTINDENI Untdelemnul Superior Extra-rafinat „OLIVIA" produsul celei mai noi și mai moderne fabrici de uleiuri Proprietatea „Morii Păcurari" S. A. Iași

Clinica Boalelor de Ochi Dr. Miclescu
București str Carol 24.
Pacienții se pot Consulta cu Oculiștii distinși din Capitală.
Cons. 3 jumătate—6 ore.

D-tor L. HEITEL
MAMOȘ
de la clinicile din **Berlin Viena Frankfurt**
Boli de Femei și Nașteri
Instalație specială pentru Băi Electrice
Str. Săulescu 2
(alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

DOCTORUL
L Weiselberg
Boale interne, nervoase
Venerice și sifilis
Str. Anastasie Panu 19
(Piața Halei)
Cons: 9-11 a.m. 2 4 p. m.

CAETE ȘCOLARE
condeie, hârtie de scris, creioane precum și ori ce fel de articole și requisite școlare, fără rabat, însă *mai eftin ca ori-unde* vinde
Librăria Centrală
str. Gh. Mârzescu 25

†

Adânc întristații: Francisc soț, Carol și Cornelia fii au durerea de a anunța rudelor și cunostințelor încetarea din viață a mult iubitei lor:

Emilia Antvais

în vrastă de 57 ani

Decedată în ziua de 3 Octombrie după o lungă și grea suferință. Inmormântarea va avea loc Vineri 5 Octombrie orele 3 la cimitirul Eternitatea. Cortegiul va porni de la locuința defunctei șos. Arcu 57. Aceasta ține loc de invitație.

MICA PUBLICITATE

S'a găsit în Șoseaua Tutorei o pereche de pantaloni noi și o manta nouă. Păgubașul să se adreseze d-lui Blitz Ion str. Tranou 13

Vânzător sau vânzatoare se angajează imediat la Librăria Universală str. Cuza-Vodă 52 vis-a-vis de casele Braungtein.

De închiriat loc viran în centru, anual sau parțial. A se adresa str. Cuza Vodă 13 sau la Administrația ziarului.

Practicant de birou, se caută. A se adresa la Fabrica „Fortuna" str. Pavlov prin str. Uzinei.

Căsătorie! Văduv 40 ani, calități alese, profesionist venit sigur, dorește căsătorie mod sigur Bună menajeră, nepretențioasă, îndeferent naționalitatea, etatea, avere, localitate răspund serios cu fotografi, anonime nu răspund Ionel, D-na Druga str. 2 Băeți No. 6 Iași.

Căsătorie Domn Profesionist, având un capital de 500.000 lei dorește căsătorie cu o domnișoară onestă, având ca zestre 100.000 lei, plus trusoul necesar. A se adresa la doamna Aneta Ștefănescu str. Tatarași 28.

Cârciumă liberă imediat se predă. De vânzare imobilul din Str. Tatarași No. 5 compus din 6 camere, un antret, cerdac, pivnița bună uscată, în curte două camere de locuit, una gheretă tencuită în rând cu cârciuma, magazii și curte mare, teren circa 700 metri pătrați, are lumină, apă și tramvai în fața casei, cu prețul de Lei 300. 000. se fac înlesniri de plata, a se adresa la D-nul Mayer Calmanovici Str. I.C. Brătianu No. 91.

Traduceri germano-romîne și romîno germane pentru orice scripte, manuscrise, acte și corespondențe, de asemenea orice fel de lucrări pentru mașina de scris.

A se adresa d lui I Bodingher str. Lăpușneanu 1 (Hala de Vinuri Weintraub).

Sfatul Negustoresc
— IAȘI —

Se aduce la cunoștința D-lor Comercianți că la Sfatul Negustoresc a început să funcționeze un *serviciu de contabilitate* pentru ținerea registrelor la zi.

Acei cari doresc a se folosi de acest serviciu sunt rugați a se adresa la Sfatul Negustoresc între orele 9-12 dim. sau 4-6 după amiază.

De închiriat pentru birou comercial sau societate, localul fost ocupat de Soc. Zweifel str. Lozonschi 10.

Corespondentă germana se caută la o mare casă comercială din localitate. A se adresa la ziar sub S.

De vânzare: prin licitaiie publică imobilul dotal din Hârlau Str. Petru Rareș No. 22 compus din 2 corpuri de case cu 4 camere, antret, bucătărie, grajd atenanse și livadă cu copaci fructiferi, 1647 metri patrați.

Licitația începe dela suma de Lei 50 000 și se va ținea la Trib. Botoșani Marți la 30 Oct. 1623 st. nou ora 11 a. m,

Informațiuni detailate la proprietar, Aurel Gamulea, Contabil Banca Iașilor, Iași.

De vânzare un docar nou pentru un cal. Preț avantajos. A se adresa str. Albineț 36 Iași.

De vânzare un cazan de fontă capacitate până la 1000 litri, **o bibliotecă** și mai multe mobile. A se adresa Strada Elena Doamna 25, — între 9 11 dim.

Domnișoară, care cunoaște perfect corespondența germană și franceză se angajează de o mare societate comercială. A se adresa la ziar sub *corespondentă*.

Doamna Boldea str. Scăricica 18, execută broderie fină de mână. Vine chemată printr'o cartă postală.

Mașină de scris, de ocazie, se caută A se adresa a ziar.

Ultima oră

Manevrele monarhiștilor germani

Uneltirile prințului moștenitor. -- Viitorul rector de la Iași.

Kaiserul Wilhelm solicitat de monarhiști

— Un curier special la Kronprintz Vizita secretă a Kronprintzului la Kaiser Reintronarea Hohenzollernilor ? Ludendorf face noui declarații —

București.—Ziarul „Daily Mail“ anunță că un curier special din Munchen a sosit în Olanda și a vizitat la insula Wiringen pe fostul Kronprintz al Germaniei. Se crede că acest curier are o importantă misiune dela monarhiștii bavarezi.

Kronprintzul a părăsit Marți seara insula Wiringen, plecând într'o direcție necunoscută.

Se pare însă că s'a reîntors tot noaptea pe insulă. Probabil că Kronprintzul, însoțit de curierul bavarez, a făcut o vizită la Doorn fostului Kaiser Wilhelm.

*

Din sursă autorizată se anunță că Bavaria pregătește o mare lovitură și că trimiterea curierului în Olanda ar fi în legătura cu dorință reintronărei Kaiserului Wilhelm.

*

Tulburările din Dusseldorf

Cu prilejul manifestației separatiste și a ultimelor tulburări de la Dusseldorf, au fost răniți și doi francezi.

Francezii au arestat numeroși funcționari și 13 ofițeri de poliție. Tot odată au fost dezarmați 300 polițiști și internați în cazărmi.

Autoritățile de ocupație au cerut dezarmarea organizației „Supot“.

Declarațiile lui von Kahr

Von Kahr a acordat la Munchen un interviev ziarelor.

El a declarat că voește întărirea autorității statului. In specjal este nevoe a se duce lupta contra marxismului.

In ce privește monarhismul o monarhie nu se proclamă. Dacă ideia e coaptă, ea progresează și se înfăptuește de la sine. Deci — a spus von Kahr — nu va îngădui o acțiune particulară.

Ludendorf amenință

Mareșalul Ludendorf a ținut la Munchen un violent discurs, spunând că trebue început războiul contra marxiștilor și a special contra comuniștilor.

*

D. Loebe, președintele Reichstagului, a contramandat ședința plenară de noapte a parlamentului.

De ale antisemiților

Botoșani — In str. Fulger din localitate, câțiva antisemiți cu mintea tulburată de a cool, au provocat aseară un mare scandal, insultând și lovind pe evrei.

Scandalagii au fost arestați.

Plecarea d-lui Beranger

București.— Senatorul francez, d. Beranger, a avut ieri o lungă întrevedere cu d. V.ntilă Bratianu.

Apoi seara a părăsit țara.

OPOZIȚIA D-LUI COCEA

In procesul de les-majestate

București.— La Trib. Ilfov S. III a venit ieri spre judecare opoziția făcută de d. N. D. Cocea contra hotărîrei prin care tribunalul l a condamnat la un an și jum. închisoare și 10,000 lei amendă, pentru les-majestate.

Sala era tixită de lume. Numeroși polițiști menținеau ordinea.

Completul tribunalului, compus din 3 judecători, era prezidat de d. Cernățeanu. Fotoliul ministerului public era ocupat de d. prim-procuror Racoviceanu.

D-l Cocea nu s'a prezentat. Opoziția a fost respinsă.

D. Cocea va face apel.

DOCTOR

A. POLAC

Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA

Boli interne

Boli de femei

MAMOS

Iași Str. Lăpușneanu 23 Etaj

Consult. 2—5 p. m.

INSERȚIE

Aduc la cunoștință publică, că în urma cererei de punere sub interdicție a d-nei Elena Th. Clement Ionescu, soția d-lui avocat Th. Clement Ionescu, am fost numit administrator provizor al averii Doamnei Ionescu și în consecință, orice act de ori-ce natură relativ la această avere, urmează a se face numai prin mine.

Administrator provizor

Avocat N. LATEȘ

Iași Str. Albinet No. 36

Dr. MEDIC

HANS WOHLGEMUTH

Iași str. Ștefan cel Mare 28 casele Isidor Margulies

După o practică de mai mulți ani în clinicele din Leipzig, Breslau și Königshütte (Silezia) s'a stabilit la Iași.

Specializat în **boli interne** Mamoș, Mica chirurgie Ultramikroscopie, Electrotherapie.

CONSULT 9—11, 3—5.

VINOL

ANTIFERMENT

PENTRU A

OPRI FIERBEREA MUSTULUI

CONSERVÂNDU-L DULCE

ȘI

PREVENIREA BOALELOR VINULUI

E. MARVAN H. FURCH 1923

FABRICILE Dr URBEANU S.A.

Depozit general „LA CAMILA“ Iosef Marcu

Str. Anastasie Panu 47 Iași

Cereți pucioasă pentru afumat vase **„FLORIDA“**

LA ADMINISTRAȚIA

Fermei BADAREU

SE POATE GASI

Must foarte dulce cu 80 lei decalitr.

Revoluția în Bulgaria s'a reconfortat

Comuniștii amenință Sofia.— Guvernul mobilizează noui contingente.

București.— Lîngă Sofia au reînceput luptele. Din Capitală au fost trimise noui trupe, pentru a opri înaintarea comuniștilor.

*

Ieri a domnit o mare agitație la Sofia. Consiliul de miniștri s'a întrunit împreună cu comandanții militari, și s'a ordonat luarea de măsuri urgente.

S'au mobilizat patru noui contingente. Deasemenea s'au expediat ordine telegrafice ofițerilor de rezervă, să se prezinte la unitățile lor.

Situația este foarte gravă.

Escadra de onoare

la botezul prințului Dușan

Galați. — Divizia de Dunăre care va pleca la Belgrad pentru a da onorurile la botezul prințului Dușan, se compune din următoarele vase :

Iachtul regal „Ștefan cel Mare“ ; vasul amiral „Măcin“ ; monitoarele „Lahovary“, „Bratianu“, „Ardeal“ și „Bucovina“ ; patru vedete și un număr de remorchere, toate sub comanda căpitanului-comandor Păun.

*

București.— Regina Elisabeta a Greciei pleacă astăzi la Belgrad pentru a asista la botezul prințului Dușan.

Sinucidere

București. — La Brașov, în vila Cerchi, s'a sinucis ieri, cu un foc de revolver, marele industriaș ceh Emil Sulc, proprietarul unei fabrici de cherestea din jud. Ciuc.

Sinucigașul a lăsat 25 scrisori confecționate chiar înainte de a-și pune capăt zilelor.

Furt la ministerul de externe

Arestarea unui funcționar

București.— Arhivarul Simeon Grigorescu din ministerul externelor, a sustras un cek de 410,000 lei trimis de consulatul d n Rusciuc, pe care l a încasat la bancă Aftalion.

Afacerea se află în cercetarea judecătorului de instrucție Papadopol și a procurorului Rîșcanu.

Grigorescu a făcut declarațiuni echivoce. S'a lansat împotriva lui mandat de arestare. Astăzi mandatul va veni spre confirmare în fața tribunalului.

INCENDIU

București,— Un violent incendiu a izbucnit aseară în șoseaua Mihai Bravu 17, la imobilul d-lui D. Stanciu distrugînd complect trei locuințe.

Pagubele sînt mari.

Ciment TURDA

15 vagoane total sau parțial livrabile prompt.

A se adresa la riar sub Turda“.

Demisia d-lui rector Simionescu

— De ce pleacă — Problema învățămîntului — Noul prorector — Alegerea viitoare — D. dr. Slătineanu va fi alesul —

Hotărârea luată de d. I. Simionescu, de a demisiona din demnitatea de rector, este irevocabilă.

Motivul invocat este pluralitatea de ocupațiuni, care îl împiedică de a se dărui conducerii înaltului așezământ cultural. S'ar putea poate presupune că d. Simionescu părăsește rectoratul și pentru motivul că se vede în imposibilitate de a face ceva real pentru bunul mers al Universității întru'cât guvernul nu-i pune la dispoziție mijloacele necesare.

Problema Universitară la Iași prezintă în adevăr această mare dificultate că studenții sunt foarte numeroși iar mijloacele de studii sunt foarte reduse. In asemenea condițiuni, ori-care ar fi bunele intenții ale rectorului mare lucru nu se poate face, dacă în primul loc nu survin mijloacele materiale pentru a curma relele care enervează pe studenții, pun pe profesori în imposibilitate de a-și face datoria, rele din care rezultă și insuficiența cunoștințelor dobîndite de elevi și o stare de spirit din cele mai ragretabile.

Devenind vacant locul de rector, urmează a fi numit un pro-rector. După cât se spune guvernul ar intenționa să numească în această demnitate pe d. dr. Bacalogiu, pentru a continua jocul de astă-primăvară, în sensul a unor amânări la infinit a alegerei de rector.

Cu toate acestea lucrul va fi foarte greu de data aceasta, fiindcă legea este clară. D. Popovici, ales de curând decan al facultății de științe, este cel mai bătrân dintre decani, conform legei nu se poate trece peste D-sa.

*

Cât despre viitorul rector sunt toate certitudinile că ori la câte manevre s'ar recurge, alegerea d-lui dr. A. Slătineanu nu va putea fi evitată.

Dacă ministrul instrucțiunei publice va confirma rezultatul, remâne de văzut. Un lucru e sigur însă — voința profesorilor va fi manifestată într'un mod așa de hotărât, încât guvernul nu va avea ce face și d. dr. Slătineanu va trebui să fie instalat în fruntea Universității din Iași.

Dr. E. Ghelman

Specializat la Viena

Medic a serviciului veneric al Spitalului Militar BOALE DE PIELE și de PAR, COSMETICA (înlăturarea desfactelor pielei fetel.

SIFILIS și VENERICE

ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sifilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute și cronice prin vaccine și URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral)

ELECTROLYZA GALVANOCAUSTICA.

Consultațiuni dela 2—7 p. m. Str. Gându bis. alături de Cinema Elisabeta

PENTAGON HUTCHINSON

PARIS

Cei mai buni Galoși și Șoșoni

1850 HUTCHINSON C.N.D.C. PARIS

De vânzare la toate magazinele din țară.

MARVAN

Vânzarea exclusivă pentru toată România

„Societatea „PENTAGON“

IAȘI, str. Ștefan cel Mare 4

BUCUREȘTI Str. Lipscani No 4

CHIȘINAU Str. Armenească 71

Magazinul de Muzică

„Fulgerul“

Iași, str. Cuza-Vodă 17

(vis-a-vis de Golia)

A primit mari transporturi de mărfuri și anume :

Viori cutii, arcușe strune, și toate accesoriile

Mandoline, italiene

Chitări cu 6 și 7 strune

Instrumente de alamă diferite

Instrumente de suflet, gramofoane și plăci

Armonice italiene

Deasemenea este bine asortat cu toate articolele de vânătoare ca :

Tuburi, alice, cartușe, bare, etc.

Depozit permanent de accesorii, și piese de schimb pentru **Mașini de cusut și biciclete**

Cauciuc, osii, arcuri, postav covoare pentru trăsuri

Becuri și baterii pentru lămpi de buzunar

Depozitul renumitelor becuri electrice „OSRAM“

Vindem cu prețurile fabricei.

ANUL AL XIX No. 4906

2 lei NUMARUL

LUNI 8 OCTOMBRIE 1923

Biblioteca Universității Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

IAȘI. — STR. [illegible]

TELEFON No. 200

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Suveranul și Iașul

— La banchetul care a avut loc ieri la primărie, M. S. Regele Ferdinand a rostit următoarele înălțătoare cuvinte : —

Mulțumesc. — Cunoașteți bine simțimintele Mele pentru Iași ; mulțumesc pentru primirea ce Am întîmpinat-o de la populația Iașului.

Aci, între voi am petrecut timpul cel mai greu și mai dureros și Cunoaștem cum a simțit Iașul cu noi pribegiții, ceia ce era în interesul țării ; cunoaștem cum a luptat în lupta mare pe care am dus-o și din care mulțumită lui D-zeu și vitejiei oștirei și a încrederei poporului Nostru, am putut eși învingători.

Noi nu ne-am îndeplinit datoria numai pentru cauza noastră sfîntă, dar și spre o mai mare îndrumare a disciplinei civice, care are a fi podoaba ori cărui popor, care știe ce însemnează în istorie și care în mare parte și-a îndeplinit datoria istorică ce i-a fost hărăzită.

Asta nu însamnă ca să nu ne punem la lucru cu toate forțele noastre, căci tot ce a fost distrus în timpul marelui război, trebue reclădit, și făcută o Românie mai frumoasă. Și aceasta nu se poate face, dacă nu trag toți la același car, cu aceiași rîvnă.

Iașul, în timpul vremurilor, a dat exemple patriotice neasemuite, și sacrificându-se el, a clădit ceia ce este România de azi.

De aceia și sentimentele mele pentru a doua Capitală. — Aici am fost chemați altă dată, dar în timpul războiului, a fost adevărata Capitală.

Sentimentele Mele sunt cu deosebire afectuoasă, pentru că la voi am suferit și cu voi am văzut lumina cea frumoasă pe cerul țărei noastre.

Azi, când pun piciorul pe pragul Iașului, după cinci ani, sunt mișcat de osp talitatea vostră.

Vă z c cu toată dragostea :

Trăiască Iașul !

Probleme sociale

Intre stat și contribuabil

In toată lumea impozitele cresc.—Rezistența publicului—Cazul d-nei Guillot.—Bir pe celibatari !

Unul din fenomenele sociale cele mai generale este nemulțumirea produsă de enormele impozite care s'au votat în toate statele. Jurnalele publică zilnic plângerile și protestările contribuabililor zăpăciți de iuțeala vertiginoasă cu care au crescut, numai în câțiva ani, îndatoririle lor de membri ai unei societăți organizate. Mulți din cetățenii țărilor învingătoare se revoltă la gândul că deși după un războiu victorios, tot sunt nevăjiți de fisc, și refuză să achite sumele ce datoresc. Alții refuză din principiu . nu este just, spun ei, să se pună impozit pe salar. Câștigul rezultat din muncă nu trebue stîrbit ; contribuția către stat a celui care lucrează este însăși activitatea lui.

*

In America și în țările din apusul Europei se iveso deseori conflicte între agenții fiscului și contribuabilii recalcitranți.

Zilele acestea la Paris a făcut mare senzație refuzul d-nei Maria Guillot, casiera „Uniunii generale a lucrătorilor", care a refuzat să plătească impozitul pe salar. Agenții fiscului, ajutați de forțe polițienești, au pătruns în casa d-nei Guillot și i-au confiscat o parte din lucruri pentru acoperirea sumelor ce datorea către stat. Muncitorii au manifestat ostil, mai multe cărămizi au fost aruncate asupra polițiștilor. Toate jurnalele au dat instantanee din momentul când perceptorii parizieni ridicau mesele și dulapurile d nei Guillot. Lumea a discutat cu aprindere cazul. Niciodată o execuție silită n'a avut atâta răsunet. E ceva caracteristic epocii.

*

In conflictul dintre stat și contribuabil vina este desigur împărțită.

Organele financiare n'au tact iar legiuitorii n'au nici măsură.

In Franța, de pildă, produce ilaritate și enervare impozitul pe burlaci. Ziarele iau interviewuri „persoanelor tinere", reproducând răspunsurile lor pline de surpriză comică. „E prea mult, exclamă un tânăr în „L'Oevre". Pentruce să-mi măreasscă birul cu 25 la sută și să mă facă să suport financiarmente responsabilitatea unei situații de care eu nu sunt responsabil ?"... In adevăr, vocația matrimonială cea mai arzătoare nu-i suficientă pentru a procura femeilor câte un bărbat.

Apărătorii impozitului răspund că celibatarii n'au greutăți de familie. De unde știu ei ? Sânt unii, dimpotrivă, care au mai mari și mai multe decât bărbații însurați.

Secretele vieții particulare a fiecăruia nu priveso pe agenții fiscului.

Indiscreția lor e atât de intolerabilă, încât suprimă chiar iluzia de libertate.

*

Intre stat și cetățeni a pornit un războiu pentru biruri. Sânt nemulțumiri și pentru mărirea lor și pentru felul cum au fost repartizate. De rezultatul acestei lupte depinde întronarea definitivă a socialismului de stat care, de fapt, se practică într'o măsură oarecare în toate țările sdruncinate de războiu.

EVACUAREA REFUGIAȚILOR UKRAINIENI

București. — In urma discuțiilor dintre d-nii Ionel Bratianu, general Vaitoianu și Eli Berkovitz, s'a stabilit data de 1 Decembrie, ca ultim termen pentru evacuarea refugiaților ukrainieni din Basarabia.

Tuastul Regelui

Generațiile trecute au fost deprinse să admire în discursurile regale chiar cele mai ocazionale, înălțimea ideilor, bogăția termenilor, solemnitatea frazei care învăluiau pe rostitor într'o aureolă de supraom și iscusința de a se feri de cuvintele prea de curând introduse în limbă, scoțând din limba cronicarilor termenii cei mai exact adecvați, în cât pe acele vremuri, Regele, defunctul rege Carol, un Hohenzollern, vorbea și scria — cu excepția poate a lui Al. Odobescu — cea mai curată limbă românească dintre toți românii.

Regele Ferdinand se scoboară din nimbul supra-omului, și într'o limbă frumoasă, fără a căuta arhaismele, pune m a r e preț pe accentele rostirei, amestecând sentimentele cu ideile.

Accentele cu sentimentele, din tuastul de ieri al Regelui, au provocat ovațiuni fără sfîrșit într'o sală de elită plină de intelectualitate, dar și de temperamente vii, alimentate de o puternică sentimentalitate.

Regele, om, n'a crezut că se înjosește amintind durerile din epoca pribegiei, în care a găsit o asistență eroică în Iașii deveniți capitala reală a țărei. Cu această Capitală a suferit mult, dar tot cu dânsa a învins și printr'ânsa a ajuns la liman.

Ieșenii lui 1923 trebue să fie mândri de ieșenii lui 1917, ca și de părinții și bunii lor despre care Regele Ferdinand, în strigătul inimei, a spus că „AU CLĂDIT IN MARE PARTE CEEA CE ESTE ROMÂMIA DE ASTĂZI".

Ieșenii au primit ieri din gura Regelui reînoirea titlului pe care l'a avut în vechiul regat, A DOUA CAPITALĂ A ROMÂNIEI MARI. Iașii își păstrează titlul nu prin numărul populațiunei, ci prin caracterul său eroic, gata veșnic la toate jertfele, prin superioritatea culturei sale.

Ieșeni, să rămâie nesterse în inimele noastre cuvintele Regelui și să ne strădănuim din puterile ce ne-au mai rămas, să păstrăm și să sporim patriotismul ce ne-au lăsat părinții și predecesorii noștri !

A se ceti ULTIMA ORA

DE LA BANCHETUL REGAL

Prințul Albert, Mareșal oficios

Intre d. Vasiliu-Voinea și prințul Albert Ghica.—Aranjarea banchetului.— In jurul tuastului regal

Două figuri s'au distins la treabă cu organizarea banchetului dat de comună în onoarea Regelui : d. Vasiliu Voinea ajutor de primar, regisorul general al banchetului și prințul Albert Ghica, organizatorul întregei recepții dela Primărie, în calitate de Mareșal oficios.

Maitre d'hotel al Casei Capșa s'a uitat dela început cu gelozie la regisorul Voinea. Natural că îl bătea cu mult cu splendida coifură a ajutorului nostru de primar.

D. Toma cu origina democrată pe care nu și-o ascunde, și-a dat samă de insuficiența protocolară a unui alt raturier din broscăria cartierului R. M. S. ca d. Vasiliu Voinea și lăsând pe acesta pradă tuturor gelosielor, a rugat pe prințul Ghica să ție oficiul de mareșal al întregei primiri.

D. Albert Ghica, a primit cu bună voință însărcinarea, de hatârul... d-lui profesor Petrovici, șeful său politic pe care îl adoră cu fanatism, pe care urma să-l așeze la masa de onoare.

Da, prințul Ghica „se fanatizează în politică dacă nu de idei, cel puțin de oameni.

In grupul special politic, fiind în doi și prințul neavând veleități de șefie—boală așa de frecventă și cu consecințe grave, în alte partide și grupări la noi—era natural să se fanatiseze.

Odată însărcinarea de mareral oficios primită, prințul Albert și-a adunat toate amintirile despre protocoalele de la mesele prinților și ducilor din Occident, la care a asistat în epoca când în calitate de prinț virtual al Albaniei, se tutula cu dânșii.

*

Așezarea banchetului ca și întreaga recepție, a fost impecabilă. Toate ierarhiele și gradele au fost respectate și așezate la locul lor. Prințul Albert a scos dintre mese (să nu se confunde cu de sub mese) pe foștii miniștri Badareu, Meisner, Petrovici, cele mai înalte demnități civile, ca să-i poteze la sosirea Regelui în capătul de sus al scării, mutând ofițerii superiori la spatele demnitarilor civili, ca să primească pe Suveran și să-l conducă în salonul de onoare. Tot dânsul a găsit formula cu care să primească la banchet o redingotă—lucru refuzat „Universului" — pe administratorul Domeniului Coroanei, d. general Ballif, pe motivul că era *drumeț*.

*

Prințul Albert a făcut la banchet dovada de un prinț fin, de literat de care lucru sperăm că d. Petrovici va fi mândru. După ce de la locul său a ascultat și subliniat cu ovațiuni tuastul Regelui, după cafea, în salonul de onoare, s'a apropiat de Majestatea Sa și în numele Primarului și cu autorizațiunea acestuia, a cerut Regelui permisiunea să graveze pe lespede de marmoră cuvintele tuastului, pe care s'o zidească în părețele salonului în care a fost pronunțat și ovaționat tuastul.

Majestatea Sa foarte mișcat, a strâns mâna prințului și i-a declarat că tuastul a fost improvizat și deci, pentru text să se adreseze la cei mai indicați din asistenții la banchet, ca să-l refacă.

Să sperăm că prințul Albert se va achita tot impecabil și de reconstruirea unui text de discurs regal.

Revoluționarii bulgari

apelează la Europa

Belgrad.— Șefii revoluției bulgare, refugiați în Jugoss via, au făcut apel către Europa, cerând a se interveni pe lângă guvernul Tzankof care a stabilit teroarea în Bulgaria, întrebuințând represalii sângeroase împotriva rebelilor.

Actualități din afară

Activitatea directoratului spaniol.—Știrile din sursă spaniolă vorbesc foarte elogios de activitatea noului guvern de sub conducerea generalului Primo de Rivera.

Mai toate ziarele și-au pus coloanele lor la dispoziția acelora care vor să denunțe Directoratului abuzurile ce se comit, pentru a se lua măsuri. Aceste denunțuri sosesc într'un număr așa de mare, încât au fost create secțiuni speciale în diversele departamente ale administrației pentru a le primi și examina.

Societatea pentru curățirea fizică și morală a rasei s'a adresat directoratului pentru a cere ca regulamentul asupra prostituției să fie suprimat, ca femeile care muncesc să aibă drepturi egale ca ale bărbaților, cere de asemenea examenul sanitar obligator a tuturor persoanelor care vor să se căsătorească.

INSEMNARI

Examenele de admitere

Protestele împotriva examenelor în Universități, curg din toate părțile. Adversitatea este atât de generală, încât chestiunea adună în aceiași tabără „anumita presă" împreună cu naționalisto-creștino-fascisto-antisemiții noștri.

In ce ne privește—așa cârcotași cum suntem din fire—facem opinie cu totul separată. Dacă nu susținem morțiș examenele de admitere în Universități, apoi nici nu le combatem.

Examenele de admitere în școli se datoresc insuficienței numărului de școli, în raport cu contingentul școlarilor. Din cauza lipsei de școli primare, zeci și sute de mii de copii ai sătenilor rămân fără învățătură de carte, într'un regim al „învățământului obligator".

Apoi, din contingentul absolvenților primari, o enormă parte n'are locuri în școlile secundare. Prea marea ofertă de școlari a dus, de mulți ani, la instituirea examenelor de admitere în gimnazii și licee.

Iată acum că și bacalaureații au devenit excesiv de mulți față de capacitatea de absorbțiune a învățământului universitar. In chip firesc au răsărit deci și examenele de admitere în Universități.

Pentru ce adica toți solicitanții să fie aspirați în Universități, când școlile secundare sunt refuzate unui enorm număr de absolvenți ai învățământului primar, și când sute de mii de copii ai țăranilor nu pot beneficia nici macar de știința elementară de carte ?

Dacă examenele restrictive la admiterea în școli sunt inevitabile, atunci e pe sfânta dreptate ca restricția să atingă toate gradele de învățământ. Este inadmisibil ca toată surtucărimea să fie satisfăcută, în timp ce țărănimei i se refuză cartea.

Răul cel mare nu constă în examenile restrictive, ci în lipsa de școli. Să se facă școli destule, și examenele de admitere vor dispărea de la sine.

R.

Fraude cu pașapoarte

București. — Încă două persoane din serviciul agenției de vapoare Britania-America-Line, au fost arestate ieri.

S'a stabilit cu certitudine că principalul procurator de pașapoarte false e un asume Valerianopol, care a și dispărut din țară. El a scos pașapoarte—în număr de câteva sute — de la prefectura poliției din Brăila.

CRONICA MUZICALA

Concertul Jean Atanasiu

de Wratislavius

Pe domnul Atanasiu l'am auzit pentru prima oară când a concertat acum trei ani. Și cum mi se vorbise în termeni elogioși despre d-sa natural că am așteptat cu multă încordare să mă conving personal — să mă emoționez ca în fața marilor cântăreți — aleși între aleși.

Pe atunci însă, domnul Atanasiu încurajat se vede de succesele obținute în „operă", a crezut că poate ataca și genul mult mai greu — al *lied*-ului. N'a reușit.

A cântat mediocru pe Schubert — mai ales ca interpretare. A introdus o mulțime de licențe, care au denaturat poezia lied-urilor, făcând din ele numere „de rezistență".

Dar avea un tezaur. Avea materialul minunat cu care'l înzestrase natura și *calitatea* acestuia, ca și *cantitatea* te făceau să te oprești mai puțin la lipsurile amintite. Ba te făceau să speri că odată acestea corijate, artistul va ajunge la apogeu, la care apoi să se mențină.

Dar se pare că n'a fost așa. In cei trei ani de despărțire, artistul a renunțat la „*liedul*" propriu zis, convingându se probabil că dificultățile sunt serioase și că nici materialul — minunatul organ, nu mai e atât de docil ca altă-dată.

Și a venit cu un program în care prevalau „ariile" de efect, de mult efect. A introdus chiar „imprecațiunea" lungă din actul I iu al „Olandezului".

Dar un bariton *prim* nu poate reuși să redeie durerea „Olandezului". Timbrul e prea deschis, prea tenoral pentru rolul acesta, cântat în general de bași cantabili. Alt-fel părțile joase sunt șterse și cele de sus false (neveritabile).

Dar domnul Atanasiu a fost silit să cânte un asemenea program. Căci d-sa își dă seama că ceia ce făcea distincția vocii d-sale, noblețea catifelată, și finețea nuanțelor, acestea au scăzut mult. A cercat să le înlocuiască cu sunetele metalice ale dramei wagneriane. Și n'a reușit, deși registrul cerut de Wagner nu e așa de extins ca cel al muzicei italiene.

Iar ceia ce reproșasem acum trei ani d-lui Atanasiu : abuzul de fermate și introducerea lor nejustificată, numai de hatârul etalării atleticei vocale, acum aproape nu s'au mai auzit de loc.

Dimpotrivă : unele scurtări. Nu mai rezistă integritatea sunetului.

Efecte ? O, acestea se obțin ușor. E drept : cele ieftine. Cu o romanță, cu melodii populare pe care le înfloreștî cum vrei.

Domnul Atanasiu nu are (ca să nu spunem că nu mai are) calități de concertist. In interesul prestigiului D-sale trebue să se mențină la rolul de cântăreț de operă, care în ansamblu, cu orchestră, costume, decoruri etc. poate face figură destul de bună. Bun înțeles nu în Wagner, ci în muzica ita-

(Continuarea în pag. II-a)

Cinema MODERN Astăzi Sămb. 6 Octombrie FIX la 2 jum, 5 jum. şi seara la 9 Jum.

Formidabilul Triumf Seria I-a cu a 2-a la un loc Complect 22 ACTE 22 numai 2 zile

IMPARATUL SARACILOR (L'empereur des Pauvres)

Colosala dramă socială a lui FELICIEN CHAMPSAUR In rolurile principale :

KRAUSS, Leon MATHOT şi frumoasa **Gina RELLY**

Reprezentaţiile INCEP FIX la 2 jum, 5 jum. şi seara la 9 jum. exact

Luni 8 Octombrie—Reluarea unui Exemplar *complect nou* din cel mai mare succes al Cinematografiei în toată lumea **Simfonia Zecea** colosală tragedie scrisă şi montată de ABEL GANCE cu Emmy Lyn şi Severin Mars. Filmul este cu desăvârşire şi complect nou.

Ultimele 4 Reprezentaţii

TEATRUL SIDOLI

Turneul trupei din Wilna — Wilnaer-Truppe

Astăzi Sâmbătă 6 Octombrie 1923 ora 9 seara fix

GELOZIA

dramă în 5 acte de M. Artzibaschew pusă în scenă de A. Stein

Mâine Duminică 7 Octombrie 1923 **Uriel Acosta**

Direcţia : I. GOLDENBERG — Directorul trupei : M. MAZO

MARELE ŞI RENUMITUL

CIRC KRATEJL

Program schimbat Astăzi 5 Octombrie ora 9 jum.

URŞII DIN CARPAŢI

Prezentaţi de Mr. IOSEFFI, vor stărui admiraţia spectatorilor fiind un număr ne mai văzut în acest oraş.

Nicolae Enache Regele Fierului care a uimit lumea cu producţiile sale cu adevărat fenomenale.

Un automobil cu 12 persoane va trece peste corpul lui

Program comdus din 20 numere Sâmbătă şi Duminică mat. ora 4 şi seara la jum.

STOFE ENGLEZE

Calităţi superioare

— ŞI —

Calităţi mai uşoare

Cu preţuri extrem de reduse

Vânzare EN GROS şi EN-DETAIL

A SOSIT din LONDRA

UN MARE TRANSPORT

pentru SEZONUL de TOAMNA şi IARNA

Covercoat, Double-Face, Paltoane

şi alte diferite **stufe pentru haine : negru, bleu marin şi fatalsie**

de cea mai fină calitate în desenuri noi şi cele mai moderne

In special atragem atenţiunea D-lor amatori de o marfă mai aleasă asupra mărcei comerciale patentată

„FINTEX"

cusută pe bordurile (marginile) stofei, care e de o eleganţă durabilitate şi fineţă neîntrecută până în prezent şi a căreia unici şi singuri proprietari suntem în toată lumea

PENDLE & RIVETT

Ltd. London

Sucursale :

PARIS, MILANO, MADRID, CAIRO, MAROCO, CAPSTADT, MELBURN, PEKING, Rio de Janiere

Singurul reprezentant pentru România

HENRY ROBERT KENT

Supusul Mărei Britanii

Centrala : **Bucureşti,** Strada Academiei 45

Sucursala : **Galaţi** Strada Domnească No. 13

DEPURATIVUL REGENERATOR

Cel mai puternic depurativ-vegetal **SALPARILL** Cel mai puternic depurativ-vegetal

recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor : gută, litează renală, boli de Piele, ecseme, boli sifilitice, etc. şi în orice afecţiuni ale sângelui viciat.

CHEMIX S. A. Bucureşti

Depozit general pentru Moldova, Basarabia şi Bucovina, pentru toate preparativele „CHEMIX"

Farmacia Dr. KONYA — Iaşi

„AESCULAP"

Marque deposée

Intreprindere de instrumente medicale **Mihail Maté CLUJ** Str. N. Iorga 2.

Cel mai mare depozit al României de instrumente medicale şi de instalaţii de spitale şi sanatorii. Depozit permanent de aparate electrice, instalaţinni de laborator, articole necesare la îngrijirea bolnavilor, pansamente, microscoape „Reichert" aparate Rontgen, lămpi de quarţ cu preţuri originale de fabrică. Reparaturi de Injector „Record" se fac la moment şi eftin. La cerere serveso cu plăcere cu oferte de preţuri.

FIRME

cu preţuri pe jumătate

pentru comercianţi, meseriaşi, profesionişti, bănci, birouri şi autorităţi comandaţi la

I. MAX

Str. Costache Negri 58

BANI CAUT

pentru plasat în ipoteci rangu

M. Şerbănescu

67 Strada Cuza-Vodă.

DOCTOR

A. POLAC

Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA

Boli interne

Boli de femei

MAMOŞ

Iaşi Str. Lăpuşneanu 23 Etaj

Consult. 2—5 p. m.

liană— în care a cântat până acum— şi după cât se spune, nu fără succes.

Wratislavius

NOTĂ.— Impresarii sunt fiinţe care nu excelează prin supra scrupulozitate. Dar par'că nu e tocmai cinstit să iei numele Domnului... ţării în deşert. Şi să pui oamenii să vină cu un ceas mai de vreme—ameninţându'i că imediat ce vine Măria Sa, (Căruia poate nici prin gând nu i-a trecut să vină) încui toate uşile...

... Câte-odată e rău să fii provincie"...

W.

Reglementarea cetăţeniei române în noile teritorii

— Măsurile ministerului de interne —

Sub titlul de mai sus, ziarul „Indreptarea" de azi publică următoarele :

Imediat după unirea noulor ţinuturi cu vechiul regat, un mare număr de indivizi, solicitau cetăţenia română, şi în vederea acestui scop de multe ori cei interesaţi, falşificau acte.

*

Chiar acum în ultimul timp un mare proprietar ungur, care avea la Paris depozitată o importantă sumă de bani, la una din băncile franceze, şi-a văzut depozitul confiscat de guvernul Republicei în contul datoriilor Ungariei. Proprietarul în chestiune, a vroit să-şi salveze averea, a încercat să obţie cetăţenia română, fapt care nu i-a reuşit, cu toate că adusese în sprijinul cererei sale, mai multe consultaţiuni date de către unii din eminenţii noştri jurişti.

*

Pentru a evita însă pe viitor asemenea demersuri, ministerul de interne a însărcinat o comisiune compusă din d-l Richard Franasovici secretar general al ministerului de interne, Papiniu, ministru plenipotenţiar, Eftimie Antonescu, consilier la Curtea de Casaţie şi d. Cerhoski, cari au redactat un regulament, care va fi supus aprobării consiliului de miniştri.

Prin acest regulament se va înfiinţa în fiecare Capitală de judeţ o comisiune compusă din magistraţi şi funcţionari administrativi cari pe baza actelor depuse va elibera certificate de cetăţenie română, tuturor locuitorilor din nouile ţinuturi.

In afară de aceste comisiuni judeţene se va înfiinţa şi o comisiune superioară, unde cei ce se vor crede lezaţi, vor putea apela în contra hotărârilor comisiunei judeţene. Această instanţă superioară va fi compusă din magistraţi de la Curţile de Apel şi Casaţie şi cu delegşti ai Consiliului Superior administrativ.

*

Toate aceste lucrări fiind gata, d. general Vaitoianu, ministru de interne, va supune în primul consiliu regulamentul alcătuit.

Plecarea M. S. Regelui

M. S. Regele după ce a luat parte la jocurile sportive, întovărăşit de d. Toma, Mancin, Fântânaru, Mocioni, ministrul vânătoarei, aghiotant regal Schelletti, generalii Zadig, Gherculescu, Frimu şi o întreagă suită de ofiţeri, s'a îndreptat Comandamentul corpului IV armată. Aici M. S. s'a întreţinut cu d. general Zadig şi cu ceilalţi ofiţeri superiori.

In urmă s'a îndreptat spre Cercul Militar unde s'a servit un ceai.

M. S. a lăudat munca d-lui colonel Gurău, directorul liceului militar, care îşi dă silinţa să formeze cât mai bine pe viitorii ostaşi de mâine.

Pe la ora 7 baritonul Jean Athanasiu cântă câte-va arii şi este viu felicitat de M. S.

In uralele mulţimei şi printre două rânduri de făclii, M. S. se îndreaptă spre gară.

In sunetul muzicei militare şi a aclamărilor mulţimei trenul regal părăseşte Iaşul, la ora 8,10 iar M. S. dela o fereastră salută mulţimea.

Lumea care a condus pe M. S. la gară se întoarce în Piaţa-Unirei unde avu loc o retragere cu torţe.

Trenul regal a ajuns astăzi la 8,30 dimineaţă în halta Cotroceni unde M. S. Regele a fost primit de d. Duca ministru de externe.

Aurel L.

M. S. Regele la Parcul Sportiv

— Matchul Chişinău-Cernăuţi —

La ora 4 jum. M. S. Regele însoţit de d. Mocionu, ministrul palatului, de d-nii generali Gherculescu, Zadig, Ştefănescu, de d, Toma primarul oraşului, Mancin prefect de poliţie, Fântânaru prefect de judeţ sosesţe la Parcul Sportiv „Regele Ferdinand".

M. S. ia loc pe veranda din faţa tribunei având în dreapta pe d-na Mărzescu şi în stânga pe Principesa Olga Stuza. D. general Gherculescu dă explicaţiile necesare.

Gornistul sună şi jocurile Sportive încep. Echipa de sport a liceului militar defilează în faţa M. S., precum şi echipele de foot-ball ale oraşelor Cernăuţi şi Chişinău.

Elevii liceului militar execută în primul rând figuri din gimnastica suedeză, după care execută figuri de scrimă cu bastoane sub privegherea profesorilor de gimnastică Dolijan şi Babeş.

M. S. pare foarte încântat de frumoasele exerciţii executate de către elevii liceului. Laudă munca generalului Gherculescu care şi-a dat silinţa să înzestreze Iaşul cu un stadion occidental.

La ora 4.45 apar cele două echipe de foot ball. Echipa Cernăuţului îmbrăcată în tricou negru şi guiloţi albi. Iar echipa Chişinăului în tricou vărgat alb şi negru. După salutul pe care echipele îl fac Majestăţii Sale jocul începe la un semn al arbitrului.

Jocul începe a se desfăşura în mijlocul stadionului şi după câteva hanturi, Cernăuţul reuşeşte să plaseze un gol, care e primit de uralele mulţimei. Chişinăul atacă violent, dar este respins de maiestrul bec al Cernăuţului. Cernăuţenii într'un joc strâns şi exact reuşesc să plaseze al doilea gol. După câteva minute Chişinăul cu mare greutate reuşeşte să plaseze şi ei un gol.

Cernăuţui plasează în urmă încă trei goluri consecutive cu care se încheie jocul.

Imediat s'a observat superioritatea echipei Cernăuţene, care e una din cele mai bune echipe din ţară, fiind foarte bine antrenată. Şi Chişinăul promite a fi o echipă redutabilă, dacă se va antrena mai mult.

Jocul Cernăuţului a fost ovaţionat de numeroasa mulţime, un joc încet dar sigur, mingea fiind foarte bine purtată de înaintaşi.

De observat sunt amândoi Goliştii care au apărat porţile cu o îndemânare şi o vioiciune remarcabilă, deasemenea şi becii.

Rezultatul general a fost 5—1 în favoarea Cernăuţului.

Arhitru Dr. Woinţchi, imparţial, acest arbitru a fost adus din Viena.

In urmă Majestatea Sa împarte premiile. Oferă echipei Cernăuţului premiul I ; o statuetă de bronz reprezentând un atlet, şi o minge de foot-ball (donate de Banca Moldova) şi premiul II Chişinăului, o statuetă de bronz reprezentând doi cai de curse (donat de Banca Dacia).

In urmă echipele salută pe M. S. în uralele mulţimei.

M. S. primeşte defilarea liceului militar, cât şi a echipelor de foot-ball.

Insoţit de un foarte numeros public M. S. se îndreaptă spre cercul militar.

Aurel L.

Maşină de scris, de ocazie, se caută. A se adresa a ziar.

INFOMAŢII

x Probabil că d. Eugen Heroveanu, va convoca pentru săptămâna viitoare o întrunire plenară a membrilor baroului, în scop de a se discuta proectul de reformă procedurei penale, colaborată de d. Jean Th. Florescu, ministru de justiţie.

❑ Ministerul de interne aduce la cunoştinţa locuitorilor din cuprinsul judeţului Iaşi, să nu mai facă nici o cerere pentru achitarea bonurilor de rechiziţiuni până când ministerul nu va arăta modalitatea plăţii acestor bonuri prin publicare în Monitorul Oficial.

❑ Organizaţia culturală „Kadimah" din localitate, îşi reîncepe activitatea.

Prima şezătoare culturală va avea loc mâine, Duminică, orele 5 p. m. în localul din strada I. C. Brăteanu 166.

D. M. Haezrachi din Ierusalim va ţine o conferinţă despre viaţa tineretului evreu din Palestina.

❑ Membrii Societăţii institutorilor—secţia Iaşi—se vor întruni în adunare generală luni 8 Oct. ora 5 şi jum. la şcoala de băeţi „Gh. Asachi" din strada Săulescu.

D-l Victor Munteanu preşedintele secţiunii Iaşi va expune activitatea comitetului şi rezultatele tratativelor de fuziune a membrilor celor două mari asociaţii a corpului didactic primar.

La această adunare generală va asista şi o delegaţie a învăţătorilor din judeţ în frunte cu d. Trifan un distins institutor, făcându-se propuneri de fuziune şi de organizare temeinică a unei singure asociaţii, care să se ocupe serios de nevoile şcoalei şi ale membrilor corpului didactic primar, excluzând cu desăvârşire politica din marea asociaţie înfăptuită.

Elevii care au dat concurs la „Liceul Naţional" şi care au fost transferaţi la Gimnazul Ştefan, la clasa I paralelă trebue să facă cerere de reînscriere şi să depuie taxele la gimnaz ; altfel nu vor fi înscrişi.

❑ In zilele de Marţi, Mercuri şi Joi, 9, 10 şi 11 a lunei curente, se vor ţine în localitate conferinţele pastorale anuale, cu preoţii din oraş şi judeţ.

❑ D. general Zadic, comandantul corpului IV de armată, pleacă în astă seară la Bucureşti.

Mâne Duminecă va avea loc la Liteni solemnitatea inaugurărei unui monument în cinstea eroilor din comună căzuţi pe câmpul de onoare.

Serviciul religios va fi oficiat de părintele protoereu Nicolae. I. P. S. S. Mitropolitul Pimen nu poate participa la această serbare, întru cât pleacă la Cluj, la sfinţirea catedralei ortodoxe.

❑ Aseară în salonul hotelului Londra din Chişinău, a fost dat un banchet în onoarea d-lui Vespasian Erbiceanu prim preşedinte al Curţei de apel, care a fost transferat ca consilier la înalta Curte de Casaţie.

❑ *Teatrul Naţional.*— Societatea dramatică. Astă seară se va juca „Magda". Duminică 7 Oct. matinei „Loc femeilor", seara „Intoarcerea".

La 15, 23 şi 24 Oct. Compania Ion Manolescu cu următoarele piese : „Gândul", „Profesorul Kienov", „Pierduţi în întuneric".

Biletele la agenţia Braşcu.

SPECTACOLE

— Direcţia Cinematografului Modern, atrage atenţiunea publicului că filmul „SIMFONIA X-a" care va rula pe ecranul său, cu începere de Luni 8 Octombrie, este o copie absolut nouă, sosită săptămâna aceasta direct dela Paris. Orice alt film cu acelaş titlu, anunţat de alte case, este foarte uzat şi cu lipsuri, din care nu se va putea înţelege nimic.

TESTA ALUNGĂ MIGRENE NEVRALGII

De avut în Farmacii şi Droguerii

Instalaţiuni de:

Lumină Electrică
Motoare, telefoane
Sonerii etc.

2) SANITARE

Băi, tuşuri, Apă Closete, Canalizare

3) Revizuiri, consultaţii supraveghieri

4) Proecte pentru construcţii de fabrici

5) Reparaţiuni de lumină apă

Pentru noapte personal disponibil

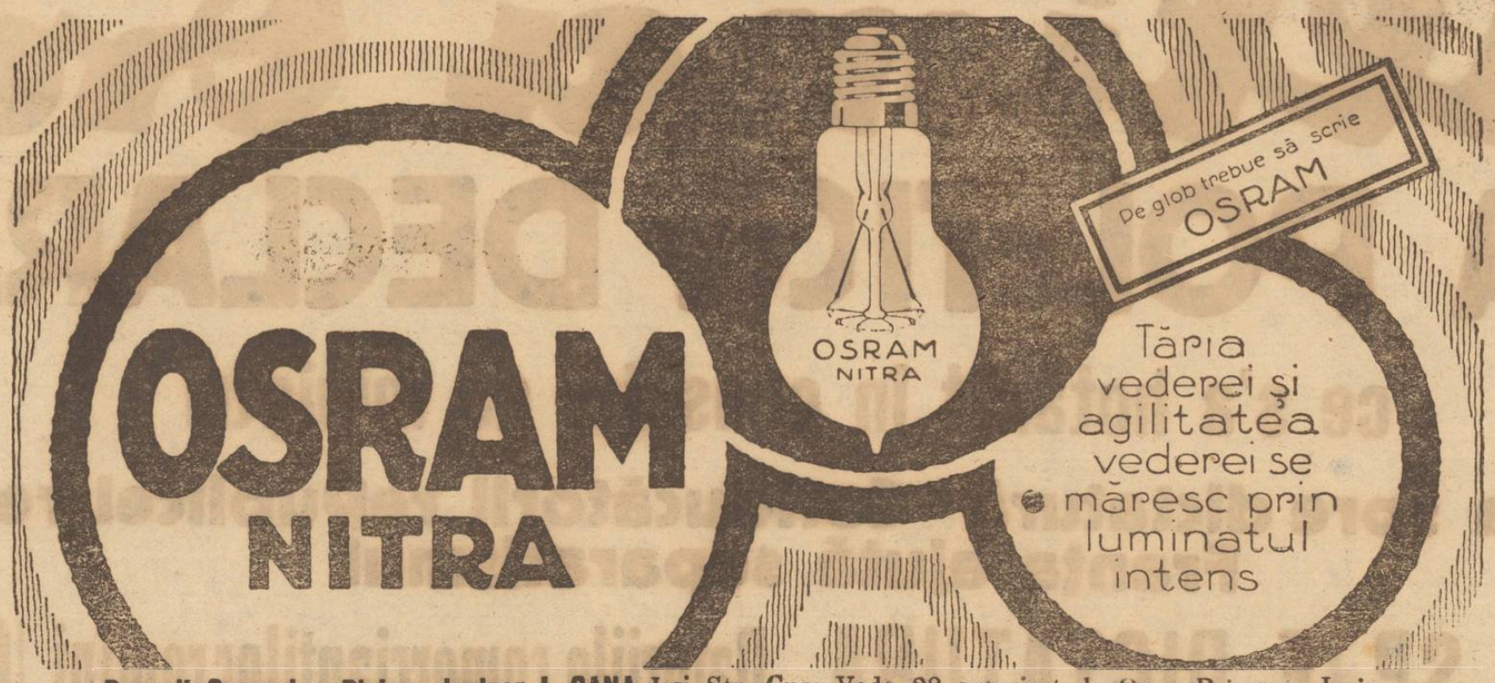

Depozit de:

Becuri „OSRAM"
diferite forme şi voltaje
Lămpi Lustre, de tiraj braţe de fier, lămpi de buzunar
BATERII
Aparate de călcat şi fiert electrice dif. voltaje.
MATERIALE şi sârmă electrică

Articole de sonerii
şi telefoane
Tablouri de marmoră cu ramele lor şi aparatele
Thermos de voiaj nichelate şi lăcuite diferite capacităţi

Depozit General: Diplom. Inginer I. CANA Iasi Str. Cuza-Voda 28 autorizat d· Onor Primaria Iaşi

Ecouri dela banchetul regal

Universităţile şi politica.-- Statele micì victima statelor mari.-- Vrîsta şi funcţia de director al teatrului.-- Vinul şi domeniile Coroanei.-- Atmosfera generală.

Inainte de sosirea aperitivelor în salonul primarului, M. Sa a făcut cerc cu primarul dd. Bădăreu, Meisner, I. Petrovici. N'a asistat la banchet nici un ministru în activitate, fiind reţinuţi la Bucureşti de preocuparea remanierei, cu grija în suflet a zicătoarei: „qui va à la chosse perd sa place". Au lipsit dintre foştii miniştri ai Iaşului d-nii P. Poni, indispus fizieşte, Matei Cantacuzino şi I. Borcea puţin indispuşi... moraliceste.

*

M. Sa se adresează d-lui Petrovici: cum merge politica?

—Eu fac, Majestate, mai mult profesorat, fu răspunsul d-lui Petrovici.

—„Dar unde profesorat, replică Regele, căci Universităţile sunt închise şi Dv. profesorii nu faceţi nimic ca să le deschideti?

„Ideile care tulbură universităţile pot fi legitime, dar atât timp cât nu vor fi dominatoare în statele mari din Apus, noi popoarele mici din orient vom fi victime",... *declară Majestatea Sa.*

D. Bădărău adaogă: Legitimitatea acestor idei este contestabilă, dar în ori ce caz în Universitate nu trebue trecut la acţiune şi fapte pe baza unor idei care sdruncină puternic ţara noastră".

—„Da, acţiunea şi trecerea la fapt trebue absolut părăsite în universităţi", adause Majestatea Sa.

*

Conversaţia fu întreruptă de presentarea tablalei de argint cu aperitive; însă din lipsă de amatori cu oameni că d. Petrovici în acces de apendicită, ca d. Meisner conducător de şcoli moralisatoare, ca d. Bădărău care ar dori ca alcoolul să facă loc vinului, aperitivele se îndepărtează şi după un minut, M. Sa precedat de primar intră în sala banchetului, primit cu o vie satisfacţie.

*

Participanţii la banchetul dat de Primărie, au fost aşezaţi pe două rânduri la două mese lungi cât salonul cel mare al Primăriei, mese care cădeau perpendicular pe masa de onoare rezervată Regelui şi care se întindea cu excepţia drumului de trecere, deamungul păretului despre faţada salonului.

La Masa de onoare la mijloc, M. Sa Regele având la dreapta pe d-nii: Toma preşedintele comisiei interimare, d. Meisner, d. I. Petrovici, iar la stânga I. P. S. Mitropolitul Pimen, d-nii P. Fântânaru prefectul de judeţ şi A. A. Badareu.

In faţa Regelui: d. Moosoni ministrul vînatoriilor regale; generalul Baiilf administratorul domeniului Coroanei, G. Botez directorul creditului urban, C. Penescu directorul teatrului Naţional.

Mesele perpendiculare începeau cea din dreapta cu d Volanski primul preşedinte al Curţei, iar cea din stânga cu d. C. Crupenschi vice preşedintele senatului.

*

M. S. Regele, foarte bine dispus s'a întreţinut în timpul mesei, când cu lucruri serioase, când cu glume

Cu d. Penescu M. Sa a pus în discuţie chestia dacă vârsta directorului de teatru are vre'o influenţă asupra satisfacerei tuturor elementelor din trupă. D. Penescu cu sângele ridicat în obraz, a cercat să se degajeze din discuţie făcând o discretă aluzie la vrâsta şefului statului, la care intervine şi d. Badareu, declarând că Majestăţile n'au vrâstă.

D-lui Badareu s'a adresat M Sa peste Mitropolitul Moldovei cu întrebarea:—„Cum stăm noi viticultorii, căci administratorul Domeniului zice că bine dar Eu mă tem că exagerează".

—„Cred că d. general nu exagerează, căci vom avea preţuri şi firma Domeniului Coroanei este bine repurtată... fu răspunsul d-lui Badareu, dar eu stau slab pentru ce am avut la Copou trei rânduri de grindină.

Banchetul a continuat în aceiaşi caldă atmosferă.

Ultimele Informaţii

x *D. D. Alexandrescu, distinsul profesor, discută cu d dr. Angelescu cu privire la redeschiderea universităţilor.*

Să ştiu, — zice la un moment dat ministrul — că aduc armata în Universitate şi tot voiu readuce pe studenţii doritori de carte.

— Nu e nevoe, de armată pentru studenţi — răspunse d Alexandrescu—ci a readuce pe profesori.

❑ D. ministru G. G. Mârzescu soseşte mâne dimineaţă în localitate.

x Mâine la ora 10 dimineaţă are loc la Camera de Comerţ întrunirea obişnuită a Camerei; de astă dată delegaţii Vasluiului vor fi prezenţi.

x Astă-zi dimineaţă s'a judecat la ocolul II urban procesul căpitanului aviator Ciulei, care după cum se ştie a bruscat şi insultat pe un comisar în prima zi a congresului profesorilor.

La pupitru d. judecător Pavlov.

In urma pledoariei d-lui avocat Gârcineanu, d. căpitan Ciulei a fost achitat.

Au fost de faţă şi d-nii: A. C. Cuza, dr. Şamuleanu, Zelea Codreanu.

Din cauza abondenţei de materie suntem siliţi a suprima pentru astăzi „Mica Publicitate".

x Locuitorii din Ciurchi ne anunţă că s'a stricat conducta veche de la Ciric ce alimentează strada şi ameninţă ca apa să intre în case.

Se impun grabnice măsuri.

❑ In urma unui ordin al parchetului, azi se va face autopsia cadavrului magazinerului Surcaş.

Am arătat împrejurările în care Surcoş s'a sinucis eri.

❑ Doamnele membre ale Comitetului Orfelinatului Evreesc din Iaşi, strada Gheorghe Mârzescu, sunt cu insistenţă rugate de a lua parte la şedinţa care va avea loc Luni 8 Octombrie, ora 4 p. m. precis.

Aceasta ţine loc oricărei alte înştiinţări.

x Piaţa valutară. — *Leul a cotat la Paris 7 75.*

Devizele în capitală notează: Francul francez 12,85; francul elveţian 39,10; lira engleză 992; dolarul 218,50; cor. cehă 6.50: lira italiană 9,85; coroana austriacă bani 0,31, marca polonă 0.06.

Liga Culturală „Moriss Rosenfeld" a organizat pentru astăzi Sâmbătă 6 Octombrie ora 9 seara obişnuita ei şezătoare Literară-Muzicală la care va conferenţia d. dr. Veiselberg.

Programul va fi completat de muzică, declamaţii şi lectură.

Liga îşi menţine sediul la Gimnaziul Wachtel str. Sărăriei 141.

x Azi dimineaţă, d. Ion Şipoteanu, din strada Ciurchi 66 intrând în curte, găsi un cufăr de paie, pe care se găsea adresa Robert Bursek, moara Iaşului.

Cufărul este încuiat. Nu se ştie cine la adus în curtea locuinţa d-lui Şipoteanu.

x Elevii cursului superior dela „Liceul Naţional" au înfiinţat după îndemnurile d-lui profesor Th. Ionescu o societate literară pentru cultivarea cinematismului.

Ca preşedinte al acestei Societăţi a fost ales d. profesor Th. Ionescu.

S'a votat un statut şi s'a ales un comitet.

Despre activitatea acestei societăţi vom da amănunte la timp.

x Mai mulţi completaşi ne roagă să întrebăm Ministerul de Războiu dacă pentru mutarea lor de domiciliu de la un Cerc de Recrutare în altul trebue să fie urmăriţi şi să fie trimişi, unii, la cercuri, alţii pe la Regimente, să-şi aducă singuri formele de mutare, iară pe care Cercurile de Recrutare ar putea foarte uşor să i înlocuiască printr'o simplă corespondenţa.—S'ar scuti astfel oamenii de a umbla pe drumuri, mai ales acum la strângerea roadelor de pe câmp, iar Statul n'ar pagubi cu atâtea foi de drum şi trenurile n'ar fi pline cu lume fără de rost.

❑ *Un interesant eveniment literar pentru admiratorii trupei din Vilna.*— Duminecă 7 crt. are loc în sala Cultura la ora 2 jum. un matineu literar, la care cei mai distinşi membri ai trupei din Vilna se vor produce cu cele mai interesante bucăţi din literatura dramatică evreiască.

❑ Toţi membrii Baroului local sânt convocaţi mâne Duminică 7 Octombrie, când va avea loc în sala de şedinţă a Curţii de Apel Secţia I, alegerea unui membru în consiliul de disciplină.

x In astă seară are loc o şedinţă a Senatului universitar, convocată de d. Simionescu, rectorul Universităţei.

Se vor discuta câte-va chestiuni administrative, cu privire la căminuri.

❑ Reducerea pe calea ferată, pentru expoziţia agricolă din localitate se menţine până la 10 Noembrie.

Accident de automobil. Aseară, în aglomeraţia din str. Carol, o maşină a lovit pe sergentul Focş», fracturându-i piciorul drept.

Sergentul a fost internat la spitalul Sf. Spiridon.

Magazinerul Surcaş a căruia încercare de sinucidere am anunţat-o eri, a încetat din viaţă, după câte-va ore de grele chinuri.

ECOURI

— D-nii institutori precum şi Institutiile şcolare se bucură de rabaturi speciale cumpărând cărţi de şcoală şi material didactic numai dela „Librăria Universală" str. Cuza-Vodă 52 vis-a vis de Casele Braunştein.

— *Pentru elevi de şcoală.* — Cumpăraţi cărţi de şcoală, precum şi recizite cu preţuri reduse numai dela *Librăria Universală* str. Cuza Vodă 52, vis-a-vis de casele Braunştein unde se acordă rabat, la liste complecte.

Cinema Sidoli Astăzi Sâmbătă 6 şi Duminică 7 Octombrie
Zilnic numai câte 2 matineuri la 3 şi 5 jum
Două filme odată — Program dublu — Filmul care a entus asmat lumea

SIMFONIA A X-a

ABEL GANCE autorul celebrului film J'accuse cu divina interpretă Dra EMY LYN şi cu celebrităţile parisiene SEVERIN MARS şi JEAN TOULOUT etc.

Opera Completă 8 acte mari atât Sâmb. 6 cât şi Duminică 7 Oct, mai rulează marea dramă de aventuri

Banda Misterioasă şi Maimuţa JACK

Se reprezintă opera completa 7 acte comedie şi vederi Intregul program 17 ACTE

Chlorodont

Pastă de Dinţi ideală
Albeşte şi curăţă Dinţii

De vânzare pretutindeni

Depozitul general de en-grots pentru Iaşi, la Magazinul „VENERA" Gustav Segall, str. Ştefan cel Mare 18 Iaşi.

SOCIETATEA CONTINENTALA

PENTRU COMERŢUL FIERULUI
KERN & Co.

Reprezentanţa generală a uzinelor de fier Witkowitz
CERNAUŢI, Str. Miron Costin 7 (f. Maria Terèsia)
Adr. telegr.: Ferrokontinent, Cernăuţi. Telefon 420
Depozite: Strada Sălciilor (Weidengasse) No. 14 - 28

FIER ŞI TABLĂ

Fier brut pentru turnătorie, fier în bare, fier fasonat, fier laminat, fier larg şi universal, fier pentru beton armat, suportur de construcţie, echere: Tablă de Teschen, originală, de orice categorie, tablă galvanizată, tabla pentru cazane, tablă de oţel, arbore de transmisiuni, etc. etc.

ŢEVI

Ţevi negre şi galvanizate, ţevi pentru sonde, ţevi herbatoare pentru cazane, locomotive şi locomobile, fitinguri, flanşe, armături, ţevi de fontă cu mufe sau flanşe cu piese fasonate, serpentine pentru orice scop ţevi ondulate, balcane de oţel pentru oxigen şi idrogen.

ALTE FABRICATE

Cazane de tot felul, rezervoare pentru apă, spirt, ţiţei, etc. Construcţii de poduri de fier şi edificii de tot felul. Butoaie şi bareie de fier pentru petrol, benzină şi spirt. Funduri de cazane, Sine c.f.r., tramvaie şi mine. Traverse pentru linii normale şi linii înguste. Instalaţiuni de uzină şi mine. Aparate pentru fabrici chimice, fabrici de ciment, rafinerii de petrol, destilatiuni de gudron, macarale şi tot felul de instalaţiuni de tranăport. cărămizi refractare şi refractar pământ etc.

La Magazinul „AURORA"

MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII

Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerţ

au sosit în vederea sezonului de toamnă, şi iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, pluş brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul jôurnal. Preţuri foarte convenabile.

Notaţi bine firma „LA AURORA"

Ultima oră

CRIZA POLITICA DECLARATA

ce s'a hotărât în consiliul de miniştri

Germania spre dictatură - Conducătorii republicei renane - Franţa ajută separatismul

GERMANIA SPRE DICTATURA

Un directorat de 5 miniştri va face oficiul de guvern.-- Restrîngerea prerogativelor parlamentare.-- Măsuri restrictive.

Berlin.— Dl. Streseman intenţionează să reducă numărul Ministerelor. El şi-a asigurat colaborarea d-lui Gessler Ministrul de Interne şi Război, Brams Ministrul Muncei, Fuchs ministrul teritoriilor ocupate, Von Oppen Ministrul Agriculturei şi aprovizionărei.

Von Oppen este singurul personaj nou în cabinet şi a fost preşedintele Asociaţiei fermierilor din provincia Brandenbourg, şi este privit ca având legături cu partidul naţionalist, fără a face oficial parte din acest partid.

Incercările d-lui Stresseman de a-şi asigura colaborarea competentă a economiştilor nu au fost mai reuşite decât sforţările anterioare de a păstra coaliţia

Industriaşii i-au făgăduit totuşi sprijinul lor. In acest cabinet va rămîne probabil numai cinci membri.

Celelalte portofolii vor fi girate de înalţi funcţionari. Astfel că un directorat compus din cei cinci membri ai guvernului va conduce toată Germania.

*

Acest directorat va căuta să impună marile averi pentru a procura bani statului; va încerca să suprime situaţia excepţională a cartelelor şi a trusturilor, să mărească producţia materiilor prime, în special a minelor, mărind numărul orelor de muncă; el mai vrea să mărească producţia industriei germane.

Toate aceste măsuri urmează a fi executate prin ordonanţe, căci calea parlamentară ar fi prea lungă.

*

Cei din anturajul lui Stresseman declară că noul guvern va fi anti democrat, dar este singurul mijloc de a evita prăbuşirea totală a Germaniei. Indată ce se va restabili ordinea, se va reveni la sistemul parlamentar

*

Cercurile politice cred că Reichstagul nu va fi dizolvat, căci chestiunea alegerilor din Ruhr ar putea da naştere la complicaţiuni. Se urmăreşte rezolvarea crizei cu parlamentul actual, dar restrângându-i competinţa şi, prin legea de autorizare, dându-se putinţa guvernului să ia măsurile necesare

*

Din Dresda se anunţă că apariţia ziarelor „Sächsisches Volksblat" şi „Kümpfer a fost oprită de comandantul militar, deoarece ambele gazete îndemnau la greva generală, la înarmare şi la formarea unui guvern de lucrători. Ambele ziare au insultat grav pe preşedintele Ebert, pe Hilferding şi Sollmann.

T. Berlin 5 (Rador). — Din Munchen se anunţă că comisarul general von Kahr a suspendat pe lângă ziarul reacţionar „Voelkischer Beobachter" şi ziarul democraţilor din Neurenberg, pentrucă a criticat în mod violent regimul lui Kahr.

Comentariile presei franceze

Paris. — Intreaga presă franceză se ocupă de criza germană. Ziarele naţionaliste sunt foarte mulţumite şi prezic întorsături de evenimente în Germania, care nu vor putea fi de cât avantagioase francezilor. Se va ajunge în curând la ruptura completa şi Germania va declara faţiş că trebue rupt tratatul de Versailles.

Ziarele guvernamentale scriu că criza se datoreşte lui Stressemann care n'a fost destul de tare şi a făcut prea multe concesii adversarilor.

Presa din stânga blamează politica d-lui Poincaré care cu intransigenţa sa duce Germania spre prăpastie.

Jafuri

Berlin.— După ziarul „Lokalanzeiger", lângă Merseburg bande întregi jefuesc recoltele. Au avut loc întâlniri între bande şi poliţie; peste şaizeci persoane au fost arestate.

CRIZA POLITICA DECLARATA

— In consiliul de miniştri de aseară s'a hotărât demisia in bloc a miniştrilor. —

Remanierea va fi înfăptuită Mercuri

Bucureşti.—In cursul şedinţei de aseară a consiliului de miniştri, criza ministerială a fost declarată.

Primul ministru a comunicat colegilor săi că interesul partidului şi o rodnică activitate parlamentară, impun necesitatea remanierei. In consecinţă, primul ministru a rugat pe colegii săi să admită demisia în bloc a miniştrilor, pentru ca şeful să aibă libertatea a chibzui şi a decide.

Toţi miniştri s'au declarat de acord cu d. Ionel Bratianu.

Chestiunea aceasta a fost tranşată sub toată discreţiunea, dar faptul s'a putut afla totuşi îndată după ieşirea din consiliu, şi a fost confirmat din sursa cea mai sigură.

*

D. Ionel Brătianu a început imediat consultaţiunile. Aseară a primit la d-sa acasă pe d-nii Al. Constantinescu şi Vintilă Brătianu. Intrevederile vor continua şi astăzi dimineaţă.

D. Ionel Brătianu pleacă astăzi după amiază la Cluj şi Oradea Mare. Marţi va reveni în Capitală când va prezida un nou consiliu de miniştri. Atunci se va fixa şi textul mesagiului regal şi apoi se va decide modalitatea remanierei.

Aşa dar, probabil Mercuri remanierea va fi fapt îndeplinit.

*

Se poate afirma că, cu prilejul remanierei nu se va produce nici un fel de schimbare la ministerul de război. D. general Mărdărescu rămîne la post şi va prezinta noile proecte de reformă militară.

Confirmare de mandat

Bucureşti.— Trib. Ilfov a confirmat ieri mandatul de arestare emis contra arhivarului Grigorescu de la ministerul externelor, care a sustrat un cek în valoare de 410,000 lei.

Situaţia în Bulgaria

— O declaraţie autorizată —

Bucureşti.— Din Sofia se anunţă că d. Cazacof, ministrul bulgar al comunicaţiilor, a declarat că starea de adiu va fi ridicată în cursul săptămânei viitoare. In acelaş timp vor fi desfiinţate tribunalele militare excepţionale.

Comuniştii care au condus răscoalele vor fi deferiţi tribunalelor ordinare si judecaţi după dreptul comun.

De vânzare casă situată poziţie frumoasă liberă imediat compusă: 5 camere, antreu, subsol, atenanse, un mic corp de case în curte.

A se adresa str. Albinet 6 între orele 3 - 6.

Un geamandan cu piei s'a găsit între Ungheni şi Folesti şi se află depus la Primăria Com. Ungheni Basarabia. Pagubaşul se va adresa la Primăria Ungheni cu acte în regulă spre a şi-l lua în primire.

Se caută ucenice la atelierul de croitorie de damă. A se adresa Str. Toma Cozma 33 nou.

Datoriile comercianţilor romîni

—— IN FRANŢA ——

— Constatările delegaţiei romăne. — Necesitatea prelungirei moratorului. —

Bucureşti. — Comisiunea română, compusă din delegaţi ai Camerei de Comerţ din Bucureşti, însărcinată să trateze cu creditorii francezi consolidarea datoriei comercianţilor români, s'a înapoiat în ţară.

Intre altele, membrii comisiunei au declarat că tratativele urmate până acum cu creditorii francezi, au lăsat câmp deschis discuţiunelor.

Va fi nevoe ca moratorul pentru plăţile externe neconsolidate, al cărui termen de 3 luni a expirat, să fie prelungit cu încă 3 luni.

Legea pentru prelungirea moratorului va fi prezintată în primele zile ale şedinţelor parlamentare.

Un nou atentat la viaţa lui Maximilian Harden

— Atentatorul a fost arestat la timp —

Berlin.— Un atentat plănuit împotriva lui Maximilian Harden, a fost împiedicat de poliţie, care a arestat pe individul Kohn în apropierea vilei celebrului scriitor.

Kohn venise din Meklemburg, cuibul radicalilor naţionaliste. El mărturiseşte că a avut să asasineze pe Harden care a făcut atâta rău aspiraţiilor naţionale germane.

Franţa favorizează separatismul renan

Separatiştii la generalul Degoutte Conducerea autonomă a republicei renane — Francezii nu intenţionează anexarea Ruhrului —

Bucureşti.—Separatiştii renani s'au prezintat ieri generalului Degoutte şi au cerut să li se încredinţeze puterea în Renania.

Generalul i a primit cu multă simpatie.

Şef al republicei renane este desemnat d. Könen, iar şef al guvernului d. dr. Dorten.

*

Paris.—Guvernatorul militar al Parisului, generalului Gourand a declarat reprezentanţilor presei engleze şi americane că zvonul după care Franţa ar vrea anexarea regiunii Ruhr este lipsit de orice fundament.

A anexa opt milioane germani, care cu toate măsurile luate, ar rămânea în contact cu vechiilor compatrioţi, ar insemna un pericol continuu pentru Franţa.

*

Situaţia în Ruhr

Berlin.— In minele de cărbuni a reînceput lucrul. Mai mulţi directori, mai ales dintre acei ai minelor prusiene de stat, au intrat în comunicaţie cu comisia franceză. S'au stabilit următoarele condiţii: 1. abolirea legii asupra consiliilor muncitoreşti; 2. Zece ore de muncă pe zi şi plata cu bucata; 3. Acceptarea tuturor muncilor sub pedeapsa expulzării; 4. Pentru muncitorii de cale ferată, condiţiile deja cunoscute; 5. înăbuşirea oricărei recolte prin forţa armată; 6. întărirea apărării oraşelor.

D-nii INSTITUTORI

precum şi Instituţiile şcolare se bucură de rabaturi speciale cumpărând *cărţi de şcoală şi material didactic* numai dela *Librăria Universală Str. Cuza Vodă 52* vis-a-vis de Casele Braunştein

Intrebuinţaţi numai

De vânzare la parfumerii şi magazine de lux

BLĂNĂRIA
La David
str. Lozonsky No. 1

a primit un assortiment de blănării fine: Skongs, vulpi albe, biber veritabile. Lutru, bibarette, Tibet-albe, gris, Pitois, oposon, skongsoposon, Tibet-Katzen, sil-otter, vidre precum şi diferite blăni pentru îmblănit

Atelierul artistic pentru comenzi efectuiază ultimele modele.

Vizitaţi spre convingere

INŞTIINTARE

Nu vindeţi şi nu cumpăraţi cereale şi mărfuri decât prin intermediul Bursei Oficiale.

Este singura instituţie unde se întâlneşte cererea şi oferta şi vă asigură: realizarea vânzărei, predarea mărfei negociate, numărarea preţului şi perfecta îndeplinire a obligaţiunilor luate prin mijlocitorul oficial.

Cine refuză a încheia transacţiuni prin Bursă, acela de la început refuză executarea contractului. Doreşte a încasa un acont gras în schimbul sămnăturei sale pusă pe un petec de hârtie, pe baza căreia să vă judecaţi ani de zile la instanţele ordinare, în timp ce acontul deţinut fără cauză nu produce nimic şi aveţi şi riscul de a nu vă mai scoate banii nici odată.

Camera Arbitrală judecă procesele în cel mult 12 zile dela introducerea acţiunei şi are prin lege, procedura scutită de taxele de timbru.

La Bursă se negociază şi se încheie transacţiuni numai între acele persoane care fac cinste şi onoare semnăturei lor pusă pe un contract de vindere cumpărare şi dela care se pot obţine sumele la cari eventual ar fi condamnaţi de Camera Arbitrală

Dovadă e că acei care au făcut vre-o operaţiune prin Bursă şi au recurs la judecata Camerei Arbitrale, constatând avantagiile acestor instituţii continuă a se folosi mai departe de ele, căci astăzi este timpul când fiecare preferă a-şi revendica drepturile pe calea unei judecăţi rapide.

M. ŞERBANESCU
Mijlocitor oficial de cereale şi mărfuri al Bursei Iaşi
Telefon Camera de Comerţ

INSERŢIE

Aduc la cunoştinţă publică, că în urma cererei de punere sub interdicţie a d-nei Elena Th. Clement Ionescu, soţia d-lui avocat Th. Clement Ionescu, am fost numit administrator provizor al averii Doamnei Ionescu şi în consecinţă, orice act de ori-ce natură relativ la această avere, urmează a se face numai prin mine.

Administrator provizor
Avocat N. LATEŞ
Iaşi Str. Albinet No. 36

Rechizite şcolare, se vând mai eftin ca oriunde la Librăria Centrală str. Mărzescu No. 25.

ANUL AL XIX No. 4907

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

MERCURI 10 OCTOMBRIE 1923

IAȘI 9 OCT 1923

blioteca Universității Loco

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Universitatea din Iași

— Inchiderea ei definitivă. —

In curînd se va de chide Universitatea. După scăderea avîntului studențesc, care coincide cu înverșunarea poliției,— credem că cursurile se vor relua în liniște.

Pentru ajutorarea studenților funcționează cîteva Cămînuri. In curînd va fi gata și Căminul studenților în medicină înființat de d. Mîrzescu. „Mai tărziu, dar — odată și odată — se va deschide și Căminul instalat de d. dr. Angelescu în localul fostului Penitenciar.

Aceste cămînuri vor aduce un nou număr de studenți. Din acest punct de vedere, cămînurile — în loc s'a ajute rezolvarea chestiei universitare — o vor complica mai mult.

Studenții vor avea casă și masă... dar nu pentru aceasta vin ei la Iași. Ei vin pentru învățătură. Și învățătura în actualele condiții, nu se poate face.

Salile facultăților, făcute pentru zece — douzeci de studenți — căți urmau înainte de războiu la Iași — trebue să adăpostească acum cinci șase sute de studenți, ba poate și mai mult. In anul al patrulea de medicină, sînt patru sute de studenți. Cum în amfiteatrul facultății de medicină nu pot încăpea decât jumătate, și aceia cu greu: unii în picioare, alți înghesuiți, — un profesor, anul trecut, i-a rugat pe studenți să vie pe rînd: o oră da și una nu.. auditînd astfel cu toții cursul dar pe sărite...

Inchipuiți-vă ce cursuri se pot ține într'o înghesuială nemai pomenită de oameni unde formele unui participant se aplică peste formele altuia —după convexități și concavități.., unde sînt și studente..- unde căldura-i sufocantă... unde studenții se calcă pe bătături, schimbând când un picior, că d altul... unde idealul tuturora este: de s'ar termina ora mai repede!... Profesorul spune ceva. Nimeni nu-i atent. Mîni discrete scot ceasul. Ochii urmăresc o suviță de păr auriu..

Dar admițînd că auditoriul este capabil de cea mai mare compresiune posibilă, studenții—chiar urcați pe bănci și pe ferestre — tot nu vor profita nimic, mai ales de lecțiile practice. Nu-s instrumente, nici substanțele trebuitoare, nici fonduri măcar de întreținut animalele de experiență.

Și să dăm un exemplu. Laboratorul de bacteriologie are zece microscoape. Aceste microscoape erau suficiente pentru cei douăzeci de studenți de dinainte de războiu. Dar acum? Când patru sau cinci sute de studenți trebue să studieze cu ele?

Același lucru se petrece cu toate laboratoriile, — atunci cînd catedrele au laboratorii. Sunt însă și catedre, pentru care lucrările practice se confundă cu însuși obiectul, care n'au decît un dulapaș cu cîteva stiduțe și buruene.

Această situație este mai accentuată la Iași decât pretutindeni. Nu mai vorbim de Universitatea dela București. Doar Universitatea dela Cluj este mai bine înzestrată.

Dacă statul nu aduce o mare contribuție Universității din Iași, învățămîntul nostru superior este desființat. Ba mai rău,— fiindcă Universitatea produce licențiați și doctori care nu fac două parale.

Statul ar proceda mai cinstit, desființând Universitatea. Așa—n'ar mai fi induși în eroare tinerii, care își închipue că la Iași se face carte. Calea meseriilor le-ar oferi perspective mai frumoase.

M.

Situația financiară

și îngrijorarea primului ministru

Intr'o convorbire cu un intim, d. Ionel Brăteanu și-a exprimat marea sa îngrijorare în ce privește situația financiară.

— „Suntem exact la aceiași situațiune ca și Rusia de după războiul japonez, care pe lângă pacea dela Portsmuth, a avut nevoe și de un mare împrumut extern. Piața străină ne este tot atât de defavorabilă, cum a fost piața londoneză și americană de atunci pentru Rusia".

Inregistrând faptul, observăm că pe Rusia de atunceea a salvat'o geniul politic al contelui Withe. Situației financiare de astăzi a României îi ajunge oare „geniul" financiar al d-lui Vintilă?...

FRANȚA ȘI DICTATURA IN GERMANIA

Paris. — Poincaré a declarat reprezentanților presei pariziene că nu se pot încă judeca evenimentele din Germania. Trebue așteptat cu răldare.

Contrar unor zvonuri, ministerul de externe a declarat că Franța nu va face nici un fel de demersuri dacă în germania se va proclama dictatura.

CATE-VA NOTE

Expoziția de la Copou este a.. „Moldovei întregite". Asta nu'i împiedecă însă ca, la secția industriei casnice, să existe un apartament cu frumoase țesături din... Argeș! Și deasemenea, nu împedecă să admirăm, la secția industrială, produsele uzinelor Reșița din Banat; ba chiar la secția artelor grafice produsele „Culturei Naționale" din București!

Situația aceasta ne reamintește de mucalitul chip cum unii comis-voiajori recomandau produsele fabricelor în al căror serviciu se aflau. Ei spuneau cu convingere.

— „Cel mai veritabil salam de Sibiu provine de la fabrica noastră din Botoșani"!

— „Adevarata brânză de Brăila se fabrică la noi la Constanța"!

Cetiți în pagina IV-a

Ultima Oră

telegrafică și telefonică

In loc de însemnări

Acțiune de îndreptare?

„Adevărul" a publicat zilele trecute un reportaj în care, vorbind despre viitorul aspect al parlamentului, anunță hotărârea tinerilor deputați liberali la o acțiune de purificare și de îndreptare a bătrânului partid oligarhic.

Am cetit zîmbind această veste, teribilă la aparență, dar care în fond, nu-i decât o timidă încercare de intimidare. Și o milă mare ne-a cuprins gândindu-ne la grozavele chinuri ale ambițiilor nesatisfăcute. Toate frămîntările acestea nu pornesc din aspirații curate, din principii sincer democrate, ci sunt manevrele unor oameni prea grăbiți să ajungă la demnități visate din copilărie.

Orăviți de invidie și de sentimentele meschine cari fatal se nasc în sânul găștilor politice, ei se agită și amenință. Totuși nu uită o clipă că s'au înscris în partidul liberal, pentrucă acest creator de mediocrități pretențioase, să le dea o personalitate pe care n'o aveau nici prin naștere nici prin cultură.

Ei știu că odată ieșiți din club, ar fi lipsiți de sprijinul și reclama partidului și ar fi siliți să lupte cu propriile lor arme, ceiace ne nu le-ar conveni de loc, mijloacele lor personale fiind absolut nule.

Agitațiile de culise și zgomotul pe care-l fac prin ziare dovedesc tocmai această situație foarte delicată și foarte puțin onorabilă, a tinerilor leaderi liberali. Căci, după atâtea greșeli, abuzuri și nelegiuiri comise de bătrânii oligarhi, n'ar fi mai simplu, pentru nuoii „oameni politici" să renunțe pur și simplu a mai figura pe listele d-lui Brătianu?

I. L.

Cine face demagogie

— „Viitorul" și problema exproprierei —

Partidul liberal, prin cei doi stâlpi ai capacității și buneisale credințe: guvernul și ziarul „Viitorul"—combate de zor „demagogia anarhică" a adversarilor politici. Firește, brătienismul este cel mai indicat să combată demagogia, ca unul ce n'a profesat-o niciodată de la 1866 încoace!!

Cum combate guvernul, se știe. Pe deoparte, face paradă de constituționalism și democrație; iar pe de altă parte, uzurpă legalitatea, ține țara sub teroarea baionetelor și face zbranca în avutul public.

„Viitorul" secondează cu fidelitate și bravură, toată turpitudinea stăpânilor săi. Și lucrul este iarăși atât de cunoscut că orice insistență e inutilă. Dar tot vom da o pildă, din stupiditățile pe care „Viitorul" le inserează în ultimul timp cu toptanul,

Oficiosul guvernamental scrie într'un număr recent:

„In fața crizei de locuințe, n'am avut de înregistrat tentativa damagogiei țărăniste de a se confisca pur și simplu imobilele proprietarilor"?

Mai întâi, „Viitorul" spune o patentă minciună. Țăraniștii n'au cerut confiscarea proprietății urbane. Dar chiar de ar fi cerut-o, sau ar fi manifestat o asemenea tendință... unde-i demagogia?

Regimul proprietății e în funcție de nevoile sociale. Când s'a simțit nevoia exproprierei rurale, faptul s'a îndeplinit în favoarea muncitorilor de pământ, fără ca aceasta să însemne demagogie. Și nici preconizarea exproprierei rurale, acum 5 sau 10 sau 50 ani, nu putea fi considerată ca demagogie.

Un proces identic va atinge cândva și proprietatea urbană, atunci când necesitatea socială îl va impune. Preludiul acestei necesități îl constitue criza locativă de astăzi, față de care s'a legiferat în sensul știrbirei grave a dreptului de proprietate.

A vorbi astăzi de expropriere urbană nu înseamnă a depăși de loc terenul realității. Dacă exproprierea pământului, a subsolului și a pădurelor este un act cuminte, de ce ar fi demagogia preconizarea exproprierei urbane?

Demagogie face „Viitorul" cu stăpânii lui, și încă într'un chip de o prostie, o ignoranță și o rea credință fără pereche.

Lr.

Solidarismul reacționar

Brătienismul și primejdia iredentei maghiare

Se cunoaște discursul șovin și agresiv la adresa vecinilor, pe care l-a rostit de curând dictatorul maghiar Horty. Opinia publică din statele Micei Antante a fost vie alarmată. Și din această pricină, guvernele respective au făcut un demers diplomatic la Budapesta.

In fruntea întreprinzătorilor acestui demers a stat guvernul român. Și firește că d Brătianu nu putea ss fie decât prevenitor și amical față de un confrate în dictatură, pe a cărui instalare la Budapesta a mânat armata română, în 1919, pe drumurile Ungariei

Un comunicat al guvernului ungar arată că diplomații Micei Antantei, în frunte cu ministrul României, au făcut un demers „amical", declarând cu anticipație că sunt convși de „sentimentele pacifice" ale lui Horty și guvernului acestuia. Iar asigurările de circumstanță ale ungurilor au fost acceptate imediat și cu toată satisfacția.

Vedeți cât de lesne se împacă tirania brătienistă cu tirania hortystă, cu tnate că aceasta din urmă și a dezgolit într'un chip netăgăduit, intențiile dușmănoase la adresa unității noaste naționale și a integrității statului român.

In schimb, cu ce entuziasm a primit brătienismul știrea despre răsturnarea și asasinarea lui Stambolliski al Bulgariei! Aceasta era animat în adevăr de sentimente pașnice. Dar era și un democrat adevărat, devotat muncei constructive și cinstite a maselor țărănești.

Brătenii au purtat Sâmbetele țărănismului bulgar de la vecinătatea cărula, țara noastră recolta o siguranță desăvârșită. In schimb nutreau și nutresc dragoste pentru Horty, călăul poporului maghiar, cu toate că hortysmul este un permanent pericol pentru unitatea românismului.

Solidarismul reacționar este la Brătieni — ca la orișice reacționari — o obligațiune internațională, firească și care trece înaintea celei mai elementare obligațiuni față de propria patrie și națiune!

A.

Amenințare de grevă

Varșovia. — Se așteaptă în fiecare moment greva lucrătorilor de la căile ferate și eventual chiar greva funcționarilor.

CRONICA MEDICALA

Băile de lumină electrică

Descrierea lor.— Ce ap ioațiuni au — Câteva observațiuni pentru public.

Intre mijloacele de tratament al multor boli intră astăzi și tratamentul modern al băilor cu lumină electrică.

Iată descrierea acestora după veneratul meu profesor dr. Rigler.

„Băile electrice se divid în: băi cu lumină incandescentă, albă, roșă și albastră și băile cu lumină dublă.

Baia electrică luminoasă se compune dintr'o cameră de oțel, a cărei plafon la înălțimea gâtului este prevăzut cu o deschidere circulară; în această cameră se așază pacientul, astfel că capul să rămâe afară. Pe pereții interiori ai camerei, acoperiți cu un lac alb, se găsesc fixate 20—26 lămpi incandescente, iar în colțurile camerei una până la patru lămpi cu arc, care aruncă razele lor asupra pacientului acoperit cu o prostire și așezat în mijlocul camerei pe un scaun.

Pacientul intră în camera încălzită prealabil la 30° C. apoi se închide camera ermetic și se aprind lămpile electrice astfel că temperatura după 3—5 minute se rădică la 45° C—50° C. iar după 5—7 minute începe secreția sudoarei. Durata băei este de 15—30 minute.

După baie pacientul este spălat cu apă rece și frecat, apoi pus în pat și acoperit cu o cuvertură de lână e jumătate oră".

După cum se vede deci băile de lumină electrică albă servesc exclusiv la producerea în mod abundent a *sudoarei* și-și găsesc indicația rațională la tratamentul boalelor unde avem nevoe de a o produce; scarlatină, reumatism, gripă, gută etc. iar cele de lumină roșă în anemii, cele de lumină albastră în boli nervoase etc.

Nu urmează de aci că băile de lumină electrică pot să fie întrebuințate cu succes în tratamentul tuturor boalelor, la unele din contra fiind absolut contra indicate.

Iată un exemplu.

Am fost chemat dăunăzi în mahalaua Nicolina la D-na N.

Această doamnă sufere de câțiva ani de o afecțiune de stomac. Deși a fost sfătuită de mai mulți medici eminenți a-și face operație, dânsa, din diferite considerațiuni a refuzat, sperând să-și găsească vindecarea prin panaceul universal și la modă, băile electrice. Și astfel s'a adresat unui coleg din Iași care are o veche instalație de asemenea băi.

In momentul când i s'a adresat medicului, bolnava avea

(Continuare în pag. II-a)

CRONICA LITERARA

HENRI ROBERT:

L'AVOCAT

de **Demostene Botez**

Volumul acesta quasi-autobiografic scris de un ilustru al baroului francez, face parte dintr'un ciclu intitulat „Les caractères de ce temps" menit să facă un bilanț al aspectelor sociale, acum la această încrucișare de vremi.

Ciclul pare să fie deosebit de interesant în întregimea lui. Au scris: Louis Barthou despre omul politic, Henry Bordeaux despre țăran, Pierre Mille despre Scriitor, Maurice Paléologue despre Diplomat, Sizeranne despre Artist, Albert Thomas despre lucrător etc. o întreagă galerie de oameni vecini cu celebritatea, deși cu privire la unele categorii sociale, Franța ar fi putut oferi autori cu mult mai interesanți. Inițiatorul însă, care a pornit cu ideia de a face cu acest ciclu ceiace a făcut odată La Bruyères într'un singur volum, a ținut se vede ca icoana vremei să fie cât mai frumoasă, și dacă se poate să facă parte dintr'o galerie aproape oficială.

Fiecare tip reprezentativ de clasă socială a fost încredințat unui autor care face parte și ilustrează chiar acea clasă socială sau breaslă, ca fiind presupus a cunoaște cât mai exact trăsăturile caracteristice în stare să sintetizeze tot ceia ce poate reprezenta o clasă socială sau o breaslă, pentru fiecare din conponenții ei, și pentru națiune. Logica a fost fără greș însă, autorul care desigur datorește tot avutul lui moral și material, și toate satisfacțiile de amor propriu și toată viața lui așa cum a trăit-o, unei anumite cariere, în descrierea ei va semăna cu pictorul care-și face portretul iubitei lui. In ceiace face este mai mult din ceiace vede el pentru motive pur subiective, decât ceia ce poate vedea toată lumea. Câte amante urâte foc nu sunt pe lumea asta, și dacă vreuna din ele a avut norocul să fie iubită de-un pictor, cine știe prin ce muzeu o admirăm în chip de admirabilă madonă!!

In deobște, în manifestările cotidiane aproape toți oamenii (chiar capetele încoronate), afară de generali, sunt nemulțumiți de cariera lor, ale căror neajunsuri le au veșnic în minte reînprospătate cu asiduitatea cu care zilnic se însărcinează viața să le înprospăteze. Această dezavuare însă se produce mai cu seamă în momente de dezamăgiri morale și mai ales materiale, care produc cum e firesc să fie o demoralizie generală, un spirit ascuțit de critică, așa cum au ratații întotdeauna.

Nici o înfrângere și nici o neplăcere nu ne obișnuim a o considera datorită nouă înșine; ea are totdeauna surse în organizări sociale sau în comploturi universale anume alcătuite ca să ne strivească. (!) La aceasta se mai adaogă și faptul că nu se cunosc și mai ales nu am simțit neplăcerile altor cariere, plus nesocotirea considerațiunei generale că oricum am face și oricu ce ne am ocupa nu putem scăpa în viață fără necazuri pe care să le ținem minte.

Când stai însă acasă la birou, liniștit, într'o liniște pe care ți-a putut-o da chiar cariera d-tale, și când te gândești bine, petrecând în minte o viață întreagă legată de carieră ca sufletul de timp, când vezi că această carieră înseamnă la dreptul vorbind „un microcosmus" din care n'ai evadat decât foarte rar, ca și odaia sau biroul sau atelierul în care ai trăit o jumătate de veac, cariera îți apare frumoasă și dragă, ca și o amantă pe care o iubești și de care nu te poți despărți oricâte scene cu acest final s'ar repeta.

Cuvântul „carieră" de altfel este de genul femenin, și la noi și în alte limbi și un maniac ar putea trage multe concluzii din asta.

Cu acest sentiment de iubire pentru cariera lui, cu sentimentul uneori melancolic și înduioșător a reminiscențelor și

(Continuarea în pag. II-a)

Izidor Buzatt

Diana Feinman

Teatrul Elisabeta

Asociata Trupă Izraelită americană.

Direcția I. ETINGHER.

Vineri 12 Octombrie **ora 9¼ precis**

Toit Ştruff

piesă în 4 acte de SCHOR, pusă în scenă de **d-l Izidor Buzatt.**

Marele artist d-l Buzatt apare in 2 puternice roluri

Impresar Herman Braunstein.

Biletele se pot obține de pe acum la casa teatrului Elisabeta.

Celia Adler

Ichiel Goldșmith

Prețuri reduse. REZERRVAT 10 LEI — BALCON 5 LEI

Teatru-Cinema Sidoli Astăzi Luni 8 Octomb. 1923 Două matineuri ora 3 și 5½

Filmul care a entusiasmat lumea **SIMFONIA A X-a**

de ABEL GANCE autorul celebrului film J'accuse cu celebritățile parisiene EMY LYN, SEVERIN MARS și JEAN TOULOUT etc.

Se reprezintă opera completă 8 acte. Splendida comedie „NU MAI SUNT CAMERE" și interesante călătorii la „VICHY" (Franța) complectează splendidul program.

Cu începere de Miercuri 10 Octombrie celebra artistă MALY PICON în

Lumea Nouă și Lumea Veche

CEREȚI PRETUTINDENI

Untdelemnul Superior Extra-rafinat

„OLIVIA"

produsul celei mai noi și mai moderne fabrici de uleiuri

Proprietatea **„Morii Păcurari"** S. A. Iași

Grădina de copii și

Școală primară particulară mixtă

„Al. Vlăhuță"

— **Iași Str Banu 12** —

funcționează după programa statului sub conducerea unui nou corp didactic autorizat de Onor. Minister

Inscrierile zilnic la cancelaria școalei între orele 8—12 a. m. și 2—6 p. m.

LORA ILIOVICI
AVRAM GOLDNER
Logodiți
Iași, Octombrie 1923

FANY ZIMER
A. HAIM CAHAN
Logodiți
Iași Octombrie 1923
In locul oricărei alte înștiințări.

Cumpărăm Brillante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii și danturi de aur uzate

Oferind prețurile cele mai mari

Ceasornicăria Frații TISCHLER

IAȘI — str. Gh. Mărzescu 36 etaj — IAȘI

Clinica Boalelor de Ochi
Dr. Miclescu
București str Carol 24.
Pacienții se pot Consulta cu Oculiștii distinși din Capitală.
Cons. 3 jumătate—6 ore.

LA ADMINISTRAȚIA
Fermei BADAREU
SE POATE GASI
Must foarte dulce cu 80 lei decalitr.

DOCTOR
Suzana Grosi
Șef de clinică obstetricală la Facultatea de Medicina
Faceri, Boli de femei
Iași, str. Anast. Panu 45
Cons. dela 1—4

radiografia făcută, astfel că se putea vedea bine că era vorba de o maladie exclusiv chirurgicală.

Dar cu toate acestea, i s'a aplicat și ei tratamentul electric, care era contraindicat întrucât fiind vorba de o stenozi pilorică și bolnava neputându-se hrăni, prin băile de electricitate urma să slăbească și mai mult,

Și în adevăr după o serie de băi, bolnava a fost pusă în imposibilitate de a părăsi patul.

Cazul acesta privește deci bolile de stomac.

Tot astfel stă cazul și cu nemiloasa Tuberculoză pe care colegul Dr. X o anunță în reclama sa, că s'ar ameliora prin tratamentul său; căci în tuberculoză mai ales terapeutica învață pe medic, să caute a lupta, ca bolnavul să piardă cât mai puțină sudoare iar nu a o produce, știut fiind că aceasta slăbește repede bolnavul. Deci, fără să caut să jignesc pe cineva.

Am ținut să deschid vorba despre acest fel de tratament pentru ca pedeoparte medicii particulari care le practică să ție seamă de toate considerațiile științifice; iar pe de altă parte să dau un sfat publicului suferind că este bine ca înainte de a începe acest fel de tratament să consulte un medic străin de posesorul instalației, căci numai un medic străin îi va arata dacă băile de lumină electrică își găsesc sau nu indicație, și în ce anume afecțiuni.

Dr. Toma Popescu Berca
Str. Dubalari 5. Iași

NENOROCIREA DIN PIAȚA SFT. SPIRIDON

— Accident sau nenorocire? —

Eri dimineață, pe la orele 5 și jum. cârciumarul Sender Braunstein din piața Sf. Spiridon, intră în dugheană ca de obiceiu, și pătrunse în pivniță, pentru a regula cele necesare pentru timpul zilei.

Trecu mai bine de o jumătate de oră. O copilă a comerciantului, intrând în dugheană și mirată că nu-și vede pe tatăl, se apropie de ușa pivniței de unde însă un fum gros, o făcu să se retragă.

Dădu alarma.

Curând sosi la fața locului, d nii dr. Iamandi și comisarul Vasiliu.

*

Ambii funcționari se coborără în pivniță, trecând peste un pericol esențial.

In pivniță lampa ardea ca de obiceiu, fără să fi fost atinsă. Mergând mai departe, ei zăriră corpul carbonizat al comerciantului, întundat într'o groapă cu lut.

Alaturea de cadavru un pachet de țigări. Ori ce încercare de salvare, nu mai era cu putință.

*

E accident sau sinucidere?

In pivniță se găsea un bidon cu benzină, care a luat foc. Ori lampa se găsea la locul ei neatinsă.

D. dr. Iamandi opinează, că nenorocitul comerciant, s'a sinucis, ungându-și corpul cu benzină și dându-și foc, după ce mai înainte s'a băgat în lut pentru a nu mai avea posibilitatea de a se urni.

Durerea de a fi perdut soția ar explica acest act disperat.

Dar se prea poate totuși sa fi fost un accident, iar faptul că n'a strigat ajutor și că nu a încercat să scape prin fuga s'ar explica prin acea, că suferea de o boală de cord, care i-ar fi provocat moartea instantaneu.

*

D. procuror Iorga, a ordonat transportarea cadavrului la morgă pentru autopsie.

Comerciantul lasă în urma sa 4 copii, disperați de această mare nenorocire ce i-a lovit.

D.

Serbarea de la Liteni

La Liteni a avut loc eri, inaugurarea monumentului rădicat în memoria fiilor de săteni, din acea comună, căzuți pe câmpul de onoare.

Serviciul religios a fost oficiat de părintele Niculea, protoereul orașului și preoții din acea comună.

In vederea acestor serbări, au sosit la Liteni ieri dimineață d-nii miniștri G. G. Mârzescu și Nistor.

Au rostit cuvântări d-nii Mârzescu, Nistor, C. Crupenschi, părintele Niculea și alții.

Cronica Sportivă

— Mathul de foot-ball Concordia Aviație —

Eri la ora 3.45 a început mathul de foot-ball între echipa Concordia și cea a aviației. Cu tot vântul violent ce abătea și purta mingea înspre poarta Concordiei, jocul a fost destul de viu. Aviația fiind favorizată de vânt, jocul se desfășoară mai mult pe terenul Concordiei.

Cu toată apriga rezistență a becilor Concordiei, Aviația reușește să marcheze în prima repriză două goluri.

In a doua repriză vântul favorizează Concordia și jocul se desfășoară mai mult pe terenul Aviației.

Excelenții înaintași ai Concordiei plasează imediat un gol, cărula îi umerază în scurt timp un al doilea.

Până la sfârșitul jocului, cu toată îndârjirea Aviației, nu se mai plasează nici un gol,

Jocul a fost cam greoi, poate din pricina vântului, dar cred că cauza principală, este lipsa de antrenament.

Echipa aviației a fost întărită cu câte-va vechi elemente ce s'au întors din Tecuci.

Remarc dela Aviație, pe Rosman, Bella și Berzi. Dela Concordia pe Burec, Mayer și Luca. Arbitru Incharus imp.

Rezultatul general fiind de 2—2, sperăm că peste câte-va zile va avea loc un nou match între aceste echipe pentru a se hotărâ care e mai slabă.

Aurel,

Acțiunea culturală

a funcționarilor comerciali ieșeni

O numeroasa delegație de funcționari comerciali din diferite orașe a sosit eri dimineață în localitate, primiți în gară de un mare număr dintre colegii lor ieșeni.

*

Astăzi, societatea funcționarilor comerciali din localitate, își reîncepe activitatea culturală prin o serie de șezători.

Prima ședință are loc astă seară la sediul societăței din strada Stroescu cu, o conferință a d-lui Carol Drimer.

Celelalte șezatori culturale, vor avea loc în sala de ședință a Camerei de Comerț.

De închiriat

2 magazii de zid și un pod spațios pentru marfuri sau cereale în str. Elena Doamna 39, la proprietar, vizibile numai între orele 9—11 dimineața.

Docent
Dr. Dimitriu-Borca
Conferențiar Universitar
Boli și operațiuni de Nas, Gât și Urechi
Iași str. Cuza-Vodă 42
CONSULT. 5—7 d. a.

D-tor L. HEITEL
MAMOȘ
de la clinicile din **Berlin Viena Frankfurt**
Boli de Femei și Nașteri
Instalație specială pentru Băi Electrice
Str. Săulescu 2
(alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

Dr. N. P. BALAN
Medic secundar a clinicei medicale. Șef de lucrări a facultăței de medicină, reîntors din străinătate își reia consultațiile de
BOALE INTERNE
Consult 1—3 p m.
Iași.— Str Păcurari 56

DOCTOR
A. POLAC
Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA
Boli interne
Boli de femei
MAMOȘ
Iași Str. Lăpușneanu 23 Etaj
Consult. 2—5 p. m.

Rechizite școlare, se vând mai eftin ca oriunde la Librăria Centrală str. Mârzescu No. 25.

al trecutului a scris Henri Robert despre avocat.

De-aceia să nu ne mirăm dacă portretul dat de el, reprezintă un exemplu de lux. Henri Robert însuși este un exemplar de lux, și poate nici nu putea sintetiza într'un singur „tip" toată variația aceia de mentalități, de caractere, de cultură, manifestata așa de elocuent în fiecare zi. „Avocatul tip" trebuia creiat dacă se poate, mai ales pentru a reprezenta un aport la studiul real al caracterelor timpului, din câte o moleculă (cea mai reprezentativă) a fiecărui avocat apărut la bară. Aceasta însă este desigur foarte greu, ce re o putere creatoare-neobișnuită, și apoi pentru unele „cariere" poate „timpul" n'ar fi eșit așa de flatat.

Henri Robert nici nu a încercat de cât vag să facă acest lucru. El a procedat altfel. A luat un exemplar de elită pe care l'a urmărit în viața lui particulară de avocat, în rostul lui social și în treburile politice.

D. Henri Robert ne-a dat „esența" cea mai pură sau, ne-a arătat în acest volum, — ca să mă explic în termini botanici, — floarea unei întregi alcătuiri, fără a se mai preocupa de rădăcină, trunchi, frunze etc. Pe-acestea să le vedem noi după cum ne putem imagina ușor tija unui crin atunci când ni se arată numai floarea lui. Dar pentru asta trebue să fi văzut un crin în totalitatea lui, măcar odată în viață. Cine n'a văzut nici odată un lămâi, nu și'i va putea închipui cum este în realitate după felia de alămâe pe care o pune în ceai.

Cine n'a stat acum în mijlocul întregului corp al avocaților din Franța, și mai ales cei de mai târziu pentru informarea cărora mai ales acest ciclu de cărți este menit, nu va putea să aibă o idee exactă despre ceiace au însemnat „avocații" ca colectivitate și element de viață socială în vremea d-lui Henri Robert.

Autorul însă nu putea face altfel. El și-a îndeplinit însărcinarea cu o strălucită artă și metodă. „Caracterele timpului" însă nu vor putea eși, și scopul inițiatorului nu va putea fi atins în opere fragmentate, așa cum a pornit-o, ci numai într'o operă unitară în care să pulseze viața colectivă, cu toate clasele și ordinele sociale.

Inițiativa aceasta este cel mult o expoziție de mostre. Și, în speță, ceiace expune fie-are dintre autorii enunțați la început din categoria socială respectivă, va depinde așa de mult nu atât de calitatea masei din care alege, ci de gustul său personal, de felul său de a vedea și mai ales de puterea și darul de a prezenta. Din acest punct de vedere ordinul avocaților din întreaga lume trebue să-i fie recunoscător D-lui Henri Robert, care prin acest volum devine parcă un fel de decan al advocaților din omenire.

Toți îl știam ca un bun orator, și îl găsim încă odată ca scriitor. Il cunoaștem ca un sculptor al cuvântului, fiind că oratoria este o artă a cuvântului în spațiu, reliefat și viu, și îl mai găsim iarăș în acest al doilea volum al său ca un pictor al cuvântului, colorat pe pagini cu imagini sobre și stil concentrat, cu cultură aleasă și inteligență ordonată. Și acum, să desfacem alcătuirea volumului ?!

Cine din cei care au o dragoste cât de mică pentru această meserie nu va lua în mână această carte, și care advocat nu va avea de învățat din ea sfaturi pe care e bine să le repete de câte ori se'ndreaptă spre tribunal.

Citirea acestui volum insuflă oricărui advocat un fel de mândrie a colectivității universale, care'l răzbună de multe umilințe impuse de nedelicateța incultă și trufașă. Suportă mai ușor totul cu ideia că unul de-al Dumitale învinge el cel puțin pe undeva în celălalt capăt al lumei. Cele mai trainice alcătuiri omenești nu sunt bazate doară pe o ordine administrativă (acelea sunt efemere) ci pe o unitate sufletească și pe o conștiință vie de „tot", de colectivitate.

Cetirea volumului va da apoi oricărui advocat impresia că este un umil urmaș al marilor „maitre" ai Franței, că

Deraiarea de la Munteni

Ruperea osiei unui vagon.— Deteriorarea liniei.

Acceleratul care a plecat Sâmbătă seară din Iaşi, a suferit un accident între Crasna şi Munteni, la Km. 4,10.

O osie de la un vagon de clasa a doua s'a rupt şi o distanţă însemnată, vagonul a fost târât, unele roţi găsindu-se pe şini, altele patinând pe terasament, până ce vagonul s'a răsturnat.

Trenul a fost oprit şi detaşat de la vagonul răsturnat Accidente de persoane nu au fost.

*

Din cauza acestei deraieri trenurile, cu întârzieri au putut continua călătoria, însă prin transbordarea călătorilor.

Eri dimineaţa, din aceiaşi cauza, ambele trenuri din Bucureşti, au sosit combinate, în acelaş timp.

Linia a fost deteriorată pe o lungime de 200 metri.

*

O anchetă a fost deschisă cu privire la aceste dese ruperi de osii, accidente aproape necunoscute în trecut.

Funcţionari specialişti ai căilor ferate, atribue faptul relei reparaţ uni din unele ateliere.

Să sperăm, că ancheta va preciza. D.

INFORMAŢIUNI

❑ **Ziarul „*Aurora*“, apărut Duminică dimineaţă în Capitală, aduce ştirea senzaţională „că, în urma certurilor izbucnite între cele două fracţiuni fasciste din capitală, lucrurile au ajuns la parchet. Primul procuror de Ilfov ar fi primit ou acest prilej un denunţ prin care numele fictive descoperite cu prilejul ultimelor descinderi,au fost lămurite.** *Figurează şi magistraţi. Un procuror general din Moldova ar figura pe aceste listet*

Lăsăm întreaga răspundere a celor afirmate, în seama ziarului „Aurora“.

x Inainte de a pleca din guvern, d. Jean Th. Florescu va da o circulară către Tribunale în senzul că, în procesele de presă, atâta vreme cât noua lege a presei nu este votată, se menţine vechea lege.

x Dl. general C. Petala comandantul Corpului 6 armată Cluj a fost numit inspector general de armată în locul d lui General Lupescu numit şef al Marelui Stat Major al armatei.

Dl. general Gorski a fost numit Comandant al diviziei 8 Cernăuţi, în locul d-lui general Mircescu înaintat general de divizie şi numit inspector general al Cavaleriei.

x D. C. Manciu, prefect de poliţie, simţindu se jignit de un articol, apărut în ultimul număr al ziarului „Cuvintul Iaşilor“ au cerut primului procuror deschiderea unei acţiuni de calomnie prin presă, contra autorilor acelui articol.

x Dl. general de brigadă C. Olteanu a fost înaintat general de divizie şi numit Comandant al Corpului 5 armată.

❑ D. G. G Mârzescu, Ministrul Sanătaţi a sosit ieri în localitate venind cu automobilul de la Liteni.

Ministrul a asistat eri după prânz la ceremonia botezului copilului d-lui ministru Inculeţ. Cu acceleratul de 8,45, d. G. G. Mârzescu, s'a îmbarcat la Bucureşti.

x Parlamentarii Iaşului, au fost invitaţi, de a se afla negreşit Luni 15 Octombrie a Bucureşti, când se redeschide parlamentul.

x Administraţia comunală a prelungit contractul cu d. inginer Andriescu, directorul Serviciilor technice comunale, încă pe un an de zile.

Eri, administraţia Comunală a cerut ministerului de comunicaţii, aprobarea d-lui Andriescu a unui concediu de încă un an.

❑ Conferinţa de Duminică 14 a lunei acesteia, la Universitatea populară din Chişinău, va fi ţinută de d. profesor I. Petrovici, fost ministru.

❑ La alegerea care a avut loc ieri la Barou, pentru completarea unui loc vacant în Consiliul de disciplină, a fost ales d. N. Apostecker cu 57 voturi, Au mai întrunit d-nii I. Popovici 23, C. Petrescu 13 şi Gherasim 2 voturi.

x La Conservatorul de muzică, au început a se elibera carnetele pentru elevi şi eleve.

Cei din cursul superior, fiind asimilaţi cu studenţii, fie care carnet de identitate, are a fi însoţit de fotografia elevului.

x **Căsătorie** — In saloanele Hotelului Binder s'a celebrat eri căsătoria religioasă a d-rei Eva Siegler, fiica d lui Siegler procurist la Banca Moldova, cu inginerul Cerbu Solomon.

După oficiarea căsătoriei de către rabinul Ianover a urmat un copios banchet la care au luat parte :

D-na şi d-l Siegler, d-na şi şi d-l Solomon, apoi familiile : Moritz Wachtel, Solomon Wachtel, Willy Dinnerman, S. Horovitz, Nathan Wachtel, Heinrich Wachtel, Al. Einhorn, Schönberg, Dulberg, Izu Wachtel, Ing. Soru, Goldring, Isac Gheitzer, Tranbici Laufer, Solomon Brauner, Haltner, Pimeles, Apter, d-r Apter, Eugen Reigis, Zoller, farmacist Binmenfeld, Emil Berghar, Ing. Solomon, Arhitect Schönberg, Beker, Bernhard Brauner, Izu Brauner, Beno Wachtel etc.

S'a petrecut până târziu noaptea, când asistenţii s'au despărţit urând traiuică fericire tinerilor căsătoriţi.

Viaţa teatrală în Iaşi

O încercare în Iaşi de a se crea un teatru, după modelul trupei din Vilna

Un grup de intelectuali evrei, încântaţi de noua îndrumare, dată teatrului israelit de către excelenta trupă din Vilna, au hotărât de a imita exemplul.

*

In acest scop o întrunire intimă a avut loc aseară. S'au pus jaloanele unui cerc cultural artistic, în scop de a reuni elemente bune artistice pentru formarea unei trupe israelite, jalonată după modelul celei din Vilna.

Am arătat la timp, că şi trupa din Vilna îşi trage originea de la un cerc cultural.

*

Suntem rugaţi de a păstra încă discreţiunea cu privire la noul cerc constituit, rămânând ca la timp, să dăm amănunte mai precise.

*

Trupa din Vilna pleacă din Iaşi la Cernăuţi unde e aşteptată cu o vie nerăbdare.

Dan

x D. Lt. colonel D. Constantinescu, din comandamentul şcoalei militare din Iaşi, a fost mutat la reg. 37 inf. iar în locul d-sale a fost adus d. lt.-colonel Gh. Băgu din reg. 15 inf.

x La şcoala comercială superioară, s'a terminat examenul de admitere. Rezultatul se va cunoaşte mâine.

❑ UN BOTEZ.—La locuinţa d-nei şi d-lui I. Inculeţz din str. Pojărniciei, a avut loc aseară botezul micului C. Inculetz.

Ca naşi figurau d-na şi dl. Vintilă Brătianu şi d-na şi dl. I. Nistor ministrul Bucovinei.

D-na şi dl. V. Brătianu neputând veni în localitate, au fost representaţi prin d-na şi dl. Georgel Mârzescu.

Serviciul religios a fost oficiat de părintele Vasiloschi paroclul Bisericii Toma Cozma, iar răspunsurile erau date de un cor compus adhoc din prietenii basarabeni veniţi să asiste la botez.

A urmat o frumoasă recepţie.

Au participat :

D-na şi dl. I. Inculeţ, d-na şi dl. Georgel Mârzescu, d-ra Zizica Mârzescu, d-na şi dl. I. Nistor ministrul Bucovinei, d-ra Oltea Nistor, d-na şi d-l Const. Toma Preşedintele Comisiei interimare, d-na şi dl. V. Bârcă vice preşedinte al Camerei, d-na şi dl. major Balmez, d-na şi sdl. Gherman Pântea preşedintele Comisiei Interimare a oraşului Kişinău, d-na şi dl. Gavrilescu procuror de Curte, d-nii Th. Inculetz magistrat, Th. Oprea prefectul poliţie Kişinau, N. Alibu avocat, C. Manciu prefectul poliţiei, d-na şi dl. dr. Varzaru inspector g-l Sanitar al Basarabiei. I. Volintză deputat, I. Daus senator, Alamovici deputat, Galaţan senator, Siviciiu deputat, Popovici prefect de Băiţi, Serghu Dimitriu prefect de Tighina, Soretov, Gaciohevici, Au. Murafa şi Cecaşi membri ai Zemstvei, I Costin, E. Dumbravă, Vidraşcu şi Obreja—Iaşi membri ai Comisiei Interimare, I. Erhan, M. Borcea, Georgel Ghiorghiu, d-rul Mihailovici, Vrabu, etc.

Adunarea de eri a Camerei de Comerţ

— Chestia lipsei de numerar. —

Eri, la ora 11 dimineaţă a avut loc şedinţa adunării generale a membrilor Camerei de Comerţ, circomscripţie 8-a Iaşi, sub preşedinţia d-lui N. V. Ştefăniu, preşedintele Camerei, asistat de d. Miranţă, secretarul Camerei.

Adunarea ratifică alegerea preşedintelui şi a vice preşedintelui, Circ Camerei, în persoanele d-lor N. V. Ştefăniu şi Emanuel Lupu.

*

Se ia în discuţie cererea unui mare număr de comercianţi şi industriaşi, de a se convoca o mare întrunire, în scop de a se discuta modificarea legei contribuţiunelor directe.

Se hotăreşte, după discuţiune de a se invita pe iniţiatori de a-şi indica în scris observaţiunele lor.

Se numeşte o comisiune care să studieze şi să refere asupra modalităţilor tragerei la sorţi ca acţiunelor împrumutului ce va face Camera de Comerţ.

Se aprobă în principiu crearea de 4 oboare în Iaşi, şi unul la Podul Iloaei.

Se naşte o discuţie interesantă, cu privire la lipsa de numerar, la care iau parte mai mulţi membri, după care se numeşte o comisiune, din care fac parte între alţii, d-nii N. V. Ştefăniu, Moscovici, Popovici, Brauner şi Mendelsohn.

Chestia se va discuta din nou într'o şedinţă viitoare.

Atenţiune-- Aducem pe această cale la cunoştinţa generală că începând de Astăzi **Luni 8 Octombrie la ora 3, 5 jum. şi seara la 9 jum.**

se reprezintă pe ecranul **Cinema MODERN** Cel mai NOU film -- exempl. complectNOU

operă comlectă 10 acte mari 10 **La dixième simfonie A zecea SIMFONIE**

Teribilă tragedie a lui ABEL GANCE autorul lui «JACCUSE»

Cu Mme **EMMY LYN** *şi* **SEVERIN KARS** *principalul interpret din J'ACCUSE*

Filmul acesta rulează pentru I a oară în TOATĂ ŢARA, nu a fost reprezentat decât acum o lună la GAUMONT-PALACE PARIS, si după Iaşi se va reprezenta în Capitală. In luna August a fost prezentat la Sinaia în faţa familiei Regale. — Spectacolul se începe cu o comedie.

Ultimele 2 Reprezentaţii

TEATRUL SIDOLI

Turneul trupei din Wilna -- Wilnaer-Truppe

Astăzi Luni 8 Octombrie 1923 ora 9 seara fix

Zilele Vieţii Noastre

Piesă în 4 acte de L. Andriew.

Mâine Marţi 9 Octombrie 1923 **Uriel Acosta**

Direcţia : I. GOLDENBERG **Directorul trupei : M. MAZO**

MICA PUBLICITATE.

500.000 lei se caută, cu ipotecă moşie, 250 ha.

Doritorii se vor adresa stradela Banu Coafor de dame Wilhelmina.

Caut două odăi mobilate, eventual şi antret, în centrul oraşului. Oferte sub B. la ziar.

Se caută de către o instituţie financiară un om de serviciu şi un băiat de serviciu cu referinţe bune.

A se adresa la ziar sub B. D.

De vânzare casă situată poziţie frumoasă liberă imediat compusă : 5 camere, antreu, subsol, atenanse, un mic corp de case în curte.

A se adresa str. Albinet 6 între orele 3 6.

Un geamandan cu piei s'a găsit între Ungheni şi Folesti şi se afla depus la Primaria Com. Ungheni Basarabia. Posesorul se va adresa la Primăria Ungheni cu acte în regula spre a şi-l lua în primire.

Cârciumă liberă imediat se predă. De vânzare imobilul din Str. Tatarasi No. 5 compus din 6 camere, un antret, cerdac, pivniţa bună uscată, în curte două camere de locuit, una gheretă tencuită în rând cu cârciuma, magazii şi curte mare, teren circa 700 metri părraţi, are lumină, apă şi tramvai în faţa casei, cu preţul de Lei 300. 000. se fac înlesniri de plată, a se adresa la D-nul Mayer Calmanovici Str. I.C. Brătianu No. 91.

De vânzare : prin licitaiie publică imobilul dotal din Hârlău Str. Petru Rareş No. 22 compus din 2 corpuri de case cu 4 camere, antret, bucătărie, grajd atenanse şi livadă cu copaci fructiferi, 1647 metri patraţi.

Licitaţia începe dela suma de Lei 50 000 şi se va ţinea la Trib. Botoşani (Marţi) la 30 Oct. 1623 st. nou ora 11 a. m,

Informaţiuni detailate la proprietar, Aurel Gamulea, Contabil Banca Iaşilor, Iaşi.

Căsătorie Domn Profesionist, având un capital de 500.000 le doreşte căsătorie cu o domnişoară onestă, având ca zestre 100.000 lei, plus trusoul necesar. A se adresa la doamna Aneta Ştefănescu str. Tataraşi 28.

De închiriat la Isidor Margulies Iaşi Str. Ştefan cel Mare 29, 4 odăi şi o bucatărie foarte confortabile, 2 odăi subsol pentru depozit sau atelier, 3 odăi în clădirea nouă pentru birou sau magazine.

Se caută ucenice la atelierul de croitorie de damă. A se adresa Str. Toma Cozma 33 nou.

Cumpăr de ocazie arme, revolvere şi orice fel de muniţiuni de vânătoare.

Adresaţi magazinul B. Dumineatu, piaţa sf. Spiridon 12

Traduceri germano-romîne şi româno germane pentru orice scripte, manuscrise, acte şi corespondenţe, de asemenea orice fel de lucrari pentru maşina de scris.

A se adresa d lui I Bodinghet str Lăpuşneanu 1 (Hala de Vinuri Weintraub).

Domnişoară, care cunoaşte perfect corespondenţa germană şi franceză se angajează de o mare societate comercială. A se adresa la ziar sub *corespondentă.*

Publicaţie — Se aduce la cunoştinţa tuturor acţionarilor „Bancei Neamului“ din Iaşi, ca până la 15 Octombrie a. c. 1923 să achite la Cassa Bancei din Iaşi str. Eternitatea 64, al doilea vărsământ de 30 la sută asupra sumelor subscrise, cunoscând că în caz contrar, consiliul va aplica dispoziţiunile codului de comerţ ; osebit va percepe dobânda de întârziere la sumele rămase în restanţă. **Direcţiunea**

La Isidor Margulies - Iaşi Str. Ştefan cel Mare 29 se angajează : un tânăr pentru încasari şi agent local, un tânăr pentru magaziner o dactilografă şi un paznic de noapte.

Sfatul Negustoresc

— IAŞI —

Se aduce la cunoştinţa D-lor Comercianţi că la Sfatul Negustoresc a început să funcţioneze un *serviciu de contabilitate* pentru ţinerea registrelor la zi.

Acei cari doresc a se folosi de acest serviciu sunt rugaţi a se adresa la Sfatul Negustoresc între orele 9-12 dim. sau 4-6 după amiaza.

CAETE ŞCOLARE

condeie, hartie de scris, creioane precum şi ori ce fel de articole şi requisite şcolare, fără rabat, însă *mai eftin ca ori-unde* vinde

Librăria Centrală

str. Gh. Mârzescu 25

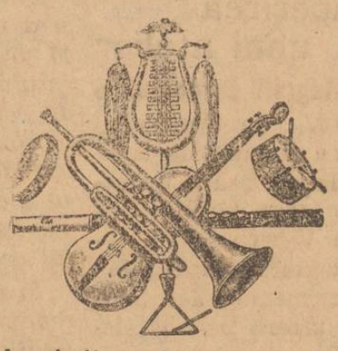

Magazinul de Muzică

„Fulgerul“

Iaşi, str. Cuza-Vodă 17

(vis-a-vis de Golia)

A primit mari transporturi de mărfuri şi anume :

Viori cutii, arcuşe strune, şi toate accesoriile

Mandoline, italiene

Chitări cu 6 şi 7 strune

Instrumente de alamă diferite

Instrumente de suflat, gramafoane şi plăci

Armonice italiene

Deasemenea este bine asortat cu toate articolele de vânătoare ca :

Tuburi, alice, capse, bure, etc.

Depozit permanent de accesorii, şi piese de schimb pentru **Maşini de cusut** şi **biciclete**

Cauciuc, osii, arcuri, postav covoare pentru trăsuri

Becuri şi baterii pentru lămpi de buzunar

Depozitul renumitelor becuri electrice „OSRAM“

Vindem cu preţurile fabricei.

Ultima Oră

SITUAŢIA REA A EUROPEI

Declaraţiile d-lui Lloyd George.

Organizarea republicei renane. - Franţa şi separatismul bavarez.

MERSUL CRIZEI POLITICE

— Consultaţiunile.— Efectele împăcărei Mîrzescu.— Al. Constantinescu.— Cine mai pleacă. —

Bucureşti.— Primul ministru continuă consultaţiunele. A avut până acum întrevederi cu d-nii Vintilă Bratianu, Al. Constantinescu şi Duca. Sâmbătă la ora 4 a avut o nouă întrevedere cu d. Mârzescu.

*

Simbătă dimineata, d-nii Al. Constantinescu şi Mârzescu au conferit îndelung. Marţi se vor întruni din nou.

Discuţia s'a învârtit în jurul portofoliului internelor şi cu acest prilej s'a putut constata că împacarea de la Iaşi a inceput să-şi dea roadele.

In adevăr, în ce priveşte internele, şansele d-lui Mîrzescu sporesc mereu.

*

D. Jean Th. Florescu a recunoscut faţă de un ziarist că iesă din minister. Totodată a informat că d. Mîrzescu joacă o carte mare şi foarte îndrăzneaţă. D-sa i-a spus primului ministru că d. Vintilă Bratianu a dat greş cu politica lui financiară şi că ar fi deci bine să treacă la industrie şi să lese altora finanţele.

*

Printre cei care pleacă este şi d. Sassu, căruia i s'a şi organizat cunoscutul banchet de la Vaslui. D. Mârzescu a primit însărcinarea să-l consoleze pe d. Sassu.

Opoziţia pregăteşte manifestaţii de stradă

Bucureşti. — Se anunţă faptul caracteristic că, pentru ziua de 15 Octombrie data redeschiderei parlamentului, toate localurile din Capitală, în care se pot ţine întruniri publice, au fost închiriate de opoziţie.

Se prevăd situaţiuni încordate, în legătură cu manifestaţiuni populare de stradă.

*

In cercurile opoziţiei se vorbeşte de forte serioase demersuri pentru o apropiere între d-nii Maniu şi generał Averescu, şi partidele lor.

Germania ameninţată de dezmembrare

Organizarea republicei renane—Separatismul bavarez.

Amsterdam — Şeful mişcării separatiste din Renania, d Mattes, a declarat corespondentului ziarului „Telegraph“:

„Republica Rhenaniei va fi proclamată în toamna aceasta, şi dacă va fi nevoe, chiar cu preţul unei revoluţii.

Noua republică se va întinde dela Olanda până la Palatinat, cuprinzând şi regiunea industrială cu Eberfeld, Barmen şi Maienţa. Populaţia va fi de cincisprezece milioane locuitori.

Articolele fabricate vor fi exportate prin Belgia şi Olanda; în nici un caz prin Hamburg sau Brema.

Membrii guvernului vor fi exclusiv persoane din regiunea renană; nici prusieni nici francezi nu vor fi admişi la conducerea republicei“.

*

Paris.— Cu privire la mişcarea separatistă din Bavaria, se comunică dela Quai d'Orsay:

Cu toate că tratatul din Versailles nu conţine o clauză expresă în care să interzică restabilirea anarhiei în Germania, totuşi Franţa n'ar permite restaurarea regatului bavarez, căci pericolul ar fi iminent ca Bavaria devenită regat să anexeze Austria şi să restaureze şi acolo monarhia.

*

Declaraţiile lui Stresseman

Corespondentul ziarului „Popolo d'Italia a luat un interview lui Stresseman care a declarat:

Relele economice ale Germaniei îşi au izvorul fără îndoială în politica intransigentă a d-lui Poincaré. De aici a rezultat prăbuşirea mărcii şi miseria întregii economii naţionale germane.

Cu toate că disperarea populaţiei a ajuns la un punct extrem, *mişcarea separatistă nu va avea succes fără ajutorul străin.* Chiar in Rhenania sunt puţini aceia ca e vor separaţia de Reich. Cea mai mare parte a populaţiei rămâne credincioasă patriei.

Descoperirea unui atelier

pentru fotografii pornografice

Chişinău. — In urma unui denunţ, un comisar de la siguranţa locală făcând o descindere în casa lui Mih. Zilescic din Visterniceni, a găsit pe fotograful Moritz Stingaci în momentul când fotografia o tânără pereche într'o situaţie obscenă.

In urma cercetărilor s'a stabilit că cei doi tineri aflaţi în pielea goală sunt: prostituata Maria Cernetchi şi un oarecare Gh. Condeei, şi că aceştia veniau foarte des în aceasta casă, spre a poza pentru fabricarea de fotografii pornografice.

Atât fotografii cât şi cei doi complici ai săi, au fost daţi în judecată.

Lupta dintre un flăcău şi un Vultur

— Pasărea de pradă îşi sfîşie adversarul —

Chişinău. Din Bălţi ni se comunică că în comuna Baurei din acest judeţ a avut loc o luptă între un flăcău şi un vultur, în una din viile vecinate, in următoarele împrejurări:

Pe când flăcăul Andrei Prodan în vârsta de 18 ani, lucra în via tatalui său, la un moment dat, vede o pasăre uriaşe lăsându-se din zbor în vie.

Apropiindu-se de locul unde căzuse pasărea, vede un vultur uriaş care repezindu-se să prinză un epure, se impiedicase cu aripile într'o tufă.

Văzând apropierea flăcăului, vulturul face un efort, scapă, şi cu o lovitură puternică de aripi culcă la pământ pe băieţandru.

In urmă, cu ghiarile îi sfâşie pieptul şi-i scoate un ochiu şi se ridică in văzduh pierzându-se in depărtări.

Tânărului i s'au dat de alţi lucrători, veniţi in grabă, ajutoarele necesare.

Evreii şi antisemitismul „Viitorului“

O delegaţie la primul ministru.— Anchetă în sinagogi.

Bucureşti. — Faţă de susţinuta campanie antisemită a ziarului oficios „Viitorul“ conducătorii populaţiei evreeşti au decis următoarele:

a) Primul rabin Niemerower a făcut o cerere ministrului cultelor prin care reclamă o anchetă din care să se constate că în nici o sinagogă nu s'a produs vr'o aforisemie împotriva vre'unui ziar, şi nici inpotriva »*Universului*».

b) Preşedintele comunităţei din Capitală a făcut o cerere identică in ce priveşte sinagogile din Capitală, dependinte de acea comunitate.

c) O delegaţiune a U.E.R. in frunte cu d-nul Filderman se va prezinta Marţi primului ministru pentru a-i înmâna un memoriu, prin care se protestează împotriva învectivilor antisemite ale oficiosului guvernului Cu citate „Viitorul“ se va dovedi primierului că în or-ce împrejurare, fie şi de polemică personală, „Viitorul“ face imediat antijidovism şi huliganism.

Criza germană

Ex-kaiserul Wilhelm în acţiune

Paris. — „Echo du soir“ publică următoarea ştire din Anvers:

Kronprinzul german a sosit ieri seară la Dorn unde a conferit cu mai multe persoane din Munchen Fostul Kaiser a prezidat conferinţa.

Ex-kaiserul şi Kronprinzul sânt mult afectaţi de agitaţia prinţului Rupprecht al Bavariei.

*

Von Kahr, dictatorul Bavariei, a interzis, aub ameninţarea pedepsei cu moarte, tuturor supuşilor germani de a da concurs puteri'or de ocupaţie.

Aceaată ordonanţă a făcut o impresie foarte rea la Paris.

*

Guvernul saxon tratează cu comuniştii pentru intrarea a cestora în guvern.

Situaţia Europei este rea...

declară d. Lloyd George

Londra 7.— «Daily Express» află din New-York că d. Lloyd George a fost salutat de mai multe mii de persoane, la sosirea sa în New-York. Niciodată un barbat de stat european, de la marele război incoace, nu s'a bucurat de ovaţiuni atât de grandoase.

In convorbirile avute cu reprezintanţi ai presei, d. Lloyd George a declarat că situaţia Europei este rea. Situaţia ar fi fost mai bună dacă ar fi fost acceptată propunerea d-lui Hughes de a se stabili capacitatea de plată a Germaniei de către o comisiune imparţială.

Incă nu-i prea târziu; dar situaţia de astăzi este cu mult mai rea decât in timpul când d. Hughes a făcut propunerea.

Certuri la Liga Chiriaşilor

O furtunoasă adunare generală

Bucureşti.— Ieri dimineaţă a avut loc în sala Constructori, adunarea generală a Ligei Chiriaşilor din Capitală.

S'a discutat asupra situaţiei unor membri din comitet acuzaţi că au delapidat fondurile Ligei.

Şedinţa a fost foarte agitată. S'au format două tabere, în frunte cu d-nii Camburopol şi Gane-Marinescu şi s'a ajuns la încăerări.

După liniştirea lucrurilor, s'a instituit o comisiune care să ancheteze gestiunea d-lui Camburopol.

S a ales apoi un nou comitet al Ligei cu d. dr. Rădulescu preşedinte şi ca membri d-nii Gane-Marinescu, Preiss, Magder, Goldenberg, Camburopol, d-na Tischler, Galciurescu, Caragiali etc.

Congresul averescan din Chişinău

— Dispoziţiile luate de comitetul organizator —

Congresul partidului Poporului, va avea loc negreşit la Chişinău în zilele de 14, 15 şi 16 Octombrie.

Congresiştii vor sosi în ziua de 13 a lunei.

Vor avea loc două şedinţe pe zi: dela 9—1 a. m. şi dela 5—8 p. m.

Prima şedinţă, va avea loc în ziua de 14 Octombrie la ora 5 seara.

*

Şedinţele se vor ţine în sala eparhială.

Pentru găzduire, s'au întocmit trei birouri principale: unul pentru oaspeţi din Muntenia şi Oltenia, al doilea pentru Transilvania şi Bucovina şi al treilea pentru Moldova şi Basarabia.

Banchetul va avea loc în seara de 15 Octombrie, în sala Teatrului Naţional.

Sunt 1000 de tacâmuri. Fie care congresist îşi plăteşte tacâmul care e de 300 lei.

*

D. General Averescu soseşte în Chişinău la 14 Octombrie cu trenul de 12.

Chestia Argetoianu remâne încă învăluită într'o nebulocasă.

Dan.

Revoluţie în Portugalia

Madrid —La Oporto (Portugalia) revoluţionarii au încercat o răscoală, dar guvernul a rămas stăpân pe situaţie

Autotităţile au fost vestite din vreme, aşa că au ţinut trupele pregătite pentru orice întâmplare.

Când revoluţionarii au atacat cazărmile, armata a intrat în funcţiune O parte din revoluţionari, în majoritate marinari, au fost arestaţi Printre ei se află căpitanul Dela Garde, şeful răsculaţilor.

DEPURATIVUL REGENERATOR

Cel mai puternic depurativ-vegetal **SALPARILL** Cel mai puternic depurativ-vegetal

recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: gută, litează renală, boli de Piele, ecseme, boli sifilitice etc. şi în orice afecţiuni ale sângelui viciat.

CHEMIX S. A. Bucureşti

Depozit general pentru Moldova, Basarabia şi Bucovina, pentru toate preparativele „CHEMIX“

Farmacia Dr. KONYA — Iaşi

Depozit general „LA CAMILA“ Iosef Marcu

Str. Anastasie Panu 47 Iaşi

Cereţi pucioasă pentru afumat vase „FLORIDA“

Biblioteca Universității Loco
BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ IAȘI

ANUL [illegible] No. 49[illegible]

2 lei NUMARUL

JOI 11 OCTOMBRIE 1923

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACȚIA
[illegible] STR. BĂRZESCU Nr.
TELEFON No. 300

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Bulgaria şi România

„Dimineaţa" de eri publică o convorbire cu d. Nedelcoff, fost secretar al legaţiei bulgare din Bucureşti subt regimul agrarian. Cuvintele d-lui Nedelcoff nu pot fi puse la îndoială.

Din pricina revoluţiei comuniste, guvernul bulgar a decretat starea de asediu. Luptele au decurs repede şi singeros: bolşevicii au pierderi de peste 20.000 de oameni — morţi şi rîniţi. Dar, după potolirea acestei răcoale ca e pusese în primejdie ordinea de stat, guvernul a ridicat aproape pretutindeni starea de asediu, menţinând-o numai în câteva localităţi.

„Dar şi în aceste localităţi, — spune mai departe d. Nedelcoff, — starea de asediu va fi ridicată în curînd, fiindcă la 18 Noembrie vor trebui să aibă loc alegerile parlamentare, Constituţia prevăzând că alegerile trebuesc făcute cel mult două luni dela dizolvarea Camerei".

In Bulgaria domneşte un regim militar, care a pus mîna pe putere printr'un pronunciamento. Acest regim a fost, acum cîteva zile, în primejdie de răsturnare (Şi nimeni nu-şi face iluzii asupra modului cum ar fi lichidat comuniştii pronunciamentul militar). Totuşi guvernul se gândeşte la „constituţie, — la alegeri şi chiar la termenul fixat de Constituţie pentru alegerile generale.

In afară de acest lucru, ne mirăm cum, chiar dela început, un guvern militar, urcat la cîrmă printr'o lovitură de stat, a putut renunţa peste cîteva săptămîni la starea de asediu. Mirarea noastră ia proporţii şi mai mari, cînd acest guvern militar, — după o încercare serioasă de revoluţie comunistă care-l silise să suspende legea ordinară, — suspendă, peste cîteva zile, starea de asediu a roape în toată ţara, pregătindu-se s'o suspende peste tot... în vederea alegerilor.

Cum? Alegeri în Bulgaria, subt un guvern militar, după revoluţia bolşevică şi *fără starea de asediu*, respectîndu se chiar termenele constituţionale? Intr'adevăr, straniu...

*

Credem că nu-i nevoe, pentru stabilirea contrastului, să descriem — punct cu punct — situaţia dela noi... unde domneşte un guvern civil, constituţional, de ordine...

Este destul să remarcăm că după cinci ani dela pacea noastră, Romînia — în mare parte — trăeşte, deşi nu-i primejdie de revoluţie, tot subt regimul cenzurii şi al stării de asediu, alegerile făcîndu-se tot cu baioneta.

La urma urmei, aceasta-i situaţia Orice protestare are o doză de naivitate.

Avem însă dreptul, într'o privinţă, să ne indignăm: De ce ne batem joc de Bulgari? Caci Bulgarii — trebue să recunoaştem cu toată jertfa sentimentului nostru naţional — şi subt regim reacţionar, cazon chiar, sînt cu mult mai înainte decît noi.

Chiar încercările agrariene şi comuniste din ultimul timp dovedesc o conştiinţa civică a maselor, dealtfel cari concesiunile constituţionale ale guvernului în faţa opiniei publice — care pretinde, cu forţă, libertate, alegeri, etc..

Dar, iarăşi repetăm întrebarea: Atunci de ce ne batem joc de Bulgari?

M. Sevastos

Frauda cu paşapoartele

Bucureşti. — In urma arestări celor doi directori ai societăţii de navigaţie Brist s h-America-Line, cercetările au continuat şi au mai fost arestate ieri câteva persoane între care şi o doamnă.

S'a stabilit că agenţia aceasta, de convenienţă cu persoane influente, făcea pe scară întinsă trafic cu paşapoarte false.

Depreciarea completă a leului

Câteva fapte semnificative

Mult trâmbiţata refacere financiară a d lui Vinti ă Brătianu nu numai că nu dă roade pozitive, dar duce treptat la distrugerea completă a valorii hârtiei de bancă a statului nostru. Câteva fapte înregistrate zilele acestea, dau măsura acestei situaţii

La Botoşani, un proprietar şi-a arendat moşia în schimbul obligaţiei de a i se da: 2 vagoane de grâu, 2 orz 2 porumb şi 1 ovăz.

Cineva a făcut o ipotecă socotind leul la valuta de 8 centime. Dacă leul scade, se urcă proporţional ipoteca, iar dacă leul se urcă, ipoteca scade, tot proporţional

Acest fel de tranzacţii dovedesc completa neîncredere în banul românesc.

Ce măsuri ia guvernul pentru a opri cel puţin acum ruina completă a creditului ţării? Oricine va conveni că nici discursurile d-lui Jean Tehaş, nici activitatea d lui Moşoiu şi nici chiar remanierea nu sânt suficiente pentru rezolvarea unei chestiuni aşa de grave. Şi totuşi până acum cei dela cârmă n'au dovedit că pot face mai mult

In loc de însemnări

Arta de a ceti jurnalul

Trebue un meşteşug special pentru a ceti un ziar? Iată desigur întrebarea mai mult sau mai puţin ironică pe care şi-o vor pune mulţi văzând titlul de mai sus. Totuşi aşa este. O mare parte din public nu ştie să folosească o gazetă, adică să găcească în dosul faptelor însemnate zi cu zi, spiritul vremii, nici să reţină ceiace trebue dintr'un comentar sau dintr'un articol care vrea să fie just şi obiectiv.

Sânt mai numeroşi încă aceia care pricep tocmai pe dos cele scrise în ziarul lor favorit.

Aşa se explică pentruce se găsesc cetitori şi admiratori pentru unele publicaţii absolut nule sau care serveso, în fond, cauzele cele mai antipatice şi mai dăunătoare marei mulţimi. Şi tot neînţelegerii se datoresc acele vizite la redacţii a unor cetăţeni de treabă, ce scot timid din buzunar un colţ de jurnal pentru a-ţi arăta câteva rânduri asupra cărora sânt nedumeriţi şi câteodată chiar revoltaţi.

Criza acestor nesjunsuri stă adesea în raporturile reciproce între cetitorii ziarelor şi cei cari le scriu.

Adesseori redactorul întrebuinţează un limbaj prea greoiu, încărcat cu neologisme şi cuvinte tehnice.

Aici vina toată cade asupra lui: un măcinător de condeiu trebue să întrebuinţeze o limbă cât mai curată şi mai limpede. Câteodată însă el nu e înţeles pentrucă vorbeşte dela o tribună prea înaltă. In acest caz, publicul trebue să tindă a se ridica până la el. Una din cele mai frumoase meniri a ziaristului este tocmai acţiunea aceasta de continuă magnetizare a maselor greoase şi amorfe.

I.

Actualităţi din afară

Trei baloane ale Cupei Gordon Benett au fost trăsnite. — Concursul pentru cupa Gordon-Benett a baloanelor sferice început la Bruxelles, a înregistrat de la început incidente dramatice; două baloane s'au rupt la plecare, altele două au fost trăsnite în aer, trei aeronauţi au fost omoraţi, altul grav rănit.

Balonul „Geneva" a fost atins de un fulger şi a căzut în apropiere de Anvers. Cei doi aeronauţi care se aflau în nacelă au fost complect carbonizaţi. Balonul spaniol „Polar" a fost pulverizat complect în aer de furtună şi a căzut nu departe de celălalt balon.

O a treia catastrofă s'a produs în nordul Brabantului olandez, balonul U. S.-Anny 6 (Statele Unite) a fost trăsnit şi cei doi ofiţeri care îl conduceau au fost omoraţi.

Cronica Culturală

CONVULZIUNILE SPIRITUALE ALE GERMANIEI NOUI

— „Jugendbewegung". — Spre o nouă cultură. — Imoralitate şi spiritualism haotic — Din haos va răsări lumina. —

Este interesant de urmărit chipul cum se manifestă astăzi tinerimea germană, în nouile ei aspiraţiuni, pentru a înţelege tendinţele Germaniei de după catastrofa războiului.

In primul rând se observă în Germania o adevărată luptă pentru felul de a concepe viaţa In acest sens, fiinţează asociaţiile „*Jugendbewegung*" (mişcarea tineretului), care derivă într'o câtva de la vechile grupări de „Wandervogel" (paseri călătoare). Dar pe când acestea aveau mai mult un scop sportiv, asociaţiile tinerimei de astăzi pleacă de la noţiunea insuficienţei tipului uman creat de cultura germană, şi tind spre o nouă cultură.

Se urmăreşte în special o reacţiune contra influenţei atotputernice a Statului care reduce totul la un nivel comun, propovăduindu-se în schimb credinţa că viitorul unui popor atârnă cu precădere de înmulţirea spiritelor independente şi de bogăţia vieţii individuale.

Până acum, cultura germană în loc să creeze personalităţi, a creat numai spirite subalterne prevăzute cu cunoştinţe de specialitate.

Se poate spune că „Judendbewegung este o luptă a copiilor contra părinţilor.

*

Această mişcare a tineretului a luat naştere în mediurile burgheze, dar totuşi este în fond o mişcare antiburgheză, fără a avea însă un caracter hotărât revoluţionar. Tineretul muncitoresc asociat mişcărei, se interesează prea puţin de regimul republican, sau comunist, sau chiar de îmbunătăţirea condiţiilor de muncă. Acestea sânt privite ca lucruri secundare.

Şi dacă totuşi tineretul se înrolează în organizaţiunile socialiste şi sindicale, o face cu scopul de a găsi o morală nouă, o cultură socialistă a omului nou.

*

„Jugendbewegung" se menţine departe de partidele şi doctrinele politice, înnecându-se într'o spiritualitate haotică. Unii se aruncă în romantism, alţii se îndreaptă spre evul mediu sau spre morala antichităţii; alţii se proclamă adepţi ai lui Rousseau, Tolstoi, ori Buda; în fine, alţii caută refugiul în misticism, teosofie şi ocultism.

Adesseori se încearcă experienţe care dau rezultate rele. Aşa, s'au creat colonii rurale în care băeţi şi fete încercau să ducă o viaţă comună, dar n'ajungeau decât la o imoralitate desăvârşită.

*

Până acum e vorba de o cheltuială fără folos a forţelor intelectuale şi morale. Dar e numai un început. Tinerimea germană ştie ceia ce vrea să părăsească, dar nu ştie tocmai bine unde vrea să ajungă.

Dezorganizarea socială în care războiul a prăbuşit Germania, a provocat şi complecta anarhie spirituală. Noua generaţie germană se frământă şi pipăe în haos forme şi condiţiuni noui de viaţă Şi netăgăduit că, din haosul acesta, va răsări lumina nouă, ca îndrumătoare a unei lumi mai avansate.

Comp.

Revoluţia portugheză

— Proclamarea legei marţiale —

Roma. — Ziarele anunţă din Madrid că in nordul Portugaliei a izbucnit revoluţia.

A fost proclamată legea marţială. La căile ferate s'a declarat grevă.

Revoluţia a fost pusă la cale de opoziţia conservatoare şi e îndreptată împotriva preşedintelui Gomez, care are astăzi puterea guvernamentală.

La Lisabona s'au aruncat mai multe bombe.

Finețurile

d-lui Jean Tehaş

D. Jean Tehaş s'a zvârcolit ani de zile pentru căpătuială politică, a cultivat mahalalele Bucureştiului şi a trecut dintr'un partid într'altul Şi iată că după război, când apele s'au tulburat şi gunoaele au ieşit la suprafaţă, d. Jean Tehaş şi-a văzut visul cu ochii.

In calitate de ministru, d. Jean Tehaş s'a întrecut în neghiobii, compromiţându-şi popularitatea pe care cu atâta trudă şi o stabilise la periferiile Capitalei

Iar acuma când remaniarea îl asvârle de pe fotoliul ministerial, d. Jean Tehaş caută să şi reconstitue prestigiul de odinioară faţă de mahalagii Capitalei şi să şi recapete simpatia presei să l zicem — independente.

Astfel, d. Tehaş bombardează lumea cu interviewuri şi declaraţiuni, în chestia chiriilor şi a regimului presei, manifestându şi dragostea pentru chiriaşi şi amorul de libertate.

Dar finețurile acestea sânt zadarnice. Lumea îl ştie cât a preţuit ca ministru al justiţiei. Faimosul orat politic Jean Tehaş şi-a mâncat lefteria. **A.**

Aspecte basarabene

Noi vrem pământ...

Flămând şi gol, făr'adăpost
Mi ai pus pe umăr cât ai vrut...
COŞBUC

de T. Vicol

Pământul şi aerul sunt două surse principale, pe care natura le pune la dispoziţia omului pentru a trăi.

Aerul până astăzi încă nu este proprietatea nimănui: respiri cât îţi trebue...

Pământul însă a devenit proprietate şi, ceva foarte ciudat, proprietate în mâinele oamenilor, care adeseori nu muncesc.

Pentru a se masca această perversiune s'a născocit reforma agrară,

Că această reformă agrară, fie chiar cea mai ideală, după cum s'a afişat cea din Rasarabia, este o mască, când se aplică de oamenii care nu lucrează pământul, e lesne de înţeles.

Am avut ocazia să trec zilnic pe lângă Casa Noastră Judeţ ană şi totdeauna vedeam la poartă ţărani...

— Noi vrem pământ, se plâng ei.

Aceşti oameni muncitori şi proşti n'au avut niciodată pământ şi neştiind formalităţile legei agrare... au rămas şi acuma în ultimul ceas fără pământ.

— Judecata e definitivă, le tae vorba preşedintele.

Ar vrea sărmanii moldoveni să mai spună ceva în apărarea lor... căci ei ştiu multe, multe...

Ei ştiu foarte bine, că pământ este deajuns... pentru că cutare sau cutare funcţionar şi politician găseşte să arendeze atâtea deseatini. Bieţii golani nu pot înţelege, că reforma noastră agrară a dat terenuri disponibile şi s'au f o r m a t atunci din oamenii c a r e nu muncesc cooperative pentru exploatarea terenurilor disponibile.

Vra să zică pentru D-l X sau Y să găsească 15 — 20 ht. de pământ, iar ţăranul care n'a ştiut la timp să-şi regulieze drepturile la împroprietărire rămâne pe drum... adică trebue să lucreze pământul arendat de D-l X sau Y.

— Şi aşa oameni buni, accentuează din nou preşedintele, făcând o mutră de om ocupat şi dându-le să înţeleagă că trebue să iasă

(Continuarea în pag. II-a)

Scrisori din Bucureşti

TEATRUL NAŢIONAL: „ŢĂRANUL BARON"

Comedie în 5 acte de L. Holberg.

Teatrul Naţional era în căutarea unei Comedii de mare succes. Teatrul Popular a dat anii trecuţi două bune lovituri cu „E temporalul" şi apoi cu „Băiat de viaţă". Pe lângă interminabile şi numeroase piese istorice şi de moravuri ale D-lui Iorga, care de care mai îndegeste, mai anoste şi mai puţin teatrale, cele două Comedii au avut un succes de cassă impresionant. Şi Naţionalul era gelos.

Era îndreptăţită oare această gelozie?

De bună voinţa publicului n'aveau să se plângă conducătorii primei noastre instituţii de artă dramatică. Noua burghezie (nouii îmbogăţiţi) şi chiar proletariatul, a cărui pungă sună plăcut astăzi, au nervii tari şi apetit-uri multe. De aceea bucureşteanul, după o masă bună e un mare amator de spectacol, ca şi de viaţa de stradă şi de cafenea.

Mai mult chiar, teatrul Naţional a flatat cu orecare risc pentru buunl gust şi pentru tradiţie, închinările frivole ale nouilui public. Aproape nu s'a montat piesa fără puţină muzică, orchestră şi chiar fanfare, pe scenă şi între culise. Ba chiar în ultima premieră, într'un anumit moment, actorii schiţează câte-va mişcări de daus.

*

Totuş Teatrul Naţional era gelos şi a căutat o comedie de succes. — Holberg a scris o şarjă, care pentru vântul de reacţiune care bate astăzi, ar fi de actualitate. Subiectul e simplu şi tratat ca atare Un ţăran beţiv (ce vreţi mai de actualitate?) adoarme pe-o grămadă de gunoi, după ce bea banii, ce-i încredinţase nevasta. Baronul, proprietarul locului, care caută distracţie cu orice chip, îl ridică pe ţăranul nostru, îl aduce la palat şi-l culcă în chiar patul lui. A doua zi dimineaţă ţăranul, care nu şi crede ochilor, începe a bănui serios că el este într'adevăr baronul şi-şi ia nasul la purtare. Injură, ameninţă, micşorează leafurile, petrece zgomotos, bea mult şi-apoi adoarme... pentru a se trezi iarăş pe grămada de gunoi. Apoi omul e judecat în glumă, de un tribunal şi mai glumeţ şi spânzurat tot în glumă. La urmă nevasta îl bate în serios, baronul îl iartă şi-i dă câţiva taleri. Morala ni se serveşte crudă şi direct într'un tablou de către însuş baronul.

*

Lui Brezeanu rolul i-a convenit de minune. L-a jucat frumos, fără şarjă, dându-i un colorit just şi realist de la un capăt la celălalt al piesei.

Teatrul a fost însă departe de scopul, pe care l a urmărit, cu toate că succesul contează, iar lumea a râs şi a aplaudat cu bărbăţie.

Montarea a fost originală şi în nota nouilor realizări: mijloace simple, efecte mari.

Incolo, nici muzică, nici dansurile nici chiar talentul lui Brezeanu, n'au ridicat valoarea piesei, care este mediocră şi mai ales învechită.

Direcţia Teatrului Naţional n-a avut o inspiraţie fericită şi dacă va continua ace aşi cale, va reuşi să falsifice instinctele inferioare (ale lucrei de astăzi, va reuşi să-şi creeze câ veni urile pentru foştii şi viitorii fraudatori (a cunoaşte cazul recent), dar va f departe de aşi urmări cu succes menirea lui.

Fodor

Bucureşti 2 Oct. 923

A se ceti ULTIMA ORA

Preturi reduse. REZERRVAT 10 LEI — BALCON 5 LEI

Teatru-Cinema Sidoli Astăzi Luni 8 Octomb. 1923
Două matineuri ora 3 și 5½

Filmul care a entusasmat lumea **SIMFONIA A X-a**

de ABEL GANCE autorul celebrului film J'accuse cu celebritățile parisiene EMY LYN, SEVERIN MARS și JEAN TOULOUT etc.

Se reprezintă opera completa 8 acte. Splondida comedie „NU MAI SUNT CAMERE" și interesante călătorii la „VICHY" (Franța) completează splendidul program.

Cu începere de Miercuri 10 Octpmbrie celebra artistă MALY PICON în

Lumea Nouă și Lumea Veche

Teatrul Elisabeta Asociata Trupă Izraelită americană. Direcția I. ETINGHER.

Vineri 12 Octombrie ora 9 și un sfert precis

TOIT ȘTRUFF

piesă în 4 acte de SCHOR, pusă în scenă de **d-l Izidor Buzatt.**

Marele artist d-l Buzatt apare în 2 puternice roluri -- Impresar Herman Braunstein.

Biletele se pot obține de pe acum la casa teatrului Elisabeta.

Vine Tanase la SIDOLI cu 3 reviste superbe

Vineri 19 Octombrie 9 ore seara — **Una și bună** — Revista în 2 acte și 5 tablouri de Durstoy

Sâmbătă 20 Oct. 9 ore seara — **Colac peste pupăză** — Revista în 2 acte și 4 tablouri de Radulescu și Musoni

Duminică 21 Oct. 9 ore seara — **Cine dă mai mult!** — Revistă în 2 acte și 7 tablouri de A. de Herz și C. Tanase însuși

Cei mai renumiți artiști. — Orchestra proprie de 25 persoane. — MARE BALET CU 40 BALETISTE. — Cea mai feerică montare — Decoruri proprii. — 1200 Costume.

Biletele se obțin de pe acuma la Casa Teatrului SIDOLI.

MARELE ȘI RENUMITUL

CIRC KRATEJL

Program schimbat Astăzi Luni 8 Oct. ora 9 jum.

MARI LUPTE FRANCEZE

la care vor lua parte

Nicolae Enache Șampionul Moldovei

Iancu Leibovici Luptător Evreu

Pălănceanu Luptător român. **Comărnescu Gh.** Amateur.

precum și alte 20 numere.

HEMOFER HITEANU

Întărește și îngrașe corpul slăbit, reface globula roșie a sângelui, vindecă fără greș **Anemia** (lipsa sângelui), **Clorosa** (îngele bolnav), redă **pofta de mâncare** pierdută, refăce vigoarea corpului.

LA FARMACII ȘI DROGUERII

D-nii INSTITUTORI

precum și Instituțiile școlare se bucură de rabaturi speciale cumpărând *cărți de școală și material didactic* numai dela *Librăria Universală Str. Cuza Vodă 52* vis-a vis de Casele Braunștein

DOCTOR L.Cazac-Averbuch

Specializat la Berlin

Boli de copii și sugaci

Tratament radical al anemiei *reumatismului rachitismului* și a *scrofulozei* cu

Băi Electrice

de lumină ultravioletă (Höhensonne), Heliodiatermie (Sollux) electroterapie etc.

Strada V. Stroescu (fostă Zoe) No. 7 colț cu I. C. Bratianu

Consultațiunile 3—6

Desinfectarea **caselor și a grajdurilor** numai cu **creolină** (originală Pearson)

Introdusă de 30 ani

De vânzare pretutindeni.

Păziți-vă de imitații și contrafaceri.

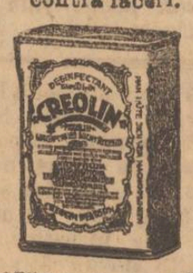

originale numai în tinichelele ca aceasta.

Depozitele se anunță prin afișe speciale. singurii fabricanți: *William Pearson & Co* Ges m b. H Creolin-Werke Wien I.

DOCTORUL

L Weiselberg

Boale interne, nervoase Venerice și sifilis

Str. Anastasie Panu 19 (Piața Halei)

Cons: 9-11 a.m. 2-4 p. m.

PUDRA Eau de Cologne Bouquet d'Origan

originale cu semnătura Charles Duprè

sunt cele mai bune

De vânzare la principalele parfumerii din țară.

Ministerul Muncii

și Ocrotirilor Sociale

Inspectoratul Regiunei VIII Iași

PUBLICAȚIE

Se aduce la cunoștința tuturor fabricelor, stabilimentelor și atelierelor de orice fel precum și tuturor meseriașilor, specialiștilor și acelora care posedă titluri Academice, ori cărți de meșter sau calfă; că în conformitate cu dispozițiunile Art. 11 și 12 din Regulamentul mobilizării armatei și a dispozițiunilor ordinului Comandamentului 4 Teritorial sub No 13791 din 27—IX- ganelor însărcinate cu viza Livretelor (la Cercul pe Recrutare Iași) titlurile ce posedă.

Aceasta servind de bază la întâmpinarea lucrărilor pregătitoare de mobilizare industrială: este în interesul tuturor celor vizați mai sus să prezinte aceste titluri pentru a fi înscriși în recrusământ și mobilizați pe loc la epoca repartiției pe anul 1924—1925.

Inspector Șef al Regiunei VII
I A Ș I

G. Ciurea

Generalul Averescu la Chișinău

Pregătirile averescane, pentru primirea șefului

D. general Averescu va trece prin Iași în dimineața zilei de Duminică 14 Octombrie.

Șeful partidului Poporului, va sosi cu trenul direct București—Chișinău, și după o scurtă oprire, își va continua drumul spre Chișinău.

Se vor face, după cât se afirmă, manifestațiuni de simpatie generalului la toate stațiunile de la Ungheni până la Chișinău.

La Chișinău primirea se va face după un program stabilit de comitetul organizator al congresului.

D. general Averescu va fi găzduit de d. Sergiu Niță, fost ministru și șeful organizațiunei averescane din Basarabia.

D.

Confirmări de medici ieșeni

Direcția generală a serviciului sanitar, în urma raportului favorabil al consiliului superior, a confirmat definitiv pe d-nii Smilovici și Argetoianu, în posturile respective ce ocupă în localitate.

Opinia în Țară

HUȘI

Sosirea fruntașilor ardeleni la Huși. — In urma întrevederii care a avut loc la Botoșani între d-nii Avocat Petru Botez, președintele organizației Partidului Național din Faleiu — chemat special acolo—și d. Dr. Alex. Vaida Voevod s'a stabilit unele chestiuni în legătură cu sosirea fruntașilor ardeleni la Huși.

A fost fixată ziua de 10 Oct. data când vor vizita Hușul d-nii Dr. Alex. Vaida Voevod, A. Lupaș, Aurel Dobrescu și alții.

Cu ocazia sosirii fruntașilor în localitate se vor desbate chestiuni politice importante.

Va avea loc și o mare întrunire publică. Leontin

PAȘCANI

Omorâți de tren.—In ziua de Vineri 5 Oct. a. c., pe când fetița Ștefănica G. Ghiorghiu, traversa linia din fața peronului, a fost lovită de mașina unui tren care manevra, tăindu-i ambele picioare dela gambă în jos.

In stare muribundă, fetița a fost dusă la spital unde a și încetat din viață.

— In ziua de Sâmbătă 6 Octombrie, scriitorul de vagoane G. Niță din Topil, voind să sară din trenul de marfă în viteză s'a lovit de un stâlp, căzând între roțile vagoanelor. Nenorocita victimă a fost tăiat în două.

Culturale. — In curând societatea culturală „Avântul", va da o serbare artistică-literală în folosul fanfarei atelierului C. F. R. Se va reprezenta cu acesta ocazie „O noapte furtunoasă", frumoasa comedie a lui Caragiale.

E de remarcat activitatea pe care o depune această societate în frunte cu președintele ei C. Vargaiici, pentru ridicarea nivelului moral al tinerimii păscănene.

Vestitor.

Expresul București-Iași, atacat cu pietre

— Un profesor universitar ieșan serios rănit —

Expresul, care a plecat Duminică la ora 2 și jumătate după prânz spre Iași, a fost bombardat cu pietre.

In stațiile Cosmești și Tecuci, călătorii ședeau pe la geamuri, privind la trecerea podului.

La un moment dat, un vagon de clasa I-a a fost bombardat cu pietre.

*

La fereastră vagonului un profesor ieșan, citea. O piatră îl lovi în frunte. Profesorul fu umplut de sânge și leșină.

Trenul fu oprit și se dădu profesorului un prim ajutor.

In stația Tecuci profesorul a fost scoborît spre a i se da ajutorul medical necesar. A rămas la Tecuci.

*

Autoritățile au început cercetări pentru descoperirea autorilor acestui atac.

După spusele călătorilor, numărul bandiților trebuia să fie mare, judecând după ploaia cu pietre.

Cercetările însă au rămas infructuoase, până acuma cel puțin.

In preajma redeschiderei universităților

Ce ni spune un profesor de la universitatea din București.

D. Longhinescu distinsul profesor de la facultatea juridică din București a fost cîte-va zile în Iași.

La o întrebare a noastră cu privire la redeschiderea universităților, d. Longhinescu, ni spune:

„Universitatea din București, a funcționat și în anul trecut. Am credința, că în anul acesta va funcționa în chip normal.

„Studenții sunt dornici de arte și nu vor să mai piardă anul.

»Eu, hotărât, încep cursul»

D. Longhinescu și-a exprimat credința că și Universitatea din Iași, își va reîncepe activitatea. D.

Mersul crizei politice

— Intrevederea dintre d-nii Constantinescu, Vintilă Bratianu și Mârzescu —

București. - Ieri după amiază la ora 4 o consfătuire a avut loc între d-nii Vintilă Bratianu, Mârzescu și Al. Constantinescu, la locuința acestuia din urmă.

Asupra acestei consfătuiri, s'a anunțat că ar fi fost vorba de unele discuții în legătură cu situația economică.

De fapt însă, s'a discutat asupra titularului de la departamentul internelor. Se afirmă că și d. Al Constantinescu a fost de acord asupra imposibilității ca reforma administrativa să fie supusă votării de general Văitoianu ca ministru de interne. In consecință, plecarea d-lui Vaitoianu de la interne este definitiv decisă.

Dar cine-l va înlocui? Aceasta încă nu se poate afirma.

A t fapt politic nou nu s'a mai produs pe ziua de ieri.

Ciocnire de trenuri

pe linia Feldioara-Palanca-Bacău

— Zece călători răniți —

Bacău.— Trenul de persoane No. 728, plecat din Feldioara-Războeni spre Bacău (linia Palanca), a tamponat în stația Măcluj trenul de marfă No. 2511.

Accidentul s'a întîmplat din cauza că personalul a fost greșit îndrumat pe linia II-a.

Locomotiva și două vagoane au fost deteriorate. Zece călători sunt răniți.

Demisia d-nei Mărzescu

— din comitetul școlar al Conservatorului

D na Zoe G. G. Mărzescu, și a reînoit demisia din demnitatea de președinte a comitetului școlar al Conservatorului de muzică și declamațiune din localitate.

Demisia distinsei doamne este și va fi adânc regretată de toți acei cari se interesează în bine de această instituțiune.

D.

Căminul studenților în medicină

— Data inaugurării —

Inaugurarea căminului pentru studenții în medicină, se va face la 21 Octombrie.

D. G. G. Mârzescu, ministrul sănătății și mulțumită căruia s'a creat acest cămin, va lua parte la solemnitatea inaugurării.

Pentru întreținere, s'a alocat suma de 22 lei pe zi de student.

Solemnitatea religioasă la inaugurare, va fi oficiată de însuși I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

D.

Noi membri corespondenți ai Camerei de Comerț

La Iași.-Vaslui și Piatra-N.

In ședința sa de Sâmbătă, Camera de Comerț din localitate, după recomandarea făcută de d. N. V. Ștefănin, președintele Camerei, a numit un număr de comercianți, membri corespondenți ai Camerei de Comerț

Au fost numiți.

DIN IAȘI.—D-nii N. Anghelescu, I. Brașcu, Natan Gheller, David Hertenberg, H. Cahane, D. Veisselberg, A. Thaler, I. Zoller, Alex M., Einhorn, S. Streiff și Ramader.

Din VASLUI.— D-nii A. Iosefshon și Cezar Zoller.

Din PIATRA N. d-nii Albert Abeles și Sanft.

D.

Cetiți în pagina IV-a

Ultima Oră

telegrafică și telefonică

De închiriat

2 magazii de zid și un pod spațios pentru mărfuri sau cereale în str. Elena Doamna 39, la proprietar vizibile numai între orele 9—11 dimineața.

Acţiunea corpului didactic primar
din oraşul şi judeţul Iaşi

— Fuziunea asociaţiei institutorilor cu asociaţia învăţătorilor. —

Ieri la ora 5 şi jum. a avut loc la şcoala de băeţi „Gh. Asachi" adunarea generală a membrilor societăţii institutorilor şi institutoarelor— Secţia Iaşi.

La această adunare a luat parte şi un însemnat număr de învăţători din judeţ pentru a discuta în principiu fuziunea celor două asociaţii, a institutorilor şi învăţătorilor.

*

D-l Trifan expune scopul participării la această adunare a numeroşilor învăţători, făcând apel la unirea membrilor celor două asociaţii.

*

D-l *Victor Munteanu* preşedintele asociaţii institutorilor face istoricul vieţii celor două organizaţii ale Societăţilor membrilor corpului didactic primar, organizaţii cari în evoluţia lor firească au ajuns la vremea unirii lor, pentru a stabili unitatea sufletească a membrilor corpului didactic primar din tot întinsul Romînii de astăzi.

Această unitate sufletească nu se poate realiza fără o organizaţie temeinic alcătuită, excluzând politica şi tendinţele de arivism care scoboară prestigiul corpului didactic. Pune în evidenţă răspunderea mare ce o are corpul didactic primar acum la organizarea temeinică a ţării, arătând ce rol însemnat are astăzi învăţătorul în opera de armonizare a claselor sociale bântuite de curente—unele destul de primejdioase.—Pune în evidenţă starea disperată materială a învăţătorilor şi institutorilor şi face un călduros apel la unirea şi solidă organizare care va putea impune celor în drept să uşureze traiul atât de greu al învăţătorilor rădicându-li-se astfel şi moralul şi prestigiul fără care şcoala nu poate propăşi.

Îndeamnă la căutarea mijloacelor legale de luptă şi potrivite cu interesele şcoalei în primul loc şi cu demnitatea de apostol, ai culturii, de apostoli ai neamului.

*

Iau cuvântul d-nii Bejenaru, Sandu, Bogdan, Tăzlăoanu, I. Vărănescu, N. Ionescu, d-ra Duca, d-na Ştefănescu etc., şi se hotărăşte în unanimitate unirea în principiu, rămânând ca cele două comitete ale asociaţiilor din localitate să se înţeleagă asupra modalităţii de contopire într'o singură asociaţie iar hotărârile luate vor fi ratificate de o adunare generală, a întregului corp didactic primar din judeţul şi oraşul Iaşi.

Ne mai fiind timp pentru discutarea celorlalte chestiuni la ordinea zilei adunarea generală a institutorilor s'a amânat pentru o altă zi ce se va fixa de comitet ulterior.

INFORMAŢIUNI

x „Opinia" a încheiat tranzacţie cu un mare atelier zincografic din Capitală, pentru a şi procura clişee de actualitate, executate în condiţiuni cu adevărat artistice.

De mâne, ziarul nostru va apărea ilustrat. Chiar în cursul acestei săptămâni vom imprima o serie de excelente clişee privitor la ultima vizită a M. S. Regelui în Iaşi.

x Piaţa valutară. — *Leul a cotat la Paris 7.80.*

Devizele în capitală notează: Francul francez 12,82; francul elveţian 38.90; lira engleză 935; dolarul 217; cor. cehă 6.48: lira italiană 9,82; coroana austriacă bani 0,31, marca polonă 0.06.

x *In cercurile averescane din Capitală asigură că până în câteva zile, acordul cu partidul naţional va fi fapt indeplinit.*

Fracţiunea takistă din partidul naţional împinge la acest acord, în scopul venirei la guvern.

x Aseară un număr de tineri medici, cari au depus teza de doctorat, au luat masa comună la bereria Azuga, cu d. profesor dr. Hortolomeu.

Printre tinerii medici se găsesc şi d-nii d-ri Weiss şi Pollingher, cari au obţinut acum două zile titlul de doctori în medicină.

x In urma aprecierei d-lui director al Teatrului şi de altfel şi a impresiilor înregistrate de ziarul „Opinia" d-na Eugenia Jonak, a fost angajată la Teatrul Naţional.

D-na Jonak debutează în astă-seară în piesa „Cafeneaua cea mică".

x In curând va avea loc în sala teatrului Naţional un mare concert dat de D-ra Corina Balin cu valorosul concurs al maeştrilor Enrico, Mezzetti şi Brevimau. Afişe speciale vor anunţa la timp programul concertului.

x Din partea prefecturei de judeţ au fost delegaţi ca membri în comisia de disciplină în conformitate cu articolul 60 din statutul funcţionarilor publici, d-nii Victor Fara, secretarul consiliului judeţian şi Virgil Popovici administrator de plasă.

x O scrisoare simplă din Augsburg-Germania, pentru străinătate, costă **6 milioane mărci.**

x In urma unei somaţiuni din partea Prefecturii de Poliţie d. Braşcu a fost invitat să scoată caricatura M. S. Regelui din vitrină.

Se ştie că această caricatură a fost executată de d. Miron, cunoscutul caricaturist ieşan.

❑ **Muncitoreşti.** — Vineri seara s'a ţinut în localul muncitoresc din str. Ghica-Vodă, o adunare a tuturor comitetelor sindicatelor afiliate la Comisia Locală.

D. D. Vasiliu a făcut o dare de seamă a congresului sindical de la Cluj. D. Gh. Tanase a propus din partea Comisiei Locale o moţiune în care se interesează atitudinea conducătorilor congresului, motivând că aceştia, prin acţiunea lor au pus mişcarea sindicală din România într'o poziţie critică, de dezorganizare şi neîncredere.

🏫 Direcţiunea gimnaziului „Ştefan cel Mare" din Iaşi face cunoscut că cursurile claselor paralele I-a şi a II-a încep în ziua de Mercuri 10 Octombrie 1923 ora 2 p. m.

Elevii trimişi de Liceul „Naţional" şi gimnaziul „Alexandru cel Bun" vor face cereri de înscriere la această şcoală. Altfel nu vor fi consideraţi ca înscrişi.

Odată cu începerea cursurilor, se va achita şi suma de 1500 lei, sumă ce reprezintă prima rată din taxa şcolară de 3000 lei, după cum a fost hotărât în conferinţa directorilor de la Liceul Naţional.

x Teatrul Naţional Societatea Dramatică Iaş, astăzi Marţi 9 Octombrie, premiera: *Căfeneaua cea mică* comedie în trei acte de Tristan Bernard. Cu debutul M. Gheorghiu un nou element al Teatrului.

Preţurile obişnuite.

La 15, 23 şi 24 Octombrie, compania *Ion Manolescu*, cu piesele: „Gândul", de Le nida Andriew, „Profesorul Klenov" de d-na Bramson, „Pierdut în întunerio", de R. Bracu.

Biletele la Agenţia Braşcu.

MIGRENE
TESTA ALUNGĂ
NEVRALGII

Cum se fura din auto-camionul
— Cine sunt autorii —

Brigada de siguranţă în urma unui denunţ a făcut o descindere în strada Bularga la locuinţa factorului postal Costache Mandache unde a descoperit o mare cantitate de mătăsuri, stofe fine, falsuri, mănuşi, ciorapi de mătase etc.

S'au început imediat cercetările pentru aflarea izvorului de unde proveneau aceste lucruri.

A fost arestat imediat Costache Mandache, fratele său Dumitru Mandache şi şoferul Dimitriu Perju.

Aceştia au mărturisit că sustrăgeau regulat cantităţi mici din coletele mai voluminoase pe care le coseau în urma cu îngrijire la loc, ca să nu se cunoască nimic.

Acest sistem îl practicau de mult timp şi până acum nimeni n'a lămurit nimic căci nu se făcuse nici o reclamaţie la poştă

O cantitate însemnată din obiectele furate au fost găsite şi la locuinţa lui Dumitriu Perju, şoferul camionului.

Ei au mărturisit că marfa o vindeau pe un preţ derizoriu unei doamne anume Tâmpescu Maria din strada Tarmaroc

In urma acestei mărturisiri a fost arestată şi sus numita doamnă.

D. judecător de instrucţie a lansat ieri mandat de arestare contra lui Dimitriu Perju şi contra lui Costache Mandache.

Ceilalţi doi au fost puşi în libertate.

Cercetările urmează întru cât se bănueşte că aceste furturi au şi ramificaţii. A.

O delegaţie
de studenţi bucureşteni în Iaşi

Duminică o delegaţie de studenţi bucureşteni, a petrecut câte-va ore în Iaşi.

Delegaţia a avut câte va consfătuiri intime cu studenţii ieşeni, discutând chestia redeschiderei universităţilor.

Cu privire la cele hotărâte se păstrează încă discreţiune.

❑ Epitropia Generală a Casei Spitalelor Sf. Spiridon Iaşi aduce la cunoştinţă că în ziua de 15 Octombrie a. c. oarele 10 dimineaţa, se va ţine în cancelaria Epitropiei licitaţie publică cu oferte închise, pentru aprovizionarea spitalelor Casei locale cu verdeţuri pe iarna anului curent 1923 | 924 şi a nume:

10.500 kgr. fasole, 30.000 kgr. curechi, 6.500 kgr. ceapă albă, 2,000 kgr. morcov, 3.000 kgr. petrinjel, 2 000 kgr. sfecle roşie, 3.200 kgr. linte, 30.000 fire praz, 15 000 kgr. cartofi roze, 3500 bucăţi ţelină.

Garanţia provizorie 2 .000 lei.

Condiţiunile de aprovizionare se pot vedea în fiecare zi la serviciul Administrativ al Casei.

Licitaţia se va ţine conform art. 72—83 din legea contabilităţii a statului.

DOCTORUL
Jacques Goldner
Boli interne şi de copii
Cons. 2—4 d.a.
Iaşi Str. Mărzescu 17, etaj

Dr. E. Gheiman
Specialist la Viena
Medic a serviciului veneric al Spitalului Militar BOALE DE PIELE şi de PAR, COSMETICA (înlăturarea desfacetelor pielei fetei.
SIFILIS şi VENERICE
ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sifilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute şi cronice prin vaccine şi URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral)
ELECTROLYZA GALVANO-CAUSTICA.
Consultaţiuni dela 2—7 p. m. Str. Gându bis. alături de Cinema Elisabeta

Dr. V. CERCHEZ
MEDIC DE SPITAL
Boli şi operaţiuni de ochi
Consult. 1—4 p. m.
Str. Lăpuşneanu 31, Iaşi

Atenţiune-- Aducem pe această cale la cunoştinţa generală că începând de Astăzi **Luni 8 Octombrie la ora 3, 5 jum. şi seara la 9 jum.**

se reprezintă pe ecranul **Cinema MODERN** Cel mai NOU film -- exempl. complect NOU

operă comletă 10 acte mari 10 **La dixième simfonie A zecea SIMFONIE**

Teribilă tragedie a lui ABEL GANCE autorul lui «JACCUSE»

Cu Mme **EMMY LYN** *şi* **SEVERIN KARS** *principalul interpret din J'ACCUSE*

Filmul acesta rulează pentru I a oară în TOATĂ ŢARA. nu a fost reprezentat decât acum o lună la GAUMONT-PALACE PARIS, si după Iaşi se va reprezenta în Capitală. In luna August a fost prezentat la Sinaia în faţa familiei Regale. — Spectacolul se începe cu o comedie.

Ultima Reprezentaţie
TEATRUL SIDOLI
Turneul trupei din Wilna -- Wilnaer-Truppe
Astăzi Marţi 9 Octombrie 1923 ora 9 seara fix
URIEL ACOSTA
Tragedie în 5 acte de Karl Gutzkow — Tradusă de A. Morewski

MICA PUBLICITATE

Furându-mi-se cecul de Dolari 211 90 din Brazilia— la vedere — pe numele meu îl declar nul şi fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

Rog toate băncile să nu achite acest cec şi să mă înştiinţeze imediat ce s'ar prezenta cineva cu el.

Berco Tenengauser
Comuna Briceva Jud. Soroca

De închiriat dela Sf. Dumitru 1923, trei odăi, bucătărie şi odae pentru servitori la etaj, str. Ştefan cel Mare, ocupate astăzi de Cercul Avocaţilor şi Inginerilor.

A se adresa chiar acolo.

De închiriat imediat, prăvălie spaţioasă în str. Ştefan cel Mare 33, eventual cu aranjament complect pentru bancă sau birou.

Adresa Tschler, str. Gh. Mârzescu 36 etaj.

500.000 lei se caută, cu ipotecă moşie, 250 ha.

Doritorii se vor adresa stradela Banu Coafor de dame Wilhelmina.

Caut două odăi mobilate, eventual şi antret, în centrul oraşului. Oferte sub B. la ziar.

Se caută de către o instituţie financiară un om de serviciu şi un băiat de serviciu cu referinţe bune.

A se adresa la ziar sub B. D.

De vânzare casă situată poziţie frumoasă liberă imediat compusă: 5 camere, antreu, subsol, atenanse, un mic corp de case în curte.

A se adresa str. Albineţ 6 între orele 3 6.

Un geamandan cu piei s'a găsit între Ungheni şi Foleşti şi se află depus la Primăria Com. Ungheni Basarabia. Posesorul se va adresa la Primăria Unghem cu acte în regulă spre a şi-l lua în primire.

Căsătorie Domn Profesionist, având un capital de 500.000 lei doreşte căsătorie cu o domnişoară onestă, având ca zestre 100.000 lei, plus trusoul necesar. A se adresa la doamna Aneta Ştefănescu str. Tataraşi 28.

Cârciumă liberă imediat se predă. De vânzare imobilul din Str. Tataraşi No. 5 compus din 6 camere, un antret, cerdac, pivniţă bună uscată, în curte două camere de locuit, una gheretă tencuită în rând cu cârciuma, magazii şi curte mare, teren circa 700 metri pătraţi, are lumină, apă şi tramvai în faţa casei, cu preţul de Lei 300 000. se fac înlesniri de plată, a se adresa la D-nul Mayer Calmanovici Str. I.C. Brătianu No. 91.

De vânzare: prin licitaţie publică imobilul dotal din Horlau Str. Petru Rareş No. 22 compus din 2 corpuri de case cu 4 camere, antret, bucătarie, grajd atenanse şi livadă cu copaci fructiferi, 1647 metri pătraţi.

Licitaţia începe dela suma de Lei 50. 000 şi se va ţinea la Trib. Botoşani (Marţi) la 30 Oct. 1623 st. nou ora 11 a. m,

Informaţiuni detailate la proprietar, Aurel Gamulea, Contabil Banca Iaşilor, Iaşi.

De închiriat la Isidor Margulies Iaşi Str. Ştefan cel Mare 29, 4 odăi şi o bucătarie foarte confortabile, 2 odăi subsol pentru depozit sau atelier, 3 odăi în cladirea nouă pentru birou sau magazine.

Se caută ucenice la atelierul de croitorie de damă A se adresa Str. Toma Cozma 33 nou.

Cumpăr de ocazie arme, revolvere şi orice fel de muniţiuni de vânătoare.

Adresaţi magazinul B. Dumincatu, piaţa sf. Spiridon 12

Traduceri germano-romîne şi româno germane pentru orice scripte, manuscrise, acte şi corespondenţe, de asemenea orice fel de lucrări pentru maşina de scris.

A se adresa d lui I Bodingher str. Lăpuşneanu 1 (Hala de Vinuri Weintraub).

CAETE ŞCOLARE
condeie, hartie de scris, creioane precum şi ori ce fel de articole şi requisite şcolare, fără rabat, însă *mai eftin ca ori-unde* vinde
Librăria Centrală
str. Gh. Mârzescu 25

Publicaţie — Se aduce la cunoştinţa tuturor acţionarilor „Bancei Neamului" din Iaşi, că până la 15 Octombrie a.c. 1923 să achite la Cassa Băncei din Iaşi str. Eternitatea 64, al doilea vărsământ de 30 la suta asupra sumelor subscrise, cunoscând că în caz contrar, consiliul va aplica dispoziţiunile codului de comerţ; osebit va pe cepe dobânda de întarziere la sumele rămase în restanţă. **Direcţiunea**

La Isidor Margulies - Iaşi
Str. Ştefan cel Mare 29 se angajează: un tânar pentru încasari şi agent local, un tânar pentru magaziner o dactilografă şi un paznic de noapte.

Sfatul Negustoresc
— IAŞI —
Se aduce la cunoştinţa D-lor Comercianţi că la Sfatul Negustoresc a început să funcţioneze un *serviciu de contabilitate* pentru ţinerea registrelor la zi.

Acei cari doresc a se folosi de acest serviciu sunt rugaţi a se adresa la Sfatul Negustoresc între orele 9-12 dim. sau 4-6 după amiază.

Domnişoară, care cunoaşte perfect corespondenţa germană şi franceză se angajează de o mare societate comercială. A se adresa la ziar sub *corespondentă.*

„AESCULAP"
Marque deposée
Intreprindere de instrumente medicale **Mihail Maté CLUJ**
Str. N. Iorga 2.
Cel mai mare depozit al Romaniei de instrumente medicale şi de instalaţii de spitale şi sanatorii. Depozit permanent de aparate electrice, instalaţiuni de laborator, articole necesare la îngrijirea bolnavilor, pansamente, microscoape „Reichert" aparate Rontgen, lămpi de quarţ cu preţuri originale de fabrică. Reparaturi de Injector „Record" se fac la moment şi eftin. La cerere servesc cu plăcere cu oferte de preţuri.

BANI CAUT
pentru plasat în ipoteci rangu
M. Şerbănescu
67 Strada Cuza-Vodă

Ultima oră

COMPLOTUL FASCISTO-ANTISEMIT

Gravele descoperiri din Capitală.

Declarațiile cancelarului german.

CRIZA GERMANIEI

Ideia rezistenței pasive dăinuește

Importantele declarații ale d-lui Stresemann în Dieta prusiană — Opoziția comuniștilor.

— Serviciul telegrafic special al ziarului „Opinia". —

Berlin.— Inceputul ședinței dietei prusiene era așteptat cu mare interes. Președintul Loebe a comunicat că dificultățile survenite, care au provocat amânarea ședinței de Marța trecută au fost aplanate Duminică la amiază.

Inainte de a se intra în ordinea de zi, comunistu Könen propune o moțiune prin care se suspendă ordonanța bavareză contra lui Streik și a cerut să fie discutată odată cu declarația guvernului, de oarece dieta după proectul majorității, are azi ultima ședință.

Comunistul Hoellein propune suspendarea censurei decretate de ministrul apărarii al Reichului. Cuvintele oratorului sînt acoperite de vociferări și protestări.

*

Stresseman ia cuvântul. Comuniștii strigă : „Perdeaua lui Stinnes vorbește !"

Stresseman răspunde : Pot să vă asigur că Stinnes n'are nimic a face cu refacerea cabinetului.

Cancelarul prezintă apoi pe membrii guvernului și răspunde criticilor îndreptate împotriva lui dela ultima criză. Invinuirea că guvernul ar fi capitulat, provine din necunoașterea faptelor Rezistența pasivă a trebuit să înceteze nu pentru a face pe placul d-lui Poincaré, ci pentrucă n'am mai putut să ne menținem fără să ne prăbușim financiarmente, A preda o cetate pentrucă, când cele din urmă provizii s'au sfârșit, este un lucru de care nici un om cu dragoste de țară nu trebue să se rușineze.

Cancelarul continuă : In țara noastră lipsește curajul responzabilității, Aceasta se vede din atitudinea forțelor economice la refacerea guvernului. Dacă ideia rezistenței pasive a eșuat, **aceasta nu dovedește că ideia era falșă. Ea continuă să stabilească, arătând că pe Rin trăește încă poporul și că vrea să trăiască credincios chiar în nenorocire și mizerie, nației germane.**

Stresseman critică faptul că Aliații n'au răspuns ofertei germane. Germania a probat deajuns bunăvoința sa. Acum Franța trebue să probeze că în adevăr nu urmărește anexiuni. Suveranitatea in aceasta țară e o noastră. Așa este și așa va rămâne ! Intreaga dietă izbucnește în aclamații.

Cancelarul se ocupă mai departe de tendințele subversive. Spune că mișcarea din Bavaria care amenință că va merge asupra Berlinului motivează legea marțială.

Noile imprejurări silesc la impozite grele dar și la restrîngerea cheltuelilor. Vorbește despre nevoile de organizația internă. Vechea lege administrativă va trebui suprimată. Se vor lua măsuri contra prețurilor de monopol care exced prețul pieții mondiale. Timpurile nenorocite cer ca dispozițiile urgente să fie luate fără a fi trecute prin aparatul parlamentar. In toată activitatea de azi trebue să se aibă în vedere datoriile către generațiile viitoare.

Discursul cancelarului a fost foarte aclamat de partidele din majoritate. Comuniștii l-au însoțit cu vociferări și protestări.

D. Poincaré răspunde lordului Curzon

— Franța nu-și schimbă politica —

Paris.—D. Poincare a ținut Duminică un discurs la Ligne en Barrois, tratând mai întâiu despre evenimentele din Ruhr în felul cunoscut.

Polemizând cu lordul Curzon premierul francez a declarat : Oricine ar fi oamenii care vor conduce mâine soarta Germaniei, noi ne vom rămâne credincioși. Vom continua să cerem garanții durabile pentru siguranța noastră și reparațiuni. Vom lua notă de propunerile precise numai când vom constata la fața locului că rezistența a încetat și că livrările și-au luat cursul normal. Sperăm că cu vremea acei din aliați care n'au aprobat încă atitudinea noastră, vor învăța să o judece. Publiciștii englezi care cred că opinia publică franceză se va schimba, se înșală. Majoritatea parlamentului aprobă politica guvernului.

Intrarea trupelor turcești

în Constantinopol

Constantinopol.— Trupele turcești au intrat Duminică în Constantinopole, fiind alarmate cu entuziasm de populație.

Orașul era pavoazat. Seara au fost iluminații, întreaga zi au fost serbări populare.

Isprăvile banditilor

București. — O bandă compusă din 8 tâlhari a voit să pătrundă în Dobrogea la punctul Cutlievo.

Banditii au tras asupra grănicerilor noștri, ucigând mortal pe un soldat. Apoi s'au retras pe teritorul bulgar.

GRAVUL COMPLOT

fascisto-antisemit din Capitală

Se pregătiseră asasinate.— Descinderile parchetului și poliției.— Confiscări de arme și documente.—Senzaționale arestări.

— Din ediția I-a specială. —

Incepând de aseară dela ora 7 și până astăzi la ora 5 dimineața, parchetul, Siguranța și poliția au făcut numeroase descinderi la cuiburile fasciste din Capitală.

Acțiunea aceasta s'a întemeiat pe indiscrețiunile și denunțurile chiar ale unor fasciști și a dus la descoperiri senzaționale.

Autoritățile s'au aflat în fața unei noui laturi a mișcărei fasciste, cu noui planuri și nume de persoane.

Descinderile s'au făcut cu o chibzuială bine aranjată la ceasurile din noapte când și persoanele indicate și documentele au putut fi găsite.

*

După prima examinare a documentelor confiscate, d. procuror Râșcanu a început o nouă serie de perchezitii la ora 5 dimineața.

S'au arestat până acum 20 persoane, din care unele cu vază și dintr'un mediu social cel puțin tot așa de important ca acel militar.

*

Din primul moment s'a putut afla că se pregătise o lovitură pentru care numeroși propagandiști lucrează și în provincie și în special la sate.

Parchetul dn Ilfov a fost înștiințat că în aceiași noapte s'au executat descinderi în orașe din Moldova și Ardeal, cu scopul de a se paraliza acțiunea subversivă în toate centrele deodată.

Se va deschide acțiune publică sub inculparea de complot contra Siguranței statului, conspirațiuni și pregătiri de asasinate.

Descoperiri extrem de grave

— Relațiuni din sursă oficială —

In legătură cu cele de mai sus se anunță din sursă oficială :

S'a stabilit judecătorește că era vorba de asasinate în toată regula, care trebuiau să se producă chiar de astă-zi 9 Octombrie.

Pe lângă importante documentate s'au confiscat numeroase revolvere și pumnale.

Nu e vorba atâta de un complot fascist, cât mai ales de acțiune a antisemiților.

Intre persoanele arestate, sânt și câțiva fruntași ai mișcărei antisemite. Și de asemenea sânt grav compromiși cei mai mulți dintre fruntașii mișcărei antisemite din țară.

In mâinele Parchetului se află toate dovezile și în ce privește substratul agitațiunilor universitare din ultimul an, cât și asupra fondurilor materiale care au alimentat mișcarea.

Parchetul mai deține lista complectă a persoanelor care trebuiau să fie asasinate. Intre aceștia sunt câți va fruntași evrei, câți-va publiciști și unele persoane politice.

*

Interogatoriile continuă la prefectura poliției Capitalei.

E vorba a se fi ordonat facerea de percheziții la Iași.

In jurul complotului antisemit din Capitală

Emoția produsă de ediția specială a „Opiniei" — Agenți polițienești din Iași se află la București pentru ajutarea cercetărilor —

Aparitia ediției speciale a „Opiniei" cu relatarea celor descoperte la București, în legătură cu mișcarea fascisto antisemită, a produs în localitate pe lângă cuvenita senzație și o legitimă emoție.

Faptul se discută cu vioiciune în toate straturile societății,

*

D. C. Manciu, prefect de poliție încă n'a primit nici o relație oficială, însă d-sa crede că ea nu poate întârzia.

*

Am spus în ediția specială, că autoritățile din Capitală au lucrat de astă dată cu prudență și prevedere. Găsim într'un fapt o confirmare a acestei aprecieri.

In adevăr, acum trei zile prefectura de poliție din localitate a fost invitată să trimiată trei agenți speciali, cari să identifice pe câți-va ieșeni, care erau presupuși a face e agitație și o propagandă specială.

Agenții au plecat în aceiași seară.

Nu se știe nici în acest moment dacă vre'un ieșan este implicat în complotul descoperit în Capitală.

Panică într'o sinagogă

Riga.— Într'o sinagogă din Kiew s'a stins subit lumina. Din cauza panicei printre credincioși, au fost 60 morți și 100 răniți.

Dr. MEDIC
HANS WOHLGEMUTH
Iași str. Ștefan cel Mare 28 casele Isidor Margulies

După o practică de mai mulți ani în clinicele din Leipzig, Breslau și Königshütte (Silezia) s'a stabilit la Iași.
Specializat în **boli interne** Mamoș, Mica chirurgie Ultramikroscopie, Electrotherapie.
CONSULT 9—11, 3—5.

SOCIETATEA CONTINENTALA
PENTRU COMERȚUL FIERULUI
KERN & Co.
Reprezentanța generală a uzinelor de fier Witkowitz
CERNAUȚI, Str. Miron Costin 7 (f. Maria Teresia)
Adr. telegr. : Ferrokontinent, Cernăuți. Telefon 420
Depozite : Strada Salciilor (Weidengasse) No. 14 — 28

FIER ȘI TABLĂ

Fier brut pentru turnătorie, fier în bare, fier fasonat, fier laminat, fier larg și universal, fier pentru beton armat, suporturi de construcție, echere : Tablă de Teschen, originală de orice categorie, talbă galvanizată, tablă pentru cazane, tablă de oțel, arbore de transmisiuni, etc. etc.

ȚEVI

Țevi negre și galvanizate, țevi pentru sonde, țevi fierbătoare pentru cazane, locomotive și locomobile, fitinguri, flanșe, armături, țevi de fontă cu mufe sau flanșe cu piese fasonate, serpentine pentru orice scop țevi ondulate, baloane de oțel pentru oxigen și hidrogen.

ALTE FABRICATE

Cazane de tot felul, rezervoare pentru apă, spirt, țiței, etc. Construcții de poduri de fier și edificii de tot felul. Butoaie și barele de fier pentru petrol, benzină și spirt. Fonduri de cazane, Șine c.f.r., tramvaie și mine Traverse pentru linii normale și linii înguste. Instalațiuni de uzină și mine. Aparate pentru fabrici chimice, fabrici de ciment, rafinerii de petrol, destilatiuni de gudron, macarale și tot felul de instalațiuni de tranșport. cărămizi refractare și refractar pământ etc.

VINUL KONYA cu principiile conținute în Kola, Coca, Guaran și Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul și nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilității maladiilor nervoase de cea mai mare valoare în convalescențe

CERETI BECURI
Verfex

LA ADMINISTRAȚIA
Fermei BADAREU
SE POATE GASI
Must foarte dulce cu 80 lei decalitr.

Becuri Electrice
TOATE VOLTAJELE
cele mai solide, cele mai bune fabricate : Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous. Wertax etc. găsiți cu prețul fabricei la depozitul general
Zaharia Welss
Piața Unirei Iași

ANUL AL XIX No. 4909 — 2 LEI NUMARUL — VINERI 12 OCTOMBRIE 1923

Biblioteca Universității Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

COMPLOTISMUL

A început să se îngroaşe gluma!

Antisemitismul propovăduit cu vorbe găunoase şi cu gălăgie în genere inofensivă, tinde să treacă faza maniei şi intră în categoria conspiraţiilor primejdioase, S'a ajuns la o stare de lucruri care atinge direct legea criminală.

Or fi, desigur, şi exagerări inevitabile în jurul unui complotism cu multă doză de carnavalesc. Dar şi carnavalul determină clipe de psihopatie care fac pe energumeni să comită acte nebuneşti.

In ritmul evoluţiei societăţilor omeneşti, reacţionarismul sălbatec are periode de înviorare. Sub firma antisemitismului, un astfel de reacţionarism bîntue astăzi la noi.

Cîţiva ani în urmă oculta reacţionară se mulţumea a-şi realiza aspiraţiile sub regimul oligarhic de guvernămînt. Astăzi însă — cu toate că regimul e mult mai inegalitar şi absolutist — oculta reacţionară e nemulţumită. Ea ar voi să ciunteasă orice formă a progresului social, să violeze ideia de justiţie, să suprime drepturi şi să impileze masele. Oculta reacţionaro-antisemită îmbrăţişează anarhia şi se dedă la acte care compromit ordinea statului burghez şi prepară haosul preistoric.

Actualul guvern are partea lui mare de vinovăţie, prin îngăduinţele lui, prin simţul ultra-reacţionarismului, prin orbirea, favorurile, fobiile şi complicităţile cele mai suspecte.

Destrăbălarea complotistă la care am ajuns face oficiul picăturei în pahărul plin al mizeriilor de tot soiul, ameninţând ţara cu o prăbuşire grozavă.

Fiecare din noi avem datoria să ne cercetăm rezerva de patriotism din colţul cel mai cinstit şi mai bun al inimei. Diriguitorii să depue mai multă rîvnă şi devotament, autorităţile să vegheze, iar energumenii complotişti să se liniştească.

Lr.

Două popoare condamnate

--- Franţa şi Germania ---

Le Temps", într'un număr recent, dă alarma? Populaţia Franţei descreşte, şi descreşte cu o regularitate matematică. Această descreştere o populaţiei franceze reprezintă şi o pierdere în sine, dar devine catastrofală în comparaţie cu creşterea populaţiei celorlalte poporare, şi mai ales a acelora cu interese şi aspiraţii protivnice. In plus, oficiosul francez remarcă încă un fenomen deprimant: populaţia rurală descreşte în favoarea oraşelor. Şi cum populaţia oraşelor se înmulţeşte, în general, mult mai încet decât cea rurală, — deplasarea aceasta dela ţară la oraş a unei populaţii în descreştere agravează situaţia.

Oricât Franţa ar avea elemente de elită, — vine însă un un moment când masele nu mai pot susţine elita suprapusă lor. Atunci istoria înregistrează dispariţia unui popor a unei civilizaţii. Exemplele sunt la îndămâna oricui.

In această situaţie dezolantă, Franţa caută o salvare. Şi cum nu-i posibilă o înmulţire a populaţiei franceze, determinată de discursuri şi de articole, Franţa vre-a să-şi menţină întâietatea distrugându-i pe alţii. Germanii, care-s în calea Francezilor, vor cădea cea dintâiu victima crizei natalităţii franceze. Apoi le va veni şi Francezilor rândul.

Astfel, două popoare admirabile — din pricina militarismului mondial — sunt condamnate, unul după altul, la o pieire sigură. Căderea lor va prăbuşi Europa însăşi.

M.

Indemnurile anarhice

Ziarul bârlădean „Libertatea", anul V, No. 7, vorbind despre cunoscutul proces al cafegiului Braunştein, scrie textual:

„Dl. A. C. Cuza a adăogat că dacă vor fi achitaţi acuzaţii de astăzi, studenţii se vor întoarce cu revolverele".

Dar juraţii au achitat! Ceia ce dovedeşte că societatea păstrează încă o doză de convingere şi seriozitate, şi nu se potriveşte la tot felul de ameninţări

Şi dacă cele relatate de ziarul din Bârlad sânt exacte, se naşte întrebarea: le a mai rămas antisemiţilor de suit vre o treaptă pe scara îndemnurilor anarhice?

A.

Actualităţi din afară

Record transatlantic. — Recordurile se fac pe mare ca şi pe uscat. Marele transatlantic „Majestic" a lui Whit Star, a efectuat traversarea oceanului delă Cherbourg la New York în 5 zile 5 ore şi 21 minute, bătând astfel propriul său record care era de 5 zile, 6 ore şi 13 minute.

„Leviatha" efectuă şi el luna trecută acelaş parcurs în cinci zile, 11 ore şi 16 minute. „Majestic" rivalul său, ţine deocum recordul. Dar acestea sunt recorduri de după războiu. Acela de dinaintea războiului îl deţine tot „Mauritania" a lui Cunard Line cu patru zile, 10 ore şi 41 minute pentru traversarea Atlanticului.

Mobilizarea bulgară

pentru înfrânarea revoluţionarismului

Bucureşti. — Persoane refugiate din Burgas şi arestate la Bazargic, au declarat că guvernul bulgar a ordonat mobilizarea contingentelor de la 1908 încoace, pentru a înfrâna acţiunea revoluţionară.

*

Belgrad 9. — Ziarele anunţă că guvernul bulgar a trimis agenţi speciali în Yugoslavia pentru suprimarea comuniştilor bulgari refugiaţi în Serbia.

In faţa conspiraţiei

Intinderea conspiraţiei fascisto-antisemite a alarmat guvernul.

Noi inzistăm de luni de zile asupra caracterului de camoră al mişcărei antisemite. Şi opera de demascare pe care am întreprins'o, am plătit-o cu persoana noastră, cu avutul nostru.

Noi am spus hotărât că conspiraţia antisemită va trece peste capetele jidanilor, dar totuşi nu crezusem că va ajunge la capetele miniştrilor. Abia în faţa acestei situaţiuni, guvernul se alarmează, dar — bine înţeles — fără să-şi recunoască propria-i vinovăţie.

Sperăm în fine că guvernul se va trezi deabinelea, şi va înţelege că trebue să lucreze fără slăbiciuni şi fără cruţări.

Altfel, se va face complice la compromiterea interesului superior al ţării.

Rostul vizitei d-lui Henry Berenger

— Raporturile cu guvernanţii actuali. — La rege, dar ne decorat. Politica noastră economică. Apreciaţiuni despre d. Vintilă Brăteanu. — România militară —

De la corespondentul nostru special din Capitală.

Bucureşti. — In presa din capitală s'a vorbit mult despre rostul vizitei d-lui Henry Berenger, raportorul general al comisiunei financiare franceze. Nu s'au accentuat însă unele lucruri, care sunt menite a învedera raporturile dintre trimisul francez şi guvernanţii noştri de astă-zi, precum şi cele ce crede d-sa despre politica noastră economică şi menirea noastră militară în viitor.

Cele ce urmează sunt menite a împlini această lipsă şi arate în toată complexitatea lui scopul visitei d-lui Berenger.

*

In primul loc este de remarcat că d. Berenger, este un clemencist, un fost ministru pe

D. HENRY BERENGER

vremea cînd se trata pacea de la Versailles şi când d. Ionel Brătianu a trântit uşa în nasul conferinţei. D. Berenger nu este dar un prea mare admirator al d-lui Ionel Brăteanu, pe care l'a comparat chiar cu un paşa de la Afganistan.

Primul ministru era desigur iniţiat despre starea de spirit a d lui Berenger. Aşa se explică faptul că l'a văzut foarte puţin şi că, deşi primit în audienţă de rege, care l-a mulţumit pentru concursul Franţei, d. Berenger a plecat nedecorat, ceea ce nu s'a întâmplat cu nici unul din trimişii extra ordinari veniţi la noi şi primiţi de Suveran. D. Duca, care a avut timpul să-l conducă pe d. Berenger până la poarta „Adevărului", când acesta a venit să facă vizită marelui cotidian din capitală, nu şi-a adus aminte că trebueşte făcut un raport pentru decorare al acestui sol al Franţei.

*

Dar nu numai d. Ionel ci şi d. Vintilă Bratianu a avut motiv să fie indispus în contra d-lui Berenger. Acesta în cursul întrevederei cu ministrul de finanţe, a avut într'adevăr accente, care n'au resunat probabil în chip prea plăcut la urechea d-lui Vintilă Bratianu.

Trimisul Franţei a spus ministrului nostru de finanţe că niminea nu înţelege să ridice vr'o obiecţiune în ce priveşte dreptul Rominiei de a şi menţine stăpânirea subsolului şi în genere a bogăţiilor sale naţionale. Ceea ce se cere de lumea din afară este stabilitatea în legi, respectarea obligaţiilor contractuale şi asigurarea dreptului de proprietate la investiţiunele făcute. Fără de aceste lucruri or-ce atragere de străini şi capital străin nu va fi cu putinţă.

Cît despre apreciaţiunea personală, în legătură cu d. Vintilă Bratianu, Berenger s'a exprimat.

— „Desigur că ministrul D-v de finanţe nu are toate cusururile pe cari le atribuie presa adversă. In acelaş timp însă, d sa are incontestabil marele cusur de a perservera cu prea multă tenacitate în concepţiuni, care sunt departe de a fi realisabile şi a corespunde interesului cu adevărat al Rominiei".

*

Vizita d-lui Berenger urmăreşte un scop imediat şi un altul mai îndepărtat, ambele însă în intimă conexiune.

Scopul imediat: o anchetă, pentru a vedea dacă Franţa poate acorda creditul de 100 milioane franci, necesari acoperirei plăţei materialului comandat pentru armată.

Scopul mai îndepărtat: *O cercetare de ordin militar, în legătură cu instituirea unui front de la Danzig până la Marea Neagră*

Căci ceea ce nu s'a spus îndestul este că rostul visitei d-lui Beranger este pur militar.

In cursul conversaţiilor avute d-sa a recunoscut necesitatea ca România să devie o mare putere militară, pentru ca împreună cu Polonia să formeze forţa de rezistenţă a tuturor încercărilor menite a răsturna ordinea internaţională, creată de pe urma marelui războiu.

D. Berenger a făcut multe anchete în acest senz. Intre altele a fost de a vizitat porturile Constanţa şi Sulina şi s'a interesat în special dacă marile vase ar putea ajunge până la Galatz.

Portul acesta pare a avea o mare importanţă în concepţia celor ce proiectează politica mai sus amintită. Galatzul ar fi menit să devie o radă puternică şi poate chiar un port militar.

*

D. Berenger a părăsit ţara cu sentimente din cele mai bune. Presa încântat de actualii noştrii diriguitori, nu s'ar putea însă spune că s'a arătat.

Cor.

Bezna satelor

Pilde despre efectele analfabetismului asupra sufletului ţărănesc

de **Dr. Alex. Manolescu**

In vederea începerei cursurilor şcolare şi cum mergem asupra iernei, am ţinut să văd toate şcolile rurale din Circumscripţie, dacă măcar s'au văruit; căci unele Comitete şcolare au alte griji, — decât cele ale şcoalei.

In ziua de 6 ale lunei întorcându-mă din satul Mândreşti, scoborând valea, calul a luat vânt, sperlindu se de nişte mărăcini. Eu ţineam dreapta, unde erau înşirate grămezi mari de prundiş, — şoseaua foarte îngustă; — în stânga suiau trei săteni care mânau din car boii. La gesturile mele disperate, n'au găsit de cuviinţă să se dea jos, ca să ne vie în ajutor. Atunci agentul sanitar a cărnit pe loc, cu gândul că calul, în faţa grămezilor de prundiş se va opri, când colea, calul în spaima lui a trecut prundişul şi căruţa s'a răsturnat în şanţ şi noi sub dânsa. Nu ştiu cum de n'am fost striviţi, ba, am putut chiar să ies de sub căruţă.

Agentul sanitar era ameninţat să fie strivit de cal, care căzuse şi dânsul în şanţ. Şi... sătenii noştrii şi-au continuat drumul. Văzând că-i ameninţat agentul să se prăpădească, mărturiseşe că cu bătaia şi înjurături i-am oprit din drum pe săteni şi i-am adus să dea ajutorul necesar!

Nu este primul caz de asemenea natură pe care-l întâlnesc!

Anul trecut, ducându-mă în satul Prelipca, obosit am aţipit în căruţă. Agentul sanitar mâna, când deodată, calul brusc cărneşte.

Desteptat văd la maximum 2 metri maşina care conducea un tren de marfă, venind încet şi mascat de nişte arbori.

Dincolo de linia ferată la vre o doi metri, era un grup

(Continuarea în pag. II-a)

Cronica financiară

Indreptări monetare

Haosul monetar. — Nevoia stabilizărei valutare. — Chestiunea unei uniuni monetare. — Statul şi băncile de emisiune. — La noi şi aiurea.

de **V. I. RADU**

Am arătat într'un număr anterior că haos monetar a existat şi înainte de războiu, ca şi după el, dar mai pronunţat acum, iar la sporirea acestui haos a luat mare parte Statul.

Se poate întrevedea măcar posibilitatea stabilirei unui sistem monetar unic?

O secţie a ligei naţiunilor ar avea căderea a se ocupa în special de chestiunile financiare, deci şi de cele privitoare la monedă. Dar sub acest raport, în cei patru sau cinci ani de când ea dăinueşte, nimic nu s'a făcut. Se laudă doar liga cu redresarea financiară a Austriei, căreia însă i se dă voe să emită bilete de zeci de mii coroane, deci monede cu valoare foarte redusă pe piaţa mondială.

Singurul punct însă cu care se poate făli liga naţiunilor cu referire la Austria, este cel relevat şi de noi aici, anume stabilizarea coroanei.

Astăzi în Austria se cumpără şi se vinde în coroane căci se ştie că cursul lor odată fixat, nu variază din zi în zi, nu ca în alte state cu valuta depreciată unde transacţiile se fac în lire sterline, ori dolari.

Incercările însă de a se stabili o aceiaşi unitate monetară şi deci un sistem monetar uniform pentru toată lumea, nu au dat şi nu vor da rezultate. Se opun tradiţiile naţionale şi atâtea alte împrejurări.

Prin urmare rămâne cert că pentru o bună bucată de timp nu se va putea ajunge la o unificare monetară.

*

Pentru noi în special, auzim necontenit vorbindu-se că suntem pe cale de a ajunge la normal. O spune însuşi *Viitorul*. Dar care e acel normal? Nu ştim să se fi precizat numericeşte cifra la care trebue să ajungă valoarea leului pentru a se zice că suntem la normal.

Astăzi în târgul mondial leul nostru valorează sub 8 bani. Este aceasta valoarea normală a lui? Mulţi susţin că adevarata valoare a leului e de 2 jum. — 3 bani. Este aceasta valoarea normală? Dacă nu, atunci care e acea valoare nosmală a leului pentru moment şi care ar trebui să fie şi să rămână?

Dar ceia ce mai presus de orice izbeşte pe oricine, este variabilitatea excesivă a cursului leului. Nu mai ştii cu ce preţ ai să plăteşti mâne o marfă, pe care ai cumpărat'o astăzi cu anumită valoare. Comercianţii îţi vând astăzi o marfă, dar dacă n'o cumperi imediat ei nu ţi garantează că mâne, ba chiar astăzi, mai târziu, ţi-o va putea da cu acelaş preţ.

De aceea socotim că primul lucru ce ar trebui de făcut ar fi stabilizarea cursului monetar, fie ele bancnote chiar pe 8 bani, pentru un timp oarecare şi apoi să se procedeze la o refacere completă a sistemului monetar.

*

Am comandat în străinătate, după informaţiunile ziarelor, facerea unui stock important de monede metalice.

Dar dacă după studii mai amănunţite, dacă, de exemplu se refacе o „uniune monetară latină" vor mai fi bune aceste monede acum în pripă făcute? N'o să fim siliţi bunăoară, dacă Franţa ar sta din nou în fruntea unei asemenea asociaţii, să schimbăm valorile lei lor metalici, ce vom avea? Nu se va întâmpla că altceva să fie scris pe metal şi altceva să fie în realitate?

*

După cum am mai spus'o şi altă dată, amestecul pronunţat al Statului, cu deosebire după războiu, a contribuit a mări haosul monetar.

Se cunoaşte de toată lumea, că ţara care astăzi afară de Rusia, are valuta cea mai depreciată, e Germania.

In acest Stat, până astăzi Banca Imperiului, Banca Naţională, cum i-am zice noi, e o instituţie de Stat.

Economiştii germani, şi doar printre ei sunt mulţi cotaţi ca cei mai eminenţi în piaţa mondială, găsesc tocmai în acest conoubinaj una din cauzele nenorocirei lor.

Sub influanţa lor, prima măsură pe care guvernul de astăzi a luat'o pentru îndreptarea finanţelor a fost de a despărţi Banca Imperiului de finanţele Statului. Banca rămâne a parte o Bancă de emisiune de monezi aur şi nu va mai sconta *bonurile de tezaur ale Statului.*

Pentru nevoile Statului se va creia o nouă Bancă de emisiune. Această bancă va emite bilete pe garanţia în aur a agriculturei, industriei şi comerţului, cum şi a celorlalte bănci după o cotă anumită.

(Continuare în pag. II)

Atenţiune-- Aducem pe această cale la cunoştinţa generală că începând de Astăzi la ora 3, 5 jum. şi seara la 9 jum.

se reprezintă pe ecranul **Cinema MODERN** Cel mai NOU film — exempl. complectNOU

operă complectă 10 acte mari 10 **La dixième simfonie A zecea SIMFONIE**

Teribilă tragedie a lui ABEL GANCE autorul lui «JACCUSE»

Cu M-me **EMMY LYN** *şi* **SEVERIN KARS** *principalul interpret din J'ACCUSE*

Filmul acesta rulează pentru I a oară în TOATĂ ŢARA, nu a fost reprezentat decât acum o lună la GAUMONT-PALACE PARIS, şi după Iaşi se va reprezenta în Capitală. In luna August a fost prezentat la Sinaia în faţa familiei Regale. — Spectacolul se începe cu o comedie.

Teatrul Elisabeta Asociata Trupă Izraelită americană. Direcţia I. ETINGHER.

Vineri 12 Octombrie ora 9 şi un sfert precis

TOIT ŞTRUFF

piesă în 4 acte de SCHOR, pusă în scenă de d-l Izider Buzatt.

Marele artist d-l Buzatt apare în 2 puternice roluri -- Impresar Herman Braunstein.

Biletele se pot obţine de pe acum la casa teatrului Elisabeta.

MARELE ŞI RENUMITUL CIRC KRATEJL

Program schimbat Astăzi ora 9 jum.

MARI LUPTE FRANCEZE

la care vor lua parte

Nicolae Enache Şampionul Moldovei

Iancu Leibovici Luptător Evreu

Pălănceanu Luptător român. **Comărnescu Gh.** Amateur.

precum şi alte 20 numere.

STOFE ENGLEZE

Calităţi superioare

— ŞI —

Calităţi mai uşoare

Cu preţuri extrem de reduse

Vânzare EN-GROS şi EN-DETAIL

A SOSIT din LONDRA

UN MARE TRANSPORT

pentru SEZONUL de TOAMNA şi IARNA

Covercoat, Double-Face, Paltoane

şi alte diferite stufe pentru haine: negru, bleu marin şi fataisie

de cea mai fină calitate în desenuri noi şi cele mai moderne

In special atragem atenţiunea D-lor amatori de o marfă mai aleasă asupra mărcei comerciale patentată

„FINTEX"

cusută pe bordurile (marginile) stofei, care e de o elegantă durabilitate şi fineţă neîntrecută până în prezent şi a cărei unici şi singuri proprietari suntem în toată lumea

PENDLE & RIVETT

Ltd. London

Sucursale:

PARIS, MILANO, MADRID, CAIRO, MAROCO, CAPSTADT, MELBURN, PEKING, Rio de Janiere

Singurul reprezentant pentru România

HENRY ROBERT KENT

Supusul Mărei Britanii

Centrala: **Bucureşti,** Strada Academiei 45

Sucursala: **Galaţi** Strada Domnească No. 13

DOCTOR

A. POLAC

Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA

Boli interne

Boli de femei

MAMOŞ

lagi Str. Lăpuşneanu 23 Etaj

Consult. 2—5 p. m.

D-tor L. HEITEL

MAMOŞ

de la clinicile din Berlin Viena Frankfurt

Boli de Femei şi Nasteri

Instalaţie specială pentru **Băi Electrice**

Str. Săulescu 2

(alături de Biserica Talpalari)

Consultaţiuni 3—6 p. m.

Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

Docent

Dr. Dimitriu-Borca

Conferenţiar Universitar

Boli şi operaţiuni de Nas, Gât şi Urechi

Iaşi str. Cuza-Vodă 42

CONSULT. 5—7 d. a.

DOCTORUL

Jacques Goldner

Boli interne şi de copii

Cons. 2—4 d.a.

Iaşi Str. Mărzescu 17, etaj

DOCTORUL

L Weiselberg

Boale interne, nervoase Venerice şi sifilis

Str. Anastasie Panu 19

(Piaţa Halei)

Cons: 9-11 a.m. 2-4 p. m.

Dr. N. P. BALAN

Medic secundar a clinicei medicale. Şef de lucrări a facultăţei de medicină, reîntors din străinătate îşi reia consultaţiile de

BOALE INTERNE

Consult 1—3 p m.

Iaşi — Str Păcurari 56

de fetiţe, care păşteau vitele şi printre dânsele erau 3 fete cari aveau 15—16 ani.

Aceste copile au văzut cum noi veniam asupra trenului şi n'au făcut nici un semn, în schimb au luat'o la goană ascunzându-se în tufiş.

Mă întreb, cum se califică aceste fapte de cruzime şi cui să le atribuim geneza?

In „Viitorul" din 21 Septembrie 1922 sub semnătura Dr. Paulean Demetru,—docent universitar, se vorbeşte despre deraierea trenului dela Zorleni, şi între altele, autorul spune:

„Am rugat pe un ţăran, din mulţimea ce se adunase—ca în schimbul unei bune recompense, să ajute şi mie şi călătorilor ca să ne putem coborî din vagoane şi să ne transporte bagajele. Răspunsul fu:

— Ce domnule, crezi că de asta am venit noi aici?"

Unii vor spune că *ura* ţăranilor contra târgoveţilor ar fi pricina acestor purtări neomenoase. O fi ceva adevăr, dar iată un fapt văzut de mine, care desminte aceasta şi dovedeşte că este vorba de o cauză *mai adâncă;* este *analfabetismul;* este *lipsa de cultură sufletească,* care face pe ţărani să fie surzi la durerea aproapelui.

Acum câţi-va ani, având a inspecta comuna Dumbrăveni, părintele Galaction Cordun, actualul arhimandrit al mitropoliei Capitalei, m'a însoţit.

La intrarea în sat, am zărit un foc mare.

Dau bicii cailor şi la faţa locului constatăm că luase foc nişte clăi de orz; în apropiere, toată recolta vecinilor ameninţată.

Din vale mână un sătean boii cu carul încărcat cu fân. Părintele îi face gesturi ca să vie în grabă în ajutor. De geaba! El nu s'a grăbit şi nici n'a venit în ajutor.

Iată deci un frate de-al lui în primejdie! Şi totuşi inima ţăranului a rămas împietrită.

Cine nu citeşte zilnic de crime, de ucideri între ţărani, pentru un lucru de nimic.

Din cele spuse mai sus, tinerimea generoasă poate vedea că singurul leac pentru a împrăştia întunericul este: ca întâiu studenţii să înveţe carte; să respecte pe dascălii,—părinţii lor sufleteşti,—şi paralel cu aceasta, să împărtăşească lumina şi ţărănimei, care se sbate în întuneric, şi din care cauză îi lipseşte de multe ori simţul de umanitate.

Dr. Alex. Manolescu
Burdujeni

Cecuri în loc de monedă

O propunere pentru a subveni la lipsa de numerar

La şedinţa din urmă a Camerei de Comerţ, în care s'a discutat chestia lipsei de numerar, s'a făcut propunerea ca această lipsă să fie suplinită prin liberarea de cecuri.

Părerea aceasta a fost vehement combătută de unii, argumentând că Băncile, care au acaparat comerţul, vor refuza şi cecuri, după cum refuză azi moneda comercianţilor.

Partizanii acestui din urmă principiu, sunt hotărâţi a provoca într'o şedinţă viitoare o largă discuţie în ceia ce priveşte faptul că Băncile fac comerţ, în loc de a se limita special la afaceri bancare.

Dar şi Băncile au partizanii lor, aşa că discuţia promite să fie interesantă.

Impozitul pe proprietatea urbană

Răspunderea chiriaşilor la îndestularea fiscului

Administraţia financiară aduce la cunoştinţa tuturor chiriaşilor că sunt datori conform legei să achite din preţul chiriei impozitele asupra clădirelor ce datorează proprietatea în care locuiesc.

Acei chiriaşi care vor plăti chiriile proprietarilor, fără să achite mai întâi impozitele ce datoresc proprietarii pentru imobile, vor fi urmăriţi la plata acelor impozite.

Proprietarii sunt obligaţi să primească drept numerar chitanţele perceptorilor de sumele încasate dela chiriaşi cari la rândul lor, în caz de conflict cu proprietarii, vor depune acele chitanţe şi recipisele Administraţiei pentru restul sumei ce completează chiria datorită.

Accidentul din Gara Nicolina

Eri după masă la ora 3 s'a întâmplat un nenorocit accident în Gara Nicolina în următoarele împrejurări:

Trecând prin staţia Nicolina un tren de marfă cu direcţia spre Socola fără a se opri, băiatul Bandu Simion din str. Bălţescu No. 2 voind să se sue în tren spre a merge la Socola puse piciorul pe scara unui vagon, însă alunecă de pe scară căzând jos. Neavând timp să ia piciorul de pe linie, roata vagonului trecu peste picior tăindu-l.

Trecând în acest moment un automobil pe acolo, băiatul a fost transportat la Spital.

Transportarea col. Popescu

Colonelul Popescu, a cărui condamnare la 5 ani închisoare a rămas definitivă, a fost transportat aseară la o închisoare din Muntenia, unde urmează să-şi ispăşească vina.

Fostul colonel a făcut călătoria de la Iaşi la Bucureşti, într'un vagon de clasa I-a, însoţit de un domn căpitan.

x In Germania, un dolar se plăteşte acum 400 miliarde mărci.

Pe când însă germanii destipesc Banca Imperiului de Stat pe atunci noi am procedat alt-fel.

Din o bancă, Banca Naţională, instituţie particulară, am făcut una de Stat, care în primul loc scontează bonurile de tezaur ale Statului. Căci e ştiut că cea mai mare parte din emisiunea de peste 16 miliarde a acestei bănci s'a făcut pe baza bonurilor de tezaur aur (hârtie în realitate) pe care Statul le-a scontat la Bancă. E bine?

V. I. Radu

Opinia în Ţară

BOTOŞANI

Scumpirea alimentelor.—Nu se respectă ordonanţele

Se observă o vie sgitaţie din partea cetăţenilor, sub motiv că unii din comercianţi nu respectă ordonanţele date de comună pentru preţurile fixate. Sa fixat ceapă mare albă 2 lei kgr, dar se vinde fără nici o frică ceapa mică 2.5o şi chiar 3; fasolele au ajuns un aliment de lux, adica 12 lei kgr. cu toate că s'au fixat la 5 lei. Nu se respectă ordonanţele de loc, şi ne surprinde acest lucru, ştiind că în frunte a comunei avem oameni ca d-l D. D. Hangan având ca ajutori pe d-nii Romanescu şi pe tânărul Eug. Niculau, şi ne mirăm că toleraza astfel de abuzuri. Cu unele s'a ajuns ca nimeni să nu mai poată cumpăra. Ca toate că ordonanţa spune cu ou se va vinde cu 1 leu, magaziile plătesc la arani ou 1.40 şi vinde cu 1,60 şi 1.80.

Intrebăm acum cum să nu se revolte populaţia contra acestor jefuitori?

Avem speranţă că se vor lua măsuri drastice contra acelora cari doresc a se îmbogăţi pe spinarea Consumatorilor.

SPECTACOLE

SALA SIDOLI.— Zilnic în matineu şi seara, rulează celebrul film „Lumea veche şi Lumea nouă (Ost und West) în rolurile principale renumita artistă Mary Picon şi Iacob Kalich. Filmul e adus în ţară de artistul Askenazy.

Capital-Ipoteci

Cine doreşte a-şi

plasa capitalul în ipoteci

de rangul I sau cu alte garanţii serioase, *cu maximum de rentabilitate;* **cine doreşte să se împrumute** în condiţiuni prielnice şi avantajoase să se adreseze.

M. Şerbănescu

Str. Cuza Vodă 67, (Palatul Camerei de Comerţ) între orele 10—12 dim. sau 4—6 după amiază

Din ţara lui Hübsch

Sub acest titlu d. V. Cocuz, directorul şcoalei superioare comerciale, din localitate, ne trimite cele ce urmează, cu rugăminte a le insera:

Pe la jumătatea lui Maiu 1922, şcoala X dă o serbare la Copou, pentru strângerea unui fond de excursie sub preşedinţia profesorului P. Acesta, după serbare trebuia să dreseze acte, însă nu o face, deci dosarul încasărilor este neexistent.

Directorul raportează cazul Ministerului. Cest din urmă trimete în cercetare pe inspectorul No. 1, care vine şi lucrează două zile, însă nu termină, şi rămâne ca să se întoarcă peste două sau trei săptămâni, când preşedintele P va avea actele dresate.

Trec trei, patru, cinci, şase săptămâni şi inspectorul No. 1 nu mai vine.

Ce se întâmplase? Profesorul P. în mod confidenţial făcuse apel la colegul său de bancă P' din Bucureşti.

Acest din urmă promite celui dintâiu un concurs nelimitat şi necondiţionat. Şi P din Iaşi recrută rând pe rând patru inspectori, şi ajungem în Maiu 1923, când este primit inspectorul No. 5. Acesta se prezintă la faţa locului şi face cercetări; apoi în înţelegere cu P face raportul, şi constată că dosarul inexistent a **dispărut din arhiva şcoalei,** deci vina e a directorului.

P' din Bucureşti intervine energic şi împreună cu inspectorul No 5 redactează un raport, cerând destituirea directorului. Zis şi făcut. Ba încă cu Înalt Decret Regal.

Deci, ţara lui Hübsch, de acum înainte va trebui să se numească: ţara lui Porcariu.

V. Cocuz

INFORMAŢII

❑ Direcţiunea Liceului „Internat" Iaşi, aduce la cunoştinţa celor interesaţi că Luni 15 Octombre 1923 în orele de dimineaţă, se va ţinea licitaţie la Ministerul Instrucţiunii, Dir. Contabilităţii, Bucureşti, pentru exploatarea parchetului de pădure No. 34 din Ocol. Silvic Ciurea, pentru aprovizionarea cu lemne a şcoalelor secundare din Iaşi pentru anul 1924—1925.

Amatorii se vor prezenta la Bucureşti cu oferte închise.

x Vineri 2 oct. ora 8 jum. seara în pavilionul festiv din parcul expoziţiei va avea loc un Festival Artistic cu binevoitorul concursul al artiştilor Teatrului Naţional şi unor valoroşi elevi ai Conservatorului;

Vor da concursul d-na Braboreseu, d-ra Arabu, d-ra Mezetti, d-ra Florica Popovici, şi al domnilor Caimacki, Mihuţă Gheorghiu, Miron Popovici Barsuc (violoncelist) etc.

Parcul va fi feeric iluminat, jocuri de artificii. Nu se va percepe nici o altă taxă afară de biletul de intrare în parc.

❑ Cunoscutul pungaş de buzunare Clingher, a fost prins eri în gară la sosirea trenului din Paşcani, când scotea portofelul din buzunarul săteanului Ioan Sandu.

Cu acte a fost înaintat brigazei de siguranţă, de către d. sau comisar I. Lupescu.

❑ Comitetul şcoalei comerciale superioare din Iaşi aduce vii mulţumiri Băncii Moldova şi Societăţii Textila, pentru donaţiunile ce au făcut şcoalei, prima de 7000 lei, a doua de 1000 lei.

Deasemenea în cursul lunei Septembrie s'au mai primit următoarele sume:

Banca Iaşilor 7000. Societatea Moara Păcurari 3.oo. Industriile Chimice farmaceutice 4 mii. Societatea Viaţa Românească 1ooo Banca Dacia 5ooo Banca Unirea Română 15oo. Banca Grosvald 5oo. D. I. G. Popovici 5oo. D. L. Gheorghiu 5oo lei.

Pentru toate aceste Comitetul mulţumeşte în modul cel mai călduros distinşilor donatori.

Vizita M. S. Regelui la Iaşi

Suveranul la expoziţia agricolă.

Conspiraţia antisemită la Iaşi

Un funcţionar ieşan a desvăluit tot firul complotului. --- Percheziţiile făcute ieri. -- Activitatea parchetului şi măsurile poliţiei. -- Descoperirile şi arestările. -- Situaţia de astăzi la Universitate.

După cum *Opinia* a înregistrat-o încă eri, în ediţia sa specială, cercetările cu privire la complotul fascist, urmau să se îndrepte şi la Iaşi.

Un fapt numai a surprins pe reprezentanţii autorităţilor ieşene, dar mai ales poliţia, şi anume *tardivitatea înştiinţării.*

D. C. Manciu, prefect de poliţie' se aştepta ca încă în cursul nopţei să se producă un ordiu precis, care însă n'a venit decât a doua zi la ora 1 după prânz, adecă la două ore după apariţia ediţiei speciale a *Opiniei.*

*

Tardivitatea însă îşi are o explicaţie firească în faptul că judecătorul de instrucţie din Bucureşti, nu s'a putut gândi la cercetări în alte direcţiuni, după ce într-u câtva terminase primele cercetări.

*

Dar de unde era aceastâ aşteptare?

Explicaţia e simplă, când vom spune, că un funcţionar superior din Iaşi a fost acel care cel dintâi a dat Siguranţei generale a Statului, nu num i indicaţiuni precise cu privire la organizaţia fascistă, dar a ştiut să-şi completeze raportul cu amănunte, care singure au dat posibilitatea judelui de instrucţie din Bucureşti de a provoca descinderile cunoscute.

Se va cunoaşte la timp, numele acelui funcţionar pe care noi nu vrem să-i divulgăm.

Dar spre credinţă, ajunge să spunem, că de astă dată, d. C. Mancin, prefect de poliţie, era în curent cu tot ce se petrece în oraş, dar mai ales cu ceia ce fac unii funcţionari superiori.

*

Iată pe scurt, cele ce s'au petrecut ieri în localitate.

La ora 1 după prânz, a parvenit ordinul de percheziţionare, emis de la judele de instrucţie din Bucureşti, odată cu ordinul ministrului de interne către prefectul de poliţie, de a da tot concursul său pe chetului.

S'au format trei grupe, fiecare având în fruntea sa câte un judecător de instrucţie.

Au fost astfel delegaţi cu cercetări, d nii judecători de instrucţie Iaşanu, Caţichi şi Zaharia.

Fiecare dintre judecători, o pera cu temperamentul său. D. Caţichi, zâmbitor şi calm, d. Zaharia cu fruntea caut încruntată, iar d. Iaşanu, tăcut, nu schimbând cu nimenea o vorbă. Toţi însă îndeplinindu şi datoria.

*

In sala Bejan, era tocmai o constatare, la care au luat parte şi un grup de bucovineni.

D. A. C. Cuza se afla acolo. Plecă însă îndată cu o trăsură spre locuinţa d-sale, fiind înştiinţat că acolo se află un judecator de instrucţie.

Cercetările la sediul organizaţiei creştine au ţinut mai mult timp.

Tocmai în acele clipe, trece pe acolo o înmormântare evreiască.

Fu condus la ultimul locaş, comerciantul Sender Braunştein, mort în împrejurările tragice cunoscute.

Ca de obicei, trecând pe str. Răpa Galbenă, carul funebru fu oprit în faţa sinagogei, şi se făcu o rugăciune.

Nu se ştie însă de către cine dar carul funebru fu bombardat cu pietre, şi profanat.

Şi pe când la Cimitirul Eternitate se ridică o seră costisitoare, la care contribue toţi locuitorii ieşeni, fără deosebire de confesiune şi aceasta sub motiv de a se da o extensiune mai mare cultului morţilor,— se găsesc indivizi, cari insultă pe morţii evrei.

*

D, A. C. Cuza s'a arătat afectat de percheziţia făcută la locuinţa d-sale.

Se afirmă, că în lada de fer a d lui Cuza, s'a găsit numai actul original de constituirea ligei creştine, cu semnăturile autentice ale membrilor fundatori.

O percheziţie s'a făcut şi la locuinţa d-lui dr. Şumuleanu.

*

Fusese perfect hotărât de a se face încă o a patra percheziţie, cu un caracter destul de senzaţional. Dar în ultimul moment. s'a renunţat la dânsa

De sigur. că de îndată ce vom avea amănunte mai precise, vom reveni asupra lor.

*

Arestarea provizorie a tânărului Antoneanu se făcu într-un târziu. Antoneanu se găsea în faţa hotelului Bejan, înconjurat chiar de un grup de agenţi de siguranţă.

Abia la ora 4 şi jumătate, sosi un ordin de a l invita la parchet, dar Antoneanu plecase. A fost însă urmărit şi reţinut de parchet.

*

D. C. Mancin, prefect de poliţie, supraveghea însuşi măsurile, pentru a'asigura ordinea în stradă.

Ordine precise fură date de parchet şi executate de întregul aparat poliţienesc.

Şi liniştea în stradă n'a fost turburată.

*

La Universitate

Fiind temeri că cele petrecute eri, să nu aibă o repercusiune azi la deschiderea Universităţei, autorităţele au luat o sumă de măsuri. S'a concentrat întreg personalul poliţienesc şi jandarmii pedeştri.

Toate aceste măsuri sunt luate în mod discret.

D. Mancin este hotărât a apăra ordinea în stradă fără şovăială. Nu va intra însă în Universitate, de cât chemat de rector.

La rândul său, d. Simionescu, de şi demisionat şi hotărât a nu reveni asupra demisiei sale, se găseşte de cu dimineaţă la postul său cu hotărârea fermă, de a nu permite nici un fel de tulburare

De altfel curentul printre student, de a relua cursuri e în chip normal, a crescut simţitor.

*

In legătură cu conspiratia fascistă, s'au dat ordine pentru urmărirea studentului Gîrneaţă.

Se afirmă că în fruntea listei de prosorişi la Iaşi era înscris d. Moritz Wachtel.

*

D. A. C. Cuza, întâlnit azi, a fost întrebat de ce crede despre descinderile de eri.

D. Cuza a răspuns:

—„Noi nu avem nimic comun, cu cele ce s'ar fi descoperit în capitală. Mişcarea noastră e cu totul deosebită.

Nu avem nimic de zis, în potriva descinderilor de eri; ele trebuiau făcute".

La universitate e până în acest moment linişte.

La diferite facultăţi au început examenele cu acei studenţi, cari erau gata cu materia încă în Noembrie 1922.

*

D. Mancin, prefect de poliţie, menţine cu aceiaşi discreţiune măsurile de ordine luate de eri dimineaţă.

D. procuror Iorga, veghează deasemenea, cu devotament şi hotărîre fermă, de a interveni, de îndată ce ordinea publică o va cere.

Ultimile informaţii

x Din Capitală vine ştirea că d. Ionel Brătianu este cu totul preocupat de gravele descoperiri în ohestia conspiraţiei antisemite.

Primul ministru este cu totul nemulţumit de activitatea de până acum a d-lui dr. Angelescu a cărui situaţie în guvern a fost mult zdruncinată de ultimele evenimente.

x *Privitor la conspiraţia fascisto-antisemită, ministerul de interne a dat următorul comunicat:*

„Un complot cu scop de a asasina mai mulţi miniştri, a fost descoperit în seara zilei de 8 Oct Vinovaţii printre care se găsesc Zelea Codreanu fiul şi Moţa au fost arestaţi şi au făcut mărturisiri

„Instrucţia continuă".

x Piaţa valutară. — *Leul a cotat la Paris 7 80.*

Devizele în capitală notează: Francul francez 12,82; francul elveţian 38,50; lira engleză 975; dolarul 216; cor. cehă 6 37; lira italiană 9,75; coroana austriacă bani 0,31, marca polonă 0,05.

x *Guvernul a hotărât să ia o serie de măsuri pentru restringerea dreptului de a se efectua operaţiuni cu valutele.*

Intre altele, nu se vor mai admite operaţiuni pe credit.

x *„Opinia" a apărut ieri în trei ediţii, informînd pas cu pas publicul asupra descoperirilor în conspiraţia fascisto antisemită*

x In ziua de 12 crt. se va inaugura Expoziţiei Zootehnica din toată Moldova întregită. Au început să sosească animale de o frumuseţă rară.

Expoziţia va dura până la 31 Octombrie.

Pentru azi la ora 5 şi jumătate este convocată comisiunea pentru a revizui preţul curentului electric.

x Astăzi seara la ora 8 jum. va avea loc o mare întrunire şi şezătoare culturală organizată de Soc. „Generală" a funcţionarilor Comerciali Sect. Iaşi în localul din str. Stroescu.— Va vorbi d. Rabinovici despre literatura de după războiu.

D Popeia, inspector şef al regiunei a XIII a şcolară a plecat aseară la Bălţi în vederea construirei în acest oraş a unui liceu de fete.

†

Adâncu indureratii: Grigore, Neculai şi Vasile Tufsecu, au durerea a face cunoscut încetarea din viaţă a prea iubitei lor mamă

Elena Tufescu

(Născută Carp)

în etate de 87 ani

decedată în ziua de 9 Octombrie 1923 ora 9 seara.

Inmormântarea va avea loc Vineri 12 Octombrie ora 2 p, m.

Cortegiul va porni dela locuinţa defunctei str. 40 Sfinţi Impas 1 la cimitirul Eternitatea.

Aceasta ţine loc de invitaţie pentru rude, prieteni şi cunoscuţi.

Dr. H. ZANFT

Specializat în Germania

Boli de PIELE şi de PĂR

KOSMETICĂ

Syphilis, Venerice

ULTRAMIKROSKOPIE

Elektrotherapie

Cons. 8—11 a. m. 1—5 p m.

Iaşi Str. Cuza-Vodă 33

BANI CAUT

pentru plasat în ipoteci rangu I

M Şerbănescu

67 Strada Cuza-Vodă

Mica Publicitate

De vânzare prin licitaţie publică la Trib. Iaşi s. III imobilul din Iaşi str. Impas 40 Sfinţi No. 2 proprietatea d-lui Nicu Catargi în pretenţia Băncei Naţionale din Iaşi, în ziua de 15 Octomb, 1923 ora 12 amează. Imobilul se vinde numai pe jumătatea indiviză a debitorului conform publicaţiilor. 1580 | 1919.

Perdut. Subsemnatul declar că am perdut Buletinul de înscriere în Biroul Populaţiei eliberat de Circ. IV-a. Il declar nul şi fără valoare în mâna oricui s'ar găsi.

SCHWARTZ SENDER

disp. IV-a Str. Socola 119

500.000 lei se caută, cu ipotecă moşie, 265 ha. S poate şi arenda.

Doritorii se vor adresa st adela Banu Coafor de dame Wilhelmina.

S'a redeschis cunoscuta cafenea „RUSIA" sub conducerea d-lui Elic Frenkel, în proprietatea d-lor Hotel Rusia strada Unirei 5.

De vânzare casă situată poziţie frumoasă liberă imediat compusă: 5 camere, antreu, subsol, atenanse, un mic corp de case în curte.

A se adresa str. Albineţ 6 între orele 3 6.

De închiriat imediat, prăvălie spaţioasă în str. Ştefan cel Mare 33, eventual cu aranjament complet pentru bancă sau birou.

Adresa Taschler, str. Gh. Mârzescu 36 etaj.

De închiriat dela Sf. Dumitru 1923, trei odăi, bucătărie şi odae pentru servitori la etaj, str. Ştefan cel Mare, ocupate astăzi de Cercul Avocaţilor şi Inginerilor.

A se adresa chiar acolo.

Caut două odăi mobilate, eventual şi antret, în centrul oraşului. Oferte sub B. la ziar.

Cârciumă liberă imediat se predă. De vânzare imobilul din Str. Tătaraşi No. 5 compus din 6 camere, un antret, cerdac, pivniţă bună uscată, în curte două camere de locuit, una gheretă tencuită în rând cu cârciuma, magazii şi curte mare, teren circa 700 metri părraţi, are lumină, apă şi tramvai în faţa casei, cu preţul de Lei 300. 000. se fac înlesniri de plată, a se adresa la D-nul Mayer Calmanovici Str. I.C. Brătianu No. 91.

Traduceri germano-romîne şi româno germane pentru orice scripte, manuscrise, acte şi corespondenţe, de asemenea orice fel de lucrări pentru maşina de scris.

A se adresa d-lui I Bodingher str. Lăpuşneanu 1 (Hala de Vinuri Weintraub).

Teatru-Cinema Sidoli De începere de astăzi Matineu la 5½ şi seara la 9

RULEAZA CELEBRUL FILM:

LUMEA VECHE ŞI LUMEA NOUA

(Ost und West)

Rolurile principale sunt jucate de renum. artistă **Maly Picon şi Iacob Kalich**

MALY PICON joacă în toate actele. — Filmul e adus în ţară de artistul Askenazy

JOI 11 OCTOMBRIE va apare la Bucureşti

„PLUTUS"

mare cotidian economic, financiar, industrial, comercial şi agricol

SUB DIRECŢIUNEA D-LUI **CHR. D. STAICOVICI**

COLABORATORI:

C. Garoflid — *Fost ministru*
Gr. L. Trancu Iaşi — *Fost ministru*
I C. Atanasiu — *Fost ministru*
I. Răducanu — *Fost deputat*
Virgil Madgearu — *Deputat*
Ing. Cezar Popescu — *Directorul General al Ind.*
Dr. Ernest Ene — *Doctor în ştiinţe economice*
E. M Brancovici — *Profesor. Vice-preşed. Camerii de Comerţ şi Industrie din Bucureşti*
N, Boeru — *Sindicul Bursei Bucureşti*
V- M. Ioachim — *Vice-preşedintele Comitetului Bursei Ploeşti*
Al. Cusin — *Fost ataşat comercial Redactor-şef al ziarului „Neamul Românesc"*
Ing. Const Mircea — *Directorul gral al „Uniunei Generale a Industriaşilor din România"*
O. Popovici-Lupa — *Prof. la şcoala superioară de agricult. dela Herăstrău*
Dr. I. Zaplachta
Ing.l. Ştefănescu Radu — *Profesor*
Dr. Ing. V. Iscu — *Profesor la Academia de studii comerciale*
Dr. I. Teodorescu — *Director gral al Statisticei*
D. Sanielevici — *Financiar*
T Pisani
Dr. N N. Stoica — *Agent oficial de schimb Bursa Bucureşti*
Dr. Chr. Musceleanu — *Fost secr. gral al ministerului de Ind. şi Comerţ*
N Arghir — *Vice-preşed. corpului experţilor-contabili*
C. Ştefănescu-Brăila — *Directorul casei de compensaţii Avocat*
S. Muncel — *Direct. „Uniunei Centrale a Sindicatelor Agricole"*
Const. T. Filipescu — *Inginer comercial*
Dr. C. Bungeţeanu — *Profesor la Academia de înalte studii comerciale*
Dr. M. Zahareanu — *Directorul general al Sindicatului Agricol Ialomiţa*
Aristide N. Basilescu — *Conferenţiar la Facultatea de drept din Bucureşti*
H. Brauner — *Secretar gen. al „Uniunei Generale Forestiere din România"*
De. etrescu-Codin
Verax-Paris
Liviu P. Nasta
Ing Ştefan Mihăescu
C. Tonegaru — *Avocatul direcţiunei S. M. R.*
Ing. Al. Froda
Gr. Pop
Iuliu Pascu
A. D. Carabela — *Inginer agricol*
Gh Rădulescu
Mauriciu Gaspard Galaţi
I Radu
Toma Ciprian
J. B. Florian
Ulpiu Marotin

„PLUTUS" va avea corespondenţi speciali în toate centrele Europei şi în oraşele principale ale Ţării

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI STR. SĂRINDAR No. 16

Ultima oră

Noui amănunte asupra conspiraţiei fascisto-antisemite

Conjuraţia fascisto-antisemită

Mărturisirile făcute de cei arestaţi. -- Amănunte asupra planului complotiştilor. -- Noui arestări.-- Măsurile de represiune.--Descinderi în diferite oraşe.

Bucureşti.— In primul moment al descinderilor, în seara de Luni, au fost arestaţ avocat Vernişteanu, N Dragoş, Zellea Codreanu fiul, Moţa, Teodosie Popescu, Masalovici,

La interogatoriile luate la Parchet, studentul Moţa a făcut imediat mărturisiri complecte, cu un cinism desăvârşit.

In schimb, Zellea Codreanu fiul a tăgăduit totul până Marţi, ora 6 dimineaţa, când i sau arătat celelalte depoziţii şi astfel s'a decis să facă şi el mărturisiri complecte.

In declaraţiunea sa scrisă, Zellea fiul a afirmat că tatăl său Ion Zellea Codreanu ştia despre amănuntele complotului.

Se afirmă că s'au lansat mandat de arestare contra lui Zellea-tatăl dar el s'ar afla acum la Budapesta.

Alţi arestaţi au făcut mărturisiri cu totul compromiţătoare pentru unii conducători ai mişcărei antisemite.

Planul de asasinate

Parchetul a stabilit cu precizione că ieri Marţi, între orele 5 şi 7 seara, trebuiau să se execute atentatele.

Trei indivizi trebuiau să se prezinte la Consiliul de miniştri şi să ceară a fi primiţi. In caz când ar fi fost primiţi, ar fi executat crima chiar în sala consiliu ui. Dacă n'ar fi fost primiţi, ei şi-ar fi executat planul criminal la ieşirea miniştrilor din consiliu

*

In acelaş timp, doi studenţi trebuiau să execute atentate la Banca Marmorosch Blank, iar o explozie cu ecrazită să se producă la instalaţiile ziarului „Adevărul".

Ecrazita a fost găsită şi confiscată la sediul ligei creştine.

*

Pe listele de proocrişi se află toţi miniştrii, întreg consiliul de administraţie al băncei Blank, în frunte cu domnii Al. Constantinescu, Mauriciu şi Aristide Blank.

De la „Adevărul", primul vizat era d. I Rosenthal

Mai erau vizaţi fraţii Ellee Bercovitz, bancheri.

*

Intinderea complotului

Complotul are ramificaţii care îi dau un caracter cu deosebire grav.

Nu e vorba de acte izolate, ci de o urmare logica a unui întreg plan de acţiune.

Studenţii Zelea Codreanu şi Moţa au făcut parte din delegaţia bucovinenilor la guvern, când s'a dat cunoscutul comunicat în care se ameninţă cu vărsări de sînge.

Unii conjuraţi veniseră în Capitală în ultima zi, din diferite localităţi unde îşi au domiciliul.

Zellea Codreanu se ascundea sub falsul nume „căpitanul Furtună", iar Moţa se ascundea sub numele „Grossu"

Conspiraţia era întinsă în toată ţara, şi în unele părţi se pregătise conlucrarea ţăranilor.

Noui arestări

Ieri a fost arestat funcţionarul Rădulescu dela ministerul muncei, care ţinea complotişti în gazdă.

Aseară la ora 7, poliţia a mai arestat doi studenţi pecind ieşeau de la sediul societăţii studenţilor medicinişti.

Măsurile de represiune

Ieri s'a ţinut un consiliu la d. Ionel Bratianu, la care au participat miniştrii Al. Constantinescu, Duca, Vaitoianu şi Florescu.

Miniştrii de interne şi justiţie au făcut un raport amănunţit asupra conspiraţiei.

S'a hotărât luarea celor mai energice măsuri de represiune.

In special s'au luat măsurile trebuitoare pentru cazul când antisemiţii vor încerca să reacţioneze prin mijloace violente, faţă de demascarea planurilor lor criminale.

Un raport detaliat a fost înaintat Regelui. Suveranul a rămas extrem de afectat de cele descoperite.

*

Siguranţa a luat dispoziţii severe de pază, în vederea deschiderei parlamentului. Cărţile de intrare vor fi eliberate cu multă prevedere.

*

D. Jean Th. Florescu, ministrul justiţiei a stat ieri mai multe ore la aparatul hugues din centrala telegrafică, convorbind cu Parchetele din ţară şi ordonând severe cercetări acolo unde se ştia că erau pregătite asasinate.

Ministrul a avut o îndelungă comunicaţiune cu parchetul general de Iaşi.

*

Primele informaţiuni asupra conjuraţiei, le-a primit d. Mirescu de la d. Raducan, prefect de Braila.

S'a convocat imediat o consfătuire ministerială la d. Al. Constantinescu acasă şi s'au dat ordinile de urmărire.

D. Ionel Brătianu este foarte indignat de această conspiraţiune şi a cerut miniştrilor să procedeze cu cea mai mare energie cu putinţă.

*

„Uniunea naţională a foştilor luptători" a publicat un comunicat prin care se desolidarizează da acţiunea conspiratorilor antisemiţi,

La Ploeşti

Pentru Duminecă 14 Oct trebuia să aibă loc în sala Cooperativa din Ploeşti, o adunare a Ligei naţionale crestine cuziste.

Prefectul de Prahova a ordonat percheziţii la tipografia „Prahova" unde s'au confiscat manifeste incendiare.

Din ordinul guvernului, adunarea de Duminecă a fost interzisă şi s'au operat cteva arestări.

La Botoşani

Din documentele confiscate la Botoşani s'a aflat că în fruntea listei proscrişilor se găsea înscris numele d-lui Frederic Costiner.

Cum se va face judecata

Unii dintre cei arestaţi sânt bine dispuşi şi declară că îi vor judeca juraţii care îi vor achita.

In adevăr, la calificarea de crimă săvârşită dar neisbutită, competenţa este a Curţilor cu Juri iar maximul pedepsei este de 10 ani reclusiune.

Dar se poate admite calificarea de „complot" şi atunci competenţa este a tribunalilor, iar maximul pedepsei e de 5 ani închisoare.

Probabil că sistemul acesta din urmă va fi admis.

Arestări la Huşi

Din Huşi se anunţă că şi acolo s'au făcut eri mai multe percheziţii în legătură cu complotul din Bucureşti.

Circulă svonul că s'au făcut acolo unele arestări senzaţionale.

Atac contra lui Malvy

Toulouse. 9.— Fostul ministru Malvy, eroul celebrului proces de înţelegere cu inamicul şi-a achitat odată cu Caillaux, a prezidat la inaugurarea monumentului eroilor de la Cahors.

După terminarea solemnităţii, mai mulţi indivizi l'au atacat şi l'au bătut. Jandarmeria a arestat mai multe persoane.

Revolutia portugheză înăbuşită

Roma. 9.— Ştiri din Madrid anunţă că revoluţia îndreptată contra noului guvern Gomez, a fost complect reprimată iar şefii mişcării au scăpat cu fuga.

Navigaţia pe Rin

a fost reluată

Haga 9.— Navigaţia pe Rin, întrerupt odată cu proclamarea rezistenţei pasive, a fost reluată. Traficul s'a ridicat până acum la jumătatea traficului din 1922.

Protecţionismul britanic

Bucureşti.— Din Paris se anunţă că la conferinţa imperială din Londra, majoritatea s'a pronunţat în favoarea politicei economice protecţioniste, pentru favorizarea industriei naţionale.

E vorba de o apropiere între lord Curzon şi generalul Smuts, şi de probabilitate izbucnirei unei crize politice.

CRIZA GERMANIEI

In Germania se aplică dictatura

Deviarea de la prevederile Constituţionale.— Starea de asediu se menţine — Proletariatul se pregăteşte de luptă.

Berlin. — In şedinţa de după amiază,. Reichstagul a aprobat punerea la vot cu majoritate de două treimi, a legii care autorizează guvernul să ordoneze fără consultarea prealabilă a parlamentului, executarea măsurilor urgente de ordin economic, financiar şi social. In modul acesta se deviază dela drepturile fundamentale ale Constituţiei. Cu toate acestea, ordonanţele vor trebui supuse Camerei şi Senatului cari vor avea dreptul să avizeze asupra lor.

Legea va intra în vigoare odată cu publicarea ei şi va eşi din vigoare odată cu schimbarea sau remanierea guvernului.— In nici un caz nu va putea dura după 31 Martie 1924.

*

Reichstagul a respins propunerea de ridicarea a stărei de asediu şi a votat încrederea în guvern.

*

Din Weimar se anunţă că la congresul sindical s'a hotărît înarmarea muncitorimei şi organizarea armatelor de proletari, cu scopul de a proclama greva generală şi a deschide lupta, în cazul când monarhiştii bavarezi ar da o lovitură de stat.

Deasemenea, s'a decis începerea acţiunei pentru răsturnarea guvernului Stresemann.

Republica turcească

Constantinopole 9 — Din Angora se anunţă că partidul kemalist a hotărât să accepte numirea statului de „republică turcească" şi declara ea Angorei capitala Turciei.

Guvernul a hotărât punerea în aplicare a legei privitoare la prohibirea alcoolului în Turcia.

Abonaţi-vă la Opinia

D-nii INSTITUTORI

precum şi Instituţiile şcolare se bucură de rabaturi speciale cumpărând *cărţi de şcoală şi material didactic* numai dela *Librăria Universală Str. Cuza Vodă 52* vis-a-vis de Casele Braunştein

Cumpărăm Brillante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferind preţurile cele mai mari

Ceasornicăria Fraţii TISCHLER

IAŞI — str. Gh. Mărzescu 36 etaj — IAŞI

Magazinul de Muzică

„Fulgerul"

Iaşi, str. Cuza-Vodă 17

(vis-a-vis de Golia)

A primit mari transporturi de mărfuri şi anume:

Viori cutii, arcuşe strune, şi toate accesoriile
Mandoline, italiene
Chitări cu 6 şi 7 strune
Instrumente de alamă diferite
Instrumente de suflat, gramafoane şi plăci
Armonice italiene

Deasemenea este bine asortat cu toate articolele de vânătoare ca:

Tuburi, alice, capse, bure, etc.
Depozit permanent de accesorii, şi piese de schimb pentru **Maşini de cusut şi biciclete**
Cauciuc, osii, arcuri, postav covoare pentru trăsuri
Becuri şi baterii pentru lămpi de buzunar

Depozitul renumitelor becuri electrice „OSRAM"
Vindem cu preţurile fabricei.

BLĂNĂRIA

La David

str. Lozonsky No. 1

a primit un assortiment de blănării fine: Skongs, vulpi albe, biber veritabile. Lutru, biberette, Tibet-albe, gris, Pitois, opóson, skongsoposon, Tibet-Katzen, sil-otter, vidre precum şi diferite blăni pentru îmblănit

Atelierul artistic pentru comenzi efectuiază ultimele modele.

Vizitaţi spre convingere

MIGRENE, NEVRALGII
TESTA
ALUNGĂ INSTANTANEU

DOCTORUL
H. WECHSLER
Böli interne, Venerice Sifilis
Cons. 8 11 a.m. 1-6 p.m.
Strada Armeană 4

FIRME
cu preţuri pe jumătate
pentru comercianţi, meseriaşi, profesionişti bănci, birouri şi autorităţi comandaţi la
I. MAX
Str. Costache Negri 58

DOCTOR
Suzana Grosi
Şef de clinică obstetricală a Facultatea de Medicină
Faceri, Boli de femei
Iaşi, str. Anast. Panu 45
Cons. dela 1—4

VINOL

FABRICIILE Dr URBEANU S.A.

Depozit general „LA CAMILA" Iosef Marcu
Str. Anastasie Panu 47 Iaşi

Cereţi pucioasă pentru afumat vase **„FLORIDA"**

ANUL AL XIX No. 4911

2 LEI NUMARUL

DUMINICA 14 OCTOMBRIE 1923

Biblioteca Universităţii Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACŢIA - IAŞI. — STR. ... 17.

TELEFON No. 300

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Greşala cuziştilor

— O schimbare de tactică —

Un grup de cuzişti au organizat un atentat contra consiliului de miniştri. Atentatul a fost descoperit la vreme. Justiţia a intrat în funcţiune: arestări, descinderi — în Capitală şi în provincie...

Mişcarea fascisto-antisemită este în primejdie de dizolvare,

Vina acestei situaţii cade asupra cuziştilor cari, prin ultima lor faptă, au dovedit că nu înţeleg,..cum stă chestia..

Cuziştii au uitat, pesemne, că sînt „creaturile“ guvernului, care—pe lângă viaţă – le-a dat şi educaţie. Inpotriva oricui puteau cuziştii să se revolte,— numai împotriva guvernului, nu. Paricidul este, şi 'n politică, odios.

Cuziştii trebuiau să urmeze, cu supunere, celor indicată de guvern: acea a diversiunii. Orice abatere era periculoasă.

Cuziştii au devastat două tipografii şi două redacţii ale unei „anumite“ prese. Devastările s'au produs în centrul Iaşilor şi au durat câteva ceasuri. Poliţia a asistat, dând a înţelege manifestanţilor că devastarea-i permisă, numai furtul nu, Adresele Siguranţei umblau dela procuror la procuror: nimeni nu vroia să le primească. Chestia se punea, pe-atunci, astfel: Care-i autoritatea cea dintâiu sesizată? Care-i autoritatea intrată, cea dintâiu, în acţiune; poliţia sau Parchetul? Dacă poliţia... atunci poliţia să termine ceiace—ea—a început. Şi s'a terminat—după placul poliţiei. „Opinia“ şi „Lumea“ au fost distruse până la pământ. Dar ceiace n'a împiedicat poliţia pe loc...n'a reprimat justiţia nici peste un an. Din mulţimea devastatorilor, nimeni n'a fost nici măcar dat în judecată.

Atunci cuziştii au prins curaj. Universităţile au devenit cîmp de luptă. Studenţii evrei au fost maltrataţi. Studentele evreice au fost pălmuite şi lovite cu piciorul în spate. — Dezordinele din Universităţi au continuat pe stradă. Au fost bătuţi copii şi bătrîni, au fost bătute fete, pe stradă şi'n grădina publică.—Cuziştii au spart geamurile prăvăliilor evreeşti şi ale sinagogelor, şi au împiedecat să joace trupele în jargon, etc., etc..

Cuziştii erau stăpâni pe situaţie.

Dar spiritul lor războinic, nestăvilit de nimeni, mergea crescendo. Cele cîteva picături de sînge dela perciunii smulşi întărta furoarea balică a tinerimei, Ce era de făcut? Pofta de sînge trebuia satisfăcută.

Cuziştii n'aveau de urmat decît un singur drum: acel pe care plecaseră şi pe care nu i tulbura nimeni împotriva Jidanilor, mai departe!

Dar ei au atentat contra sîngelui romînesc. Asta-i prea mult! Asta nu se mai poate permite! Până aici, netrebnicilor! Inţelegem să-i bateţi pe Jidani.. să le faceţi chiar felul. Asta-ia! Dar pe Romînii... şi încă pe miniştrii? Putrezi-v'ar ciolanele în temniţă!

M. Sevastos

In loc de însemnări

Socoteli de toamnă

Anul acesta toamna păşeşte încet, întinzând peste pămînt mantia ruginie pe care vântul o preface în ploae de fluturi şi vârtej aurit.

In calitate de gazetari conştiincioşi, semnalăm acest eveniment de o însemnătate prea generală pentru a fi luat în seamă de simplii muritori şi prea vechi pentru a fi comentat de ziare.

Constatăm însă că astăzi, aceiaşi toamnă găseşte alţi oameni, cu alte gânduri.

Câmpiile sunt pustii. Plugurile nu mai întorc brazde negre în care să aştepte semănăturile de toamnă. Ameninţat mereu de rechiziţii deghizate, muncitorul de pământ şi-a pierdut încrederea în folosul muncii lui.

O atmosferă grea apasă asupra ţării. Guvernul, în locul unei sforţări uriaşe pentru a rezolvi problemele reale de refacere, trăeşte numai din expediente de ordin economic şi politic... Urmând pilda lui, categorii întregi de oameni risipesc timpul zadarnic. Iar tinerii, generaţiile conducătoare de mâine, cresc şi se perfecţionează la această nenorocită şcoală.

Iată ce constatăm, acuma toamna, când după vechiul obiceiu, se închee socotelile. Ce-am avea de răspuns la înţelepciunea proverbului gospodăresc după care „toamna se numără bobocii“? Cel mult am putea schimba unităţile de măsură bătrâneşti cu produsele vremii, zicând: „toamna se număra atentatele“...

I. L.

COMPLOTUL şi MINISTRUL INSTRUCŢIEI

Mărturisirile lui Zellea-Codreanu

Zellea Codreanu fiul a făcut paradă mare în depunerile sale dela instrucţie, de relaţiunile sale internaţionale. A vorbit despre legăturile sale cu hakenkreuzii de la Viena unde tatăl său, pe când era simplu Zellinschi, a trăit ca student, şi cu hakenkreuzi din Berlin.

Zellea Codreanu a dat a înţelege că acţiunea lui a fost aprobată de d. dr Angelescu ministru de instrucţie, care i-a dat din *fondurile Ministerului* un ajutor de *10 000 lei* pentru a se duce la Berlin şi nenumărate permise pe C.F.R.

A se ceti ULTIMA ORA

CRIZA

N'avem conducători.—Substratul preocupaţiunelor de de remaniere—Guvernul străin de interesul public.—Situaţie nenorocită.

Guvernanţii acestei ţări nu se trezesc din beţia atotputerniciei lor abuzive, venale şi incapabile.

Răspunzători de ruina financiară, economică şi morală a ţărei, ei nu se gândesc nici măcar în ceasul al 11-lea să se devoteze trebilor obşteşti, sau să cedeze locul unor oameni de ispravă.

In nevoia grea a clipei de astăzi, suntem fără conducători. Şi cunoaşte oricine faptul banal că o societate fără conducere cade în anarhie.

*

Complotismul şi atentatele care insultă acum vrednicia poporului român, s'au fomentat la umbra unei autorităţi inconştiente şi cu desăvârşire străine de pulsul vieţii sociale. Şi haosul fatal ne prinde fără un braţ solid al autorităţii ci cu un guvern în criză de portofolii.

*

D. Brătianu este absorbit de remanierea care se prezintă pur şi simplu ca o problemă de partid.

Atunci când ar fi fost nevoe de schimbarea persoanelor în vederea schimbării metodelor; când ar fi fost nevoe de capacităţi reale la situaţiuni catastrofale,... membrii influenţi ai guvernului se uzează într'o luptă de remaniere, pe tema ambiţiunelor, veleităţilor şi intereselor de persoane şi coterii Guvernul trăeşte exclusiv în atmosfera închisă a partidului de căpătuială, ca şi cum puterea publică ar fi un simplu punct în bilanţul afacerilor particulare brătieniste.

Iar statul fiinţează fără nici o busolă De aceia, când ni se spune de o „criză de cabinet“ în legătură cu manoperile problemei remanierei, ne gândim că asistăm de fapt la o criză a însăşi funcţiunelor normale şi elementare ale închegărei de stat.

Nenorocitele întîmplări rezultate din dezechilibrul moral al unui tineret dezocupat, nu distrag pe guvernanţi de la meschinăria ocupaţiunelor politicianiste. Ba din potrivă ei sînt bucuroşi a avea la îndemînă o nouă diversiune.

In gălăgia şi emoţiunea atentatelor şi complotiurilor liberalii îşi aranjează prada portofoliilor, îşi combină afacerile, îşi maschează nepriceperea. Nimeni nu î mai observă.

Dar răul se întinde; anarhia creşte, ameninţînd cu distrugerea statului.

Desigur; înainte de toate ne trebuesc alţi conducători.

Lr.

Actualităţi din afară

„Plagiatele“ lui Pierre Benoit.— Mai mult spre câştigul decât spre paguba autorului „Atlantidei“ acuzaţiile de plagiat îl urmăresc, dând un bogat material cronicarilor literari. Ultimul atac e susţinut de Pierre Mille care, în „Le Temps“ denunţă noul roman al lui Pierre Benoit, „M-lle de la Ferte“ ca fiind plagiat după l'Altar-Gall al lui Eugène Sue. Cu toate deosebirile de condiţie şi mediu social ale eroilor, povestea e aceiaşi: o răzbunare urmărită îndelungul unei vieţi de afecţie simulată şi devotament aparent. Asemănarea este „evidentă, strigătoare“ declară Pierre Mille.

Dar, se ştie demult că nu-i nimic nou sub soare şi mai ales în literatură. Este greu de stabilit deci vinovăţia lui „Pierre Benoit. In „l'Eclair“, Henri Bérand a luat cu căldură apărarea autorului Atlantidei.

*

Dreptul de lapte.— Dreptul la lapte a devenit în Anglia un principiu absolut: orice copil sărac primeşte lapte curat de la Stat. Rezultatele acestei inovaţii s'au vădit curând, cifra mortalităţii infantile a scăzut în proporţii uimitoare. Se poate stabili că în Anglia mor doi copii faţă de trei în Franţa.

Prin Basarabia

La Cetatea-Albă

Evocarea străbunei vitejii moldoveneşti

de preot *N. V. Hodoroabă*

Cu prilejul excursiei Ateneului Popular din Tătăraşi, la sfârşitul lunei August, după cercetarea impresionantelor ruine ale cetăţei Tighina, ne-am preumblat în colţul cel mai de răsărit al pământului românesc, sub zidurile Cetăţii Albe — Akermanul turcesc.

Această cetate e mult mai mică ca Tighina — în întindere — dar în schimb se menţine mai bine. Aceleaşi ziduri uriaşe, acelaşi şanţ împrejmuitor pietruit, adânc şi lat, cu neputinţă de trecut. Aceleaşi crenele şi turele în ziduri — locuri de ochire şi de bătaie a tunului — pentru luptători...

Apele Limanului lovesc în valuri străvechile ziduri ale cetăţii şi ne spun mereu aceiaşi poveste înfiripată din truda şi suferinţa generaţiilor ce veacuri de-arândul au fost straja aici împotriva hoardelor năvălitoare... Pe celălalt ţărm al Limanului, cam 6—8 km., strălucesc în bătaia razelor de soare, clădirile oraşului ucrainian, Ovidiopol.

*

Tăcut, am privit lung ruinile Tighinei şi Cetăţii-Albe, aceste străvechi cetăţi, cuiburi de vitejie strămoşească, înegrite de veacuri şi de muşchiul uitării... Mi se păreau ruinele unor temple, a unor biserici, în care au răsunat cândva glasuri de preoţi înveştmântaţi, îngenunchiaţi pe lespedea altarelor, cădind cu smirnă sfintele icoane; biserici, din turlele cărora a răsunat acum câteva veacuri glas duios de clopot, glas de rugăciune tainică şi cucernică...

Mi se părea, că sunt într'un

(Continuarea în pag. II-a)

Vizita M. S. Regelui la Iaşi

Suveranul vizitând expoziţia agricolă, însoţit de d-nele Olga Sturdza şi Zoe Mârzescu şi de d. C. Manciu prefectul poliţiei.

Sentimentele unui diriginte poştal

— faţă de mizerabilul atentat din Bucureşti —

Cum ne-a fost primită o telegramă de protest.

Ziarul nostru a transmis ieri ziarului „Adevărul“ următoarea telegramă:

„Profund amărâţi şi indignaţi de mişelescul atentat împotriva directorului „Adevărului“, trimitem victimei îmbărbătare în lupta necruţătoare pentru adevăr şi dreptate şi aşteptăm sancţiuni legitime contra propagatorilor anarhiei“.

Telegrama a fost predată la oficiul poştal al Bursei, unde ne-a fost primită contra chitanţă.

Peste puţin timp însă, d. diriginte al oficiului respectiv ne-a comunicat că nu poate transmite telegrama, fiindcă e insultătoare, precizând anume că expresiunea «mişelescul atentat» nu poate fi suportată de aparatele şi firele telegrafice.

Ni s'a cerut să înlocuim cuvântul «mişelesc» cu acel de „necugetat“, ceiace—bine înţeles—am refuzat. Ni s'a cerut atunci să retragem telegrama, ceia ce iarăşi am refuzat.

In situaţia aceasta, d. diriginte a cerut avizul inspectorului telegrafic local, de la care a primit deslegarea să transmită telegrama.

Ce s'a mai petrecut în urmă, nu ştim.

Protestăm împotriva atitudinei d-lui diriginte de la oficiul Bursei Iaşi, şi atragem atenţia organelor superioare.

Subliniem cu dezgust concepţia unui om în toată firea, funcţionar superior de stat, care crede că cuvîntul „mişelesc“ cu care calificăm infamia atentatorului din Bucureşti, ar fi „insultător“. Şi insultător pentru cine? Evident, pentru criminal, pentru care d. diriginte s'ar părea că are menajamente sentimentale.

Ne adresăm la veneraţia guvernamentală care există prin tradiţie la unii funcţionari publici, informîndu-i că însuşi „Viitorul“ oficios guvernamental vestejeşte cu „cea mai categorică indignare“ şi condamnă „gestul sălbatec“. Iar „L'Indépendance Roumaine“ cellalt oficios al guvernului, califică atentatul „criminal“, ca „o agresiune brutală şi laşă“.

Sperăm că d. diriginte cu pricina se va lămuri asupra înţelesului real ce-l are restricţia regulamentară la transmiterea telegramelor şi că atentatul din Bucureşti nu-i nici „gentil“, nici „drăguţ“, ei pur şi simplu mişelesc.

Scrisori din Bucureşti

ASPECTE VESELE ŞI TRISTE

Mirajul capitalei. — De unde începe provincia. — O stradă căutată. — Civilizaţia şi sentimentul naturei.

Există un miraj al Capitalei. Se pare că Bucureştiul exercită o atracţie puternică asupra provinciei. „Bucureşteanu-i tip aparte“... Şi mahalagiul capitalei, tip aparte în psihologia lui turbure şi cu orizonturile vieţii lui sufleteşti atât de mărginite, are un dispreţ suveran pentru tot ceiace se întâmplă dincolo de barieră. E are ochii aţintiţi spre centru, între Capşa şi Palat. Acolo, în vâltoarea pestriţă şi sterilă, se petrece pentru un adevărat bucureştean viaţa lumii întregi. Dincolo de barieră începe o altă ţară, sau poate un ţinut sălbatec şi virgin, în orice caz nici o curiozitate, nici o dorinţă nu se îndreptează în afară.

Provincia este un exil, ba poate chiar o temniţă. Vai de acel care i silit să se lipsească pentru un timp mai îndelungat de plimbarea cotidiană între cei doi poli ai universului: îngusta cafenea şi modestul palat. Bucureşteanul, când e silit să plece, zice cu toată teama necunoscutului şi a morţei: — „mă duc afară!“, adică părăseşte lumina şi căldura pentru a se lupta cu întunericul, frigul, intemperiile, animalele sălbatece, cu provincia...

*

De aceia un străin spunea dăunăzi: „Capitala Dv. nu este un oraş mare. Este o mahala uriaşă şi pustie în care nu trăeşte intens decât o singură stradă, şi aceia îngustă, prost pavată, strâmbă şi meschină“. Deşi nu sunt încă bucureştean convins, m-am simţit umilit de caracterizarea străinului, cu atât mai umilit cu cât vedeam că are dreptate.

Intr'adevăr pe lângă toate păcatele lui de oraş oriental şi neîngrijit, capitala mai are şi alte lipsuri, a căror vină cade asupra spiritului de care sunt animaţi citadinii. Aşa Bucureştiul n'are împrejurimi, unde să poţi respira aer curat într'o zi de sărbătoare. Şi pentru ce să aibă?

Sărbătorile şi Duminicile toată mahalaua năvăleşte cu căţel, cu purcel în Calea Victoriei. Să vă descriu grozăvia, care se petrece aici în zilele de sărbătoare? Ai impresia că şarpele imens al mulţimei se umflă, se umflă şi că peste câteva clipe clădirile mărginaşe se vor preface în praf...

Asta nu împiedică pe cetăţeanul liber şi voios să trăiască, să flirteze, să petreacă.

*

Să nu se creadă, însă, că bucureşteanul este lipsit de sentimentul naturii. Nu, el are o amintire, ce e drept cam vagă, dar o are. Şi nu civilizaţia a omorât acest nobil sentiment. Cetăţeanul nostru nu-i civilizat, doamne fereşte! E un sălbatec care a aşezat între el şi natură o sumă de rafinamente împrumutate civilizaţiei.

Dragostea pentru natură a Capitalei o mărturisesc numeroasele grădini cu nume simbolice: „Leul şi Cărnatul“, „La fata veselă“, „La conferinţa balcanică“, „La trei ochi în plapomă“, etc.

Afară, într'un aer cam dubios, însă puternic parfumat de mirosul mititeilor şi al tleicilor, sub câţiva arbori prizăriţi şi ofticoşi, de sub care poţi număra în voe pe cerul

continuare în pagina II

Teatrul Elisabeta

Asociata Trupă Izraelită americană.
Direcţia I. ETINGHER.

Vineri 12 Octombrie ora 9¼ precis

Toit Ştruff

piesă în 4 acte de SCHOR, pusă în scenă de **d-l Izidor Buzatt.**

Marele artist d-l Buzatt apare în 2 puternice roluri Impresar Herman Braunstein.

Biletele se pot obţine de pe acum la casa teatrului Elisabeta.

Izidor Buzatt

Diana Feinman

Celia Adler

Ichiel Goldşmith

Cinema MODERN

Astăzi la ora 3, 5½ şi seara la 9½
Epoca 3-a Penultima 10 acte mari

Impăratul Săracilor (L'empereur des Pauvres)

O grandioasă dramă socială de FELICIEN CHAMPSAUR

In rolurile pricipale apare: KRAUSS, LEON MATHOT şi D-ra PINA RELLY toţi de la comedia franceză din Paris. Spectacolul se începe cu o nostimă comedie jucată de DICKY. Se atrage atenţiunea onor. publicului că seriile 3 şi 4 se vor reprezenta absolut separat fiecare aparte filmul urmând a rula exact a doua zi după Iaşi la Galaţi.

Luni 15 Oct. ANA KARENINE

MARELE ŞI RENUMITUL

CIRC KRATEJL

Program schimbat Astăzi ora 9 jum.

MARI LUPTE FRANCEZE

la care vor lua parte

Nicolae Enache Şampionul Moldovei
Iancu Leibovici Luptător Evreu
Pălănceanu Luptător român. **Comărnescu Gh.** Amateur.
precum şi alte 20 numere.

CEREŢI PRETUTINDENI
Untdelemnul Superior Extra-rafinat
„OLIVIA"
produsul celei mai noi şi mai moderne fabrici de uleiuri
Proprietatea **„Morii Păcurari"** S. A. Iaşi

„ANCORA"
Societate Română de Asigurări generale Bucureşti
— Calea Victoriei No. 1 —
Direcţiunea Regională Iaşi — Str. I. C. Brătianu No. 166

Asigură contra daunelor de:
INCENDIU (TRĂSNET ŞI EXPLOZIE)
clădiri, mobile, mărfuri, stabilimente industriale de orice fel în condiţiuni extrem de liberale şi avantajoase
Transport: maritim, fluvial şi terestru
Furt prin efracţie
Accidente de tot felul
Spargerea geamurilor

Incheie asigurări asupra vieţei cu şi fără examinări medicale mixte, dotale în conbinaţiunile cele mai noi şi convenabile,

Societatea „ANCORA" oferă garanţiile cele mai puternice pentru angajamentele ce şi ia în orice ramură de asigurare. pe care le reasigură în cea mai mare parte la Societăţi cu reputaţie mondială şi ale căror fonduri de garanţii depăşesc UN MILIARD FRANCI.

DOCTOR
A. POLAC
Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA
Boli interne
Boli de femei
MAMOŞ
Iaşi Str. Lăpuşneanu 23 Etaj
Consult. 2—5 p. m.

BANI CAUT
pentru plasat în ipoteci rangu
M. Şerbănescu
67 Strada Cuza-Vodă

Sâmbătă se pune în vânzare un mare stoc de diferite cupoane
-- cu 50 la sută mai eftin --
LA MAGASINUL
I. ABŢUG „LA DOCAN"
VIS-A-VIS DE SFT. SPIRIDON
Deci nu perdeţi ocazia

cimitir, în care lespezi mari de piatră acopăr oseminte de strămoşi, cari s'au războit cu păgânii şi cu hoardele năvălitoare, şi cari aici la hotar au sorâşnit cu leii şi au căzut cu securele în mână...

Da. Şi m'am înfiorat, căci mi s'a părut un moment, că duduie pământul sub picioarele mele, că cerul se întunecă, că apele se tulbură, că din depărtări răsună bucium de luptă... Şi iată, că cete de arcaşi pe cai ce varsă foc din nări, pătrunde pe porţile cetăţii cu Vodă Ştefan în frunte. Şi părăolabii pletoşi şi ageri dau poruncă la aripi, şi caii se frământă şi vor la câmp să iasă. Aici e sfânta cruce, e steagul ţării adus de la Suceava şi Voevodul cu buzduganul în mână îndeamnă la bataie...

Dar vuiet surd s'aude, lupta a'nceput ?!...

Mă frec la ochi... Ce este ?! A ! S'a pornit furtună şi valurile Limanului mugesc, se frământă şi isbesc cu furie zidurile cetăţei... A fost un vis străbun de o olipă...

Ruine scumpe, ruini măreţe! Voi, mărturii ale trecutului de restrişte şi de glorie, sunteţi comori de aur... In pietrele voastre ca'n nişte hrisoave vechi, e cioplită istoria neamului. Pe fruntea voastră razele soarelui împletesc cununi de foc, iar ploaia ce vă spală de mucegai şi care se scurge în şiroae subţiri pe sbârciturile pietrelor măcinate, par lăcrămile de bucurie ale strămoşilor, că voi astăzi străjuiţi la hotarele României Mari...

Pr. N. V. Hodoroabă

Opinia în Ţară

PIATRA-NEAMŢ

Teatrale. — Publicul nostru intelectual, pare a fi favorizat, ca şi în anul trecut, de-a vedea perpetuu, mai ales în timpul toamnei şi al iernei, turneurile cele mai însemnate din ţara noastră, trupele din Capitală.

De pe acuma, trupa celebrului Ion Manolescu şi-a înştiinţat sosirea, pentru zilele de 29 şi 30 Oct.

In prima seară, ne înştiinţează afişul, se va juca drama „Gândul", în 5 tablouri, de L. Andrieu, iar pentru a doua seară, „Profesorul Klenow", dramă în 3 acte, de d na Karen Bramson.

De oarece în turneul pe care l'a făcut iarna trecută şi când a fost şi'n localitate, acest artist a fost viu ovaţionat de publicul nostru iubitor de teatru, suntem siguri, că nici în anul acesta nu va avea mai puţin succes.

Emy.

BOTOŞANI

Teatrale. — In zilele de 16, 17 şi 18 Oct. Compania dramatică în frunte cu marele artist I. Manolescu având cu ei un ansamblu ales, „va da în oraşul nostru pe scena teatrului „Eminescu" 3 reprezentaţii cu următoarele piese: 16 Oct. „Gândul" dramă în 5 acte, înainte de reprezentaţie, d-l Manolescu va „ţinea o conferinţă asupra piesei. — 17 Oct. „Profesorul Klenov" dramă în 3 acte iar la 18 „Perdut în întuneric" dramă în 3 acte de Roberto Braco,—Se prevede un mare succes.

Pentru zilele de 26, 27 şi 28 Oct, se anunţă sosirea în oraşul nostru a Companiei C. Tasenin toate stelele, aici, vara, începe viaţa de noapte a oraşului. Asta este natura pe care o cere şi cu care se mulţumeşte bucureşteanul. Şi ca să închei tabloul, ar trebui să adaog colivia cu pasări, ţambalul şi cântăreaţa: Cu tiri-bomba, uite-aşa...

*

Nu există bodegă, nu există cârciumă, care să n'aibă grădina respectivă. Şi fiindcă unelocuri lipseşte adevărata grădină, ea se creează. Câţiva arbuşti în ciubere transportabile, câteva ghivece cu flori, aşezate cu măestrie pe trotuar şi natura e creată.—Iar dacă se întâmplă să dea Domnul vre o grindină, patronul speriat concentrează toate forţele chelnerilor şi cu glas tunător ordonă:

—„Băeţi, băgaţi grădina înăuntru"!..

T. Teresa

10 Octombrie, Bucureşti

nasă având cu el cele mai bune elemente pentru a da 3 repr. pe scena teatrului Eminescu cu următoarele piese: La 26 „Una şi bună" de Dur Stoy, la 27 „Colac peste pupăză" de M. Rădulescu şi Al. Moşoiu, iar la 28 „Cine dă mai mult" de Hertz şi C. Tanasă, care a avut un succes formidabil în Capitală. Succesul e asigurat

Louis Adler

HUŞI

Groaznicul incendiu din Cozia-Fălciu.— Un incendiu groaznic a isbucnit în satul Cozia la proprietatea d-lui Petrache I. Popa.

Focul a fost pus de individul C. V. Alexa care nutrind ură d-lui Popa a găsit de cuviinţă să se răzbune pe aceasta cale contra lui.

Alimentat de vânt, focul a consumat în întregime casa şi dependinţele, cauzând o pagubă de 50 000 lei.

Incendiatorul a fost arestat.

Agresiunea din Vutcani.—Un flăcău din Vutcani, Simion Toma, având oarecari neînţelegeri cu un consătean al lui Grigore Chiriac s'a luat la ceartă cu acesta.

La un moment dat, Chiriac a aplicat flăcăului câteva lovituri de cuţit în piept.

In stare disperată victima a fost internată în spital.

Criminalul a arestat.

Leontin

Interesante incidente la Iaşi

Energia domnişoarei Lica. — Pietrele d-lui inginer Bejan.—Un caz interesant la baroul local. Cercetările de ieri ale autorităţilor.

Iaşul a fost astă noapte caracterizat prin câteva incidente grave, care au dat de lucru reprezentanţilor autorităţilor.

Să le luăm treptat.

*

Am anunţat ieri percheziţia făcută la locuinţa unei studente din Cluj, Lica Ilinoaia. Percheziţia e făcută de d. prim-procuror Corolu, procuror Iorga, judecător de instrucţie Ieşanu, însoţiţi de d. Botez, şef de siguranţă.

La percheziţie, d-ra Lica a făcut o declaraţie senzaţională.

Vorbind de atitudinea tânărului Zelea Codreanu, Lica zise:

„Codreanu a fost de tot slab. Eu, în locul său, aşi fi băgat întâi pumnalul şi în urmă m'aşi fi predat".

D. Kessim, procuror general, viu afectat de această declaraţie, a făcut-o îndată cunoscut judecătorului de instrucţie, care instrueşte complotul din Bucureşti.

Un al doilea incident, destul de caracteristic s'a petrecut aseară în strada Râpa Galbenă.

La ora 6 seară, o mare mulţime se adunase în colţul străzei Păcurari, lângă cooperativa corpului didactic.

Din spre otelul Bejan, se vedea o scenă originală.

Un tânăr ce fugea, urmărit cu pietre de către d. inginer Bejan, proprietarul otelului cu acelaşi nume din Râpa Galbenă.

Aseară, parchetul a fost avizat, că urmează ca d-ra Lica să fie înaintată la Bucureşti

La ora 6, studenta a fost adusă la prefectura de poliţie.

Aci, i s'au luat de magistraţi un scurt interogator, în care d-ra a confirmat din nou cele spuse.

Declaraţia a fost consemnată într'un proces-verbal.

La acest interogator a asistat şi d. C. Mancu, prefect de poliţie.

Cu trenul direct Chişinău-Bucureşti, la ora 10 seara, d-ra Ilinoaia a fost trimisă la Bucureşti, însoţită de agenţi de siguranţă.

*

Cu mare anevoie tânărul reuşi să scape de această bombardare şi să se refugieze, făcut scapat de mulţimea, indignată de fapta inginerului.

Autorităţile au intervenit şi făcând o cercetare, aflară, că d. inginer Bejan, era supărat pentru că tânărul, care e studentul Sârbu, stătuse de vorbă cu o domnişoară, anume Dora, care se pare, e cu deosebire simpatică d-lui inginer.

La apropierea autorităţilor lângă otel, se auziră ţipete, eşind din camera pe care o ocupă domnişoara Dora, care însă încetară, de îndată ce se simţi apropierea poliţiei.

Studentul Sârbu, tânăr şi poate cu mai mari drepturi la sentimentalism, a scăpat ca prin minune, de a nu fi îngropat sub avalanşa de pietre.

Se fac cercetări.

*

Dar nu s'a terminat cu incidentele.

Aseară, se întrunise Consiliul de disciplină al baroului, sub preşedinţia d-lui Pogonatu, azistat de d-nii Mitică Dimitriu, Gheorghiade, C. Simionescu şi Rang.

Consiliul fusese convocat, pentru judecarea d-lui avocat Gârcineanu, învinuit de diferite abateri.

Fusese convocat şi d. C. Mancu, prefect de poliţie, pentru a da unele lămuriri.

D. Gârcineanu, enervat, a preferat cuvinte, vehemente, care au fost considerate ca ultragiu le adresă consiliului şi a unora dintre reprezentanţii autorităţii.

S'a încheiat un proces verbal de ultragiu, şi azi parchetul va vedea încotro actul va fi îndreptat.

Consiliul de disciplină a condamnat la rândul său, pe d. Gârcineanu, la suspendarea din avocatură pe timp de un an de zile.

*

D. C. Mancu, prefect de poliţie, a făcut eri în timpul zilei, şi seara, cercetări menunţioase, în ceia ce priveşte funcţionarii înscrişi „în liga creştină."

Prefectul a identificat pe toţi funcţionarii cari intră în categoria aceasta.

*

D. Botez, şeful Siguranţei, a înaintat azi parchetului actele cu privire la acei, cari au profanat înmormântarea evreească, despre care am vorbit la timp.

—Sâmbătă 13 Octombrie ora 5 p. m are loc a 2-a şezătoare literară a org. *Kadimah.*

Va conferenţia d-l Av. J. Pinelas. Programul va fi completat cu Muzică din Beethowen, lied-uri poloneze, declamaţii din Peretz şi lecturi (L. Şaikevici).

Refacerea căilor ferate din Iași

O interesantă dispoziție a direcțiunei generale c. f. r.

La direcțiunea regională c. f. r. a parvenit eri o dispoziție interesantă.

Direcția generală cere în adevăr, de a se proceda de urgență la întocmirea unui proect, cuprinzînd toate marile lucrări de refacere, ce sunt de executat la Iași și în întreaga regiune.

Toate aceste lucrări au a se efectua în timp de 5 ani însă trebue ca în proect să se precizeze anume lucrările ce au a fi făcute în fie ce ani.

*

D, Nițescu, directorul regional, în unire cu directorii de serviciu, au și luat cuvenitele măsuri pentru alcătuirea proectului.

Se crede că o atare dispoziție a fost transmisă la direcțiunile regionale, căci această refacere face parte din marele proect al reorganizărei căilor ferate, ce va fi depus pe biroul camerei în primele zile ale redeschiderei parlamentului. D.

Ultimele Informații

x Firile telefonice cu București au fost deranjate pe ziua de astăzi.

In consecință, sântem siliți să apărem numai cu știrile primite telegrafic dela corespondenții noștri din țară și de la agențiile din străinătate la care sântem în abonament.

x Astă noapte a încetat din viață Gheorghe Scorpan, în etate de 52 ani, vechi și cunoscut profesor de desemn și caligrafie.

Decedatul era bolnav de peste un an.

Școlile au arborat drapelul negru.

x Noul director al prefecturei de poliție.— D. Dimitriu, fost director la prefectura de poliție, s'a înapoiat aseară în localitate, întâmpinat la gară de numeroși prieteni.

D. Dimitriu își reia postul de director la prefectura din localitate, cu începere de Luni 15 Octombrie.

De la sindicatul croitorilor. — Marți seara s'a ținut ședință extraordinară a sindicatului lucrătorilor croitori, în sala din str. Lange.

După discuțiuni la care au luat parte mai mulți lucrători și în urma explicațiunilor date de un delegat care a fost la congresul din Cluj, s'a decis să nu recunoască hotărârile acestui congres, rămânând afiliați vechiului consiliu general ales de congresul de la Sibiu.

In acest sens s'a votat și o moțiune.

Ministerul Instrucțiunii cu ordinul No. 107707 | 923 a aprobat ca elevii cari la examenul de absolvirea cursului secundar inferior din Iunie, au obținut cel mult două note „insuficient", să fie admiși a trece corigența la 15 Octombrie 1923 înaintea unei Comisiuni prezidată de Directorul Școalei și compusă conform prevederilor Regulamentului.

Mâne dimineață cu trenul de 11, vor sosi în localitate 500 țărani și cărturari din Bucovina pentru a vizita orașul.

Ei sânt conduși de deputatul Doboș și d. Cojocaru, prefect de Suceava.

Comuna a luat măsuri de cazăruire.

Oficiul de export a admis cererea sindicatului morarilor pentru exportarea de făină albă.

In consecință administrația comunală a dispus inventarierea cantităților de făină albă disponibilă la morile din localitate.

x Intr'o încântătoare intimitate, în cercul rudelor și al prietenilor, s'a sărbătorit aseară logodna d-rei Martha Schoenblum cu d. Inginer Lonciu Solomon, directorul tehnic al societatei Vagonul" din localitate.

x Astă noapte niște indivizi necunoscuți s'au introdus în biroul de expediție G. Zambet din str. Ștefan cel Mare 11 furând suma de 3000 lei ce se găsea într'un saltar.

Subcomisarul Vartolomei de circ. III-a cercetează.

x *Din Berlin se anunță că alaltăeri cursul dolarului a trecut prste două miliarde, iar al livei sterlinge peste unsprezece miliarde mărci.*

x **In ziua de** 18 Octombrie ort. ora 11 a. m. se va ține în **localul primăriei Iași licitație pentru vinderea locului în întindere de** 690.70 m. p. împreună cu clădirile, construcțiile, pivnița și îngrădirea de pe el și care loc este situat în fosta grădină a Primăriei partea dintre Trecătoarea Banu și imobilul d lui P. Zamfirescu.

x **Aseară pe la ora 10 s'a declarat un început de incendiu în strada Muzeelor la casa cu No. 6.**

Imediat a sosit la fața locului secția de pompieri din Toma Cozma care a localizat incendiul.

Căsătorie. — Duminecă 7 Octombrie a avut loc în saloanele D-lui Costin Zamfirescu, mare proprietar din Botoșani și a D-nei, căsătoria religioasă a drăguței lor fiice Viorica cu D-l avocat Eugen Marinescu din Iași.

Nuni au fost D-na și D-l Alfors Herovanu, D-na și D-l Dr. Emil Radu.

Din numeroasa asistență, remarcăm: D-na și D-l Cotin Zamfirescu, d-na și d-l general dr. Sava Goiu, d-na și d-l Emil Radu, d-na și d-l Artur Frunzescu, d-na și d-l maior Serghievici, d-na și d-l colonel dr. Jurist, d-na și d-l Gogu Petrescu, d-na și d-l colonel Rădulescu, d. Lt. Triandof, d-na și d-l Ciulei, d-l Pilat etc.

x Săptămâna viitoare se va deschide în cartierul Păcurari o secție de Brutărie a Societății „Casei Poporului" din localitate.

Sportive. — Intre echipa cursului inferior al școalei normale din Budeni și echipa Hackoach din Hârlău, a avut loc Duminică 7 Octombrie a. c. un matck de Foot-Bal; rezultatul a fost de 2 la zero în favoarea școalei normale, în prima repriză; iar a doua repriză echipa Hackuach, după 10 minute, se retrage de pe teren.

Se remarcă din echipa școalei normale elevii: Pușcașu, Caseti și Tanasă; din Kackoach Zalmanovici, arbitru, elevul Bănulescu V. corect și imparțial.

x *Sindicatul Artelor Grafice din Iași* organizează un bal pentru ziua de Sâmbătă 3 Noembrie a. c. în saloanele Societății Sport și Muzică, pentru mărirea fondului.

Pentru ca reușita balului să fie cât mai frumoasă, comitetul organizator a luat inițiativa ca între multele distracții ce se pregătesc vizitatorilor, să se aranjeze un bazar cu toate numerile câștigătoare.

In consecință apelează la D-nii comercianți să dea binevoitorul d-lor concurs. donând obiecte pentru bazar, comisiunei ce se va prezenta în acest scop, fapt pentru care comitetul aduce vii mulțumiri.

— In ziua de 8 Oct. 1923, a avut loc în P. Tarcului (Tecuci), într'un cerc intim, logodna drăguței d-re Sarica Iancovici, cu d. David Haimovici, ziarist și colaboratorul nostru din Pașcani.

Transmitem sincerile noastre felicitări.

Protestul Asociației Presei

contra mișelescului atentat din Capitală

Comitetul „Asociației generale a presei Române", întrunit în ședință la 11 Octombrie, luând cunoștință de sălbatica agresiune a cărei victimă a fost d. I. Rosental, director al ziarelor „Adevărul" și „Dimineața",

constată că acest atac, face parte dintr'o întreagă serie, al căror scop evident era suprimarea libertății presei;

infierează cu toată energia acest atentat și pe toți autorii lui;

cere guvernului să ia măsurile cele mai hotărâte pentru pedepsirea vinovaților și pentru a garanta siguranța persoanei și libertatea individuală a tuturor ziariștilor;

face apel la sentimentul de solidaritate al colegilor și-i îndeamnă totodată să-și ia ei înșiși toate măsurile de pază a persoanei lor, pentru ca libertatea presei să nu sufere nici o știrbire.

x Azi sosesc în localitate venind din Soroca d-nii V. Caisen președintele zemstvei și senator, V. Sacaru prefectul județului, F. Rotaru membru al zemstvei, parlamentari și alte notabilități, pentru a vizita expoziția.

In urmă vor pleca la București unde vor lua parte la deschiderea parlamentului.

x Comitetul funcționarilor comerciali, a hotărât ca săptămâna de propagandă pentru organizarea sindicatului să se înceapă de Luni 15 Octombrie.

In legătură cu săptămâna de propagandă, s'a ales o delegație care se va prezenta Prefecturei de Poliție spre a cere autorizare pentru ținerea unei întrunir publice.

Bătaia din strada Palatului

Pentru sgârietura unui părete de tramvai, un evreu este grav bătut.

In strada Palatului, la halta tramvaiului din răspântia cu strada Sf. Andrei, se produse eri o mare aglomerație; țipete sfâșietoare se auziră.

Iată ce se'ntâmplase.

*

Un copil sgâriase puțin peretele unui vagon de tramvai. Ca pedeapsă se aplică contravenientului o amendă de 100 lei. In treacăt fie zis, o atare dispoziție trebue afișată, pentru ca s'o știe toată lumea.

In schimb, de astă dată, s'a crezut că e drept a se trage tatălui băetului, un bătrân, o sfântă bătaie. Cu greu bătrânul a fost scos din mâinele celora ce-l loveau.

In învălmășeală s'au amestecat diferiți indivizi, cari au însoțit vociferările lor, cu cunoscutele invective la adresa evreilor.

Nu știm dacă cazul a fost adus la cunoștința d-lui prefect de poliție,—dar sperăm că va cerceta, și va lua cuvenitele sancțiuni.

Cum au fost îngrijite elevele trimese în recreație de „Colonia școlară"

— O dovadă prețioasă —

Se știe, că în vara aceasta, 28 eleve au fost trimese în recreație de către societatea „Colonia școlară" la Gaineștii-Fălticeni.

Ele au petrecut acolo 31 zile.

Copii s'au recreat bine, ceea ce rezultă din greutatea câștigată de fie care.

Astfel Cioian Maria a câștigat 2 chilograme 400 grame, Sandulache Elisabeta 4, Borș Elisabeta 2, Ioan Elvira 2,850, Chirilă Ana 2,800, Boahă Adela 2.500, Stavila Lucreția 2, Cuhnou Maria 2.800, Teodoriu Natalia 4, Crestanița Constanța 3.100, Bujor Alexandrina 2.750 Popescu Maria 4 100, Benoni Ana 2.500, Pantazi Elena 3.100 Porumb Maria 1.300, Grigoriu Constanța 2.600 Gheorghiu Georgeta 2.500, Dascălescu Eugenia 2.600, Dascălescu Alexandrina 3.100, Taimaciu Natalia 3.200, Agapi Viorica 2.300, Tatarama Constanța 2.700, Ionescu Eugenia 2.600, Marinescu Ana 2, Hurubei Viorica 2.500 Hurubei Elena 2.200, Barzu Maria 3.250 și Vasilescu Florian 2 000

E o dovadă prețioasă, că au fost bine îngrijite.

TUNGSRAM

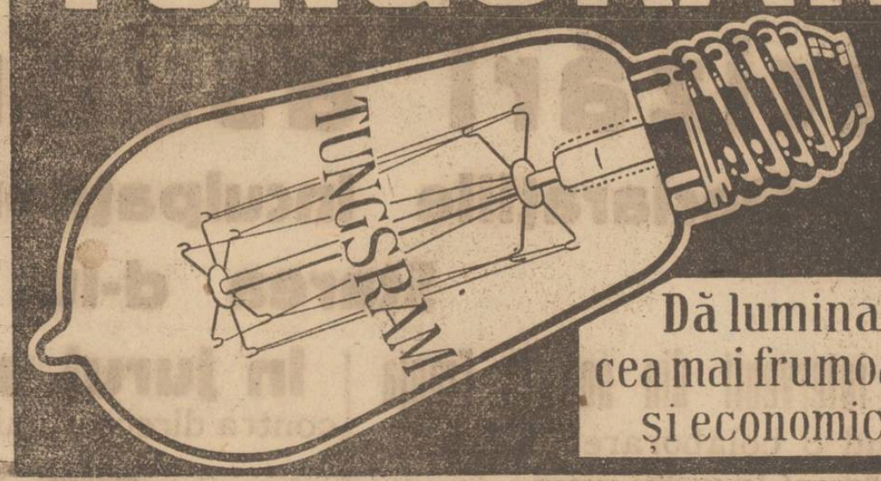

Dă lumina cea mai frumoasă și economică.

Teatru-Cinema Sidoll Cu începere de astăzi Matineu la 5½ și seara la 9

RULEAZA CELEBRUL FILM:

LUMEA VECHE ȘI LUMEA NOUA

(Ost und West)

Rolurile principale sunt jucate de renum. artistă **Maly Picon și Iacob Kalich**

MALY PICON joacă în toate actele. — Filmul e adus în țară de artistul Askenazy

Vine Tanase la SIDOLI cu 3 reviste superbe

Vineri 19 Octombrie 9 ore seara — **Una și bună** — Revista în 2 acte și 5 tablouri de Durstoy

Sâmbătă 20 Oct. 9 ore seara — **Colac peste pupăză** — Revista în 2 acte și 4 tablouri de Radulescu și Musoni

Duminică 21 Oct. 9 ore seara — **Cine dă mai mult!** — Revistă în 2 acte și 7 tablouri de A. de Herz și C. Tanase însuși

Cei mai renumiți artiști. — Orchestra proprie de 25 persoane. — MARE BALET CU 40 BALETISTE. Cea mai feerică montare. — Decoruri proprii. 1200 Costume

Biletele se obțin de pe acuma la Casa Teatrului SIDOLI.

Duminică 21 Octombrie MARE MATINEU la 3 ore fix

Inserții *)

Primim următoarele:

La inserția din ziarul „Opinia" No. 4905 din 7 Octombrie a. c. țin să precizez următoarele:

1) In ziua de 30 Septembrie a. c. n'am fost de gardă, deci nu eram răspunzătoare de orice s'ar fi întâmplat în acea zi la gardă, aceasta fiind obligațiunea internului de serviciu

2) Nu cunosc pe d l. Baer care se plânge că l am refuzat categoric, deși nu mi s'a adresat mie personal, n'am vorbit cu D-sa *nici un cuvânt, nici nu l-am văzut măcar*, D-sa a vorbit doar cu gardianca de serviciu „o doamna bătrână" cum o numește d-l Baer.

3) Am făcut cunoscut personal, chiar a doua zi domnilor Epitropi, cele scrise în ziar, de oarece d-lor nu l văzusă încă și le am arătat cele de mai sus.

M. Novleanu

Internă. Spitalului Sf. Spiridon

*) Redacția nu răspunde de cele publicate în această rubrică.

A APĂRUT REVISTA

„Filatelistul"

No. 1 4 LEI exemplarul

Singurul și cel mai bine informat organ filatelic din vechiul regat.

De vânzare la librării le: Șeraga, Eminescu, Pinat Löbel și la chioșcuri.

Mircea G. Serion

DOCTOR IN DREPT

— AVOCAT —

Fost magistrat Trib. Iași

Birou de notariat

— Iași Sft. Sava 14 —

Mica Publicitate

Cumpăr de ocazie arme, revolvere și orice fel de muniții de vânătoare.

Adresați magazinul B. Dumincatu, piața sf. Spiridon 12

Se caută de către o instituție financiară un om de serviciu și un băiat de serviciu cu referințe bune.

A se adresa la ziar sub B. D.

De închiriat imediat, prăvălie spațioasă în str. Ștefan cel Mare 33, eventual cu aranjament complet pentru bancă sau birou.

Adresa Tschler, str. Gh. Mârzescu 36 etaj.

Cârciumă liberă imediat se predă. De vânzare imobilul din Str. Tatarași No. 5 compus din 6 camere, un antret, cerdac, pivniță bună uscată, în curte două camere de locuit, una gheretă tencuită în rând cu cârciuma, magazii și curte mare, teren circa 700 metri pătrați, are lumină, apă și tramvai în fața casei, cu prețul de Lei 300. 000. se fac înlesniri de plată, a se adresa la D-nul Mayer Calmanovici Str. I.C. Brătianu No. 91.

Traduceri germano-române și româno-germane pentru orice scripte, manuscrise, acte și corespondențe, de asemenea orice fel de lucrări pentru mașina de scris.

A se adresa d lui I Bodingher str. Lăpușneanu 1 (Hala de Vinuri Weintraub).

Avis—Prin această aduc la cunoștință publica ca epigramele din ultimele numere ale Revistei „Aricul" și „Fusta" nu sunt adresate D-rei Clara Abramovici din Str. Cizmăriei 33 ci altei persoane din provincie.

NATHAN OSIAS
Eternitate 57 Iași

Perdut buletinul de înscriere în Biroul Populației, eliberat de Primăria Com. Rezina (Basarabia) pe numele subsemnatului.

Il declar nul și fără valoare în mâinele ori-cui s'ar afla.

IOSEF COGAN
Rezina-Basarabia

Perdut buletinul de înscriere în biroul populației eliberat de circ I Iași.

Il declar nul și fără valoare în mâinele oricui s'ar afla'

CHIRILA DRAGAN
AVOCAT
Iași Str. Școalei de Arte No. 6

500.000 lei se caută, cu ipoteca moșie, 265 ha. Se poate și arenda.

Doritorii se vor adresa st adela Banu Coafor de dame Wilhelmina.

Cameră frumos mobilata cu lumina electrică în apropiere de centru se caută de urgență.

A se adresa la Fabrica Lampa Sft. Andrei 30.

Ultima oră

Precizări asupra complotului

Declaraţiile inculpaţilor în faţa tribunalului.

Starea d-lui I. Rosenthal

Germania a intervenit din nou la Franţa

propunând o colaborare în Ruhr

— D. Poincaré îşi menţine rezerva —

Paris. — D. Poincaré a primit Mercuri dimineaţa de însărcinatul de afaceri german. Acesta a propus lui d. Poincaré o conlucrare în Ruhr.

Cercurile informate cred că acţiunea însărcinatului de afaceri va fi fără rezultat, căci punctul de vedere al d-lui Poincaré este că reluarea lucrului este posibilă numai pe bază de observaţii şi tratative la faţa locului. Franţa pretinde ca ultimele urme de rezistenţă pasivă să dispară şi ca Germania să facă propuneri comisiunei reparaţiilor.

America nu intervine

Vashington. — Lloyd George, a propus într'un discurs ţinut aici, ca planul de reparaţii al lui Hughes să fie din nou prezintat aliaţilor.

Punctul de vedere al Casei Albe este însă că situaţia europeană nu necesita intervenţia Statelor-Unite.

Ziarul guvernamental „Înfrăţirea"

dar judecăţii pentru calomnie

Cluj. — Ziarul „Keleti Ujsag anunţă că a pornit acţiune judecătorească contra ziarului „Înfrăţirea", declarând că nu mai poate tolera insultele necontenite ale organului liberal din Cluj. In deosebi, într'un ultim număr „Înfrăţirea" calomniază ziarul „Keleti Ujsag", făcându-l organ al clericalilor hortişti.

DICTATURA GERMANA

Berlin. — S'a răspândit zvonul că Stresseman a guverna câtva timp pe baza legii de autorizarea dictaturii fără parlament.

Totuşi va convoca încă ordată Richstagu pentru a vota legea care reglementeaza durata zilei de muncă.

Reacţionarii germani

vor dictatura contra muncitorilor.

— Un manifest al social-democraţilor. —

Berlin. — Partidul social democrat va adresa un manifest către public în care va arăta că ultima criza a fost o încercare a partidelor din dreapta pentru a suprima parlamentul şi a organiza dictatura contra lucrătorilor. Aceasta încercare a fost organizată de industria grea al cărei reprezentanţi aparţin partidului naţional german şi partidului populist.

Manifestul declară că trebue să se menţină coaliţia partidului social-democrat cu partidul naţional şi populist şi dictatura militară pentru a se evita războiul civil.

O mamă prea tânără

O fetiţă de 13 ani dă naştere unui copil — Un roman nefericit

Chişinău 12 — Eri dimineaţă câtiva trecători intrigaţi de vacarmul neîntrerupt ce se auzeau din una din gropile de lut, înşirate de-a lungul liniei ferate, s'au apropiat ca să vază ce este.

Cu mirare au văzut zăcând la pământ o copilă de 12—13 ani care se zvârcolea în durerile facerei, neputând da nici un răspuns la întrebările a cestora.

Ea a fost transportată la casa locuitorului Petrovici din str. Tăbăcăriei unde după 5 ore a dat naştere unei fetiţe.

*

In urma facerei, când puterile i-au permis, prea tânăra mamă a putut povesti nenorocitul său roman.

Venită acum un an din Akerman, Aculine Tutuscova care pe atunci avea numai 12 ani a intrat ca servitoare la una din cârciumile din mahalaua Tăbăcăriei-Vechi.

Aci făcu cunoştinţă cu băiatul Vasile Provcov de 15 ani care servise şi el în aceiaşi cârciumă, şi peste câtva timp începură să aibă legături de pe urma cărora a şi ramas însărcinată.

Acum câteva luni certându-se Provcov plecă din localitate la Tighina unde se află şi acum.

Simţind că se apropie vremea facerei, tânăra fată hotărâ să plece la Tighina în căutarea lui Provcov.

Pe când se ducea însă spre gazdă să-şi ia lucrurile, a fost apucată de durerile facerei şi a căzut la pământ în nesimţire, pe locul unde a fost găsită de trecători.

Atât tânăra mamă cât şi copila nou născută, se află în perfectă stare de sănătate. T.

De la consiliul de miniştri

Bucureşti. — Un lung consiliu de miniştri a avut loc aseară. S'a comunicat presei că s'a fixat textul mesagiului regal.

Dar este fapt că nu s'a ajuns la nici un rezultat în chestia remanierei şi că d. Al. Constantinescu a ieşit furios din consiliu.

Prestigiul Angliei atins

Londra. — După corespondentul diplomatic al lui „West minster Gazette". Poincare nu se mai ingrijeşte de atitudinea lui Baldwin şi lord Curzon.

Propunerile conferinţei imperiului de a se convoca o conferinţă internaţională vor fi primite la Paris cu destulă răceală.

Fiind limpede că prestigiul Angliei n'a fost niciodată aşa de mic pe continent ca astăzi nu este de mirare dacă premierii dominionurilor vorbesc pe un ton aşa de amărât.

Abonaţi-vă la Opinia

In jurul atentatului

contra directorului ziarului „Adevărul"

Ancheta. — Starea victimei

Bucureşti. — Parchetul a stabilit că un oarecare dr. Micu, care se dă drept secretar al Fasciei Naţionale Române, a participat la atentatul contra d-lui I. Rosenthal, în sensul că l-a scăpat pe atentatorul Bacalogiu din mânele agentului poliţienesc şi l-a urcat în trăsură.

Ştirea aceasta este afirmată de ziarul „Indreptarea".

*

Starea d-lui Rosenthal continuă a fi serioasă. Afazia face progrese. S'a stabilit o compresiune a centrului Broca şi o paralizie a facialului stâng. Astăzi se face operaţia trepanării.

D-nii prof. Juvara şi Obreja dau un prognostic destul de grav. Totuşi, starea generală a rănitului este bună.

Bolnavul poate comunica prin scris.

Complotiştii în faţa Tribunalului

— Declaraţiuni interesante. — Situaţia lui Zeilea Codreanu tatăl şi fiul. — In preajma unor noui arestări. —

Bucureşti, — Tribunalul a confirmat ieri mandatele de arestare a celor 7 complotişti.

Tânărul Zellea-Codreanu şi ceilalţi au declarat categoric că eram hotărâţi să asasineze pe d. Al. Constantinescu fiindcă e preşedintele consiliului de administraţie al băncei Marmorosch Blank; pe d. Mârzescu fiindcă-i adversar periculos; pe d-nii Jean Florescu şi C. Banu; pe Aristide şi Mauriciu Blank; pe Elie şi Adolf Barkovitz fiindcă finanţează partidul liberal; pe dr. Filderman şi I, Rosenthal, ca să scape de jidani. Dar încă nu trecuseră la acte, fiindcă „aşteptau unele clarificări de situaţii".

Corneliu Zellea-Codreanu a mai declarat că a venit de la Iaşi cu gândul executării complotului, dar că apoi a propus colegilor amânarea execuţiei. Mota şi Popescu 'au împotrivit oricarei întârzieri dar pentru a nu-l compromite şi pe Zellea, „element de valoare în mişcare", au decis să facă execuţiile fără dânsul.

D. Ion Zellea Codreanu tatăl continuă a fi deţinut la parchet. Probabil că astă-zi va fi depus.

Sânt iminente două noui arestări senzaţionale.

Accident de tren

— O locomotivă avariată... de o căruţă. —

Cluj — Acceleratul de Mercuri seara a izbit în plină viteză, la încrucişarea şoselei general Poetaş cu calea ferată, un car cu ciment, sdrobindu-i complect, omorând caii şi rănind grav trei carausi. Locomotiva a fost şi ea stricată. Printre călători s'a produs o panică enormă, şase dintre ei au leşinat.

Trenul a fost readus în gara Cluj, de unde a plecat cu o alta locomotivă, după trei ceasuri de întârziere.

S'a constatat că din cauza încărcăturii prea mari, carul cu ciment n'a putut fi urnit de cai la traversarea şinelor.

DECLARAŢIA D-lui CIHODARIU

Ce se crede în rândurile averescanilor şi naţionaliştilor-democraţi din Iaşi.

Cu privire la declaraţiunile făcute de d general Averescu în sânul comitetului executiv, se mai află următoarele :

D. general Averescu, a spus, că în nici un moment nu s'a gândit să se despartă de d. Argetoianu şi nu s'a plâns de felul conlucrărei sale

Tot ce s'a vorbit.—a termtnat generalul Averescu.—a avut ca bază o confuziune care acum e risipită.

*

Aceânunţele date de noi, cu privire la declaraţia făcută de fostul ministru d. Cihodeanu, a produs în localitate o vie zenzaţie. In cercurile naţionalist-democrate, se consideră faptul ca de o mare importanţă.

Nu ar fi vorba de o intrare personală a d-lui Argetoianu în partidul naţionalist-democrat, ci de o colaborare a d-lale, împreună cu partizanii săi, care sunt numeroşi.

După unii ar însemna de fapt o colaborare între două partide pentru întâia oară realizat.

*

Fruntaşii averescani, se mulţumesc de o cam dată cu declaraţiile făcute de d. General Averescu. Ei nu pot da însă o tăgadă celor afirmate de d. Cihodariu, căci lipseşte o declaraţie a d-lui Argetoianu, care lipseşte din ţară.

Se prea poate însă, că în timpul congresului din Chişinău o lămurire să se ivească, unii averescani sperând că d. Argetoianu să se întoarcă în ţară, şi să ieie parte la una din şedinţele Congresului.

Să aşteptăm.

D.

Dr. H. ZANFT
Specializat în Germania
Boli de PIELE şi de PĂR
KOSMETICĂ
Syphilis, Venerice
ULTRAMIKROSKOPIE
Elektrotherapie
Cons. 8—11 a. m. 1—5 p m.
Iaşi Str. Cuza-Vodă 33

Cumpărăm Brillante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria Fraţii TISCHLER
IAŞI — str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI

La Magazinul „AURORA"
MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII
Str. Cuza-Vodă 42 (vis a-vis de Camera de Comerţ
Au sosit în vederea sezonului de toamnă, şi iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, plus brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul journal: Preţuri foarte convenabile.
Notaţi bine firma „LA AURORA"

LA ADMINISTRAŢIA
Fermei BADAREU
SE POATE GASI
Must foarte dulce cu 80 lei decalitr.

MARGOT
CREMA
LAPTE DE CRIN
SOPON, PUDRA
POMADA, EAU DE CUININE
EAU DE COLOGNE, DEPILATOR
PARFUM
DEPOZIT GEN. FARM. Dr KONYA IAŞI
DE VÂNZARE LA TOATE FARMACIILE ŞI DROGUERIILE

S'A DESCHIS
CABINETUL DENTAR
al Domnei
G. Ivcer - Bronson
Diplomată dela Facultatea de Medicină din Odessa şi cu practică îndelungată
Efectuiază orice lucrări în arta dentară
Preţuri reduse pentru funcţionari
Consult dela 9-12 şi 3-6
Iaşi str. Ştefan cel Mare 2
Casele Kahane

Clinica Boalelor de Ochi
Dr. Miclescu
Bucureşti str Carol 24.
Pacienţii se pot Consulta cu Oculiştii distinşi din Capitală.
Cons. 3 jumătate—6 ore.

D-tor L. HEITEL
MAMOŞ
de la clinicile din Berlin Viena Frankfurt
Boli de Femei şi Nasteri
Instalaţie specială pentru
Băi Electrice
Str. Săulescu 2
alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3—6 p. m.
Pentru sărăci gratis zilnic 2—3 p. m.

DOCTORUL
L Weiselberg
Boale interne, nervoase
Venerice şi sifilis
Str. Anastasie Panu 19
(Piaţa Halei)
Cons: 9-11 a.m. 2-4 p. m.

FIRME
cu preţuri pe jumătate
pentru comercianţi, meseriaşi, profesionişti, bănci, birouri şi autorităţi comandaţi la
I. MAX
Str. Costache Negri 58

4912
Biblioteca Universității Loco

ANUL AL XIX No. 49[illegible] 2 LEI NUMARUL LUNI 15 OCTOMBRIE 1923

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACȚIA [illegible] STR. [illegible]
TELEFON

ROMANIA 5 BANI POSTA
UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Să educăm pe stăpâni

Deși d. Sassu benchetuește, d. Vintilă Brătianu face călătorii strălucite iar d. general Moșoiu infonează psalmi de mângâere, în țară nu-i nici mulțumire, nici belșug, nici bună voe.

Cetățeanul cinstit și modest, fie el funcționar, agricultor, meseriaș sau liber profesionist, se simte acum mai stingherit ca niciodată. Toate căile îi sînt închise, își simte mîinile legate și așa, se zvîrcolește, hărțuit de nervii și terorizat de amenințarea veșnică a injustiției și opresiunii.

De când actualul guvern și-a câștigat puterea uzând de furt și baionete, atmosfera nu s'a mai purificat. O acțiune de cârmuire începută în condițiile morale cele mai mizerabile are nevoie, ca să se mențină, de aceiași atmosferă și de aceleași mijloace. De aceia azistăm de mai bine de un an la tot soiul de agitații care, fără nici un sprijin în masele populare, se întrețin numai prin dezinteresarea și uneori chiar prin concursul actualului regim. Fără tulburări și scandaluri, liberalii n'ar mai putea sta la putere. De aceia caută să provoace prin ziarele și prin agenții lor, atâțând iarăși și iarăși naivii și elementele anarhice.

Această situație este necesară pentru a acoperi, în dosul alarmei și scandalurilor, prostiile unor conducători absolut incapabili. Și, lucru paradoxal dar adevărat, nemulțumirea de care se folosesc liberalii pentru a provoca zîzanie între oameni și partide, are fundamentul tot în nefasta lor acțiune: dezorganizarea producțiunii și a finanțelor țării.

Este un cerc vicios în care ne zbatem de-atîta vreme și în care mulți, au intrat de bună voe. In adevăr, răul cel mare vine dela alegători: pentruce au sprijinit niște oameni pe care tot ei îi înfierase definitiv cu doi ani mai înainte?

In viața publică, acei care au căzut la examenul de capacitate, nu pot fi promovați din nou fără mari riscuri. Experiența dureroasă de acum să slujească drept pildă.

Alegătorii de mîne vor trebui să dea dovadă de mai multă conștiință, votul este o admirabilă armă de luptă și un admirabil instrument de corijare civică.

Numai cu ajutorul lui, stăpînii părăsiți atâta vreme de sistemele oligarhice, vor putea fi educați și corijați pentru a deveni cu adevărat folositori acelora care le acordă încrederea.

I.

POLITICA

Disoluția averescană.— Partidul național trage nădejde — Cota urcată a d-lui Argetoianu.— Speranțele moarte ale d-lui Iorga.

Privind atent și cu cu seriozitate lucrurile, netăgăduit, nu este nici o speranță că partidul averescan va fi salvat. După declarațiile d lui Averescu în comitetul central al partidului, prăpastia s'a căpat și mai mult. Nici d. Argetoianu, nici numeroșii săi amici nu vor participa la congresul din Chișinău. Se poate ca nici d-nii Garofid și Manoilescu să nu mai ție, în capitala Basarabiei, dezertațiile anunțate.

*

Partidul Național romîn se crede stăpân pe situație. Fruntașii fixează chiar o dată pentru instalarea partidului lor la putere.

Nici o mirare deci că partidul național este asaltat și de averescani și de argentoieni, cu propuneri de fusiune.

Sunt multe probabilități ca partidul național, pentru puternice rațiuni de ordin politic, va primi oferta d-lui Argetoianu.

D. Goga s'a declarat de o camdată neutru relativ la lupta internă din partid și păstrează expectativa.

*

Cât despre insinuarea unei colaborări Iorga—Argetoianu, ea este un van reflex al veșnicilor tribulații și speranțe moarte ale apostolului rătăcit în politică. D. Iorga rămâne — ca întotdeauna — de căruță.

SPRE PACE?

Rezultatul ocupării Ruhrului.— Scumpirea traiului. Consecințe psihologice.— Antanta se va sfărâma de stânca Ruhrului

de *N. I. RĂMNICEANU*

„Le Temps" oficiosul ministerului de externe francez își încheia în ziua de 26 Septembrie c. editorialul său astfel: „In câteva săptămâni după „încetarea rezistenței oficiale, „se va examina desfășurarea „prestațiunilor în natură, va„loarea sumelor încasate sub „forme de taxe sau de preluări. „rețetele obținute prin regia „căilor ferate. Se vor compara „aceste venituri cu cheltuelile „făcute de puterile ocupante „și cu dificultățile încercate de „aliați în controlul lor. Numai „după această experiență se „va putea pronunța asupra în„cetării rezistenței și în gene„ral asupra valorei propuneri„lor pe care Germania le va „trimite aliaților"...

Prin urmare cedarea Germaniei în Ruhr n'a apropiat cu nici un pas, năzuințele Europei spre calea liniștei și a ordinei. Plutim încă în haos și în nesiguranță. Ceiace interesează este faptul dacă politica d. Poincaré a procurat reparațiunele la care are drept Franța și care i se cuvin în baza tratatului de la Versailles și a principiilor umanitare. Noi credem că politica *a la manière forte* a guvernului din Paris nu numai că n'a adus la îndeplinirea reparațiunelor, ci putem afirma fără temeritate că au întârziat cu dezlegarea acestei penibile probleme, sterilizând sursa lor. Germania este astăzi mai insolvabilă decât la începutul lui Ianuarie 1923, când generalul Degoutte a intrat în Ruhr. Politica franceză a făcut tot ce i-a stat în putință ca să și ducă debitorul la marginea prăpastiei. I-a secat patrimoniul—gajul creanței—atât de mult, încât problema acoperirei creanței este și mai serioasă astăzi după aproape zece luni de ocupațiune și de opresiune. Căci pentru ca Germania să poată plăti, ea trebue să lucreze; iar pentru ca să lucreze se impune ca s'o ajuți să-și reconstitue *puterea ei productivă*. Insă puterea *productivă a Germaniei* presupune un element de *forță*... Siguranța Franței.... Groaznică dilemă...

Iată cum apreciază un scriitor francez d. *J. M. Bourget* în *Journal des Debats* politiques (édition hebdomadaire) din 5 Oct. a. c. valoarea economică a succesului francez în Ruhr.

„Ori-care ar fi desfășurarea „ulterioară a evenimentelor, „experiența este făcută: ea (ocupațiunea Ruhrului) nu ne-a „adus nici un câștig material"... „Suntem în aceiași situațiune ca la 11 Ianuar.

Cu drept cuvânt, căci ocupațiunea Ruhrului, complicată cu rezistența guvernului german a tulburat adânc viața economică în bazinul Ruhrului și în toată Germania.

„Noi—scrie publicistul francez—am înăbușit „viața eco„nomică în bazin: din 109 fur„nale câte funcționau la 11 „Ianuarie, astăzi numai 3 din „cie au viață (uzinele Thyssen).

Situațiunea se complică mai mult prin intervenirea a doi factori noi: *urcarea enormă a a costului vieței pe deoparte și prin noua stare morală a populațiunei pe de altă parte.*

Prețurile în Ruhr sînt astăzi superioare prețurilor mondiale.

După o mercurială a lui „Deutsche Bergwerks Zeitung" (29 Sept.), „tona de cărbune „englez la Hamburg revine la „30.90 mărci-aur, iar tona de „cărbune Ruhr costă 67.76 m. „aur; La Berlin aceste cifre „erau: 44.07 ot. 69.61, și la „Rotterdam, 31.16 și 55,5. Dar cărbunele din Ruhr are o valoare rădicată chiar la gura minelor. Așa cărbunele englez, la Newcastle valorează 25.54 m. aur, cărbunele Westfalian, la gelsenkirchen, 52.13. — Și mărirea prețurilor cărbunelui care contribue astfel la scumpirea excesivă a pieței, are tendință spre o nouă urcare din cauza sporirei salariilor lucrătorilor și a cheltuelilor de refacere și reparare a ruinelor care au chomat atâtea luni de zile.

Insă ceia ce este mai îngrijitor este faptul că se prevede o mare diminuare a producțiunei, din cauza consecințelor psicologice ce-a produs asupra lucrătorilor lipsa de inactivitate și propaganda comunistă. Inainte de 11 Ianuar producțiunea zilnică a unui lucrător era de 900 kgr.—astăzi nu depășește cantitatea de 400 kilograme.

„Producțiunea zilnică ajunsese în Decembrie 1922 la 320 mii tone, deacum încolo nu se poate spera pe o producțiune care să treacă de 200.000 tone zilnic."

Iată unde a dus politica forței! Scumpirea vieței, scăderea producțiunei și adâncirea prăpastiei de ură între aceste mari popoare. — D. Poincare care a văzut în chestia Ruhrului și deci a reparațiunelor, o *problemă politică*, a avut dreptate d n punctul de vedere a politicei interne a Republicei Franceze și atunci ne putem explica foarte ușor antecele lui victorioase dela Bois d'Ailly și de la Bar-le-Duc. Germania a fost învinsă a doua oară, fără engleji și peste capul englejilor.

(Continuare...

INSEMNARI

NESIGURANTA

Publicul a simțit, iar economiștii au explicat, că greutatea cea mare a vieții noastre de toate zilele nu constă atâta în deprecierea valutară, cât mai ales în lipsă de stabilitate a leului. De la o zi la alta, prețurile variază „în sens majorativ, în chip atât de neașteptat și prăpăstios, încât nu mai poți întreprinde tranzacțiuni fără a suferi consecințe uluitoare, și nu-ți poți echilibra bugetul în raport cu sursa de câștiguri.

In asemenea condiții, viața nu-ți mai oferă nici o siguranță. Aata-i nenorocirea cea mare.

Am făcut un înfricoșător salt înapoi, spre mocirla primitivității. Toate lacrimile și jertfa de sânge a omenirei, au tins deaiungul veacurilor, la căpătarea siguranței personale din punct de vedere economic, moral și social. Cu stabilirea acestei siguranțe s'a lăudat civilizația modernă.

Și iată-ne acum fără siguranță economică, și — lucru poate mai grav — fără siguranță socială și morală, și chiar fără siguranța fizică a vieții.

Concepțiile morale variază în chip anarhic, ca și valuta. Pierzi dreptul să mai ai un crez, să-l exprimi; pierzi dreptul să beneficiezi de structura legală a societății; trăești cu zilele în mâni, știind că violența și crima te pândesc la colțuri de stradă.

Este de nesuferit!

Un vânt din Patagonia s'a abătut pe plaiurile țării noastre, și n'ai putere să te aperi. In asemenea împrejurări — totdeauna situațiile netezi fiind preferabile—e recomandabil ca vântul acela să se endemizeze.

Prin urmare, să se întroneze oficial un regim de colaborare al fasciei clandestine cu antisemitismul... doctrinar, ca să se stabilizeze primitivitatea.

Vor fi răutăți, abuzuri, dezechilibruri, suprimări de drepturi; dar va fi un regim precizat în care vom cunoaște limita vegetării sociale,—mîntuiți de pânda lașă a răsoruei întunecate... Va fi o siguranță mai mare decât în nenorocita vreme de acum, a echivocului brătienist.

Desigur, dacă răul nu poate fi stăpânit, atunci să ne stăpânească, evitându-ni-se efectele groaznice ale mijloacelor lui de cucerire a puterei.

Renovatus

ATENTAT

contra unui general fascist

Roma. In gara Valenza s'a comis un atentat împotriva generalului Mazucco, prezidentul grupului deputaților fasciști.

Un glonte de revolver a fost tras pe ușa vagonului. Generalul n'a fost rănit.

Se crede că atentatorul este un biciclist care a urmărit trenul la ieșirea din stație.

Autorii morali

Constatări și angajamente oficioase

„Viitorul", ziarul oficios al guvernului, ocupându-se cu descoperirile făcute în jurul complotului fascisto antisemit și rezumând rezultatele cercetărilor întreprinse de justiție, scrie:

„Din declarațiunile celorlalți arestați reese că acei care vroiau să omoare trăiau sub directa inspirație a scrierilor și a discursurilor întocmite și rostite de d nii Cuza, Zelea-Codreanu, Șumuleanu și dr. Paulescu. Multe din frazele scrise de aceștia în reviste și rostite în întruniri publice sunt rezumate în declarațiile făcute judecătorului de instrucție".

De aici, „Viitorul" deduce:

„Se vede așa dar, din cercetările instrucției că, avem deaface în complotul descoperit și cu autori materiali ȘI CU AUTORI MORALI".

„Viitorul" relevă că faptul că acest complot s'a descoperit înainte de a fi fost pus în aplicare, nu ușurează vina nici a autorilor materiali nici a celor morali. Și oficiosul guvernului închee:

„Toți aceia cari au încercat să tulbure ordinea țării în vremea când țara are nevoie de mai multă ordine ca totdeauna vor fi urmăriți și pedepsiți cu toată energia".

In acelaș sens s'a pronunțat și d. J. Th. Florescu, ministrul de justiție.

Este de văzut dacă guvernul va proceda în consecință, și vă pune odată capăt anarhiei, punând la locul lor pe toți acei sanguinari, care vor cu orice preț să joace un rol în țara asta, ducând o la pieire.

Actualități din afară

Carpentier renaște.—Celebrul boxeur francez care fusese învins de Dempsey în 1922, s'a întâlnit acum câte-va zile la Londra cu Joe Beckett pe care îl învinse în 1919.

Joe Becket șampionul Angliei, regele incontestabil al lui „paids lourds" a imperiului britanic, care spera să-și sfârșească cariera sa frumos, a fost pus în Knock out de Carpentier în 48 secunde.

*

Un nou record american.—Industria automobilelor din Statele-Unite a batut toate recordurile sale de producție. In primele opt luni ale anului acestuia ea a construit 2,431,093 mașini de turism și 253,771 camioane automobile. Aceasta reprezintă de opt ori efectivul automobilelor care circulă în Franța.

Cronica pedagogică

ȘCOALA ACTIVA

O introducere critică privitor la starea actuală a învățământului nostru.

de **C. V. BUȚUREANU**

In câteva cuvinte vrem să lămurim principiile școalei active față de principiile vechi ale școalei primare, despre care principii a sosit vremea să zicem că au trăit. Adică, ar trebui să zicem că au trăit, dar încă nu putem, pentrucă școala poporului este încă înbâcsită, de la principiile cele mai generale până la cele mai mici detalii, de toate practicele școalei medievale, fiind o instituție care-și trage originile din evul mediu.

Școala primară mai ales a rămas în urma evoluției timpului; aceasta și în țările cele mai civilizate, dar mai ales la noi și în țările orientale. O renovare a școalei primare din Apus s'a făcut mai ales pe cale particulară, de care însă s'a influențat și școala oficială. La noi inițiativa privată lipsește cu desăvârșire în materie de transformarea școalei, iar ideile moderne asupra metodelor, cu greu străbat în mintea publicului.

Clasele noastre conducătoare cunosc ideile moderne foarte bine, dar se tem de a le pune în practică, fie din pricină că ele ar necesita o cheltuială prea mare, fie din pricină că ar schimba mentalitatea poporului.

Fapt este că în ceia ce privește școala, noi am rămas în urma celorlalte națiii, atât în ce privește răspândirea instrucției în popor, cât și în privința perfecționării metodelor. Guvernele consideră școala primară și pe învățătorii ei ca un rău necesar, pe care l-ar desființa cu totul, dacă le-ar lăsa spiritul timpului. Fiindcă nu pot face aceasta în secolul XX, se mulțumesc să nu poarte nici o grijă, nici de școală, nici de învățători. De aceia avem școli puține, clase numeroase, din cale afară numeroase, învățători nepregătiți și mai cu seamă rău plătiți, cari, pentru a-și mai adaoga ceva la salarul lor de foame, sunt nevoiți să-și cheltuiască energiile în afară de școală și în paguba ei.

Dar această stare de lucruri nu poate să dureze. Trebue să mergem în pas cu națiunile civilizate, pentru care școala este înainte de toate trebuința cea mai însemnată. Este Armata scutul țărei, nu zic ba; este și Biserica o instituție foarte trebuitoare; dar la războiu nu mergem numai cu tunul și cu crucea; la războiu merge toată lumea cu un corp voinic și oțelit din vreme, din copilăria cea mai fragedă și mai ales cu suflet, cu suflet mare. Și acest suflet trebue să-l verse, în inimile fiecărui cetățean conștient, școala și învățătorii ei.

Dar copii nației noastre se prăpădesc, îi roade mizeria aruncată asupra țării de către jouisseur-ii și profitorii din păturile suprapuse ale societății românești; le ruinează sănătatea trupească localurile de școală rău întreținute, rău clădite, insuficiente; le tâmpește mintea și le săcătnește energiile regimul de imobilitate la care sunt constrânși la școală și metodele învechite, programele încărcate, lipsa de bună dispoziție către copii a dascălilor rău dispuși și îngrijorați și de familiile lor și de starea copiilor cărora trebue să le aibă grijă.

In această stare de lucruri, învățătorul este un martir și la rândul lui martirizează și pe copii. In condițiile în care trebue să funcționeze școala lipsește din ea buna dispoziție, veselia, mișcarea, care sunt condițiile principale ale creșterei și ale educației, după cum lumina și căldura soarelui sunt condițiile pentru creșterea plantelor.

Școala actuală nu știe de cât să prăpădească odată cu trupul și entusiasmul, idealul în viață, fără de care un om este perdut, — păcat că mai trăește pe lume, — ideal pe care unii îl au în burtă. Idealul omului trebue să fie în îndeplinirea datoriei de cetățean și de om, în propășirea neamului. Școala actuală n'a știut să ne dea de cât oameni blazați, cu pretenții mari și cu capacitate foarte puțină, jouisseur-i

continuare în pag. II

Instalaţiuni de:

Lumină Electrică
Motoare, telefoane
Sonerii etc.

2) SANITARE

Băi, ţaşuri, Apă Closete, Canalizare

3) Revizuiri, consultaţii supraveghieri

4) Proecte pentru construcţii de fabrici

5) Reparaţiuni de lumină apă

Pentru noapte personal disponibil

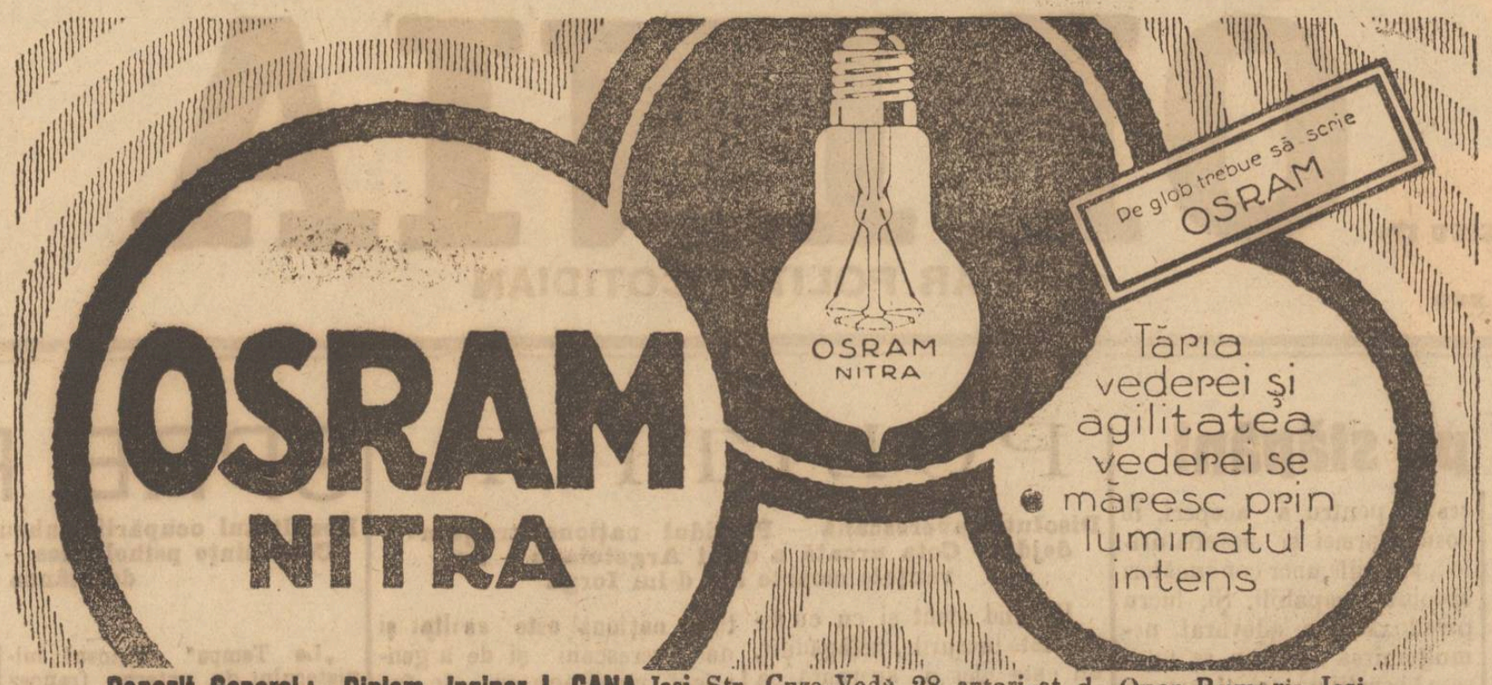

Depozit de:

Becuri „OSRAM“ diferite forme şi voltaje
Lămpi Lustre, de tiraj braţe de fier, lămpi de buzunar
BATERII
Aparate de călcat şi fiert electrice dif. voltaje.
MATERIALE şi sărmă electrică

Articole de sonerii

şi telefoane
Tablouri de marmoră cu rame'e lor şi aparatele
Thermos de voiaj nichelate şi lăcuite diferite capacităţi

Depozit General: Diplom. Inginer I. CANA Iasi Str. Cuza-Vodă 28 autorizat d Onor Primaria Iaşi

Teatru-Cinema Sidoli Cu începere de astăzi Matineu la 5½ şi seara la 9

RULEAZA CELEBRUL FILM:

LUMEA VECHE ŞI LUMEA NOUA

(Ost und West)

Rolurile principale sunt jucate de renum. artistă **Maly Picon şi Iacob Kalich**

MALY PICON joacă în toate actele. — Filmul e adus în ţară de artistul Askenazy

Teatrul Elisabeta Asociata Trupă Izraelită americană. Direcţia I. ETINGHER.

în frunte cu celebrele stele şi glorioşii artişti americani

CELIA ADLER, DIANA FEINMAN, ICHIEL GOLDSMITH şi IZIDOR BUZAT

Sâmbătă 13 Octombrie ora 9¼ precis debutul ambelor Stele

CELIA ADLER şi DIANA FEINMAN --- **premiera**

Sărmana Orfană Bogată

piesă în 3 acte de Zlaterovski — Muzica de S. Secund

Administratorul trupei RUBIN FRIEDMAN — La pupitru B. SEGALL

Impresar HERMAN BRAUNŞTEIN

Duminică 14 Octombrie premiera **DEBORA** *piesă în 4 acte de MOSENTHAL*

INTREŢINEŢI HIGIENA GUREI NUMAI CU:

PASTA DE DINŢI BUCOL
IN TUBUR
PASTA DE DINŢI BUCOL
IN BORCANE DE STICLĂ
PRAFUL DE DINŢI BUCOL
APA DE GURĂ BUCOL

Nu contribuiţi la deprecierea banului nostru, dându-l pe produse străine, cari nu sunt superioare a lor noastre, de cât în scumpete!

SOCIETATEA CONTINENTALA

PENTRU COMERŢUL FIERULUI

KERN & Co.

Reprezentanţa generală a uzinelor de fier Witkowitz
CERNAUŢI, Str. Miron Costin 7 (f. Maria Terésia)
Adr. telegr.: Ferrokontinent, Cernăuţi. Telefon 420
Depozite: Strada Sălciilor (Weidengasse) No. 14—28

FIER ŞI TABLĂ

Fier brut pentru turnătorie, fier în bare, fier fasonat, fier laminat, fier larg şi universal, fier pentru beton armat, suporturi de construcţie, echere: Tablă de Teschen, originală, de ori-ce categorie, talbă galvanizată, tablă pentru cazane, tablă de oţel, arbore de transmisiuni, etc. etc.

ŢEVI

Ţevi negre şi galvanizate, ţevi pentru sonde, ţevi fierbătoare pentru cazane, locomotive şi locomobile, fitinguri, flanşe, armături, ţevi de fontă cu mufe sau flanşe cu piese fasonate, serpentine pentru orice scop ţevi ondulate, baloane de oţel pentru oxigen şi idrogen.

ALTE FABRICATE

Cazane de tot felul, rezervoare pentru apă, spirt, ţiţei, etc. Construcţii de poduri de fier şi edifici de tot felul. Butoaie şi barele de fier pentru petrol, benzină şi spirt. Fundături de cazane, Şine c.f.r., tramvaie şi mine Traverse pentru linii normale şi linii înguste. Instalaţiuni de uzină şi mine. Aparate pentru fabrici chimice, fabrici de ciment, rafinerii de petrol, destilatiuni de gudron, macarale şi tot felul de instalaţiuni de tranăport. cărămizi refractare şi refractar pământ etc.

SE CAUTĂ

AGENT bine introdus pe piaţa Iasi şi oraşele limitrofe ca **Subreprezentantul** unei case de Comision din Bucureşti.

Ofertele detailate se vor adresa sub „Reprezentant“ la Agenţia de Publicitate D. Adania, Bucureşti Str. Sărindar 4.

Desinfectarea **caselor şi a grajdurilor** numai cu **creolină**
(originală Pearson)
Introdusă de 30 ani
De vânzare pretutindeni.
Păziţi-vă de imitaţii şi contrafaceri.

originale numai în

fiolele ca aceasta.

Depozitele se vor anunţa prin afişe speciale. singurii fabricanţi: *William Pearson & Co.* Ges. m. b. H Creolin-Werke Wien I.

—Blocul naţional s'a întărit.

Dar problema Ruhrului are un caracter *economic* care interesează pacea Europei. Dacă nu-i privită în această lumină atunci toată ordinea socială şi morală de astăzi se va prăbuşi în adâncimi necunoscute. Chaosul îşi va întinde aripele lui de moarte peste ruinele unei civilizaţii care a avut la bază *violenţa* şi *ura*. Aceasta prevestire o putem face, dacă guvernul francez înţelege să rezolve problema reparaţiunelor aşa cum o indică în editorialul oficiosului său din 26 Sept. acum după încetarea rezistenţei pasive.

„Westminter Gazette“ spunea acum câteva luni în urmă „că chestiunea Ruhrului este o stâncă de care se va sfărma Antanta“... iar fostul prim ministru al „Majestăţei Sale“ d. Lloyd George afirma la o întrunire a partizanilor săi că d. Poincare intrând în Ruhr a făcut un act de *nebunie*.

Noi credem că temerele marelui ziar londonez sânt prea optimiste. Cât priveşte de calificarea făcută de d. Lloyd George o vom analiza într'un articol viitor...

N. I. Râmniceanu

Ultimile cercetări la Iaşi

în chestia complotului

D. Manciu, prefect de poliţie a continuat şi azi cu identificarea funcţionarilor înscrişi în liga creştină.

*

D. Comisar Closs, a cercetat azi pe un student, despre care se spune, că ar fi preferat ameninţări la adresa diferitelor persoane din localitate.

*

Studentul Sârbu, cerut de parchetul de Bucureştii, a fost transportat eri în Capitală.

Sârbu regretă azi, că a făcut parte din organizaţia fascistă.

In timpul nopţei s'au făcut numeroase percheziţii—şi după părerea oficioasă fără rezultat.

— In seara de Sâmbătă 20 Octombrie crt. va avea loc în saloanele Sport şi Muzică balul societăţii „*Lira*“ a muzicanţilor din Iaşi. Orchestra societăţii va delecta tot timpul, publicul vizitator şi se va petrece de minune. Bufet ales.

Se prevede un desăvârşit succes.

Vine Regina în Iaşi?

— Pregătiri în gară —

D. Niţescu, directorul regional C. F. R. a dat cuvenitele dispoziţiuni pentru a se reface decorarea gării locale, în vederea unei eventuale vizite a Suveranei în localitate.

Astfel s'au complectat de eri decorarea peronului şi a salei de receptiune.

O ştire oficială însă despre această vizită, lipseşte încă.

„Opinia“ în Ţară

PAŞCANI

Inaugurare. — In curând va avea loc la gara-Paşcani, inaugurarea sinagogei ridicate graţie muncei depuse de către domnii I. Marcus, Haimovici, Vittner, cari cu ajutorul restului de enoriaşi cu ofrande, donaţii, etc, au reuşit a ridica o frumoasă sinagogă atât pentru localnici, cât şi pentru numeroşi călători, cari trec prin gara locală.

La festivitatea inaugurării, vor fi invitaţi toţi donatorii, asemenea şi d. Volf Marcovici, fost mulţi ani oficiantul şi păstorul acestei comunităţi şi a cărui lipsă este regretată de toţi.

Preţuri.—D. primar al comunei M. Velea, a emis o ordonanţă, prin care de la data de 12 Oct. a. c, s'au fixat următoarele preţuri maximale:

Pâine calit. I 7.50 kgr, idem a II 5.00, cozonaci (coilici) 9 lei kgr. un ou 1,20, făină porumb 4 lei kgr., ceapă 2 lei kgr., cartofi 1 leu kgr.

Contravenienţii acestei ordonanţe vor fi aspru pedepsiţi.

Şcolare.—Ca director al şcolei israelito-române. a fost numit d. I. Haimovici din localitate.

Nenorociri.—In ultimul timp, s'au întâmplat mai multe nenorociri pe terenul gării între atelierele c, f. r.

Ar fi de dorit, ca cei în drept, atât pentru muncitorii şi funcţionarii de la c. f. r. cât şi pentru copiii şcoalei de la c. f. r. să se clădească un fel de pod de fier de-asupra număroaselor linii de triaj pentru ca toată lumea să poată traversa în siguranţă.

Vestitor.

VASLUI

Epidemie de scarlatină.— In oraş şi printre elevii şcoalei primare No. 1 de băeţi s'au ivit mai multe cazuri de scarlatină.

Serviciul sanitar a luat măsuri şi bolnavii au fost izolaţi la spitalul „Drăghici“ iar şcoala a fost închisă pentru desinfectare.

Distribuirea premiilor [elevilor şcoalei de meserii.— Mercuri a avut loc distribuirea premiilor elevilor şcoalei de meserii din localitate.

Cu această ocazie, d. Popa directorul şcoalei a ţinut o frumoasă cuvântare, arătând importanţa şcoalelor de meserii şi meritele viitorilor meseriaşi.

Furtul din str. Cuza Vodă.— Mercuri noaptea răi făcători rămaşi nedescoperiţi au pătruns prin efracţie în locuinţa d-lui Cosma, din str. Cuza Vodă, furându-i toate lucrurile din casă.

Sergentul din post prinzând de veste a dat alarma trăgând câteva focuri de revolver.

Hoţii au luat'o la fugă lăsând o parte din lucruri în drum.

Cercetările continuă.

Aur.

BOTOŞANI

Viza livretelor pe anul 1923 24 se va face la Cercul de Recrutare Alex. cel Bun după următorul program:

De la	15—25 Oct.	Secţia	I
„ „	26—5 Dec.	„	II
„ „	6—17 „	„	III
„ „	18—30 „	„	IV

afară de Sâmbătă, Duminică şi sărbătorile.

Louis Adler

INFORMAŢIUNI

de o zi pe alta.

Citesc prin revistele străine şi prin cărţile de pedagogie ştiinţifică, modernă şi mă prinde emoţia văzând cât se munceşte acolo pe terenul şcoalei ca să facă din ea un loc de veselie, care să ajute la desvoltarea forţelor latente ale copilului, fără să-i dărapene corpul, şi cum la noi nu se face nimic, numai politică de partid. Cum în Olanda un Ligthart, în Bavaria un Kerschensteiner, în Germania un Scharrelman, un Gausberg, simpli institutori, în Elveţia un Seidel şi un Oertli, în Italia o Montessori, fără a mai pomeni pe cei din Anglia şi din Statele-Unite, etc. au făcut atâta pe terenul practic încât au putut să influenţeze şi şcoala oficială, cum s'a întâmplat mai cu seamă în Bavaria cu Kerschenstetin, că a impus vederile sale, care nu sunt altele de cât ale Scoalei active, tuturor şcolelor din ţara sa.

Când mă gândesc, zic, la toate aceste, mă apucă un fel de necaz pe oamenii noştri care deţin puterea şi care nu fac nimic pentru viitorul acestei naţii.

Ba, mai dăunăzi, autorităţile noastre şcolare s'au gândit să ne aducă nouă, umiliţilor membri ai corpului didactic primar, un profesor de pedagogie ca să ne vorbească, cu ocazia conferinţelor noastre, despre şcoala activă. E drept, a venit, a vorbit, nu însă despre Şcoala activă, în schimb însă ne a spus câteva vorbe de ocară cu aerul pedantului pretenţios.

M'a durut mult această eşire a profesorului pentru colegii mei, pentru care am o stimă şi o consideraţie deosebită. Noroc că la urmă un inspector şcolar ne-a luat apărarea.

Intr'un articol viitor, voiu trata ce-am făgăduit, adica despre principiile şcoalei active

C. V. Butureanu

x D Stârcu, ministrul plenipotenţiar al ţărei la Budapesta, a petrecut câte-va zile în localitate, iar aseară s'a înapoiat în Capitală.

x Direcţiunea gimnaziului Alexandru cel Bun, aduce la cunoştinţa tuturor părinţilor care au copii în acest gimnaziu, că mâine 14 Octombrie, ora 10 a. m., având loc o doua adunare generală a părinţilor, pentru alegerea a trei membri în Comitetul şcolar, roagă cu insistenţă pe toţi părinţii a lua parte; în caz contrar, alegerea făcându-se cu orice număr de părinţi.

x In urma unui ordin al ministerului de interne, d. Dimitriu şi-a ocupat încă de eri postul de director al prefecturei de poliţie.

x Rămăşiţele pământeşti ale regretatului profesor Gh. Scorpan, au fost depuse la biserica Sf. Spiridon, unde este un adevărat pelerinaj de tot ce are Iaşul mai distins.

In comuna Popricani s'au înregistrat câteva cazuri de scarlatină.

Bolnavii au fost izolaţi—iar în urma măsurilor luate de d. dr. Grigoriu, medicul şef al judeţului, nu s'au mai înregistrat alte cazuri.

Eri soţia sergentului Inea, găsise în stradă o pungă cu suma de 2900 lei.

Sărgentul depune banii la prefectura de poliţie.

S'a dovedit că banii aparţin comerciantului David, care drept mulţumire pentru gestul constat al femeei, i-a dăruit suma de 400 lei.

OASPEȚI BUCOVINENI LA IAȘI

Măsurile de găzduire.— Primirea în gară.— Vizitele.

Azi, cu trenul de 11 și 30 dimineața, au sosit în localitate,—după cum de altfel am anunțat-o eri,—800 de bucovineni, în scop de a vizita orașul și expoziția.

Oaspeții au sosit în localitate, conduși de d-nii D. Cojocaru, prefectul județului Suceava, N. Dionisie, primarul din Suceava, T. Doboș deputat și Ilie Doboș, inspector școlar.

D. Ilie Doboș sosise în localitate încă de aseară, și împreună cu d. Mancin, prefect de poliție, au luat toate măsurile pentru găzduirea vizitatorilor.

*

Cu o mare dragoste toate autoritățile s'au pus de acord pentru găzduire.

Astfel d-nii coloneli Jujescu și Ionescu, au pus la dispoziție 200 paturi la o cazarmă. Părintele Valeriu Iordăchescu, directorul seminarului Veniamin, a pus la dispoziție le Seminer 150 paturi; d-ra Severin a rezervat 100 paturi la școala normală de fete, d. David directorul căminului studenților 100 paturi, d-na Cosmovici, directoara Căminului studentelor a rezervat 100 paturi.

Și astfel s'au luat măsuri, pentru găzduirea tuturora.

*

Trenul a sosit azi mai de vreme, la ora 11, așa că pe peronnu se găseau reprezentanții autorităților, cari se așteptau ca trenul să sosească la ora 11 30.

Oaspeții în cortegiu în frunte cu muzica militară, au pornit spre Piața Unirei, unde se găseau de acum și reprezentanții autorităților.

Oaspeții au fost salutați în numele Comunei de d. Diaconescu.

Au răspuns în cuvântări entuziaste d-nii Teofil Doboș deputat și Cojocaru, Prefectul jud. Suceava, declarând marea lor bucurie de a se vedea în Iași, capitala Moldovei întregite.

S'a format apoi un cortegiu imposant, și în frunte cu muzica militară, au plecat spre câmpul expoziției,

Aici au fost întâmpinați de Comitetul expoziției. S'au rostit câte-va cuvântări inimoase

După vizitarea expoziției, s'a oferit oaspeților o masă câmpenească.

Fruntașii au luat masa la Astoria, oferită de Comuna. Au participat membrii administrației Comunale, în frunte cu d. Toma.

*

După prânz vizitatorii au vizitat principalele instituțiuni din oraș!

Ei părăsesc mâine seară localitatea.

Ultimele Informații

Ziarul „Viitorul" dă lista autorilor morali ai complotului fascisto-antisemit, înșirând numele d-lor A. C. Cuza, Zellea Codreanu, Șumuleanu și Păulescu.

La această listă trebuie adăogat însuși numele „Viitorului" oficiosul liberat atât de aprig atâtator până mai ieri.

Sindicatul Național al meseriașilor români din Iași a lansat un manifest prin care invită muncitorimea la o întrunire în sala „Victoria" în ziua de Duminică 14 Octombrie pentru a protesta contra d-lui C. Panou, acuzat că trădează interesele lucrătorilor, slujind drept coadă de topor altora și lovind în nenumărate familii muncitorești.

x Ministerul de industrie și comerț a adus la cunoștința comunei Iași, că orice ordonanță a comunei prin care se hotărește reduceri în prețurile făinei și pâinei, să intre imediat în vigoare, ne mai având nevoe de o aprobare specială a oficiului de control al grâului, făinei și pâinei.

Aceste modificări de prețuri vor fi comunicate ulterior și oficiului de control.

Astăzi Sâmbătă 13 Octombrie ora 9 seara are loc o bișnuita ședătoare literar-muzicală a ligei culturale „Moriss Rosenfeld".

Programul se compune din: conferință, muzică și declamații.

Un numeros grup de sătenі și carturari din Tutova, sosesc în asta seara în localitate, pentru a vizita expoziția agricolă.

Grupul este condus de d. Stoenescu deputat.

Doi cheflii se bat în Podul Roș.— Andivizii Cocîrba Theodor din via colonei Negruzzi și Stefan Borș, cantoniер oferist, fiind ambii în stare de beție s'au luat la ceartă pe strada Podul Roș.

La un moment dat, Cocîrbă aplică lui Ștefan Borș o palmă, trântindu-l la pământ. Crezând că lăptuise o crimă, Cocîrbă o luă la fuga țipand.

Locuitorii din împrejurimi au venit să vadă ce se întâmplase și găsind pe Borș în nesimțire, l-au adus la viață turnându-i o cofă cu apă rece pe cap.

Ambii cheflii au fost duși la comisia a II, unde au petrecut noaptea la arest.

Borș a declarat că îi lipsește o haină și 120 lei. În schimb Cocîrba a găsit în coșul lui mai multe lucruri, pantaloni și cămași, a căror proveniență nu o poate explica.

x Piața valutară. — *Leul a cotat la Paris 7 60.*

Devizele în capitală notează: Francul francez 13,02; francul elvețian 38,35; lira engleză 977; dolarul 215,50; cor cehă 6 46; lira italiană 9,84; coroana austriacă bani 0,30,75; marca polonă 0,05.

Intrunirea comitetului „Colonia școlară"

Cum au petrecut băeții în vilegiatură

Am aratat eri, cât de bine a folosit celor 28 eleve, care trimise de „Colonia școlară", au petrecut vacanța la Gănești.

Nu mai puțin însă s'au folosit și cei 26 elevi, trimiși de colonia școlară.

Iată greutatea câștigată de copilași în cele 31 zile petrecute în vacanță.

Ionescu Mihai 3 chilograme, Trofin Eugen 2,600, Trohn Marcea 2, Grigoriu Petru 3,500, Popescu Ioan 2,200, Movilă Ioan 2,100, Bart Cornelin 2,750. Ion Constantin 2,500, Stroescu Stefan 4,100, Stefanovici Constantin 3,100, Marinescu Neculai 3,000, Andrieș Mihai 2,000, Echei Mihai 1,100, Munteanu Petru 2,500, Ciopoțel Petru 2,00, Diaconu Matei 2,200, Diaconu Neculai 2,100, Stefanescu Constantin 1,850, Darie Mihai 3,000, Guimaz Mihai 3,200, Nica Spiridon 1,500, Teodorescu Petru 1,700, Neculau Gheorghe 2,500, Popovici Mihai 2,200, Marinescu Emil 3,00 și Alexandrescu Gh. 1,000.

*

Comitetul societății Coloniei școlare, se va întruni în cursul săptămânei viitoare pentru a discuta câte-va chestiuni, de o deosebită importanță.

Astăzi, împlinindu-se patru ani dela moartea regretatului Ioan Iordachescu, fostul șef al siguranței locale, un parastas s'a oficiat la cimitirul Eternitatea, în prezența soției, rudelor și foștilor săi prieteni.

*

O scrisoare.— Din partea d-lui avocat Camil Gârcineanu, primim următoarea scrisoare explicativă:

Domnule Director,

Mulțumesc pentru reclamă și tot odată îmi permit să vă felicit pentru excelentul serviciu de reportaj, totuși îmi dați voie să completez reportajul.

I) Abaterile pentru cari am fost chemat la barou se rezumă la atitudinea violentă pe care am avut-o față de 2 colegi, amândoi de aceiași naționalitate cu mine, dar unul de religia acelora a căror drepturi și interese le apăra gazeta Dv.

II) Pedeapsa suspendării nu e definitivă, pot pleda (aceasta pentru clienții mei, saraci) și pot pleda tot cu același curaj, ca și înainte, fiind-că nu pot perde nimic în fața nimănui și nici a d-lor Judecători, atâta vreme cât am fost și sunt încă, un om cinstit!

III) În ce privește atitudinea mea de la Consiliu nu înțeleg să o discut, atâta vreme cât tot ce se petrece între noi trebuie să fie secret și datorită acestui fapt regret că nu veți putea publica și hotărârea Comisiunei de Apel, care va arăta că în Baroul de Iași se găsesc oameni de suflet, camarazi și mai ales indiscreți!

Primiți, etc.

Camille P. Gârcineanu
avocat definitiv al Baroului de Iași

Sergentul Maranduc Dumitru zări, la ora 4 dimineața în strada Sălhana, pe un soldat, ducând un sac în spate.

Somat de a se opri, soldatul aruncă sacul și se făcu dispărut.

În sac, deschis la Comisie, s'au găsit numeroase haine noui, provenite, probabil de la un furt.

x *Teatrul Național* — Astă seară se va juca de către Soc. Dramatică Iași „*Cafeneaua cea mică*".

Duminică 13 Oct. Matineu „*O noapte furtunoasă*", seara „*Othello*".

Luni 15 Oct. Prima reprezentație a Companiei Ion Manolescu se va juca „*Gândul*" Bilete la Agenția Brașcu.

†

Adânc îndurerați: Ana Scorpan soție, Grigore și Terpsichori Scorpan nepoți, Agripina Scorpan cumnată, familia Balasopol, familia D. Vestali, familia Chem. Ionescu au durerea a face cunoscut încetarea din viață a prea iubitului lor

GH. I. SCORPAN

profesor

în etate de 54 ani

decedat în ziua de Vineri 12 Octombrie 1923.

Înmormântarea va avea loc Duminică 14 Oct. a. c.

Cortegiul va porni dela Biserica Stt. Spiridon la ora 2 jum. p. m. când se va oficia prohodul.

Această ține loc de invitație,

PUDRA
Eau de Cologne
Bouquet d'Origan
originale cu semnătura Charles Duprè
sunt cele mai bune
De vânzare la principalele parfumerii din țară.

Cum e azi în Rusia?

Situația la Odessa și Moscova. —

Scrisori recente din Rusia arată situația îngrijitoare în unele orașe, mai bună în altele.

Astfel se anunță că situația din Odesa, e cît se poate de rea. Mizeria Continuă să ție înlănțuită populația, comerțul nu se poate restabili. Caca, siguranța de azi, Continuă a turbura liniștea populației prin abuzurile, ce nu mai încetează.

In schimb o scrisoare din Moscova, arată acolo o stare de lucruri mai bună. In chip exterior, străinii pot crede orașul revenit la o stare mai bună. Ceca aci lucrează cu mai multă precauțiune.

Painea se găsește în cantitate suficientă în toată Rusia.

Chlorodont
Pastă de Dinți ideală
Albește și curăță Dinții
De vânzare pretutindeni
Depozitul general de en-grots pentru Iași, la Magazinul „VENERA" Gustav Segall, str. Ștefan cel Mare 18 Iași.

Cinema MODERN Astăzi la ora 3, 5½ și seara la 9½
Epoca 3-a Penultima 10 acte mari
Impăratul Săracilor (L'empereur des Pauvres)
O grandioasă dramă socială de FELICIEN CHAMPSAUR
În rolurile pricipale apare: KRAUSS, LEON MATHOT și D-ra PINA RELLY toți de la comedia franceză din Paris.— Spectacolul se începe cu o nostimă comedie jucată de DICKY. Se atrage atențiunea onor. publicului că seriile 3 și 4 se vor reprezenta absolut separat fiecare aparte filmul urmând a rula exact a doua zi după Iași la „Galați.
Luni 15 Oct. ANA KARENINE

MARELE ȘI RENUMITUL
CIRC KRATEJL
Program schimbat Astăzi ora 9 jum.
MARI LUPTE FRANCEZE
la care vor lua parte
Nicolae Enache Șampionul Moldovei
Iancu Leibovici Luptător Evreu
Pălănceanu Luptător român. **Comărnescu Gh.** Amateur.
precum și alte 20 numere.

MICA PUBLICITATE

De vânzare liber imediat imobilul din str. sf. Andrei 10 având 7 camere și aten anse.

A se adresa acolo-

De vânzare Casă 5 camere, bucatărie, pivniță și șură Str. Muzelor No. 7, la proprietar în curte, între orele 2—4 p. m.

Licitație—Duminică 14 Octombrie 1923, orele 10 a. m. la școala normală „Vasile Lupu" din Iași, se va ține licitație publică orală, pentru vinderea uneltelor agricole scoase din uz ca: harneste, lopeți, sape pluguri, greble, etc. Garanția provizorie de 1000 lei.

DIRECȚIUNEA

Se caută la școala normala „Vasile Lupu" un lucrator bine retribuit, și un vidanjer pentru curățirea latrinelor.

DIRECȚIUNEA

De vânzare prin licitație publica la Trib. Iași s. III imobilul din Iași str. Impas 40 Sfinți No. 2 proprietatea d-lui Nicu Catargi în pretenția Băncei Naționale din Iași, în ziua de 15 Octomb, 1923 ora 12 ameaza. Imobilul se vinde numai pe jumatatea indivizâ a debitorului conform publicațiilor. 1580 | 1919.

De închiriat imediat, prăvălie spațioasa în str. Ștefan cel Mare 33, eventual cu aranjament complect pentru banca sau birou.

Adresa Tischler, str. Gh. Mârzescu 36 etaj.

Traduceri germano-romîne și româno-germane pentru orice scripte, manuscrise, acte și corespondențe, de asemenea orice fel de lucrări pentru mașina de scris.

A se adresa d-lui I. Bodingher str. Lăpușneanu 1 (Hala de Vinuri Weintraub).

Cărciumă liberă imediat se predă. De vânzare imobilul din Str. Tatarași No. 5 compus din 6 camere, un antret, cerdac, pivniță bună uscată, în curte două camere de locuit, una gheretă tencuită în rând cu cărciuma, magazii și curte mare, teren circa 700 metri parrați, are lumină, apă și tramvai în fața casei, cu prețul de Lei 300 000. se fac înlesniri de plata, a se adresa la D-nul Mayer Calmanovici Str. I.C. Brătianu No. 91.

Cumpăr de ocazie arme, revolvere și orice fel de muniții de vânătoare.

Adresați magazinul B. Duminicatu, piața sf. Spiridon 12

500.000 lei se caută, cu ipotecă moșie, 265 ha. Se poate și arenda.

Doritorii se vor adresa st adela Banu Coafor de dame Wilhelmina.

Cameră frumos mobilată cu lumina electrică în apropiere de centru se caută de urgență.

A se adresa la Fabrica Lampa Sft. Andrei 30.

„SĂVESCU"
din București

Numai 10 zile în localitate, stradela 2 Băeți No. 6 din I. C. Brătianu, prin Vasile Stroescu în dosul Farmaciei Regina Maria

„PRIMUL" PREZICĂTOR

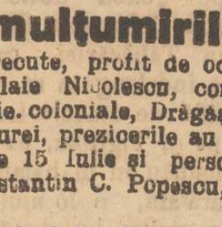

Atențiune asupra mulțumirilor

Mulțumesc pentru prezicerile trecute, profit de ocazie și vă rog a le reînoi, cu stimă Nicolaie Nicolescu, comerciant en gros cu manufactură, ferărie. coloniale, Drăgășani.

D. Săvescu ești un copil al naturei, prezicerile au fost punctual, mai ales căsătoria, ziua de 15 Iulie și persoana punctual, cu toată recunoștința, Constantin C. Popescu, învățător com. Băjești Muscel.

Numai prin descoperirea sa în calculul „Cifrelor" se poate prezice, precis, exact și serios la persoane serioase or ce interes, afacere, descopere or-ce mister „SUFLETESC" din viață și dă toate lămuririle necesare, celor care nu pot reuși în cele ce doresc. Le arată toate pied'cele, sau cum ar trebui să urmeze pentru a reuși în cele dorite, sufletește familiar arată cauza neînțelegerilor, le arată toate motivele ce trebuie să facă sau nu, cum să se poarte pentru căsătorie care partidă e bună sau nu, se descopere or-ce fel de boale vechi pe cât posibil, care afacere este bună sau nu, cu tovărășie et, cari sunt dușmăniile fie cunoscute sau nu, cu cine să te unești, care sunt defectele sau calitățile fie cărui,

Ultima oră

Agitaţii fasciste au început în Ardeal

Ultimile cercetări judicioase. -- Gravă criză politică

Descoperirea senzaţională de la Cernăuţi

Militari şi poliţişti amestecaţi într'o afacere de spionaj

Cernăuţi.— Face senzaţie în localitate descoperirea unei vaste organizaţiuni de spionaj în favoarea Ungariei.

Intre alţii, sânt implicaţi 4 plutonieri din armată, 1 agent de siguranţă, 2 comercianţi, 1 student.

Comandamentul militar din Cernăuţi a început primele cercetări.

Persoanele arestate au fost expediate ieri la Bucureşti sub o puternică escortă.

Agitaţii fasciste în Ardeal

— Funcţionari publici participă —

Ion Zellea Copreanu urmărit ca autor moral

— Noui urmăriri şi confirmări de mandate —

Bucureşti.— In cursul zilei de ieri, agitaţii fasciste s'au produs în marile centre din Ardeal.

Amănunte au sosit de la Oradea Mare unde un fost prefect de poliţie a convocat o mare întrunire fascistă în grădina publică, la care au răspuns studenţii, iuncţionari de stat, şi însuşi directorul învăţământului din Ardeal.

Autorităţile au luat măsuri pentru împiedicarea manifestaţiilor de stradă.

*

Ion Zellea Codreanu tatăl a fost depus ieri, iar tribunalul a confirmat mandatul

El este dat în judecată ca autor moral al complotului, pe temeiul art. 78—81 cod penal, că prin cuvinte aţâţătoare a împins pe complotişti la pregătirea asasinatelor.

In ce priveşte raporturile cu fiul său, Ion Zellea Codreanu este urmărit pe baza art. 47 c. p. că prin abuz de autoritate faţă de fiul său, la împins pe acesta la proiectare de asasinate.

*

Tribunalul a mai confirmat mandatele de arestare a lui Breazu Traiar, şi a lui Leonida Băndac, acesta din urmă reprezintant al studenţilor basarabeni în complot şi cu misiunea de a asasina pe Mauriciu Blank.

*

Mandatul lui Al. Bacaloglu a fost confirmat, constatându-se că Bacaloglu a lucrat din ordin, în complicitate cu planul facist care prevedea mai demult assinarea lui Rozenthal.

Au mai fosî puşi sub urmărire dr. Micu şi Valerin Spataru (acesta, dezertor din armată). Ambii până acum sânt dispăruţi.

*

Se vorbeşte de iminenta arestare a lui Panaitescu — Victor unul din conducătorii fascişti.

D. Florescu, ministrul justiţiei, a declarat că autorii morali — pe care-i ghiceşte oricine — vor fi urmăriţi.

*

S'a stabilit că complotiştii plănuiseră ca—după încercarea asasinatelor, şi în cazul când împrejurările le-ar fi defavorabil—să fugă în Ardeal la unele comune din vecinătatea graniţei, pentru a se refugia apoi in străinătate.

Arestarea unei babe

provocătoare de avorturi

— Ea are pe conştiinţă vreo zece victime —

Chişinău 13.— In urma denunţului făcut autorităţilor poliţieneşti, de către familie femeiei Marie Rivalskaie, moartă din cauza unei puternice emoragii provenită de pe urma unui avort, autorităţile au reuşit să aresteze pe „baba—doftoroaie" Savastia Dobrescu, din Mahalaua Tăbăcăriei, care de vreme indelungată se ocupă cu astfel de afaceri. Locuind de fapt în Tighina, ea avea în Chişinău în mahalaua mai sus arătată, o locuinţă pe care o vizita la două trei zile şi unde îşi profesa meseria.

O mulţime de doamne şi aşa numite domnişoare, au rămas bolnave de pe urma operaţiilor acestei maestre, afară de alte multe care au plătit cu viaţa prostia de a se încredinţa pe mâna acestei babe.

Până in prezent se cred că numărul victimelor s-ar ridica la vre-o 10.

La momentul arestării la locuinţa Sevastei Dobrescu se găseau două paciente.

Arestata a fost trimisă la Tighina spre a se face şi acolo cercetări, caci de bună seamă şi acolo ea se ocupă cu aceiaşi meserie.

T.

Germania grav ameninţată

— Bandele bavareze gată să atace Saxonia şi Turingiei —

Bucureşti.— Ziarul parizian „Le Matin" află că naţionaliştii bavareji vor începe cu rând acţiunea armată contra Saxoniei şi Turingiei.

Se zvoneşte că Hitler are la dispoziţie 30,000 oameni înarmaţi.

Comuniştii speră că vor putea respinge atacurile lui Hitler şi a tuturor reacţionarilor.

*

Noul guvern al Saxoniei a fost alcătuit din social-democraţi şi comunişti, sub preşidenţia d-lui Lei huer.

DOCTOR
Suzana Grosi
Şef de clinică obstetricală a Facultatea de Medicină
Faceri, Boli de femei
Iaşi, str. Anast. Panu 45
Cons. dela 1—4

Criza politică în fază gravă

— Cearta pe chestia ministerului de interne.— Demisia d lui Al. Constantinescu—Apel la majorităţile parlamentare—Naţionalii se pregătesc de succesiune

Bucureştt. — Grija primului ministru este să liniştească nemulţumirea declarată a majorităţilor parlamentare.

In Consecinţă s'a oprit la soluţia de a declara vacant ministerul de interne şi a lăsa problema remanierei la rezolvirea majorităţilor parlamentare.

D. Ionel Brătianu e decis a convoca o consfătuire a majorităţilor, unde să facă expunerea situaţiei, să explice necesitatea remanierei şi să abţie un vot de încredere pentru persoana noulor miniştri.

*

In cunoştinţă de acestea, d. general Văitoianu s'a dus imediat la d. Al. Constantinescu şi l-a pus în curent.

Ministrul domeniilor, extrem de furios, şi văzând că departamentul internelor îi scapă din mână, a recurs la mijlocul extrem de a-şi da demisia.

D. general Văitolanu încă n'a demisionat, ci a adresat o scrisoare primului ministru, arătând că refuză preşidenţia Camerei pe care acesta i-o oferise.

*

Până mâne seară, chestiunea va fi soluţionată.

Dacă d. Constantinescu va reveni asupra demisiei. d. Ionel Brătianu va lua interimatul internelor.

Dacă nu, întreaga problemă va fi supusă aprecierei majorităţilor.

*

In legătură cu aceasta, în unele cercuri se prevede eventualitatea schimbărei de regim.

Partidul naţional român e sigur pe succesiune.

*

De observat că în partidul liberal au crescut nemulţumirile contra d-ui Constantinescu, sub instigaţiile vintiliştilor.

Pe de altă parte, d. Mârzescu e decis a demisinna, în caz când acţiunea d-lui Constantinescu va triumfa.

Biserică distrusă de foc

Bucureşti.— Astă noapte, un violent incendiu s'a declarat la biserica Iancu Nou din şoseaua Mihai Bravu 131.

Cu toate ajutoarele date sfîntul locaş a fost nimicit în intregime.

Flacările au mai consumat un depozit de lemne şi cîteva magazii cu scînduri.

Pagubele sînt foarte mari.

Misterioasa dispariţie a unui pictor

Chişinău. Un caz destul de misterios s'a întâmplat cu pictorul Renelis din str, Armeană No. 77.

Plecând de acasă în ziua de 9 Octombrie, nu s'a mai întors şi abia a doua zi soţia sa a primit un bilet cu următorul conţinut :

„De moartea mea „nu este nimeni vinovat şi te rog a mă ingropă alături de tatăl meu".

Stiind că se află la cimitir unde execută nişte lucrări, fiul său a plecat acolo, dar nu l'a găsit. Cu toate cercetările făcute până în prezent, Renelis n'a putut fi găsit.

Starea d-lui Rosenthal s'a agravat

— Astăzi are loc un consult medical —

Bucureşti. — Ieri s'a dat următorul buletin medical asupra stăreid lui I. Rosenthal :

„Usuoară ameliorare. Radiografia n'a arătat o leziune vizibilă, totuşi fazia continuă

Funcţiunea rachidiană a dovedit că există o hemoragie arachnodiană, pe suprafaţa lovită a creieerului. Din această cauză rezervăm prognosticul intru cât se pot ivi complicaţii".

Prof. Obregia, Prof. Juvara, Dr. Gr. Ghaur, Dr. Ch. Rosenthal.

*

In cursul nopţei, starea bolnavului s'a agravat.

Astăzi dimineaţă are loc un consult al medicilor hirurgi Iuvara şi Bălănescu şi a medicilor neurologi Obreja şi Pitulescu.

O intervenţie hirurgicală pare inevitabilă.

Protestele presei

Bucureşt.— După protestul publicat de Asociaţia generală a presei, s'a întrunit aseară comitetul Sindicatului ziariştilor şi a protestat împotriva violentelor contra ziariştilor, violenţe care au culminat prin atentatul la viaţa d-lui Rosenthal.

A este agresiuni sînt un adevărat atentat la libertatea scrisului. Sindicatul cere măsuri legale pentru asigurarea libertăţii presei, care-i una din cele mai importante libertăţi cetăţeneşti.

Tot aseară s'a întrunit Uniunea ziariştilor profesionişti care a infierat deasemenea atentatul.

Abonaţi-vă la Opinia

Un pachet de dinamită pe linia Ungheni-Bălţi

— Doui copii răniţi —

Chişinău 13.—Din Bălţi ni se anunţă că pe linia Ungheni-Bălţi, aproape de staţia Cornesti, a avut loc un grav accident, ce putea avea urmări şi mai grave.

*

Eri dimineaţă, pe când copiii Costea Mazăre şi Petre Dorogan, care duceau la păscut oile satului Cornesti, treceau peste linia ferată, au găsit pe şine un tub pe care l-au ridicat.

Pe când îl cercetau, tubul le-a scăpat din mână explodând imediat.

Lui Mazăre i-au fost retezate degetele piciorului şi mâinei drepte ca şi trei degete ale mâinei stângi.

Lui Dorogan i-a fost rupt piciorul stâng şi zmulsă urechea stângă.

In stare gravă, cei doi copiii au fost transportaţi la Bălţi unde li s-au dat îngrijiri.

Accident de aviatie

— Un sub-locotenent grav rănit —

Galaţi. — In apropierea oraşului nostru, un avion pilotat de subţlocotenentul Ion Cosoveanu, s'a prăbuşit ieri din cauza unei pane la motor.

Pilotul grav rănit, a fost transportat la spital.

D-nii INSTITUTORI
precum şi Instituţiile şcolare se bucură de rabaturi speciale cumpărând *cărţi de şcoală şi material didactic* numai dela *Librăria Universală Str. Cuza Vodă 52* vis-a-vis de Casele Braunştein

Cumpărăm Briliante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria Fraţii TISCHLER
IAŞI — str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI

STOFE ENGLEZE
Calităţi superioare
— ŞI —
Calităţi mai uşoare
Cu preţuri extrem de reduse
Vânzare EN-GROS şi EN-DETAIL
A SOSIT din LONDRA
UN MARE TRANSPORT
pentru SEZONUL de TOAMNA şi IARNA
Covercoat, Double-Face, Paltoane
şi alte diferite stufe pentru haine : negru, bleu marin şi fatalsie
de cea mai fină calitate în desenuri noi şi cele mai moderne
In special atragem atenţiunea D-lor amatori de o marfă mai aleasă asupra mărcei comerciale patentată
„FINTEX"
cusută pe bordurile (marginile) stofei, care e de o eleganţă durabilitate şi fineţă neintrecută până în prezent şi a căreia unici şi singuri proprietari suntem în toată lumea
PENDLE & RIVETT
Ltd. London
Sucursale :
PARIS, MILANO, MADRID, CAIRO, MAROCO, CAPSTADT, MELBURN, PEKING, Rio de Janiere
Singurul reprezentant pentru România
HENRY ROBERT KENT
Supusul Mărei Britanii
Centrala : **Bucureşti,** Strada Academiei 45
Sucursala : **Galaţi** Strada Domnească No. 13

A NUL AL XIX No. 4914 — 2 LEI NUMARUL — JOI 18 OCTOMBRIE 1923

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

Biblioteca Universității Loco

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Valul de sălbătăcie

Dl. I. Simionescu ridică, în „Viitorul", o chestie extrem de interesantă. La noi nu se cetește. Editurile merg prost: nu se vând nici volumele eftene și nici măcar broșurile de popularizare. Familii care cheltuesc, în fiecare săptămână, zeci de lei cu cinematografele, nu cumpără luni de zile—nici un volumaș. Publicul orășan (de cel rural nu mai vorbim) nu numai că nu cumpără cărți, dar nici nu consultă cărțile din biblioteci. In afară de cîteva, foarte puține, biblioteci oficiale,—Romînia de altfel n'are biblioteci: n'are, de pildă, acea sumedenie de biblioteci particulare în fiecare oraș, ba chiar în fiecare cartier, pentru anumite de vrîste și categorii de profesioniști, în fiecare tîrgușor, în fiecare sat... In această privință ne am putea arunca ochii la „sălbateca» Rusie. Situația bibliotecelor din Basarabia este un indiciu. La noi aproape nu-s astfel de biblioteci și nici nu se simte nevoe (O lăudabilă inițiativă, luată în Iași nu demult de d-na dr. Cazacu, n'a reușit: n'a putut prinde aici).

Populația dela țară trăește aproape cași acum cîteva mii de ani. Doar cîteva lucruri, produse ale industriei moderne, sunt o pată pe tabloul rustic,— o pată care strică armonia primitivă.

Populația orașelor, care a deprins să scrie și să cetească, s'a oprit la învățătura necesară slujbei de biurou. „Intelectualii" se mărginesc la cunoștințele indispensabile profesiunii lor.

Un dor de a străbate lumea cărților nu-i aproape nicăeri. Un dor de a pătrunde în sufletele omenești și a plânge, noaptea-tîrziu, la căpătîiul omenirii care suferе.

O asprime de suflet domnește pretutindeni. O vulgaritate sufletească chiar, care iesă în evidență în saloane cași în bojdeuc epe stradă, în Parlament, la Universitate...

Faptele din ultimul timp aduc aminte vremuri cu mult înainte de nașterea lui Hristos cu sute și mii de ani. Prigoanele de odinioară reînvie. Sălbătăcia din om tresaltă.

Parcă trăim în vremea celebrelor baso reliefuri, în care sânt reprezentați ostași jucîndu-se, cu capetele tăiate ale celor învinși—cum s'ar juca niște copii cu mingea..,

Gesturile oamenilor de-acum au o rigiditate de desen schițat a'un silex pe pereții cavernelor. Buzele oamenelor sînt mîjite de injurii. Altădată după cum povestește biblia, un serafim s'a pogorît din cer purificând cu un cărbune aprins buzele mînjite de păcat ale unui credincios. Această operă de purificare numai cultura poate acum s'o îndeplinească, cultura minții și a sufletului. Dar cultura sălășluește pe alte tărîmuri.

Atunci... poate și bruma de civilizație actuală se va șterge. Poate nu vor mai rămîne decît ici colo cîteva urme ale vremii de zi, niște ruini pustii, la care vor veni să se închine și să plângă generațiile viitoare, ca Evreii care se string la dărmăturile Templului lor, jelind—printre pietre răsturnate și buruienile sălbatice — trecutul de amintiri... după cum ar spune un pesimist cronicar al timpurilor de față.

M. Sevastos

INSEMNARI

Riscurile gazetarului

Fiecare meserie își are riscurile ei. Ca doctor riști să te infectezi, ca ceferist să deraiezi, ca marinar să naufragiezi.

Gazetăria nu-i nici ea lipsită de pericole. Cine mănuește condeiul poate să greșească. Și de multe ori lipsa de dibăcie în scris, este foarte dăunătoare atât celui ce scrie cât și altora. Aceste dezavantagii provin din lipsa de pregătire și aptitudini. Pentru un gazetar, cea mai periculoasă situație e atunci când a scris și a imprimat o prostie. A răspândi platitudini și neghiobii și a le întări cu o iscălitură, iată riscul celor care mînuesc zilnic cuvântul scris. E un risc grozav și pentru a lupta împotriva lui, ziaristul trebue să vegheze veșnic, să se informeze, să se instruiască, să mediteze.

Dar la noi, de când oamenii în toată firea se lasă conduși de copii năuciți și ignoranți lucrurile s'au întors pe dos. Orice ziarist care vede și înțelege bine, care scrie cu îndrăzneală ceiace se cuvine într'o țară civilizată, este batjocorit și proscris. A scrie înțelepții, a înjura oameni liniștiți, a îndemna la măceluri alcătuește, după concepția juniorilor înflăcărați, singura și cea mai sfântă datorie a gazetarului. Oricine gândește și scrie altfel, se vede condamnat la moarte. Așa dar riscul profesional, pentru ziarist, s'a schimbat: inteligența a devenit cel mai periculos defect. Într'un fel, cenzorii scrisului de azi au dreptate: ei nu vor să vadă la alții ceiace nu posedă și ei.

Pe lângă asta, situația mai prezintă un avantaj: ziariștii pot cere acum editorilor să le plătească câte o poliță pe viața la societățile de asigurare; pe când altădată nu era nici un mijloc de asigurare împotriva prostiilor imprimate.

I. L.

Lupta parlamentară

Cearta din guvern a nimicit disciplina și unitatea majorităților. — Opoziția are prilejul a determina prin parlament o schimbare de regim.

Din punctul de vedere al vieții politice, actuala sesiune parlamentară este indiscutabil chemată a juca un rol important și decisiv.

Taberile din guvern pare că și-au epuizat posibilitățile de discreditare și înfrângere reciprocă, ajungând la limita ultimă de a manevra în sînul majorităților parlamentare și a se folosi de manifestațiunea publică a acestora.

Astfel, după doi ani de guvernare liberală, parlamentul reușește să se dezbare de acea „disciplină" căre-i făcuse iluzoriu rostul său constituțional de cenzor și regulator al acțiunei de guvernământ.

Acest rost recăpătat astăzi, n'are un înțeles sincer și pozitiv, ci reesă din pierderea fatală a autorității unui guvern dezbinat și în plină descompunere. Dar indiferent de cauze, fapt este că parlamentul posedă acum forța a cântări greu în cumpăna vieții politice.

In situația aceasta, este lesne de înțeles, rolul însemnat pe care și opoziția parlamentară este chemată a-l juca.

*

S'a anunțat că opoziția — fără excepție—va intra în parlament.

In fine, după doi ani de ezitări sterpe și variațiuni de atitudini care i-au angajat serios prestigiul, opoziția își ia rolul firesc.

Incă din trecuta sesiune a parlamentului, tabarile adverse din guvern puseseră în mișcare majoritățile și provocaseră manifestațiuni și voturi care puteau hotări de soarta regimului.

Dar opoziția nu se afla la post și nu avea experiența de a exploata momentul politic. Ea se înverșunase într'o luptă extra-parlamentara nepotrivită pentru gradul de educație civică a publicului nostru și din care n'a putut trage nici un profit.

Numai așa, guvernul a putut să se strecoare printre primejdiile reale pe care însăși lipsa lui de coheziune și le oreiase.

*

Situația este acum mai hotărâtoare. Starea de fierbere a majorităților și rolul lor de armă de atac a miniștrilor—unii contra altora—poate servi excelent scopurile opoziției.

Depinde de ingeniozitatea acesteia, să provoace momentele critice și să exploateze situațiunile într'un chip fatal pentru viața guvernului.

Dar spre acest sfârșit, nu-i suficientă tactica negativă a răsturnărei de regim, ci mai trebuește ca din sînul opoziției să se alcătuiască formațiunea capabilă a succede actualilor guvernanți.

Lucrul a fost înțeles de conducătorii partidelor care au lucrat în timpul vacanței politice, au pregătit acorduri și au schițat programe imediate.

Situația este acuma coaptă pentru mântuirea țărei de anarhia distrugătoare și incompetența dovedită a regimului brătienist. Schimbarea se va face desigur prin lupta parlamentară și poate că într'un timp mai scurt decât ne închipuim.

Lr.

Imprumut român în Anglia?

Ziarul „Le Progres" anunță, după presa engleză, că negocierile cu financiarul Basile Zaharoff ar fi avut succes și că România va obține curând un împrumut în următoarele condițiuni:

Grupul Zaharoff—Wirkerz va pune la dispoziția vistieriei române 3 milioane de livre sterlinge. In schimb guvernul trebue să dea aprobarea la achiziția a 30.000 acțiuni subscrise de grupul englez la „Reșița". Imprumutul va fi utilizat la plata unei părți din datoria noastră flotantă.

După o altă versiune, cele trei milioane de livre vor fi date în materiale de drum de fier.

După o a treia părere, grupul Wickers va acorda guvernului român un împrumut pe termen lung pentru plata furniturilor de material rulant.

Actualități din afară

Un serviciu postal aerian între New-York și Londra. — Noul dirigeabil american Z.—R.—3 care a fost construit în Germania, va fi întrebuințat pentru a asigura un serviciu postal regulat între New York și Londra.

Z.—R.—3 va fi amenajat pentru a transporta 24 oameni de echipaj și 30 călători cu bagaje; el va transporta 33 tone de esență de petrol, piese de schimb, proviziuni de apă și alimente pentru voiajori și echipaj.

Viteza sa obișnuită va fi de o milă pe minută și va putea parcurge 8,600 mile marine fără escală.

D. Rosenthal înconjurat de colegii de la „Adevărul" și „Dimineața". (Clișeul luat chiar în ziua atentatului).

Suveranul decorează pe ziaristul Rosenthal

cu „Crucea de război"

București.—Ieri după amiază, d. Cezar Pascu, deputat liberal, a înmânat d-lui I. Rosenthal o scrisoare în care spune:

Scumpe amice,

Infiorând cu cea mai mare indignare, odiosul atentat săvârșit contra ta, îți urez o grabnică și completă însănătoșire de lovitura mișelească pe care ai primit o.

Nici agresorul și nici alții nu cunosc sufletul românesc și atitudinea ta românească, ca ostatic în lagărul de la Săveni și în lagărele din Bulgaria. Dacă n'ai fi fost tu, inamicul ar fi pus mâna pe adăpostul ofițerilor români, scăpați din prinsoarea dușmană la Mărășești.

M. S. Regele a binevoit să-ți confere „Crucea comemorativă de război" 1916—1918, pe care am plăcerea să ți-o înmânez".

*

Decorațiunea și brevetul au fost înmânate d-lui Rosenthal la sanatoriul Central.

Remiterea acestei decorații, pentru bravura ca ostatec, este primul caz la noi.

Inutil să subliniem însemnătatea faptului, în împrejurările speciale în care se produce.

EXPLOZIA DE LA VARȘOVIA

Efecte teribile — Urmărirea vinovaților —

Varșovia.— Sâmbătă la nouă ore dimineața a făcut explozie un depozit de muniții din cetatea orașului. Aproape în toate străzile, ferestrele caselor au fost sparte din cauza presiunii. Explozia a avut repercusii până la șaizeci kilometri de Varșovia.

Pagubele se ridică la câteva sute miliarde mărci. Multe case din apropierea forturilor au fost dărîmate. Sunt peste o sută de morți, tot atîția grav răniți, în spitale au fost internați 387 mai ușor răniți.

In locul unde era depozitul care a fost aruncat în aer, s'a făcut o groapă enormă, având o adâncime de optzeci metri.

*

Autoritățile militare au întreprins o anchetă. Până acum au fost arestați comandantul depozitului și ajutorul său.

CRONICA DRAMATICA

ION MANOLESCU

IN

(GÂNDUL) Leonid Andreiev

de *WRATISLAVIUS*

Să fie oare o simplă coincidență faptul că tocmai acum, când dejecția omenească încearcă să înăbușe prin lovituri mișelești de măciucă pe aceia care gândesc, Ion Manolescu se face interpretul apologiei *gândului?*

Și să fie iarăși o simplă întâmplare, că cel mai mare artist al nostru, își precedă interpretarea prin o caldă pregătire a auditorului cu problema ridicată de Andreiev?

Nu prea ne vine a crede. Și cu toate acestea—ori-cum ar sta lucrurile—și cu riscul chiar de a-i atribui lui Manolescu intenții pe care poate nu le-a avut, noi îi suntem adânc recunoscători 'Nu numai pentru felul cum a înțeles și interpretat opera lui Andreiev și nici pentru ceasurile de artă înălțătoare de suflet oferite, ci pentru *profesiunea de credință* făcută aseară. Pe care de mult o așteptam și care mi se părea că prea întârzie. Căci *trebuia* să vină.

Și doar abia a trecut un an, de când sub egida aceluiași Manolescu, „Culoarul miresei" și alte scatologii și melodrame răsuflate ne consumau o parte din serile puține ce ne-a dăruit. Și nu odată ne chinuiam să găsim formula cum să spunem—fără să jignim,—măcar o parte din jalea ce ne umplea, când asistam la pomenitele spectacole. Și aceasta pentru că simțeam „că tânărul slăbuț și puțintel la trup" purta cu el „gândul" drag nouă: că *teatrul trebue să fie o școală în care oamenii să și slefuiască sufletele*, să devină *mai* buni, mai blânzi, mai miloși și mai drepți Chiar acela care și-au tocit tinerețele până au atins câte una din culmile academice.

Cu atât mai puternică este nevoia pentru imensa mulțime, care sau n'a putut sau *n'a avut timp* să se dezbare de stratul gros de bestialitate, de porniri atavice neîmblânzite, cu care a ieșit brusc la suprafață.

Și vine unul din puținii preoți ai artei adevărate să-și spună cuvântul. După ce în primul rând, el însuși s'a purificat.

Data de 15 Octombrie trebue reținută. După cum profund întipărite ne rămân vorbele lui *Ion Manolescu*: **Acesta este rolul actorului.**

Dar câți îl înțăleg la fel? Să fii unul din principalii factori de cultură în țara ta și să nu șovăești în a alege frumosul de pretutindeni, să-i îmbraci haina grainiui tău și să-l întipărești în sufletele semenilor tăi. Faci atunci operă care trece cu mult peste obișnuitul dicton: actorul trăește câț joacă. Mai degrabă se apropie de versul poetului:

„Exegi monumentum aere perrenius...

Predoslovia rostită de Manolescu, a luat cum am spus la început, un caracter de program de activitate pentru viitor. Artistul, marele artist, ajuns la plină maturitate, s'a crezut dator ca odată cu pășirea pragului acestei perioade să ne împărtășească credința sa în puterea moralizatoare a teatrului. Avem toată încrederea că are să se țină de cuvânt.

*

Nu știm dacă Manolescu a făcut introducerea „pregătitoare" numai pentru opera lui Andreiev după cum nu știm dacă a fost un simplu pretext. Și alte piese (*Pelicanul* lui Strindberg etc.) ar fi avut nevoe de punerea la punct a problemei.

Aș merge până acolo să opinez pentru o cât mai deasă repetare a procedeului. Chiar cu riscul de a ne atrage blestemele autorilor... de programe, la care de multe ori ai impresia că sunt scrise de către... aceia care le vând. Atenția publicului este în raport direct cu autoritatea sau mai bine zis cu creditul ce i acordă actorului. Și odată ce acest actor are el *un nume*, poate ușor impregna spectatorului încă neostenit, quintesența gându-

Continuare în pagina II

Cinema MODERN Astăzi la ora 3, 5½ și seara la 9½

Fermecatoarea și superba stea mondială **D-ra LYA MARA**

APARE IN **ANA KARENINE**

Dramă extraordinară din viața reală, montată de marele *Max Reichardt* după opera contelui LEW TOLSTOY. — — — — — — **Operă completă 8 acte**

Supliment la program: *EL si ȘAPCA TRĂDĂTOARE* splendidă comedie jucată pe splendidul comic LUI. — — — *Peste câteva zile uriașul film francez* **AGONIA VULTURILOR** *de Georges d'Espartes cu marele tragedian SEVERIN MARS*

După cererea generală va rămâne în localitate **INCĂ CÂTEVA ZILE**

CIRCUL KRATEJL

PROGRAM NOU! — 20 NUMERE! — NOUI ATRACȚII

Nicolae Enache *se va produce în noui numere de forță*

PODUL VIU, 40 persoane peste corpul său, sau doi cai.

LUPTE FRANCEZE cu noui luptători înscriși.

37 de ani: **K.A.L.O.D.O.N.T** *pastă de dinți*

CERETI PRETUTINDENI

Untdelemnul Superior Extra-rafinat

„OLIVIA"

produsul celei mai noi și mai moderne fabrici de uleiuri

Proprietatea **„Morii Păcurari"** S. A. Iași

Publicațiune

De carece la licitațiunea ținută la depozitul de Genie Iași, în ziua de 22 Septembrie 1923, conform publicațiunei No. 581 inserată în M. O. No. 123 din 4 Septembrie 1923, pentru vinderea materialelor de telegrafie fără fir și proiecteare, nu s'a prezentat nici un concurent, se publică spre cunoștința generală, că în ziua de 25 Octombrie 1923 ora 10 dimineață, se va ține la depozitul de Genie Iași, a doua licitație publică, cu oferte închise, pentru vinderea acestor materiale și anume:

Denumirea materialelor	Cantitatea	Prețul de evaluare dela care va începe licitația Unitar Lei	B.	TOTAL Lei	B.
Ante-tren pentru proector	4	1500		6000	
Cărucior pe 2 roate pt. material proector de 50 c. m.	1	1000		1000	
Chezoane de proectoare	2	2000		4000	
Trăsuri pe 2 roate pt. mat. de rez. de proector	3	2000		6000	
Trăsuri pt. mat. de catarg No. 5	1	2000		2000	
Trăsuri pt. acumulatori No. 7.	1	3500		3500	
„ dif. t. mat. telegr. fără fir.	16	2000		32000	
„ pt. mat. telegr. f. fir cu roți de rezervă	7	2500		17500	
Trăsuri pt mat. de telegrafie	1	1750		1750	
„ „ „ „ telegr. f. fir cu tren și ante tren	1	3500		3500	
Idem Idem	2	3000		6000	
Cărucior mic pe 2 roate pt. mat. de proector	1	500		500	
Cruci de proectoare	9	45		405	
Trăsuri dif. pt. mat. de proector de 40 cm.	4	2500		10000	
Proectoare a 50 cm. Ruse pe 2 roate	2	3500		7000	
Trasură cu schelet mptalie al unei lămpi proector	1	2000		2000	
Trăsuri pt. mar. rez. de proector	1	2000		2000	
Total				105155	

Aceste materiale se pot vedea de amatori la depozitul de genie Iași, aflat în dosul manufacturii de tutun, pe șesul Bahluiului. Licitația se va ține în conformitate cu art. 72-83 din legea comptabilității publice,

Concurenții pentru a fi admiși la licitație, sunt obligați să depună odată cu oferta o garanție de 10%, în numerar din prețul fixat de la care va începe licitația. Garanția va fi consemnată la casa de Depuneri. iar la licitație se va prezenta numai recipisa.

Acei care nu vor depune garanția completă, sau vor fi în efecte vor fi excluși de la licitație,

Se poate oferta în bloc pentru toate materialele sau parțial,

Vânzarea materialelor se face loco depozit. așa cum se găsesc, fără nici o obligațiune din partea Ministerului de Războiu. Toate taxele către stat, județ și comună de orice natură privesc pe cumpărători.

Adjudecarea se va face provizoriu, iar vânzarea va rămâne definitivă după aprobarea rezultatului licitației de către minister după care apoi se va preda materialele.

Pentru ministru, Director superior și Inspector technic al geniului. General de Divizie (ss) **RAZU**

Directorul Geniului, General (ss) **ZOTU**

REGIA MONOPOL. STATULUI

Direcțiunea Regională Iași

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 29 Octombrie a. c. orele 10 dimineața, se va ține la Direcțiunea din strada Coroi No. 2 licitație publică, în conformitate cu prevederile art. 72 83 din legea asupra contabilității publice, pentru procurarea registrelor și imprimatelor necesare în anul financiar 1924.

Ofertele vor trebui să fie închise și însoțite de o garanție provizorie de 5o/o din costul total al imprimatelor, care se va depune în numerar sau efecte de ale Statului.

Pentru studierea modelelor cunoașterea condițiunilor de admitere și efectuare, precum și orice alte informațiuni, doritorii se pot adresa zilnic între orele 9 12 a. m. la serviciul contabilității din acelaș local. No, 16569

PUBLICAȚIE

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de Joi 25 Octombrie curent, se va vinde prin licitație publică la orele 10,30, diferite materiale vechi aflate în depozit la magazia de materiale a Serviciului de Economat din gara Iași, împărțite în trei loturi și cari se pot vedea în orice zi de lucru între orele 8—12 și 15—18.

Taxa de înregistrare de 5 % și 1% cifra de afaceri, privește pe adjudecătari.

Drept garanție provizorie se va depunn 50% din valoarea loturilor adjudecate.

DIRECȚIUNEA II REGIONALA C, F. R. IAȘI No. 57179.

Dr. N. P. BALAN

Medic secundar a clinicei medicale. Șef de lucrări a facultății de medicină, reîntors din străinătate își reia consultațiile de

BOALE INTERNE

Consult 1—3 p. m.

Iași.— Str. Păcurari 56

Amenințarea unei pagube de milioane în Iași

— Construcțiile școlare din județ amenință cu ruina —

In cursul acestei veri, s'au rădicat în județ 50 noi construcțiuni școlare. Lemnăria a fost dată din pădurile Statului, și lucrările s'au executat din mijloacele restrânse ale județului și ale comunelor rurale.

Au ajuns până la acoperire.

*

Aci însă lucrările s'au oprit din lipsa de mijloace.

S'a sperat un împrumut mare la Băncile populare promis de către ministerul de instrucție, însă care nu s'a realizat, din pricina puținului interes pus de minister.

Din această cauză, toate construcțiunile amenință să se ruineze și dacă măsuri urgente nu se vor lua, o pagubă de milioane va fi inevitabilă.

Muncitorii americani

cer oprirea imigrărilor

La Haye.— După vești sosite din New-York, congresul asociației lucrătorilor americani din Portland a decis să protesteze contra facilitării imigrării și a cerut chiar reducerea unei cote din numărul anual al imigraților.

VIAȚA TEATRALA IN IAȘI

Maly-Picon în teatru și în film

— O constatare a lui Giordano —

La teatru Sidoli, se reprezintă de cât va timp cu succes un film intitulat *Lumea veche și lumea nouă* în care *Maly Picon* și *Kalich* dețin rolurile principale.

Filmul este extraordinar înscenat. Subiectul este scos din viața evreiască, — din cea a evreilor moderni, — lumea nouă, — în comparație cu acea ai evreilor ortodocși din Galiția.

Maly Picon este admirabilă în fața sburdalnică din America, transplantată la niște rude din Galiția, luând parte la o viață pe care nu o cunoaște.

Din glumă se mărită cu un tânăr talmudist, fără a ști că după ritul mosaic, căsătoria e valabilă. Se îngrozește aflând că ar fi legată pe veci de un talmudist — dar acesta refuză categoric divorsul. pentru că o iubește. Dar talmudistul e o fire cinstită, el care un răgaz de 5 ani, și dacă nici după acest timp americana nu-l va vroi, el o va divorsa. Pleacă la un unchiu al său la Viena, bogat și modern, se pune pe studiu, ajunge a deveni un autor cu reputație mondială. Americana sosește la Viena, și se îndrăgostește de autor, fără a ști că este adevăratul ei soț. Și când află adevărul după fel de fel de peripeții, ea refuză divorsul.

Subiect banal, — dacă vreți dar cu o înscenare reală de moravuri, cum rar se vede și cu o interpretare, în care se vede, că cei doi protagoniști s'au întrecut.

*

Dar ca să terminăm cu Maly-Picon, reproducem o constatare făcută de *Giordano* simpaticul epigramatist și adânc cunoscător în ale versului teatrului.

Se știe că sala Sidoli este cea mai mare sală de teatru din țară.

Și iată ce ne spune Giordano:

— *„In ultimul an, cea mai mare reteță de teatru, a obținut-o Maly Picon, la una din reprezentațiile sale în sala Sidoli — și tot Maly Picon, e artistă care a obținut recordul rețetei în film.*

De sigur, că drăgălașa artistă, aflând de aceasta, va fi încântată de observația lui Giordano. *Dan.*

INFORMAȚIUNI

x Ceartă între meseriași. —Am arătat că pentru Duminică fusese convocată o întrunire publică în sala „Victoria", de către conducătorii Sindicatului Național al meseriașilor și muncitorilor. Intre altele, se anunța ase protestarea contra „cozilor de topor de felul d-lui C. Pancu care, trădând interesele tuturora și aducând nenorocirea în nenumărate familii muncitorești, continuă cu nerușinare a se da drept reprezentantul clasei muncitorești, înființând societăți pe care mâne le va desființa".

La acest atac direct, d. Pancu răspunde printr'o scrisoare cu următorul conținut esențial, și a cărui răspundere rămâne, firește, pe seama autorului.

Relevând convocarea de mai sus, d. Pancu spune:

„Imi repugnă să vorbesc de astfel de oameni; mă desgustă și mi-e milă de atâta micime de suflet în care stăpânește ura și invidia, dar trebue să vorbesc.

„Dintre autorii morali ai acestei manifestări unul e Doctorul Toma Popescu-Berca care printre altele — în anul 1921 | 1922 — locotenent medic fiind la un regiment din județul Buzău a venit la Iași și a spart dulapul Sindicatului furând de acolo toate scriptele pentru a-și ascunde „incorectitudinea" avută atunci când a fost secretarul sindicatului. Cazul a fost reclamat autorităților civile și militare. Eu nu-i acord nici un calificativ, vorbește fapta.

„Tot d-sa speculează pe podarii comunei Iași. Și totuș îndrăznește să vorbească de necinstea altora.

„Al doilea este Al. Tinculescu, meseriaș tipograf — s'a lăsat însă de mult de meserie și trăește din organizarea de baluri publice. Fiind funcționar la Sindicat s'a făcut vinovat de abuz de încredere și rea administrație. Cazul a fost reclamat de mine autorităților în drept care l-au deferit d lui judecător instructor al cabinetului I, unde se fac cercetări.

„Al treilea este ciubotarul Florea Gugui. Prea cinstita d-sale persoană înainte ce războiu abia avea cu ce trăi și acum este mare proprietar al unor case în str. Rece No. 2 și al magazinului de cismărie din str. I. C. Brătianu No. 149. Mă opresc de a spune mai mult. Reclamat de mine justiției pentru că m'a calomniat și insultat, e natural ca firea-i primitivă să caute să se răzbune.

„De ceilalți nu zic nimic: îmi sunt adversari de idei, ei internaționaliști, comuniști, eu naționalist, cu idei mai temperate în ce privește organizarea socială. Adversitatea e naturală, bine înțeles însă în limitele unei lupte de idei respectând legalitatea. Cred că au fost mai mult antrenați să se asocieze la o astfel de manifestare contra mea, nu au făcut-o din proprie inițiativă".

*

La acestea adăogăm că poliția a interzis întrunirea Sindicatului Național, pretextând că manifestul ar fi un îndemn împotriva autorităților. Convocatorii întrunirei au protestat susținând că se dovedește legătura ocultă a d-lui Pancu cu autoritățile liberale.

Noi ne exprimam mirarea că poliția a procedat oarecum abuziv, pentru un pasaj de manifest care n'avea de fapt nimic atâtător întrânsul. In orice caz, sperăm că numai grija de ordine, *și nu altceva*, a condus poliția în actul pe care l-a întreprins.

Mișcare în regiunea medicală din Iași

In regiunea medicală Iași, s'a făcut printre medici mișcarea următoare.

D-na d-r Eufrosina, Ispir Botoșcu, medic definitiv la spitalul din Târg. Sulița, 'a fost transferată în aceiași calitate la spitalul de izolare din orașul Botoșani.

Au fost confirmați definitiv în baza articolului 105 din legea sanitară.

D-r Anastasiu Colesnica la spitalul Souleni-Bălți.

D-r Climer Moise la spitalul Nădușița-Soroca.

D-r R. Braunștein în postul de medic secundar la spitalul Soroca.

D-r Ursu Vasile în postul de medic primar chirurg la spitalul Soroca.

D-na d-r Rațimar Liuba la circumscripția Slobozia din județul Bălți.

Urmărirea unui criminal.—O telegramă din Silistra anunță că astă noapte s'a săvârșit acolo o crimă, care a făcut două victime.

An fost uciși comerciantul Panait Diamandi și soția sa, cu lovituri de cuțit și topor și în urmă casa a fost jefuită.

Crima a fost săvârșită de un băet de 19 ani, anume Marcu M. Dragomir. El era servitor chiar la victime, și s'a dovedit din primele cercetări, că a premeditat crima, pregătind de mai înainte totul pentru faptuirea ei.

Criminalul a dispărut. Semnalmentele au fost transmise în toată țara.

Există credință, că ar fi luat drumul spre Moldova.

Intr'un vagon de tramvai plin cu pasageri, doi casapi se lăudau ca amestecă carnea de porc cu carnea de capră care costă numai opt lei kilogramul și obțin un câștig de trei ori mai mare, fără ca cineva să-i fi oprit până acum în această operație.

Organele de control ar trebui să cerceteze.

A fost numit notar în comuna Băicești jud. Iași d. Petru Păstrăvan în locul d-lui D-tru Simionescu demisionat.

Pe peronul gării locale a fost găsit un portmoneu de piele, conținând o sumă de bani.

Păgubașul își va găsi portmoneul la Comisariatul gării.

BIBLIOGRAFIE.— A apărut o interesantă broșură a d-lui Adolf Magder: „Marile Erori" Evoluția și Psichologia ereditară.

Această îngrijită lucrare e împărțită în 9 capitole,

I. Principiul inițial.
II. Erorile intelectualismului.
III. Concepția materialistă și darviniștii.
IV. Instinctul de conservare.
V. Inadaptații.
VI. Instinctul sexual.
VII. Erorile educației fizice.
VIII. Erorile educației sufletești.
Principiul corecțional.
IX. Rezultatele pozitive și negative.

Vom reveni cu o recenzie.

ECOURI

— Aflăm cu plăcere că Duminică seara în casele proprii ale d-lui Ilie Trihub din Iași, str. Anastasie Panu, s'a celebrat într'un cerc familiar logodna drăgălașei domnișoare Hortanse Trihub fiica d-nei Elena și Ilie Trihub cu d-l Ioan Corbu, șef de secție în Administrația Financiară Iași.

Felicitările noastre tinerei perechi.

Ultimele Informaţii

x PIAŢA VALUTARĂ. Leul la Paris a cotat eri 7.70

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez, 12.98, francul elveţian 38.30, lira engleză 967, dolarul 213, coroana cehă 6.39, lira italiană 9.66, coroana austriacă bani 0,30,65, marca polonă 0,045.

x M S. Regele a acordat ziaristului Rosental crucea de război Faptul că această decorare se întâmplă tocmai în împrejurările de astăzi, este semnificativ

Oare antisemiţii şi sanguinarii vor socoti şi pe Majestatea Sa trădător de ţară şi vândut intereselor străine?

D. G. G. Mărzescu, ministrul sănătăţii, soseşte Sâmbătă în localitate. D-sa va lua parte la sfinţirea bisericei din Ungheni, ce va avea loc Duminică, cu mare solemnitate.

E foarte probabil, ca sfinţirea să fie făcută de însuşi I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

x **Inaugurarea căminului studenţesc**, din strada Muzelor, se va face la 1 Noembrie.

După mari stăruinţe depuse de d. Volanschi, primul preşedinte al Curţei de apel, s'a obţinut suma de 25,000 lei, pentru văruirea camerelor din palatul de justiţie.

Bine că ministerul s'a milostivit măcar pentru atâta.

x **Din lipsa unor membri, procesele ce urmau a fi dezbătute la Consistoriul mitropolitan, au fost amânate.**

x **Intrunirea funcţionarilor particulari.** — Aseară a avut loc în localul din str. Langa o mare întrunire a sindicatului funcţionerilor din întreprinderile particulare La ordinea de zi:

1) Săptămâna de propagandă.
2) Respectarea demnităţii omeneşti.
3) Opt ore de muncă.

Intrunirea este prezidată de d. C. Moşu, care arată cauza care a făcut comitetul sindicatului să pornească la săptămâna de propagandă şi organizare.

D. Gh. Dori arată nevoia de organizare pentru a putea impune revendicările de mai sus. D. Strait Zaharia demonstrează necesitatea de organizare a funcţionarilor comerciali.

D. C. Moşu închide întrunirea, anunţând că astăzi Marţi ora 8 seara va avea loc o mare întrunire la case printre alţi oratori va vorbi şi d-nul Gh. Tanase secretarul comisiei locale.

x **Duminică dimineaţă în. tre orele 10 jum.—12 a avut loc la Cinema Sidoli, reluarea filmului instructiv „Viaţa şi Opera lui Pasteur", filmul adus de catre Societatea „Civis"**

Se ştie că această Societate vrea sa întroducă în Şcoli, filmele Ştinţifice şi morale.

Sala era arhi plină de elevi şi eleve dela diferitele Şcoli din localitate. Lojile erau ocupate de profesori.

x **Accident de automobil**—Aseara, pe la ora 9, automobilul No. 202 trecând cu viteză pe str. Lăpuşneanu a trântit la pământ pe d. Iamandi din strada Sărărie 63.

Cu toate că automobilul a fost somat să oprească, totuşi a continuat drumul cu o viteză şi mai mare, scăpând astfel de loviţia pe care publicul indignat a voit să i-o dea.

Avem convingerea că d-l Prefect de poliţie va şti să ia măsurile cuvenite împotriva zelului şoferilor.

x *Teatrul Naţional, Soc. dramatică Iaşi.*—Astă seară se va juca pentru prima oară în această stagiune: *„Crimă şi Pedeapsă"* de Dostoiewky.

Joi 18 Oct. *„Cafeneaua cea Mică"*.

La 23 Oct. *Profesorul Klenow* cu Compania Ion Manolescu.

x **Ziua de naştere a Principelui moştenitor.**— Azi dimineaţă, cu prilejul zilei de naştere a A. S. R. Principele Carol, un Te-Deum s'a oficiat la Mitropolie.

Slujba religioasă a fost oficiată de Părintele Cosma Petrovici, vicarul Mitropoliei, însoţit de clerul catedralei.

Asistă reprezentanţii autorităţilor militare şi civile, ofiţerii superiori şi o companie de onoare.

Oraşul e pavuzat.

Prefectura Poliţiei Iaşi face cunoscut că cursurile de examen pentru elevii şoferi, din cauza dimisiei profesorului Nica Petre, vor începe la 1 Noembrie curent la Bucureşti.

O nouă clasificare

a proceselor de la consiliul de război

Am anunţat la timp, schimbarea ce a avut loc, în urma faptului stabilirei la Chişinău a comandamentului corpului 8 de armată.

Prin noua organizare, un număr de sectoare ce depindeau de corpul IV, au fost trecute la corpul 3.

La rândul său, consiliul de război, clasificând procesele, a înaintat dosarele la Chişinău a acelora dintre procese, ce urmează a fi judecate azi de consiliul de război al corpului 3 de armată.

In chestia expoziţiei zootehnice

Participarea jud. Hotin

Primim următoarele:

Domnule Director,

Vă rugăm să daţi publicităţei în stimatul Dv. ziar, următoarelor rânduri:

In ziarul No. 4913 din 17 Octombrie a. c. articolul despre deschiderea Expoziţiei Zootehnice se remarcă că judeţul Hotin-Basarabia nu a luat parte la deschidere cu animalele sale din diferite împrejurări de forţă majoră.

Spre a pune la curent opinia publică despre cazul întârzierei şi neparticipărei acelui judeţ la deschidere, arătăm că este vina în primul rând a Direcţiunei Regionale C. F. R. Carnăuţi căreia i s'a cerut vagoane în ziua de 12 Octombrie la gara Lipcani-Basarabia staţiunea de îmbarcare a animalelor şi nu a fost destinate decât în ziua de 13—X—923 seara. şi purtările indiferente ale şefilor de staţii, în special a d lui subşef de staţie din Iaşi, care pe lângă că nu ni s'a dat nici un concurs pentru a putea aduce vagoanele din gara Socola, unde sosise vagoanele la ora 6 dim. 15 Octombrie, s'a purtat faţă de noi delegaţii ca cu subalternii săi.

Vagoanele de animale din gara Socola până la gara Iaşi au făcut unsprezece ore. Credem că întârzierea este justificată.

Cu stimă.

Delegatul judeţului Hotin *I. Ursan.*

Delegatul Zemstvei Hotin *V. Crehoveţchii.*

Ambasadorul german la Paris

Berlin— Excancelarul Bülow a fost invitat de Stresman la Berlin, pentru a-i oferi postul de ambasador la Paris.

Bullow a răspuns ezitând, dar a declarat că dacă Stresseman nu găseşte altă persoană mai capabilă, el priveşte cu o datorie patriotică să accepte această însărcinare.

Moartea lui Carol Rotschild

Bucureşti. Din Londra se anunţă încetarea din viaţă a miliardarului Carol Rotschild Soluţia defunctului este originală din Oradia Mare.

Congresul averescan

CBisinău.— In ziua a doua a congresului averescan s'a discutat în special asupra chestiunei colaborărei capitalului strain.

Au vorbit amănunţit d-nii prof. Murceleanu, Gr. Trancu Iasi, Th. Deleanu, Sutu şi Neaga.

1) Generalul Averescu răspunde la unele obiecţiuni privitor la reorgaoizarea Băncei Naţionale şi la reducerea numărului funcţionarilor,

1) Petre Dragomirescu a cerut modificarea codului comercial, vorbind de ocietăţile eu capitaluri străine şi de societăţile pe acţiuni, arătând necesitatea creărei corpului pe experţi verificatori.

Congresul continuă.

Sinuciderea unui ofiţer

Cernăuţi.— Sublocotinentul Carbuneanu s'a sinucis ieri, rrăgându-şi un foc de revorver în inimă. Moartea i-a fost fulgeratoare.

Cauza acestui act disperat este o decepţiune din dragoste.

Inundaţii în Anglia

Dover — O năvală a apelor mării a inundat oraşul Dover şi au distrus un tren cu soldaţi destinaţi pentru Colonia. Sunt mai mulţi răniţi.

Reluarea lucrului în Ruhr

Paris. După ziarul „L'Intransigent" din Bruxelles, în cercurile diplomatice se crede că lucrătorii dela căile fe ate germane din teritoriile ocupate vor relua lucrul în curând.

Aceasta este rezultatul negocierilor dintre delegaţii ministrului de comunicaţii german şi reprezentanţii direcţiei drumurilor de fir francobelgiene.

Dr. H. ZANFT
Specializat în Germania
Boli de PIELE şi de PĂR
KOSMETICĂ
Syphilis, Venerice
ULTRAMIKROSKOPIE
Elektrotherapie
Cons. 8—11 a. m. 1—5 p m
Iaşi Str. Cuza-Vodă 33

DOCTORUL
Jacques Goldner
Boli interne şi de copii
Cons. 2—4 d.a.
Iaşi Str. Mărzescu 17, etaj

Capital-Ipoteci
Cine doreşte a-şi
plasa capitalul în ipoteci
de rangul I sau cu alte garanţii serioase, *cu maximum de rentabilitate;* **cine doreşte să se împrumute** în condiţiuni prielnice şi avantajoase să se adreseze.
M. Şerbănescu
Str. Cuza Vodă 67,
(Palatul Camerei de Comerţ)
între orele 10—12 dim. sau 4—6 după amiază.

FIRME
cu preţuri pe jumătate
pentru comercianţi, meseriaşi, profesionişti, bănci, birouri şi autorităţi comandaţi la
I. MAX
Str. Costache Negri 38

Teatru-Cinema Sidoli Cu începere de astăzi Matineu la 5½ şi seara la 9
RULEAZA CELEBRUL FILM:
LUMEA VECHE ŞI LUMEA NOUA
(Ost und West)
Rolurile principale sunt jucate de renum. artistă **Maly Picon şi Iacob Kalich**
MALY PICON joacă în toate actele. — Filmul e adus în ţară de artistul Askenazy

Teatrul Elisabeta Asociata Trupă Izraelită americană Direcţia I. ETINGHER.
în frunte cu celebrele stele şi glorioşii artişti americani
CELIA ADLER, DIANA FEINMAN, ICHIEL GOLDSMITH şi IZIDOR BUZAT
Astăzi Marţi 16 Octombrie ora 9¼ seara precis
Sărmana Orfană bogată
piesă în 3 acte de Zlatarevsky. — Muzica de Secund.
Administratorul trupei RUBIN FRIEDMAN — La pupitru B. SEGALL
Impresar HERMAN BRAUNŞTEIN. In curând **MAMA UCIGAŞĂ**

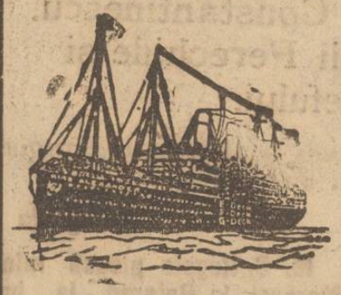

Byron Steamship Company
— Ltd. London —
M. EMBIRICOS & Co.
Bucureşti, Str. Paris No. 1
LINIA
CONSTANŢA
direct
NEW-YORK
deservită cu cele mai mari transatlantice colose de lux rapide, cari ating portul Constanţa cu escale la CONSTANTINOPOLE, PIREU şi PALERMO direct la NEW YORK. Fără nici un transbord şi fără carantină durata voiajului este de *16* zile
AVIZ Trasatlanticul „CONSTANTINOPOLE" 25.000 Tone soseşte la 1 şi pleacă la 3 Noembrie.
Călătoria cea mai avantajoasă cu 50 la sută mai eftin plătibil aici în lei. Rezervările biletelor de vapor cu cabina şi or-ce informaţiuni se pot lua din biroul nostru central.
M. EMBIRICOS & Co.
Bucureşti.— Str. Paris No. 1

Docent
Dr. Dimitriu-Borca
Conferenţiar Universitar
Boli şi operaţiuni de Nas, Gât şi Urechi
Iaşi str. Cuza-Vodă 42
CONSULT. 5—7 d. a.

Dr. MEDIC
HANS WOHLGEMUTH
Iaşi str. Ştefan cel Mare 28 casele Isidor Margulies
După o practică de mai mulţi ani în clinicele din Leipzig, Breslau şi Königshütte (Silezia) s'a stabilit la Iaşi.
Specializat în **boli interne** Mamoş, Mica chirurgie Ultramikroscopie, Electrotherapie.
CONSULT 9—11, 3—5.

Mica Publicitate

Maşină de Pască în perfecta stare de funcţiune, de vânzare la Inginer Marculescu, str. Lăpuşneanu 35

De vânzare una căţea rasă lup. A se adresa la Circul Kratejl.

Avizez pe onor. mei clienţi că am mutat atelierul meu de plăpumărie din Mahalaua Frumoasa în mahalaua Iarmaroc No. 30, unde voi primi comenzile de plapumi şi le voi executa cu aceiaşi îngrijire ca şi până acum. Avizat printr'o c. p vin la domiciliu pentru a primi ori-ce comenzi.
IOAN CHIRILA păpumar
Mahalaua Iarmaroc 30.

Un cotlugar de doi cai de vânzare la Inginer Marculescu, str. Lapuşneanu 35.

De vânzare una şareta noua. A se adresa la Circul Kratejl.

Publicaţiune. — Se aduce la cunoştinţa generală că Sâmbătă 20 Oct. 923 ora 11 dimineaţa, cumpăr prin licitaţia publică în localul Bursei de Comerţ Iaşi (Camera de Comerţ) conf dispoziţiunilor art 68 c. cm. cantitatea de 17000 kgr. Smazare conforma probei aflatoare la biroul subsemnatului, în contul D-lui Emil Edelstein, arendaşul moşiei Codăeţti jud. Vaslui. din ordinul D-lui Z. D, Eisenfeld din Vaslui marfa predabila prompt la Vaslui.—Garanţia 5000 lei.
M. ŞERBANESCU
Mijlocitor oficial.

Birocrată germană caută loc la un birou fie corespondentă, fie la serviciul de casierie, scrie şi romaneşte.
A se adresa la administraţia ziarului sub G.

Atenţiune. — Subsemnata Filipina Migdal proprietară Bulev. I. C. Brătianu No. 18 declar nulă ori ce vânzare a acestor case de către cumnatul meu Ioan Măcărescu, deşi face parte jumătate, dar îmi este dator pe partea lui de casă, documentele nu le-a perdut ci sunt în posesia mea. Atenţiune cumpărătorilor.
FILIPINA MIGDAL

Subsemnata Maria Horodniceanu, domiciliată în Iaşi, str. Smârpan 76 declar că mi s'a pierdut ceckul No. 2030 emis de Deutsche Nerperserche Bank Berlin prin Banca Marmorosch Blanck Bucureşt, în suma de lei 5079,33 la ordinu meu. Acest cek mi s'a pierdut fiind trimis cu poşta.
Il declar nul şi fără nici o valoare în mâna oricărei persoane străine s'ar afla.
MARIA HORODNICEANU
str. Smârdan No. 76

Caută post Absolvent al Şcoalei Comerciale Superioare c. s., cu practică de 4 ani. Cunoaşte bine: contabilitatea, corespondenţa Română, dactilografia şi orice lucrări de birou.
Adresa: Ioseph Copolovici
str. C. Negri No. 16

De vânzare o casă în str. Păcurari No. 108 vechi şi 32 nou compusă din 5 camere, 2 bucătării, un antret şi o ferărie cu sculele necesare, două magazii etc.
A se adresa la proprietar la adresa de mai sus între 9—12 dim. şi 2—5 p. m.

Clădiri vaste, dependinţele castelului Stânca, pun la dispoziţia oricarei fel de Industrie, în care aşi fi tovarăşa, având şi 90 ha. pădure bătrână stejar, ulm, frasin, în coastele construcţii or. A se adresa d-nei Lucia Greceanu, strada Carol 42 Iaşi,

500.000 lei se caută, cu ipoteca moşie, 265 ha. Se poate şi arenda.
Doritorii se vor adresa stradela Banu Cosfor de dame Wilhelmina.

Cameră frumos mobilată cu lumina electrică în apropiere de centru se caută de urgenţă.
A se adresa la Fabrica Lampa Sft. Andrei 30.

De vânzare Casă 5 camere, bucatărie, pivniţă şi şură Str. Muzelor No. 7, la proprietar în curte, între orele 2—4 p m.

HEMOFER HITEANU
Întăreşte şi îngraşe corpul slabit, reface globula roşie a sângelui, vindecă fără greş **Anemia** (lipsa sângelui), **Clorosa** (îngele bolnav), **redă pofta de mâncare** pierduta reface vigoarea corpului.
LA FARMACII ŞI DROGUERII

Ultima oră

FALIMENTUL STATULUI GERMAN

Comunismul face progrese în Germania.-- Legăturile Saxoniei cu Sovietele.--

Situaţia politică după consfătuirea majorităţilor

Importanta consfătuire a majorităţilor

Manifestări categorice contra d-lui Al. Constantinescu. --D. Brătianu cere mînă liberă.-- D-nii Ferechide şi Orleanu susţin autoritatea şefului.

Bucureşti.— Consfătuirea majorităţilor care s'a ţinut ieri după amiază în localul Senatului, a avut darul să dovedească faptul că criza politică e mult mai gravă de cum se credea.

Dare de seamă care urmează va ilustra aceasta.

Impotriva aşteptărilor generale, d. Al. Constantinescu a participat la consfătuire, dar d. general Vaitoianu a fost absent.

Cel dintâi a luat cuvîntul d. *Ionel Brătianu*, care a arătat că a primit în calitate de şef al partidului, o moştenire pe care trebue să o transmită intactă urmaşilor: Unitatea a fost tradiţie în partidul liberal. Nimeni nu este indispensabil. De multe ori oameni de seamă au plecat din guvern, din interese superioare de stat sau partid.

Dacă frămîntări bolnave vor stăpâni partidul—a declarat d. Brătianu—nu voi sta la gînduri, ci voi trage consecinţele.

Nu vreau să induc în eroare partidul şi declar că am încrederea într'însul.

D. Brătianu a fost viu aplaudat.

Exemple de odinioară

D. Mişu Pherekyde, a luat imediat cuvîntul, declarînd următoarele:

— Nu ne temem de disidenţe. Chestiuni personale au fost ridicate şi sub Ion Brătianu bătrînul şi sub Dimitrie Sturdza. Amintesc de Vernescu C. A. Rosetti, Dumitru Brătianu, M Kogălniceanu, Vasile Lascar; P. S, Aurelian; dar partidul a rămas totdeauna tare.

Chestiunile personale au fost rezolvite de şefi. Aşa a fost în trecut; aşa va fi şi acum.

Încrederea în şef

D. Mihail Orleanu, s'a pronunţat încă mai categoric contra acţiunei constantiniste, spunând:

— Camera îşi exprimă încrederea absolută. Cine vrea să impue şefului, sau este inconştient sau urmăreşte interese lăturalnice. Şeful va face remanierea cum va crede de cuviinţă.

Alte asigurări

Au mai făcut declaraţiuni de încredere d-nii Onciul (Bucovina), Pântea (Basarabia) şi Bibărea (Ardeal).

Apoi a luat din nou cuvîntul d. Ionel Brătianu care a cerut să i se îngăduie timpul necesar ca judecata lui să fie dreaptă. Un guvern ca să fie puternic, trebue să fie omogen şi într'o perfectă comunitate de spirit.

Amînarea remanierei

A rămas înţeles ca chestiunea remanierei să fie rezolvită după 25 Octombre, dată cînd M. S. Regele se va înapoia de la Belgrad unde va asista la botezul prinţului Duşan.

Imediat înainte de coasfătuirea majorităţilor, d. Leonte Moldovanu a stăruit pe lîngă d. Al. Constantinescu ca să se desolidarizeze de d. Vaitoianu; dar ministrul domeniilor a declarat că rămîne la prima lui hotărîre, în credinţa că aceasta este în interesul partidului.

Biurourile Camerelor

Astăzi după amiază la ora 3, Senatul şi Camera ţin şedinţă, cînd se vor alege preşedinţii ambelor adunări.

Preşedinţii rămîn aceiaşi, adică d. Fereki de la Senat şi d. Orleanu la Cameră.

Apoi parlamentul ia vacanţă pentru o săptămînă, şi numai după aceia se va proceda la alegerea în întregime a biurourilor.

Regenţa

M. S. Regele pleacă mîne Mercuri, la Belgrad, la botezul prinţului Duşan, unde va rămîne o săptămînă. Nici d. Bratianu, nici d. Duca nu vor mai însoţi pe Suveran.

Decretul de instituirea regenţei, pentru tot timpul absenţei Suveranului, a fost semnat aseară de toţi miniştri, inclusiv d-nii Constantinescu şi Vaitoianu care însă se consieeră demisionaţi.

*

Ieste limpede că d. Vaitoianu iesă din guvern şi nu va fi nici preşedinte al Camerei. Cît despre d. Constantinescu, pleacă şi d-sa din guvern, afară de cazul puţin probabil cînd se va resemna cu simpla situaţie de ministru al domeniilor.

Falimentul statului German declarat de guvernul din Berlin

Un sindic al falimentului

Londra.— Corespondentul lui „Daily News" crede a şti că Stresseman, în nota adresată comisiei reparaţiunilor, a declarat falimentul de stat al Germaniei şi a invitat pe aliaţi să numească un sindic al falimentului.

In acelaş timp cere comisiunii de reparaţii să constate suma pe care Germania poate s'o plătească.

Activitatea armatei roşii

— Chemarea ruşilor din străinătate —

Londra.— „Morningpost" primeşte următoarele din Moscova: Guvernul sovietic a ordonat tuturor ruşilor care trăesc în străinătate sa se întoarcă în ţară şi să servească în armata roşie.

Reprezentanţii diplomatici au primit ordinul să procedeze la înrolarea supuşilor ruşi şi să trimită lista la Moscova.

Ziarul adaugă că trupele roşii desfăşoară o mare activitate la graniţele poloneze şi lituane.

Un caz extrem de misterios

— Un cadavru de femee, decapitat într'un cufăr —

Chişinău.— Din Tighina ni se comunică următoarea macabră descoperire, făcută de locuitorii comunei Vadului Vodă.

Pe când câţiva locuitori din suzisa comună pescuiau aproape de malul Nistrului, au văzut plutind pe valuri un cufăr închis.

Pescuind cufărul îl aduseră la mal, unde îl deschiseră. Groaza îi cuprinsă însă pe toţi.

In cufăr zăcea un cadavru de femee decapitat.

Cadavrul e îmbrăcat într'o rochie elegantă de catifea cafenie şi după parfumul fin ce-l împrăştie cât şi din îngrijirea mâinilor, se poate conchide că avem de afacă cu o femee din societatea înaltă.

Constatările medicale au stabilit că au trecut vre'o două zile dela săvârşirea crimei.

Nici un indiciu nu există asupra identităţii nefericitei femei.

Abonaţi-vă la Opinia

Guvernul saxon

vrea să îndeplinească comunizarea, în înţelegere cu Rusia sovietică

Berlin. — Boetcher, noul ministru comunist de finanţe a declarat într'o şedinţă a parlamentului saxon că vrea să încapă fără întârziere comunizarea economică şi politică între Saxa, Thuringia şi Rusia sovietică.

Boetcher vrea să importe grâu direct din Rusia şi să încarce clasele bogate cu impozite grele pentru a putea să dea pâne proletariatului.

Tulburările continuă în Germania

Jafuri şi cloceniri sîngeroase

Maienţa. — Separatiştii germani au vrut să atace primăria în noaptea de Duminecă. A intervenit poliţia.

S'au schimbat focuri de armă.

Un agent şi mai mulţi separatişti au fost răniţi.

*

Insbruck.- **Graniţa a fost întărită cu jandarmi la Salzburg în scopul de a împiedica bandele lui Hitler să treacă frontiera şi pe socialiştii naţionali să intre în Bavaria.**

*

Solingen.—Din cauza scumpirii vieţii a avut loc o nouă încăerare între populaţie şi poliţie, S'a făcut uz de arme.

Sînt mai mulţi răniţi.

*

Viesbaden. — In oraş au loc manifestaţii turbulente şi jafuri.

Muncitorii fără lucru s'au adunat în faţa primărie cerând zece miliarde pentru ajutorare!

Poliţia a restabilit ordinea.

D-nii INSTITUTORI

precum şi Instituţiile şcolare se bucură de rabaturi speciale cumpărând *cărţi de şcoală şi material didactic* numai dela *Librăria Universală Str. Cuza Vodă 52* vis-a-vis de Casele Braunştein

DOCTOR
Suzana Grosi
Şef de clinică obstetricală la Facultatea de Medicină
Faceri, Boli de femei
Iaşi, str. Anast. Panu 45
Cons. dela 1—4

DOCTOR
L. Cazac-Averbuch
Specializat la' Berlin
Boli de copii şi sugaci
Tratament radical al anemiei *reumatismului rachitismului* şi a *scrofulozei cu*
Băi Electrice
de lumină ultravioletă (Höhensonne), Heliodiatermie (Sollux) electroterapie etc.
Strada V. Stroescu (fostă Zoe) No. 7 colţ cu I. C. Bratianu
Consultaţiunile 3—6

Clinica Boalelor de Ochi
Dr. Miclescu
Bucureşti str Carol 24.
Pacientii se pot Consulta cu Oculiştii distinşi din Capitală.
Cons. 3 jumătate—6 ore.

Cumpărăm Brilliante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria Fraţii TISCHLER
IAŞI — str. Gh. Mărzescu 36 etaj — IAŞI

CERETI BECURI
Vertex
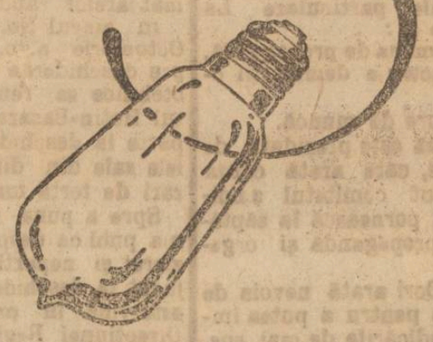

Magazinul de Muzică
„Fulgerul"
Iaşi, str. Cuza-Vodă 17
(vis-a-vis de Golia)
A primit mari transporturi de mărfuri şi anume:
Viori cutii, arcuşe strune, şi toate accesoriile
Mandoline, italiene
Chitări cu 6 şi 7 strune
Instrumente de alamă diferite
Instrumente de suflat, gramafoane şi plăci
Armonice italiene
Deasemenea este bine asortat cu toate articolele de vânătoare ca:
Tuburi, alice, capse, bure, etc.
Depozit permanent de accesorii, şi piese de schimb pentru **Maşini de cusut** şi **biciclete**
Cauciuc, osii, arcuri, postav covoare pentru trăsuri
Becuri şi bateri pentru lămpi de buzunar
Depozitul renumitelor becuri electrice „OSRAM"
Vindem cu preţurile fabricei.

MARVAN
TESTA
vindecă

Răceli Migrene
Guturai Nevralgii
Gripă Giunghiuri
Cereţi în Farmacii Droguerii

ANUL AL XIX No. 4915

2 LEI NUMARUL

VINERI 19 OCTOMBRIE 1923

Biblioteca Universității Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACȚIA
IAȘI. — STR. BĂRLESCU 17.
TELEFON No. 209

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Ce înseamnă criza guvernamentală

— Falimentul vechilor metode politice —

Guvernul este în plină criză. De când s'au sfârșit vacanțele și până astăzi, fieberea în sînul partidului liberal a mers cres înd. Întreg arsenalul de arme ruginite sau moderne, dela clasicile șoapte din culise până la interviewul cu răsunet, au fost întrebuințate de diferiți „luptători" ai „ideii liberale" în scopuri foarte deosebite și adeseori contrarii.

Nemulțumirea pornește de la miniștri. Ei dau tonul și împart rolurile în răscoala „cadrelor", după cum în vremuri de îmbelșugată liniște tot ei împart bunurile și onorurile pământești. Așa fiind, parlamentarii se mișcă după norme pe care un cunoscător al dosarelor și listelor secrete din ministere le ar putea ușor determina. Parlamentul a rămas tot teatru de păpuși, numai că azi sforile sunt trase de mîni ce se dușmănesc.

*

Cele de mai sus sunt constatări care pun într'o lumină comică sistemul nostru de conducere. Dar cauza tuturor frămîntărilor acestora e mai ciudată, chiar rușinoasă. Caci neînțelegerea nu-i dela principii, nici dela interpretarea intereselor de stat. Cearta pornește dela lucruri mult mai meschine. Oricâte sfere și-ar da gravele personagii în momentul când se îndeasă nerăbdătoare sau apără cu coatele și cu pumnii locul deja cucerit, năvala lor avidă spre putere seamănă grozav cu patriarhalul asalt la colivă.

Iată cel mai adevărat tablou al activității guvernanților de azi. Așa știe d. Ionel Brătianu să facă politică și numai așa. Intotdeauna puterea d-sale a fost alcătuită din pofte și ambiții în drum de realizare. Metoda lui politică a fost extrem de simplă, poate apropiată de aceia întrebuințată în relațiile cu sălbaticii și cu copiii: făgăduiala și basmele.

Și metoda aceasta este încă bună pentru o parte din grăvii noștri oameni politici.

Cea mai evidentă dovadă ne-o dă însuși faptul că d. Brătianu a ajuns și se menține la șefia partidului.

Totuși criza de astăzi ar trebui să-i dea de gîndit. Dacă ar fi prudent, ar întrebuința mijloace mai potrivite noilor situații. Dar d. Brătianu, om vechi, nu-și va ieși din pas și nici nu-și va schimba obiceiurile. Dacă va rămînea șef, va aduce la ruină organismul liberal, încurajând tocmai boala care începe a-l ruina.

De altfel distrugerea liberalilor sub actuala formă este o necesitate pentru întreținerea unei vieți publice pe bazele noua date de votul obștesc. Sistemele d-lui Brătianu erau utile în vremea votului cenzitar, dar astăzi ele sînt o rugină care macină zi cu zi temelia și dreptul la viață a partidului liberal.

Criza de azi trebue privită așa dar ca un simptom al slăbirii regimului și ca un pas spre alte moravuri politice.

I. L.

După consfătuirea majorităților

Chipul cum a decurs anunțata consfătuire a majorităților parlamentare ar pretinde să arate că unitatea partidului este neștirbită, sub prestigiul autorității șefului.

Nimic mai fals decât aceasta.

Recursul la autoritate al d-lui Ionel Brătianu, tocmai dovedește că situația lăuntrică a partidului este de așa natură încât nici discuțiunile amicale, nici spiritul de disciplină nu mai pot folosi la nimic, pentrucă ele numai conteză în inima rzvrătiților.

Cât despre faptul că d. Brătianu a obținut încrederea prin aplauzele parlamentarilor prezenți, trebue să distingem politeța elementară pentru șef, de sentimentele și concepțiunile celor nemulțumiți care nu pot întreprinde o acțiune față decât în momente oportune și decizive.

Tabăra pe care șeful o va sacrifica (și aceasta deocamdată pare a fi tabăra d-lui Al. Constantinescu), nu se va resemna, ci din contra, va căuta să arate că nici guvernul, nici partidul nu pot însemna ceva fără contribuția ei precumpănitoare.

O încrătură ocultă și o calculată luptă parlamentară—pe care opoziția nu va avea decât s'o alimenteze—va împovăra activitatea guvernului și va grăbi schimbarea de regim.

Lr.

Starea d-lui Rosenthal

București.—Buletinul asupra stării d-lui Rosenthal arată că temperatura a cedat. Alazia e puțin scăzută. Bolnavul încă nu poate pronunța multe sunete.

D. Rosenthal a fost examinat din nou de medicii Djuvara, Obregia și Goldștein. Medicii insistă asupra nevoiei absolute de liniște, izolare și nemișcare.

Mesajul și situația financiară

D. Ionel Brătianu și fratele său de la finanțe au obligat pe Rege să semneze un mesaj plin de falșități în ce privește starea financiară a țării.

Mesajul brătienist vorbește de echilibrare bugetară dar ignorează că statul nu-și plătește datoriile la particulari, punând astfel industria națională într'o situație disperată.

Mesajul vintilist are curajul să vorbească de „stabilizarea" leului, tocmai când lipsa de stabilitate este aceia care face viața obștească imposibilă.

Tot așa, mesajul vorbește de creditul țării în străinătate, uitând rezultatul jalnic al solicitărilor făcute de d Vintilă Brătianu la Paris și Londra. Deasemenea, mesajul ignorează că încasările bugetare sunt o nenorocire pentru contribuabilul român, și că politica vintilistă nu numai că n'a cucerit creditul normal al străinătății, dar a distrus creditul intern.

Mesajul o fi o bună reclamă pentru partidul liberal, dar nu poate folosi cu nimic la ameliorarea asprei crize financiare în care se zbate țara.

EFECTELE CRIZEI FINANCIARE

Eșecul subscripției la Creditul Industrial

Subscripția publică la „Creditul Industrial" s'a închis. Din cele 200 milioane lei acțiuni oferite publicului, au fost acoperite numai 140 milioane. Restul va fi împlinit de Banca Națională și celelalte instituți financiare interesate.

Ziarul „l'Orient" comentând rezultatele nu prea strălucite ale aceste subscripții, scrie în numărul său de de ieri:

„Una din cauzele încetinelei pe care a pus-o publicul la subscriere este atribuită, desigur, crizei de numerar pe care o încercăm. Și d. Vintilă Brătianu are astfel ocazia să se convingă de realitate.

„Pe de altă parte, dacă considerăm că numeroase societăți particulare au procedat și procedează la măriri de capitaluri care le reușesc, trebue să deducem din rezultatul subscripției că lansarea ei a fost făcută destul de stângaci.

La acest din urmă argument al ziarului bucureștean trebue adăugată și neîncrederea publicului în noua combinație a ministrului de finanțe, neîncredere care a determinat desigur în mare parte insuccesul nouei întreprinderi liberale.

VIAȚA POLITICA

Congresul averescan de la Chișinău

Purtatul pe brațe.—La Ruși și la Români.—Purtatul d lui Averescu.—Expozeul viitorului președinte de consiliu.—Ce-i cu d. Argetoianu, etc., etc.

Obiceiul purtatului pe brațe nu-i numai al nostru. El e pretutindeni. „boborul", în cazuri de entuziasm, răcnește și te ia în brațe: o izbucnire naturală și primitivă de bucurie. Zgomotul... ridicarea în brațe — paternă sau maternă...

D. general Averescu, a fost purtat în brațe de candidații la posturi subt viitorul guvern, în gara Chișinău—de la vagon la trăsura gătită cu flori ca pentru o mireasă. Părea că nu-i congres, ci nuntă.

Trecem peste situația penibilă și ridicolă a unui om matur, bătrân chiar, și încă general, purtat pe brațe ca un copil... cu picioarele în sus, cu mânile bălălăind, cu chipiul căzut pe ceafă sau pe o ureche.

Totuși, după cum suntem informați, d. general Averescu, șeful partidului poporului, s'a simțit foarte bine așa.

Istoria aceasta ne aduce aminte de pățania unui mare om politic rus care a fost scos din biroul lui, de la lucru, de mulțimea entuziastă și „legănat" pe brațe—cum este obiceiul rusesc. Acel om politic avea atunci o figură foarte nenorocită: cu mâna, făcea un gest de profundă disperare. Intr'un moment de liniște, omul politic—deasupra capetelor mulțimii—atâta a putut striga, cu desnădejde: „Lăsați-mă, tovarăși, că am de lucru!"

D. general Averescu a avut o clipă de dezolare numai când și-a simțit picioarele moi pe pământ. Cum? Așa de repede? Da... șeful partidului poporului a fost depus pe trotuar prea repede de mânile care-l susțineau de diferitele părți anatomice ale persoanei d-sale și de alte mâni mai depărtate, care de-abia îi atingeau șiretu rile albe de deasupra ghetei, desfăcute în îmbulzala entuziasmului „bobolar"...

*

In sfârșit, congresul partidului poporului s'a început. Dar... tot purtatul pe brațe rămâne partea cea mai interesantă a congresului... într'o privință...

D. general Averescu și-a expus principiile.. Mai bine se mulțumea cu alte exhibiții...

In mijlocul problemelor complicate dela ordinea zilei, șeful partidului poporului — viitor șef de guvern — n'a spus nimic interesant. Părea un simplu conducător de trib.

Ba, d. general Averescu a exprimat și o idee — cunoscută de altfel mai demult, — și anume:

Precum că... „parlamentul fiind din alegeri frauduloase, el nu poate avea calitatea de a legifera: de aceia noi ne vom abține — așa am declarat și la deschiderea Corpurilor legiuitoare — de a da calitatea de legi lucrărilor sale. Vom socoti însă legale acelea care vor fi puse în execuție prin organele constituționale de drept (Regele) — cum este Constituția".

Cu alte cuvinte: Parlamentul e ilegal, Constituția ilegală... dar dacă iscălește Vodă — totul reintră în ordine!..

Era să uităm. La congresul averescan din Chișinău s'a remarcat un eveniment de cea mai mare însemnătate: amicii d-lui Argetoianu n'au venit la Chișinău. Auzi dumneata?

Vom expedia un trimis special la d. Argetoianu să ne explice de ce n'a asistat la purtatul pe brațe și la banchetul averescan de la Chișinău.

Rezultatele — le vom comunica, printr'o ediție specială, cetitorilor.

M. S.

Cetiți în pagina IV-a

Ultima oră

telegrafică și telefonică

Actualități din afară

2000 Kilograme de fontă topită cad peste un lucrător. — La uzinele de fer din Ardeunes (Franța) s'a întâmplat zilele trecute un tragic accident. Un lucrător lucra dedesuptul unui cablu pe care alunseca un creuzet transportând 2000 Kgr. de fontă topită.

In momentul în care creuzetul se găsea deasupra lucrătorului, cablul se rupse. Fonta în fuziune căzu peste sărmanul lucrător care fu zdrobit și ars în acelaș timp.

*

Un vapor cu prinți în exil.—Corespondentul lui „Daily Express" din New-York anunță că paquebotul „Constantinopole" venind din Constanța avea pe bord 12 princese, 11 prinți, 8 baroni și 6 baronese. Toți sunt exilați ruși care încearcă să și refacă existența în Statele Unite.

Cutreerând prin Bucovina

Industria lemnului pe valea Sucevei

Producția fabricelor și exportul de cherestea

Fabricile de cherestea depe valea Sucevei produc: dulapi, scânduri de toate dimensiunile, diferite laturi, șindrilă, dranița și lemn de rezonanță pentru instrumente muzicale (pianine, mai ales).

Debitul fabricelor variază după mărimea instalațiilor respective și se ține între 10—20 metri cubi producția zilnică a fabricelor mici, 50—100 m. c. pe zi la fabricile mijlocii și *300 metri c. de scândnri* ceiace reprezintă producția zilnică a fabricei de la Falcău.

Prețurile de desfacere a acestor produse variază după calitatea mărfei. In genere scândurile se împart în 3—4 categorii ce se vând cu 800—2000 lei metrul cub. O mică parte din materialele fabricate se vinde pe loc, respectiv în Bucovina și vechiul Regat (Moldova, Iașii în special apoi Basarabia) dar cea mai mare cantitate se dirijează direct cu trenurile-navete până la Galați și de acolo cu vapoarele, în țări străine.

Dar capacitatea de transport a C. F. R. este mult redusă din lipsă de mașini și vagoane de care suferă în mod simțitor Direcția II-a Regională, ceiace provoacă nemulțumiri printre marii fabricanți cari se văd astfel amenințați în comerțul lor.

In adevăr toate fabricile au depozite mari de scânduri fabricate cari nu se pot scurge la Galați decât cu încetul din motivele arătate. Aceste nemulțumiri s'au manifestat cu deosebire la o consfătuire a chiriștigiilor bucovineni ținută în vara aceasta la Cernăuți, unde reprezentantul Ministerului Comunicațiilor s'a văzut nevoit să promită industriașilor că se va lucra pe viitor mai intens pentru salvgardarea intereselor lor profesionale și că în acest scop, cele 6 locomotive noui ce se așteaptă să sosească peste câteva zile din Ceho-Slovacia, vor fi repartizate Direcției a II-a Regională (Iași) spre a face în permanență naveta Bucovina-Galați, cu vagoane încărcate și imediat înapoi cu cele goale.

Industriașii bucovineni așteaptă acum să vadă cu o oră mai curând traducerea în fapt a acestei promisiuni.

Ceva mai bine sub acest raport stă Fabrica dela Falcău, căci societatea „Bucovina" dispune de o navetă proprie: tren complect cu mașina respectivă care face zilnic traseul Falcău, Dornești — Pașcani — Galați Docuri și înapoi.

Totuși în momentul de față

Continuare în pagina II

Analiza și soluția problemei noastre financiare

Din expunerea d-lui inginer M. Manoilescu la congresul averescan din Chișinău.

La congresul dela Chișinău al partidului poporului, d. inginer Mihail Manoilescu a făcut o largă expunere asupra crizei noastre economice. D sa a prezintat cifre și acte și a întreprins o analiză de un netăgăduit interes.

Pentru orientarea publicului, însemăm în rezumat, părțile esențiale din expunerea d-lui Manoilescu.

*

Cauzele crizei

Crizele de astăzi nu mai sunt ale finanței statului; ele sunt orize economice, care amenință însă și posibilitatea producției și circulației, pe care se reazămă întreaga viață socială și de stat.

Cauzele inițiale ale crizei sunt:

a) Pierderile de războiu pentru economia privată și datoriile de războiu pentru economia publică.

b) Scăderea producțiunei agricole

c) Insuficiența producției miniere și industriale.

d) Insuficiența capitalului mobiliar național

e) Dezorganizarea și lipsa mijloacelor de transport.

Deprecierea valutară reprezintă o manifestare sintetică a întregii situații.

Datoria publică

Situația noastră în privința datoriilor statului era la 1 April 1923 următoarea:

Datoriile în lei hârtie toate consolidate și anume:

Lei 3,733,862 425,05 datorie internă.

Lei 1,552,145,877,70 datoria externă.

Cupoanele reprezintă un total de lei 216 325,502,60 pe an.

Mai trebue să adaogăm tot la datorie cele 15 miliarde rentă de expropriere, cărora trebui să li se servească un cupon de circa 750 milioane.

Datorie în lei aur, rezultînd pe urma consolidării bonurilor de tezaur va fi de 35 milioane lire sterline, adică 900 milioane lei aur, comportând o anuitate de 36 milioane lei aur, ceea ce înseamnă 30 miliarde, iar anuitatea 1200 milioane.

In rezumat întreaga datorie internă și externă este de circa 63 miliarde lei, iar anuitatea de 2,400 miliarde lei.

Datoria statului nu este onerosă, atâta vreme cât rămânem la un leu scăzut. In adevăr, la buget, anuitatea datoriilor înseamnă abia 12 la sută adică aproape tocmai atât cât înainte de războiu.

Ridicarea leului

Politica de ridicare a leului hârtie nu poate fi decât desavantajoasă pentru interesele directe ale statului, după cum este și pentru economia națională în general. Această politică poate face ca serviciul datoriei statului astăzi ușor de suportat, să ajungă a absorbi aproape totalitatea resurselor noastre bugetare normale.

Instabilitatea monetară pentru stat a avut unele avantagii. Cel dintâi este acel care îi permite o achitare mai ușoară a anuităților datoriilor sale în lei hârtie.

Al doilea, posibilitatea de a comprima salariile funcționarilor prin comprimarea prețurilor interne.

Statul neputând să-și plătească suficient funcționarii a pus pe alții să-l plătească.

Acești alții au fost: agricultorii și proprietarii urbani. Agricultorii plătesc taxe de export enorme, iar pe de altă parte vând produsele lor mult sub prețurile reale mondiale populației orășenești. Proprietarii urbani sunt siliți, să pună la dispoziție aceleași populații gratuit sau quasi gratuit, casele lor.

Bugetul

Să examinăm care sunt puterile actuale financiare ale țării. Am evaluat în mod aproximativ producția anuală a vechei Românii în ajunul războiului la 2 miliarde și jumătate lei ante-bellum, iar producția normală a nouei Românii la 5 miliarde lei ante-bellum.

Cum în 1914—1915 bugetul nostru era 24 la sută din producție, astăzi un buget normal

continuare în pagina II

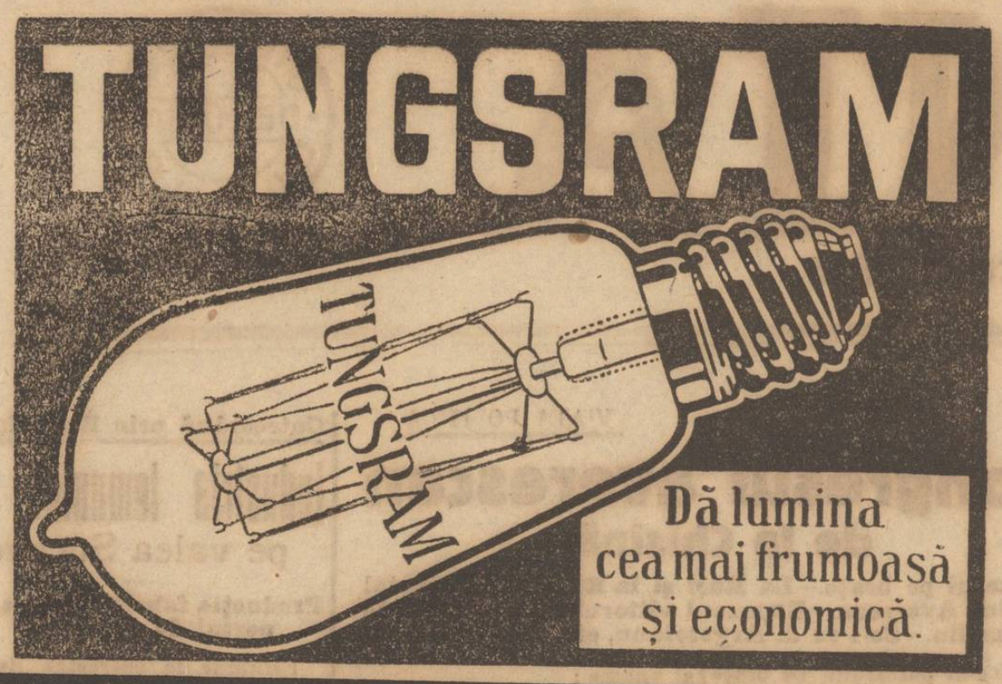

Teatru-Cinema Sidoli Cu începere de astăzi Matinee la 5½ și seara la 9

RULEAZA CELEBRUL FILM:

LUMEA VECHE ȘI LUMEA NOUA

(Ost und West)

Rolurile principale sunt jucate de renum. artistă **Maly Picon și Iacob Kalich**

MALY PICON joacă în toate actele. — Filmul e adus în țară de artistul Askenazy

ULTIMA REPREZENTAȚIE

Teatrul Elisabeta Asociata Trupă Izraelită americană Direcția I. ETINGHER.

în frunte cu celebrele stele și glorioșii artiști americani

CELIA ADLER, DIANA FEINMAN, ICHIEL GOLDSMITH și IZIDOR BUZAT

Astăzi Mercuri 17 Octombrie ora 9¼ seara precis

PREMIERA — Pentru prima oară în Europa — Succesul American — PREMIERA

FEMEIA UCIGAȘA

piesă în 5 acte de Gundriks cu CELIA ADLER în rolul titular

Impresar HERMAN BRAUNȘTEIN.

LA ADMINISTRAȚIA
Fermei BADAREU
SE POATE GASI
Must foarte dulce cu 80 lei decalitr.

La Magazinul „AURORA"

MODE și CONFECȚIUNI pentru DAME și COPII

Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerț

Au sosit în vederea sezonului de toamnă, și iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, pluș brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul journal: Prețuri foarte convenabile.

Notați bine firma „LA AURORA"

„SĂVESCU"
din București

Numai 10 zile în localitate, stradela 2 Băeți No. 6 din I. C. Brătianu, prin Vasile Stroescu în dosul Farmaciei Regina Maria

„PRIMUL" PREZICĂTOR

Atențiune asupra mulțumirilor

Mulțumesc pentru prezicerile trecute, profit de ocazie și vă rog a le reînoi, cu stimă Nicolaie Nicolescu, comerciant en gros cu manufactură, ferărie-coloniale, Drăgășani.

D. Săvescu ești un copil al naturei, prezicerile au fost punctual, mai ales căsătoria, ziua de 15 Iulie și persoana punctual, cu toată recunoștința, Constantin C. Popescu, învățător com. Bajești Muscel.

Numai prin descoperirea sa în calculul „Cifrelor" se poate prezice, precis, exact și serios la persoane serioase or ce interes, afacere, descopere or-ce mister „SUFLETESC" din viață și dă toate lămuririle necesare, celor care nu pot reuși în cele ce doresc. Le arată toate pied cele, sau cum ar trebui să urmeze pentru a reuși în cele dorite, sufletește familiar arată cauza neînțelegerilor, le arată toate motivele ce trebuie să facă sau nu, cum să se poarte, pentru căsătorie care partidă e bună sau nu, se descopere or-ce fel de boale vechi pe cât posibil, care afacere este bună sau nu, cu tovărășie ei, cari sunt dușmăniile fie cunoscute sau nu, cu cine să te unești, care sunt defectele sau calitățile fie cărui.

S'A DESCHIS
CABINETUL DENTAR
al Domnuel
G. Ivcer - Bronson
Diplomată dela Facultatea de Medicină din Odessa și cu practică îndelungată
Efectuiază orice lucrări în arta dentară
Prețuri reduse pentru funcționari
Consult dela 9-12 și 3-6
Iași str. Ștefan cel Mare 6
Casele Kahane
Pentru funcționari și studenți reducere de preț.

DOCTOR
A. POLAC
Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA
Boli interne
Boli de femei
MAMOȘ
Iași Str. Lăpușneanu 28 Etaj
Consult. 2—5 p. m.

D-tor L. HEITEL
MAMOȘ
de la clinicile din Berlin Viena Frankfurt
Boli de Femei și Nașteri
instalație specială pentru
Băi Electrice
Str. Săulescu 2
(alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

Sfatul Negustoresc
— IAȘI —

Se aduce la cunoștința D-lor Comercianți că la Sfatul Negustoresc a început să funcționeze un *serviciu de contabilitate* pentru ținerea registrelor la zi.

Acei ce doresc a se folosi de acest serviciu sunt rugați a se adresa la Sfatul Negustoresc între orele 9-12 dim. sau 4-6 după amiază.

se află îngrămădite în curtea fabricei o cantitate de *26,000 de metri cubi* scânduri!

Principalul client pentru materialele fabricate și care oferă prețurile cele mai avantajoase este Orientul și în special: Constantinopolul, Turcia Asiatică, Syria, Palestina, Egiptul și Grecia.

Marfa este transportată în marea majoritate a cazurilor cu vapoarele S. M. R. al căror trafic s'a intensificat foarte considerabil în ultimii ani.

Se exportă deasemeni scânduri în cantități apreciabile în Franța (prin Marsilia) apoi Belgia, Olanda și Anglia.

Exportul în Anglia e legat de condiții speciale din cauza sistemului original de măsuri și greutăți care are curs în acea țară spre deosebire de toate celelalte unde s'a adoptat sistemul metric.

Spre lauda societății „Bucovina", trebue să remarc aici că în repetate rânduri ea a făcut donațiuni importante de materiale în scopuri culturale și filantropice ceeace i-a atras stimă, simpatie și clientelă numeroasă.

De altfel această societate realizează beneficii colosale și-și lărgește mereu câmpul de activitate investind capitaluri noui și achiziționând tot mai multe fabrici și păduri. Se pare că tendința ei este să devină cu timpul unica exploatatoare a pădurilor din bazinul Sucevei și prin aceasta un factor comercial foarte important în România.

S. Braunstein
stud. ing.

Iași 3 | X 923

In chestia complotului

Liberarea studentului Antoneanu

Studentul Constantin Antoneanu, a fost pus în libertate de Cabinetul de Instrucție de Ilfov, constatându-se că nu este întru nimic vinovat și că nu are nici un amestec în complotul ce se instruește.

D. Antonescu și-a reluat azi funcția ce ocupă în localitate.

*

Studentul Gârneață continuă a fi cerut de parchetul din Capitală.

Eri se credea, că Gârneață a sosit în localitate, însă a fost o simplă confuziune de persoane.

De la începutul cercetărilor Gârneață lipsește din localitate.

Inserție *)

Domnule Director,

Vă rog a publica cele de mai jos pe răspunderea mea.

Subsemnatul având o afacere cu cumnatul meu Straul Șraibmann, cârciumar din str. Nicolina No. 47, am venit la dânsul să-l rog să achite tâmplarului Ladisiau din strada Pacurari, banii ce îi se cuvin. —El a refuzat să plătească.— Insistând și bătând în tejghea ca să achite banii, d-lui, fiind beat probabil, mi-a dat o palmă și m'a izbit de un butoi cu vin.

Neputând să mă apăr altfel am aplicat o sită a unui sidar care lucra acolo și cu care am spart două geamuri.

Cu toată stima
Haim Pasca!

*) Redacția nu răspunde de cele publicate în această rubrică.

După congresul averescan din Chișinău

D. gen. Averescu și Constituția.— Manevră de succesiune?— Ohestia schimbărei de regim

Marea parte dintre averescani, cari au luat parte la congresul din Chișinău, s'au înapoiat la vetrele lor, trecând prin localitate.

*

Toți sunt încântați de primirea făcută generalului Averescu în drum spre și la Chișinău. Cei mai mulți au reținut o declarație a d-lui general Averescu, în ceiace privește noua Constituție.

In adevăr, d. general Averescu, a declarat că partidul Poporului va respecta Constituția votată de partidul liberal și sanctionată de Rege.

„România Mare—a adăugat șeful partidului Poporului,—nu putea rămânea fără Constituție. Noi nu am luat nici un angajament în această privință și vom respecta Constituția".

De aci, partizanii trag concluziunea, că în ceeace privește succesiunea la guvern, înțelegerea între d-nii I. Brătianu și general Averescu este stabilită.

*

Unii averescani sunt uluiți de reformele financiare, preconizate la congres de d. Manolescu.

In special a produs o adevărată senzație propunerea de a se înlocui actuala monedă, cu o altă emisiune, pe baza etalonului de aur, și care să răscumpere actuala emisiune, cu 40 la sută reducere.

*

D. Trancu-Iași, a reușit să-și atragă simpatia unanimă, prin expunerea sa cu privire la capitalul străin. A fost nu numai viu aplaudat dar felicitat de fiecare în parte Ne vom ocupa într'un număr viitor, de această parte a congresului.

*

Tratează sau nu d. general Averescu cu vre un alt partid de opoziție?

Un răspuns categoric la aceasta nu o poate da nici un averescan.

Un fruntaș bucureștean însă, cu toată discrețiunea afirmă:

—„Vă pot asigura, că până în zece zile, vom avea o schimbare de regim".

In fața radioasă a fruntașului bucovinean, se putea ceti credința că succesiunea va reveni partidului Poporului.

Dan.

Cearta între conducătorii meseriașilor

La acuzațiunile directe ridicate de d. C. M. Pancu împotriva d-lui dr. Toma Popescu-Berca, președintele Sindicatului Național al meseriașilor și muncitorilor români din Iași, acesta din urmă anunță că va sezisa justiția cu o plângere în calomnie, și tot odată răspunde printr'o serie de contra-acuzațiuni.

Din scrisoarea pe care ne-o adresează d. dr. Toma Popescu-Berca, înserăm următoarea parte esențială:

*

„Dl. Pancu astăzi definitiv compromis în fața muncitorimei din Iași, crede că prin calomniile la adresa mea și a camarazilor mei de acțiune, își poate salva situația de „Wilson" al muncitorimei cum îi plăcea să se numească singur odinioară când era ținut deadreptul în spate și finanțat de Partidul Liberal.

„Nu! De aceste insinuări vechi dealtfel, apărute deja în ziarul „Mișcarea" în 1921, pe când dl. Pancu era liberal sadea, și la care n'am putut să răspund deoarece eram militar, D-sa urmează să-și dea acum seama înaintea justiției unde îi voi chema împreună cu camarazii mei.

„Totuși până ce D-sa își va lua pedeapsa meritată, pentru ca opinia publică și în special muncitorimea să-i cunoască mai bine, este necesar să-i întreb:

„Dacă eu am comis neregului și am „spart" chiar dulapul Sindicatului, de ce la reintoarcerea mea în Iași, d. Pancu care se făcuse președinte, a fost dat afară nu numai din președinție, dar chiar din Sindicat, iar muncitorii m'au ales pe mine conducătorul Sindicatului la care fusesem înainte secretar?

„Este adevărat că d. Pancu urmărea interese politice liberale în Sindicatul Național, cedând în calitatea sa de președinte sala Sindicatului pentru întruniri publice Partidului Liberal?

„Este adevărat că și-a însușit bani de la balurile Sindicatului fără să dea seamă comitetului, luând cutia cu banii încasați la acele baluri, seara, și aducând dimineața cât voia D-sa?

„Este adevărat că a luat din Casa Sindicatului suma de 650 lei fără aprobarea comitetului, sumă pe care a pretins că a dat-o în folosul unei societăți care care, fără să prezinte chitanță?

„Este adevărat că a propus comitetului să dea 5000 lei comitetului central fascist unde pretindea că s'a înscris?

„Este adevărat că a cerut apoi suma de 3000 lei pentru a se duce cu o delegație în Ardeal la un congres ce nu interesa Sindicatul ci altă mișcare subversivă?

„Ce a făcut D-sa cu fondurile societăților înființate și apoi desființate de dânsul din ordinul partidului Liberal, ca: Garda Conștiinței Naționale, Cercul meseriașilor, Sindicatul regiei și altele a căror arhivă zace într'o casă de fier dosită de D-sa într'un paravan din curtea Sindicatului Național și care acum Sindicatul o ține amanet în sală pentru sumele luate?

„La toate întrebările acestea D-sa va urma să răspundă înaintea Justiției și înaintea unei mari întruniri publice muncitorești unde odată cu dânsul vor fi demascați și patronii săi fățiși și ocultă.

„Și atunci se va vedea ce idei mai poate avea Dl. Cameleon Liberal și fascist care răspunde la numele de „C. Pancu" meseriaș sau „Wilson" compromis".

*

Acesta este, în esență, răspunsul d-lui dr. Toma Popescu-Berca.

Noi credem că e timpul a se închide polemica; asemenea chestiuni trebuind a fi tranșate pe calea justiției represive.

Soluția problemei financiare

In concluzie, toate constatările noastre dovedesc că soluția problemei financiare a statului nu poate fi urmărită atât pe căi pur financiare prin prin fiscalitate sau prin împrumuturi, cât mai ales pe căi economice, adică prin mărirea producției. Ele sunt de două feluri: 1) remedii pentru asanarea finanțelor statului, 2) în mijloace indirecte, consistând în intensificarea vieții economice în general.

Ce mijloace directe: 1) reforma industriilor de stat, 2) alcătuirea unui nou regim fiscal pentru alcool și băuturi spirtoase, 3) mărirea impozitelor pentru producătorii agricoli, 4) mărirea taxelor vamale, 5) sporirea tarifelor la C. F. R., regie și poștă și 6) crearea de fonduri cu destinație specială, în afară de unitatea bugetară.

In ce privește industriile, este absolut necesar a detașa dela diferitele ministere toate administrațiile cu caracter industrial, și reunirea lor într'un subsecretariat de stat separat ar trebui să se ridice la un miliard 1.200.000.000. lei ante bellum (sau 1.800.000.000 lei aur), adică abia 12 la sută din valoarea producției naționale și abia 50 la sută din budgetul corespunzător unei producții normale.

S'ar părea că budgetul este prea mic. Intervin însă doi factori care ne arată că în condițiile actuale budgetul n'ar putea fi sporit de cât în mod insignifiant.

In adevăr, producția însăși este departe de a fi normală. Ea este circa 40 la sută sub normal. Comparația budgetului cu producția națională brută nu este însă un criteriu suficient de apreciere. Atâta vreme cât nu mărim producția, nu putem merge mult mai departe pe calea măririi bugetului, fără să zdruncinăm și mai grav economia națională.

O instituție culturală evreiască la Iași

— Toynbee-halle —

Vechea și cunoscuta instituție evreiască „Toynbee-halle" care înainte de război era un centru intelectual evreesc își va reîncepe foarte curând activitatea. Acest ateneu popular evreesc întemeiat în anul 1906 de către dr. K. Lippe, H. Rosenbaum și dr. I. Niemerower, oferea săptămânal conferințe utile urmate de producțiuni literare și artistice.

Reînființându-se astă-zi Toynbee-halle-ul își propune să desfășoare ca și în trecut o intensă activitate.

Peste câte-va zile va fi făcut cunoscut programul ciclului de ședințe ce vor fi în curând inaugurate.

Demisia unui ajutor de primar

— D. Bantaş a demisionat pentru a treia oară —

Intre edili se vorbeşte, că s'a produs demisia d-lui ajutor de primar Bantaş.

Cauza nu este încă cunoscută.

De fapt d. Bantaş nu mai vine de o săptămână la Primărie.

E a treia oară, în timp de un an de zile, când se înregistrează demisia d-lui Bantaş. Primele două au fost aplanate.

Rămâne de văzut soarta celei de a treia demisie.

Atacul banditesc din Ciuleni (Chişinău)

O fermă atacată de bandiţi. — Familia fermierului crunt maltratată.

Chişinău.—Un îndrăzneţ atac banditesc a fost săvârşit acum două nopţi asupra fermei d-lui Mordco Veinstein, situată la o mică depărtare de satul Ciuleni, jud. Chişinău.

Acum două zile, Mordco Veinstein, întorcându se din Chişinău unde vânduse cu 38000 lei o pereche de boi şi un cal, se culcă de timpuriu fiind obosit.

Cam pe la ora 8, în vreme ce soţia acestuia şi feciorul lui costeau nişte ziare aduse din oraş, iar bătrânul şi copilul mai mic dormeau, se aud deodată câteva bătăi puternice în uşă şi nişte glasuri cari cereau să li se deschidă.

Cum cei din casă nu se mişcau, bandiţii sparseră o fereastră şi năvăliră în casă.

Erau doi la număr, cu feţele acoperite, îmbrăcaţi ţărăneşte, desculuţi şi cu căciuli în cap şi înarmaţi, unul cu un revolver şi celălalt cu un baston gros.

In vreme ce unul ţinea pe loc, cu revolverul în mână pe mama şi pe fiul, îngroziţi, celălalt se repezi asupra bătrânului Weinstein reuşind în scurt timp a-l lega şi a-l face inofensiv.

Aceiaşi operaţie fu săvârşită asupra celorlalţi doi, iar în urmă începu chinuirea lor spre a se scoate dela dânşii banii.

Pe rând fură bătuţi şi schingiuiţi, împreună cu copilul care în vremea aceasta se deşteptase.

Suma de 8000 lei găsită asupra victemelor, le păru banditilor nemulţumitoare şi adresându-se nevestei lui Weinstein o ameninţară că dacă până în jumătate de oră nu le va fi arătat locul în care a ascuns banii, toţi vor fi împuşcaţi.

Văzând că nu le poate veni de nicăeri în ajutor şi că termenul fatal se apropie, sărmana femee le spuse că banii sunt ascunşi în hornul sobei.

Banditii dărâmau atunci soba şi găsiră într'adevăr banii în locul indicat.

In urmă împachetând într'un covor tot ce găsiră mai de preţ în casă, desbrăcară victemele până la cămaşă, încărcară totul în căruţa victemei şi părăsiră locuinţa cam pe la ora 12 noaptea.

Cu haine împrumutate, a venit eri întreaga familie la Chişinău spre a se plânge autorităţilor în drept.

Banuieli cad asupra servitorului Spiridon Maiusca care avea cunoştinţa de primirea banilor.

Sfinţirea bisericei din Ungheni

I. P. S. S. Gurie, arhiepiscopul din Chişinău, şi-a anunţat participarea la serbarea sfinţirei bisericei din Ungheni.

*

După cum au anunţat, sfinţirea va avea loc Duminică 21 Octombrie şi va fi oficiată de Mitropolitul Pimen.

In afară de d. ministru Mirzescu, vor mai participa la solemnitate şi miniştrii d-nii Inculeţ şi Nistor. *D.*

O nouă telegramă din Sistra, sosită la prefectura de poliţie, anunţă că banditul Dragomir, după ce şi-a omorât patronii, i-a jefuit de suma de 12 ,000 lei în numerar şi numeroase bijuterii.

Criminalul nu a putut fi încă găsit.

x **A doua întrunire a funcţionarilor particulari** —Aseară a avut loc a doua întrunire de organizare a sindicatului funcţionarilor din întreprinderile particulare.

Prezidează d. C. Moşu.

D. I. Abramovici. descrie mizeria pe care o au de suferit funcţionarii din unele magazine încheie cu un apel către funcţionari ca să se organizeze pentru a obţine condiţiuni avantajoase de muncă.

D-l A. Zaharia arată că noul cod al muncei cuprinde puncte speciale pentru subjugarea breslei funcţionăreşti.

D. D. Golştein arată contrastul între sindicatul funcţionarilor şi celelante asociaţii de funcţiorari. Demonstrează necesitatea organizării pe principiile luptei de clasă. D. Gh. Tanase secretarul comisiei locale, face o asemănare între situaţia muncitorilor de fabrică şi a funcţionarilor. Tratează chestiunea din punct de vedere economic, social şi psihologic.

Critică cu toată asprimea societatea funcţionarilor comerciali care nu face altceva decât să desbine pe funcţionari şi trage concluzia că numai prin organizare sindicală funcţionarii comerciali îşi vor putea cuceri dreptele lor revendicări.

Preşedintele adunărei închide şedinţa anunţând viitoarea întrunire cu a săptămânei de propagandă pe Joi 18 Octombrie la orele 8 seara.

x **La Sinagoga Mare** din str. Cuza, din iniţiativa epitropiei în frunte cu d. Isidor Smilovici, s'a oficiat eri un Te deum cu prilejul zilei de naştere a A. S. R Principele Carol.

Serviciul religios a fost oficiat de rabinul Taubes şi cantorul Gall.

A luat parte o numeroasă asistenţă şi 200 copii, de la Azilurile confesionale.

DOCTORUL
L Weiselberg
Boale interne, nervoase
Venerice şi sifilis
Str. Anastasie Panu 19
(Piaţa Halei)
Cons: 9-11 a.m. 2 4 p. m.

Dr. MEDIC
HANS WOHLGEMUTH
Iaşi str. Ştefan cel Mare 28
casele Isidor Margulies
După o practică de mai mulţi ani în clinicele din Leipzig, Breslau şi Königshütte (Silezia) s'a stabilit la Iaşi.
Specializat în **boli interne** Metoş, Mica chirurgie Ultramikroscopie, Electroterapie.
CONSULT 9—11, 3—5.

DOCTORUL
Jacques Goldner
Boli interne şi de copii
Cons. 2—4 d.a.
Iaşi Str. Mărzescu 17, etaj

FIRME
cu preţuri pe jumătate
pentru comercianţi, meseriaşi, profesionişti, bănci, birour şi autorităţi comandaţi la
I. MAX
Str. Costache Negri 22

Cinema MODERN Astăzi la ora 3, 5½ şi seara la 9½
Fermecătoarea şi superba stea mondială **D-ra LYA MARA**
APARE IN **ANA KARENINE**
Dramă extraordinară din viaţa reală, montată de marele *Max Reichardt* după opera conte ui LEW TOLSTOY — — — **Operă completă 8 acte**
Suplîment la program: *EL şi ŞAPCA TRĂDĂTOARE* splendida comedie jucată pe splendidul comic LUI. — — *Peste câteva zile uriaşul film francez* **AGONIA VULTURILOR** *de Georges d'Espartes cu marele tragedian SEVERIN MARS*

După cererea generală va rămâne în localitate INCĂ CÂTEVA ZILE
CIRCUL KRATEJL
PROGRAM NOU! — **20 NUMERE!** — *NOUI ATRACŢII*
Nicolae Enache *se va produce în noui numere de forţă*
PODUL VIU, 40 persoane peste corpul său, sau doi cai.
LUPTE FRANCEZE cu noui luptători înscrişi.

„BUWAG"
CERNĂUŢI — STR. DR ROTT No. 6 şi 7 — CERNĂUŢI
oferă onoratului public mobilă de provenienţă vieneză, executare solidă şi exactă ca: *dormitoare, sufragerii, saloane şi aranjamente complecte pentru birouri, stilurile cele mai moderne, în condiţiunile cele mai avantajoase.*

PENTAGON
HUTCHINSON
PARIS
Cei mai buni Galoşi şi Şoşoni

1850 HUTCHINSON C.N.D.C. PARIS
De vânzare la toate magazinele din ţară.
MARVRIA
Vânzarea exclusivă pentru toată România
„Societatea „PENTAGON"
IAŞI, str. Ştefan cel Mare 4
BUCUREŞTI Str. Lipscani No 4 — **CHIŞINAU** Str. Armenească 71

Dr. V. CERCHEZ
MEDIC DE SPITAL
Boli şi operaţiuni de ochi
Consult. 1—4 p. m.
Str. Lăpuşneanu 31, Iaşi

Dr. E. Ghelman
Specializat la Viena
Medic a serviciului veneric al Spitalului Militar BOALE DE PIELE şi de PAR, COSMETICA (înlăturarea defectelor pielei fetei.
SIFILIS şi VENERICE
ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sitilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute şi cronice prin vaccine şi URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral)
ELECTROLYZA GALVANOCAUSTICA.
Consultaţiuni dela 2—7 p. m.
Str. Gându bis. alături de Cinema Elisabeta

DOCTORUL
H. WECHSLER
Boli interne, Venerice Sifilis
Cons. 8 11 a.m. 1-6 p.m.
Strada Armeană 4

Docent
Dr. Dimitriu-Borca
Conferenţiar Universitar
Boli şi operaţiuni de Nas, Gât şi Urechi
Iaşi str. Cuza-Vodă 42
CONSULT. 5—7 d. a.

INFORMAŢIUNI

x **Eliberarea paşapoartelor.** *Ministerul de interne a anunţat azi Prefecturei de poliţiei, a nu mai elibera nici un paşaport, dacă solicitatorul ne va prezenta un certificat al pereceptiei respective, vizat de administraţia financiară, că şi-a achitat dările la curent.*

x *In ultima şedinţă a congresului averescan, d. Zaharia, preşedintele Sfatului Negustoresc din Galaţi, şi-a anunţat demisia din partid, din cauza divergenţei de păreri că d. Octeleşeanu în chestia speculei.*

Venind în discuţie schimbarea statutului, d. Petrovici, în cuvinte măgulitoare, cere să se dea d-lui general Averescu preşedenţia pe viaţă.

Bătrânul general, roşind puţin, spune că aceasta e prea mult şi că alegerea să se facă pe timp de patru ani, în care timp d sa va căuta să formeze un nou şef de partid.

x **Piaţa valutară.** — *Leul a cotat la Paris 7 70.*

Devizele în capitală notează: Francul francez 12,92; francul elveţian 38,35; lira engleza 962,50; dolarul 213; cor. cehă 6,57; lira italiana 9,75; coroana austriacă bani 0,33,50; marca polonă 0,04.

x In şedinţa de ieri a Parlamentului au fost reales d-nii M. Pherekide preşedinte al Senatului şi M. Orleanu preşedinte al Camerei.

Societatea Generală a funcţionarilor comerciali, secţia Iaşi, anunţă pe toţi funcţionarii comerciali, de bancă şi birou că Miercuri 17 Octombrie a. c. ora 9 seara, va avea loc o mare întrunire în localul din str. Strossoni, în ordinea zilei fiind chestiuni foarte importante, privitor la apariţiunea unui ziar al funcţionarilor propus de delegaţii din Barlad şi formarea de regionale. Biblioteca va fi deschisă de la 8 10 seara.

x **Mişcarea în armată.** — Ziarul „Le Progres" anunţă următoarea soriosoare în armată.

Generalul A. Goraki dela marele Stat-Major a fost numit comand. diviziei 16; generalul St. Panaitescu dela divizia 6 a fost numit sub-şeful marelui stat major; generalul Toma Liţcu dela div. 16 a trecut la comanda div. 6; generalul Toma Dumitrescu a fost primit şef de stat major la inspectoratul corpului 2; generalul M. Ionescu, dela marele stat major, a fost numit comandantul corpului 4; general I. Papanea, comand. div. 14 şi general G. Jiteanu comandantul şcoalelor de aplicaţie al artileriei.

Astăzi dimineaţă la orele 9 a avut loc la Facultatea de Ştiinţe a Universităţii din Iaşi examenul de licenţă în ştiinţele aplicate la secţia Electrotehnică.

Comisiunea sub preşedinţia d-lui profesor inginer V. Serghie, era compusă din d-nii profesor dr. P. Bogdan şi d prof. dr. C. Bedreag.

Au reuşit cu succes d-nii: Kestlicher David tratând despre „Cuplajul şi mersul în paralel al alternatorilor" şi d-nul Schwartz Lazăr asupra „Problemei comutaţiei în Dynamurile în curent continu".

Ambii absolvenţi au primit titlul de inginer electrician şi au fost viu felicitaţi de comisiunea examinatoare.

Aceştia sunt primii licenţiaţi ai seriei 1919 | 1920 la secţia electrotehnică.

x Din iniţiativa comitetului „Marelui azil de Bătrâni, s'au oficiat eri prin sinagogi rugăciuni, pentru însănătoşirea d-lui Rozenthal, directorul ziarelelor *Adevărul şi D.mineaţă.*

x D. Bazali, portărel la Trib. Iaşi S. 3-a, a fost numit judecător în Ardeal. In locul d-sale a trecut d. I. Mihailescu ajutor de grefier la S-cţia I-a, iar ca ajutor de grefier a fost [illegible] d. J. Savin.

Publicaţie. — Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de Luni 5 Noembrie a. c. orele 10, se va ţinea licitaţie publică a magazia de materiale a Serviciului de Economat C F. R gara Iaşi pentru vânzarea a 242 bucăţi butoaie vechi cu un fund şi două funduri, împărţite în 6 loturi. Aceste butoae se pot vedea în orice zi de lucru între orele 8 – 12 şi 15—18

Taxa de înregistrare de 5 o/o şi cifra de afaceri 1% vor privi pe adjudecatori.

Drept garanţie provizorie se va depune imediat 50 % din valoarea loturilor adjudecate.

DIRECŢIUNEA II REGIONALA C. F. R. No. 49218

Teren de construit, 300 m. p. în Iaşi, str. General Berthelot 4, faţada 10 metri, se vinde. A se adresa d-lui Marcel Thierer Banca Moldova, Galaţi.

Ocazie.—Vând două paturi de lemn cu somiere, un garderob, servantă etc., în stare bună, precum şi 800 volume literatură românească şi franceză. A se adresa după amiază în str. Cogalniceanu 1

Maşină de Pască în perfectă stare de funcţiune, de vânzare la inginer Marculescu, str. Lăpuşneanu 35.

De vânzare sau de închiriat casa din strada Călăraşi 9 compusă din şase camere, bucătărie şi atenanse

A se adresa strada Toma Cozma 9.

De vânzare una căţea rasă lup. A se adresa la Circul Kratejl.

Birocrată germană caută loc la un birou fie corespondentă, fie la serviciul de casierie, — scrie şi romaneşte.

A se adresa la administraţia ziarului sub G.

Un cotigar de doi cai de vânzare la Inginer Mărculescu, str. Lăpuşneanu 35.

De vânzare una şaretă nouă. A se adresa la Circul Kratejl.

Caută post Absolvent al Şcoalei Comerciale Superioare c. s., cu practică de 4 ani. Cunoaşte bine: contabilitatea, corespondenţa Română, dactilografia şi oriçe lucrări de birou.

Adresa Ioseph Copolovici str. C. Negri No. 16

Cameră frumos mobilată cu lumina electrică în apropiere de centru se caută de urgenţă.

A se adresa la Fabrica Lampa Sft. Andrei 30.

Mica Publicitate

Publicaţiune. — Se aduce la cunoştinţa generală că Sâmbătă 20 Oct. 923 ora 11 dimineaţa, cumpăr prin licitaţie publică în localul Bursei de Comerţ Iaşi (Camera de Comerţ) conf dispoziţiunilor art 68 c, cm. cantitatea de 17000 kgr. mazăre conform probei afişătoare la biroul subsemnatului, în contul D-lui Emil Edelstein, arendaşul moşiei Codăeşti jud. Vaslui din ordinul D-lui Z. D, Eisenfeld din Vaslui marfa predabilă prompt la Vaslui.—Garantia 5000 lei.

M. ŞERBANESCU
Mijlocitor oficial.

De vânzare o casă în str. Pacurari No. 108 vechi şi 32 nou compusă din 5 camere, 2 bucătării, un antret şi o ferărie cu sculele necesare, două magazii etc.

A se adresa la proprietar la adresa de mai sus între 9—12 dim. şi 2—5 p. m.

Clădiri vaste, dependinţele castelului Stânca, pun la dispoziţia oricărei fel de Industrie, în care aşi fi tovarăşă, având şi 90 ha. padure bătrână stejar, ulm, frasin, în coastele construcţiilor. A se adresa d-nei Lucia Greceanu, strada Carol 42 Iaşi,

Ultima oră

O alianţă orientală împotriva Micei Antante

Scumpetea fantastică din Germania.- Stadiul crizei politice interne

In chestia complotului fascisto-antisemit

— Continuarea instrucţiei judiciare.— Se ver face noui arestări. —

Bucureşti.— In chestiunea complotului fascisto-antisemit cercetările continuă cu multă asiduitate. Dacă se păstrează tăcere asupra acestei chestiuni, faptul se datoreşte necesităţilor instrucţiei pentru descoperirea tuturor firelor complicităţii. Abia peste două sau trei săptămîni vor fi concentrate rezultatele anchetelor din întreaga ţară, cînd se vor da noui amănunte ziarelor.

*

Judecătorul de instrucţie Radavan interoghează zilnic numeroşi studenţi şi alte persoane.

Ieri a fost interogat acel care a denunţat pe complotişti.

*

Autorităţile sînt pe cale să facă noui descoperiri importante.

Se asigură că vor fi arestaţi toţi acei care au contribuit la elaborarea planului de atentate şi complot, şi tot odată se va stabili responzabilitatea morală a tuturer acelor care au influenţat tinerimea spre o acţiune criminală

In curînd situaţia se va netezi şi nu va scăpa nimeni de răspundere.

Stadiul crizei politice

Situaţia d-lui Vaitoianu şi Constantinescu Indexul remanierei — D. Brătianu consultă pe şefii organizaţiilor din provincie — D. Constantinescu la Rege —

Bucureşti.— Cele petrecute la consfătuirea ajoritaţilor, continuă să preocupe lumea politică. La această situaţie s'a adaogat şi cuvântarea ţinută ieri de d. Ai Constantinescu în Senat.

Cu prilejul realegerei d lui Ferekide ca preşedinte al Senatului, minstrul de domenii a luat cuvântul şi a făcut o declaraţie semnificativă prin care felicită în numele guvernului pe d. Ferekide şi spune că votul Senatului e tun semn de conştiinţa de care totdeauna a dat dovadă partidul liberal. Figura d-lui Ferekide este un simbol pentru partid, iar rea egerea d-sale ca preşedinte, este o dovadă a perfectei armonii dintre majoritate şi guvern.

Unii socot că d. Constantinescu a ieşit învins din criza politică. O altă versiune pretinde că ministrul domeniilor este departe de a ceda şi că va duce lupta mai departe.

D. Constantinescu la rege

D. Ai. Constantinescu a cerut ieri dimineaţă audienţă la Palat şi a fost primit de Rege aseară la ora 5.

Amicii ministrului de domenii afirmă că Suveranul l a sfătuit pe acesta să rămîe în guvern.

Situaţia d-lui Vaitoianu

In ce priveşte situaţia d-lui general Vaitoianu, se afirmă că în scrisoarea pe care a trimis-o primului ministru specifică faptul că demisia d-sale va deveni efectivă după alegerea biurourilor parlamentare, adică peste o săptămână.

Consultaţiunile

Şi chestiunea remanierei a fost amânată pentru Mercurea viitoare, când Suveranul se va înapoia de la Belgrad.

D. Ionel Brătianu a început consultareă şefilor organizaţiilor liberale din provincie. Până acum s'a întreţinut cu d-nii N. N. Săveanu, Leonte Moldoveanu, Const. Dimitriu, Gr. Vasiliu, N. Bălănescu, N. Chirculescu, Botez, Ionescu-Quintus, Lupadatu, Tătărescu şi alţii.

Substratul crizei

Ziarul «Plutus» arată că criza politică este atribuită rivalităţilor personale şi terţelor de preponderenţă, dar că în realitate ar avea un substrat mult mai grav. ca o consecinţă a crizei economice.

„Plutus" se declară autorizat a scrie că guvernul nu-şi va schimba politica economică de până acum şi că în curând se va încheia un mare împrumut în Anglia, pentru a se remedia criza de numerar.

Prerogativele regale

Incepând de astăzi, şi pe tot timpul absenţei Regelui, prerogativele regale vor fi exercitate de Consiliul de Miniştri.

Preţuri fantastice

La Berlin şi Muenchen

Berlin.— (Telegramă particulară). Scumpetea vieţii a întrecut ori ce margine. Municipalitatea şi poliţia sunt în neputinţă să mai apere interesele consumatorilor. Iată câte va preţuri :

Un kgr. de grăsime ; două miliarde ; un kgr. cartofi ; 55 milioane ; un kgr. de pâine ; 340 milioane.

In timpul acesta lipsa de lucru sporeşte mereu numărul celor fără mijloace, multe uzine încetând lucrul.

*

München, 15. — (Telegramă particulară). Scumpetea vieţii e aceiac ca la Berlin. Populaţia însă e mai turbulentă. Eri, toată poliţia a fost mobilizată prin pieţe spre a împiedica publicul să devasteaze prăvăliile de alimente.

O nouă allanţă orientală

împotriva Micei Antante

Bucureşti.— Ziarul otoman „Tanin" anunţă din sursă diplomatică că în curând se vor întruni, într'un oraş italian reprezintanţii autorizaţi ai Turciei, Bulgariei, Albaniei şi Italiei, pentru stabilirea unui acord în chestiunile balcanice la ordinea zilei.

Alte ziare turceşti, înregistrînd această ştire, adaogă că pomenita conferinţă va duce la încheerea unei alianţe formale între cele patru ţări, pentru a contrabalansa influenţa Micei Antante în chestiile balcanice.

*

Ministrul de externe al Bulgariei, d. Calvof, a sosit la Roma unde a fost primit în audienţă de d. Mussolini.

Astăzi va avea loc un banchet în onoarea ministrului bulgar.

Datoriile în străinătate

Se vor relua tratativele cu creditorii străini.

Bucureşti.— Ieri după amiază, d. dr. Carchez, preşedintele Camerei de Comerţ şi delegat în comisiunea pentru regularea plăţilor externe ale comercianţilor, s'a consfătuit cu d-nii ing. Pennescu şi Zweifel, asupra tratativelor urmate cu creditorii francezi şi elveţieni. La consfătuire au participat şi directorii principalelor bănci din Bucureşti.

Discuţia a urmat în special asupra desemnărei persoanelor care vor trebui să plece din nou în străinătate pentru continuarea tratativelor.

Starea financiară a Germaniei

Cinci categorii de bank-note

Berlin. (Telegramă particulară.) Ultimul consiliu de miniştri a emis proectul a cinci mijloace deosebite de plată în locul mărcii actuale complect depreciate şi care urmează să fie scoasă din circulaţie.

Mai întâi, vor fi bank-note plătibile în aur pe cursul valorii lor nominale.

A doua categorie va fi aceea a bank-notelor hypotecare tranzitorii. A treia, va fi aceea a monedei hârtie. A patra va fi formată de o monedă care se va schimba pe ori ce fel de devize şi obligaţiuni şi a cincea categorie o vor forma obligaţiunile împrumutului n aur.

Bine înţeles, toate aceste mijloace de plată nu vor putea coexista şi numai biletele de banca plătibile în aur vor putea rămâne moneda definitivă a Germaniei, toate celelalte ne fiind de cât mijloace tranzitorii de plată, cerute de necesităţile momentane ale circulaţiei.

Angora Capitala Turciei

Angora, 15.— (Telegrama particulară). Marea Adunare Naţională a votat în ultima şedinţă, legea prin care Angora este proclamată capitala Turciei.

Deschiderea parlamentului ungar amânată

Budapesta 15.— (Telegramă particulară.) Adunarea Naţională a fost amânată pentru un termen care n'a fost încă fixat.

Situaţia din Saxonia devine turbure

Grav conflict între guvern şi militari

Dresda, 15. — (Telegramă particulară). Guvernul Saxon are diferende serioase cu militarii. Generalul Muller, cu de la sine putere, a dizolvat centurliile proletare şi a interzis funcţionarea sindicatelor muncitoreşti.

Preşedintele consiliului saxon din care fac parte şi doi comunişti, a declarat că nu recunoaşte ordinele generalului Muller.

Capital-Ipoteci

Cine doreşte a-şi **plasa capitalul în ipoteci** de rangul I sau cu alte garanţii serioase, *cu maximum de rentabilitate ;* **cine doreşte să se împrumute** în condiţiuni prielnice şi avantajoase să se adreseze.

M. Şerbănescu
Str. Cuza Vodă 67,
(Palatul Camerei de Comerţ)
între orele 10—12 dim. sau
4—6 după amiază

Dr. H. ZANFT
Specializat în Germania
Boli de PIELE şi de PĂR
KOSMETICĂ
Syphilis, Venerice
ULTRAMIKROSKOPIE
Elektrotherapie
Cons. 8—11 a. m. 1—5 p m.
Iaşi Str. Cuza-Vodă 33

D-nii INSTITUTORI

precum şi Instituţiile şcolare se bucură de rabaturi speciale cumpărând *cărţi de şcoală şi material didactic* **numai dela** *Librăria Universală Str. Cuza Vodă 52* **vis-a-vis de Casele Braunştein**

STOFE ENGLEZE

Calităţi superioare
— şi —
Calităţi mai uşoare
Cu preţuri extrem de reduse
Vânzare EN-GROS şi EN-DETAIL
A SOSIT din LONDRA
UN MARE TRANSPORT
pentru SEZONUL de TOAMNA şi IARNA
Covercoat, Double-Face, Paltoane
şi alte diferite **stufe pentru haine : negru, bleu marin şi fataisie**
de cea mai fină calitate în desenuri noi şi cele mai moderne
In special atragem atenţiunea D-lor amatori de o marfă mai aleasă asupra mărcei comerciale patentată
„FINTEX"
cusută pe bordurile (marginile) stofei, care e de o eleganţă durabilitate şi fineţă neîntrecută până în prezent şi a cărei unici şi singuri proprietari suntem în toată lumea
PENDLE & RIVETT
Ltd. London
Sucursale :
PARIS, MILANO, MADRID, CAIRO, MAROCO, CAPSTADT, MELBURN, PEKING, Rio de Janiere
Singurul reprezentant pentru România
HENRY ROBERT KENT
Supusul Mărei Britanii
Centrala : **Bucureşti,** Strada Academiei 45
Sucursala : **Galaţi** Strada Domnească No. 13

ANUL AL XIX No. 4916 — 2 LEI NUMARUL — SAMBATA 20 OCTOMBRIE 1923

Biblioteca Universității Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

RED. — IAȘI. — STR. — TELEFON No. 203

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Chestiunea reformei administrative

VIITOAREA LEGE COMUNALA

La 23 Septembrie trecut s'au întrunit în Timișoara Primarii comunelor urbane din întregul regat spre a se consfătui asupra mijloacelor de a se satisface mai bine nevoile comunale.

Se înțelege că prima și cea mai importantă chestiune discutată a fost aceea a viitoarei legi pentru organizarea comunală.

Și lăsând de o parte criticele privitoare la procedarea guvernului relativ la întocmirea proectului de lege respectiv, cât și toate cancanurile politice în legătură cu congresul din Temișoara, să examinăm în câteva cuvinte cele ce s'au discutat acolo, la care adăogăm și observațiile noastre.

Proectul de lege de care e vorba n'a luat încă o formă concretă, dar un inspector Administrativ a dat lămuriri asupra unor punote conținute în el, și a spiritului general al proectului.

Proectul a fost combătut de congresiști, atât din punct de vedere general, ca nefiind corespunzător cu nevoile reale ale populației, cât și în punctele de detaliu.

S'a relevat de pildă și cu drept cuvânt, că legea prevede că pentru a fi ales la comună, candidatul trebue să aibă 25 ani, când pentru parlament se cere numai 21 ani. De asemenea s'a combătut dispoziția prin care se cere ca spre a fi alegător la comună trebue să aibă cineva doi ani de stabilitate în comună. Motivul ar fi, că aceasta înseamnă îndepărtarea de la exercițiul unui atare drept a elementului românesc, își primește forțele de la sate.

Din întreg cuprinsul proectului respiră ideia că censul, care față de votul universal, dispăruse, ar reînvie, sub alte forme negreșit, dar tot ca cens electoral.

Proectul prevede între altele că disolvarea consiliilor comunale, rămân în atribuțiile Ministerului de Interne, care potrivit referatului unui inspector administrativ, poate recurge oricând la această măsură.

Au cerut primarii ca disolvarea consiliului comunal să fie pronunțată de instanțele judiciare, și s'a mai cerut ca majoritatea consiliilor comunale să fie formată din români.

Este evident că la congresul de care e vorba, s'au discutat chestiuni de cea mai mare însemnătate pentru noua viață comunală. Cei întruniți acolo, de și Primari numiți, nu aleși, nu s'au sfiit a arăta unele rele ale organizației actuale, rele pe cari proectul de lege privitoare la acea organizație, nu numai că nu le îndepărtează, ci pe ici, pe colo, le agravează.

Fără îndoială, că ideia de la care trebue să plecăm cu toții e aceia a descentralizării administrative.

Or, ce fel de descentralizare va fi aceia, când ministerul de Interne, cu inspectorii lui și alți agenți sunt o amenințare permanentă de dizolvare? Și doar, nu trebue să ne facem iluzie că disolvările viitoare vor fi mai bine întemeiate, ca cele de astăzi. Ne cunoaștem oamenii, ne cunoaștem țara!

O chestie însă, pe care nu o vedem, în puținele informații date de ziare, despre congresul a cărui importanță e netăgăduită, e cea privitoare la durata Consiliului Comunal. Și în legătură cu aceasta, ar fi fost de discutat și formulat păreri cu privire la *reînvierea Consiliului Comunal.*

Noi dorim ca pe viitor Consiliul Comunal să nu fie înfeodat unui regim politic. Și atunci ar fi bine de prevăzut în viitoarea lege, că consiliul nu se va alege în întregime nici odată, ci numai se va primeni în chip periodic, în afară de cazul abaterei de la lege, dela cinste, dela dreptate.

Până acum ne-am plâns, că nu există continuitate în lucrările Consiliilor Comunale.

Cel nou venit strică tot ce făcuse cel vechiu. Și credem că este timpul a se pune capăt acestei rele situațiuni. Prin eșirea la sorți numai a unui număr de consilieri, de sigur, s'ar remedia la aceasta.

Apoi Primarul, o dată ales, cu toate formele, ar fi preferabil să rămână în frunțea comunei, mai mulți ani, decât cei 6 sau 8 ani, în care ar urma să se facă primenirea Consiliului.

În fine, Consilierii Comunali ar trebui să fie remunerați pentru munca lor. Consiliul Comunal e micul parlament, și parlamentarii lui trebuesc plătiți toți, iar nu ca acum când Primarii se văd siliți a le da mereu delegații cu plată.

Astăzi, în epoca de democrație în care trăim nu trebue să se mai zică, de exemplu, ca până acum, că numai cel mai bogat are drept să fie consilier sau Președinte de Comisie interimară sau chiar primar.

Dreptul acesta trebue rezervat și celor săraci, iar munca acestora să fie remunerată cum se cuvine.

V. I. Radu

Demisia guvernului grec

Atena 17 Rador.— Cabinetul a decis să demisioneze. Se așteaptă formarea unui guvern neutru care să prezideze alegerile.

Germania în primejdie

S'a văzut de mult că primejdia cea mai mare pentru starea internă a Germanie o constitue criza economică, scumpetea și lipsa alimentelor. Grija de căpetenie a guvernului Stressman trebuia să se îndrepte în direcția aceasta pentru a preveni o izbucnire populară.

Nici veleitățile monarhiștilor, nici aspirațiile comuniste nu puteau să pue Germania în stare de revoluție. Aceste uneltiri politice ar fi putut să exploateze starea de spirit a unei populații flămânde și desnădăjduite. Iar odată franceța înlăturată, nici monarhismul nu puteau înregistra succese. Din nefericire, se pare că guvernanții de la Berlin n'au reușit să atenueze efectele teribile ale șomajului și ale crizei alimentare.

Astăzi masele populare se mișcă, prevestind furtuna.

Evident că în asemenea împrejurări, curentele politice extremiste vor căuta și vor reuși să tragă profit. Acțiunea guvernului Stresseman n'a putut câștiga roadele așteptate, pentrucă Franța a refuzat orice concurs și a menținut politica ei intrasigentă, lipsită cu totul de bunăvoință.

Urmările catastrofale care amenință azi, nu vor atinge numai Germania ci și pe Aliați și Europa întreagă.

ÎNSEMNARI

Jertfă și progres

Telegraful ne-a adus eri bilanțul revoluției comuniste bulgare. El acuză 10,000 de morți și multe pagube materiale, fără ca jertfa aceasta tristă să fi putut schimba ceva în structura regatului balcanic.

Dar trebue să facem credit istoriei și înțelepciunei sale nepătrunse, nădăjduind că atâta sânge voinic și trebuincios, nu a curs în zadar. Poporul bulgar și-a manifestat cu o hotărâre sălbatecă aspirația lui spre mai bine, tendința către lucruri noui. Astăzi a fost înfrânt; mâne va învinge. Câștigurile democratice pe care le rezervă viitorul, vor fi trainice la poporul bulgar, pentru că vor fi un preț al sângelui. Din trecutul eroic al omenirei culegem această învățătură nedezmințită.

Indiferent că revolta bulgară a fost „comunistă"; ni este destul să știm direcția mersului ei spre forme sociale pe care mintea omenească le-a pus în categoria unui ideal de progres, de mai mult bine; de mai multă dreptate și adevăr.

Desigur, nimeni nu-și putea face iluzia că noul regim ar fi descins dintr'odată cu blândețe, cu dreptate și cu fericire. Răutatea și neputința oamenilor găsesc oricând prilej ca să huzurească. Dar jertfa marei transformări ar fi fost un omagiu pentru mirajul de lumină care licărește etern în inima umană; și ar fi fost un mediu nou, capabil să sprijine cucerirea unei vieți superioare.

Soiul acesta de revoluții, jertfele acestea, mărturisesc, precum au mărturisit totdeauna, prețul și vitalitatea unei națiii. Și dimpotrivă, jertfe dintr'acelea care urmăresc starea pe loc sau refntoarcerea la formele inferioare ale organizării omenești, sunt o izbucnire a râmășițelor de bestialitate de unde a purces, cu milenii în urmă, furnicarul acesta de fii ai pământului.

În țara românească se petrece acum un accident retrograd. Dar peste un șir de ani ne vom ridica și noi la nivelul normal al timpului, după pilda celorlalte națiii.

RENOVATUS

Pfeiffer ministru de externe german?

Berlin, 17. — (Telegramă particulară.) Ministrul Germaniei la Viena, d. Pfeiffer, a fost chemat de Stresemann la Berlin.

Circulă svonul că această chemare ar avea scopul de a da lui Pfeiffer portofoliul externelor.

Sorisori din București

UN NOU PARTID POLITIC?

Acțiunea d-lui Istrate Micescu

Nemulțumirea decanului de Ilfov.—Consfătuirea de Vinerea trecută.—Critica situației.—D. Micescu și fasciștii.—Spijinul sferelor înalte. — E cu putință înjghebarea unui partid?

Fără a demisiona din partidul liberal, d. Micescu, singur, a pornit o acțiune politică menită să ia proporțiuni într'un timp apropiat.

Vineri seara, într'un cerc redus a avut loc o a doua consfătuire, convocată de d. Micescu, cu care ocazie d-sa a schițat în linii mari programul de acțiune.

Decanul baroului este profund întristat de haosul actual politic. În afară, politica țării are perspective triste. Mica Antantă este o alcătuire hibridă și vremelnică. România nu poate conta decât pe propriile sale forțe în fața numeroșilor săi dușmani. Astfel că pentru întărirea acestor forțe lăuntrice este absolut necesară o însănătoșire a vieții interne. Spectacolul care se desfășoară înăuntrul țării este dureros. Singurul partid mare și bine organizat, partidul liberal, este supus unei tiranii oarbe și lipsită de inteligență, aceea a d-lui Vintilă Brătianu, pe care d. Micescu l-a înfierat cu o asprime neobișnuită.

Cu multă ironie d. Micescu s'a ocupat de celelalte partide, care, nefiind bine organizate, nu pot fi succesoare ale partidului de la guvern. Cu câte o frază spirituală, d-sa a distras partidul național, țărănist, averescan și naționalist-democrat. *Intrebat asupra fracțiunilor complotiste: național-creștini, fasciști, etc., d. Micescu a spus că nu i cunoaște, pentru că nu există.*

*

Odată critica sfârșită, d-l Micescu trebuia să arate scopul acțiunii sale, partea constructivă. Aci d-sa a fost abil, a lăsat să se înțeleagă multe, foarte multe lucruri... Ceea ce s'a putut înțelege din toată această parte a discursului d-sale este că urmărește crearea unei mișcări puternice a tinerilor intelectuali în jurul său. A ceastă mișcare va fi desigur politică.

—„Dați-mi 200 de tineri devotați și entuziaști ca Dv. și în jurul acestui nucleu de intelectuali hotărâți, se vor aduna sute de mii de oameni, care mă solicită din toate părțile. Am nevoe de-un stat major. În ceeace privește deocamdată programul de acțiune, vă cer să aveți încredere în mine și vă dau o formulă: făcând și văzând"...

D-sa a mai lăsat să se subînțeleagă că pentru această mișcare ar avea sprijinul unor sfere înalte... foarte înalte și inviolabile...

Și chiar, ar fi vrut să spună d-l Micescu, acest sprijin nu l a cerut, ci i-a fost oferit, iar acțiunea d-sale sugestionată.

*

Cronicari ai evenimentelor politice, îl înregistrăm și pe acesta. Ceeace trebue să constatăm însă este că mișcarea politică, ca și șeful ei, ar fi lipsită de un orez politic. Totul s'ar baza pe acțiune și oportunitate. Apoi sub vot universal, acest nou partid, după cât se pare, nu înțelege să se sprijine pe nici o clasă socială. S'a vorbit de intelectuali? Dar care este consistența acestei clase, care este cel puțin sfera acestei noțiuni? Pot fi intelectualii o clasă socială, pe care să se sprijine un partid?

Eșind de la întrunirea d-lui Micescu m'am gândit fără să vreau și am văzut cum dincolo de barierile ospitalei se înșiruie spre zări depărtate câmpii și ogoare și sate, nenumărate sate cu țărani necăjiți și muncitori de pământ și pe deasupra cu o conștiință din ce în ce mai limpede de nevoile pe care le au și de dreptul lor de vot.

T. Terea

București, 14 Oct. 1923

Actualități din afară

Un profet anunță distrugerea Mexicului—D. Wheeler care locuește lângă Londra și care de multe ori, a prezis exact cutremure de pământ, a scris zimrului „Star" că trenurături sismice destul de puternice vor fi simțite curând în insulele britanice, în Franța și în Italia.

Intre altele, d. Wheeler declară de pe acum că orașul Mexico va fi distrus complect în ziua de 11 Ianuarie 1924.

*

Un rege nebun.—Ferdinand al Bulgariei, care până acum suferea de nervi, a înebunit.

Felul său de nebunie însă nu-i lipsit de oarecare logică! Ferdinand vrea să-și recucereească tronul. El se crede înconjurat de o armată de voluntari și se năpustește asupra celor din jurul lui, cași cum ar sarja inamicul. Dar voluntarii fostului rege bulgar nu sînt decât vre-o câțiva paznici.

D. Iorga și „secăturile entuziaste"

De c tva timp, d. Iorga publică aproape zilnic comunicate asupra stării de spirit a tinerimii. Ziarele reproduc fiecare cuvînt al d-lui Iorga, fiecare gest al d-lui Iorga...

D. Iorga crede că tinerimea greșește, fiindcă s'a pus, fără nici o rezervă, în slujba unor politiciani de ultima speță, care—prin demagogismul lor—otrăvesc atmosfera sănătoasă a țării.

D. Iorga protestează împotriva exploatării sentimentelor tinerimii în folosul unor meschine și inavuabile interese electorale. În cursul acestor protestări localitatea Teaca revine, din loc în loc, ca un refren...

D. Iorga pune, în scrisul și în cuvintele d-sale, o impetuozitate formidabilă, un avînt pornit dintr'o convingere fără șovăiri. Ba — mai mult: d. Iorga chiar se indignează...

Toate, la urma urmei, ar merge.

Omul nu se poate fixa pentru vecie într'un calup de convingeri. Spiritul cercetător al omului, în perpetură și neliniștită activitate, se schimbă nu numai din zi în zi, dar din oră în oră—ca fața mării...

Pentru aceasta nu i nici o supărare.

Nu-i nimic deci că d. Iorga, care la 1907 lucra nu numai alături de d. Cuza, dar chiar cu aceleași metode (d. Iorga nu scapă de exemplu, ocazia de a vorbi... schimonosit evreește), nu-i nimic rău că d. Iorga și-a schimbat în această privință, convingerile (dacă bine-înțeles e vorba de o adevărată schimbare de convingeri sau numai de un necaz personal și chiar dacă, în privința d-lui Iorga, studenții au fost cei dintâiu care și-au mutat în altă parte simpatiile).

Ceiace însă ne scoate din sărite sînt aerele d-lui Iorga, care—prin exploziile d-sale de indignare—pare că neagă și sfidează tot trecutul: trăsurile cu flori, panglicuțele tricolore împletite în barbă, studenții transformați în agenți electorali.

Deci—a se slăbi... **M.**

ANONIMII

de PAULA PETREA

Una dintre cele mai nobile îndeletniciri este: *scrisul*, fără îndoială.

Unii oameni scriu dintr'o imperioasă nevoe a sufletului lor supraîncărcat, a minții năpădită de idei, cari cer exteriorizarea, nelăsându-le o clipă de liniște. Alții din dorința de a-și trece vremea în chip deosebit, de a stăpâni lumea prin puterea condeiului.

Și unii și alții, într'o oarecare măsură, influențează mulțimea, o conduc am putea zice.

Dar acești fericiți aleși, nu sunt scutiți de mizeriile vieței, s'ar părea chiar, că asupra capului lor, se abat mai din abundență. Neputându-se ridica până la ei, cei mici la suflet, caută să-i scoboare la dânșii.—In timp ce frământați de durerile omenirei, își storc toată vlaga, ca prin cuvîntul lor să aducă o ameliorare, *canalia* îi pândește în umbră, îi amărăște căutând să-i pună alături de dânsa, să-i atribue toate păcatele ei.

Cei înțelepți, o privesc cu o compătimire, și din zbuciumările ei scot învățături... căci sufletele tari, de ce duc lupta mai aprigă, de ce se oțelesc... și purtătorii cuvântului, au sufiete alese.

Acest dar însă, a fost cu multă zgârcenie împărțit și sunt puțini acei, ce uitând de ei, de durerile lor proprii, căci nu există om care să nu sufere, luptă pentru alții, pentru cei mulți și slabi, pentru desmoșteniții soartei.

Sunt însă unii, cari tocmai pentrucă n'au făcut nici un bine, au răgazul să facă rău, lași, ultima speță a neamului omenesc, pleava pe care cel mai ușor vânt o spulberă, gunoiul societății, care pentru asanare, ar trebui ars, distrus cât mai în grabă, *anonimii*.

La umbra acestei uricioase inventii, ei se dezvoltă nesupărați, își varsă întreg veninul, spunând victimei ceiace se potrivește lor, ceiace înțăleg ei din viață.

In genere sunt oameni de rând, mai de rând decât nevoiașii, cari: unii din atavism, alții din nevoe, alții din cauza unei surexcitări nervoase, înfăptuesc crima. Ei au superioritate asupra anonimilor, căci isbesc victima în față, ea îi poate cunoaște, se poate apăra. Dar *anonimii*, aceste canalii, ce lovesc în întuneric, pe care nu-i cunoști niciodată, nu îndrăznești să-i bănuești, căci n'ai curajul să adaci asemenea injurii nici unuia dintre semenii tăi, cari-și varsă veninul desgustându-te, căci respectul ce îl datorim oamenilor, scade când printre ei, se găsesc asemenea specimene.

Dacă luptătorii sunt măreți și străbat vecurile, *anonimii* formează singura pată a genului omenesc, căci animalele nu cunosc această plagă. Ele când se mușcă se luptă, nu sunt laș. De aceia nu există măsura disprețului ce li se cuvine.

O scrisoare anonimă te desgustă într'atât, în cât ai dorința vie de a nu-i cunoaște niciodată autorul.

Și când ele te înundă, fără a te îndurera, îți dă o scârbă de cei din jurul tău, de tine însuți și te rușinezi că ești om, râvnești soarta animalelor, ce luptă pentru existență prin curaj, vitejie și sinceritate...

Sunt ce e drept și câni cari mușcă pe furiș, vina nu e a lor, au stat prea îndeaproape de om și s'au influențat..

Paula Petrea

Cinema MODERN Astăzi la ora 3, 5½ și seara la 9½

Fermecatoarea și superba stea mondială **D-ra LYA MARA**

APARE IN **ANA KARENINE**

Dramă extraordinară din viața reală, montată de marele *Max Reichardt* după opera contelui LEW TOLSTOY. — — — — — **Operă completă 8 acte**

Supliment la program: *EL și ȘAPCA TRĂDĂTOARE* splendida comedie jucată pe splendidul comic LUI. — — — *Peste câteva zile uriașul film francez* **AGONIA VULTURILOR** *de Georges d'Espartes cu marele tragedian SEVERIN MARS*

După cererea generală va rămâne în localitate INCĂ CÂTEVA ZILE

CIRCUL KRATEJL

PROGRAM NOU! — **20 NUMERE!** — *NOUI ATRACȚII*

Nicolae Enache *se va produce în noui numere de forță*

PODUL VIU, 40 persoane peste corpul său, sau doi cai.

LUPTE FRANCEZE cu noui luptători însoriși.

Grădina de copii și Școa a primară particulară mixtă

„Al. Vlăhuță"

— Iași Str. Banu 12 (lângă Conservator —

funcționează într'un local foarte higienic, sub conducerea unui nou corp didactic autorizat de Onor. Minister

Se predau cursuri *distractive, instructive, jocuri frobeliane, poezii în limba română, franceză și germană.* Copii capătă *îngrijire părintească și o educațiune aleasă.*

Asemenea se va preda și un **curs de piano facultativ.** Orele de curs sunt 8—12 a. m. și 2—4 p. m.

Se primesc copii cu vârsta de 3—7 ani.

Inscrierile zilnic între orele 8—12 și 2—6 p. m.

DIRECȚIUNEA

Becuri Electrice TOATE VOLTAJELE

cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous. Wertax etc. găsiți cu prețul fabricei la depozitul general

Zaharia Weiss

Piața Unirei Iași

Magazinul de Muzică

„Fulgerul"

Iași, str. Cuza-Vodă 17

(vis-a-vis de Golia)

A primit mari transporturi de mărfuri și anume:

Viori cutii, arcușe strune, și toate accesoriile

Mandoline, italiene

Chitări cu 6 și 7 strune

Instrumente de alamă diferite

Instrumente de suflat, gramafoane și plăci

Armonice italiene

Deasemenea este bine asortat cu toate articolele de vânătoare ca:

Tuburi, alice, capse, bure, etc.

Depozit permanent de accesorii, și piese de schimb pentru **Mașini de cusut și biciclete**

Cauciuc, osii, arcuri, postav covoare pentru trăsuri

Becuri și baterii pentru lămpi de buzunar

Depozitul renumitelor becuri electrice „OSRAM"

Vindem cu prețurile fabricei.

„ANCORA"

Societate Română de Asigurări generale București

— Calea Victoriei No. 1 —

Direcțiunea Regională Iași — Str. I. C. Brătianu No. 166

Asigură contra daunelor de:

INCENDIU (TRĂSNET ȘI EXPLOZIE)

clădiri, mobile, mărfuri, stabilimente industriale de orice fel în condițiuni extrem de liberale și avantajoase

Transport: maritim, fluvial și terestru

Furt prin efracție

Accidente de tot felul

Spargerea geamurilor

Încheie asigurări asupra vieței cu și fără examinări medicale mixte, dotale în combinațiunile cele mai noi și convenabile,

Societatea „ANCORA" oferă garanțiile cele mai puternice pentru angajamentele ce și ia în orice ramură le asigurate, pe care le reasigură în cea mai mare parte la Societăți cu reputație mondială și ale căror fonduri de garanții depășesc UN MILIARD FRANCI.

Dr. H. ZANFT

Specializat în Germania

Boli de PIELE și de PĂR

KOSMETICĂ

Syphilis, Venerice

ULTRAMICROSKOPIE

Elektrotherapie

Cons. 8—11 a. m. 1—5 p m.

Iași Str. Cuza-Vodă 33

Dr. N. P. BALAN

Medic secundar a clinicei medicale. Șef de lucrări a facultățel de medicină, reîntors din străinătate își reia consultațiile de

BOALE INTERNE

Consult 1—3 p. m.

Iași.— Str. Păcurari 56

Clinica Bolnavelor de Ochi

Dr. Miclescu

București str Carol 24.

Pacienții se pot Consulta cu Oculiștii distinși din Capitală.

Cons. 3 jumătate—6 ore.

DOCTOR

Suzana Grosi

Șef de clinică obstetricală la Facultatea de Medicină

Faceri, Boli de femei

Iași, str. Anast. Panu 45

Cons. dela 1—4

DOCTOR

A. POLAC

Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA

Boli interne

Boli de femei

MAMOȘ

Iași Str. Lăpușneanu 23 Etaj

Consult. 2—5 p. m.

D-tor L. HEITEL

MAMOȘ

de la clinicile din **Berlin Viena Frankfurt**

Boli de Femei și Nașteri

Instalație specială pentru

Băi Electrice

Str. Săulescu 2

(alături de Biserica Talpalari)

Consultațiuni 3—6 p. m.

Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

Convocare

Domnii profesori asociați ai liceului de fete „M Kogălniceanu» din Iași sunt convocați în adunare generală extraordinară, Sâmbătă 20 Octombre 1923 ora 10 a. m. în locșul din str. Căpitan Paun No. 8 —

Dacă la această dată nu vor fi de față toți D-nii profesori asociați, atunci adunarea se va ține în ziua următoare, Duminică 21 Oct. ora 10 a. m. în același local.

Ordinea de zi se găsește afișată în cancelaria administrației.

Administratorii delegați.

Atacul banditesc de lângă Târgul-Frumos

Un covrigar crunt bătut de doi răufăcători.— Prinderea agresorilor.—Starea victimei

Tg. Frumos.—Eri dimineață pe la orele 9, tânărul Moșcovici Moise, de meserie covrigar, plecând cu un frate al său și cu un băiat din prăvălie înspre Belcești și urmând drumul croit de către oameni pe țarină după strângerea arăturilor, se pomeni deodată atacat de către indivizii Gh. Vasile Crăciun și Gh. Tudose cu topoare și alte obiecte tăioase.

Doi dintre tinerii cari se aflau în căruță au putut scăpa fugind și lăsând victima în mâna agresorilor, cari după ce l'au bătut crunt, l-au lăsat în drum scăldat într'un lac de sânge.

Trecând o căruță pe drum, Moșcovici a fost luat și dus în Târgu-Frumos.

El e lovit cu toporul la cap, la coaste și la mâna dreaptă.

Primele ajutoare i s'au dat de către dl. Doctor Rășcanu.

Grație d-lui Plutonier de Jandarmi Petre Codreanu, criminalii au putut fi imediat prinși și aduși la Postul din localitate de unde urmează a fi înaintați parchetului din Iași.

Crima s'a întâmplat la 3 Km. depărtare de oraș, de față fiind mulți săteni care arau câmpul.

Vom reveni asupra faptelor.

Auro

„Opinia" în Țară

HARLĂU

Furturi la drumul mare.—Locuitorul Răuțu de loc. din Hârlău ducându-se înspre Scobin i — nu departe de aici, a fost întâmpinat afară din oraș de 3 indivizi, cari i-au cerut bani. La răspunsul acestuia că e sărac și deci n'are bani, ei s'au îndepărtat și Răuțu își urmase drumul cu căruța.

Nu trece mult timp și hoții se răsgândesc și porneso din nou pe urmele locuitorului.

Răuțu, prevăzător avuse cu el o armă și simțindu i din urmă a tras chiar câteva focuri, rănind pe unul din ei. In urmă au fost prinși și aduși la Hârlău. Aceștia sunt Botoșăneni, lucrători la cărămidăria Vanea Lipovanul și s'au apucat să prade oameni la drumul mare și în timpul zilei.

Consecințele unui match.—Duminică 7 Octombrie a avut loc un match de Foot-Ball între Hackoah din „localitate și „Tricolorul" Școalei Normale din Bădeni.

Când societatea Tricolorul a pierdut și a plecat depe teren în strigăte de „Jos Jidanii", Hackoaliști domni n'au repostut și s'au prezentat la cererea acestora de revanșă însă... tot ei au câștigat.

Acum când Școala Normală a procedat cu totul arbitrar și Hackoah a ținut să le-o spuie, Normaliștii au plecat de pe teren în strigăte de „Jos Jidanii" Trăiască Cuza" „Sus Numerus Clausus".

Ținem să amintim că acestor Normaliști este încredințată viitoarea educație a copiilor noștri.

Orașul Hârlău dă întotdeauna concurs reprezentat acestei școli și în special Evreii cari au dat și dau încă și acum tot ce e necesar pentru întreținerea acestei școli. Dar ce să ne mirăm când însuși profesorul Școalei Normale a dovedit în nenumărate rânduri patima-i antisemită și desigur cari pot fi altele decât aceste— roadele educației sale

Rodis

INFORMAȚIUNI

D. doctor Slătineanu și congresul averescan

D. profesor dr. Slătineanu, a plecat asară la București.

La o întrebare a noastră, distinsul profesor, ne spune că regretă, că n'a putut lua parte la congresul partidului poporalui din Chișinău, dar că a fost împedecat din împrejurări forțate.

D.

La consiliul de higienă

al județului

La ultima ședință a consiliului de higienă al județului, prezidată de d. P. Fantânaru, prefect de județ, au luat parte d-nii d-ri Grigoriu, medic șef al județului, dr. Tănăsescu, medic primar al orașului, farmacist Adace, medic veterinar Iliescu și dr. Popovici.

După discuțiuni, se decide închiderea fabricei de cherestea Vaisman din șoseaua Voinești-Tibana; se respinge cererea d-lui Zicopoeanu, de a înființa o fabrică de mezeluri la Bivolari, se aprobă d-lui Căprița de a înființa o fabrică de țiglă în comuna Buciumi și se hotărește a se închide fabrica de mațe a d-lui Vaisman, din comuna Copou.

Îndrăzneț furt din strada Crucei.— In strada Crucei, la locuința d-lui Vasile Tomus, s'a săvârșit dăunăzi un furt însemnat.

Un necunoscut s'a introdus în locuință de unde au furat suma de 10,000 lei și mai multe lucruri.

Eri a fost înaintat comisiei despărțirei a doua, individul Ifrim Toader, bănuit a fi autorul sus arătatului furt.

Se fac cercetări.

Membrele comitetului Asociației femeniste sunt rugate a se întruni la sediul lor Vineri 26 Octombrie ora 5 p. m.

Examenul de absolvire la școala de moșit

La școala superioară de moșit de lângă Institutul Grigorian din localitate s'a terminat eri examenul de absolvire.

Comisiunea a fost compusă din d. d r Cazacu, ca reprezentant al ministerului Sănătății, d-na d-r Borcea, medic primar la Maternitatea și d-na d-r Nastase, medic secundar la aceiași instituție.

S'au prezentat 48 eleve care au fost declarate absolvente, reușind toate cu un succes deosebit.

După cunoașterea rezultatului, absolventele s'au fotografiat în grup împreună cu juriul, spre bună amintire.

D.

La spitalul Maternitatea, s'au dat eri rezultatul definitiv al examenului de admitere pentru școala de moșit.

Au reușit 93 candidate din 145 prezentate.

Dintre elevele, care au reușit 10 sunt bursiere.

Azi se ține la Primărie, licitație pentru vânzarea locului, proprietatea Comunei, din stradela Banu, în fața mi.ei grădini a Primăriei.

Administrația comunală a fixat ca prim preț 800 lei metrul patrat.

Astă seară, la întrunirea sindicatului funcționarilor comerciali în localul din Langa, d. Gh. Tanase secretarul comisiei Locale, va vorbi în contradictoriu cu d. Max Rubinzaft vice președinte al Soc. Generale a funcționarilor comerciali.

Intru cât discuția va fi interesantă, comitetul sindicatului roagă pe toți funcționarii organizați cât și cei neorganizați, să vie în număr cât mai mare.

D. ministru Inculeț și d. senator Crupenschi, s'au înapoiat azi în localitate.

Cutia cu scrisori *)

Din partea d-lui C. M. Pancu primim următorul ultim răspuns:

Domnule Director,

Răspunsul D rului Toma Popescu-Berca, conținând neadevăruri afirmate cu o lipsă de bun simț surprinzătoare, nu voiu cerca să mă mai justific. Cu un astfel de om nu se discută și de aceia m'am adresat justiției spre a-l lămuri cu ajutorul ei.

In ce privește întrunirea promisă, mi-ar face un serviciu s'o convoace. S'ar vedea și sentimentele meseriașilor față de mine, se va dovedi și cine sunt Popescu - Berca și tovarășii d-sale, și cât temei se poate pune pe afirmațiile d lor.

Am lucruri mult mai de seamă de făcut decât să mă ocup de siurările unor indivizi nenorociți, și aș dori să se sfârșească odată.

Orice se va mai scrie în această discuție, nu voiu mai răspunde așteptând sancțiunile onoratei justiții și a întrunirei.

Mulțumindu-vă, Domnule Director, pentru ospitalitatea dată acestui răspuns, primiți asigurarea considerațiunei mele.

C. M. Pancu

Iași, 18 Oct. 1923.

*) Redacția nu răspunde de cuprins.

Circulația fiduciară în Ungaria

București.—In cursul ultimei săptămâni din luna Septembre, Banca de Stat Ungară a emis 61 și jum. miliare de coroane.

Totalul biletelor de bancă maghiare aflate în circulație este de 654 miliarde coroane.

Teatrale.— Agenția Brașcu a pus în vânzare biletele pentru următoarele spectacole ce se vor da la Teatrul Național.

Societatea Dramatică.

Joi 18 Oct. „Cafeneaua cea mică".

Sâmbătă 20 Oct. „Crimă și pedeapsă".

Duminecă 21 Oct. matinеu „Othello".

Compania Ion Manolescu.

Marți 23 Oct. „Profesorul Klenow".

Mercuri 24 Oct. „Pierduți în întuneric".

Concertele Georges Boskoff.

Vineri 26 Octombrie și Luni 29 Oct.

Compania Aghata Bârsescu.

9 Noemb „Sapho".

12 Noemb. „Medeea".

ECOURI

— Abonații revistei „Hasmonaea" sunt înștiințați că vor fi visitați, începând de azi chiar, de către diferite persoane, cari le vor solicita prețul abonamentului în curs, precum și restanțele.

— „Copilul Evreu", singura revistă evreească de copii, întreruptă în timpul verii, din cauza vacanțelor școlare, își anunță reapariția pe ziua de 20 Octombrie.

Abonamente se pot face la Camilu Stonist strada I. C. Brătianu, între orele 9—12 a. m. și 4—6 după amiaza.

—Intr'un cerc intim al familiei s'a serbat logodna Domnișoarei Clara Jurist din Pașcani cu domnul Lipa Katz din Galați

Transmitem felicitările noastre.

— Membrii lojei B'nei Brith sunt rugați a lua parte la ședința de astăzi Joi 18 Octombrie ora 8.30 seara, când dr. I. Mendelsohn va conferența asupra impresiilor de la Congresul Sionist din Carlsbad.

Comitetul

SPECTACOLE

SALA SIDOLI — Zilnic în matineu și seara, rulează celebrul film „Lumea veche și Lumea nouă (Ost und West) în rolurile principale renumita artistă Mary Picon și Iacob Kalich. Filmul e adus în țară de artistul Askenazy.

Principele Carol în Iaşi

— Ce ne spune d general Gherculescu

D. general Gherculescu pe care l'am putut vedea, ne asigură că până în câte-va zile, se va ştie, dacă A. S. R. Principele Caror vine în Iaşi, pentru a vizita expoziţia agricolă.

M. S. Regina, nu va putea veni în această toamnă.

D. general Gherculescu îşi exprimă credinţa, că A. S R. Principele Carol, va vizita Iaşul, care îi este cu osebire drag.

D.

Intrunirea farmaciştilor ieşeni

— Alegerea noului comitet Farmaciştii şi legea speculei

Farmaciştii din localitate, membri ai asociaţiunei farmaciştilor, s'au întrunit aseară, în şedinţă plenară, sub preşedinţia d-lui dr. Răteanu.

S'a procedat întâi la alegerea noului comitet.

După o discuţie prealabilă şi în plin acord au fost aleşi d-nii dr. Căpăţînă, preşedinte; Adace şi Răteanu, vice preşedinţi; Ferenzi, secretar.

*

S'au discutat apoi chestia impositelor, arătându-se, că farmaciştii au fost greu şi pe nedrept impuşi.

S'a rădicat în urmă un vehement protest în potriva întrepretărei, că şi farmaciile ar intra sub vigoarea legei speculei.

Din cuvântările rostite, s'a accentuat, că farmaciile au preţuri fixate de Consiliul sanitar superior, şi au organe speciale de control.

In urmă se decide a se interveni la Centrala asociaţiei generale a farmaciştilor din Bucureşti, pentru ca aceasta să facă cuvenitele demersuri pe lângă autorităţile în drept, ca echivocul cu legea speculei să înceteze.

D-

Sosirea în Capitală

a vicepreşedinţiei Consiliului internaţional feminist

Salutul Asociaţiei feministe din Iaşi

A sosit în Capitală d-na Avril de Sainte Croix vice preşedenta Consiliului internaţional femenist, presidenta Consiliului national feminist francez, membră a Ligii Naţiunilor la secţiunea minorităţilor.

D-sa a venit să facă o vizită Consiliului naţional al femeilor române după ce a vizitat asociaţiile femeniste din Austria, Ceho-Slovacia şi Polonia.

La Bucureşti asociaţia aranjează în onoarea d-nei Avril de Sainte Croix o şedinţă publică festivă la Fundaţia Carol.

D-na Elena C. Meissner neputând lua parte la recepţia ce se va da, a trimis următoarea telegramă:

D-nei Avril de Saint Croix Bucureşti:

„Asociaţia pentru Emancipare politică a femeilor române din Iaşi (Moldova) salută cu admiraţie în d-voastră pe marea femenistă mondială reprezentând în acelaş timp pe femeile franceze— surorile noastre latine — atât de scumpe nouă tuturor românceior.

„Circonstanţe involuntare mă împiedică de a participa la recepţia d-voastră, mă asociez însă din toată inima la simpatia generală pe care o veţi întâlni la Bucureşti.

Preşedinta Asociaţiei
Elena C. Meissner

x După cum am anunţat la timp, astăzi este fapt îndeplinit mutarea corpului 3 armată dela Galaţi la Chişinău.

Intr adevăr, Luni noaptea Comandamentul corpului, în frunte cu d. general Rudeanu a părăsit garnizoana Galaţi, plecând cu un tren special la Chişinau.

După cum se vede, protestele gălăţenilor n'au fost luate în seamă.

x Consiliul Facultăţei de ştiinţi, în unire cu Senatul Universitar a recomandat în unanimitate pe d. docent d-r C. Ionescu, ca conferenţiar definitiv la Facultatea de ştiinţi a Universităţei din Iaşi.

Schimbările la corpul IV Armată.—*Servicul sanitar* Medic capitan Bădescu Ioan, de la Spit. mil. Regina Elisabeta la Spit. Mil. C. 4 A.

Administaţie. Ad-tor Capitan Cremenciug D-tru din Bat. 4 Ad-tiv în M. R. Ad-tor Locot. Dumbrăveanu Luca din Reg. 13 Inf. în Bat. 4 Ad-tiv, Ad-tor Locot. Zeltz Th. din Bat. 4 Ad tiv în Reg. 13 Inf.

Ad-tor Sub Lt. Carp Eugen de la Închis. mil. C. 4 A. în Bat. 4 Ad-tiv, Ad-tor Sub-Lt. Preşca Vasile din Bat. 4 Ad tiv la închis. milit. C. 4 A., Ad-tor Sub-Lt. Zavoianu Gh. din comp. 4 Sanit. la Dep. Sant. C. 4 A.

Starea d-lui Rosenthal

Bucureşti, Starea d-lui Rosenthal este ameliorată. Ai fasa timde să dispară. Starea generală bună. Temperatura s'a urcat aseară la 38 grade.

Ultimele Informaţii

x **Piaţa valutară.** — *Leul a cotat la Paris 7.75.*

Devizele în capitală notează: Francul francez 12,85; francul elveţian 38,50; lira engleză 968; dolarul 213,75; cor. cehă 6 38; lira italiană 9,77; coroana austriacă bani 0,30,60; marca polonă 0,04.

De la 15 Noembrie, se suprimă în totul trenurile ce încă circulă pe linia largă Iaşi Basarabia, toate liniile fiind normalizate.

Maşinele şi vagoanele vor fi amenajate pentru liniile normale.

x **Sâmbătă soseso în localitate 120 elevi de la Liceul Aron Pumnul din Cernăuţi, pentru a vizita expoziţia.**

O lămurire.—Cu privire la oprirea întrunirei de Duminică, din sala Victoria, d. C. Mancin, prefect de poliţie, ne dă lămurirea următoare:

D-sa acordase autorizaţiunea de îndată ce i s'a cerut şi i s'a comunicat că se va discuta chestiuni privitoare la interesele meseriaşilor. De îndată însă ce a apărut manifestul pentru acea întrunire, şi care avea un conţinut ce nu cadra cu împrejurările de azi, când se simte atâta trebuinţă de ordine şi linişte, a oprit întrunirea, căci manifestul putea atrage şi alte elemente tulburătoare. „Nici un alt considerent nu m'a îndemnat de a lua această măsură", ni mai spune d. Mancin.

x **Prefectura de poliţie a anunţat pe toţi acei, cărora la expoziţia de animale din ziua de 23 Sept., li s'au premiat animalele că se prezinte la Prefectura pentru a-şi ridica premiile.**

Ministerul sănătăţei anunţă autorităţilor că în oraşul Abrud, s'a constituit un comitet, sub preşedinţia de onoare a Principesei Elena, în scop de a se înfiinţa în acel oraş un spital, ce va purta numele de „Spitalul Moţilor Principesa Elena".

Pentru a se sprijini această iniţiativă, ministerul a autorizat o cheţă în toată ţara în zilele de 27 şi 28 Octombrie.

x **Duminica 21 Octombrie, ora 3 p. m. va avea loc comemorarea d-ruiui A. Steuman Rodion, din iniţiativa unui grup a cercului „Morris Rosenfeld", în sala festivă a şcoalei „Wechsler".**

După conferinţa ocazionată, vor urma declamaţii din opera poetului. Comitetul organizator roagă publicul iudeu, de a asista în mare număr, la această pioasă comemorare.

x **Membrii comisiei interimare au fost convocaţi în şedinţă extraordinară, pentru Vineri, la ora 5 seara.**

Incercare de viol

Patru indivizi vor să siluiască o bătrână de 60 ani.

Tg. Frumos.— Duminecă trecută indivizii Ioan Axinte, Ioan Blacina, Petre Baichinu şi Avram Gh. Ciobotaru au încercat să siluiască o femeie în vârstă de şaizeci ani

Incercările lor au fost însă zadarnice căci victima începând să ţipe şi adunându-se lume, satirii perverşi au fugit, lăsându-i planul neexecutat.

Aducându-se planul la cunoştinţa şefului de post, acesta a dispus arestarea atentatorilor chiar în dimineaţa zilei de Luni. Auro.

x Luni a avut loc o constătuire la care a luat parte d. Aronovici directorul general al „Jointului", Dr. Gheierter, Dr. Frühling şi mai mulţi reprezentanţi ai Soc. Pacurari pentru a discuta asupra deschiderei spitalului de copii din Ghica-Vodă.

D. Aronovici a mai donat 150.000 lei pentru a se sfârşi cu lucrările complecte.

S'a decis ca inaugurarea spitalului să aibă loc irevocabil la 15 Decembrie, apoi s-a numit eforii spitalului, întregul personal medical, personalul sanitar interior şi un administrator.

D. Aronovici a mai donat suma de 100.000 lei pentru întreţinerea a 10 orfani de razboiu la orfelinatul Evreesc şi 5 promise sumi însemnate pentru spitalul Evreesc şi şcoala „Steaua".

Reforma monetară în Germania

— Cum va funcţiona noua bancă de rentă —

Berlin 17 Rador.— Ordonanţa care anunţă fondarea bancii germane de rentă, stipulează că tot capitalul şi rezervele vor fi de trei miliarde douasute milioane rentenmark, garantate prin ipoteci şi obligaţiuni, în valoarea indicată în mărci aur. Ipotecile şi obligaţiunile acestea trec înaintea oricăror alte angajamente în măsura în care nu se opun la aceasta acordurile încheiate cu alte state.

Emisiunea biletelor bancei de rente nu va trebui să întreaca cifra capitalului şi rezervelor. Biletele bancii de renta vor putea fi onorate în orice moment prin titlur de renta, având valoarea stabilită în mărci aur şi purtând o dobândă de 5 la sută.

Banca de rente va acorda Reichului în cei doi ani viitori, fără dobândă, 300 milioane fără dobânda şi un credit deschis până la un miliard două sute milioane rentenmărci cu o dobândă de 3 la sută. Credite în aceiaşi valoare vor putea fi acordate băncii de stat pentru a deschide creditele necesare industriei private.

Guvernul german va întrebuinţa creditele primite fără dobândă pentru rambursarea bonurilor de tezaur scontate la Reichsbank. Din momentul în care va fi început emisiunea de rentenmărci. Reichsbank nu va mai putea sconta bonurile de tezaur.

S'A DESCHIS CABINETUL DENTAR
al Doamnei
G. Ivcer - Bronson
Diplomată dela Facultatea de Medicină din Odessa şi cu practică îndelungată. Efectuiază orice lucrări în arta dentară
Consult dela 9-12 şi 3-6
Iaşi str. Ştefan cel Mare 6
Casele Kahane
Pentru funcţionari şi studenţi reducere de preţ.

Mulţumiri

Urmând ca în cursul săptămânei viitoare să părăsesc definitiv Iaşul, *mulţumesc din suflet acelora cari m'au înţeles şi mi-au dat concursul.* „Je sais tout"

Alexandru Ionescu
Prezicător Zodier Cărturar
Iaşi str. I C. Brătianu 179
Orele de consult dela 9 a. m până la 7 p. m
P. S. Până Luni mai stau în Iaşi

Persoanele

mai jos notate sunt invitate să treacă pe la biroul inst. „Hias" din str. Mărzescu (şcoala Cultura) pentru a ridica scrisori, pachete sau bani, ce li s'a trimis pe adresa biroului „Hias".

Scrisori: Berou Rotaru, E Baiban, Huşevici pentru Priadco, Mendel magnezin, Adela Ancel. Maria Swersky, Berou Steiner, Benjamin Grossman, Iancu Avras, Cheselman pr. Glückman, Reşela Zaharia, Liberson Nuham, I. Kaufansky, Ghitia Goldsmith, student Vladimir Lisowski, Iancu Katz Tg. Frumos, Anton Moor-Braila Cirigow Constantinow, Moleon Schwarzman, Gutman Bendel Itic Bodnar, Adela Kautman Tg. Frumos, Aron Halpern, Andrei Murianu, I. Kesselbrener, Moise Rabinovici, Iosef Reschler, pr. Ghelman

Bani: Favel Osias, Leib Hamer, Ester Reinharu, Revca Fisler.

Pachete: Alter Weintraub,

Publicaţie. — Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de Luni 5 Noembrie a. c. orele 10,30 se va ţinea licitaţie publică la magazia de materiale a Serviciului de Economat C. F. R gara Iaşi pentru vânzarea a 28 bucăţi butoaie vechi de lemn cu un fund, cari se pot vedea în orice zi de lucru între orele 8—12 şi 15—18.

Aceste butoaie constitue un lot.

Taxa de înregistrare de 5 o/o şi cifra de afaceri 1%, vor privi pe adjudecători.

Drept garanţie provizorie se va depune imediat 5 % din valoarea adjudecării.

DIRECŢIUNEA II REGIONALA C. F. R No. 57919

„AESCULAP"
Marque deposée
Intreprindere de instrumente medicale **Mihail Maté CLUJ**
Str. N. Iorga 2.
Cel mai mare depozit al Romăniei de instrumente medicale şi de instalaţii de spitale şi sanatorii. Depozit permanent de aparate electrice, instalaţiuni de laborator, articole necesare la îngrijirea bolnavilor, pansamente, microscoape „Reichert" aparate Rontgen, lămpi de quarţ cu reţuri originale de fabrica. Reparaturi de Injectoa „Record" se fac la moment şi eftin. La cerere serveso cu placere cu oferte de preţuri.

DOCTORUL
H. WECHSLER
Boli interne, Venerice Sifilis
Cons. 8 11 a.m. 1-6 p.m.
Strada Armeană 4

MICA PUBLICITATE

Elevă în Farmacie. — La Farmacia Dr. Rătianu este loc vacant pentru eleva în Farmacie. Se cere baca laureat.

De vânzare una şaretă nouă. A se adresa la Circul Kratejl.

Cărciumă liberă imediat se predă De vânzare imobilul din Str. Tătaraşi No. 5 compus din 6 camere, un antret, cerdac, pivniţă bună uscată, în curte două camere de locuit, una gheretă ten cuită în rând cu cărciuma, magazii şi curte mare, teren circa 700 metri părraţi, are lumină, apă şi tramvai în faţa casei, cu preţul de Lei 300 000. se fac înlesniri de plata, a se adresa la D-nul Mayer Calmanovici Str. I.C. Brătianu No. 91.

Cumpăr de ocazie arme, revolvere şi orice fel de muniţiuni de vânătoare.

Adresaţi magazinul B. Duminicatu, piaţa sf. Spiridon 12

Avizez pe onor. mei clienţi ca am mutat atelierul meu de plăpumărie din Mahalaua Frumoasa în mahalaua Iarmaroc No. 30, unde voi primi comenzile de plăpumi şi le voi executa cu aceiaşi îngrijire ca şi până acum. Avizat printr'o c. p vin la domiciliu pentru a primi ori-ce comenzi.

IOAN CHIRILA plăpumar
Mahalaua Iarmaroc 30.

500.000 lei se caută, cu ipotecă moşie, 265 ha. Se poate şi arenda.

Doritorii se vor adresa stradela Banu Coafor de dame Wilhelmina.

De vânzare un cazan de fontă capacitate până la 1000 litri, **o bibliotecă** şi mai multe mobile. A se adresa Strada Elena Doamna 25, — între 9—11 dim.

De vânzare Casă 5 camere, bucătărie, pivniţă şi şură Str. Muzelor No. 7, la proprietar în curte, între orele 2—4 p. m.

Teren de construit, 300 m. p. în Iaşi, str. General Berthelot 4, faţada 10 metri. se vinde. A se adresa d-lui Marcel Thierer Banca Moldova, Galaţi.

Ocazie.—Vând două paturi de lemn cu somiere, un garderob, servantă etc., în stare buna, precum şi 800 volume literatură românească şi franceză. A se adresa după amiază în str. Cogalniceanu 1.

Maşină de Pască în perfecta stare de funcţiune, de vânzare la Inginer Marculescu, str. Lăpuşneanu 35.

De vânzare una căţea rasă lup. A se adresa la Circul Kratejl.

Birocrată germană caută loc la un birou fie corespondentă, fie la serviciul de casierie. scrie şi romaneşte.

A se adresa la administraţia ziarului sub G.

Un cotigar de doi cai de vânzare la Inginer Marculescu, str. Lapuşneanu 35.

Caută post Absolvent al Şcoalei Comerciale Superioare c. s., cu practică de 4 ani. Cunoaşte bine: contabilitatea, corespondenţa Română, dactilografia şi oriçe lucrări de birou.

Adresa: Ioseph Copolovici str. C. Negri No. 16

Intrebuinţaţi numai

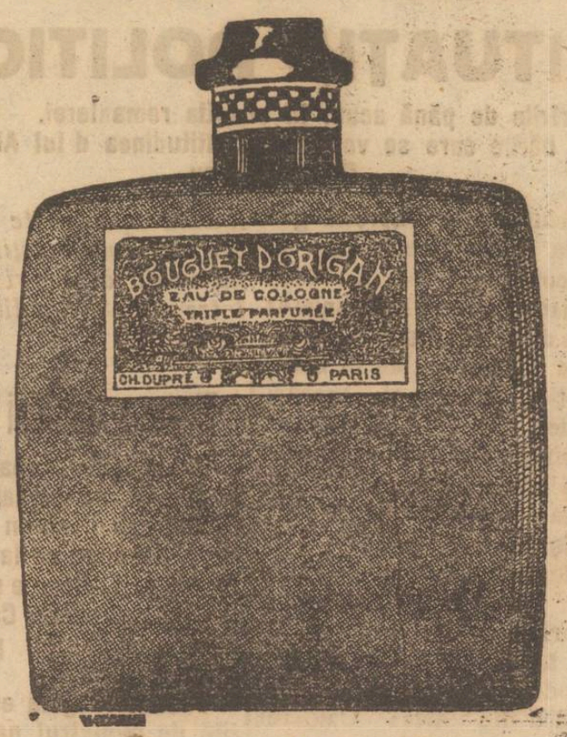

PUDRA
EAU DE COLOGNE

De vânzare la parfumerii şi magazine de lux

„TYP"
PURGATIV NEÎNTRECUT
curăţă odată şi bine
Stomacul şi Intestinele
fără dureri şi colici
„Iţi vei menţine sănătatea curăţindu-te odată pe săptămână"-ziceau bătrânii!
De aput în farmacii şi droguerii cereţi cutii de una sau două doze

Ultima oră

MANIFESTATII IN MASA LA BERLIN

Poporul cere pâine, haine şi combustibil.--

Soluţia crizei din partidul liberal.--

Berlinul la un pas de revoluţie

100.000 de şomeuri adunaţi pe străzile centrale.

Foametea poate avea consecinţe neaşteptate.

Berlin 17.— (Telegramă particulară). De la orele zece dimineaţa, şomerii au început să se adune în mase, prin toate cartierele Berlinului; în faţa primăriei s'au adunat, în câte-va minute, şase mii de lucrători lipsiţi de ocupaţie din cauza închiderii uzinelor.

Poliţia a fost chemată în grabă, iar până la sosirea ei, toate intrările primăriei au fost încuiate şi barricadate.

Sosind poliţia, la încercările ei de a împrăştia pe manifestanţi, aceştia nu s'a clintit. Poliţiştii au deschis foc asupra mulţimii, rănind grav trei lucrători şi pe mai mulţi, mai uşor.

*

Pe la amiază, o masă enormă compusă din vre-o 60.000 de lucrători, s'a adunat în faţa palatului imperial nevoind să se împrăştie la nici una din somaţiile poliţiei.

Numărul manifestanţilor a crescut după amiază la o sută de mii

Poliţia a închis cu cordoane puternice toate căile cari duc spre Wilhelmstrasse şi spre Wilhelmplatz, unde se află mai multe ministere şi în special ministerul de externe şi palatul cancelarului.

Poliţia pare însă neputincioasă cu desăvârşire în faţă acestor masse compacte şi sunt temeri că manifestanţii vor căuta să forţeze cordoanele Reichswehrului, ale poliţiei şi jandarmilor călări cari vor să menţie ordinea.

Turburările acestea cauzate de foamete, pot avea consecinţele cele mai neaşteptate.

*

Berlin, 17 — (Telegramă particulară) Primarul Berlinului a primit pe delegaţii manifestanţilor, spre a le asculta cererile.

Cererile lor sunt următoarele: să se dea locuinţă, hrană şi căldură gratuită tuturor muncitorilor ca e şi au pierdut lucru în urma închiderii uzinelor. Să se dea fiecăruia câte zece miliarde de mărci, câte aece chintale de cărbuni, pâine, lemne, grăsime, alimente.

*

Berlin, 17. — (Telegramă particulară). Manifestaţiile şi turburările au reînceput după amiază. S'a putut constata că scopul manifestaţiei nu e numai economic, ci mai ales politic, revendicările lucrătorilor nelimitându-se numai la cereri de salarii şi de alimente ci extinzându-se şi la cereri cu caracter politic. E vădit ca mişcarea a fost pregătită dinainte.

Bursa devizeloe a stat închisă toată ziua. Spre seară, ordinea s'a restabilit de la sine.

Comandantul militar al districtului a lansat o proclamaţie prin care anunţă că în caz de noi turburări, va da ordin să se procedeze cu mai multă energie. Magazinele de alimente se vor închide de la orele şase seara.

Complotul anti-sovietic

Bucureşti.— După telegrame din Rusia, arestările continuă la Moscova, Petrograd, Smolensck şi alte oraşe, în urma descoperirei unui vast complot contra Sovietelor.

Au participat la complot şi unele organizaţiuni militare şi muncitoreşti.

Până acum s'au operat peste 700 arestări.

Incendiu

Bucureşti. — Un mare incendiu s'a declarat în comuna Slobozia-Conaki, distrugând mari cantităţi de cereale şi mai multe case ale locuitorilor.

Pagubele sunt considerabile.

Sfatul Negustoresc

— IAŞI —

Se aduce la cunoştinţa D-lor Comercianţi că la Sfatul Negustoresc a început să funcţioneze un *serviciu de contabilitate* pentru ţinerea reggistrelor la zi.

Acei ce doresc a se folosi de acest serviciu sunt rugaţi a se adresa la Sfatul Negustoresc între orele 9-12 dim. sau 4-6 după amiază.

ORA 2

SOLUŢIA CRIZEI

din partidul liberal

Criza din partidul liberal şi a găsit soluţiunea. Amicii d-lui Constantinescu au declarat acestuia că ei nu sunt dispuşi să treacă în opoziţie, ca să facă jocul partidului naţional lipsit de orice seriozitate, sau să reînvie partidul averescan căzut în descompunere.

D. Constantinescu se angajase către d. Ionel Brătianu, să nu intre în luptă cu majorităţile şi să respecte sentimentele lor.

La întrunirea de luni, impuns de oratorii majorităţii, d. Constantinescu s'a iritat şi a voit să răspundă. L'a întrebat pe d. Brătianu dacă să ice cuvântul şi a cesta, i-a răspuns categoric: nu.

Primul semn de reconciliere din partea d-lui Constantinescu a fost discursul în numele guvernului, cu ocazia alegerei d-lui Pherichide ca preşedinte la Senat, cari capatase impresia că majorităţile merg spre unanimităţi.

Al doilea semn mai semnificativ va fi o declaraţie publică d-lui Constantinescu că nu este în desacord cu programul financiaro-economic al d lui Vintilă Brătianu.

D. Constantinescu rămâne la domenii, chiar cu sacrificarea d lui Vaitoianu,

Este probabil că şi d. Brătianu va trata pe desidentul de o zi cu mănuşi, căci preşedintul Camerei a declarat ieri la Casaţie, către un prietin al „Opiniei" între altele următoarele:

D Brătianu nu se disparte de Conătantinescu.

Capital-Ipoteci

Cine doreşte a-şi **plasa capitalul în ipoteci** de rangul I sau cu alte garanţii serioase, *cu maximum de rentabilitate;* **cine doreşte să se împrumute** în condiţiuni prielnice şi avantajoase să se adreseze.

M. Şerbănescu
Str. Cuza Vodă 67,
(Palatul Camerei de Comerţ)
între orele 10—12 dim. sau
4—6 după amiază.

Publicaţiune

De oarece la licitaţiunea ţinută la depozitul de Geniu Iaşi, în ziua de 22 Septembrie 1923, conform publicaţiunei No. 551 inserată în M. O. No. 123 din 4 Septembrie 1923, pentru vinderea materialelor de telegrafie fără fir şi proiectoare, nu s'a prezentat nici un concurent, se publică spre cunoştinţa generală, că în ziua de 25 Octombrie 1923 ora 10 dimineaţă, ăe va ţine la depozitul de Geniu Iaşi, a doua licitaţie publică, cu oferte închise, pentru vinderea acestor materiale şi anume:

Denumirea materialelor	Cantitatea	Preţul de evaluare dela care va începe licitaţia — Unitar Lei	B.	TOTAL Lei	B.
Ante-tren pentru proector	4	1500		6000	
Cărucior pe 2 roate pt. material proector de 50 c. m.	1	1000		1000	
Chesoane de proectoare	2	2000		4000	
Trăsuri pe 2 roate pt. mat. de rez. de proector	3	2000		6000	
Trăsuri pt. mat. de catarg No. 5 | 337.	1	2000		2000	
Trăsuri pt. acumulatori No. 7.	1	3500		3500	
„ dif. pt. mat. tel gr. fără fir.	16	2000		32000	
„ pt. mat. telegr. f. fir cu roţi de rezervă	7	2500		17500	
Trăsuri pt. mat. de telegrafie	1	1750		1750	
„ „ „ „ telegr. f. fir cu tren şi ante tren	1	3500		3500	
Idem Idem	2	3000		6000	
Cărucior mic pe 2 roate pt, mat. de proector	1	500		500	
Cruci de proectoare	9	45		405	
Trăsuri dif. pt. mat. de proector de 40 cm.	4	2500		10000	
Proectoare a 50 cm. Ruse pe 2 roate	2	3500		7000	
Trasură cu schelet mptalic al unei lămpi proector	1	2000		2000	
Trăsuri pt. mar. rez. de proector	1	2000		2000	
Total				105155	

Aceste materiale se pot vedea de amatori la depozitul de genin Iaşi, aflat în dosul manufacturii de tutun, pe şesul Bahluiului. Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 72-83 din legea comptabilităţei publice,

Concurenţii pentru a fi admişi la licitaţie, sunt obligaţi să depună odată cu oferta o garanţie de 10%, în numerar din preţul fixat de la care va începe licitaţia. Garanţia va fi consemnată la casa de Depuneri. iar la licitaţie se va prezenta numai recipisa.

Acei care nu vor depune garanţia completă, sau vor fi în efecte vor fi excluşi de la licitaţie,

Se poate oferta în bloc pentru toate materialele sau parţial,

Vânzarea matorialelor se face loco depozit. aşa cum se găsesc, fără nici o obligaţiune din partea Ministerului de Războiu. Toate taxele către stat, judeţ şi comună de orice natură privesc pe cumpărător.

Adjudecarea se va face provizoriu, iar vânzarea va rămâne definitivă după aprobarea rezultatului licitaţiei de către minister după care apoi se va preda materialele.

Pentru ministru, Director superior şi Inspector technic al geniului. **General de Divizie (ss) RAZU**

Directorul Geniului, General (ss) ZOTU

SITUAŢIA POLITICA

Hotărîrile de până acum în chestia remanierei. - Schimbările care se vor face. - Atitudinea d lui Al. Constantinescu.

Bucureşti.— Impresia generală a persoanelor care au fost consultate de d. Ionel Bratianu este că remanierea se va mărgini numai la schimbarea titularilor de la culte, justiţie, interne şi lucrări publice.

Primul ministru n'a arătat până acum nici o preferinţă în ce priveşte pe viitorii miniştrii. Dar dacă ar fi să credem că va asculta sfaturile celor pe care i-a consultat, ar urma ca d. Mirzescu să treacă la interne şi să fie introdus în cabinet d. Chirculescu din partea Camerei şi d. Const. Dimitriu din partea Senatului.

Remanierea se va înfăptui Mercuri seara, când decretele vor fi prezintate Suveranului. Joi dimineaţa noui miniştri vor depune jurământul.

*

D. Ionel Bratianu este în posesiunea şi a demisiei d-lui Jean Th. Florescu. Deasemenea a cerut demisia d-lui Aurel Cozma. Acesta s'a executat imediat, trimiţînd demisia într'un plic.

*

In ce priveşte recenta audienţă a d-lui Al. Constantinescu la Rege, se spune că ministrul domeniilor a expus Suveranului motivele demisiei sale, insistând în special asupra faptului că nu poate împărtăşi politica economică şi financiară a d-lui Vintilă Brătianu.

Dar însuşi d. Constantinescu dezminte acestă afirmaţiune, susţinând că nu există deosebiri de vederi între d sa şi politica guvernului.

Plecarea familiei regale

Bucureşti.—Aseară la ora 8 şi jum. au plecat din halta Cotroceni, cu un tren special, ducându se la Belgrad, M. M. L. L. Regele şi Regina, Prinţul moştenitor Carol, principeaa Elena şi principesa Irina a Greciei.

Familia regală este însoţită de ministrul palatului.

Ludendorff şi Rupprecht

Munchen 17.—(Telegramă particulară) Ziarele monarhiste bavareze scriu că Rupprecht al Bavariei a făcut încercări indirecte de împăcare cu Ludendorff, încă de săptămâna trecută.

Aceste încercări n'au avut însă nici un succes din cauza intransigenţei lui Ludendorff.

Dublu asasinat

P. Neamţ.— Din Odorhei se anunţă că marii proprietari Samos şi Beneş Boga, au fost asasinaţi cu focuri de armă de către pădurarul Marin Domokos.

Mobilul acestei crime este o ceartă de serviciu.

Serbătorirea d-lui Masarik la Paris

— Declaraţiile preşedinţilor Franţei şi Cehoslovaciei —

Paris. — Cu ocazia visitei preşedintelui statului Cehoslovac la Paris, d. Millerand a oferit o masă în onoarea d-lor Massaryk şi Beneş. Au asistat membrii guvernului şi cadrul diplomatic.

D. Millerand a luat cuvântul arătând raoorturile de prietenie şi credinţă pe care poporul ceh le păstrează Franţei. Statul care a creat Europa centrală n'are un apărător mai sincer şi mai decât Franţa, spune d. Millerand. Politica noastră comună nu se opune la ridicarea economică a statelor din regiunea danubiană. E în interesul lumii întregi ca aceste ţări să se refacă cât mai curând. D. Millerand încheie expunându şi satisfacţia că părerile şi acţiunile Cehoslovaciei concurdă în totul cu cele ale Franţei.

D. Massaryk a răspuns mulţumind d-lui Millerand. Franţa poate să unteze pe noi, a spus d. Massaryc, atît în zilele bune cât şi în zilele rele. Programul nostru în politică externă este reprezentat prin Mica Antanta.

Faţă de ţările vecine ne conducem de principii de dreptate şi lucrăm pentru consolidarea Europei centrale. Vom respecta şi menţine tratatele de pace pentrucă ele sînt drepte în totalitatea lor.

D-nii INSTITUTORI

precum şi Instituţiile şcolare se bucură de rabaturi speciale cumpărând *cărţi de şcoală şi material didactic* numai dela *Librăria Universală Str. Cuza Vodă 52* vis-a-vis de Casele Braunştein

Dr. MEDIC

HANS WOHLGEMUTH

Iaşi str. Ştefan cel Mare 28 casele Isidor Margulies

După o practică de mai mulţi ani în clinicele din Leipzig, Breslau şi Königshütte (Silezia) s'a stabilit la Iaşi.

Specializat în boli interne Mamoş, Mica chirurgie Ultramikroscopie, Electrotherapie.

CONSULT 9—11, 3—5.

ANUL AL XIX No. 4917 — 2 LEI NUMARUL — DUMINICA 21 OCTOMBRIE 1923

Biblioteca Universităţii Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACTIA
IAŞI. — STR. BĂRBESCU 17.
TELEFON No. 390

UNT DE LEMN • DE MASA • OLIVIA

Chestia germamă şi pacea

Dezorganizarea economică şi politică a Germaniei îngrijorează din ce în ce mai mult toată Europa.

Paralizarea unui organism aşa de bine alcătuit, a cărui funcţionare precisă servea de regulatoriu şi propulsor al activităţii de pe întregul continent, are în fiecare zi repercusiuni tot mai grave şi mai îndepărtate,

Odată cu scumpirea traiului în Germania, se îngreuiază viaţa şi în ţările care trăiau din schimburile de produse şi mărfuri cu marea republică din centru: Incetarea muncii în fabricile germane, aduce după sine stagnarea şi somajul în alte state.

Cea mai bună pildă o avem cu ceiace se petrece în Anglia, unde sute de mii de lucrători sânt siliţi să încrucişeze şi ei braţele ca şi tovarăşii lor din Ruhr.

Constatând toate aceste fenomene şi suferind adânc din cauza lor, lumea se întreabă când va sfârşi starea aceasta de lucruri.

Şi mulţi, în nemulţumirea lor, o învinovăţesc numai pe Germania. Totuşi cauzele situaţiei de azi nu pot fi găsite în frământările politice interne ale Reichului. Naţionalişti, socialişti sau monarhişti, germanii sânt oameni ordonanţi şi muncitori şi dacă ar fi ajutaţi sau măcar lăsaţi în voia lor, ei ar izbuti curând să se refacă.

De fapt însă, războiul nu s'a sfârşit. Peste nenorocitul tratat din Versailles, Franţa şi Anglia îşi azvîrlă chestia germană ca o minge de cîrpe. Ţara învinsă a ajuns un fel de proectil în mînile diplomaţilor care în lupta lor au ştiut să-l uzeze, sfâşiindu-l în zdrenţe, fără să-şi facă lor nici un rău.

Atîta timp cât Franţa şi Anglia nu vor cădea de acord asupra chestiei germane, în Europa nu va fi linişte. Lord Grey, într'o scrisoare din „Times" zice: „Dintre marile naţiuni numai Britania şi Franţa păstrează respectul Constituţiei şi credinţa în tradiţii. Dar, dacă e aşa, de ce nu se înţeleg? De ce, în faţa datoriilor comune, nu se unesc şi nu colaborează? In ziua când ele vor fi de perfect acord, siguranţa Europei şi triumful dreptului vor fi asigurate pentru totdeauna".

Dacă ne gândim la interesele aşa de opuse ale celor două ţări vecine şi „aliate", înţelegem că „acordul perfect" pe care-l vrea lordul Grey este foarte greu de realizat. Şi totuşi lumea doreşte pacea efectivă şi o va dori cu tot mai multă putere. Cum o va căpăta? Iată o întrebare la care numai teoreticianii politici din dreapta şi din stînga sunt gata să dea răspunsuri categorice.

Restul omenirii, care este infinit mai numeros, rămâne încă mut şi nemişcat.

I. L.

ANGLIA ŞI INFLACŢIONISMUL

Faţă cu criza de producţie şi somajul care crează atâtea dificultăţi Marei Britanii, o serie de economişti englezi susţin necesitatea deprecierei lirei sterlinge pentru a se mări astfel preţul mărfurilor şi deci a favoriza şi intensifica producţia.

Ideia a cucerit pe mai mulţi membri ai cabinetului şi e vorba să se emită o sută milioane lire, adică o treime din circulaţia fiduciară totală, care i de 283 milioane lire sterlinge. Prin urmare Anglia, a cărei situaţie economică nu suferă injuria unei comparaţii cu România, este gata să admită sistemul inflaţionist, convingându-se că politica de stabilire a cursului monedei al pari cu aurul distruge actualmente producţia şi aduce grave tulburări sociale.

La noi, d Vintilă Brătianu duce politica deflaţionistă până în pânzele albe şi împinge economia naţională în prăpastie.

Dacă guvernul nu se va decide la o nouă emisiune, dezastrul va fi incalculabil.

Control nemăsurat

Guvernul a găsit foarte important să năcăjească încă odată lumea cu obligaţia de a-şi scoate o nouă serie de buletine ale biuroului populaţiei.

Obligaţia priveşte pe locuitorii de ambe sexe indiferent de starea lor civilă şi impune o cheltuială de 10 lei pentru fiecare persoană, în afară de alte cheltueli mai elastice.

Care-i folosul acestei măsuri? După cât ştim, utilitatea biurourilor populaţiei a fost până acum nulă. Regimul nou al condicuţelor de identitate nu poate avea nici o justificare, decât doar atunci când se intenţionează supunerea populaţiei la o stare de suspiciune permanentă şi la control poliţienesc la fiecare colţ de uliţă (în felul controlului militar din timpul războiului).

In orice caz, dacă se aplică acest nou regim de poliţism general şi absolut, ar fi cel puţin de dorit să se transmită ordine clare şi limitaţiuni necesare în ce priveşte noua activitate a biurourilor populaţiei, pentru a se evita oamenilor noui şicane şi cheltueli. **A.**

INSEMNARI

TENDINŢA

Primim la redacţie primul număr din publicaţia „Hazurile Şcolarilor", aşa zisă „revistă literară, ştiinţifică şi hazlie", dar căreia i se potriveşte mai bine atributul de foaie volantă. Este un biet petec de hârtie tipărită sub privigherea redacţională a unui elev de liceu J. Hună, cu greşelile şi naivităţile (ca să nu zicem altfel) inerente acestui fel de publicaţie.

Dar iniţiativa publicistică a tânărului elev desvălue o tendinţă care ne umple inima de nădejde.

Iată ridicându-se un tineret care nu se dedică exclusiv ocupaţiilor sportive, şi nu face figuraţie la manifestaţii politice, nici nu va insulta oamenii pe străzi, nici nu va sparge geamuri. Un tineret pe care l atrage cuvântul tipărit şi cu respect de carte şi dor de învăţătură.

Revistişoara de care vorbim va dispărea curând sub valul implacabil al dificultăţilor materiale. Dar fragezii „publicişti" îşi vor revărsa energia asupra cărţilor adevărate, vor ceti şi se vor instrui.

Putem spera că, peste un pumn de ani, o generaţie nouă se va ridica, serioasă, cuminte şi harnică, cu totul refractară pretenţiei de a dicta oamenilor maturi şi cu experienţă, şi vrednică a se ridica în viaţa socială ca să păstreze continuitatea evoluţiei de un secol — spre progres — a viguroasei noastre naţii româneşti. **R.**

Răspunderea stării de anarhie

O recunoaştere tardivă.— Alarma guvernului este sinceră?

De un an de zile, de când se ţin lanţ actele ilegale ale nevrăstnicilor antisemiţi, presa democratică n'a încetat să atragă atenţia asupra primejdiei acestui soi de manifestaţiuni sociale. S'a repetat de o mie de ori adevărul banal că începuturile de violenţă şi dezordine îndreptate într'o direcţie, ajung repede să-şi înmulţească obiectivele şi să se hipertrofieze peste orice măsură tolerabilă.

Din nefericire, aceste prevestiri au ajuns să se adeverească mai curând decât s'ar fi crezut. Violenţele antisemite au deviat în preparative de asasinat, şi politica antievreiască s'a extins la intenţia suprimărei cadrelor politice ale ţărei.

Abia acum, în faţa faptului împlinit, ziarul „Viitorul" a aflat ceiace majoritatea ziarelor scriu de atâta vreme. Oficiosul guvernului scrie şi el, în fine:

„...Cine ştie cât de periculoase sunt agitaţiile sociale şi cum nici autorii lor nu pot să-şi dea seama de cum deviază ele, acela înţelege vinovăţia făuritorilor de discordii şi a îndemnătorilor la sediţiuni".

Prin urmare a ajuns şi „Viitorul" să se lămurească! Da chestiunea este, cine a contribuit la „devierea" antisemitismului în complotismul sediţios de astăzi? Cine a exploatat şi a încurajat naivitatea tineretului? Cine a voit să folosească, în interes de partid, manifestaţiunile anarhice?

Evident că patronii „Viitorului". Iar citatul de mai sus din ziarul oficios, dovedeşte că lucrul acesta s'a făcut cu toată conştiinţa primejdiei care ameninţă, şi deci cu toată răspunderea gravă a situaţiei la care am ajuns.

Dar cel puţin acuma, când se mărturiseşte pe cale oficioasă, fatalitatea devierei în „discordie" şi „sediţiune" a agitaţiilor antisemite, se pune întrebarea: luatu-s-au măsurile serioase şi sincere pentru curmarea radicală a ilegalismului antisemito-fascisto-anarhic? A renunţat guvernul la îndelunga lui duplicitate?

Vom vedea.

Actualităţi din afară

Soarta lui de Valera.— Soarta lui de Valera nu e încă definitiv fixată.

El e menţinut ca prizonier la Harbour-Hill. Nu se ştie încă înaintea cărui tribunal va fi adus, nici la ce dată.

Partizanii săi, care erau închişi, au fost puşi în libertate.

*

Intre inimă şi fiere.—Doctorul american Ash afirmă, după experienţele făcute de el, că sentimentele noastre de dragoste şi tandreţe îşi au originea în celulele biliare şi că leziunilor ficatului le corespund întotdeauna variaţii în poftele şi aspiraţiile îndrăgostiţilor.

Aşa dar inima, socotită de când e lumea drept cuibul tuturor sentimentelor puternice trebue să cedeze fierei locul de glorie.

*

Exportul Rusiei.—După cifrele publicate de Linotorg (Oficiul comercial al inului), Rusia sovietică a exportat în cursul anului acesta 33.000 tone de in; 10.000 tone au fost expediate la Londra; 10.000 la Riga şi 10.000 la Reval şi Berlin. Mai rămâne în Rusia încă un stock de 10.000 tone exportabile.

Calitatea produselor e mediocră şi preţul adesea foarte ridicat.

Anglia şi reparaţiunile

— Conferinţa imperială amînă discuţia —

Londra.—Generalul Smuts a propus în conferinţa imperiului ca Societatea Naţiunelor să dea concursul la acordarea unui împrumut internaţional Germaniei şi să se uşureze astfel crearea unui nou mijloc de plată a reparaţiilor.

*

Conferinţa a amânat pe timp nedeterminat discuţia asupra chestiei reparaţiilor şi a Ruhrului, vrînd să aştepte desfăşurarea noilor evenimente din teritoriile ocupate.

Atentatul din Varşovia

Represiuni contra comuniştilor.

Varşovia.—Cercetările continuă în chestia atentatului dela unul din forturile cetăţii Varşovia.

Poliţia a făcut percheziţii la comuniştii din Posen, Kracovia, Lemberg, Varşovia.

Au fost confiscate multe arme iar proprietarii caselor, arestaţi.

Cronica ştiinţifică

Fauna cadavrelor

Importanţa studiului.—Aplicarea în medicina legală—Rolul muştelor.—Normele descompunerii

de *dr. Virgil Nitzulescu*

Studiul faunei cadavrelor înseamnă în alţi termeni studiul vieţii animalelor care trăesc pe cadavrele în putrefacţie. Rostul acestui studiu nu constă numai în satisfacerea unei curiozităţi, ci graţie lui, cercetători distinşi au putut deslega probleme de ordin judiciar cărora poate în nici un alt chip nu li s'ar fi găsit soluţia.

Principiul de la care au pornit aceşti cercetători a fost faptul că procesul de putrefacţie al unui cadavru oarecare e întovărăşit în deaproape de desvoltarea pe el a o succedenţe de fiinţe vieţuitoare—larve de insecte sau acarieni—care se succedă cu o regularitate aproape matematică. Ori, succesiunea lor regulată o putem utiliza în determinarea epocei de la care a început putrefacţia.

E lucru în deobşte cunoscut că un hoit oarecare aruncat pe câmp se umple în curând de viermi. Dacă înainte se credea că viermii s'au născut din însăşi substanţa cadavrului ce se desagregează, nu mai e nimeni azi care să nu recunoască că toţi viermii aceştia vin din afară. Ei nu sunt de cât larve de insecte şi ca să poată exista pe cadavre trebue să fi eşit din ouă depuse de muşte. Viermii de pe carnea învechită care necăjesc adesea în timp de vară pe gospodinele neglijente—au aceiaşi origine. Tot la fel, o muscă şi-a depus pe carne ouăle ei, din care au eşit larvele—adică muşiţe...

Insectele în genere au un ciclu de evoluţie complicat. Luăm de exemplu musca ordinară. Din ouăle ei vor eşi după o zi nişte viermi micuţi de tot: larvele. Acestea se hrănesc din belşug pe substanţele în descompunere—în special le convine băligarul—şi cresc mereu vre'o cinci şase zile foind şi răscolind în tot felul substanţele pe care se află. După aceia se imobilizează, se strâng şi se transformă într'un fel de cilindri cu capetele rotunjite, cărora li se zice puparii şi în interiorul cărora prin anumite procese curioase se formează musca în forma insectei adulte—care va eşi după câteva zile spărgând pupariul la una din extremităţi şi-şi va lua sborul pentru a reîncepe din nou acelaşi ciclu.

Muştele sunt de mai multe feluri. Le deosebim după mărime, după culoare, după nervurele aripilor etc. Larvele lor se deosebesc şi ele după anume particularităţi. Dar în linii mari ciclul de dezvoltare e acelaşi. Insectele adulte caută cadavrele sau materialele în descompunere pe care să-şi depună ouăle iar larvele hrănindu-se pe aceste materiale, vor da după un timp variabil cu specia, din nou insecte adulte.

Aşa dar o bucată de carne ori cât de veche nu va putea fi atinsă de nici un vierme atâta timp cât nu va fi fost anterior în contact cu o muscă care să-şi fi depus pe ea ouăle. In mod intuitiv, cei vechi au ştiut şi aceasta şi pe câtă vreme ştiinţei noastre i-au trebuit atâtea străduinţi pentru a se elibera de atotputernicia generaţiei spontanee, Perşii antici descoperiseră ca unul din cele mai grozave suplicii—după cum ne spune Plutarch—pe acela de a imobiliza condamnatul între planşe de lemn după ce trupul îi fusese uns cu miere şi a-l expune astfel la soare. Insectele erau atrase spre supliciat, îşi depuneau pe el ouăle iar nenorocitul era literalmente

Continuare în pagina II

NOTE ŞI IMPRESII

ŞARJA TEATRALA

—„CAFENEAUA CEA MICĂ"

de **M. SEVASTOS**

Direcţia Teatrului Naţional, în anul acesta, a rezolvat cât se poate de uşor chestia repertoriului. Un băiat de serviciu a luat desigur lista de lucrările jucate la Teatrul Naţional înainte de războiu şi, la întâmplare, a extras un număr de titluri de piese, pe care d. director le-a şi trecut în repetiţie.

Parcă suntem cu vre-o zece ani în urmă.

De-atâta timp însă ni s'au schimbat gusturile şi, mai ales, preocupările. Pe lângă piesele, care redau sentimente elementare, profund omeneşti, şi deci veşnic noui,—spectatorul are nevoe şi de unele piese, în care să se reflecte societatea actuală, cu bucuriile, cu durerile—cu problemele ei. Direcţia Teatrului Naţional n'a ţinut samă şi de această cerinţă a publicului: de-aceia spectacolele de azi nu prea interesează (In această privinţă, d. Manolescu dă probă de mai multă pricepere a vremii în alegerea repertoriului).

*

Mulţumită acestei reîntoarceri spre trecut (Nu-i oare o coincidenţă cu prezenţa d-lui C. B. Penescu în fruntea acestei instituţii?), afişul teatral—după alte piese jucate în multe stagiuni—a anunţat şi „Cafeneaua cea mică" de Tr. Bernard. De data aceasta însă—alegerea n'a fost rea. „Cafeneaua cea mică" este o comedie încă distractivă.

Cum fiecare cetitor a asistat măcar odată la acest spectacol, nu vom mai vorbi de subiect. Consideraţii asupra piesei—iarăşi nu au nici un rost. „Cafeneaua cea mică" este o piesă nostimă... pentru a ucide cele câteva ceasuri de după masa de sară. Şi atâta tot.

*

Dar altăceva-i interesant: piesa lui Tr. Bernard a dat prilej unui tânăr artist să se prezinte, pentru întâia oară, publicului. D. Gheorghiu a debutat în rolul lui Albert.

D. Gheorghiu este un actor simpatic, vioiu şi cu un debit verbal foarte bogat (servit uneori chiar în doze prea mari, şi revărsându-se cu impetuozitate asupra replicelor celorlalţi actori... de parcă numai d-sa-i pe lume ...). D. Gheorghiu se simte pe scenă ca la el acasă—ceiace-i face plăcere publicului. D-sa are mişcări sigure şi agere: ceiace, de-asemeni, e plăcut.

D. Gheorghiu posedă o figură mobilă— exponenţii expresiei fiind chiar cam prea energici. Gesturile d-sale sânt sprinţare, mersul ferm şi uşor.

Deci=o mulţime de calităţi.

Totuşi d. Gheorghiu nu ne-a plăcut. Jocul d-sale ne-a îndurerat chiar. Aşteptam cu bucurie apariţia acestui artist tânăr pe scena eşeană, — atât de săracă în elemente de valoare. Debutul însă ne-a deziluzionat.

D. Gheorghiu nu ştie, sau nu poate, să-şi utilizeze calităţile. D-sa prea le pune în evidenţă pe toate, şi dintr'odată,—dând maximul funcţiunilor vocale, mimice şi ambulatorii. Jocul d-sale se transformă astfel în şarjă — comedia... în farsă (şi încă într'o farsă de prost gust.

D. Gheorghiu are talent, dar —pentru a face ceva cu dânsul—trebue să-i pună zabale. Altfel... se duce'n şanţ.

In aceiaşi piesă a jucat şi d. Vernescu-Vâlcea, cu naturaleţa d-sale admirabilă—cu stăpânire de sine, cu un minunat simţ al proporţiilor. D. Gheorghiu are maestrul subt ochi: n'are decât să profite...

Altfel—scena va pierde un actor, care ar fi putut să joace bine.

M. Sevastos

D-na de Saint-Croix

şi femeile israelite

Bucureşti.— D-nii dr. Filderman şi Adolf Magder, reprezintanţii U. E. R. au fost primiţi ieri de d-na de Sainte-Croix, vicepreşedinta Asociaţiei internaţionale feministe.

Distinsa doamnă s'a interesat amănunţit de situaţia femeilor israelite din România.

Teatrul Sidoli Compania de reviste „CĂRĂBUŞ" — Direcţia C. TĂNASE

Astăzi Vineri 19 Octomb. 9 ore seara — **Una şi bună**

Revistă în 2 acte şi 5 tablouri de Durstoy

Sâmbătă 20 Octombrie 9 ore seara — **Colac peste pupăză**

Revistă în 2 acte şi 4 tablouri de Rădulescu şi Musoni

Duminică 21 Octombrie 9 ore seara — **Cine dă mai mult!**

Revistă în 2 acte şi 7 tablouri de A. de Herz şi C. Tanase însuşi

Cei mai renumiţi artişti. — Orchestra proprie de 25 persoane. — MARE BALET CU 40 BALETISTE. — Cea Mai feerică montare. — Decoruri proprii. 1200 Costume. Biletele la Casa Teatrului SIDOLI.

Duminică 21 Octombrie MARE MATINEU la 3 ore fix

Cinema MODERN Astăzi la ora 3, 5½ şi seara la 9½

EPOCA 4-a — ULTIMA — 10 ACTE MARI 10

Impăratul Săracilor (L'empereur des Pauvres)

cu un rezumat complect al seriilor precedente aşa că poate fi văzută de oricine chiar dacă n'a existat la primele 3 serii. — Supliment la program: «EL» LA ANARCHIŞTI, comedie admirabilă jucată de LUI

Luni 22 Octombrie Marele succes **AGONIA VULTURILOR** *de Georges d'Espartes*

Teatru-Cinema Sidoli PREŢURI REDUSE

Astăzi Vineri 19 Oct. numai matineu ora 5 p. m. Rezerv. sau loc în loje 30 lei Stal 15 lei — Balcon 8 lei

După cererea generală **Maly Pycon** *în cebrul film*

Lumea Veche şi Lumea Nouă 6 ACTE

MALY PICON şi IACOB KALICH joacă în toate actele

Acest film e adus în ţară de artistul Askenazy. *Seara Trupa Tănase*

CEREŢI PRETUTINDENI

Untdelemnul Superior Extra-rafinat

„OLIVIA"

produsul celei mai noi şi mai moderne fabrici de uleiuri

Proprietatea **„Morii Păcurari"** S. A. Iaşi

PENTAGON HUTCHINSON

PARIS

Cei mai buni Galoşi şi Şoşoni

1850 HUTCHINSON C.N.D.C. PARIS

De vânzare la toate magazinele din ţară.

Vânzarea exclusivă pentru toată România

„Societatea „PENTAGON"

IAŞI, str. Ştefan cel Mare 4

BUCUREŞTI Str. Lipscani No. 4 — CHIŞINAU Str. Armenească 71

Docent

Dr. Dimitriu-Borca

Conferenţiar Universitar

Boli şi operaţiuni de Nas, Gât şi Urechi

Iaşi str. Cuza-Vodă 42

CONSULT. 5—7 d. a.

Dr. H. ZANFT

Specializat în Germania

Boli de PIELE şi de PĂR

KOSMETICĂ

Syphilis, Venerice

ULTRAMICROSKOPIE

Elektrotherapie

Cons. 8—11 a. m. 1—5 p. m.

Iaşi Str. Cuza-Vodă 33

Dr. E. Gheiman

Specializat la Viéna

Medic a serviciului veneric al Spitalului Militar BOALE DE PIELE şi de PAR, COSMETICA (înlăturarea desfactelor pielei feţei.

SIFILIS şi VENERICE

ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sifilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute şi cronice prin vaccine şi URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral) ELECTROLYZA GALVANO-CAUSTICA.

Consultaţiuni dela 2—7 p. m. Str. Gându bis. alături de Cinema Elisabeta

DOCTOR

A. POLAC

Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA

Boli interne

Boli de femei

MAMOŞ

Iaşi Str. Lăpuşneanu 23 Etaj Consult. 2—5 p. m.

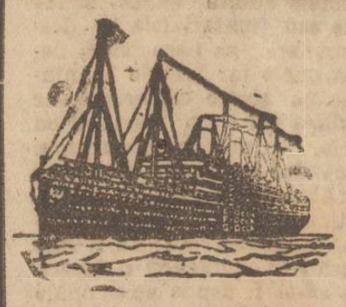

Byron Steamship Company — Ltd. London —

M. EMBIRICOS & Co.

Bucureşti, Str. Paris No. 1

LINIA

CONSTANŢA

direct

NEW-YORK

deservită cu cele mai mari transatlantice colose de lux rapide, cari ating portul Constanţa cu escale la CONSTANTINOPOLE, PIREU şi PALERMO direct la NEW YORK. Fără nici un transbord şi fără carantină durata voiajului este de 16 zile

AVIZ Trasatlanticul „CONSTANTINOPOLE" 25.000 Tone soseşte la 1 şi pleacă la 3 Noembrie.

Călătoria cea mai avantajoasă cu 50 la sută mai eftin plătibil aici în lei. Reţinerile biletelor de vapor cu cabina şi orice informaţiuni se pot lua din biroul nostru central.

M. EMBIRICOS & Co.

Bucureşti.— Str. Paris No. 1

mâncat de viu. Se zice că astfel ar fi pierit Mitridate.

Descompunerea cadavrelor se face după anumite norme bine cunoscute. Timpul total al descompunerei îl putem împărţi în mai multe perioade. Prima ar fi acea până la care încep să se formeze în cadavru acizi graşi volatili; aceasta ar ţine cel mult o lună. A doua perioadă e acea a degajărei de acizi graşi sau a fermentaţiei butirice şi ţine cam una—trei luni. În a treia perioadă cadavrul se transformă într'o substanţă cu aspect soponos numită *Adipocir*. Ea ţine până prin luna a noua. Din luna a noua la a douăsprezecea au loc fenomene de fermentaţie caseica analoage acelora ce se produc în brânza stricată. Aceasta e cea de a patra perioadă a descompunerei. A cincea perioadă e a fermentaţiei amoniacale care se întinde până la sfârşitul celui de al doilea an. A şeasa e cea de mumificare a cadavrului. În această fază cadavrul degajează un miros de ceară veche. De la sfârşitul anului de al treilea până pe la sfârşitul celui de al patrulea cadavrele tind să dispară complect sub lăcomia insectelor. E cea de a şaptea şi ultima perioadă descrisă.

Fasele acestea pot fi stânjenite sau alterate în desfăşurarea lor prin condiţii fizico chimice particulare ale mediului ambiant de care trebue să se ţină seama. În genere fiecărei faze din cele şapte îi corespund şi insecte anumite, căci fiecare insectă preferă ca progenitura ei să se dezvolte pe un anumit mediu. Şi atunci medicul legist care trebue să spue data de la care a început descompunerea, deci data la care s'a petrecut crima, va căuta să vadă insectele sau resturile de insecte sau larvele de insecte sau larvele găsite pe un cadavru cărei specii îi aparţin, cărei perioade descompunere a cadavrului şi cărei perioade din desvoltarea lor; atâtea cunoştinţi pe care nu i le pot da decât studii serioase de etomologie. Indicaţii cu deosebire preţioase aduc insectele care caracterizează anumite regiuni sau anumite anotimpuri.

Dr. Virgil Nitzulescu

Asistent al lab. de parazitologie

Sărbătorirea d-lui Ioan Prassa

O distincţiune meritată — Ministrul de război mai oulant ca cel dela instrucţie — Iniţiativa directorului liceului militar.

Sunt câţiva ani de când Ministerul Instrucţiunii a stabilit prin lege o a cincea gradaţie, numită *de merit*, pentru acei membri ai învăţământului, care s'au deosebit în cariera didactică prin devotată muncă la catedră.

Până astăzi însă Ministerul Instrucţiunii n'a acordat-o nimănui — din ce motive nu ştim — deşi, slavă Domnului, sunt destui dascăli care ar merita-o.

În această privinţă s'a arătat mai oulant Ministerul de război, care — după cum suntem informaţi — a acordat de curând gradaţia de merit cunoscutului şi distinsului profesor de limba franceză de la liceul militar local, d. *Ioan Prassa*.

În legătură cu aceasta, aflăm că d. comandant al liceului militar, în conoscenta-i solicitudine pentru corpul didactic civil şi, considerând ca o onoare pentru şcoală faptul că cea dintâi gradaţie de merit se acordă unui profesor dela liceul pe care-l conduce, ar fi luat dispoziţiunea de a se sărbători în chip deosebit acest act şi profesorul, căruia pe drept i s'a acordat această prea meritată distincţiune. D.

ECOURI

— Comitetul sindicatului C. F. R. a hotărât o săptămână de propagandă pentru organizare, ca să poată porni la o acţiune de revindecări materiale.

În acest senz se va lansa un manifest către lucrătorii căilor ferate de stat şi particulare.

IAŞUL EDILITAR

Mizeria unui întreg cartier

Mahalale lasate în uitare. — Ţicăul de jos şi de sus

Urcând cu tranvaiul pe str. Sărărie, îţi răsare în faţă frumoasa privelişte a Şorogarilor şi a Morilor de Vânt.

Abătându-te însă pe una din multele străzi laturalnice şi coborând din strada Sărărie spre periferia acestui cartier descoperi lucruri pe care muritorii privilegiaţi din centrul oraşului, nici măcar nu le pot bănui.

„Mahalalele, Ţicăul de Sus, Ţicăul de mijloc şi Ţicăul de Jos care se îmbină ca pe o şea primitivă pe canalul construit de inginerul Bejan—îţi dă impresia unei văi a plângerilor.

O droaie de case, ca nişte muşuroaie de furnici, iar printre ele, unde şerpuitoare şi neregulate: drumurile acestui cartier.

Vara o atmosferă încărcată şi lipicioasă ajutată de praful drumului, înăduşă pe locuitori.

Primăvara şi toamna un noroi clisos şi adânc, arată cetăţenilor pe care soarta i-a aruncat să sălăşluiască pe aceste meleaguri, importanţa turetoilor de la cizme, dacă bineînţeles dispun de această încălţăminte, dacă nu, e deza tru.

Locuitorii cartierului iau apă de prin şipote ca pe timpurile când încă nu se ştia de existenţa canalizărei oraşului.

Murdăriile şi gunoaiele sunt un decor familiar, banal aproape în Ţicău.

Dacă împrejurările te silesc să întârzii peste orele nouă seara, bezna care cuprinde acest cartier îţi aduce aminte de florosul infern.

Şi totuşi, harta oraşului Iaşi ne arată că suburbia Ţicăului face parte dintr'un oraş cu pretenţie de a doua capitală a ţării.

I. Veniamin

„Opinia" în Ţară

BOTOŞANI

Numirile dela Brigada de siguranţă.—Activitatea noului şef. De curând a fost numit ca şef al brigadei de siguranţa din Botoşani un tânăr şi distins element d. Constantin Ionescu. D-sa trebue să pună o muncă titanică până când să pună ordine şi regulă la această brigadă.

A mai sosit în oraş un domn comisar, distins funcţionar, fost în ultimul timp la Brigada din Bazău.

Am căutat să am o convorbire cu d. Ionescu noul şef, d-sa ma primit cu multă amabilitate:

La întrebarea mea cum a găsit Brigada şi scriptele, d-sa mi-a răspuns: primul meu gând este îndreptat la regula şi ordine. Am luat imediate măsuri la hoteluri, unde sosesc mereu străini de ţară să fie anunţaţi brigăzei fără întârziere.

La hoteluri n'am găsit afişat nici un regulament contra străinilor. Am dispus imediat să se tipărească regulamente în 3 limbi şi fie care hotel trebue să-l afişeze, ceea ce lipsea până acum.

Am dispus ca în permanenţă să fie ataşat un agent special atât la plecare cât şi la sosirea trenurilor în oraş.

Am cerut Ministerului să admită ca să fie ataşat în gara Vereşti un comisar şi un agent, acolo fiind un punct important.

Deasemenea un alt comisar ar trebui să facă zilnic drumul Botoşani Vereşti şi înapoi, pentru un control mai bun.

Cred că cererile mele vor fi admise fiind în interes general, ajutorul meu trebue să muncească mult până când să scoată la lumină tot ce era negrijat până acum.

Observam în acest tânăr şef un funcţionar dornic de muncă şi credem că în scurt timp Brigada din Botoşani va intra în normal.

Louis Adler

INFORMAŢIUNI

O bună măsură pentru comerţul ieşan

Transitul pe căile ferate

Se ştie, că pentru trenurile personale pentru Basarabia, se primesc şi expediarea de coletărie, până la 1000 chilograme pe zi.

Constatându-se insuficienţa acestei măsuri, direcţia regională c. f. r. a hotărât să sporească transitul până la 5000 chilograme.

Se iau măsuri, pentru ca aplicarea acestei bune dispoziţiuni, să intre repede în vigoare. *D.*

❑ D. Ion Mitru, inspectorul general al şcoalelor normale, va fi detaşat ca inspector general al regiunei şcolare din Chişinau, în locul d-lui Holban, a cărui demisie a fost primită.

❑ În urma reclamaţiunei făcută de d. Petre Foriotă, primar din Vatra Dornei, d. Dimitriu, directorul prefecturei de poliţie, a încheiat proprietarilor varietetului Tanasachi un proces-verbal pentru darea în judecată în conformitate cu legea specială.

D. Foriotă s'a plâns, că i s'a luat 160 lei pentru o sticlă cu vin, în loc de 40 lei.

❑ Prefectura jud. Sucoava, a trimis o caldurosă adresă de mulţumire d-lui Mancin, prefect de poliţie, pentru frăţeasca primire făcută sucevenilor, cu prilejul vizitei făcute la Iaşi.

❑ Inspectoratul muncei a tras atenţiunea tuturor patronilor meseriaşi de a trimete ucenici la şcoalele industriale ce funcţionează în localitate; altfel, vor fi daţi în judecată ca contravenienţi la legea muncei.

Devastarea din Huşi

Victima este un ţărănist marcant

Huşi 18.—În noaptea de 16 crt. au fost sparte 22 geamuri la locuinţa d-lui avocat Const. Popov din strada Parcului.

D. Popov este un membru fruntaş al organizaţiei ţărăniste şi prietenul personal al d-lui Doctor Lupu.

Au fost sparte toate geamurile pavilionului care dă în stradă.

Păgubaşul a reclamat cazul autorităţilor pentru a se pune în urmărire infractorii.

Cauzele devastării nu se cunosc.

D. Popov bănueşte că este o demonstraţie care a greşit destinaţia. Leontin

D-lii Maniu şi Vaida în Iaşi

Membrii Clubului naţional s'au întrunit aseară, în şedinţă plenară. S'a anunţat ca fapt împlinit, sosirea în Iaşi a d-lor Maniu şi Vaida, în dimineaţa zilei de Duminică 28 Octombrie. Vor veni, pe lângă fruntaşi, mulţi delegaţi din Moldova.

Oaspeţii vor fi primiţi în gara de organizaţia locală.

În orele de dimineaţă, va avea loc o mare întrunire publică, iar seara se va da un banchet în onoarea fruntaşilor.

x S. S. Preotul Gala Galaction a sosit aseară în localitate venind din Bucureşti. D-sa este găzduit de S. S. Preotul Iordăchescu, directorul Seminarului Veniamin

S. S. Preotul Gala Galaction, peste două zile, se va reîntoarce în Bucureşti, de unde în curând va pleca în America.

COMEMORAREA LUI DIMITRIE CANTEMIR

--- Mari [serbări] la Fălciu. ---

Din inițiativa d-lui Ghibănescu și cu concursul d-lui Tiron, prefect și al notabilită elor din Huși, se va comemora la Fălciu 200 ani de la moartea lui Dimitrie Cantemir.

*

In adevăr, Sâmbătă în 27 Octombrie, se împlinesc 200 ani de la moartea lui Dimimitrie Cantemir, născut în județul Fălciu Era dar firesc, ca inițiativa comemorărei să pornească din acel județ.

Serbările vor ține două zile. Sâmbătă în 27 Octombrie, va avea loc o mare serbare în comuna Urlați, locul de „naștere a lui Dimitrie Cantemir.

D. Ghibănescu va vorbi populației despre viața și opera lui Cantemir.

A doua zi, Duminica, va avea loc la teatrul din Huși o mare șezătoare culturală, cuprinzând un program variat și documentar. *D.*

Ultimele Informații

♣ *In jurul crizei de numerar care a început să aibă urmări din ce în ce mai grave, precum și asupra schimbării politicei economice a guvernului, circulă diferite versiuni, arătând că în curând va trebui să se facă o schimbare de directivă menită să ușureze situația de azi.*

Totuși guvernul pare a nu fi dispus să cedeze nimic din vechile lui metode Dovadă că ocupându-se pe larg de aceste chestiuni, oficiosul „L'Independance Roumaine" scrie:

„Oricare ar fi angajamentele, promisiunile și teoriile noilor demagogi cu caracter economic, este o adevărată rătăcire a crede în posibilitatea unui guvern român care să aplice sistemul ruinător al inflației peste măsură, a risipei în cheltueli, a dezordinei în buget, a lansarii instrumentelor vitale ale economiei naționale în mâni străine, fără a ține seamă de capitalul și munca românească. Un asemenea guvern ar fi măturat într'o singură zi de revolta opiniei publice românești.»

Rămîne acuma de văzut întrucît oficiosul guvernamental ar fi fost autorizat să scrie cele de mai sus.

x **Piața valutară** — *Leul a cotat la Paris 7.80.*

Devizele în capitală notează: Francul francez 12,73; francul elvețian 38,32; lira engleză 960; dolarul 213; cor. cehă 6,36; lira italiană 9,74; coroana austriacă bani 0,30,50; marca polonă 0,05.

x D. N. V. Ștefăniu, președintele Camerei de Comerț, a plecat aseară la București, atât în interesul instituțiunei cât și pentru a grăbi instalarea postului de telegrafie fără fir în Iași.

x Aflăm cu multă plăcere, că d. dr. G. osi, distinsul medic, a fost numit medic primar al județului Chișinău.

x **Accident.** — Aseară, un car cu fân trecea pe strada Vasile Conta. Deasupra carului dormea servitoarea Maria Strânciuc. La un moment dat calul de la car spăriindu-se la apropierea unui automobil, o luă la goană, prăvălind jos pe Maria Stranciuc, care în cădere s'a lovit grav la cap. A fost internată la spitalul central.

❏ D. comisar Const. Popescu șeful circulației, a amendat cu 1000 lei și a dispus darea în judecată a șoferului automobilului No. 202, pentru abateri de la regulamentul circulației.

Automobilul aparține societății Trans-Blok.

x Duminică 21 Octombrie va circula un tren special din Iași la Vasile Lupu (Ungheni), cu ocazia sfințirei Bisericei din Ungheni.

Din Iași trenul va pleca la ora 7 și se va înapoia la ora 6 seara.

La acest tren se vor vinde bilete cu reducere de 75 la sută eliberându-se la plecare jumatate de bilet ce va servi și la înapoiere.

♣ *Muncitorești.*— Comitetul cooperativei „Casa Poporului" din localitate a hotărât a lansa un apel către muncitorimea ieșană, ca să verse salarul pe o zi pentru desvoltarea instituției „Casei Poporului".

O nouă întrunire a funcționarilor comerciali

Sindicatul și Societatea Generală. — Spre o organizare temeinica

Ziarul nostru a ținut în curent pe cetitori asupra frământărilor și nemulțumirilor funcționarilor din magazine, bănci și birouri.

In acest senz, sindicatul local a organizat o serie de întruniri, care tindeau la organizarea luptei pentru îmbunatățirea situației acestei categorii de muncitori.

Aseară a avut loc a treia întrunire publică în localul din str. Langa.

Funcționarii au răspuns în număr foarte mare și mulți neavând loc în sală, au stat ionat în curte.

Intrunirea este prezidată de d. C. Moșu.

Președintele declară că atât personal cât și întregul comitet, își însușește punctul de vedere expus de secretarul comisiei locale d. Gh. Tanase.

D. Rubinzaft, vrea să protesteze.

In acest moment, trece la președinție d. B. Dumbrăveanu care impune ordinea în dezbateri.

In continuare, d. Rubinzaft precizează că tradarea intereselor funcționarilor cu ocazia orarului de vară, se datorește autorităților cât și președintelui de onoare al societății. Inchee, spunând că singura organizație pentru apărarea intereselor funcționarilor este Societatea care are în vedere că funcționarii sunt o pătură „intelectuală" cu interese opuse celorlalți salariați.

D. S. Zaharia, face istoricul tratativelor de astă-vară, din care reesă că conducătorii societății generale au trădat interesele funcționarilor, trecând astfel peste mandatul dat. Singura salvare a funcționarilor comerciale este alăturea de tot ce este muncitor.

D. Gh. Tanase, primit cu ovațiuni, scoate în relief că nu lingușirile, președinții de onoare și ploconelile vor ameliora situația mizerabilă a funcționarilor. Singura scăpare este întărirea sindicatului.

Președintele întrunirei, face o paralelă între modul de a vorbi al reprezentanților sindicatului și vice președintele societății generale.

D. Rubinzaft a vorbit în replică.

Președintele, recapitulând cele discutate scoate în relief ca funcționarii au aceiaș interese ca orice muncitori și trebue ca prin organizare, cultivare și solidarizare să se întărească într'o organizație sindicală—pe baza legei Trancu-Iași.

Incheie, anunțând viitoarea ședință pe Sâmbată 20 Octombrie când va lua cuvântul și un delegat al Uniunei funcționarilor din Cluj. Rep.

Instrucția contra fasciștilor

București — D-nii dr Gh. Micu și V. Sp taru, acuzați de complicitate în atentatul contra d-lui Rosenthal, au fost aduși ieri și interogați de judecătorul de instrucție.

Inculpații au fost reținuți deocamdată la poliție

Astă i se va decide asupra situației lor.

Boale contagioase în județ

După raportul prezentat de d. dr. Grigoriu, medic primar al județului, s'au înregistrat în județ până la ultima ședință a consiliului de higienă, următoarele cazuri de boli contagioase.

70 cazuri de tusă convulsivă în 5 comuni; 2 de Pustula maligna, în 2 comuni; 3 cazuri de febră tifoidă și 4 de scarlatină.

Toți bolnavii au fost izolați, iar măsurile sanitare au fost îndeplinite cu rigurositate.

x Administrația Comunală a hotărât în principiu reducerea prețului pâinei negre la 4 lei chilogramul.

Un primar condamnat

Botoșani.—A um vre-o două luni a fost arestat și depus la arestul preventiv primarul comunei Bălușeni Voicu Văscuță pentru faptul de luare de mită și altele.

Tribunalul l-a judecat eri găsindu-l vinovat la condamnat la doi ani închisoare.

A asistat o lume imensă urmarind îndeaproape acest proces fiindcă Văscuță este bine cunoscut în tot județul.

L Adler

— Aflăm că d. d-r Bruno Fingerhut, specializat în genito-urinare la Berlin, s'a întors în localitate, unde va deschide în curând un cabinet medical, str. Alexandri No. 1.

Starea d-lui Rosenthal

Complicațiile nu sînt excluse — Bolnavul poate să sufere consecințe toată viața

București. — Ieri am ținut consult la patul d-lui Rosenthal, medicii Obreja, Djuvara, Pitulescu, docent Goldstein, asistent Olaru, Cristide, Veisseerg, Rosenthal și Graur.

Medicii au căutat să afle cauza urcarei temperaturei.

D. dr. Djuvara a aplicat un nou pansament pe rană și a constatat formarea unui nou hematom.

Intrebați pe ziariști, d-nii dr. Obreja și Djuvara au declarat ca plaga externa se poate vindeca până într'o luna, dar asupra leziunei interne nu se poate preciza nimic. Rămâne de văzut dacă nu se va produce o infecțiune internă sau vre-o complicație la meninge.

Nu se poate prevedea cînd rânitul va căpăta uzul normal al vorbirei. El progresează în această privință, dar e posibil să rămâe cu un defect al graiului.

Astăzi va avea loc un nou consult medical.

Tratativele Ungariei

— cu mica Antantă.

Budapesta, 18.— (Telegrama particulară) Azi după amiază, a avut loc un consiliu sub președenția ministrului de externe, cu participarea miniștrilor de interne, justiție, comerț și finanțe; consiliul a discutat asupra bazelor viitoarelor negocieri cu Cehoslovacia, România și Jugoslavia, fixând principiile fundamentale a acestor negocieri.

Tratativele care au început anul trecut la Praga, vor fi reluate la Budapesta, la 23 Octombrie.

Dieta polonă

votează încrederea în guvern

Varșovia.—18 (Rador). — In urma discursului președintelui consiliului de miniștri, dieta poloneză a votat încredere guvernului, cu 208 voturi contra 19.

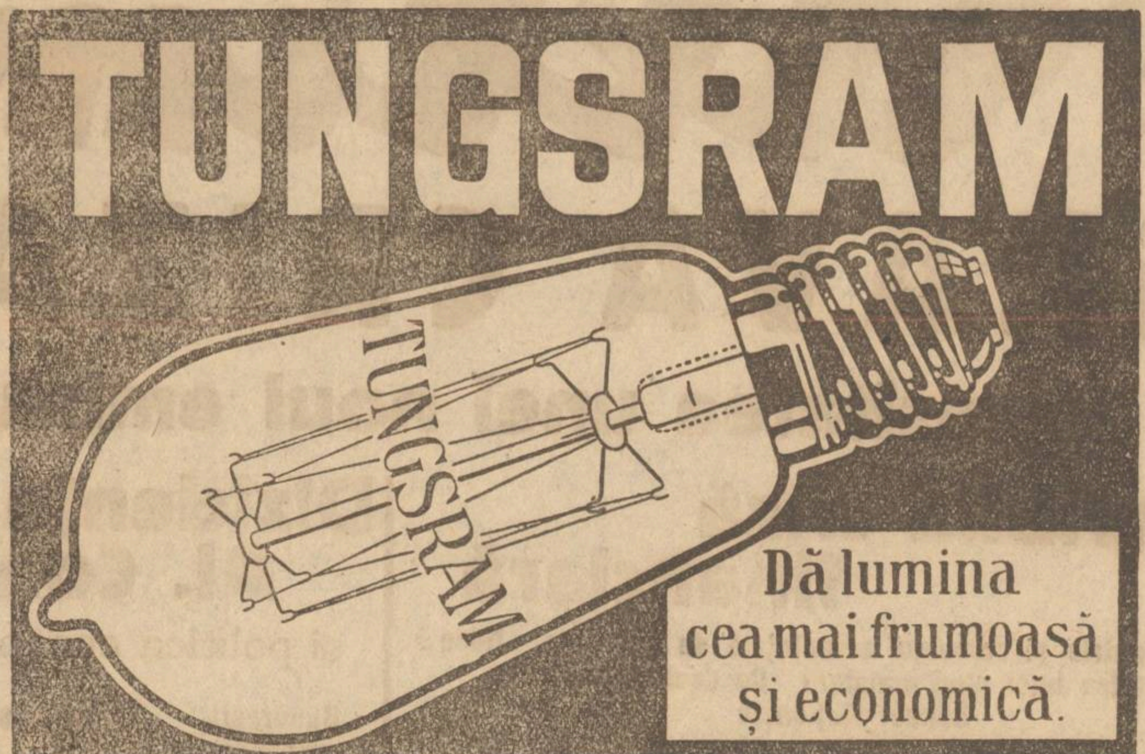

MICA PUBLICITATE

Pierdut biletul de complectare eliberat de Reg. 13 Inf., actul de naționalitate, certificatul de bună purtare eliberat de comuna Sculeni și actul de naștere, certificatul de 3 clase gimnaziul Ștefan cel Mare 917.

Le declar nule și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

OCHEANA CEZAR
Comuna Sculeni

Licențiat în Litere prepara curs secundar

A se adresa d lui Alex. Voiculescu str. Cuza Vodă No. 77.

Cameră mobilată cu intrare separata, poate fi într'un cartier mai retras, se cauta A se adresa la ziar sub I.

Cârciumă liberă imediat se preda. De vânzare imobilul din Str. Tatarași No. 5 compus din 6 camere, un antret, cerdac, pivnița bună uscată, în curte două camere de locuit, una gheretă tencuită în rând cu cârciuma, magazii și curte mare, teren circa 700 metri pătrați, are lumină, apă și tramvai în fața casei, cu prețul de Lei 300 000. se fac înlesniri de plata, a se adresa la D-nul Mayer Calmanovici Str. I.C. Brătianu No. 91.

Avizez pe onor. mei clienți ca am mutat atelierul meu de plăpumărie din Mahalaua Frumoasa în mahalaua Iarmaroc No. 30, unde voi primi comenzile de plăpumi și le voi executa cu aceiași îngrijire ca și până acum. Avizat printr'o c. p. vin la domiciliu pentru a primi ori-ce comenzi.

IOAN CHIRILA plăpumar
Mahalaua Iarmaroc 30.

De vânzare Casă 5 camere, bucătărie, pivniță și șură Str. Muzelor No. 7, la proprietar în curte, intre orele 2—4 p. m.

500.000 lei se caută, cu ipoteca moșie, 265 ha. Se poate și arenda.

Doritorii se vor adresa stradela Banu Coafor de dame Wilhelmina.

Cumpăr de ocazie arme, revolvere și orice fel de munițiuni de vânătoare.

Adresați magazinul B. Duminicatu, piața sf. Spiridon 12

Caută post Absolvent al Școalei Comerciale Superioare c. s., cu practică de 4 ani. Cunoaște bine: contabilitatea, corespondența Română, dactilografia și orice lucrări de birou.

Adresa. Ioseph Copolovici str. C. Negri No. 16

Teren de construit, 300 m. p. în Iași, str. General Berthelot 4, fațada 10 metri, se vinde. A se adresa d-lui Marcel Thierer Banca Moldova, Galați.

PUBLICAȚIE

Se aduce la cunoștința generala că în ziua de Joi 25 Octombrie curent, se va vinde prin licitație publică la orele 10,30, diferite materiale vechi aflate în depozit la magazia de materiale a Serviciului de Economat din gara Iași, împărțite în trei loturi și cari se pot vedea în orice zi de lucru intre orele 8—12 și 15—18.

Taxa de înregistrare de 5 % și 1% cifra de afaceri, privește pe adjudecatari.

Drept garanție provizorie se va depune 50% din valoarea loturilor adjudecate.

DIRECȚIUNEA II REGIONALA
C. F. R. IAȘI No. 57179

Elevă în Farmacie. — La Farmacia Dr. Ratianu este loc vacant pentru eleva în Farmacie. Se cere bacalaureat.

Mulțumiri

Urmând ca în cursul săptămânei viitoare să părăsesc definitiv Iașul, *mulțumesc din suflet acelora cari m'au înțeles și mi-au dat concursul.* **„Je sais tout"**

Alexandru Ionescu
Prezicator Zodier Carturar
Iași str. I. C. Brătianu 197
Orele de consult dela 9 dim. până la 7 seara.
P. S. Până Luni mai stau în Iași

MULȚUMIRE PUBLICĂ

Aduc pe această cale viile mele mulțumiri D-lui Prof. Dr Hortolomei și D-lui Dr. Ochs cari m'au operat de colica aza biliară (piatră la ficat) scoțându-mi 3 pietre mari. Mă simt complect vindecată și le voi rămâne veșnic recunoscatoare.

Deasemenea mulțumesc întregului personal al Spitalului Israelit care m'a îngrijit cu multa bunăvoință.

BETTY GOLDEN, Vaslui

Aviz

D. Dimitrie Moldovanu ne mai făcând parte din personalul Soc. Anonime pentru editură și tipografie «Viața Românească», nu mai are dreptul de a lua comenzi, de a încasa, sau a trata ceva în numele acestei societăți.

Direcțiunea

D-tor L. HEITEL
MAMOȘ
de la clinicile din **Berlin Viena Frankfurt**
Boli de Femei și Nașteri
instalațiune specială pentru
Băi Electrice
[Str.] Sărăcescu 2
(alaturi de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

CEREȚI BECURI

MIGRENE
NEVRALGII
TESTA ALUNGĂ
De avut în Farmacii și Droguerii

Ultima oră

GRAVA CRIZA ECONOMICA

Necesitatea unei noui emisiuni.-- Criza şi Banca Naţională

Teribila criză financiară

— Industria şi comerţul ameninţate de dezastru. Necesitatea unei noui emisiuni Ce declară guvernul Băncei Naţionale

Bucureşti. Din pricina crizei de numerar, comerţul şi industria trec prin clipe deosebit de grele.

Cercurile financiare autorizate consideră indispensabilă o nouă emisiune fiduciară.

Conducătorii marilor bănci se arată gata a diepune orice fel de garanţii ca acoperire a unei noi emisiuni. Căci altfel mergem la o prăbuşire a economiei naţionale.

*

Se vorbise că Statul şi Banca Naţională ar fi de acord pe de o parte să recurgă la o emisiune deghizată, iar pe de altă parte, să pue în circulaţie o cantitate de moneda proventă din plata expropierei, cât şi din cumpărăturile de lei de pe pieţele straine.

Versiunea aceasta a produs impresie în cercurile financiare.

*

Printr'un interview acordat ziarului «Dimineaţa», d. Oromolu, guvernatorul Băncei Naţionale dezminte că banca ar fi pregătit să facă o nouă emisiune în cursul acestei luni.

Banca Naţională a dat şi continuă a da numerar pe piaţa în limita necesităţilor stricte, şi cînd crede că nu poate proceda altfel fără însă a fixa un quantum al emisiunei. De fapt, s'a produs o inflaţiune, căci în ultimii doi ani emisiunea fiduciară a sporit cu 4 miliarde lei. Mai mult, nu se poate cere Băncei Naţionale.

D. Oromolu recunoaşte că criza este teribilă şi că în Oltenia, depildă, se vinde vagonul de grîu cu 32,000 lei în loc de 45,000 cît este preţul maximal. Dar este o greşeală ca cineva să creadă că numai printr'o nouă emisiune s'ar putea ameliora criza.

Soluţia trebue s'o dea Statul şi nu Banca Naţională. D. Oromolu se crede în măsură a şti că în curînd se vor lua cîteva măsuri, de către Stat, menite a ameliora situaţia.

Criza germană

Conflict între Prusia şi Saxonia

— Grave ameninţă reciproce —

Berlin.—După ştirile date de ziare, comandantul militar a pus toată poliţia şi jandarmeriea saxonă sub ordinele Comandantului de district. Nesupuşii vor fi concediaţi.

*

Se anunţă din Drezda: partidul socialist a cerut guvernului Reichului să înceteze starea de asediu impusă împotriva constituţiei în Saxa.

Comuniştii au declarat că guvernul Reichului n'are puterea executivă în Saxa. Preşedintele consiliului Zeigner a vrut să liniştească diferitele partide dar a declarat şi el că guvernul saxon nu recunoaşte superioritatea guvernului Reuchului. Drezda va înfrunta Berlinul.

La rândul său, guvernul din Berlin a declarat că va face să fie respectate dispoziţiile Reichului asupra suveranităţei. El va avea destulă putere pentru a restabili statul constituţional.

*

Berlin 18 (Rador).—Propunerea partidului naţional german din dieta saxsonă de a se vota un vot de neincredere guvernului Zeigner a foat respinsă cu 48 de voturi ale partidelor din stânga incontra 45 de voturi ale partidelor burgheze.

*

In şedinţa Dietei saxone a produs consternare declaraţia unui deputat comunist, că nouii miniştri comunişti nu vor depune obişnuitul jurămînt.

Ziarele din dreapta relevă că şeful partidului comunist, numit secretar de stat, a fost osîndit în anul 1921, la 5 ani închisoare pentru tradare şi provocare de incendiu, dar că a fost apoi amnestiat.

Agresiune la Galaţi

— Un individ maltratează grav pa cumnatul său —

Galaţi. — Aseară la ora 10 o gravă agresiune s'a săvârşit asupra comerciantului Eugen Anastasiu din str. Temişoara.

Pe când comerciantul închidea prăvălia, a fost invitat de un băeţaş să vie la soţia sa—cu care se afla în divors—pentru a aranja unele chestiuni.

Anastasiu s'a dus, dar pe când se afla în discuţie cu nevasta sa, a apărut fratele acesteia, un anume Dimitriu, care l-a lovit cu un ciomag în cap.

Anastasiu a căzut în nesimţire şi a fost transportat în grabă la spital.

Agresorul a fost arestat.

Chestiunea Fiume

Budapesta 18. — (Telegramă particulară) Nunţiul papal desminte ştirea după care ar fi avut întrevederi cu deputatul Friedrich şi cu alţi politicieni. pentru a discuta cu ei asupra chestiunei Fiume.

Nunţiul afirmă că nici nu cunoaşte personal pe Friedrich.

Dizidenţa d-lui Al. Constantinescu

şî politica economică a guvernului

Bucureşti. — **Se cunoaşte dezminţirea dată de d. Al. Constantinescu cum că ar exista divergenţe de păreri între d sa şi politica vintistă.**

In această chestiune, se asigură din izvor competent că, în realitate, d Constantinescu a ridicat chestiunea ruinei care vine de pe urma politicei vintiliste; că între d-nii Constanţinescu şi Ionel Bratianu ar fi urmat tratative pe această chestiune; că primul ministru *s'ar fi angajat la unele modificări ale politicei economice,* **dar că în schimb d Constantinescu s'a obligat să se resemneze în privinţa crizei politice şi a primit să dea cunoscuta dezmiţire.**

In ce priveşte criza politică, d. Bratianu a terminat consultaţiunele şi aseară a plecat la Florica unde va lua dispoziţiile definitive asupra remanierei.

Dar înfăptuirea remanierei nu se va putea produce înainte de Mercuri.

Ravagiile alcoolismului în Ardeal

Alarma autorităţilor — Măsurile de combatere — Restricţii la comerţul spirtuoaselor —

Bucureşti. — Alcoolismul face în Ardeal ravagii înspaimântătoare,

După statistici oficiale, în Bihor mor 50 la sută din copiii nou născuţi, din pricina degenerării părinţilor. In Secuime, crimele au crescut în mod îngrijorător. In judeţul Solnoc-Dobica populaţia este în descreştere.

*

Autorităţile ardeleneşti au luat o serie de măsuri pentru combaterea alcoolismului.

La Cluj au fost închise ieri 45 cârciume.

In Secuime, în jud Braşov, Turda—Arieş, Solnoc-Dobîca, s'a ordonat ca toate cîrciumele să fie închise regulat de Sâmbătă până Luni dimineaţă.

Deasemenea, s'au corstituit comitete particulare pentru combaterea alcoolismului prin broşuri şi conferinţe.

O agresiune sălbatecă

la palatul de justiţie

Astăzi la ora 12 jum. un doma Frunzetti fost cumnat cu avocatul Victor Climescu, întalnindu-l pe aceasta din urmă în strada în faţa Tribunalului—l'a lovit cu pumnii în faţă, trântindu-l jos pe trotoar şi apoi călcându-l cu picioarele.

Avocatul Climescu a fost ridicat însângerat de pe jos—de către publicul ce se adunase în grabă — a fost dus la farmacie spre a fi pansat, iar tânarul Frunzetti a plecat înainte de a se fi lămurit lucrurile.

Dictaturele italo-spaniole

Madrid.— Primoderivera, şeful guvernului spaniol va avea o întrevedere cu Mussolini la 28 Noembrie.

Libertatea exportului

Bucureşti.— Comisiunea de import-export, de pe lîngă ministerul de industriei şi comert, a discutat ieri chestiunea suspendărei oricărui fel de permis de export, cu excepţie pentru grâu, produse petrolifere, aur şi alte articole a căror producţie este deocamdată insuficientă.

Este probabil că zilele acestea ministrul comerţului va da punere în libertatea generală a exportului — cu restricţiunile invitabile prevăzute mai sus şi bine înţeles, cu perceperea cuvenitelor taxe.

Incetarea grevei

la Opera din Cluj

Bucureşti. — Greva artiştilor de la Opera română din Cluj, a luat sfârşit ieri.

Primăria oraşului a plătit prima rată de 600,000 lei.

Falş cu paşapoartele

Bucureşti. — Siguranţa din Cluj a descoperit o nouă tranda cu paşapoartele de emigrare în America.

A fost arestat individul Klein Isac asupra căruia s'au găsit 4 paşapoarte falşificate, precum şi un număr de clişee şi stampile.

REGIA MONOPOL. STATULUI
Direcţiunea Regionala Iaşi

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 29 Octombrie a. c. orele 10 dimineaţa, se va ţine la Direcţiunea din strada Coroi No. 2 licitaţie publică, în conformitate cu prevederile art. 72 83 din legea asupra contabilităţei publice, pentru procurarea registrelor şi imprimatelor necesare în anul financiar 1924.

Ofertele vor trebui să fie închise şi însoţite de o garanţie provizorie de 5o/o din costul total al imprimatelor, care se va depune în numerar sau efecte de ale Statului.

Pentru studierea modelelor cunoaşterea condiţiunilor de admitere şi efectuare, precum şi orice alte informaţiuni, doritorii se pot adresa zilnic între orele 9 12 a. m. la serviciul contabilităţei din acelaş local. No, 16569

Cumpărăm Brilliante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria Fraţii TISCHLER
IAŞI — str. Gh. Mărzescu 36 etaj — IAŞI

La Magazinul „AURORA"
MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII
Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerţ
Au sosit în vederea sezonului de toamnă, şi iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, plus brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul journal: Preţuri foarte convenabile.
Notaţi bine firma „LA AURORA"

„BUWAG"
CERNĂUŢI — STR. DR. ROTT No. 6 şi 7 — CERNĂUŢI
oferă onoratului public mobilă de provenienţă vieneză, executare solidă şi exactă ca: *dormitoare, sufragerii, saloane şi aranjamente complecte pentru birouri, stilurile cele mai moderne, în condiţiunile cele mai avantajoase.*

LA ADMINISTRAŢIA
Fermei BADAREU
SE POATE GASI
Must foarte dulce cu 80 lei decalitr.

Magazinul de Muzică
„Fulgerul"
Iaşi, str. Cuza-Vodă 17
(vis-a-vis de Golia)
A primit mari transporturi de mărfuri şi anume:
Viori cutii, arcuşe strune, şi toate accesoriile
Mandoline, italiene
Chitări cu 6 şi 7 strune
Instrumente de alamă diferite
Instrumente de suflat, gramafoane şi plăci
Armonice italiene
Deasemenea este bine asortat cu toate articolele de vânătoare ca:
Tuburi, alice, capse, bure, etc.
Depozit permanent de accesorii, şi piese de schimb pentru **Maşini de cusut şi biciclete**
Cauciuc, osii, arcuri, postav covoare pentru trăsuri
Becuri şi baterii pentru lampi de buzunar
Depozitul renumitelor becuri electrice „OSRAM"
Vindem cu preţurile fabricei.

SEZON
PENTRU
SOBE TERACOTE
Comandaţi-le din timd spre a se obţine reduceri la firma **I. ZLATOVICI**
Iaşi Str. Sărărie 12 Bis

ANUL AL XIX No. 4918

2 LEI NUMARUL

LUNI 22 OCTOMBRIE 1923

Biblioteca Universității Loco

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

Remanierea

Gazetele publică, aproape zilnic, buletine asupra remanierii. Criza pare a fi în faza ultimă. Peste câteva zile vom afla, poate, desnodământul.

Dacă crizele ar izbucni la noi în parlament, şi s'ar rezolva prin parlament, — lucrurile ar fi mult mai simple. Un deputat ar face o interpelare, ministrul visat ar răspunde—şi majoritatea s'ar pronunţa. Precis, rapid, făţiş..

La noi însă situaţia-i cu totul alta. Aci trebile publice merg bine sau prost, dar în ştirea lor.., când deodată bate telegraful: criză, remaniere, etc... Crizele româneşti se produc între culise şi tot acolo se rezolvă. De-aceia sarcina reporterului politic este foarte dificilă, meseria aceasta transformându-l într'un abil detectiv, care lucrează mai mult cu logica, decât cu realitatea.

Culisele nu oferă nimic pozitiv. O înfiorare a unui alcov... şi cutare ministeriabil devine peste noapte ministru — deşi în ajun toate şansele căzeau asupra unui altuia: om de ispravă, becher însă ..

Ziarele nu pot da decât situaţia ultimelor 24 de ore, pline de activitate intensă dela cel dintâiu ceas până la cel din urmă. Mai mult decât atât nu poate face nimeni, în nici o materie, ca în cea politică, nu-i mai potrivită vorba: la nuit porte conseil... De-aceia prevederile, în domeniul capriciilor, riscă adesea să nu se realizeze: fiindcă de multe ori, nu raţiunea aranjază chestiile de acest ordin.

D. Brătianu a obţinut un vot de încredere al majorităţilor, — totuşi premierul, pentru a nu-şi lua toată răspunderea situaţiei, îi consultă pe fruntaşii guvernamentali. D-sa vrea, cu alte cuvinte, ca remanierea s'o facă singur, dar răspunderea s'o împartă cu alţii..

Un ziar totdeauna bine informat politiceşte, spune că sunt în luptă două principii: atot puternicia şefului şi voinţa majorităţii parlamentare. Victoria nu se ştie de partea cui va fi, —deşi unele indicaţii sunt: majorităţile au încredere în şef. ..

Dacă învinge a doua ipoteză, d. Văitoianu — detestat de majorităţi—va fi „debarcat" şi d. Mârzescu îi va lua locul.

Dacă învinge însă prima ipoteză... nimeni nu ştie cum se va rezolva atunci criza: d. Brătianu ar putea să-şi aleagă miniştri chiar dintre vechilii dela Florica.

Cu prilejul discuţiilor în jurul remanierii, am aflat un fapt important: majorităţile totdeauna au fost împotriva d-lui general Văitoianu. Dar d. Brătianu nu s'a conformat voinţii parlamentare. Astfel marele vinovat al dezordinelor din ultimul timp este d. Brătianu, care—împotriva parlamentului, deci a ţării (primul-ministru nu poate contesta acest lucru) — l-a menţinut pe d. general Văitoianu la Ministerul de Interne.

Numai când situaţia a devenit catastrofală, d. Brătianu s'a hotărât să-l arunce peste bord.

Majorităţile dăunăzi au procedat foarte bine dând depline puteri primului-ministru în chestia remanierii. Astfel prestigiul majoritar este salvat. Aceasta era de altfel nu numai calea cea mai [illegible] nu, în orice caz, nu s'ar fi uitat la avizul majorităţii.

Astfel stând lucrurile n'avem nimic de făcut decât să aşteptăm desfăşurarea evenimentelor...

M. S.

Actualităţi din afară

Un gest al lui Mussolini —Fiind invitat la serbările celei a 35-a aniversări a unei cooperative de locuinţe, care va avea loc la 28 Octombrie la Milano, d. Mussolini a refuzat a participa la banchetul organizat cu această ocazie.

Totuşi, premierul italian, ţinând să arăte simpatia sa faţă de această instituţie, a anunţat că va da concursul său la ceremonie, construind cu mâinile lui, un metru cub de zid în lemn.

D. Mussolini vrând să arăte că-şi aminteşte că a fost dulgher în viaţa lui sbuciumată, a refuzat să se slujească de sculele de argint care se întrebuinţează în asemenea ocaziuni, şi a cerut să i se pue la dispoziţie adevăratele instrumente ale meşteşugului.

De ce se mai face?

E vorba tot de remaniere, — această adevărată poveste cu cocoşul roşu.

Ziarele afirmaseră că remanierea s'a impus din pricina „conflictului de idei" izbucnit în partidul liberal, pe chestia politicei economico-financiare a d-lui Vintilă Brătianu.

Iată însă că d. Constantinescu declară că nu există şi n'a existat nici odată pomenita divergenţă în sânul cabinetului.

Atunci de ce se face remanierea?

Am putea crede că primul ministru s'a convins că a colaborat doi ani cu unii miniştri incapabili la departamentele lor. Este însă sigur că d. Brătianu nu va recurge la această explicaţie.

El bine; atunci de ce se face remanierea?

Na mai rămâne decât explicaţia certurilor personale şi a veleităţilor din partid.

Iată dar cu ce se ocupă un partid de la cârmă, când ţara se prăpădeşte în cele mai cumplite nevoi!

D. Cuza pierde terenul?

— Cazul recomandărei d-lui Eug. Herovanu. —

Consiliul facultăţei de drept unit cu Senatul universitar a recomandat în baza art. 81, pe d. Eugen Herovanu ca profesor de procedură civilă.

Această recomandare s'a făcut împotriva voinţei tenace a d-lui A. C Cuza care, după un lung şir de an, suferă primul eşec carilor de la facultatea juridică luate în antrepriză de d-sa.

Nu mai puţin însă e de relevat în o t a politică a a c e s t e i recomandări. D. Cuza a rămas absolut singur. L-a părăsit şi d. Tafrali. Iar d. Pella a ţinut să nu asiste la şedinţă.

Dar atât d. Pella cât şi d. Tafrali sînt membri în partidul liberal din care şi d. Eugen Herovanu face parte. Acestei coincidenţe i se poate atribui faptul că d. Cuza a fost părăsit chiar de tovarăşii cei mai credincioşi, rămânând dela sine înţeles că de data a ceasta d. Angheleseu n'a putut înscena vre-o manevră p e n t r u satisfacerea d lui Cuza, intimul său a mic, de oarece era vorba de recomandarea unei personalităţi din acelaşi partid politic cu ministrul instrucţiei.

Probabil că fără această coincidenţă, d Cuza n'ar fi suferit un eşec aşa de lesne.

Prin urmare, oamenii civilizaţi şi bine intenţionaţi încă nu pot avea motiv de mulţumire.

Partidele şi Noua Constituţie

— Declaraţiile d-lor Maniu şi general Averescu. — Cum îşi apără guvernul noua Constituţie. — Echivocul partidului liberal. —

D-nii Iuliu Maniu şi general Averescu — în calitate de şefi ai unor partide de guvernământ — şi-au reînoit declaraţiunile, acum în plină criză politică, privitor la atitudinea lor faţă de noua Constituţie liberală.

D. general Averescu a declarat la congresul din Chişinău că, deşi noua Constituţie este întocmită prin procedee ilegale, o va respecta, de oarece ea a fost sancţionată de Rege.

D. Maniu, dimpotrivă, a afirmat la o întrunire publică că nu va respecta Constituţia, pentru că este ilegală.

*

Ziarul oficios al guvernului, discutând aceste declaraţiuni, e plin de gratitudine pentru d. general Averescu pe care-l unge ca succesor eventual la putere, prin calificarea de „om cu răspundere în această ţară".

Gratitudinea „Viitorului" este explicabilă. Mai întâi este o chestiune de amor propriu pentru liberali ca noua Constituţie—pe care ei o revendică ca pe un mare titlu de glorie —să fie recunoscută şi păstrată de orice guvern viitor. In al doilea rând, dăinuirea noui Constituţii este un fapt strâns legat de interesele specifice reacţionare ale partidului liberal, cel mai reacţionar partid

Dacă liberalii îşi arată gratitudinea pentru averesca i, în schimb contestă partidului naţional orice viitor politic; şi aceasta, numai din pricina Constituţiei cu buluc.

Nu mai poate guverna ţara un partid care declară că nu va recunoaşte Constituţia — zice „Viitorul"—, de oarece *Regele a sancţionat-o şi a jurat* pe Constituţia aceasta.

*

Dacă teoria „Viitorului" ar fi adevărată, s'ar impune unele lămuriri privitoare la atitudini din trecutul apropiat.

Depildă:

Cum a putut liberalii să anuleze întreaga legislatură din 1918, odată ce parlamentul acela **a fost convocat de Rege,** *a fost deschis* **prin mesaj regal,** *şi a înfăptuit legi pe care* **Regele le a sancţionat?!**

Şi deasemenea, cum au convocat liberalii Constituanta din 1922, fără a recurge la procedeele imperative ale vechei Constituţii, şi deci **nerespectând** *vechea Constituţie* **pe care jurase Regele?!**

Dacă „Viitorul" va lămuri aceste chestiuni, va căpăta autoritatea să critice atitudinea negativă a partidului naţional faţă de Constituţia ilegală şi reacţionară a Brătienilor...

INSEMNARI

Urmaşii Romei

In cele ce urmează vom dovedi încă odată, cu ajutorul citaţiilor şi a textelor, că suntem urmaşii autentici ai Romei, moştenitori direcţi atât a vitejiei cât şi a moravurilor publice. In adevăr, iată ce scrie Petronius în romanul său „Satyricon" (ed. Cult. Naţională, pp. 38-30) scris pe vremea împăratului Nerone:

„De un an tot flămânzim Să-i ia naiba pe edilii care-şi fac trebile cu brutarii: „Ai grijă de mine şi voi avea şi eu de tine!" Iar poporul de jos, sufere, căci pentru cei sătui e totdeauna Crăciun. O, dacă am avea încă pe paraleii aceia pe cari i-am găsit noi, la venirea mea din Asia! Atunci era de trăit! Dacă făina ar fi fost proastă, mi-ţi lua la palme pe caricaturile astea de vedeau pe dracu unde şade. Mi-aduc aminte de unul Safinius... Era un chipăruş, nu un om... In sfatul orăşenesc, cum mi ţi-i mai pisa pe fiecare în parte!.. Pe vremea aceia grâul se da pe nimic: pânea ce-ai fi cumpărat-o cu un ban, n'ar fi putut s'o mănânce doi oameni. Acum sa nu-i mare nici cât un ochi de bou. Vai, vai, din ce în ce mai rău! Oraşul nostru dă îndărăt ca coada unui viţel. Dacă avem un edil ce nu preţuieşte nici cât trei smochine şi care preferă mai bine să vâre un ban la buzunar, decât ca noi să putem trăi! Aşa că stă bucuros acasă şi primeşte mai mulţi bani, decât i-a rămas cuiva avere. Ştiu pe unul care i-a dat o mie de dinari de aur.

De-am fi noi oameni tari de colţ, nu i-ar merge aşa de bine. Acum orăşenii noştri sunt lei acasă la ei, iar când ies afară devin vulpi".

Ce mai vreţi? Parcă se plânge un cetăţean amărât din România Mare, într'o gazetă de opoziţie.

I.

A se ceti ULTIMA ORA

FAUNA CADAVRELOR

Medicina legală şi entomologie

Câteva lucrări asupra insectelor depe cadavre.— Ce se cere pentru a determina vechimea cadavrului. — Cazul d rului Bergeret D'Arbois.

de dr. *Virgil Nitzulescu*

Intr'un raport presentat Academiei Române la 23 Mai 1922 şi apărut de curând în analele Academiei, memoriile secţiunei ştiinţifice (tip Cultura naţională, Buc. 1923) D. prof. N. Leon a indicat insectele cele mai frecvente depe cadavrele de la noi din ţară împreună cu noţiuni sumare asupra biologiei lor. Din studiul d-sale sunt luate şi datele din articolul de ieri relativ la perioadele descompunerei cadavrelor. Acel care ţine să se intereseze mai de aproape de această chestiune va găsi amănunte în lucrarea indicată precum şi în lucrarea mai întinsă — ilustrată cu numeroase figuri a lui P. Megnin: La faune des cadavres (ocl. Léauté, G. Masson-Gauthier Villars Paris). Dar detaliii de această natură nu pot interesa decât pe specialişti. Pentru marea masă ottitoare e destjuns noţiunea că se poate oarecum descifra — ca să zicem aşa — vârsta unui cadavru gratia faunei de insecte. Schiller-Die Kraniche des Ibicus-niste cocoare au putut denunţa pe omorâtorii marelui muzicant, cu atât mai de mirare ar părea şi totuşi e cu atut mai adevărat că nişte insecte pot prin mărturia muţă a prezenţei lor să dea indicaţii preţioase medico legale.

Pentru aceasta se cere însă un lucru. Acel care face determinarea să posede noţiuni solide şi exacte asupra insectelor de care e vorba. Altminteri poate cădea în erori cu atât mai regretabile cu cât în esafodarea lor au fost folosite mijloace şi metode mai ştiinţifice. Studiul faunei cadavrelor poate fi socotit ca o armă cu două tăişuri. Exemplul clasic în dovedirea celor de mai sus e însuşi cazul primului medic care a făcut uz de această metodă — a iniţiatorului însuşi a aplicărei entomologiei în studiul medicinei legale — doctorului Bergeret D'Arbois.

In scurt cazul lui e următorul:

La 1850 un lucrător făcând nişte reparaţii, a găsit înfundat în coşul unei sobe cadavrul unui prunc mumificat din cauza mediului cald şi uscat în care era pus. Justiţia avea

continuare în pagina II

INVĂŢĂTORUL

Rolul lui social şi naţional.—Ingratitudinea Statului faţă de învăţători.—Salar de foamete.

de **V. MIHAILESCU**, învăţător

Invăţătorul este fiinţa motrice, care cimentează baza unei naţiuni. Acest factor micşorează numărul analfabeţilor, face educaţia naţiunei, deschide ochii minţei individului pentru respectul legilor, supunere la autorităţi, respectarea şi executarea jurământului de credinţă dat Capului Statului. Invăţătorul e primul care clădeşte temelia de mâine a individului. El e primul lucrător al materialului brut pe care l modelează, ca în urmă să vină ceilalţi maiştri (modelaţi tot de el şi fără care n'ar fi putut exista) să ştufuiască, să ritoşeze, să rotunzească obiectul (individul) creat în prima perioadă a existenţei lui (copilăria).

Va să zică acest maistru salahor este condamnat să muncească din răsputeri în ogorul înţelenit, plini de mărăcini, fără îngrăşăminte, fără nici un alt ajutor şi aproape fără instrumente agricole, dat uitării şi fără a fi cercetat dacă posedă mijloacele materiale pentru cultura ogorului şi a *lui*, ca individ.

Dacă aceasta este situaţiunea acestui *muncitor* căruia i se porunceşte să lucreze, nu cum vrea şi cât vrea, ci să lucreze dacă se poate atât ziua cât şi noaptea fără întrerupere, fără repaus şi în diferite direcţiuni ca: agricultură simplă, pomicultură, viticultură, sericicultură, horticultură, silvicultură, etc,, pentru ca *stăpânul fermei* la care este angajat acest maistru-salahor, nu avizează la mijloace umanitare, nu ca să-i plătească valoarea absolută a muncii ce o depune în fermă, ci macar să-i procure strictul necesar vieţii?

Cui se datoreşte poziţia socială la care a ajuns stăpânul Fermei?

Nu e uman şi nici moral a da uitării pe aproapele care ţi-a făcut drumul posibil spre rangul social ce-l ocupi.

Oricum ar putea un copil să se desvolte, dacă de la naştere ar fi lipsit de îngrijirile materne?

Oare capul de familie nu e obligat să dea aceiaşi îngrijire tuturor membrilor ce o compun?

Dacă cercetăm puţin, prezentul, vedem că tocmai în acest mare pacat cade Capul familiei. Să mă explic: *Acest Părinte* are trei copii. Cel mai mare răspunde la numele de *Universitar*, mijlociul la numele de *Secundar*, iar mezinul la numele de *Primar*. Copiii cei mai mari deşi s'au emancipat, tot mai avertizează din timp în timp pe tatăl lor, că li se mai cuvine ceva din averea părintească şi ca atare să li se servească cele cuvenite.

Tatăl, fie din dragostea către ei, fie din nevoia ce o are de aceşti copii spre a-l ajuta din cauza vrâstei înaintate — nu stă mult pe gânduri şi le satisface cererea; iar cel mic când are şi dânsul de satisfăcut vr'o dorinţă şi cu tot respectul se adresează tatălui său, rugându-l să o îndeplinească, tatăl cu degetul arătător îl ţine la distanţă!

Care să fie cauza? De sigur că nu-i emancipat.

Şi-apoi fiind cel mai mic — Tatăl — trebuie să-l ţină sub tutelă, ca nu cumva împlinindu-i, vr'o dorinţă, să-i vină în gând copilului svăpăiat să mai ceară una şi încă una... ba în cele din urmă prinzând slăbiciunea tatălui să nu-l mai asculte, emancipându-se cu de la sine putere.

Fiica tatălui este iluzorie, căci acest copil a dat în totd'auna dovezi de o cuminţenie extraordinară, de un devotament indescriptibil şi de o muncă fără preget.

Deci just este şi raţional din partea tatălui ca să-i satisfacă o dorinţă necesară. Să nu aştepte să fie întâmpinat cu cuvintele din *„Parabola Fiului risipitor"*. Or — Tatăl — respectă deviza: — *„Celui ce are i se va mai da, iar celui ce n'are şi ceea ce i se pare că are i se va lua"*.

*

Imi amintesc că prin Budgetul general al Statului din Aprilie — 31 Decembrie 1923 au fost prevăzut sporul, cunoscut de toţi, pentru scumpirea traiului. La acest spor trebuia să ia parte toţi funcţionarii statului fără deosebire — inclusiv şi *învăţătorul*. — Or la început s'au comportat diferite versiuni: ba clerul este exclus, ba membrii corpului didactic, ba inginerii statului, ba cei din C. F. R. ba la toată urma toţi funcţionarii au câştigat partida, afară de învăţător.

Copilului acestuia i s'a arătat cutia cu bomboane, însă i s'a recomandat să fie cuminte şi răbdător, căci i se va da bomboane cu începere din luna Septembrie şi până la 1 Ianuarie 1924 când votându-se noul budget al statului, îi se va da ca salar lunar de 2o de ori salarul din 1916.

Luna Septembrie a trecut — Şeful — prin cuvinte demne de încredere, a anunţat că sporul se va da cu începere din Octombrie 1923. In Octombrie a dat cărţile pe faţă anunţând că de spor vor beneficia numai cei cu gradaţia I şi II-a, iar cei cu a III şi IV-a având salar suficient, nu merită spor de scumpete.

Iată punctul culminant de

Continuare în pagina II

Instalaţiuni de:

Lumină Electrica
Motoare, telefoane
Sonerii etc.

2) SANITARE
Băi, tuşuri, Apă Closete,
Canalizare

3) Revizuiri, consultaţii supraveghieri

4) Proecte pentru construcţii de fabrici

5) Reparaţiuni de lumină apă

Pentru noapte personal disponibil

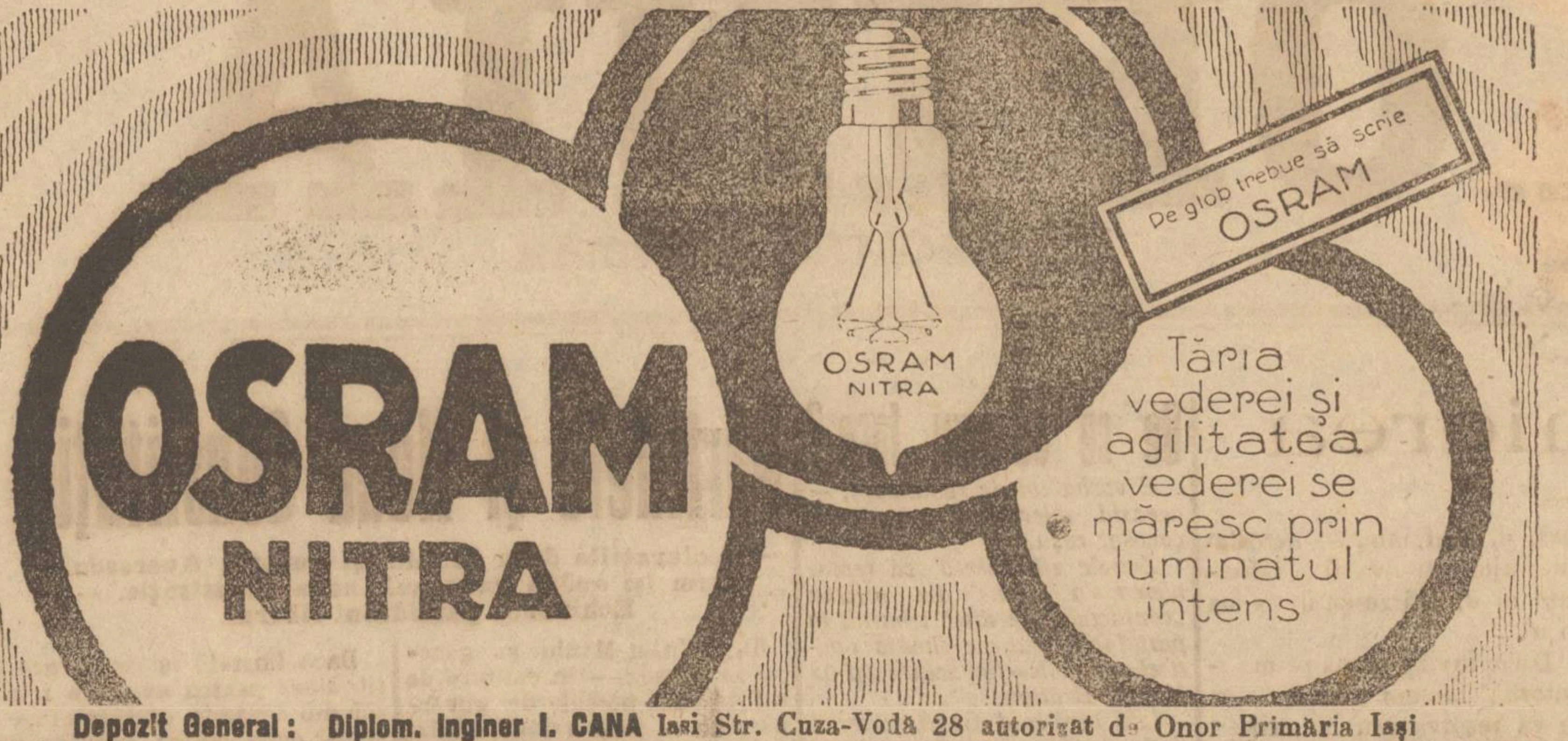

Depozit de :

Becuri „OSRAM"
diferite forme şi voltaje
Lămpi Lustre, de tiraj braţe de fier, lămpi de buzunar
BATERII
Aparate de călcat şi fiert electrice dif. voltaje.
MATERIALE şi sârmă electrică

Articole de sonerii
şi telefoane
Tablouri de marmoră cu ramele lor şi aparatele
Thermos de voiaj nichelate şi lăcuite diferite capacităţi

Depozit General: Diplom. Inginer I. CANA Iaşi Str. Cuza-Vodă 28 autorizat de Onor Primăria Iaşi

Cinema MODERN NUMAI 2 ZILE 2

Sâmbătă 20 şi Duminică 21 Octombrie la orele 2½, 5½ şi seara la 9½

Pe lângă seria 4-a ultima **Impăratul saracilor** *cu Krauss, Leon Mathol şi D-na Pina Reilly, se mai reprezintă DUPĂ CEREREA GENERALĂ, şi celebra operă*

ANA KARENINE *de Lew Tolstoy*

cu superba şi graţioasa LYA MARA. Programul complect cuprinde 18 acte şi reprezentaţiile încep exact la orele anunţate.

Vânzarea exclusivă pentru toată România

Societatea PENTAGON

— IAŞI Str. Stefan cel Mare 4 —

BUCUREŞTI
Str. Lipscani No. 4

CHIŞINAU
Str. Armenească 71

nevoe să ştie de când data moartea pruncului pentru a-şi putea fixa acuzaţiile de oarece în acea odae locuiseră patru chiriaşi dintre care trei închiriaseră casa după 1848 iar cel mai vechi înainte de această dată. Pe fiecare dintr'înşii, puteau cădea bănueli.

Bergeret D'Arbois culege de pe cadavru nimfe, larve şi imagini de muşte. El vrea ca pe baza lor să deducă data de care avea nevoe. Cum însă nu cunoştea decât foarte puţin ciclul de evoluţie al insectelor, îşi închipue că la muşte evoluţia trebue să se facă cu aceiaşi încetineală ca şi la fluturi (exemplu clasic al metamorfozei). Ori la fluturi ciclu de evoluţie e mult mai lung. Pe câtă vreme la muşte, într'o vară se pot succeda trei generaţii sau chiar mai mult, la fluturi în deobşte ciclu are nevoe de un an întreg. In concluziile sale, el aruncă moartea copilului mult mai îndărăt decât ar fi trebuit. Pe câtă vreme, după cum a stabilit P. Megnin mult mai târziu, moartea nu putea fi anterioară cu mai mult de zece luni la un ... vara lui 1849 ... când că bănuelile justiţiei nu trebue să se îndrepte spre cele trei familii ce s'au succedat în apartament după 1848 ci la cele din acea epocă.

E dureros de constatat că o aplicaţie aşa de frumoasă şi de fecundă a început prin o greşala aşa de mare. E cazul să spunem: Se fac ştiinţă, multe greşeli şi în numele tău! Dar precum se vede, greşala nu era a metodei, ci a aceluia care o aplica — a insuficienţei cunoştinţilor sale entomologice.

Studiul faunei cadavrelor este aşa dar o împletire de entomologie cu medicina legală. Medicina legală găseşte în entomologie un preţios concurs iar entomologia cea mai frumoasă din aplicaţiile ei căci nici una din aplicaţii nu poate fi mai frumoasă decât acea de a ajuta medicina legală, această artă care după cum a zis Adelon, are de obiect de a garanta şi viaţa şi onoarea cetăţenilor.

Dr. Virgil Nitzulescu
Asistent al lab. de parazitologie

— Aflăm că d. d-r Bruno Fingerhut, specializat în genito-urinare la Berlin, s'a întors în localitate, unde va deschide în curând un cabinet medical, str. Alexandri No. 1

„Opinia" în Ţară

PIATRA-NEAMŢ

Agitaţia fabricanţilor de cherestea.—Din cauza lipsei de vagoane din staţia noastră, Sindicatul Cherestegiilor, în întrunirea lor din ziua de 13 cor., sub preşedinţia d-lui G. V. Măcărescu, au decis închiderea fabricilor şi concedierea lucrătorilor, cu începere din ziua de 6 Noembrie. Procesul-verbal, s'a încheiat în trei exemplare, dintre care unul va fi înmânat d-lui director general al C. F. R., unul d-lui ministru al muncii şi ocrotirii sociale, iar unul, d-lui ministru al industriei şi comerţului.

Subvenţie.— Faţă de înfloritoarea activitate a societăţii femenine „Caritatea", d-nii D Leventis şi Isac Negru, au acordat acestei societăţi o subvenţie lunară de 500 lei, din venitul cinematografului „Regal". Iată, deci, o faptă frumoasă, demnă de imitat.

Inmormântarea lui Berll Krilov. Inmormântarea defunctului Berll Kriegler, care încetase din viaţa în ziua precedentă, la vârsta de 60 de ani. A luat parte un numeros public. Au rostit cuvântari: Rabinul Local, Marele Rabin din Buhuşi Darbarmdicher, d. I. Davidovici, d C. Weinberg, d. Barach Abramovici, care, prin cuvinte duioase, au arătat activitatea filantropică a decedatului. Defunctul, a fost dus în braţe, conform datinelor evreeşti, până la cimitir.

Emy

—

DOROHOIU

Festival— Cercul cultural al tineretului evreu a dat în seara zilei de 13 Oct. un festival artistic literar urmat de bal în sala cinema „Lux".

Pe lângă diferite producţii literare şi muzicale, cu concursul d-lor doctor Binder. Mangher, d-şoara Ety Segall, d. Dadi Polak studenţi etc, festivalul a avut o reuşită deplină.

Festivalul terminat, a urmat un frumos bal, între care remarc în asistenţă pe d-na şi d. dr. Binder, d-na şi d. avocat Jean Chises, d-na şi d. Avram Lerner, d-na şi d. avocat S. Zalman, etc.

D-nii avocaţi S. Zalţer, Iosef Cohn, Bubi Polak, Aronovici, Segall etc.

D-şoarele Leibovici, Malvine Segall, Ety Segall, Clara Cherbis, Saly Leivensohn, Nadler, etc. S'a petrecut de minune până în zorii zilei.

Teatrale.—Pentru ziua de 22 Oct. cor. este anunţată trupa Manolescu cu piese „Gândul" în sala teatrului „Unirea".

Lages

In jurul furturilor din gara Barboşi

— Eliberarea comerciantului. —

Dorohoi. — In legătură cu furturile săvârşite în gara Barbosi, Brigada de Siguranţă din Galaţi, în urma unei denunţ, a făcut, o descindere la Magazinul de Manufactură M. Poplingher din Dorohoiu, unde a confiscat mai multe mărfuri, ce păreau a fi din cele dela Barboşi.

In interesul cercetărilor, Tribunalul local a confirmat, mandatul de arestare emis contra d-lui Poplingher.

In oraş, arestarea d-lui Poplingher a produs mare senzaţie, întrucât este un fruntaş comerciant şi se bucură de o consideraţie şi un credit f. mare.

Marfa confiscată, a fost înaintată cabinetului de Instrucţie din Galaţi, unde se instrueşte afacerea acestor furturi şi în urma unui mandat, de aducere, Poplingher a fost trimis la Galaţi.

Ancheta sub conducerea Judecătorului de instrucţie din Galaţi d-l Popescu, a stabilit, faţa cu facturile şi probele prezentate de d. Poplingher, provenienţa cinstită a mărfurilor confiscate şi în urmă restituite, ordonând punerea imediată în libertate a comerciantului dorohoian.

Lages

DOCTORUL
H. WECHSLER
Boli interne, Venerice Sifilis
Cons. 8-11 a.m. 1-6 p.m.
Strada Armeană 4

consideraţiune, ce i se dă învăţătorului. Şi dacă s'a făcut puţină manifestaţie de protestare — prin dimisionarea generală din corp — s'au făcut interveniri urgente ca cei dimisionaţi să nu fie primiţi în alte funcţiuni pendinte de alte Ministere.

Este posibil oare, ca un învăţător cu 4 gradaţii şi care are 3—4 copii în şcoalele secundare, să-i poată întreţinea din cei *60 lei salarul zilnic?*

Membri ai Guvernului (oricare ar fi la putere) şi cu Onorab. reprezentanţi ai Naţiunei trimişi în Parlament pentru leg ferări—cred că un învăţător—poate să-şi creeze o gospodărie model în satul său (de la care să iee exemplu săteanul), că poate să se întreţină pe sine şi soţie conform scopului pentru care este trimes în acel sat, că poate să şi instruiască copiii în şcoalele secundare, dându-le haine, cărţi rechizite şcolare, gazdă, taxe etc. rog respectuos pe d-l Ministru al Instrucţiunei să întocmească un *Buget tip* după care învăţătorul sa-şi limiteze cheltuelile în raport cu venitul de 1800 lei salarul lunar al dascalilor cu 20-35 ani de serviciu.

Latinul spunea: „*Mens sana in corpore sano*". Va să zică starea materială fiind suficientă, dispoziţia vine de la sine şi starea sufletească a dascălului destul de vioaie şi la înălţime în a transmite minţei copilului, cunoştinţele ce voieşte.

Ori—când acest dascal intră în clasă cu starea psihică adrunocinată, de grijile zilei de mâine, de cerinţele multiple ale membrilor familiei lui—rog pe cel mai mare pedagog să-mi arate care va fi rezultatul lecţiunelor şi cum acest *motor defectat* va transmite şi pune în mişcare minţile fragede ale fiinţelor nevinovate chemate a le instrui?

Personalul de control, în inspecţiunele ce le face şcoalelor, să nu cerceteze numai gradul de instrucţiune al elevilor şi să noteze în procesul-verbal rezultatul. Datoria acestui personal este de a cerceta şi a se convinge, care este cauza rezultatului slab şi numai când se convinge că e rea voinţa atunci să se avizeze la represalii.

Aceşti muncitori-salahori intelectuali, învăţătorii, au absolută nevoie de încurajări, de bună-voinţă, de ridicarea prestigiului, de consideraţia meritată, de ridicarea stărei materiale pentru a putea fi la înalţimea lui de dascal şi luminător al poporului. Nu numai datorii, ci şi drepturi să se acorde.

Dacă conducătorii noştri vor avea buna voinţă să se ocupe mai serios de problema „*Invăţătorul*", vor obţinea rezultate neaşteptate. Nimeni nu va mai avea dreptul de a se plânge, că învaţământul primar e o parodie. El va deveni o realitate cu rezultate satisfacatoare, dacă redactorul şi autorul proiectului de organizare a acestui învaţământ va şti să complecteze toate lacunele de până acum şi stăvilirea intrărei suplinitorilor nepregatiţi în această ramură, mai cu samă sexul femenin care-ş găseşc azil sigur.

Soluţiuni de organizare ar fi de prisos să propun, pentru cuvântul că acestea se găsesc şi se aranjează de persoane competinte şi cu multa experienţă în ale şcoalei.

V. Mihailescu
Invăţător

Posni-Iaşi

Abonaţi-vă la ziarul „Opinia".

Şedinţa comisiei interimare

-- Iaşul va avea o stradă „General Presan“ --

Monumente pe mormintele scriitorilor Gane, Creangă, Anghel şi Beldiceanu.

— Reducerea preţului pînei albe. — Urcarea preţului luminei. —

Membrii Comisiei interimare, s'au întrunit aseară, în şedinţă publică sub preşedinţia d-lui C. Toma, preşedintele Comisiei interimare.

La restaurante

O discuţie destul de lungă se naşte, în jurul preţurilor de la restaurante. Se supriniă în primul rând preţul de 2 de tacâm, acordat restaurantelor de clasa I-a. Se urcă preţul la unele mâncări, se reduce la altele. Preţul „pe mâncări de carne de porc se urcă, e cevа mai mare, — dar cum să se constate, dacă sărmăluţele sau pârjoalele sunt făcute din carne de porc, sau de vacă? Unii Consilieri vor să oprească cu desăvârşire mâncări de carne de porc, spre a se evita fraude.

D. Toma se opune la ceartă, —ar fi în contra legei, dar rămâne ca ajutor de primar, să încheie procese-verbale de contravenţie, dacă vor crede ca este o fraudă.

Se menţine ca porţia de mâncare, să aibă 200 grame carne. Şi iarăşi se pune întrebarea, cum să se constate aceasta? Sunt diferite propuneri, dar la urmă se consimte, ca greutatea la mâncarea gata să fie redusă cu 40 de grame, — iar în fiece „restaurant să se găsească un cântar, pentru verificare. — Porţia „de pâine la restaurante se reduce la 1.50

Preţul pânei

In chestia preţului pânei, se produce o schimbare. Administraţia comunală era hotărâtă a reduce preţul la pânea neagră, însă la urmă a convenit să reducă preţul la cea albă.

D. Toma explică faptul, prin lipsa momentană de faină neagră.

La urmă se reduce preţul pânei albe la 7 lei, şi se menţine la 4.50 cea neagră,—cu asigurarea d-lui Toma că va vegnea ca pânea neagră să fie de o calitate mai bună.

Cursa cu tramvaiul

Se ratifică urcarea la 3 lei a unei curse de tramvai.

Se propune a se face o reducere pentru elevi.

D. Diaconescu susţine a nu se acorda nici o reducere, de cât elevilor recomandaţi de directorii şcoalelor.

— „Cu o singură condiţie— ripostează glumind d. Bulgaru, — ca directorii să nu aibă dreptul de a refuza pe solicitatori“.

D. Toma e de părere a se acorda reducerea prin abonament la toţi elevii,—şi propunerea se admite.

D. dr. Ochs ar dori ca funcţionarii comunali să fie trataţi deopotrivă cu elevii, dar dorinţa d-sale nu se împlineşte.

Preţul luminei

Se ratifică sporirea preţului la lumina electrică, 16 lei chilovatul pentru prăvălii şi 11 lei pentru locuinţe.

Diverse

Se aprobă, ca din suma de 1 milion, avansată de Banca Naţională, să se afecteze 500 mii lei pentru pavaj.

Se aprobă a se intenta un proces de reziliere de contract pentru un imobil comunal deţinut d. Major Dimitriu, fost ajutor de primar.

Monumente pentru scriitori

Pe lângă un credit anterior, se mai votează un credit de 63,049 lei pentru a se aşeza la cimitirul Eternitate, busturi pe mormintele scriitorilor N. Gane, Ion Creangă, D. Anghel şi N. Beldiceanu.

D. dr. Ochs cere a se da unor străzi din Iaşi, denumiri după numele marilor scriitori şi insistă a se da unei străzi principale numele de strada Ion Creangă.

— D. Toma: „Eu sunt născut în strada Ion Creangă!

D. Bulgaru, cere a se da unei străzi numele de strada General Presan.

Remâne ca această chestie, să fie soluţionată într'o şedinţă viitoare.

Angajamentul d-lui Andriescu

D. Andriescu, directorul serviciilor tehnice, urma să se folosească de dreptul său, şi să părăsească Iaşul—după insistenţă însă a consimţit să rămână, dar în alte condiţiuni.

Astfel i s'a admis ca d-sa să aibă dreptul, a angaja personalul trebuitor şi anume un inginer secundar, 1 arhitect şi 3 conducători, i se măreşte salarul şi i se acordă un concediu de 3 luni pentru a pregăti lucrările ce au a începe în campania viitoare.

D. dr. Ochs întreabă cine va conduce lucrările în timpul concediului d-lui Andriescu.

— „Le va conduce Savul — răspunde d. Toma,—când nu-i nimic de lucru.

Se votează diferite credite şi vânzări de locuri.

Viitoarea şedinţă va fi Marţi, la ora 5 seara.

D.

INFORMAŢIUNI

x *Din ziarul „Argus“ aflăm că societatea Urania din Bucureşti s'a împrumutat de la Ministerul de Industie şi Comerţ cu suma de 9 milioane, impotecând imobilul său din Bulev. Elisabeta.*

De când o ţi făcând Ministerele noastre— Cămătărie?

Aşteptăm lămuriri de la cei în drept, căci aşa cum se prezintă ştirea e cu totul de necrezut.

x Piaţa valutară. — *Leul a cotat la Paris 7 80.*

Devizele în capitală notează: Francul francez 12,57; francul elveţian 38 30; lira engleză 945; dolarul 210,50; cor. cehă 6 26; lira italiană 9,56; coroana austriacă bani 0,30,50; marca polonă 0,01.

x Elevii Licenului National din localitate au organizat pentru seara de 1 Decembrie o serată în Saloanele Societăţii Spor şi Muzică în folosul fondului pentru excursii.

x **Vizita d-lui gen. Nicoleanu în Iaşi.**—D. Nicoleanu, pretect de poliţie al Capitalei, împreună cu d-na au sosit azi dimineaţă în localitate, pentru a vizita expoziţia agricolă.

D. Nicoleanu a fost întâmpinat în gară cu mare simpatie de autorităţi.

D-na şi d. Nicoleanu sunt găzduiţi la d. Ministru Mârzescu.

Trecând prin piaţa Unirei, Lapuşneanu şi Carol, d. Nicoleanu şi-a reamintit anii de pribegie, petrecuţi în Iaşi, şi revăzând clădirele, care altă dată au fost sediul organelor principale ale Statului, lacrimi curgeau din ochii d-lui General Nicoleanu.

D-na şi d. Nicoleanu se'napoiază în astă seară, în Capitală.

D. S. Mârzescu, ministrul sănătăţei, a sosit azi dimineaţă în localitate, Primit la gară de reprezentanţii autorităţilor şi de numeroşi prietini.

x Mâne dimineaţă la ora 11 va avea loc solemnitatea deschiderei Liceului de fete al Societăţii ortodoxe, în noul local din Str. Lascar Catargiu (fost palat Sturdza).

Solemnitatea va decurge în prezenţa doamnei Alexandrina Cantacuzino.

x *Publicul care voeşte să asiste la sfinţirea bisericei din satul Ungheni judeţul Iaşi, este înştiinţat că după ultimele dispoziţiuni—plecarea trenului special cu reducere de 75 la sută care va transporta publicul dela Iaşi la Ungheni, va avea loc mâine Duminică dimineaţă la orele 8 jum din gara Iaşi; iar înapoierea la orele 3 după prânz.*

Sfinţirea acestei biserici se va face de către I. P. S. Mitropolit al Moldovei în asistenţa mai multor Domni Miniştri, a autorităţilor şi a poporului credincios.

Serbarea de la Ungheni

După cum am anunţat, mâne are loc la Ungheni, serbarea sfinţirei bisericei de acolo. La această serbare vor lua parte şi d-nii miniştri G. G. Mârzescu şi Inculeţ.

Serviciul religios va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen şi P. S. S. Gurie arhiepiscop de Chişinău, înconjurat de un sobor de preoţi.

După insistenţele puse, s'a aprobat formarea a câte unui tren special Iaşi—Ungheni şi Chişinău—Ungheni. Trenul special de Iaşi va pleca la orele 8.30 d minaţa şi se va înapoia la ora 3 după prânz. S'a acordat o reducere de 75 la sută.

S'au înscris pentru a lua parte la serbare, numeroşi fruntaşi cetăţeni, din Iaşi şi Chişinău.

x Începând de luni, Consiliul de războiu, se va instala în str. Carol, în localul unde a fost odinioară institutul medico militar.

❑ Astă noapte nişte răifăcători rămaşi nedescoperiţi au pătruns prin tăerea unui geam în locuinţa D lui J. Alterescu din str. Palat 37, furându-i mai multe lucruri casnice.

❑ Azi are loc la Galata inaugurarea noi săli de operaţi, la spitalul, aparţinând aşezămintelor Sf. Spiridon din Iaşi.

Solemnitatea a avut loc în prezenţa d lui Ion Dafin, directorul epitropiei.

Examenele de admitere la facultate de medicina s'au terminat.

Numărul noilor studenţi la această facultate e foarte redus.

✝ Mâine Duminică ora 10 a. m. va avea loc solemnitatea decernarei premiilor la expoziţia de animale de la Reg. 7 Roşiori.

x La Podul Iloae a avut loc cu instalare d lui Paul Botez, ca preşedinte al Comisiei interimare, a „prepenta d-lui P. Fântânaru prefect de judeţ.

Crima tragică din Darabani

Mobilul este dragostea

Dorohoi.— O oribilă crimă s'a săvârşit în Darabani. Victima este locuitorul Costache Chiveţ din acea comună.

Plutonierul Dumitru Cucino din regimentul 11 roşiori, era în dragoste cu fata lui Costache Chiveţ cu care intenţiona să se căsătorească.

Costache Chiveţ, un alcoolic, se opunea cu înverşunare la această căsătorie.

Într'una din zile, plutonierul vizitând pe iubita sa, şi văzând că Costache Chiveţ do reşte a l lovi, într'un moment de furie, aplică mai multe lovituri în cap lui Costache Chiveţ, omorându-l pe loc.

După săvârşirea oribilei crime, Cucino s'a predat singur parchetului.

Legea

Teatrul Sidoli Compania de reviste „CĂRĂBUŞ“ — Direcţia C. TĂNASE

Astăzi Sâmbătă 20 Octomb. 9 ore seara — **Colac peste pupăză**
Revista în 2 acte şi 4 tablouri de Raoules cu şi Musoni

Duminică 21 Octombrie matineu ora 3 p. m. — **Una şi bună**
Revistă în 2 acte şi 5 tablouri de Durstoy

Duminică 21 Octombrie 9 ore seara — **Cine dă mai mult!**
Revistă în 2 acte şi 7 tablouri de A. de Herz şi C. Tanase însuşi

Cei mai renumiţi artişti. — Orchestra proprie de 25 persoane. — MARE BALET CU 40 BALETISTE. — Cea Mai feerică montare. — Decoruri proprii. 1200 Costume. Biletele la Casa Teatrului SIDOLI.

Teatru-Cinema Sidoli PREŢURI REDUSE
Astăzi Sâmbătă 20 şi mâine Duminică 21 Octombrie numai matineu ora 5 p. m.
Rezerv. sau loc în loje 20 lei Stal 15 lei — Balcon 8 lei

După cererea generală **Maly Pycon** *în cebrul film*
Lumea Veche şi Lumea Nouă 6 ACTE
MALY PICON şi IACOB KALICH joacă în toate actele
Acest film e adus în ţară de artistul Askenazy. *Seara Trupa Tănase*

Locuinţe pentru funcţionari

În palatul ceferist de la Rîpa Galbenă

Din palatul ceferist, ce se ridică în parcul Râpei Galbene, două pavilioane sunt complect terminate şi se compun din locuinţe pentru funcţionari.

Acei dintre funcţionari, cărora li s'au acordat locuinţe, se vor muta acolo, cu începere de la 26 Octombrie.

In cartierul „Ni olina, destinat micilor funcţionari, s'au mai construit încă „16 locuinţe, care deasemenea va fi ocupată cu începere de la 26 Octombrie.

Toate aceste lucruri, au fost executate de Societate de Construcţiuni şi locuinţe eftine.

✍ *Bibliografie.*—La 1 Noembrie va apare în Capitală o nouă revistă literară şi socială „*Omul liber*“.

Redactată cu îngrijire, publicând un material literar ales şi inedit, spunându-şi cuvântul cinstit în chestiunile dela ordinea zilei, îmbrăţişând ideile generoase din apus, şi instituind anchete în lumea somităţilor culturale, noua publicaţie îşi propune să umple un gol resimţit de multă vreme în publicistica noastră.

In afară de un grup de valoroşi scriitori români, „Omul Liber“ se va bucura şi de colaborarea câtorva scriitori, streini cu renume mondial. In primele numere vor apare pagini inedite din G. Fr. Nicolai, Ştefan Zweig, Han Ryner, Upton Sinclair etc, cari au răspuns apelului adresat de revistă.

✝

Comitetul Societăţii de binefacere „Fraterna Română“ din Iaşi

Cu adâncă părere de rău face cunoscut încetarea din viaţă a membrului

Constantin Lungu
de 54 ani

şi invită pe toţi membrii societăţei a lua parte la înmormântare Duminică 21 Octombrie a. c. ora 3 p. m. Cortegiul va porni de la locuinţa defunctului Strada Albineţ No. 44 la cimitirul Eternitatea.

D-nii membrii vor fi prezenţi la societate la ora 2 p. m.

Membrilor absenţi îi se vor aplica art, 25 din statute servind aceasta ca învitare din partea societăţei,

FABRICA DE PUNGI
„DACIA“
— BOTOŞANI —
Preţ redus — —
— livrare promptă

Astăzi seara are loc în
SALOANELE SOCIETĂŢII DE SPORT ŞI MUZICĂ
Marele Bal
organizat de Sòcietatea „LYRĂ“ a muzicanţilor din Iaşi. — Se prevăd mari surprize.
Intrarea 10 lei de persoană

MICA PUBLICITATE

Menageră germană care să cunoască bine limba română, şi puţin franceza, specialistă în arta culinară mai ales în torturi şi dulceţuri, ser oasă, cinstită, singură, în vrâstă de 45—50 ani, să aibă bune referinţe dela case onorabile unde a servit, caută o familie creştină, onorabilă, compusă din 4 persoane.

Răspunsurile a se adresa M-me Cristina Iaşi Post restant. In caz de neînplinirea condiţiunilor de mai sus a evita de a răspunde.

Vânzătoare sau vânzători, cu garanţie, pentru desfacerea biletelor de Loterie a Expoziţiei, se caută. A se adresa biroului M. Sigall, Piaţa Unirii, etaj între 11—12 şi 5—6.

Ajutor contabil cu scriere frumoasă şi cu perfecte cunoştinţe de jurnal şi cartea mare se caută la Soc. Industriile Chimico Farmaceutice Str. C. Negri 45.

A se prezinta cu oferte scrise şi certificate.

Publicaţie. — Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de Luni 5 Noembrie a. c. orele 10,30 se va ţinea licitaţie publică la magazia de materiale a Serviciului de Economat C. F. R. gara Iaşi pentru vânzarea a 242 bucăţi butoaie vechi cu un fund şi două funduri, împărţite în 6 loturi. Aceste butoae se pot vedea în orice zi de lucru între orele 8—12 şi 15—18

Taxa de înregistrare de 5 o/o şi cifra de afaceri 1% vor privi pe adjudecători.

Drept garanţie provizorie se va depune imediat 5 % din valoarea loturilor adjudecate.

DIRECŢIUNEA II REGIONALA C. F. R. No. 49218

Cumpăr de ocazie arme, revolvere şi orice fel de muniţiuni de vânătoare.

Adresaţi magazinul B. Duminicatu, piaţa sf. Spiridon 12

Licenţiat în Litere prepară curs secundar

A se adresa d-lui Alex. Voiculescu „str. Cuza Vodă No. 17.

Cameră mobilată cu intrare separată, poate fi într'un cartier mai retras, se caută A se adresa la ziar sub I.

Avizez pe onor. mei clienţi că am mutat atelierul meu de plăpumărie din Mahalaua Frumoasa în mahalaua Iarmaroc No. 30, unde voi primi „comenzile de plăpumi şi le voi executa cu aceiaşi îngrijire ca şi până acum. Avizat „printr'o c. p. vin la domiciliu pentru a primi ori-ce comenzi.

IOAN CHIRILA plăpumar
Mahalaua Iarmaroc 30.

Elevă în Farmacie. — La Farmacia Dr. Rătianu este loc vacant pentru elevă în Farmacie. Se cere bacalaureat.

Cârciumă liberă imediat se predă. De vânzare imobilul din Str. Tătăraşi No. 5 compus din 6 camere, un antret, cerdac, pivniţă bună uscată, în curte două camere de locuit, una gheretă tencuită în rând cu cârciuma, magazii şi curte mare, teren circa 700 metri părraţi, are lumină, apă şi tramvai în faţa casei, cu preţul de Lei 300. 000. se fac înlesniri de plată, a se adresa la D-nul Mayer Calmanovici Str. I.C. Brătianu No. 91.

Ultima Oră

Măsurile ministerului de finanţe pentru ameliorarea crizei de numerar

Grava încordare între statele germane

Criza pieţei la punctul culminant

Alarma lumei comerciale — Dezastrul industriei din Ardeal —

— Măsurile anunţate de ministerul finanţelor —

Bucureşti — Criza de numerar a ajuns insuportabilă. Negustorii din Capitală sunt foarte alarmaţi. Ei nu mai găsesc bani nicăeri; băncile au restrins cu totul creditele. Situaţia aceasta nenorocită domneşte în toată ţara. In Ardeal, lucrătorii din industria metalurgică n'au primit salarii de luni de zile. Ei ameninţă cu greva generală. O delegaţie de muncitori se va prezinta guvernului pentru a cere măsuri.

*

D. Gheorghiu, secretar general al ministerului de finanţe, a acordat un interviev ziarului „Dimineaţa", declarând următoarele:

— Părerea unora că numai printr'o nouă emisiune putem scăpa de criză, este cu totul greşită.

Inflamaţiunea nu e bună în cazul de faţă. Nu putem mări circulaţia fiduciară, căci am deprecia valuta, ca în Germania şi Polonia. Puterea de achiziţionare a leului ar scădea foarte mult.

Situaţia monetară este astăzi la maximum de tensiune.

Trebue să luăm măsuri, dar fără să periclităm moneda naţională.

Speranţa în impozite

Vom intensifica — spune d. Ghiorghiu — incasarea impozitelor directe, pompând aproape 2 miliarde lei de la contribuabili, (prevederile bugetare prevedeau numai un miliard jumătate).

Aceşti bani vor uşura piaţa pentru că statul îşi va plăti furnizorii particulari,

Banii dela expropriere

Graţie situaţiei excepţionale a ţărei — continuă d. Gheorghiu — vom putea face să circule banii care stau improductivi la ţarani şi pe care-i vom încasa ca plată integrală a expropierei.

Până acum s'a încasat de la ţărani 500 milioane lei şi mai rămîn de încasas un miliard şi jumătate.

Aceşti bani vor fi puşi la dispoziţia Băncei Naţionale care va împrumuta pe industriaşi şi comercianţi.

Cu chipul acesta, banii vor circula mai bine, şi nu va fi nevoe de o nouă emisiune.

Vom perfecţiona încheea d. Gheorghiu — mecanismul incasărei impozitelor, pentru a nu lasa bani neproductivi în mînele unor categorii de cetăţeni.

O afacere misterioasă şi senzaţională

Sunt răpitori de fete la Chişinău?

Necunoscuţi răpesc o copilă de 15 ani — Narcotizarea în hrube misterioase. — Fuga şi salvarea

Chişinău 20.—Eri a fost raportat autorităţilor poliţieneşti un caz pe cât de misterios, pe atât de senzaţional.

Alaltă seară, pe când tânăra domnişoară N M. de 15 ani numai, funcţionară la una din instituţiile locale se întorcea spre casa părintească din str. Mihailovskaia, la un moment dat, lângă un colţ mai întunecat, doi indivizi se reped asupra ei şi pe când unul îi astupă gura ca să nu ţipe, celălalt îi puse sub nas o ştioluţă în care după toate probalităţile era un narcotic, căci peste câte va clipe micuţa îşi pierdu conştiinţa.

In mâna criminalilor

Cât timp a trecut şi încotro a fost dusă, victima nu putu şti; simţi însă că a fost ridicată, purtată un timp pe umăr şi apoi depusă într'un gang sau un beci, în'orice caz un loc umed.

Salvarea

După un timp, când narcoticul dat a încetat de a mai influenţa asupra ei, ameţită încă şi cu tot întunericul ce domnea în odaie sau hruba în care fusesă pusă, luându-se după nişte glasuri ce se auzeau pe afară, tânăra noastră fată cu ultimele puteri se târî până în curte, ieşind apoi pe stradă şi strigând în acelaş timp, cât o ţinea gura, după ajutor. Urmărită de trei indivizi o bucată de vreme şi fugind prin uliţe necunoscute, ajunse pe o stradă pe care trecea tramvaiul şi pe care o recunoscuse că e Nicolaevscaia.

Ea se urcă în primul tramvai şi se întoarse la casa unde era demult aşteptată cu nerăbdare.

Până acum răpitorii n'au fost descoperiţi

Aici ea povesti cele întâmplate, iar părinţii se grăbiră a le aduce la cunoştinţa poliţiei. Până în prezent însă, cercetările au rămas infructuoase, deoarece copila nu-şi poate aminti de drumul pe care s'a întors şi prin urmare nu poate indica nici măcar cu aproximaţie locul în care a fost închisă.

Cercetările continuă totuşi cu asiduitate pentru descoperirea acestui caz misterios.

Cazul acesta însă nu e unic, căci după cât suntem informaţi, în ultimul timp s'au produs câteva dispariţii misterioase de fete frumoase, mai toate în vârsta aceleia din cazul de faţă.

Fraude postale

Bucureşti. — Funcţionarii postali Iacob Freibergher şi Zoltan Kohla, de la oficiul Oradea Mare, au fost dovediţi că au falsificat mandate postale, păgubind statul cu peste un milion lei.

O prăbuşire la Galaţi

Doi copii striviţi

Galaţi.—Ieri după amiază, pe când nişte copii se jucau lângă un imobil în construcţie al d-lui N. Constantin din str. Petru Rareş, un zid s'a prăbuşit.

Doi copii, în etate de 6 şi de 3 şi jum. ani ai d-lui Constantinescu, au fost scoşi de sub dărâmături în stare muribundă.

O artistă bătăuşă

— Scandal la un teatru din Cluj —

Bucureşti. — Un nou scandal s'a petrecut aseară la teatrul maghiar din Cluj, pe când se reprezinta opera „Tosca".

Cântăreaţa Bacsi a pălmuit pe criticul Otto Indigo, pe motiv că a scris în ziar o critică defavorabilă ei.

După aceia, când artista a apărut pe scenă, publicul a fluerat-o, nelăsând-o să joace. Artista Bacsi a fost concediată de direcţia teatrului.

S'A DESCHIS
CABINETUL DENTAR
al Doamnei
G. Ivcer - Bronson
Diplomată dela Facultatea de Medicină din Odessa şi cu practică îndelungată. Efectuiază orice lucrări în arta dentară
Consult dela 9-12 şi 3-6
Iaşi str. Ştefan cel Mare 6
Casele Kahane
Pentru funcţionari şi studenţi reducere de preţ.

Abonaţi-vă la Opinia

Lupta dintre statele germane

Conflictul se agravează între Saxonia şi Reich.--Bavaria rupe relaţiile cu Saxa şi Turingia.-- Ameninţarea unei năvăliri armate a bandelor naţionaliste.

Bucureşti. Astăzi dimineaţă la ora 11 expiră termenul acordat de generalul Muller, guvernul saxon, pentru a-şi preciza punctul de vedere faţă de discursul rostit de ministrul de finanţe al Saxoniei.

Dar guvernul saxon este decis a nu da nici un răspuns, aşa că probabil chiar astăzi generalul Muller va proceda energic contra comitetelor comuniste

In acelaş timp însă este de aştepatat o violentă reacţiune a muncitorilor, şi deci, un grav conflict se va produce.

Armata ilegală

D Zeigner, primul ministru al Saxoniei, a dat la iveală câteva fapte privitor la existenţa armatelor ilegale din cuprinsul Germaniei.

Asemenea organizaţiuni militare stau în jurul Berlinului şi chiar la începutul acestei luni au voit să se agite, dar au fost ţinute în frâu de poliţie.

La Königsburg, asa zisa „armată neagră de apărare", a făcut instrucţie câteva săptămâni în timpul verei.

Multe elemente din aceste organizaţiuni au fost primite în Reichswehr şi li s'au distribuit arme. Numai la Leipzig au fost primite 1500 persoane.

Antanta a aflat acest lucru a încheiat d. Zeigner— şi ne va cere socoteală.

Măsuri represive

Berlin.—La Leipzig, toate întrunirile au fost oprite.

Poliţia a înştiinţat publicul că orice atac contra poliţiei va fi pedepsit cu pedeapsa morţei.

Pesimismul d-lui Stresemann

Corespondentul din Berlin a lui „Daily Mail" transmite un interviev cu d. Stresemann.

Cancelarul a spus că Germania este ameninţată de prăbuşire. Ea şi-a pierdut încrederea în Societatea Naţiunelor, care n'a voit să discute nici chestia reparaţiilor, nici problema Ruhrului, şi a soluţionat problema Silezioi într'un mod nedrept pentru Germania.

Intransigenţa Bavariei

Guvernul din Munchen a trimis răspuns la Drezda că nu admite un reprezintant al Saxoniei, din partea unui guvern care sprijină pe comunişti.

In acelaş timp, Bavaria şi-a rechemat reprezintantul din Drezda.

Ameninţări cu năvala armată

Un ziar rus care apare la Berlin anunţă că agitatorul naţionalist Finkler, redactor la „Volkische Beobachter" a declarat ca încetarea rezistenţei germane este o crimă contra naţiunei.

In Bavaria se va organiza armată naţională contra Franţei.

Mai departe, Finkler a declarat că persoana lui Stresemann nu mai contează iar cu von Kahr se va sfîrşi în curând.

Social-naţionalii vor ataca cu armele Saxonia şi Turingia.

Până în trei săptămâni, socotelue vor fi regulate.

*

La Dusseldorf s'a declarat ieri greva generală.

Cumpărăm Brilliante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria Fraţii TISCHLER
IAŞI — str. Gh. Mărzescu 36 etaj — IAŞI

INTREŢINEŢI HIGIENA GUREI NUMAI CU:
PASTA DE DINŢI BUCOL
IN TUBURI
PASTA DE DINŢI BUCOL
IN BORCANE DE STICLĂ
PRAFUL DE DINŢI BUCOL
APA DE GURĂ BUCOL
Nu contribuiţi la deprecierea banului nostru, dându-l pe produse străine, cari nu sunt superioare a lor noastre, de cât în scumpete!

STOFE ENGLEZE
Calităţi superioare
— şi —
Calităţi mai uşoare
Cu preţuri extrem de reduse
Vânzare EN-GROS şi EN-DETAIL
A SOSIT din LONDRA
UN MARE TRANSPORT
pentru SEZONUL de TOAMNA şi IARNA
Covercoat, Double-Face, Paltoane
şi alte diferite stufe pentru haine: negru, bleu marin şi fatalsie
de cea mai fină calitate în desenuri noi şi cele mai moderne
In special atragem atenţiunea D-lor amatori de o marfă mai aleasă asupra mărcei comerciale patentată
„FINTEX"
cusută pe bordurile (marginile) stofei, care e de o eleganţă durabilitate şi fineţă neîntrecută până în prezent şi a căreia unici şi singuri proprietari suntem în toată lumea
PENDLE & RIVETT
Ltd. London
Sucursale:
PARIS, MILANO, MADRID, CAIRO, MAROCO, CAPSTADT, MELBURN, PEKING, Rio de Janiere
Singurul reprezentant pentru România
HENRY ROBERT KENT
Supusul Mărei Britanii
Centrala: Bucureşti, Strada Academiei 45
Sucursala: Galaţi Strada Domnească No. 13

VINUL KONYA cu principiile conţinute în Kola, Coca, Guaran şi Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul şi nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilităţei maladiilor nervoase de cea mai mare valoare în convalescenţe

ANUL AL XIX No. 4919 — 2 LEI NUMARUL — MERCURI 24 OCTOMBRIE 1923

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACȚIA
IAȘI. — STR. BĂLZESCU 17.

TELEFON No. 250

Biblioteca Universității Loco

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Noile îndrumări politice

-- PREVEDERI PESIMISTE --

Viața politică a țării prezintă azi un aspect de mizerie neobișnuită într'un stat cu vot universal.

Partidele care-și dispută puterea nu se sprijină pe masse de alegători, nici pe programe serioase. Naționaliștii ardeleni, averescanii, iorghiștii sunt formații în jurul cîtorva personagii, alaiuri sgomotoase pentru ochii lumii și sgrementelor celor de Sus.

Țărăniștii, având în dosul lor formidabila frământare a satelor, care la un moment dat poate să vibreze ca o uriașă trîmbitare a unui crez nou, apar cu totul izolați. Cu un program net și sincer, cu revendicări și scopuri mărturisite fățiș, partidul țărănist interesează celelalte formații politice, le îngrijorează chiar, dar puncte de unire și colaborare nu găsește.

In această situație, liberalii, partid al unei pături foarte restrînse dar bine organizat și sprijinit de o puternică rețea de bănci, continuă a se bucura de încrederea Suveranului și a conduce țara fără un parlament real.

Așa dar, frînturi de organizații după vechiul tipic politicianist, un partid democratic absolut izolat și între ele, familia liberală, stăpînă cu depline puteri, fără nici un element de control, deci fără sancțiuni pentru greșeli și abuzuri.

Eeste necesar să lămurim căror împrejurări se datorește această situație așa de nefirească.

Mai întâiu un lucru e sigur: cât timp parlamentul nu va fi expresia unui vot obștesc liber, țara nu va fi guvernată de cârmuitorii săi naturali.

Cel care nu vede încă necesitatea unui asemenea parlament, este însuși cazul statului. Și dovadă avem faptul că atunci când a avut un parlament eșit din alegeri libere, Regele l-a dizolvat înainte de a fi putut să-și dea dovezile de capacitate.

Se urmărește readucerea vechei rotative compuse din două partide care să se succeadă la putere la perioade aproximativ egale. Unul din aceste partide există: liberalii: Celalt vrea să fie format prin combinații de alchimie politică.

Sîntem în perioada cînd atât Regele cît și însuși liberalii caută să scoată la lumină un partid anume pentru a îndeplini funcția de succesor la putere.

In această operație cu totul în afară de manifestările opiniei publice, străină complect de aspirațiile maselor populare, stă criza vieții noastre publice.

E o criză gravă, căci noile aranjamente tind la suprimarea efectelor votului universal.

I. L.

Parazitismul Comercial

— Cum se desfac produsele viticole —

Iașul și Chișinăul. Alți oameni, alte resultate

Chișinăul este un centru viticol. De câte-va săptămâni exportă pentru Polonia în mijlociu câte 5 vagoane de struguri pe zi, cu prețuri mari. După prețul strugurilor, prețul mustului ar reveni la 12 lei litrul loco cramă.

Iașul și dânsul centru viticol, nu exportează struguri deși este poate mai aproape de Polonia. Cauza? N'are oameni ca să organizeze acest export.

La Cooperativa viticultorilor, ca și la sindicat, biurocratism curat. In piață, mulți paraziți. In fruntea lor, doi de la hală. Sistemul lor? Să le cadă chilipir la cumpărare și să vîndă în schimb cu mare câștig.

Sfatul negustoresc ar putea face educația comercianților, sfătuindu-i să se lase de parazitism, lucru prea oriental.

Dacă m a r f a trece prin prea multe mâni, avem două victime sigure: producătorul și consumatorul. Comercianții însă nu trebue să uite că fără aceste două elemente, ocupația lor n'ar avea nici un obiect.

Parazitismul reduce producția și scumpește traiul, micșorând puterea de cumpărare a consumatorului. Dacă comercianții adevărați nu ajută la suprimarea parazitismului, se va naște într'o zi o ligă de producători și consumatori, care să suprime dînsa pe comercianții paraziți, dar nu prin metoda... educației.

O manifestațiune cultural-națională

Solemnitatea deschiderei liceului de fete „Elena Odobescu" (fost Humpel) a Societății Ortodoxe naționale a femeilor române

Ieri dimineață la ora 11 a avut loc, cu un fast deosebit, solemnitatea deschiderei liceului de fete „Elena Odobescu" (fost Humpel) în localul propriu din strada Lascar Catargiu (fostul palat Sturza). Asistă o delegație a comitetului central al Societății Ortodoxe, în frunte cu prezidenta, d-na Alexandrina Cantacuzino, d-na Râmniceanu și d-ra Elena Odobescu.

Participă la solemnitate numeroase personalități distinse din Iași și provincie, părinți ai elevelor, și corpul didactic în frunte cu d-nele Maximovici și Florescu, directoarele școalei.

Sfințirea apei a fost săvârșită de P. S. S. Arhiereul Cosma Petrovici, vicarul Mitropoliei, înconjurat de un sobor de preoți; răspunsurile au fost date de excelentul cor al elevelor dirijat de maestrul V. Popovici.

*

După slujba religioasă, *P. S. S. Arhiereul Cosma* rostește o înălțătoare cuvântare, pomenind de rostul Școalei și al Bisericei în viața națională, lăudând opera femeilor române creștine, relevând valoarea acestei școli și a corpului ei didactic, și urând spor la muncă.

Apoi corul elevelor a intonat „Imnul Regal", ascultat în picioare de întreaga asistență.

In urmă, d-na Alexandrina Cantacuzino, prezidenta generală a Societății Ortodoxe, rostește un admirabil discurs pe care—în cele ce urmează—ne silim a-l rezuma, căutând să transcrim întocmai, părțile esențiale.

Discursul d-nei Alexandrina Cantacuzino

Rolul Societății Ortodoxe.—Opera înfăptuită în Moldova.—Insemnătatea liceului de fete din Iași.

Acum 13 ani de zile,—spune d-na Cantacuzino—când se părea că străinismul era pe cale de a pune stăpânire pe sufletul nostru, câteva ființe au întemeiat în Capitala țării Societatea Ortodoxă, menită, sub scutul bisericii străbune, a pregăti copiii noștri pentru marele ceas al desrobirii de veacuri așteptat.

Evenimentele au mers mai repede însă decât prevederile noastre, dar opera săvârșită de Soc. Ortodoxă pentru întărirea sufletelor, rămâne întreagă. Avem acum o țară mare, dar avem și mai multă nevoe ca ori când să ne simțim solidari și să fim toți laolaltă și fiecare în parte, soldații devotați ai aceluiași ideal național și păstrătorii datinelor și credințelor care de veacuri ne-au făcut așa cum suntem, și ne-au dat putința să le înfruntăm toate.

Cu durere, trebue să mărturisim că scăderile sunt din ce în ce mai vădite; viața socială și familiară este atinsă în toate principiile care sunt la temelia societăților, iar adevărata viața de muncă, de cinste, este disprețuită. Materialismul sălbatec se întinde și poporul devine iubitor de arginți, amețit de puterea banului și traficant de tot și toate. Se poate așa ceva? *Nu.* De aceia, din orașul tuturor nădejdilor, din orașul în care românismul a scris cele mai mari jertfe din câte s'au văzut pe pământ, strigăm din toată puterea sufletelor noastre: *Nu.* Poporul român din toate straturile sociale are o concepție mai înaltă, el știe că viața nu merită să fie trăită decât cu toată demnitatea. De aceia opera începută acum 13 ani pentru înălțarea sufletelor, întărirea vieței naționale creștină-ortodoxă, este astăzi mai necesară ca oricând și avem mulțumirea că în acești 13 ani de muncă grea, de sacrificii, de luptă și cu indiferența unora, dar și cu răutatea necugetată a altora, opera aceasta s'a ridicat la adevărata sa menire de cârmuitoare de suflete, fără alt sprijin decât puterea neînvinsă a sufletelor curate închinate adevărului, patriei, neamului.

Lucrurile trainice nu se pot întemeia decât pe integritatea caracterelor care singure vor isbuti oricând, ori unde și în contra ori cui. De aceea, astăzi, când desăvârșim aci opera începută acum 13 ani, nu putem decât să sădim în lespedele acestui cuib de educațiune națională, cuvintele: muncă, adevăr, credință, patrie. Iar fetelor noastre să le spunem că ele au, mai mult ca oricare alte copile ale țării, datoria să fie străjerele tuturor datinelor și a tuturor comorilor sufletești ce ne-au lăsat străbunii, căci ele, fiicele Iașului, sunt depozitarele tradițiilor noastre seculare, care aci trăesc mai puternic decât ori unde, căci istoria neamului este înscrisă aci în fiecare colț, cu pecetea nemurii.

*

Această școală își are tradiția ei: înființată de o femee de inimă și de mare înțelepciune, d-na Humpel, căreia îi aducem aci omagiul nostru, ea a fost, grație muncii d-nei Elena Meisner, cedată Soc. Ortodoxe sub prezidenția d-nei Eliza Mavrocordato, care a înființat filiala Iași a Soc. Ortodoxă împreună cu noi, cu sprijinul special al d-nei Elena Odobescu, membră în Comitetul Central al Soc. Ortodoxe și delegata noastră, pentru a da ființă primei noastre filiale în Moldova. Astfel, s'a constituit primul comitet, care a înființat Institutul și grădina de copii, în cap cu d-na Eliza Mavrocordato, având ca membrii: pe d-na și d. Xenopol, marele istoric, d-na Meisner și d. Lascar.

Comitetul Central al Soc. Ortodoxe a înaintat toate fondurile necesare pentru deschiderea acestei școli care s'a inaugurat, cu multă însuflețire cu prilejul congresului Soc. Ortodoxe din 1912. Acea mare serbare are astăzi un interes istoric, căci au luat parte, pentru prima oară, delegi din toate ținuturile astăzi alipite.

Comitetul Central nu a pregetat nici acum a face toate sacrificiile pentru a menține în Capitala Moldovei Institutul de cultură al Soc. Ortodoxe, *zădărnicind astfel planurile acelora necugetați în patimile lor de distrugere.* S'au cheltuit 700,000 lei pentru restaurarea acestui imobil, care ne-a fost predat într'o stare de deteriorare sălbatică, în ziua de 6 Iulie curent, a trebuit atunci printr'o supra-încordare, să găsim fondurile necesare, lucrătorii, antreprenorii, tot, *luptând tot deodată în contra tuturor uneltirilor puse la cale pentru a împiedeca munca noastră de aceeași necugetați,* însă cerurile nu sunt goale deasupra României și le-am învins toate, pentru că puterea creatoare în veci va învinge.

Acea care are tot meritul

continuare în pagina II

INSEMNARI

In jurul unor felicitări

In ultimul număr al ziarului său „Naționalistul", d. A. C. Cuza semnează aceste cuvinte:

„Cauza d-lui Sandi Bacaloglu este cauza noastră a tuturora".

Și mai departe:

„...noi transmitem prietenului nostru d. Sandi Bacaloglu, expresiunea simpatiilor noastre cele mai vii, felicitându-l pentru atitudinea sa răzbunătoare a ordinei publice..."

Vedeți? Nu-i vorba numai de simpatizare, ci chiar de „felicitări";... felicitări pentru lovirea banditească, cu pândă, a unui om. Ba, d. Cuza mai invocă și „ordinea publică"!

Această atitudine uluitoare nu este din evul istoric în care trăim. Câștigul primordial al civilizației, așa cum omenirea a putut s'o statornicească până astăzi, se oglindește mai ales în zicătoarea că nimeni nu poate să-și facă singur dreptate. Aici-i stă cheia ordinei publice. In vederea aceasta, s'au scris atâtea maldăre de legi. S'a zis însă, cu dreptate, că legile ca și lăcătile, sunt făcute numai pentru oamenii de treabă.

Vremea noastră cerea ca d. Bacaloglu—chiar în cazul ipotetic că ar fi avut să-și repare o nedreptate — să folosească rnajul organizațiunei publice. Căci altfel ne întoarcem spre epoca pietrei. Dacă, de pildă, cineva s'ar simți insultat de d. A. C. Cuza, nu i-ar fi îngăduit să-l pândească la colțul casei și să-i tragă cu măciuca. Asemenea purtări rămân numai ca sperietori în poveștile cu pitecantropi.

Aceste lucruri simple sunt înțelese de toată lumea, afară de d. A. C. Cuza care este un adevărat fenomen moral. Și pentruca fenomenul să fie cât mai neîmpărechiat, a trebuit ca d. Cuza să funcționeze ca profesor tocmai la o facultate juridică...

Renovatus

D. Masarik în Belgia

București. — D. Masarik, președintele republicei cehoslovace, a sosit Sâmbătă la Braxelles și a fost primit de regele Albert.

REGIM INDIGERABIL

După figura teatrală a consultării majorităților, d. Ionel Brăteanu s'a retras la Florica și-și pregătește remanierea t o t după cum va crede d-sa. Voința absolută a primului ministru va fi comunicată partizanilor Mercuri; așa a afirmat și d. Constantinescu la banchetul băncei Blank.

Cât de tainic este d. Brătianu, rezultă și din mărturisirea d-lui Alecu Constantinescu că d-sa nu i nici pește, nici carne, adică nu știe dacă este ministru sau simplu particular și că va afla aceasta de-abea Mercuri.

Bineînțeles, d. Constantinescu se alintă, întrucât e convins că primul ministru nu se va despărți de dînsul.

Dar din toată această poveste a remanierii, care se învîrte numai în jurul intrigilor veleităților personale și intereselor de partid, lăsîndu-se pe planul al doilea nevoile mari și reale ale țării, reese o silă și un desgust pentru public. Mai curînd s'ar putea spune de întregul regim că nu-i nici carne nici pește ci un fel de aliment indigerabil care ar fi bun de denaturat și aruncat la lada de gunoiu.

Actualități din afară

Moartea lui Emile Bergerat. — La 13 Octombrie a murit la Paris Emile Bergerat în vârstă de 78 ani. Autor dramatic, literat și ziarist, operele sale se disting prin humor caustic, nervă și independență de spirit. Specialitatea lui Bergerat a fost însă cronica parizienă. Sub pseudonimul „l'Homme masqué" și „Caliban", el s'a dovedit, în coloanele lui „Figaro" și „Voltaire" unul din maiștrii genului.

*

Cel mai vechiu ziar din lume, este fără îndoială *Tsen-Tze-Kivan-Pao*, gazetă oficială din Peking, care a fost fondată de mai bine de-o mie de ani.

Colecțiile complecte ale acestui jurnal sunt păstrate cu sfințenie în arhivele palatului din Peking, ca mărturia cea mai curioasă poate a vechei civilizații chineze.

CATE-VA NOTE

D. ministru Al. Constantinescu P. a declarat la un banchet că nu știe deocamdată dacă-i ministru sau simplu particular și că deci „nu-i nici pește, nici carne".

Bine înțeles, e vorba de carne de vacă. D. Constantinescu P. n'a fost nici odată acuzat de asemenea conzistență fizică.

*

Incă o dovadă că d. A. C. Cuza își face treburile cu bani jidovești.

Ieri dimineață, un colportor vindea „Naționalistul" în Târgu-Cucului, publicului jidovesc.

GALERIA CELOR DISPARUȚI

In memoria d-rului C. Istrati

Indiferența și uitarea de până acum trebue să înceteze

Zilele trecute m'am dus la *Parcul Carol*, să aduc prinosul meu de recunoștință *eroului necunoscut*, care odihnește pentru vecie pe culmea cea mai înaltă a acestui parc, în mijlocul trofeilor luate de la dușmani.

Primblându-mă prin acest colț fermecător al Capitalei, chiar de la intrare gândul meu s'a dus, în mod firesc, către defunctul d-tor Istrate, geniului, muncei, patriotismului cât și mai ales perseverenței căruia datorim creațiunea acestui parc, în scurtul timp de la Noembrie 1905—Mai 1906, cu prilejul expoziției organizată de el pentru sărbătorirea în Mai 1906, a 40 ani de Domnie a Regelui Carol I.

Și de astă dată, ca și'n anii precedenți, am constatat cu mâhnire că nu s'a îndeplinit încă datoria pioasă ce avem cu toții față de ilustrul defunct, datorie ce trebuia să fie îndeplinită de mult față de el, care dintr'o câmpie mlăștinoasă și insalubră a creat această minunată grădină, cu frumoase clădiri în stil românesc. Acest colț de rai, a dat viață și sănătate unui întreg cartier, devenind și locul favorit de recreare și de preumblare a locuitorilor Capitalei, cât și al tuturor serbărilor patriotice și de binefacere.

Deși au trecut 5 ani de la moartea d-rului Istrate, (departe de Patria pe care a iubit-o atâta și căreia a închinat întreaga'i și neobosita sa activitate), totuși nu i s'a ridicat nici până azi, la intrarea acestui parc, cel puțin un bust.

Acest omagiu memoriei d-rului Istrate trebuia să se înfăptuiască cât mai devreme, atât spre a ne achita de o datorie de recunoștință către acest fiu ales al Neamului, cât și spre a-l reaminti generațiilor actuale și viitoare, cărora să le fie de pildă de ce poate voința și priceperea unui om pus în serviciul Patriei.

Doresc și nădăjduesc că ceia ce nu s'a făcut la vreme se va înfăptui cel puțin de-acum înainte, slujind de pildă și îndemn și altor suflete alese, cari să imiteze vasta activitate a acestui fiu ales al Neamului, răpit atât de timpuriu fără a-i fi fost îngăduit de soartă a se bucura de înfăptuirea României-Mari, ideal pentru care a luptat atâția în viață.

Urez ca acest apel să aibă ecoul dorit...

Eugeniu E. Vincler
Avocat-București

Cinema MODERN Astăzi la orele 3, 5½, și seara la 9½

Pentru I-a oară în țară — 2 serii — 14 acte — toată opera odată

— COLOSALA CAPO-L'OPERA FRANCEZA —

L'AGONIE des AIGLES (Agonia vulturilor)

Impresionantă tragedie reală redând în capitole de o zguduitoare senzație, viața și sfârșitul celei mai mari și strălucitoare curți Europene, după romanul «LES DEMI-SOLDES» de Georges d'Esparbès.

In rolurile principale Corifeii Franței **Severin Mars** *din J'acusse* **și Desjardins** *din Cei 3 mușchet apoi, Mauprè, Dauvillee, Le Gall și micuța Angela, toți sunt neuitații interpreți ai filmului J'ACCUSSE.*

Reprezentațiile încep exact la orele anunțate, programul fiind foarte mare.

CEREȚI PRETUTINDENI

Untdelemnul Superior Extra-rafinat

„OLIVIA“

produsul celei mai noi și mai moderne fabrici de uleiuri

Proprietatea **„Morii Păcurari“** S. A. Iași

BLANARII de la Cassa

Alter David S-sor

se găsesc de vânzare la firma

LUPU JACOBY & C-ie

în strada Ștefan cel Mare No. 48, vis-a-vis de Banca Iașilor.

PENTAGON HUTCHINSON

PARIS

Cei mai buni Galoși și Șoșoni

1850 HUTCHINSON C.N.D.C. PARIS

De vânzare la toate magazinele din țară.

MARVAN

Vânzarea exclusivă pentru toată România

„Societatea „PENTAGON“

IAȘI, str. Ștefan cel Mare 4

BUCUREȘTI Str. Lipscani No 4

CHIȘINAU Str. Armenească 71

Magazinul de Muzică

„Fulgerul“

Iași, str. Cuza-Vodă 17

(vis-a-vis de Golia)

A primit mari transporturi de mărfuri și anume:

Viori cutii, arcușe strune, și toate accesoriile
Mandoline, italiene
Chitări cu 6 și 7 strune
Instrumente de alamă diferite
Instrumente de suflat, gramafoane și plăci
Armonice italiene

Deasemenea este bine asortat cu toate articolele de vânătoare ca:

Tuburi, alice, caspe, bure, etc.
Depozit permanent de accesorii, și piese de schimb pentru **Mașini de cusut** și **biciclete**
Cauciuc, osii, arcuri, postav covoare pentru trăsuri
Becuri și bateri pentru lamp de buzunar

Depozitul renumitelor becuri electrice „OSRAM“

Vindem cu prețurile fabricei.

SEZON PENTRU SOBE TERACOTE

Comandați-le din timd spre a se obține reduceri la firma **I. ZLATOVICI**

Iași Str. Sărărie 12 B's

Clinica Boalelor de Ochi

Dr. Miclescu

București str Carol 24.

Pacienții se pot Consulta cu Oculiștii distinși din Capitală.

Cons. 3 jumătate—6 ore.

DOCTORUL

L Weiselberg

Boale interne, nervoase Venerice și sifilis

Str. Anastasie Panu 19

(Piața Halei)

Cons: 9-11 a.m. 2 4 p. m.

Dr. V. CERCHEZ

MEDIC DE SPITAL

Boli și operațiuni de ochi

Consult. 1—4 p. m.

Str. Lăpușneanu 31, Iași

DOCTOR

L.Cazac-Averbuch

Specializat la Berlin

Boli de copii și sugaci

Tratament radical al anemiei *reumatismului rachitismului* și a *scrofulozei cu*

Băi Electrice

de lumină ultravioletă (Höhensonne), Heliodiatermie (Sollux) electroterapie etc.

Strada V. Stroescu (fostă Zoe) No. 7 colț cu I. C. Bratianu

Consultațiunile 3—6

DOCTOR

A. POLAC

Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA

Boli interne

Boli de femei

MAMOȘ

(Iași Str. Lăpușneanu 23 Etaj Consult. 2—5 p. m.

D-tor L. HEITEL

MAMOȘ

de la clinicile din **Berlin Viena Frankfurt**

Boli de Femei și Nașteri

Instalație specială pentru

Băi Electrice

Str. Săulescu 2

(alături de Biserica Talpalari)

Consultațiuni 3—6 p. m.

Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

Dr. H. ZANFT

Specializat în Germania

Boli de PIELE și de PĂR

KOSMETICĂ

Syphilis, Venerice

ULTRAMIKROSKOPIE

Elektrotherapie

Cons. 8—11 a. m. 1—5 p m.

Iași Str. Cuza-Vodă 33

pentru înființarea acestui așezământ ca Institut Ortodox, acela care acum 13 ani de zile a învins toate piedicele și s'a înțeles cu d-na Meisner pentru întemeerea școalei noastre în Iași și a se ocupa de aproape de mersul Institutului, este d-ra Elena Odobescu al cărui nume, de astăzi înainte, va fi și al Intitutului, ca mărturie de ceeace poate un suflet integru, închinat propășirii culturii și binelui obștesc.

De azi înainte Iașul își are asigurat pentru veciu un mare Institut pentru creșterea fiicelor sale, iar noi avem mulțumirea că am înzestrat Moldova cu încă un Institut de Cultură.

Dela războiu încoace, adică din 1919 au luat ființă, grație sprijinului puternic al Comitetului Central, Institutul din Galatz al cărui imobil inaugurat anul acesta a costat 4 milioane, cel din Vaslui, în local propriu, căminele din Dorohoi și Bârlad, toate în casele lor, căminul din Bacău în local închiriat. Am asigurat astfel învățătura, creșterea, îngrijirea religioasă - națională a peste 1000 fiice ale Moldovei.

Credem deci că ne-am făcut datoria și față de țara întreagă, și mai ales față de această parte scumpă a țării, căci statul nu a făcut mai mult în acelaș timp. Dragostea aceasta dovedită nu prin vorbe dar prin fapte, ne permite să cerem tuturor Moldovenilor de inimă tot concursul lor pentru propășirea acestor școli pe care noi le lăsăm în paza și grija lor.

Actualelor directoare ale școlii, cât și corpului didactic, care de ani de zile neclintit a stat aci, dând pildă de o stăruință care nicăeri nu s'a dovedit atât de folositoare, li aducem nespusă recunoștință, și rugăm să facă din acest așezământ nu numai un focar de lumină, dar mai ales un cuib de suflete. Școala sufletelor, să fie în vecii vecilor Institutul „Elena Odobescu“.

Discursul d-nei Cantacuzino a fost deseori întrerupt de aplauzele vii ale asistenței.

Alte cuvântări

D na Elena Meissner, într'o pioasă și caldă cuvântare, proslăvește memoria Emiliei Humpel, această femee cu extraordinare calități culturale și sufletești, căreia i se datorește întemeierea și renumele acestui internat de fete. Propune —și se admite—ca la denumirea școlii să se adaoge titulatura „fost Humpel“.

D-na Maximovici, directoarea de studii a școalei, în cuvinte cu deosebire distinse și impresionante, schițează un frumos program de activitate; dă îndemn corpului profesoral și elevelor; și face un cald apel la sprijinul părinților elevelor, insistând în special asupra nevoei combaterei luxului.

D. prof. P. Dragomirescu, deputat, se distinge printr'o cuvântare spirituală în ce privește rolul femeei în viața culturală și socială.

Relevă frumusețea serbării de astăzi, insistă asupra misiunei școalei și a profesorilor, și închee făcând apel la vrednicile femei din fruntea Societății Ortodoxe, să-și „păstreze feminitatea“ în acțiunea lor culturală și de asistență socială, căci sânt amenințate a înceta să se mai distingă în opera lor pozitivă și înălțatoare, atunci când vor voi să umble pe căile—mai puțin ideale —ale manifestărilor masculine.

Acest sfat a fost favorabil primit, în special de auditorul feminin.

Preotul Roșescu (Fălticeni), vorbind în numele părinților elevelor, dezvoltă cu talent și competență, o serie de puncte de vedere asupra educațiunei și învățământului. Aduce omagii pentru munca neobosită și rodnică a d-nei Alexandrina Cantacuzino.

Urmează apoi o delicioasă producție coreografică a copilelor din grădinele de copii ale Societății Ortodoxe.

Serbarea se închee prin vizitarea localului școalei.

La ora 1 și jumătate a avut loc o masă specială la hotel Trajan, prezidată de d na Alexandrina Cantacuzino.

Abonați-vă la Opinia

„Opinia“ în Țară

BOTOȘANI

Incendiu. — Sâmbătă dimineața ora 5 s'a declarat un incendiu la fabrica de metalurgie Holmoc.

Focul a luat naștere din neglijența lucrătorilor.

Pompierii sosind la timp, au salvat întreaga fabrică.

Razie.— D. Eugen Nicolau, ajutor de primar, însoțit de d. Băcăuanu și d. Petrovanu directorul poliției au făcut o razie în str. Eminescu și au găsit hotelul Europa într'o stare de murdărie care a provocat închiderea localului pe 7 zile. S'a mai ridicat autorizația hanului de cărute I. Venstein și s'a închis un grajd de la hanul d-lui O. Zilberman,

Louis Adler

FALTICENI

Lipsa gazului.—De vre-o săptămână orașul este complectamente lipsit de gaz lampant și benzină.

Multe magazine sunt închise seara din cauza aceasta. Supunem cazul autorităților, rugându-le să ia măsuri ca fălticinenii să nu ducă lipsă de aceste articole striot necesare.

Prețul pâinei.— Din cauză că moara „Forestiera Baia“ a ieftenit făina, pâinea albă se vinde cu 7 lei și cea neagră cu 5.

Diverse.— De câteva zile un d. inspector secundar, inspectează școlile secundare din localitate.

— Vestea atentatului contra d-lui I. Rosenthal, directorul ziarelor „Adevărul“ și „Dimineața“ a produs o legitimă și profundă indignare în toate straturile sociale din localitate

Xelyf

PIATRA-NEAMȚ

Intervenționi pentru deschiderea prăvăliilor în zilele de Duminică.—Duminică 13 crt. a avut loc în localitate, o consfătuire a comercianților, pentru a se examina cauzele care participă la lipsa de numerar. Între altele, d-l V. Măcărescu, găsește că o cauză principală este, că prăvăliile nu sunt deschise în ziua de Duminică. In această direcție, luând cuvântul și d. N. Alexandrescu-Guranda apoi d-nii M. Ipcar, Leon Rosenzweig și alții, s'a căzut de acord, ca o comisiune compusă din d-nii G. V. Măcărescu, Solomon Drimmer, L. Rosenzweig, A. B. Katz, I. Lazariu, Albert Abeles, C. Dumitriu, N. Alexandrescu-Guranda, Silberstein și Mendel Solomon, să se prezinte d-lui Prefect, pentru a stărui, ca prăvăliile să fie deschise în zilele de Duminică.

Intr'adevăr, această comisiune, prezitându se d-lui Prefect, acesta, în urma argumentelor aduse de delegați în această chestiune, a hotărât, că cu începere din ziua de 21, Duminică, prăvăliile din acest oraș, să fie deschise.

Emy

Sfințirea bisericei din Ungheni

Primirea vizitatorilor. Slujba religioasă. D. ministru Mârzescu și crucea încârligată.— Praznicul

După 12 ani de așteptare, ieri sătenii din Ungheni, au văzut cu drag sfințirea bisericuței lor, așezată în fața gării.

Sosirea trenului, în care se găseau I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, d-nii miniștrii G. G. Mârzescu și Inculeț și oaspeții ieșeni, a fost întâmpinată cu mari ovațiuni de mulțe de săteni și sătence. Se formează un cortegiu imposant, care în frunte cu Mitropolitul și sobo rul de preoți, pornește spre biserică, unde așteptau alte grupuri de săteni. Ceremonia sfințirei a durat câteva ore, într'o atmosferă de reculegere generală, după care I. P. S. S. Mitropolitul a rostit o prea frumoasă predică îndemnând poporul la muncă statornică pentru propășirea lor și a neamului.

Masa

In localul fostei vămi și pe terasa ce-l înconjoară, s'a servit o masă admirabil pregătită și servită.

Au participat pe lângă un foarte mare număr de săteni, I. P. S. S. Mitropolitul, d-nii G. G. Mârzescu și Inculeț, miniștri, P. Fântânaru, prefect de județ, C. Toma președintele comisiei interimare, Victor Iamandi și Osvald Racoviță deputați, Eraclide și Ciolan, senatori, Chilimoglu și Teodoru, epitropi, C. Mancin, prefectul poliției din Iași, dr. Antoniu Georgescu, fost prefect, Vasiliu Voina, ajutor de primar, Kessim procuror general, Cațichi, judecde instrucție, Coroiu, prim procuror, Cerbu, procuror, Bantaș ajutor de primar, Dobrovici, ofițer al stării civile, preoții Niculea, Stripeanu, Martian, Florescu, Preda; Stoicescu și Bantaș, colonel Badulescu, locotenent Scriban, dr. Aritenov, medicul spitalului din Ungheni, Nițescu directorul regiunei c. f. r., Heul și Ilusievici de la regionala c. f. r., Filip, primar din Ungheni, Tazlauanu, institutor, Zaharia, revizor școlar, Hangan, institutor, Frățiță, ajutor de primar, dr. Dimitriu, medic veterinarinar, Mocanu, directorul orfelinatului de război, Sucevеanu și Dragoș învățători, Berescu, șef de gară, Casian, administrator de piață, M. T. Andriescu, C. Mihailescu notar, Filip Gelmetti, antrepenor, Ilie Surugiu, Theodor Marinescu, N. Oslovanu, C. Draghicio, George Taiffer etc.

Masa a trecut, în cea mai cordială animație și în cântarea muzicei militare.

Toasturi

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen închină pentru Suveran, al cărui gând, suflet și aspirațiuni sunt identice cu ale neamului.

Cuvântul d-lui Mârzescu

D. G. G. Mârzescu, ministrul sănătății, după o recunoaștere entuziastă a activității rodnice pe care Mitropolitul Pimen o dezvoltă și a felului cum știe să apere drepturile istorice ale bisericei din Moldova—face un apel inimos către sate de a pastra cu sfințenie bisericile lor, unde vor găsi și reculegerea sufletească și iertarea pacatelor și răsplata faptelor bune.

— *„S'o păziți cu tărie împotriva oricărui sacrileglu, împotriva jurămintelor pe crucile deformate care întinează credința și subminează Statul.* **Crucea cu cârlig nu este crucea Domnului. Biserica noastră nu cunoaște nici svastica** *eu al cărui joc Romanovii s'au prăbușit.* **nici Hakenkreutzul** *care în locul înălțării, ne oferă privelistea celei mai dureroase rostogoliri a Germaniei.*

Cu crucea tradițională, cu crucea lui Isus, să mergem, căci într'însa se găsește întreg sufletul poporului nostru“.

Ministrul închină pentru Mitropolitul Moldovei.

Cuvintele d-lui Mârzescu produc un ecou puternic.

Alte cuvântări

Rostesc cuvântări frumoase d-nii P. Fântânaru, ministrul Inculeț, părintele Niculea și d. Bantaș.

Foarte emoționat, d. Bantaș, originar din Ungheni și căruia în mare parte se datorește construirea bisericei, mulțumește d-lui Mârzescu pentru toată dragostea ce o arată sătenilor.

Și cei din urmă tuast, ministru Inculeț îl rădică pentru d. Bantaș și pentru Ungheni.

O interesantă figură înfățoșează bătrânul sătean Boureanu, în vrâstă de 89 ani. Boureanu e încă verde și se întreține cu d. Mârzescu, pe care îl cunoaște de mulți ani.

— Să mai trăești încă mulți ani, îi ură ministrul, la care săteanul răspunse:

— „De moarte nici nu-mi pasă. Ca și floarea ce se scutură de vântul toamnei și cade prefăcându-se în țărână, așa și omul trebue să cadă la ceasul hotărât. Așa a fost, așa trebue să fie“.

La ora 3 serbarea era terminată și oaspeții părăsesc Ungheni, aclamați de mulțime.

D.

Băncile şi renta de expropriere

— Băncile nesocotesc spiritul Constituţiei —

Băncile mari din Bucureşti, dorind să profite de o insuficienţă de redacţie a art. 76 din legea agrară, voesc să refuze pentru achitarea lor, o parte din renta consemnată de Stat pentru terenul expropriat, şi să rămâie creditori ipotecari pe terenul expropriat în proporţia diferenţei dintre întinderea expropriată şi cea neexpropriată, ca astfel în parte să fie plătiţi în numerar fie prin bună voia debitorului, fie prin urmărire silită.

Tot spiritul legei agrare, ca şi al Constituţiei vechi şi noi, este în sensul că renta consemnată drept preţ, să servească ca orice preţ, în primul loc pentru stingerea privilegiilor şi ipotecelor asupra imobilului.

Băncile s'au înţăles şi au angajat ca să pledeze tema lor la Inalta Curte de Casaţie somităţile baroului de Bucureşti: d-nii Pantazi, Rosenthal, Istrate Micescu.

Inalta Curte va judeca chestia după divergenţă, în ziua de 5 Noembrie.

E probabil că chestia va ajunge în secţii unite, care de altfel în mod incidental, în afacerea Jaques Lawin.--M. Saulescu, a hotărât că creditorii să fie lichidaţi în primul loc cu renta consemnată de Stat pentru expropriere.

INFORMAŢIUNI

❑ *Din pricina unor regretabile certuri care sau produs anul trecut în sinul Societăţei Ortodoxe a femeilor române, la înălţătoarea solemnitatea de ieri — despre care avem cinstea să vorbim în prima pagină a ziarului—nu s,a relevat munca depusă timp de zece ani de fostul comitet a secţiunei Iaşi prezidat de d-na Olga Sturdza. Această ignorare este, evident, un act de nedreptate care ar fi fost plăcut să nu se fi produs, chiar dacă anumite împrejurări speciale îndemnau să dea loc la unele resentimente.*

Şi încă ceva.

Comitetul central al Societăţii Ortodoxe a denumit „Elena Odobescu" liceul de fete din Iaşi ca un omagiu pentru munca neobosită rodnică pe care d-ra Elena Odobescu în calitate de inspectoară generală a şcolilor Societăţii Ortodoxe—a depus-o la crearea liceului local.

Desigur, cu toţii ne exprimăm în gratitudinea pentru meritele d-rei Elenu Odobescu. Dar în societatea locală domneşte sentimentul că o şcoală ieşană de aşa importanţă ar fi trebuit mai cu temei să nemurească numele vre-unei Domniţe din trecutul Moldovei. In acest chip, şcoala ar fi fost mai intim legată de Iaşi şi Moldova.

❑ *In cercurile informate se afirmă că d. C. Diamandi va fi numit ministru al Romăniei la Londra, în locul d-lui Titulescu care va trece în acelaşi calitate la Paris.*

Deasemenea se spune că d. Eftimie Antonescu va fi numit ministru al ţărei la Berlin.

De la asociaţia institutorilor.— Membrii Comitetului asociaţii institutorilor şi institutoarelor, „Secţia Iaşi", se întrunesc Marţi 23 a. c. ora 5 p. m. la Şcoala de băeţi No. 6 „Gh. Asachi" strada Săulescu pentru a lua mai multe hotărîri importante relativ la adesiunile ce au sosit dela alte secţiuni din Oraşele Botoşani, Bărlad etc., pentru organizarea Asociaţii.

Tot în această şedinţă a comitetului se va complecta ordinea de zi a adunării G-le ce va avea loc joi 25 a. c. la aceiaşi oră şi la aceiaş şcoală cu aprobarea înspectoratului şcolar.

x **Premii literare.**— Comisiunea pentru decernarea premiilor instituite de ministerul artelor pentru cele mai bune lucrări literare româneşti (proza şi versuri) apărute în ultimii ani, a acordat următoarele premii:

Premiul „*Brătescu-Voineşti*" în valoare de 20,000 lei a fost distribuit astfel: 10,000 lei d-lui Cezar Petrescu, pentru volumul „Sorisorile unui răzaş", 5000 lei d-lui Adrian Maniu, pentru volumul „Meşterul" şi 5000 lei d-lui *Ionel Teodoreanu* pentru volumul „Uliţa copilăriei".

Premiul ministerului în valoare de 30,000, a fost distribuit în premii a 5000 lei, următorilor autori: V. G. Bacovia, pentru volumul „Cântări pentru pasărea Albastră", *Demostene Botez*, pentru volumul „Povestea omului", Ion Buzdugan, pentru volumul, Mireszme de Stepă", Al. T. Stamatiade, pentru volumul „Pe drumul Damascului" şi *Al. A. Filipide*, pentru volumul „Aur sterp".

D. G. G. Mărzescu, ministrul sănătăţei, se'napoiază în astă seară în Capitală.

x Direcţia generală c. f. r. a aprobat măsura luată de direcţia regională Iaşi, de a se mări la 5000 chilograme transportul de călătorie pentru Basarabia.

❑ D. Gh. Ghibănescu care a luat iniţiativa comemorărei lui D. Cantemir, în judeţul Fălciu, pleacă mâine la Bucureşti pentru a avea în această privinţă o întrevedere cu d. dr. Angelescu, ministrul instrucţiei.

D. Ghibănescu va prezenta ministrului programul serbărei.

x Astă noapte d. Manciu prefect de poliţie, însoţit de funcţionari superiori ai poliţiei, au făcut o razie în diferite Cartiere.

Au fost daţi judecăţei mai mulţi comercianţi, pentru calcarea legei repausului duminical.

❑ D-na Oromolu, soţia guvernatorului Băncei Naţionale care a luat parte eri la inaugurarea palatului societăţei Ortodoxe, însoţită de d-na şi d. Gheorghiu directorul Băncei naţionale din localitate, a vizitat eri expoziţia agricolă.

Ţinem să arătăm că la Craiova, s'a constituit un comitet în scop de a se organiza acolo o expoziţie agricolă pusă sub auspiciile d-nei şi d-lui Oromolu.

x Marţi 23 Octombrie 1923 se va judeca la Consiliul de Război (clădirea de la Copou a fostului Institut Medico-Militar) procesul intentat d-lui Locotenent M. Rădulescu fost şef al depozitului Ungheni.

Numitul va fi aparat de d-nii avocaţi Pogonatu şi C. Ghimpeţanu.

x D. profesor Tabacovici, decanul facultăţei de „Drept, s'a înapoiat în localitate.

x Solemnitatea inaugurare clinicei d-lui d-r Mărzescu la spitalul Maternitate, a fost amânată pentru 3 Noembrie.

⁂ In curând aprociatul artist Paul Verona va deschide o expoziţie de pictură în oraşul nostru.

x Aseară urma să aibă loc o consfătuire a studenţilor creştini, în sala Bejan. In ultimul moment însă întrunirea a fost contramandată.

x La facultatea de Drept, s'a afişan un anunciu, după care examenele de fine de an, continuă până la 1 Noembrie.

x Nefiind numărul de membri cerut de lege, şedinţa Consiliului de higienă al oraşului, ce urma să se întrunească Sâmbată, a fost amânată pentru o dată ulterioară.

x In urma unui raport al Prefectului de poliţie, şase agenţi speciali de siguranţă, cari nu corespundeau serviciului, au fost revocaţi de ministrul de interne.

x La fabrica „Papetăria Românească" maşina de plicuri a surprins mâna lucrătoarei Neti Lupu, strivindu-i-o.

Victima a fost transportată la spital.

Deschiderea Universităţii din Iaşi

Redeschiderea cursurilor Universitare, a fost definitiv fixate pentru 1 Noembrie.

Inceperea cursurilor va fi precedată de o mare solemnitate religioasă ce va avea loc în Aula Universităţei. Slujba religioasă va fi oficiată de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen şi de mai mulţi episcopi.

Conferinţa va fi ţinută de d. profesor Minea din partea facultăţei de litere.

⁂ La şcoala „Junimea No. 2" a avut loc în ziua de Miercuri 17 Oct. a. c. comemorarea aniversării morţei lui Adolf Braunştein unul din membri fondatori ai acestei instituţiuni.

x Familia N. Grünberg din Strada Colonel Langa 13, întorcându-se acasă ieri la ora 8 seara a găsit geamurile forţate, perdelele rupte iar uşa deschisă cu forţa. S'a constatat lipsa mai multor lucruri din casă. Cazul a fost adus la cunoştinţa autorităţilor.

Efectele crizei de numerar

Stagnarea comerţului de cereale la Huşi

Huşi.— Din cauza lipsei de numerar care a început să se resimtă din ce în ce mai accentuat în rândurile comercianţilor cerealişti din oraşul nostru, comerţul de grâne a stagnat simţitor.

Ţăranii producători nu mai găsesc cumpărători în oraş. După ce au stat o zi cu obor, se văd nevoiţi a se înapoia au mărfurile la domiciliul lor.

Neputându-şi plasa produsele sătenii nu mai fac cumpărături. Din această cauză suferă şi ceilalţi comercianţi cari au contact cu ei.

Faptul că ţăranii nu-şi pot desface grânele, constitue un motiv de nemulţumire generală.

Producătorii se vad nevoiţi, din lipsa de cumpărători să-şi vândă mărfurile pe preţuri scăzute.

Lipsa de numerar îngrijeşte foarte mult clasa comercială de oarece produce o stagnare necunoscută de cât în vremuri de criză.

Leontin

Un accident înfiorător

O fată arsă de vie. — Din greşală, pe hainele în flăcări ale victimei se toarnă c căldare cu gaz

Folesti (Bălţi). — Din satul Mânzăteşti se comunică: La vădana Ruhla Şevna a venit fata Ghitis din Bahmud-Cornesti, să cumpere nişte nuci; împreună cu doi fraţi ai ei. Seara după efectuarea cumpărăturilor, urmând să se dea adâlmaş, vadana Ruhla a vrut să toarne rachiu dintr'o sticlă mare într'una mică.

Fata, apropiind lampa prea mult, spirtul s'a aprins luând foc şi hainele fetei. La ţipetele nenorocitei a sărit un sătean din Pereval. Acesta, luând o căldare care credea că e plină cu apă, a turnat o peste fata, însă focul a fost aţâţat şi mai mult căci în căldare era gaz. Sărind fratele fetei s'o ajute s'a aprins şi dânsul.

Fata a murit îndată, iar băiatul e'nternat la spital unde trebue să-i se amputeze un picior.

Casa şi magazia, împreună cu mărfurile au fost mistuite de foc.

Cazul se anchetează de şeful postului Cornesti-Pereval.

Hls.

Sfatul Negustoresc
— I A Ş I —

Se aduce la cunoştinţa D-lor Comercianţi că la Sfatul Negustoresc a început sa funcţioneze un *serviciu de contabilitate* pentru ţinerea reggistrelor la zi.

Acei ce doresc a se folosi de acest serviciu sunt rugaţi a se adresa la Sfatul Negustoresc între orele 9-12 dim. sau 4-6 după amiază.

Teatru-Cinema Sidoli Astăzi 2 matinuri la 3, 5½ şi seara la 9½

DIN DRAMELE GELOZIEI — Frumoasa şi fermecătoarea artistă D-ra

Pola Negri apare în **SAPHO**

(O răzbunare la balul operei din Paris)

Mare dramă modernă în 8 acte.—Acţiunea se desfăşoară în mare parte la un bal, de la opera mare din Paris şi la o principală staţie balneară din sudul Franţei, perindându-se înaintea spectatorului, frumuseţile şi graţiile pariziene luxul şi imensele bogăţii, splendorile balurilor capitalei mondiale, etc.

— SE REPREZINTĂ OPERA COMPLECTĂ —

Programul mai cuprinde o nouă si splendidă comedie cu neîntrecutul comic „EL" (Harvco Lloyd): «EL LA CAFE CHANTANT».

MULŢUMIRE PUBLICĂ

Subsemnatul Locot. Th. Cipinog din Comandamentul Corpului IV de armată aduc cele mai frumoase şi sincere mulţumiri, D-lui D-r Tzaicu pentru operaţiunea ce a făcut soţiei mele în clinica sa chirurgicală din Sanatoriul din Iaşi str. Carol No. 20

Operaţiunea, din cele mai dificile, a fost urmată de succes deplin.

Soţia mea, este acum după zece zile de la operaţie acasă, salvată de suferinţa, ce o chinuia de mai mult de 4 ani.

Voiu păstra Domnului D-r Tzaicu o deosebită recunoştinţă pentru condiţiile foarte avantajoase şi cele mai bune îngrijiri.

Sanatoriul D-lui D-r Tzaicu trebue s'o ştie toată lumea că este o adevărată instituţie de bine public.

Locot. Th. CIPINOG

Creditul Funciar Urban din Iaşi
Contabilitatea
— Serviciul cupoanelor —
ANUNCIU

La 9 şi 10 Noembrie 1923 se va face a 82 a tragere la sorţi a scrisurilor conform art. 53 din legea Creditelor funciare şi art. 122 din statute.

Domnii detentori de scrisuri sunt rugaţi a asista la tragerea ce va avea loc la sediul Societăţei (Palatul Creditului Urban din Iaşi) orele 15 (3 p. m) în prezenţa Consiliului de Ad-ţie şi a Comisarului guvernului.

DIRECŢIUNEA

Aviz

D. Dimitrie Moldovanu ne mai făcând parte din personalul Soc. Ânonime pentru editură şi tipografie «Viaţa Românească», nu mai are dreptul de a lua comenzi, de a încasa, sau a trata ceva în numele acestei societăţi.

Direcţiunea

REGIA MONOPOL. STATULUI
Direcţiunea Regionala Iaşi
PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 29 Octombrie a. c. orele 10 dimineaţa, se va ţine la Direcţiunea din strada Coroi No. 2 licitaţie publică, în conformitate cu prevederile art. 72-83 din legea asupra contabliităţei publice, pentru procurarea registrelor şi imprimatelor necesare în anul financiar 1924.

Ofertele vor trebui să fie închise şi însoţite de o garanţie provizorie de 5o/o din costul total al imprimatelor, care se va depune în numerar sau efecte de ale Statului.

Pentru studierea modelelor cunoaşterea condiţiunilor de admitere şi efectuare, precum şi orice alte informaţiuni, doritorii se pot adresa zilnic între orele 9-12 a. m. la serviciul contabilităţei din acelaş local. No, 16569

Licenţiat în Litere prepară curs secundar

A se adresa d-lui Alex. Voiculescu str. Cuza-Vodă No. 17.

CEREŢI BECURI

Verfex

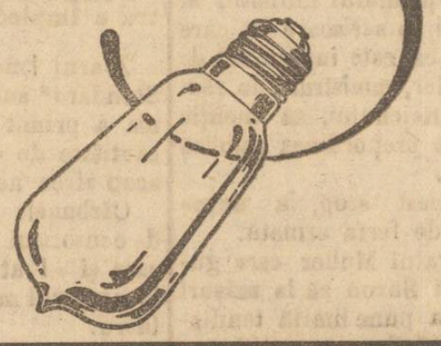

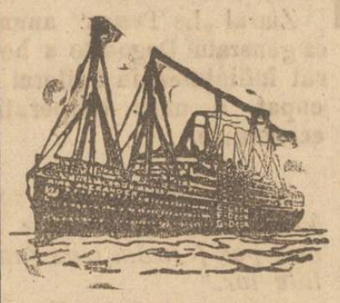

Byron Steamship Company
— Ltd. London —
M. EMBIRICOS & Co.
Bucureşti, Str. Paris No. 1
LINIA
CONSTANTA
direct
NEW-YORK

deservită cu cele mai mari transatlantice colose de lux rapide, cari ating portul Constanţa cu escale la CONSTANTINOPOLE, PIREU şi PALERMO direct la NEW YORK. Fără nici un transbord şi fără carantină durata voiajului este de 16 zile

AVIZ Trasatlanticul „CONSTANTINOPOLE" 25.000 Tone soseşte la 1 şi pleacă la 3 Noembrie.

Călătoria cea mai avantajoasă cu 50 la sută mai eftin plătibil aici în lei. Reţinerile biletelor de vapor cu cabina şi or-ce informaţiuni se pot lua din biroul nostru central.

M. EMBIRICOS & Co.
Bucureşti.— Str. Paris No. 1

MICA PUBLICITATE

Vând o maşină pentru dărăcit lână şi o piuă sistematică pentru bătut sumane.

A se adresa d-lui T. Pîrvescu, Eminescu 1.

Dactilografă cu scriere frumoasă se caută. A se adresa Biroului M. Sigall Piaţa Unirei, etaj, între 11—12 şi 5—6.

Pianină Bluthner, perfectă stare, de vânzare. Sava, Trei Erarchi 6.

Cameră mobilată cu intrare separata, poate fi într'un cartier mai retras, se caută A se adresa la ziar sub I.

De vânzare sau de închiriat casa din strada Călăraşi 9 compusă din şase camere, bucătărie şi atenanse.

A se adresa strada Toma Cozma 9.

Elevă în Farmacie. — La Farmacia Dr. Rătianu este loc vacant pentru elevă în Farmacie. Se cere bacalaureat.

Menageră germană care să cunoască bine limba română, şi puţin franceza, specialistă în arta culinară mai ales în torturi şi dulceţuri, serioasă, cinstită, singură, în vrâstă de 45—50 ani, să aibă bune referinţe dela case onorabile unde a servit, caută o familie creştină, onorabilă, compusă din 4 persoane.

Răspunsurile a se adresa M-me Cristina Iaşi Post restant. In caz de neînplinirea condiţiunilor de mai sus — a evita de a răspunde.

Vânzătoare sau vânzători, cu garanţie, pentru desfacerea biletelor de Loterie a Expoziţiei, se caută. A se adresa biroului M. Sigall, Piaţa Unirii, etaj între 11—12 şi 5—6.

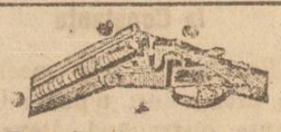

Cumpăr de ocazie arme, revolvere şi orice fel de muniţiuni de vânătoare.

Adresaţi magazinul B. Duminicatu, piaţa sf. Spiridon 12

Publicaţie. — Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de Luni 5 Noembrie a. c. orele 10,30 se va ţinea licitaţie publică la magazia de materiale a Serviciului de Economat C. F. R. gara Iaşi pentru vânzarea a 242 bucăţi butoaie vechi cu un fund şi două funduri, împărţite în 6 loturi. Aceste butoae se pot vedea în orice zi de lucru între orele 8—12 şi 15—18

Taxa de înregistrare de 5 o/o şi cifra de afaceri 1% vor privi pe adjudecători.

Drept garanţie provizorie se va depune imediat 5 % din valoarea loturilor adjudecate.

DIRECŢIUNEA II REGIONALA C. F. R. No. 49218

FABRICA DE PUNGI de hârtie
„DACIA"
— BOTOŞANI —
Preţ redus — —
— livrare promptă

Ultima oră

Ultimile evenimente din Germania

O destindere în chestia Saxoniei.-- Efectele înfometării

Ministeriatul d-lui Al. Constantinescu

Situaţia în Germania

— Conflictul cu Saxonia — Înfăminţirea populaţiei —

Bucureşti. — Din Drezda se anunţă că generalul Muller a adresat primului ministru al Saxoniei, o scrisoare în care anunţă că este însărcinat de d. Gessler, ministrul de război al Reichului, să menţie cu orice preţ ordinea publică în Saxa.

In acest scop, la nevoe va uza de forţa armată.

Generalul Muller cere guvernului Saxon să ia măsuri pentru a pune limită tendinţei miniştrilor comunişti, care lucrează în chip anticonstituţional, voind să întroneze regimul sovietic şi dictatura proletariatului.

*

O destindere s'a produs în ce priveşte raporturile dintre Saxa şi Reich.

La Drezda a avut loc o întrevedere între primul ministru Zeigner şi generalul Muller. Ambii au declarat că doresc menţinerea păcei.

*

In urma noilor urcări de preţuri, demonstraţiuni populare s'au produs în unele cartiere ale Berlinului

Poliţia a intervenit pentru a împiedeca jafurile.

*

Ziarul londonez „Evening Standard" anunţă că Germania a primit o importantă cantitate de cărbuni pentru acoperirea nevoilor iernei.

Cărbunele a fost furnizat de consorţiul băncilor engleze care şi-a luat sarcina să vie în ajutorul muncitorilor fără lucru.

*

Ziarul „Le Temps" anunţă că generalul Degoutte a hotărât înfiinţarea în teritorul ocupat, a unor cooperative economice.

*

La Budapesta au sosit 45 copii din Ruhr care nu mai pot fi hrăniţi de familiile lor.

Dacă copiii aceştia vor fi bine primiţi, e probabil că peste câteva zile noui transporturi de copii din Ruhr vor sosi să solicite hrana în capitala Ungariei.

In jurul serbătorirei d-lui Blank

Abţinerea autorităţilor — Intervenţia d lui Vintilă Brătianu.

— Ministeriatul d-lui Al. Constantinescu —

Bucureşti. — La banchetul care a avut loc in Capitală n onoarea d-lui Mauricin Blanck, cu prilejul împlinirei a 75 ani de existenţă a băncei Marmorosch-Blank, n'a participat nici un reprezintant al oficialităţii. D. Alex. Constantinescu a participat nu în calitate de ministru, ci ca membru al consiliului de administraţie a băncei, — fapt pe care el însuşi l-a subliniat.

*

Această abţinere a oficialităţii se datoreşte d-lui Vintilă Brătianu.

In cercurile politice se spune că d. Vintilă Brătianu a intervenit la Camera de Comerţ ca să nu-şi trimită reprezintanţi la banchet.

Aceiaşi intervenţie a făcut-o şi pe lângă d. Oromolu, determinând abţinerea Băncei Naţionale.

Cercurile bucureştene comentează in special atitudinea d-lui Oromolu şi se întreabă că: oare dacă ar fi trăit Take Ionescu, d. Oromolu ar fi avut aceiaşi atitudine?

*

Este foarte interesant a reţine e frază din toastul d lui Al. Constantinescu.

D sa, după ce a subliniat că asistă numai ca preşedinte al Consiliului de administraţie, a adăogat:

— „Acuma nu sunt nici peşte, nici carne. Nu ştiu dacă sînt particular sau ministru. Dar până Mercuri voi şti aceasta".

Cumpărăm Brilante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferind preţurile cele mai mari

Ceasornicăria Fraţii TISCHLER

IAŞI — str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI

La Magazinul „AURORA"

MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII

Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerţ

Au sosit în vederea sezonului de toamnă, şi iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, plus brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul journal: Preţuri foarte convenabile.

Notaţi bine firma „LA AURORA"

VINUL KONYA cu principiile conţinute în Kola, Coca, Guaran şi Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul şi nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilităţei mala diilor nervoase de cea mai mare valoare în convalescenţe

Tren atacat de bandiţi

Bucureşti.— Acceleratul 24 Bucureşti-Constanţa, la ieşirea din gara Murfatlar a fost atacat de bandiţi, care au spart mai multe geamuri cu pietre.

S'a produs o mare panică printre călători. Trenul a fost oprit, dar bandiţii s'au făcut nevăzuţi.

Incendiu şi explozie

la Constanţa

Bucureşti. Un incendiu s'a produs ieri în portul-Constanţa, distrugând câteva vagoane cu cherestea. Vagoanele incendiate se aflau numai la trei metri depărtare de marile rezervoare de petrol şi numai datorită muncii extraordinare a pompierilor s'a evitat o mare catastrofa.

In acelaşi timp, o explozie s'a produs pe vaporul „Mrazek" al societăţi „Steaua Romînă".

Un lucrător a fost grav rănit.

In jurul atentatului

contra d-lui Rosenthal

Bucureşti. — Se ştie că d-nii Lungulescu şi locot. Spataru au fost arestaţi şi daţi judecăţii ca complici ai d-lui Bacalogu în atentatul contra d-lui Rosenthal.

In chestiunea aceasta se anunţă că, înainte de arestarea celor doi complici, căpitanul în activitate Vicol primise destăinuiri de la locot. Spataru cum că a pus la cale atentatul, cu ajutorul lui Bacalogu şi că l-a sprijinit pe aceasta în acţiunea lui, înlesnindu-i fuga.

D. căpitan Vicol a înştiinţat despre acestea pe judecatorul de instrucţie A urmat o confruntare, după care Spataru şi Lungulescu au facut marturisiri şi au fost depuşi.

Alegerile greceşti

Bucureşti.— Ziarele din Atena publică decretul prin care se fixează alegerile parlamentare pe ziua de 2 Decembrie, iar convocarea Constituantei pe ziua de 20 Decembrie.

Un mare incendiu

— a distrus fabrica de maşini Riegler din Sibiu —

Bucureşti. Un violent incediu a isbucnit ieri dimineaţă la marile in talaţii ale fabricei de maşini „Rigler" din Sibiu.

Flăcările s'au întins şi la depozitele de uleiuri, luând proporţii înspăimântătoare.

Organizaţia pompierilor din Sibiu fiind insuficientă, s'au chemat imediat pompierii din localităţile apropiate. Dar toate sforţările depuse au rămas zadarnice.

Vastele instalaţiuni ale fabricei au fost nimicite cu desăvârşire.

Pagubele se evaluează la 10 milioane lei. Fabrica era asigurată.

Se crede că focul a fost pus.

Alegirile în Austria

Bucureşti.—Ieri au început în toată Austria alegerile generale pentru Parlament.

Lupta mare se dă între partidele social-democrat şi socialist-creştin cele două mari paratide care-şi disputa majoritatea.

Din ciudăţeniile serviciului poştal

O carte poştală trimisă din Galaţi ajunge la distinaţie după 8 ani

Serviciul nostru poştal merge din zi în zi spre normalizare. Aceasta se poate observa din următorul caz:

O carte poştală expediată din Galaţi spre Tg Frumos în ziua de *22 Martie 1915* este scoasă din cutia Galaţi la cursa II şi expediată la cursa III a aceleiaşi zi.

La Tg. Frumos care se află la o distanţă de aproape 200 de klm., ea este primită în ziua de... **13 Octombrie 1923.**

De oare ce adresantul este mutat de un an în Iaşi, scrisoarea a fost expediată la Iaşi, unde a fost primită eri.

Este un adevărat record de... încetineală.

Dar aceasta încă nu-i nimic faţă de scrupulozitatea... în aplicarea timbrului legal.

Fără se considere că *pe acea vreme* o carte poştală, pe tot întinsul României se franca cu 5 bani timbru de ajutor, geloşii funcţionari ai poştei de Iaşi consideră incompleca francarea care astăzi este de 60 bani, şi... amendează pe adresant cu un leu şi 20 bani...

Rigurozitatea şi scrupulositatea funcţionarilor poştali nu poate găsi o mai buna aplicare!..

Sosirea oaspeţilor la Belgrad

pentru participarea la botezul prinţului Duşan

Bucureşti.—Ieri la ora 4 a sosit la Belgrad principesa Olga, logodnica prinţului Paul, însoţită de prinţul Nicolae tatăl ei şi de Ana Wladimirowna mama ei, cât şi de principesele Jenia şi Margareta ale Greciei.

La ora 8 seara au sosit ducele şi ducesa de York, fiind primiţi în gară de regele Alexandru şi regina Maria şi membrii cabinetului jugoslav.

Docent

Dr. Dimitriu-Borca

Conferenţiar Universitar

Boli şi operaţiuni de Nas, Gât şi Urechi

Iaşi str. Cuza-Vodă 42

CONSULT. 5—7 d. a.

PUBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de Joi 25 Octombrie curent, se va vinde prin licitaţie publică la orele 10,30, diferite materiale vechi aflate în depozit la magazia de materiale a Serviciului de Economat din gara Iaşi, împărţite în trei loturi şi cari se pot vedea în orice zi de lucru între orele 8—12 şi 15—18.

Taxa de înregistrare de 5 % şi 1% cifra de afaceri, priveşte pe adjudecătari.

Drept garanţie provizorie se va depunn 50% din valoarea loturilor adjudecate.

DIRECŢIUNEA II REGIONALA C. F. R. IAŞI No. 57179

Intrebuinţaţi numai

De vânzare la parfumerii şi magazine de lux

Publicaţiune

De oarece la licitaţiunea ţinută la depozitul de Geniu Iaşi, în ziua de 22 Septembrie 1923, conform publicaţiunei No. 581 Inserată în M. O. No. 123 din 4 Septembrie 1923, pentru vinderea materialelor de telegrafie fără fir şi proiectoare, nu s'a prezentat nici un concurent, se publică spre cunoştinţa generală, că în ziua de 25 Octombrie 1923 ora 10 dimineaţă, ăe va ţine la depozitul de Geniu Iaşi, a doua licitaţie publică, cu oferte închise, pentru vinderea acestor materiale şi anume:

Denumirea materialelor	Cantitatea	Preţul de evaluare dela care va începe licitaţia — Unitar Lei	B.	TOTAL Lei	B.
Ante-tren pentru proector	4	1500		6000	
Cărucior pe 2 roate pt. material proector de 50 c. m.	1	1000		1000	
Chesoane de proectoare	2	2000		4000	
Trăsuri pe 2 roate pt. mat. de rez. de proector	3	2000		6000	
Trăsuri pt. mat. de catarg No. 5	337.	1	2000		2000
Trăsuri pt. acumulatori No. 7.	1	3500		3500	
„ dif. pt. mat. telegr. fără fir.	16	2000		32000	
„ pt. mat. telegr. f. fir cu roţi de rezervă	7	2500		17500	
Trăsuri pt. mat. de telegrafie	1	1750		1750	
„ „ „ „ telegr. f. fir cu tren şi ante tren	1	3500		3500	
Idem Idem	2	3000		6000	
Cărucior mic pe 2 roate pt, mat. de proector	1	500		500	
Cruci de proectoare	9	45		405	
Trăsuri dif. pt. mat. de proector de 40 cm.	4	2500		10000	
Proectoare a 50 cm. Ruse pe 2 roate	2	3500		7000	
Trăsură cu schelet mptalic al unei lămpi proector	1	2000		2000	
Trăsuri pt. mar. rez. de proector	1	2000		2000	
Total				105155	

Aceste materiale se pot vedea de amatori la depozitul de genin Iaşi, aflat în dosul manufacturii de tutun, pe şosul Bahluiului. Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 72-83 din legea comptabilităţei publice,

Concurenţii pentru a fi admişi la licitaţie, sunt obligaţi să depună odată cu oferta o garanţie de 10%, în numerar din preţul fixat de la care va începe licitaţia. Garanţia va fi consemnată la casa de Depuneri. iar la licitaţie se va prezenta numai recipisa.

Acei care nu vor depune garanţia completă, sau vor fi în efecte vor fi excluşi de la licitaţie,

Se poate oferta în bloc pentru toate materialele sau parţial,

Vânzarea matorialelor se face loco depozit. aşa cum se găsesc, fără nici o obligaţiune din partea Ministerului de Răsboiu. Toate taxele către stat, judeţ şi comună de orice natură privesc pe cumpătător.

Adjudecarea se va face provizoriu, iar vânzarea va rămâns definitivă după aprobarea rezultatului licitaţiei de către minister după care apoi se va preda materialele.

Pentru ministru, Director superior şi Inspector technic al geniului. General de Divizie (ss) **RAZU**

Directorul Geniului, General (ss) **ZOTU**

ANUL AL XIX No. 4920 — 2 LEI NUMARUL — JOI 25 OCTOMBRIE 1923

Biblioteca Universității Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACȚIA
IAȘI. — STR. MÂRZESCU 17.
TELEFON No. 290.

UNT DE LEMN · DE MASA · OLIVIA

Salariile funcționarilor

Scumpetea vieții face traiul funcționarilor insuportabil. Pe când lefile lor rămân neschimbate, piața își urcă prețurile din zi în zi. Nu ne desparte multă vreme de ziua aceia, cînd —după exemplul umoristic al Vienei—vom comanda la berărie de-odată doi țapi de bere... de teamă să nu se urce întretimp prețul băuturii!

Funcționarii mai 'naiste— după fiecare protest sau intervenție — primeau serioase asigurări din partea guvernului... că „justele lor cereri vor fi satisfăcute". Așteptările însă au rămas zădarnice. Atunci funcționarii au schițat o grevă care, deși n'a reușit (și această nereușită nu demonstrează netemeinicia revendicărilor funcționarilor, ci dezorganizarea lor, lipsa spiritului de solidaritate, absența curajului absolut necesar în aceste împrejurări, etc), dar a proclamat, în auzul tuturora, niște cereri drepte și imperioase.

Greva n'a reușit, într'adevăr,— dar greșesc acei care cred că represiunea ei a rezolvat problema funcționărească.

Mizeria funcționarilor crește din ce în ce mai mult. Slujbașii, pentru a-și asigura acel minimum necesar vieții, lucrează — printre orele de serviciu — la alte întreprinderi, se istovesc, se demoralizează...

Și statul vrea să guverneze bine cu o armată de funcționari rupți și flămânzi, epuizați, deprimați, preocupați veșnic de lipsurile lor și ale familiei lor?

Distrugându-se funcționărimea, guvernul distruge însuși statul, a cărui armătură este formată din cadre funcționărești.

Și cel puțin dacă guvernul n'ar avea nici o posibilitate de îndreptare... Dar Monitorul Oficial" a publicat nu de mult, o listă de credite extraordinare, în sumă de un miliard de lei, cheltuit de prisos în liberalități neîngăduite unei țări sărace. Ziarul nostru a remarcat, la timp, acest lucru.—Când funcționarii n'au pâne, haine și lemne, statul n'are dreptul să cheltuiască sume enorme cu plata decorațiilor, cu vizita escursioniștilor străini, cu cadouri princiare, cu parăzi și cu serbări...

Care va fi soluția problemei funcționărești? Dacă guvernul nu intervine la timp, funcționarii—nefiind în stare să proclame greve și să persiste în ele măcar o săptămână—vor părăsi de nevoe posturile, vor intra în negoț sau industrie... ori își vor lua lumea în cap, stabilindu-se unde-va la țară—după pilda altor țări. Poate perspectivele noastre sunt fantaziste. Intr'adevăr, funcționarii mai sunt împinși la un chip de salvare, de astă-dată practic și imediat: Să iasă cu măciuca la drumul mare... dacă vor să trăiască omenește.

M.

Ilustrările d-lui Tancred

Fostul ajutor de primar al Capitalei, d. Anghel Dumitrescu (tot din partidul liberal), a dezvăluit încă una din multele treburi ale d-lui Tancred Constantinescu. Anume, d. Tancred a împiedicat anul trecut aprovizionarea Capitalei cu lemne la prețul de 2600 lei vagonul, pentrucă era cointeresat la o furnitură mai oneroasă.

Lucrul este verosimil, știut fiind că d. Tancred a lucrat la fel cu cărbunii de la Petroșani, favorizând exportul cărbunilor acestei mine la care este cointeresat, și silind căile ferate să importeze cărbuni mai scumpi din Polonia.

D. Tancred se dovedește expert în materie. Și față de aceasta ilustrare a spiritului d-sale brătienist, incontestabil că este cel mai indicat a deveni titular la departamentul industriei și comerțului.

ACTUALITAȚI DIN AFARA

Tratat comercial ruso-turc.— Sunt în curs negocieri pentru încheerea unui tratat de comerț ruso-turc. In timpul negocierilor s'a studiat chestiunea stabilirii unei concordanțe între sistemele comerciale ale Turciei și ale Uniunii republicilor sovietice.

*

Etna iarăși în acțiune.— Populația din Sicilia este din nou neliniștită. Din vulcanul Etna au început să se ridice coloane de fum și să se reverse lavă. Activitatea merge crescând, ceiace produce mari îngrijorări.

CATE-VA NOTE

Ziarul „Aurora" a bătut pe toți confrații în chestia bombelor asupra remanierei, anunțând că d. general Prezan va fi numit ministru de interne.

Vă amintiți că săptămîna trecută, consiliul comunal al Iașului a hotărît în principiu ca o stradă a orașului nostru să poarte numele d-lui general Prezan.

Nu se poate spune că edilii noștri n'au...simț al oportunității.

*

După sciziunea fasciștilor din București, se produce o sciziune a antisemiților din Iași.

Dovadă încetarea atacurilor d-lui Mirzescu contra d-lui A. C. Cuza.

A se ceti
ULTIMA ORA

INSEMNARI

Se refac armatele

Din știrile care sosesc zilnic reese clar că țările învinse încearcă pe toate căile să reînvie militarismul și să-și refacă armatele reduse prin clauze anume înscrise în tratatele de pace.

Bulgaria și Ungaria fac mari sforțări ca să intre în bunele grații ale vremei mari puteri, pentruca în baza acestei prietenii să și poată lua îndrăzneala de a călca stipulațiile tratatelor. Ba nici nu mai așteaptă o dezlegare oficială, ci nerăbdători, se organizează pe sub ascuns, adună arme, fabrică muniții, deghizează înrolările sub forma societăților de sport.

In Germania istovită, în Rusia comunistă și mistică, o mare parte din banii adunați dela mulțimea goală și flămândă, sunt întrebuințate pentru plata tunurilor și aeroplanelor de atac.

Și totuși, în aceste țări, de altfel ca pe întregul pământ, lumea este sătulă de războaie și blastămă în fiecare clipă nebunia care le-a adus numai doliu, mizerie și anarhie.

Armatele se pregătesc în ascuns, fără voința și fără aprobarea popoarelor. Cei ce urmăresc crearea lor sunt guvernanții, acel pumn de oameni care, subt orice fel de regim, pentru a stăpâni și ordona au nevoe de baionete și mitraliere cât mai multe. Fenomenul „înarmărilor" de astăzi arată încă odată că ei pregătesc și provoacă războaiele!

A te teme de dușmani și a fi bătăios, este de esența psihologică a celui care deține puterea. De aceia, popoarele ar trebui să găsească o formulă de contract cu cârmuitorii lor prin care înarmările și războaiele să nu se poată face decât cu aprobarea majorității efective și direct exprimate a cetățenilor.

I. L.

Soluții caragialești

— D. Vintilă Brătianu și criza de numerar.— Lanțurile ucigătoare ale deflaționismului. —

Ne mai putând tăgădui efectele dezastroase ale crizei de numerar, decurgând din politica d-sale deflaționistă cu orice preț și fără nici o limită, d. Vintilă Brătianu s'a hotărât să ia măsuri de îndreptare.

Dar ce măsuri?

D. Vintilă Brătianu promite să furnizeze numerar pieței, dar în acelaș timp să-și continue neștirbit deflaționismul.

In alte împrejurări, însă la o metodă identică, nemuritorul Caragiale a inventat formula: „să modificăm Constituția, dar să nu schimbăm nimic".

Tocmai așa vrea să procedeze d. Vintilă Brătianu, față de criza financiară a cărei răspundere o poartă.

*

Ministrul de finanțe refuză orice nouă emisiune. El promite ușurarea pieței prin plata furniturilor Statului, din impozitele directe de aproape 2 miliarde lei, pe care le va încasa.

Dar faptul că unii furnizori ai Statului vor fi plătiți, oare va ușura criza? Ce va face acea întreagă lume industrială și financiară care nu-i creditoarea Statului?

Și apoi, ce folos că se vor plăti *în viitor* (când statul va încasa), unii furnizori, câtă vreme atâtea întreprinderi economice sunt *astăzi* la marginea prăpastiei?!

Dar d. Vintilă Brătianu mai promite constituirea unui fond de împrumuturi, din cele 2 miliarde lei cu care țaranii *vor plăti* pământurile expropriate.

Dar până ce țaranii *vor plăti*, cum va fi suportată criza? Și dacă țaranii *nu* vor plăti?.... căci s'a constatat în multe părți că nici țaranii n'au bani.

Și până una alta, realitatea este că economia agricolă se duce de râpă, prețurile sunt complect depreciate, cultura grâului merge în scădere.

*

Ei, dar d. Vintilă Brătianu mai are o bucată de soluție. Va acorda împrumuturi prin „Creditul Industrial"!

Ce sume va avea la dispoziție acest anemic Credit brătienist, și mai ales în ce condițiuni oneroase va împrumuta Creditul—nu ni se spune. Putem ști numai că d. Vintilă s'a bucurat de lipsa complectă a creditelor, pentru a încerca lansarea acestui „Credit Industrial" al familiei.

Și între timp, sub auspiciile soluțiilor caragialești ale deflaționismului vintilist, economia națională merge cu pași repezi la ruină.

Lr.

IARAȘI GRIZA DIN GUVERN

— D-l Al Constantinescu nu și-a lămurit atitudinea. —

In legătură cu situația politică și mersul crizei de guvern deținem din sursă autorizată următoarele fapte precise.

In intrevederea de la Buftea nu s'a vorbit politică, așa încât, de fapt, nu s'a produs nici o schimbare în raporturile dintre d-nii Ionel Brătianu și Al. Constantinescu, fixate prin ceea s'a petrecut la consfătuirea majorităților.

*

Ecouri din cercul ministrului de domenii spun că d. Al. Constantinescu ar fi mai conciliant, fără a se preciza dacă s'a resemnat complectamente sau l'a lăsat numai pe d. general Văitoianu, dar menține cererea de a fi trecut la departamentul internelor.

*

D. Ionel Brătianu nu se intoarce decât în cursul zilei de astăzi. Inainte de a se prezenta suveranului —care sosește Joi—primul ministru va avea o ultimă intrevedere cu d. Al. Constantinescu.

De pe acum se poate spune că dacă d. Al. Constantinescu va perzista în cerința de a i se încredința internele, va fi refuzat net. Primul ministru ar putea eventual admite o discuțiune în privința altor cerinți. Sub nici un chip însă nu va primi discuția pe tema ministerului de interne.

*

D. Ionel Brătianu vine dela Florica cu două soluțiuni. Depinde de atitudinea d-lui Al. Constantinescu, care din cele două formule va fi definitiv admisă.

Ministrul domeniilor știe acest lucru. Așa se explică forma sibilică, în care a vorbit eri anturajului d-sale:

— *„La drept vorbind actualmente nu sunt nici ministru, nici simplu particular. Miercurea se va ști care din două voi fi".*

Cetiți în pagina IV-a
Ultima oră
telegrafică și telefonică

Prin Basarabia

La colonia franceză Șaba

de preot **N. V. Hodoroabă**

Privitor la excursia în Basarabia organizată în August trecut de către Ateneul Popular din Tatarași, țin să amintesc că la șezătoarea care a avut loc la Chișinău în teatrul Pușkin, a ținut o interesantă conferință d. C. Stambolin tratând cu însuflețire despre: *Rolul Basarabiei în cultura noastră națională*. Corul Ateneului Popular a cântat bucăți alese. Artistul Stamate de la Teatrul Național a recitat versurile de Eminescu: *Ce-ți doresc eu ție dulce Românie*; iar d. M. Popovici, ca un adevărat decan al scenei, a recitat cu talentu-i cunoscut: *Dumbrava Roșie* de V. Alecsandri.

La Tighina, deși n'am stat mult, s'a dat totuși o scurtă producție, într'o sală de cinematograf, pentru populația din vecinătăți aflată la iarmaroc; au venit și intelectuali. La Cetatea-Albă a avut loc iar o șezătoare în sala Teatrului „Regina Maria" cu acelaș program. Aici d. profesor și senator Gh. Ghibănescu a vorbit în grai cronicar: *despre cetățile de pe Nistru și însemnătatea lor istorică*. Aici a fost mult mai multă lume decât la Cernăuți, căci teatrul devenise neîncăpător. Baia din Liman ne-a înviorat mult.

*

A doua zi, îmbarcându-ne în tren, am mers la Șaba, vestita colonie franceză. Ce sat mare și frumos, ce așezare minunată! Sunt două comune Șaba: o comună rurală și una urbană—cu două primării. Ceiace te impresionează însă de la prima vedere sunt casele mari durate din cărămidă și piatră, cu atențiune multă și cu gust orânduite. Grajduri de iarnă și vară, droșcării, poeți mari, livezi, fântâni cu roată în curte și vii pline de rod unde te întorci..

Legați la iesle sau la corlata din grajdul de vară stau alături câte 6—8 cai mari de rasă, sprinteni și țesălați de lucește părul pe ei!.. Armăsari și străjnici de zeci de mii de lei!.. Asemenea vite la noi, se mai văd doar numai pe la unii proprietari și pe la fermele model. Incolo, pe la săteni, adevărate rarități.

Dar ce mai strânsură!.. Mai la fiecare francez se văd în curte câte 3—4 girezi mari de pâne, garnituri de treier, moriști, secerători și alte mașini agricole. Iți face impresia, că toți sunt proprietari. Dar Francezii sunt oameni nobili, căci știu a lucra de zor și la câmp, știu a cânta și la piano... La noi, în satele noastre, n'ar fi cu putință ca să stea grămădită atâta pâne, căci ar fi adevărate nenorociri, cum e o-

(continuare în pagina II)

RUBRICA LITERARA

Scrisori între femei

Iași, Octombre 1923

Ana mea scumpă,

Nu ț'am scris de multă vreme, pentru că am trecut prin clipe grele, aș putea zice, căci complexitatea stărilor sufletești și noutatea cauzelor cari le au provocat, m'au ținut într'o încordare, ce nu mi a dat răgazul să am plăcerea de a vorbi cu tine.

Deși ne-am scris așa de mult, n'am avut însă prilejul să-ți spun tot ce mă privește. Va fi o noutate pentru tine, când vei afla că am comis un atentat la bunele moravuri, scriind o lucrare dramatică: „Patima albă".

Aceasta n'ar fi o vină așa de mare, mai ales că mă aflu la a zecea recidivă. Greșala mea însă constă în aceia' că am vroit s'o dau la lumină. Câtă vreme nu s'a știut nimic, „Patima albă" și-a păstrat culoarea, de îndată ce s'a aflat, ea a devenit tricoloră. In sufletul unora s'a născut o patimă neagră, alții au văzut galben, eu însă, neclintită cum mă știi, când vreau să lupt, o văd tot albă..

Cine n'are dușmani, e un om nenorocit, căci înseamnă că nu l'a observat nimeni, în trecerea lui pe pământ.

Totuși, această fericire ce s'a abătut asupră-mi așa pe neașteptate, m'a copleșit de bucurie... De aceia nu ț'am scris.

Cum fericirile noastre sunt clipe, o pot considera ca și trecută și vorbi de ea, așa cum suntem obișnuiți să vorbim despre trecut, cu simpatie...

In primul loc, nevoia ce au simțit toți acei ce nu pot să-și apropie o ideie generală, a fost să concretizeze personagiile. Eroina, fără multă greutate, a fost bănuită că aș fi eu. Nu mă supăr, dimpotrivă pentru că e o persoană cu calități superioare, mă simt măgulită.

Eroul, s'au muncit multă vreme să-l găsească și au credința că l'au descoperit. N'am nimic de zis, nu știu însă cât de măgulit se află, fericitul ales. Un alt personaj, antipatic și meschin, îmi pare rău și protestez chiar, când cei ce au nevoe de intuiție ca să poată înțelege ceva, îl presupun a fi tovarășul meu de viață...

E departe de acest personaj, în avantajul lui, bineînțăles.

Nu e însă separat, căci rolul de cuceritor e râvnit de fiecare chiar dacă mijloacele nu sunt tocmai cinstite (în materie de dragoste, cinstea n'are ce căuta) și bărbatul cel mai curat sufletește în relațiile lui din societate, poate fi meschin față de femei, fără a aduce o umbră imperceptibilă, aureolei din jurul persoanei lui.

Pentru celelalte personajii se dă o luptă titanică ca să fie întruchipate. Nu le felicit pe persoanele care vor fi bănuite... Poate cu acest chip, aș descoperi unele taine, deși eu prin firea mea, sunt înclinată înspre abstract. Această mică operație, (necesară celor ce nu pot să-și găsească mulțumirea în sine și au nevoe s'o guste din presupusele aventuri, a celor fără aventuri), terminată, seria dovezilor că mi s'a așternut cineva dea curmezișul în cale, s'a perindat.

E curios, susceptibilitatea mea exagerată, aș și putea zice, în unele ocazii, de data aceasta n'a răspuns la apel. In loc de acel „vague a l'âme" ce-mi produce atâta nemulțumire de obiceiu, am simțit numai o îndârjire, o putere de luptă și o îndărătnicie a-și putea zice, cari m'au ajutat să nu mă mai dau la o parte, cum de atâtea ori am făcut-o, în împrejurări dureroase.

Lupt și nădăjduesc să înving.

Lupta, dacă mă satisface și îmi dă posibilitatea să înving neliniștea ce m'a cuprins în ajunul zilei decizive, îmi dă totuși, o stare generală nemulțumitoare.

Scriitorul simte nevoia să-și descarce sufletul, e satisfăcut când cititorii l'au înțăles și el apreciază aceasta, după numărul lor.

Cu o lucrare dramatică nu e tot astfel. Numărul spectatorilor e în genere mare, aprecierea lor se manifestă zgomotos prin aplauze, entuziasm, dar autorul se întrebă: sunt ele sincere?

Căci am văzut lucrări aplaudate, cu critice favorabile și totuși considerate ca nereușite, altele au stârnit mai puțin entuziasm, au avut critice severe și totuși au trăit...

O lucrare dramatică mai depinde și de interpreți, de felul cum își însușesc ei rolurile *).

Atâtea și atâtea considerente îmi frământă mintea și-mi fac acel „vague a l'âme", care mă stăpânește, dându-mi părerea de rău, că am avut curiozitatea să văd reprezentată una din numeroasele mele lucrări întrebându-mă dacă am ales-o pe cea mai bună sau pe cea mai simpatică mie?

Mai e puțin și voiu vedea dacă am făcut bine sau rău, căci am convingerea că noi ne făurim mulțumirile și nemulțumirile, deși cu îndărătnicie dăm vina pe alții.

Scopul meu când am scris această lucrare, a fost să le

*) In cazul meu rolul principal e deținut de cea mai mare artistă a teatrului din Iași, cu un ansamblu desăvârșit, compus dintr'un mănunchiu de artiști aleși, ce e drept... și totuși,. Atâtea și atâtea considerente...

(continuare în pagina II)

Cinema MODERN Astăzi la orele 3, 5½ și seara la 9½

Pentru I-a oară în țară — 2 serii — 14 acte — toată opera odată

— COLOSALA CAPO D'OPERA FRANCEZA —

L'AGONIE des AIGLES (Agonia vulturilor)

Impresionantă tragedie reală redând în capitole de o zguduitoare senzație, viața și sfârșitul celei mai mari și strălucitoare curți Europene, după romanul «LES DEMI-SOLDES» de Georges d'Esparbès.

În rolurile principale Corifeii Franței **Severin Mars** *din J'acusse* **și Desjardins** *din Cei 3 mușchet apoi, Mauprè, Dauvillee, Le Gall și micuța Angela, toți sunt neuitații interpreți ai filmului J'ACCUSSE.*

Reprezentațiile încep exact la orele anunțate, programul fiind foarte mare.

A APĂRUT

„STUDII ȘI CRITICE"

de CAROL DRIMER

SUMARUL:

Raspuns d-lui A. C. Cuza: Col Nidre
A. Vlahuță și evreii
Incidente la Vlahuță
Patru generațiuni
Evreii în constituția Moldovei din 1822
Primul pacificator
Dr. A. Steuerman
Spiritul evreului: După S. Bernfeld
„Omul de prisos"
Rabin A. Taubes: Omul și operu
O nouă operă a lui Delitzsch
Ronetti Roman și Dr. A. Steuerman

DOCTOR

A. POLAC

Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA

Boli interne

Boli de femei

MAMOS

Iași Str. Lăpușneanu 23 Etaj

Consult. 2—5 p. m.

Dr. E. Ghelman

Specializat la Viena

Medic a serviciului veneric al Spitalului Militar BOALE DE PIELE și de PAR, COSMETICA (înlăturarea desfactelor pielei fetel.

SIFILIS și VENERICE

ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sifilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute și cronice prin vaccine și URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral) ELECTROLYZA GALVANO-CAUSTICA.

Consultațiuni dela 2—7 p. m. Str. Gându bis. alături de Cinema Elisabeta

DOCTORUL

Jacques Goldner

Boli interne și de copii

Cons. 2—4 d a.

Iași Str. Mărzescu 17, etaj

Dr. MEDIC

HANS WOHLGEMUTH

Iași str. Ștefan cel Mare 28 casele Isidor Margulies

După o practică de mai mulți ani în clinicele din Leipzig, Breslau și Königshütte (Silezia) s'a stabilit la Iași.

Specializat în **boli interne** Mamoș, Mica chirurgie Ultramikroscopie, Electrotherapie.

CONSULT 9—11, 3—5.

DOAMNA DOCTOR

Elisa Lambrior

Boli de femei și nașteri

Consultatii dela 1—4

s'a mutat de-asupra Farmaciei Konya

Intrare prin str. I. C. Brătianu 199

S'A DESCHIS

CABINETUL DENTAR

al Doamnei

G. Ivcer - Bronson

Diplomată dela Facultatea de Medicină din Odessa și cu practică îndelungată. Efectuiază orice lucrări în arta dentară

Consult dela 9-12 și 3-6

Iași str. Ștefan cel Mare 6 Casele Kahane

Pentru funcționari și studenți reducere de preț.

CASSA DE ECONOMIE din Păcurari—Iași

Intrând în lichidare, invită pe toți debitorii ei, a se prezenta spre a-și achita datoriile. Cassa este deschisă zilnic între 7 și 9 p. m.

FIRME

cu prețuri pe jumătate

pentru comercianți, meseriași, profesioniști, bănci, birouri și autorități comandați la

I. MAX

Str. Costache Negri 58

Cereți numai săpun de toaletă

ELIDA BATH-SOAP

100 g—150 g

bucăți „Liliput"

HEMOFER HITEANU

Întărește și îngrașe corpul slabit, reface globula roșie a sângelui, vindecă fără greș **Anemia** (lipsa sângelui), **Clorosa** (sângele bolnav), **redă pofta de mâncare** pierdută, reface vigoarea corpului.

LA FARMACII ȘI DROGUERII

„ANCORA"

Societate Română de Asigurări generale București

— Calea Victoriei No. 1 —

Direcțiunea Regională Iași — Str I. C. Brătianu No. 166

Asigură contra daunelor de:

INCENDIU (TRĂSNET ȘI EXPLOZIE)

clădiri, mobile, mărfuri, stabilimente industriale de orice fel în condițiuni extrem de liberale și avantajoase

Transport: maritim, fluvial și terestru
Furt prin efracție
Accidente de tot felul
Spargerea geamurilor

Încheie asigurări asupra vieței cu și fără examinări medicale mixte, dotale în conbinațiunile cele mai noi și convenabile,

Societatea „ANCORA" oferă garanțiile cele mai puternice pentru angajamentele ce și ia în orice ramură de asigurare, pe care le reasigură în cea mai mare parte la Societăți cu reputație mondială și ale căror fonduri de garanții depășesc UN MILIARD FRANCI.

biceiul de-a se da foc la girezi.. La ei nu se întâmplă așa ceva.

Ceea ce le-a dus însă demult renumele departe, a fost excelentul lor *vin de Șaba*, ce era căutat în toată Rusia și după care bogății, desigur că suspină și astăzi foștii noștri „tovarăși"...

Strugurii cu boabele aproape cât nucile sunt minunați, iar vinul e delicios.. Pivnițele lor sunt adevărate comori de bănet: stau vasele diferite mărimi la rând, ca și cărțile într'o bibliotecă... Ne-am coborât și noi în pivnița primarului, pe care a vizitat-o și M. S Regele. Un antal-zăcătoare *„inamovibil"* de 5000 de litri, cu doaga groasă de-o palmă... Peste tot curățenie, ordine și gust

In privința clădirilor se poate spune că Șaba e un oraș; iar ca bogății — recolte și animale — un sat model, cum eu n'am văzut un altul în toată țara.

Există acolo o secție a Ligii Culturale, care și-a cumpărat un local propriu de aproape două sute de mii lei - Francezii sunt buni patrioți și ne-au primit poate mai bine ca mulți Români. Cu trăsurile lor ne-au dus și ne au trimis la gară. Când vor avea și țăranii noștri așa gospodărie ?!..

Pr. N. V. Hodoroabă

Agapa dela Astoria

D. ministru Mârzescu atacă pe d. A. C. Cuza

Membrii Comisiei interimare au serbătorit eri printr'o masă comună, pe d. C. Toma, președintele comisiunei.

La masa ce a avut loc la restaurantul Astoria, a participat și d. Mârzescu, ministrul sănătății.

*

D. dr. *Ochs*, inițiatorul serbătoririi, deschide seria toasturilor.

Mai vorbesc d-nii Jean Constantinescu, Finkelștein, Valeriu Bulgaru. Se dă cetire unor scrisori din partea d-lor Nițescu director tegional c. f. r. și Victor Iamandi deputat.

D. Ministru Mârzescu luând cuvântul, spune între altele:

Aș fi fericit, ca pe lângă refacerea materială, să văd renașterea culturală și morală a Iașului, pentru ca prima Universitate, creată acum 61 ani, să fie la înălțimea celor ce au creat-o și să puie munca și cultura în slujba culturei românești a Iașului.

Roadele rele ce se culeg azi sunt roadele patimilor politice ce s'au introdus în Universitate unde trebue să se facă numai politică universitară și unde nu trebue să găsească loc patimele tuturor pasiunelor și aberațiunelor.

Spune că e convins, că la Universitate sunt destule minți și conștiinți pentru restabilirea ordinei. Posibilitatea de a se fi introdus pentru un moment trecător manifestațiuni bolnăvicioase, de cât prin fermentul post belun, care a putut face ca un Magnificențius să intre în parlament și să ceară titlul de imperator al artelor, *iar în Iași unul să doreaseă a se introna ca Imperator al naționalismului internațional.*

Dar cum nu s'a permis comunismul internațional al d-lui Tanasă, așa *se vor luo aceleași măsurl și cetățenii vor reacționa în aceiași măsură contra naționalismului internațional al d lui Cuza.*

D. Toma, încheie seria toasturilor, mulțumind tuturor.

arăt femeilor desamăgite, (nu uita că desamăgirea e apanajul ființelos alese), o cale nouă, frumoasă, care să le susție în durerea lor, să le dea posibilitatea să se strecoare mai ușor prin viață.

Dacă reprezentarea „Patimei albe" va reuși să facă câteva adepte, scopul va fi atins, mulțumirea mea sufletească va fi mare, căci fiecare credincios are dorința de a și face discipoli, chiar dacă credința lui e greșită...

Dacă nu voiu avea mulțumirea să te am alături în seara aceea așa de însemnată și de grea pentru mine, îți voiu scrie cum ea s'a petrecut.

Până atunci nimic de la mine, așteptând scrisul tău.

A ta *Paula*

Iar răpitorii de femei din Chișinău

O altă femeie atacată de bandiți. Alarma. — Scăpată ca prin minune

Chișinău 23.— Am arătat acum două zile, că pe străzile Chișinăului, a fost săvârșită o încercare de răpire asupra unei copile de 15 ani.

Am adăugat atunci, că cazul acesta nu e unic, de oarece în ultimul timp s'au mai produs în localitate și alte cazuri de acelaș fel.

Faptele au venit să confirme afirmațiile noastre, de oarece eri seara am avut de înregistrat un caz asemeni celui precedent.

*

Intr'adevăr aseară pe la ora 9, pe când d-na K.., soția unui cunoscut comerciant din localitate, se întorcea spre locuința sa din strada Cuznecinaia—aproape de colțul dintre străzile Mihailovskaia și Feodorova, vede apropiindu-se de dânsa doi indivizi suspecți.

Știind de cele întâmplate acum două seri d-rei N..., doamna K..., văzând apropiindu-se tipii, începu să țipe cât o ținea puterile.

Unul dintre cei doi indivizi se repede atunci asupra ei, lovind-o cu o sticlă în cap.

Sticla se sparse umplând, victima de sânge.

In acest timp însă, locuitorii caselor veceine auzind țipetele ieșiră în stradă, iar cei doi indivizi lăsându-și victima o luară la fugă dispărând.

D na K.., transportată în una din casele veceine, căzu peste câteva clipe în nesimțire.

S'a constatat că cauza somnului era cloroformul pe care-l respirase, din sticla cu care fusese lovită și care fusese plină cu cloroform.

Cercetările n'au dat nici de astădată nici un rezultat.

„Opinia" în Țară

PAȘCANI

Politice.—Astăzi a trecut cu trenul spre Fălticeni d. N. Costăchescu, senator țărănist.

In gară d-sa a fost întâmpinat de către o delegație a organizației locale în frunte cu d-nii: V. Sachelaride, Pr. Teanu V. Doroftei D, pr. Valerin din Boureni, etc.

S'au discutat diferite chestiuni cu privință la bunul mers al organizației.

Inspecție școlară.— In ziua de 19 Oct. a. c. au sosit în localitate d-nii: Gheorghiu inspector școlar al regiunii Bacău împreună cu d. revizor din Roman și d. Mălinescu revizor din Fălticeni. Au fost inspectate: școala primară de fete și băeți și școala izraelită, unde au găsit situația favorabilă.

Deasemenea s'au desbătut diferite chestiuni pentru bunul mers al școalelor.

Comunale.— Primăria locală a afișat o ordonanță prin care fixează prețul maximal la unele alimente de prima necesitate, făcând și unele concesiuni în ceeace privește comerțul liber.

Teatrale.— In ziua de Miercuri 24, va avea loc în sala „Unirea" o reprezentație teatrală dată de către o trupă în frunte cu artistul Niculescu.

Se va juca „Unchiul Tanase și nepotul său Nicodită".

Vestitor

BOTOȘANI

Teatrale.—De opt zile se află în orașul nostru celebră trupă sub conducerea renumitului artist Kanapof, având în jurul său pe eminentul artist S. Brăun și pe d-nele Kanapoff și Leresou, cari dau un ciclu de reprezentație pe scena teatrului Popovici, cu un strălucit succes în fie ce seară.

In curând va sosi și cunoscuta trupă israelită din Wilna pentru a da o serie de reprezentații pe scena teatrului Eminescu.

Piesele se vor anunța la timp. *Louis Adler*

FALEȘTI (Bălți)

Nuntă.— Intr'un cerc intim familiar s'a serbat nunta d lui B. Pulver student medic din Iași cu d-ra Soibelman studentă din Bălți. Au asistat numeroși studenți din Iași printre care remarcăm pe d-nii: Ornștein, Goldștein, Alcovici, Soibelman, Eisenștein și alții. Transmitem tinerei perechi sincere felicitări.

Pentru C. F. R.— Deoarece trenurile nu circulă regulat, sunt zile în cari vagonul de poștă e atașat numai de formă, fără a avea personal și fără a da corespondența pentru orășelul nostru. Supunem cazul direcției regionale din Iași.

Corasp. Ihiș

INFORMAȚIUNI

Viza livretelor

Câteva instrucțiuni complimentare

Se aduce la cunoștința tuturor meseriașilor, specialiștilor și lucrătorilor specialiști, otițeri de rezervă și gradele inferioare, aflați la vetrele lor până la contigentul 1900 inclusiv, care urmează a se prezenta la viza livretelor că, odată cu livretul său, să prezinte delegatului Cercului de Recrutare și titlul academic, carnetul de maistru, lucrător etc. ce posedă.

Toți aceștia vor fi trecuți în un tabel separat, formând recensământul meseriașilor, specialiștilor și lucrătorilor specialiști, care va servi de bază, la destinarea lor pentru anul mob. 1924—925 să lucreze la fabricile unde vor fi repartizați.

Tot asemenia se vor prezenta în interesul asigurării agriculturei pentru anul mob. de mai sus:

1). Personalul de la Ferme. 2). Personalul dela școliile de agricultură, viticultură, grădinării și cultura tutunului, 3). Personalul dela Obștii, 4). personalul dela proprietățile de la 100 ha. în sus, 5). Proprietarii de la 50 la 100 ha., 6) propietarii a 5 ha. vie pe rod sau viernl, 7). propietarii sau grădinarii a 5 ha. livezi, 8). cultivaterul specialist, pentru culturile mai mari de 3 ha. zarzavat, și 9). mecanici de autotractoare.

Jefuirea diligenței Broșteni-Fălticeni

Fălticeni.— Eri la orele două după amiază, indivizi necunoscuți au atacat și jefuit pentru a treia oară,—la poalele muntelui Stănișoara, diligența Broșteni-Fălticeni. Sumele furate se ridică la 400 000 lei.

Jandarmul care escorta diligența, a dispărut în pădure.

Felyx

ECOURI

— Peste câte-va zile se va pune în vânzare în toată țara, Pasta de dinți doctor Pekelman, preparată pe baza științifică, „corespunzând ultimelor cerințl ale higienei.

Toți specialiștii sunt unanimi în a recunoaște că Pasta de dinți doctor Pekelman, este cel puțin egală în calitate, cu cele mai renumite paste din străinătate..

Pasta doctor Pekelman se va găsi de vânzare la toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile.

— In cerc familiar s'a celebrat aseară logodna drăgălașei d-re Adela Gh. Caparencu cu d. I. Lăpușneanu.

Intre preoţii din Iaşi

Sarja cumplită a preoţilor de mir în contra călugărilor

Ca de obiceiu, şi în anul acesta, conferinţele pastorale ale preoţilor, au luat sfârşit, printr'o agapă comună, la care au luat parte preoţii, din ambele serii.

S'au rostit mai multe cuvântări, în care s'a relevat principiul misiunei culturale a preoţilor şi s'a accentuat rolul de căpetenie ce-l are mai ales preotul de la ţară.

*

Dar s'a mai ridicat o chestie ce a produs vâlvă mare.

Focul a fost deschis de părintele Gotcu.

Distinsul preot şi-a pus o întrebare interesantă şi anume: care e pricina, că mai ales la sate iau naştere fel de fel de secte religioase, ce ameţesc pe sătenі şi subminează credinţa strămoşească?

Părintele Gotcu nu s'a mărginit în a afirma, ci documentat, *a indicat precis acele comune rurale, în care sectele s'au înmulţit, în dauna religiei de stat.*

Dar nu e numai atâta.

In acele comuni, morala a scăzut din nivelul înălţător la care tinde religia creştină, moravurile se deşanţează şi continuînd ameninţă o adevărată catastrofă.

*

Preoţii adunaţi; ascultau în tăcere şi într'o adevărată emoţie concluziile, ce nu au întârziat a veni.

Intr'o şarjă vehementă, părintele Gotcu, învinui de această rea stare de lucruri pe unii dintre călugări trimişi ca preoţi în comunele rurale.

Aceşti călugări, trimişi acolo de nevoe, n'au studiile trebuitoare şi prin urmare nu pot reacţiona, împotriva propagandiştilor altor secte, de multe ori bine pregătiţi pentru scopurile lor subversive,

Neţinând înseamă, unii dintre aceşti călugări, necunoscând viaţa de familie nu sunt în stare de a reacţiona şi a veghea pentru armonia familiară, însăşi baza societăţei.

Părintele Gotcu a terminat rugând pe I. P. S. S. Mitropolitul de a lua măsuri, ce se impun în aceste împrejurări.

*

Şarja părintelui Gotcu e viu discutată. In cea mai mare parte, preoţii de mir, ar aproba spusele părintelui Gotcu.

Ultimele Informaţii

D. ministru Mârzescu a ţinut ieri un nou discurs de atac la adresa cuzismului, exprimându şi nădejdea reînvierei morale şi culturale a Iaşului Universitar.

Să vedem cât va ţine această pornire de anticuzism liberal, pornire izvorâtă numai din resentimente pur personale.

Cât despre marasmul moral şi cultural al Iaşului, e bine de amintit că el provine tocmai din 1919 când liberalii au făcut gardă conştiinţei antisemite şi au importat agitatori speciali la Iaşi.

Cotidianele greşeli de tipar ne-au jucat şi pe ziua de ieri o festă.

Vorbind într'o informaţie, despre marele devotament al d-rei Elena Odobescu pentru propăşirea Institutiilor şcolare ale Societăţii Ortodoxe, şi exprimând gratitudinea tuturor pentru munca depusă de d-ra Odobescu la reorganizarea internatului de fete din Iaşi, zetarul a bine-voit să înlocuiască cuvîntul „gratitudine" tocmai cu vorba „ingratitudine".

Nu ne îndoim că cetitorii au făcut singuri corectura cuvenită.

x *Consiliul Profesorial al Facultăţei de Medicină din Iaşi, în şedinţa de la 22 Octombrie a. c., a hotărât a prelungi înscrierile în facultatea (medicină şi farmacie) până la 1 Noembrie 1923. Candidaţii vor fi primiţi în facultate dacă vor prezenta acte regulamentare de înscriere în bună regulă.*

Candidaţii prezenţi la concursul de admitere au fost toţi admişi.

x *La solemnitatea de la Belgrad cu prilejul botezului principelui Duşan şi a căsătoriei prinţului Paul cu prinţesa Olga a Greciei a avut loc un concert la Palat cu concursul celebrei primadone Selma Kurz dela Opera din Wiena*

Astăzi micul principe Duşan va fi numit soldat al regimentului sârbesc 6, infanterie.

x **Piaţa valutară.** — *Leul a cotat la Paris 8.05.*

Devizele în capitală notează: Francul francez 12,42; francul elveţian 37,65; lira engleză 940; dolarul 209.45; cor. cehă 6 24; lira italiană 9,48; coroana austriacă bani 0,30; marca polonă 0,04,50.

D. Tutoveanu, simpaticul fost director la prefectura de judeţ, părăsind cariera administrativă s'a înscris în baroul local.

Incercare de sinucidere

Astă noapte Ianoş Dimitriu, zis şi Ionaşcu, din strada Dochie 12, a încercat să-şi pună capăt vieţei, otrăvindu-se.

El a fost transportat, la spitalul central, unde i s'au dat primele ajutoare.

Nu se cunoaşte încă otravă luată. Starea sa e destul de gravă.

Se crede, că mizeria e causa actului disperat.

Mare furt în Arad.— O telegramă sosită în localitate, anunţă că hoţi rămaşi încă necunoscuţi, au săvârşit în Arad un furt însemnat.

Prin chei potrivite, hoţii s'au introdus în magazia d-lui Arminius Elis, din strada Eminescu.

Odată stăpâni în prăvălie, au deschis o ladă de fer sistem Wertheim, de unde au ridicat 455 dolari, 185,000 lei, 500 coroane ceho-slovace, 7 bucăţi dolari în aur, a 20 dolari bucata, 1 bucată pfund englezesc în aur şi alte lucruri de valoare.

Lada de fer au deschis-o prin o cheie potrivită. Hoţii au încercat să deschidă şi a doua ladă de fer, dar cheia falşă s'a rupt, aşa că hoţii au renunţat la deschiderea lăzei.

S'au transmis indicaţii la toate poliţiile, pentru prinderea îndrăzneţilor spărgători.

x **Numărul studenţilor, cari au cerut primirea în Căminul creat de Ministerul sănătăţei a trecut cel fixat de ministru.**

Au fost înscrişi şi numeroşi studenţi basarabeni, cari au îndeplinit condiţiile prevăzute de regulamentul Căminului.

Au fost daţi în judecată conform cu legea speculei, d-nii Simon Idel bacan şi Nicu Basarabescu, măcelar.

Accidentul din str. Palatului

Un automobil loveşte o domnişoară

Eri, după prânz, în str. Palatului, automobilul No. 90 a dat peste d-ra Liza Bercovici. Lovitura a fost atât de puternică, încât nenorocita copilă s'a ales cu un picior fracturat.

Victima a fost internată la spitalul israelit.

Şoferul este cercetat de prefectura de poliţie.

Pentru contribuabili.— In vederea alcătuirei şi înaintărei d-lui Ministru de Finanţe a unui memoriu prin care să se arăte nedreptele şi apăsătoarele impuneri făcute tuturor categoriilor de contribuabili, facem cunoscut că acei ce sunt în aceste categorii să-şi alcătuiască fiecare în parte o expunere, care să cuprindă amănunţit descrierea cazului, copia exactă a actelor cu numele autorităţilor respective şi cu numerile de intrare şi ieşire, şi a sentinţelor date cu motivele lor, precum în general a tuturor actelor doveditoare de nedreptatea impunerilor.

Toate aceste expuneri se vor depune în cel mai scurt timp la farmacia d-lui dr. Căpăţină, str. Păcurari, unde comisiunea de cetăţeni se va întruni.

x Duminică 28 Oct. ora 4 p. m. va avea loc în Aula Universităţii, conferinţa d lui Prof. I. Petrovici în folosul Soc. „Profilaxia Tuberculozei". Distinsul conferenţiar va vorbi despre „Valoarea Omului".

Azi are loc la direcţiunea generală c. f. r., consfătuirea a tuturor directorilor regionali.

Se vor discuta mai multe chestiuni de seamă, în ceia'ce priveşte mersul trenurilor în timpul ernei.

Astă noapte au fost arestaţi Ion Molaru, Aglaia Manu, Iordana Dinu şi Maria Stan.

Toţi au fost găsiţi în depositul de cărbuni din gară, furând cărbuni şi transportându-i în diferite locuri.

Teatrul Naţional.— Astă seară se va juca de către compania Ion Manolescu „Profesorul Klenow".

Mercuri 24 Octombrie ultima reprezentaţie „Pierduţi în întuneric".

Societatea Dramatică Iaşi.

Joi 25 Oct, „Cateneaua cea mică".

Vineri 26 Oct. primul concert *Georges Boskoff.*

Compania Aghata Bârsescu.

9 Noemb. „Sapho".

12 Noemb. „Medeia".

Biletele la agenţia teatrală Braşov.

Ştiri din Basarabia

Un copil maimuţă

Din Soroca, ni se comunică faptul, că în comuna Rediu din acest judeţ, femeia Acalina Colubra, a născut un copil monstru, foarte asemănător unei maimuţe.

Copilul, de gen femenin are tot corpul acoperit cu păr roşcovan şi o barbă considerabilă sub bărbie.

Atât monstrul cât şi mama sunt în viaţă.

O femee naşte trei copii

Din Leova ni se comunică că femeia Ileana Burgea din acest târguşor, a dat naştere ieri la trei copii, doi băeţaşi şi o fetiţă.

Toţi trei copiii sunt deplin sănătoşi, ca şi mama lor, o ţărancă de 26 ani.

O tragică sinucidere

In cimitirul israelit din Chişinău

— De remuşcare că în urma fugei sale, mamă-sa a murit, fiica se otrăveşte pe mormântul mamei —

Chişinău 23.—Eri dimineaţă, portarul cimitirului israelit din localitate, a făcut o lugubră descoperire.

Pe unul din morminte el a găsit cadavrul unei tinere femei.

Autorităţile înştiinţate au sosit imediat la faţa locului începând cercetările.

Asupra sinucigaşei, căci e vorba de o sinucidere, a fost găsită o scrisoare, în care se arată motivele disperatului act.

*

Indrăgostită de un tânăr din târguşorul Corleşti, tânăra Raveca Heiler fuge de la locuinţa mamei sale, nemai întorcându-se şi ne dând nici o ştire despre dânsa tot timpul.

Din cauza acestei fugi, mama sa care suferea de inimă moare fără ca fiica să ştie despre aceasta.

Sosind acum câteva zile la Chişinău şi aflând despre sfârşitul mamei sale, cuprinsă de remuşcări, ea se duce la cimitir şi luînd o mare doză de sublimat moare în chinuri.

S'a dispus facerea autopsiei.

Teatru-Cinema Sidoli Astăzi 2 matinuri la 3, 5½ şi seara la 9½

DIN DRAMELE GELOZIEI — Frumoasa şi fermecătoarea artistă D-ra

Pola Negri apare în SAPHO

(O răzbunare la balul operei din Paris)

Mare dramă modernă în 8 acte.—Acţiunea se desfăşoară în mare parte la un bal, de la opera mare din Paris şi la o principală staţie balneară din sudul Franţei, perindându-se înaintea spectatorului, frumuseţile şi graţiile pariziene luxul şi imensele bogăţii, splendorile balurilor capitalei mondiale, etc.

— SE REPREZINTĂ OPERA COMPLECTĂ —

Programul mai cuprinde o nouă si splendidă comedie cu neîntrecutul comic „EL" (Harvco Lloyd): «EL LA CAFE CHANTANT».

Imprumut american

pentru comuna Bucureşti

Bucureşti.— Se anunţă că un consorţiu american a propus comunei Bucureşti să-i acorde un împrumut de 2 miliarde lei, parte în numerar şi parte în materiale în condiţii avantajoase.

Comisia interimară a acceptat oferta în principiu.

SONIA SOIBELMAN
BERCU PULVER
Căsătoriţi
Bălţi 21 Oct. 1923 Iaşi

DOCTORUL
H. WECHSLER
Boli interne, Venerice Sifilis
Cons. 8-11 a.m. 1-6 p.m.
Strada Armeană 4

D-tor L. HEITEL
MAMOŞ
de la clinicile din Berlin Viena Frankfurt
Boli de Femei şi Nasteri
Instalaţie specială pentru
Băi Electrice
Str. Săulescu 2
(alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

„AESCULAP"
Marque deposée
Intreprindere de instrumente medicale **Mihail Maté CLUJ**
Str. N. Iorga 2.
Cel mai mare depozit al României de instrumente medicale şi de instalaţii de spitale şi sanatorii. Depozit permanent de aparate electrice, instalaţiuni de laborator, articole necesare la îngrijirea bolnavilor, pansamente, microscoape „Reichert" aparate Rontgen, lămpi de quarţ cu preţuri originale de fabrică. Reparaturi de Injector „Record" se fac la moment şi eftin. La cerere serveşc cu plăcere cu oferte de preţuri.

Aviz

D. Dimitrie Moldovanu ne mai făcând parte din personalul Soc. Anonime pentru editură şi tipografie «Viaţa Românească», nu mai are dreptul de a lua comenzi, de a încasa, sau a trata ceva în numele acestei societăţi.

Capital-Ipoteci
Cine doreşte a-şi
plasa capitalul în ipoteci
de rangul I sau cu alte garanţii serioase, *cu maximum de rentabilitate;* **cine doreşte să se împrumute** în condiţiuni prielnice şi avantajoase să se adreseze.
M. Şerbănescu
Str. Cuza Vodă 67,
(Palatul Camerei de Comerţ)
între orele 10—12 dim. sau 4—6 după amiază.

PENTAGON HUTCHINSON
PARIS
Cei mai buni Galoşi şi Şoşoni

1850 HUTCHINSON C.N.D.C. PARIS
De vânzare la toate magazinele din ţară.
MARVRIA
Vânzarea exclusivă pentru toată România
„Societatea „PENTAGON"
IAŞI, str. Ştefan cel Mare 4
BUCUREŞTI Str. Lipscani No. 4
CHIŞINAU Str. Armenească 71

MICA PUBLICITATE

Pierdut un plic cu adresa Timofti Ignatov, conţinând diferite acte printre care: actul de moarte Tatiana Kupriau, o scrisoare rusească, etc Rog pe acel ce l'a găsit să-l aducă la adresa mea şi va primi o bună recompensă.

LOGHIN NICHITOV
Str. Scoala 36

De vânzare un monument de marmora, figură cu piedestal şi cu grilaj. Doritorii se vor adresa în str. Eternitate No. 50.

Caut serviciu la o instituţie comercială ca încasator, măgaziner sau platzagent.

Ofer garanţii morale eventual şi materiale.

A se adresa la ziar sub M.

Aviz.— Căminul Studenţilor din Iaşi având nevoie pentru aprovizionările de toamnă de 30,000 kgr. cartofi, jumătate roze jumătate albe, 4000 kgr. ciapă, 2000 kgr. morcov, 4 - 5000 praji, 500 kgr pătrunjel, 1000 buc. ştevia roşie, 1500 buc. ţelină 500 ridichi, 2500-3000 varză 2000 kgr. fasole, 500 kgr. hrean, 50 şiraguri ardei iuţi, face cunoscut celor ce doresc să facă aceste aprovizionări să înainteze oferte direcţiunei până în ziua de 26 Oct. a. c. în str. Carp No. 2. Marfa să fie de bună calitate şi predată în curtea căminului.

Direcţiunea

La Depoul central de confecţii al Casei Sft. Spiridon Iaşi, urmând a se confecţiona haine şi lenjuri necesare pentru spitalele Casei şi orfani, persoanele care doresc a lucra, se pot adresa în fie care zi pe lucru între orele 9—12 a. m. la serviciul activ dela Epitropie pentru a lua informaţiuni. Plata lucrului se face după un tarif al Casei pe bucată, care acum s'a mai urcat, iar nu cu zlua.

Se caută funcţionari serioşi rutinaţi în branşa de manufactură, la magazinul I. Abzug „La Docan", vis-a-vis de Sf. Spiridon.

Practicant de birou având cunoştinţe practice angajează imediat Fabrica de oglinzi Emil Berghor Str. Palat 62.

Cumpăr de ocazie arme, revolvere şi orice fel de muniţiuni de vânătoare.

Adresaţi magazinul B. Dumineatu, piaţa sf. Spiridon 12

Publicaţie. — Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de Luni 5 Noembrie a. c. orele 10,30 se va ţinea licitaţie publică la magazia de materiale a Serviciului de Economat C. F. R gara Iaşi pentru vânzarea a 28 bucăţi butoaie vechi de lemn cu un fund, cari se pot vedea în orice zi de lucru între orele 8 - 12 şi 15—18.

A este butoaie constituo un lot.

Taxa de înregistrare de 5 o/o şi cifra de afaceri 1% vor privi pe adjudecători.

Drept garanţie provizorie se va depune imediat 5 % din valoarea adjudecată.

DIRECŢIUNEA II REGIONALA C. F. R. No. 57919

Vând o maşină pentru dărăcit lână şi o piuă sistematică pentru bătut sumane.

A se adresa d-lui T. Pîrvescu, Eminescu 1.

Dactilografă cu scriere frumoasă se caută. A se adresa Biroului M. Sigali Piaţa Unirei, etaj, între 11—12 şi 5—6

Cameră mobilată cu intrare separată, poate fi într'un cartier mai retras, se caută. A se adresa la ziar sub I.

De vânzare sau de închiriat casa din strada Călăraşi 9 compusă din şase camere, bucătărie şi atenanse.

A se adresa strada Toma Cozma 9.

Abonaţi-vă la Opinia

Ultima Oră

Acţiunea de dezmembrare a Germaniei

Republica autonomă renană

Franţa ajută separatismul.-- Situaţia Bavariei

Statul german se desface

Proclamarea republicei renane. -- Franţa sprijină separatismul.

Aachen, 21.— (Telegramă particulară). Agenţia Havas anunţă ur ătoarele :

Republica renană a fost proclamată astăzi de către separatişti.

Toate edificiile publice au fost ocupate de către trupele separatiste, fără nici o rezistentă din partea poliţiei.

Guvernul provizoriu al Renaniei, interzice sever ori ce manifestaţiuni, turburări sau prădacinni, promiţând populaţiei o ameliorare a aprovizionărilor.

Trupele renane se îndreaptă către zona anglo belgiană.

*

Colonia 21.— (Telegramă particulară) Dupa o ştire a agenţiei Wolff, informat din Aachen, separatiştii renani au proclamat despărţirea Republicei renane de Reich. Toate comunicaţiile cu Aachen sunt întrerupte.

Din Trier, Bonn, Coblenz etc. vin ştiri după cari proclamarea Republicei Renane n'ar fi de cât o întreprindere locală a separatiştilor.

Belgienii au sprijinit mişcarea

Agenţia Woff anunţă că de câte-va zile domnea o nervozitate excepţională în regiunea Aachen, unde circula zvonul că Republica renană va fi proclamată. După aceste zvonuri, acţiunea separatiştilor avea să fie susţinută de trupele belgiene de ocupaţie cari le-ar fi promis asistenţă.

De mai multe zile trupele belgiene se aflau pregătite şi permisiunile fuseseră suspendate

Aseară au trecut prin oraş mai multe tankuri belgiene.

Duminică dimineaţă două mii de separatişti înarmaţi au pătruns în localul primăriei şi în celelalte edificii publice.

In timpul acesta, şefii separatişti căutau să negocieze cu autorităţile de ocupaţie,

*

Franţa favorizează separatismul

Bucureşti — O telegramă transmisă de postul Lafayette anunţă :

Ziarele relevă atitudinea obiectivă a aliaţilor faţă de acţiunea renană. Guvernele din Paris şi Bruxelles cred că chestiunea separatismului este o chestie de politică internă a Germaniei în care nu trebue să intervie, afară de cazul când serioase tulburări s'ar produce în teritorul ocupat.

Dar telegrama franceză adaogă : „Autorităţile aliate se vor mulţumi să asigure libertatea republicei renane stabilită prin autodeterminare, neîngăduind o intervenţie a trupelor Reichului".

Această ultimă înştiinţare dovedeşte că Franţa sprijină dezmembrarea Germaniei.

*

„New-York Herald" editia din Paris, scrie că republica a fost proclamată la Aix-la-Champele, fără vărsări de sânge.

Separatiştii renani au intrat în Main la 22 Octombre.

Pentru menţinerea unităţii germane

Guvernul Reichului a convocat pe reprezintanţii partidelor renane la o consfătuire în Colonia.

Guvernul german a decis să propue recunoaşterea republicei renane, dar nu autonomă, ci făcând parte din statul unitar german. Astfel s'ar putea evita dezmembrarea.

Renania emite monedă

Guvernul separatist renan a hotărît să schimbe moneda, renunţând la marcă.

Moneda proprie a Renaniei va fi emisă în baza unui stoc de un miliard mărci în aur.

Au reînceput agitaţiile antisemite

— Scandalul de aseară din Galaţi —

Galaţi.— Agitaţiile antisemite au reînceput în localitate.

Aseară, un grup de agitatori a cutreerat cartiere e evreeşti, dedându se la manifestaţii ostile.

In str. Razboeni, mai mulţi trecători evrei au fost molestaţi.

In piaţa Victoriei, o sinagogă a fost complect devastată cu pietre.

Uneltirile reacţionare bavareze

Proclamaţia guvernu ui din Berlin Bavaria respinge acuzaţia de separatism

Berlin, 21. (Telegramă particulară) Intr'o proclamaţie adresată poporului german, guvernul central acuză Bavaria că în momentele atât de critice pentru unitatea Reichului şi tocmai când Franţa vrea înmicirea Germaniei, caută să provoace conflicte de persoane, preferând aceste interese celor generale ale întregului popor german.

Prin această proclamaţie se respinge formal aserţiunea guvernului din Muenchen că Bararia reprezintă ideologia creştină, prin deosebire de ideologia marxistă reprezentată de Berlin.

Diferendul acesta de idei e ceva imaginar.

In realitate atitudinea Bavariei este dăunătoare solidarităţii germane, tocmai în momentele în cari această solidaritate este mai necesară ca ori când.

*

Muenchen 22.— D. Kulling, primul ministru al Bavariei, a declarat că toate învinuirele aduse de către guvernul central, sunt lipsite de temei. Bavaria va rămîne totdeauna credincioasă Imperiului german unit.

*

Muenchen 22.—Telegramă particulară. Poliţia a dat de urmele unui complot comunist care avea scopul de a opune rezistenţă armată în cazul când Bavaria ar fi atacat Saxonia şi Turingia.

Trei zeci de comunişti bavareji au fost arestaţi.

*

Berlin 21. Telegramă particulară. Generalul Von Seegt a lansat un ordin de zi pe armată prin care someză în mod solemn pe soldaţii bavarezi să rămâe credincioşi jurământul dat către Reich, şi să execute întocmai ordinele comandamentul central.

Accident

Bucureşti.— Aseară un autobuz condus de şoferul Baciu, venind cu viteză pe str. 11 Iunie, a strivit pe o femee a cărei identitate încă n'a putut fi stabilită.

Militari arestaţi

Bucureşti - Se cunoaşte tragica sinucidere a d-nei maior Ceicowski care s'a aruncat în stradă de la etajul al treelea al locuinţei sale.

Actul disperat e în legătură cu arestarea soţului ei, maior Ceicowski, pentru afaceri suspecte.

Tot în legătură cu această afacere, s'a ordonat arestarea mai multor ofiţeri.

Urmările crizei financiare

Câteva falimente de zeci de milioane la Chişinău

Chişinău 23. — Urmările crizei de numerar care bântue de câtva timp piaţa noastră financiară, au început să se resimtă — zilele acestea, tribunalul local a avut să se pronunţe asupra câtorva declarări de faliment care fac senzaţie în lumea financiară locală.

Au fost declaraţi în stare de faliment, comercianţii Iacob Mazlin, Iosif Ţolis şi alţi vre-o doi, care împărţeau pe piaţă afaceri de zeci de milioane.

Cazurile nu vor fi izolate, căci în curând, după cât se şopteşte în lumea comercială, va veni şi rândul altor firme.

Urmărirea fascismului în Banat

Bucureşti.— Siguranţa din Temişoara, împreună cu autorităţile militare, a întreprins o percheziţie la locuinţa d-lui Pimonaru, secretarul fasciei locale, şi la alţi 12 fascişti.

S'a confiscat o voluminoasă corespondentă.

Rezultatul alegerilor din Austria

Viena. — 22. Telegramă particulară. Până în prezent, rezultatul alegerilor pentru adunarea naţională, e următorul :

73 socialişti-creştini, 54 social democraţi şi opt germani.

Mai sunt trei-zeci de mandate, dar nu se cunoaşte încă de parte căror liste.

Rezultatele alegeriior municipale, cari au avut loc odată cu cele legislative sunt :

78 social-democraţi, 41 socialişti creştini şi un evreu.

Scarlatina în Bucovina

Cernăuţi.— In toată Bucovina, epidemia de Scarlatină a luat proporţii alarmante. Pe ziua de ieri s'au produs la Cernăuţi 30 cazuri noi.

Autorităţile sanitare au obţinut permisiunea să ordone închiderea şcolilor.

S'au luat riguroase măsuri pentru combaterea flagelului.

Dezastrul Comerţului de cereale

Stagnaţiunea pe piaţa Brăilei şi Galaţului.

Galaţi.— Pe piaţa Galaţului şi a Brăilei, tranzacţiunele de cereale au încetat aproape cu totul pe ziua de ieri.

Faptul se datoreşte enormei scăderi a preţurilor, ca o urmare directă a agravărei crizei de numerar.

Cumpărăm Brilliante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria Fraţii TISCHLER
IAŞI — str. Gh. Mărzescu 36 etaj — IAŞI

BLANARII
de la Cassa
Alter David S-sor
se găsesc de vânzare la firma
LUPU JACOBY & C-ie
în strada Ştefan cel Mare No. 48, vis-a-vis de Banca Iaşilor.

MARGOT
CREMA
LAPTE DE CRIN
SOPON, PUDRA
POMADA, EAU DE CUININE
EAU DE COLOGNE, DEPH. ATOR
PARFUM
DEPOZIT GEN. FARH. Dr KONYA IASI
DE VÂNZARE LA TOATE FARMACIILE ŞI DROGUERIILE

Grădina de copii şi
Şcoală primară particulară mixtă
„Al. Vlăhuţă"
— Iaşi Str. Banu 12 (lângă Conservator —
funcţionează într'un local foarte higienic, sub conducerea unui nou corp didactic autorizat de Onor. Minister
Se predau cursuri *distractive, instructive, jocuri froebeliane, poezii în limba română, franceză şi germană.* Copii capătă *îngrijire părintească şi o educaţiune aleasă.*
Asemenea se va preda şi un **curs de piano facultativ.** Orele de curs sunt 8—12 a. m. şi 2—4 p. m.
Se primesc copii cu vârsta de 3—7 ani.
Inscrierile zilnic între orele 8—12 şi 2—6 p. m.
DIRECŢIUNEA

TYP
PURGATIV
NEÎNTRECUT
curăţă odată şi bine
Stomacul şi Intestinele
fără
dureri şi colici
„Ţi vei menţine sănătatea curăţindu-te odată pe săptămână"-ziceau bătrînii!
De aput în farmacii şi droguerii, cereţi cutii de una sau două doze

LA ADMINISTRAŢIA
Fermei BADAREU
SE POATE GASI
Must foarte dulce cu 80 lei decalitr.

ANUL AL XIX No. 4921 — 2 LEI NUMARUL — VINERI 26 OCTOMBRIE 1923

Biblioteca Universității Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACȚIA
- IAȘI. — STR. RĂZBOIENI 17 -
TELEFON No. 200

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Specula cu devizele străine

Nicăeri specula cu valuta nu a fost și nu este mai mare ca în țările ca moneda slabă.

Desigur, nu s'ar putea zice că speculă nu se face și între țările cari au valuta tare, dar aceasta se petrece în proporțiuni cu mult mai reduse. Este evident că furia de speculă nu se accentuiază nicăeri mai tare ca în țările a căror situațiune financiară e precară.

Toate măsurile luate, ca de exemplu, aceia prin care specula asupra devizelor străine n'o pot face de cît anumite bănci, cum cere legea noastră, n'au dus la rezultatul dorit.

S'a constituit doar un privilegiu pentru cîte-va bănci cari au profitat enorm pe urma lui, iar rezultatul e că prețurile tuturor articolelor de traiu s'au ridicat vertiginos. (Suntem însă siliți să recunoaștem că specula cu devizele este numai în parte una din cauzele scumpetei generale).

Specula cu devize a agravat criza noastră monetară. Se duc leii noștri în țări străine, iar noi ne încărcăm cu devize pe cari nimeni nu le primește. Am cumpărat cecuri germane, am luat mărci poloneze, ei s'au dus, iar acelea ne-au rămas. Și s'au luat deviza socotite bune, pentru că se credea că Germania, Polonia și alte state se vor reface curînd și că ceia ce s'a cumpărat cu 5 sau 10 bani se vor plăti cu 1o sau 2o bani, cel puțin.

Intrebați pe meseriașul cutare, care a dat 16o lei pe un milion mărci, sau pe alt meșteșugar ?! Ei au crezut în puterea mărcii. Au crezut că se va ridica marca și atunci cu un milion mărci vor lua nu 16o lei, ci mii de lei. Dar ?!... Faptul cert e că leii noștri au plecat, iar noi am rămas cu monede mai depreciate ca ale noastre.

Măsura dovedită zadarnică pentru limitarea tranzacțiilor cu devize, luată de Statul nostru, de altfel face parte din seria numeroaselor intervențiuni de Stat în ordinea economică : prețuri maximale, fixarea beneficiilor comercianților, oprirea de import, permise de export, lege contra specu'ei etc.

Dar însă cred că nu e momentul a se admite libertatea completă a comerțului, dar nici restricțiunile nechibzuite nu sânt recomandabile:

Aceste restricțiuni au fost prea mult impuse la noi și se poate întreba cineva dacă nu cumva ele au provocat sau cel puțin au agravat reaua stare economică de astăzi ? — Și în ori-ce caz, este lucru văzut că intervenția Statului în chestia speculei cu devize, n'a înlăturat efectele nenorocite.

Pentru a înveder ea reaua stare a lucrurilor, agravată foarte mult de anarhia valutară, va fi de ajuns să amintim aici că în multe State asemănătoare nouă, începuse a nu se mai face transacții în moneda națională, ci în dolari sau lire sterline ? Noroc că la noi aceasta nu a mers până acum.

Dar fluctuațiunile monetare, ce influența puternică n'au asupra transacțiilor.

Cine n'a auzit, de exemplu, pe negustor spunând c ientului său : cumpără acum căci mâine nu știu de ți voiu mai putea da cu acest preț

O măsură sigură a fixării valorilor, nu mai avem. Fără îndoială și astăzi există burse. După care din ele putem face orientarea noastră ? Dacă e o chestie în care unificarea să impune, apoi cea mai importantă nu poate fi alta de cât aceia a monedei și valutei, cu ținta principală de a scăpa de fluctuațiile și de specula cu devize.

V. I. Radu

Combinațiile d-lui Poincaré

Vizita președintelui Massaryk la Paris. Alianță între Paris și Praga. Tutela Cehoslovaciei asupra țărilor dunărene.

Președintele Cehoslovaciei d. Massaryk a întreprins zilele acestea o călătorie la Paris.

Vizita aceasta are o deosebită importanță pentru politica Europei centrale.

Se vorbește despre un tratat de alianță între Franța și Cehoslovacia, similar cu cel încheiat cu Polonia.

Cine cunoaște seriozitatea d-lui Massaryk și puterea de organizare și de muncă a poporului cehoslovac, poate înțelege ușor că de data această, Franța și-a câștigat un aliat prețios în chiar mijlocul Europei

După cât se pare d. Poincare intenționează să dea republicei slave din centrul continentului drepturi de tutelă asupra celorlalți aliați de pe malurile Dunării, mai slabi economicește și mai defectuos organizați. In In cazul acesta, România și Jugoslavia vor avea să treacă de multe ori prin controlul oamenilor de stat dela Praga.

E de prevăzut cum vor fi primite noile aranjamente ale premierului francez de guvernele din București și Belgrad, care sânt foarte susceptibile în chestiune de subordonare. In orice caz, un lucru e limpede până acum : Franța vrea cu tot dinadinsul să-și organizeze o avant gardă în Orientul european. Care sânt avantajele acestei combinații vom arăta cu altă ocazie.

Soarta dăunaților de război

— Sentințele de despăgubiri. — Direcția R. R. R. — Abandonarea sinistraților. — Ce-i de făcut ? —

După războiu, statul s'a gîndit— după multe trăgăniri — să-i despăgubească pe dăunații de războiu. In acest scop justiția pe deoparte a fixat, în fiecare caz, despăgubirile ; iar guvernul a înființat, pe lângă Ministerul de Lucrări Publice o „direcție generală a regiunilor dăunate de războiu". Această direcție avea îndatorirea să execute un plan de reconstruire a orașelor și satelor distruse de războiu, și să-l pună în aplicare cu ajutorul materialelor capturate dela inamic, plus altele furnizate de stat. Direcția R. R. R.— după cum ne spune „Dimineața" în numărul de eri— n'a făcut nimic. Dăunații sunt lăsați la propriile lor mijloace : de-aceia ei își reclădesc casele cu greu — sărăcăcios și inestetic. „Dimineața" dă exemplul Giurgiului, pe jumătate distrus în timpul războiului, și care acum se reclădește încet și diform.

Problema dăunaților de războiu este foarte importantă și guvernele noastre dela războiu încoace au făcut o mare greșală, lăsând-o în părăsire.

Trecem peste întârzierile până la fixarea despăgubirilor. Dar, chiar dela darea hotărârilor definitive de despăgubire, au trecut peste doi ani. In acest timp leul s'a depreciat. Fiecare dăunat a pierdut deci, în acest mod, o bună parte din suma fixată lui de justiție. Dar nici măcar această sumă nu se achită.

In chestia despăgubirilor, însuși punctul de vedere al guvernului e falș. D. Vintilă Brătianu condiționează plata despăgubirilor de lichidarea bunurilor inamice și de îndemnizațiile ce ni se cuvin dela Germani.

Pe dăunații de războiu—nu inamicii trebue să-i despăgubească, ci statul român, acela căruia cetățenii i-au adus jertfă avutul lor. Satisfacerea nevoilor sinistraților de războiu are menirea să contribue la restabilirea echilibrului economic și moral al țării.

Războiul a distrus averi imense, dar a sfărmat și gospodării întemeiate, cu tot rostul lor. După războiu însă țara s'a mărit, dând prilej de pricopseală la milioane de oameni. Și nu-i cinstit, nici prudent, ca—în orgia de noui îmbogățiri —dăunații de războiu să se tîrîe ca niște cerșetori pe drumuri, adăpostindu-se iarna în șoproane sau vagoane stricate.

Ei merită mai multă grijă din partea guvernanților. Dar, cum nimeni nu se gândește la dânșii, însuși dăunații de războiu ar trebui să se organizeze, făcând toate presiunile asupra guvernelor pentru a smulge o soluție dreaptă și urgentă.

INSEMNARI

In jurul unor premii

Ziarele au înregistrat în treacăt premierea lucrărilor literare din ultimii ani de către ministerul artelor. Informația a trecut aproape nebăgată în seamă, pierdută într'un șir de alte știri mărunte.

Promovarea scriitorilor este totuși un fapt important într'o țară cu pretenții culturale. In Apus, premierea unei opere pasionează marele public Comisiile de examinare sunt criticate, scriitorii sunt interviewați și discutați, în sfârșit, câteva zile, oamenii de litere sunt obiectul atențiunii generale.

La noi lumea nu vrea s'audă despre asemenea lucruri, pe care le socotește prea neînsemnate Alte preocupări, frământă mințile și altceva se cere ziarelor, decât lămuriri și comentarii asupra romanelor sau volumelor de poezii.

Aceste premii prezintă însă, pentru ieșeni în special, un deosebit interes. Rămas în urmă din multe punote de vedere, orașul nostru are o singură mângâere : că este încă primul oraș cultural al țării. Și numele premiaților ministerului artelor aduce încă o mărturie în sprijinul acestei credințe. In adevăr, din nouă premiați, patru sunt ieșeni : Demostene Botez, Ionel Teodoreanu, Al. A. Phillipide și Cezar Petrescu. D-nii Botez, Teodoreanu și Phillipide s'au format la „Viața Românească", singura mare revistă literară a noastră, care apare tot în Iași.

Dacă ne gândim că premiile s'au dat la București, de către un ministru liberal, înțelegem și mai bine izbânda Iașului.

Cetind constatările de mai sus, mulți se vor simți mândri și vor revendica la banchete cu mai multă forță, prerogativele de oraș al culturii pentru Iași. Este și aceasta ceva, dar întinit mai mult ar face în lesnirea și respectarea talentului și producției intelectuale.

I. L.

A se ceti ULTIMA ORA

Solemnitatea de la Belgrad

M. S. Regina Maria a României cu micul principe Dușan care a fost botezat Duminecă la Belgrad.

CONVULZIUNELE GERMANIEI

Germania se frământă, hărțuită de trei curente deopotrivă de dăunătoare : mișcarea separatistă, acțiunea monarhistă bavareză și agitațiile comuniste.

Separatismul a izbucnit în Renania, sub auspiciile Franței, dar marea majoritate a populației locale e în defavoarea mișcării Politica franceză e contracarată de Anglia, care se va opune categoric la fărâmițarea statului german. După cât se pare, succesul separatiștilor e foarte îndoelnic. Mișcarea această are și rezultatul bun că trezește sentimentul național al Bavarezilor, care se feresc de a-și combina monarhismului cu o acțiune separatistă.

Imprejurările tulburi cari sânt favorizate numai de mizeria economică internă, aduc în special apa la moara comuniștilor Aceștia au găsit acum prilejul să încerce o lovitură. Sprijiniți semi-oficial în Saxonia și Turingia, comuniștii sânt pe cale a pune mâna pe Hamburg.

Probabil însă că lovitura nu va reuși, întrucât armatele Reichului au intrat în Drezda și Leipzig gata de a reprima comunismul chiar în citadela lui.

In orice caz, este riscat a se face pronosticuri și rămâne să așteptăm desfășurarea evenimentelor.

ACTUALITAȚI DIN AFARA

Lloyd George șef de trib. In cursul unui banchet la Minneapolis (Statele-Unite) d. Lloyd George a fost făcut membru onorar al tribului Pieilor-Roșii Sioux. A fost o solemnitate foarte interesantă. Șeful tribului, numit „Vultur-Inimos" a uns pe pe fostul permier englez cu un mic pămătuf muiat în vopseaua care constitue tatuajul de război al Sioux-șilor. Apoi, prin intermediul unui interpret, șeful a anunțat noului său confrate că numele său în trib va fi „Doi-Vulturi", pentru marele servicii aduse ca vultur al războiului și apoi ca vultur al păcii.

După această inițiare, Lloyd George a fumat împreună cu indienii „luleaua păcii".

Cronica dramatică

ION MANOLESCU în Profesorul KLENOV (Karin Bransom)

de **WRATISLAVIUS**

Cu câtă nerăbdare am așteptat să treacă cele opt zile, care despărțeau primul spectacol („*Gândal*") de celelalte două anunțate de Manolescu. Nerăbdare explicabilă. Erau doar șătâtea punote din programul expus în „*precuvântarea*" spusă de marele artist în întâia seară și care rămăseseră deschise.

Nu știam dacă Manolescu are de gând să repete procedeul la toate lucrările ce va juca în viitor—sau „*profesiunea de credință*" a fost numai prilejuită de subiectul arid al lui Andreiev. Și nici nu cunoșteam lucrările următoare.

Drama doamnei *Karin Bransom* ne-a risipit (deocamdată). așteptările. Nici Manolescu n'a precuvântat și nici opera teatrală nu atacă vre-o nouă problemă. Ci mai degrabă am putea-o privi ca un fel de tranziție—între conflictele de alcov (de ale căror variante neam desgustat) și între drama nouă.

Căci, în definitiv, de câte-ori nu s'a scris și nu s'a vorbit— în toate literaturile, despre conflictul prezentat de doamna (sau poate domnișoara) Karin Bransom. Lupta între doi indivizi pentru posedarea unei femei. Detaliile n'au mare importanță. Dacă vreți însă să le cunoașteți, vă putem spune că unul din cei doi — *profesorul Klenov*, a culeș de pe stradă o fată, pe care curățind'o de o mare parte din noroiul în care s'ar fi prăpădit, a făcut din ea... „*secretara*" sa. Dar profesorul (de filozofie) e urât și mai sufere și de o afecțiune a ochilor—atrofia vederei.

Știe că merge inevitabil spre orbire. Și tără să-și dea bine seama cât de puternic o iubește pe „secretară", o duce așa—de azi pe mâine. Până vine clipa hotărâtoare : când află că un amic—*celălalt*, e pe cale să-i ceară mâna fetei. Și atunci sub-conștientul devine precis. Invalidul se cramponează de viață, de restul ds viață, pe care îl va petrece cu acela căreia îi propune să devină... văduva sa. Fata primește — după ce-i spune... că iubește pe altul. Și pleacă în voiaj de nuntă.

Toată averea profesorului nu poate însă înlocui patima fetei pentru... celălalt, cu care e în corespondență. Și atunci natural că rivalul va veni s'o răpească. Dar nu va reuși, căci profesorul își convinge eloquent soția ca să mai rămână puțin, din milă dacă nu din alt sentiment. Și ea rămâne, se sacrifică. Altfel, am fi aziștat la sinuciderea bărbatului (căci profesorul amenință că se omoară), n'am fi avut actul al treilea și nici n'am fi văzut că ea se sinuicide. Socoteala domnului profesor de filozofie a eșit cu totul invers. In loc ca fata să devină văduvă, rămâne el văduvul... orb, care în clipa sinuciderei femeisi adorate exclamă patetic : *Te-am ertat creatorule !*

Nu cunoaștem alte lucrări ale autoarei. Nu știm dacă afară de teatru a scris și romane, nuvele sau versuri. Dar drama jucată aseară pe lângă că nu prea intră în cadrul „programului" lui Manolescu— sau foarte puțin, dar ca lucrare teatrală este sub-mediocră. Ceva ce ar fi mers într'o nuvelă, nu poate merge în dramă, decât în cazul când materialul cade în mâna unui abil și rutinat meșter.

Ceia-ce doamna Bransom, cu siguranță că nu este — judecând după „Profesorul Klenow".

Că au fost totuși unele momente frumoase, mișcătoare chiar, o, aceasta este meritul altuia. Este al actorului mare, care ne-a arătat toate fazele prin care se zbuciumă nenorocitul invalid, când se cramponează de puținâ viață,. conte que conte. Din gura altui actor ar fi sunat banală, ridicolă poate, invocarea de la sfârșitul actului al doilea. Numai Manolescu i-a putut insufla căldura talentului său, ca prin el să miște.

Dar toată personalitatea excepțională a marelui artist n'a putut să salveze monotonia, pliticisul care se răspândise în cursul ultimului act (cel mai slab) printre multul public care umplea sala. Căci se adăugase la slăbiciunea lucrării

(continuare în pagina II)

Cinema MODERN Astăzi la orele 3, 5½ şi seara la 9½

Pentru I-a oară în ţară — 2 serii — 14 acte — toată opera odată

— COLOSALA CAPO-D'OPERA FRANCEZA —

L'AGONIE des AIGLES (**Agonia Vulturilor**)

Impresionantă tragedie reală redând în capitole de o zguduitoare senzaţie, viaţa şi sfârşitul celei mai mari şi strălucitoare curţi Europene, după romanul «LES DEMI-SOLDES» de Georges d'Esparbès.

In rolurile principale **Severin Mars** *din J'acusse* **şi Desjardins** *din Cei 3 muşchet Corifeii Franţei apoi, Mauprè, Dauvillee, Le Gall şi micuţa Angela, toţi sunt neuitaţii interpreţi ai filmului J'ACCUSSE.*

Reprezentaţiile încep exact la orele anunţate, programul fiind foarte mare.

O veste bună - Revine Tanasă

pentru o singură reprezentaţie **Joi seara 25 Octomb.**

COLAC PESTE PUPAZA

Biletele la cassa SIDOLI

CEREŢI PRETUTINDENI

Untdelemnul Superior Extra-rafinat

„OLIVIA"

produsul celei mai noi şi mai moderne fabrici de uleiuri

Proprietatea **„Morii Păcurari"** S. A. Iaşi

CARNETUL MEU

POLITEŢA ŞI VADUVELE

Există în Iaşi o societate a văduvelor de ofiţeri. Această societate are un sediu şi o preşedintă. Despre activitatea ei, — adică a societăţii, — încă n'am auzit nimic. Despre activitatea preşedintei însă — dimpotrivă. Ni s'a adus astfel la redacţie o copie de pe ultimul afiş lipit pe uşa societăţii, şi care-i compus în termenii următori:

„Se aduce la cunoştinţa doamnelor văduve de ofiţeri că s'a „deschis un curs gratuit de bu„nă-cuviinţă".

Ni s'a părut cam curios că o societate, care are de scop să dea ajutoare, predă în schimb lecţii de politeţă — şi tocmai cui ?... văduvelor de ofiţeri !

Anunţul ne-a intrigat puţin. In consecinţă, am deschis o anchetă. Cu această ocazie, am aflat lucruri surprinzătoare.

„Cercul de bună cuviinţă", despre care vorbeşte afişul, nici nu există. El are numai un scop strategic — ca să zicem aşa... Dar să povestim faptele şi atunci veţi înţelege.

Intr'o zi, d-na preşedintă a societăţii trecea pe stradă (la primblare sau după un interes al societarelor — nu ştim) când o d-nă văduvă de ofiţer iarăşi cu afaceri sau la plimbare, s'a încrucişat pe drum cu d-sa... şi deşi una nu era decât membră a societăţii, iar cealaltă... preşedintă — inferioara n'a salutat-o pe superioară. Inde ira. D-na preşedintă a redactat atunci cu ciudă afişul, pe care noi l-am reprodus mai sus.

Lucrul n'ar avea nici o importanţă, dacă trecutul n'ar arunca un reflex tragic asupra acestei împrejurări. Căci primul nostru gând acesta-i: iată cu ce se ocupă văduvele de ofiţeri! Societăţi, menite să strângă laolaltă femei lovite de aceiaşi durere şi de aceleaşi lipsuri, se ţin de regementarea saluturilor pe stradă. Cine-i inferior ? Cine i superior ?

Deşi moartea a pogorât în groapă gradele bărbaţilor, nevestele lor nu se pot desface de ele şi, ca un omagiu adus celor de dincolo, le ţin prestigiul intact aici pe pământ: un fel de supravieţuire în grad. In afară de gradele bărbaţilor, soţiile de ofiţer mai dobândesc şi grade proprii, ca cel de preşedintă (cărora ele le dau culoare militara) şi pe care le apără cu o energie şi o înverşunare prusacă...

Şi totuşi... parcă moartea, care a trecut printre aceste femei şi regiementele militare, ar fi trebuit să stabilească o egalitate frăţească...

M. S.

Sinuciderea din strada Arapu

— Un bătrân de 89 ani se aruncă în fântână. —

Astă noapte bătrânul Iancu Leizerovici, din strada Arapu 89, şi-a pus capăt vieţii, din curtea locuinţei sale.

Abia dimineaţă se putuse da de urma bătrânului, care însa fu scos mort din fântână.

Iancu Leizerovici bătrân de 89 ani, boinăvicios, şi-a pus capăt zilelor, în urma unui acces de neurastenie.

şi... insuficienţa partenerilor. Şi ori-cât se storţeaza Manolescu — dar toate ei nu le poate acoperi.

Şi ne-a venit în minte povestea cu Esop.

Ci-că Esop era tare urât. Il cumpărase un negustor de sclavi şi'l adusese la târg spre vânzare. Şi'l pusese între doi sclavi frumoşi.

Ziceau trecatorii: Şiret negustor. A pus slutul între ceilalţi, sa pară mai frumos.

Alţii spuneau: Prost negustor. Urâtul de la mijloc strică şi celorlalţi.

Ne vine greu să precizăm, din care categorie de trecatori am fi făcut parte...

Wratislavius

P. S. Se pare că unii actori sunt de părere că o mare parte din piesă trebue să rămână un secret pentru public.

Şi de aceia îşi spun în pianissimo scenele respective iar alţii, văzând că partenerul este miop tare şi deci—cum tot nu vede când îi vorbeşti, debitează toată tirada către azistenţă — care nu e pe scenă, ci... în sală.

„Opinia" în Ţară

Un notar antisemit maltratează pe un comerciant

Pentru d. Prefect al judeţului

Tg. FRUMOS

Comerciantul Meir Abramovici, din satul Cârjoaia com. Băiceni jud. Iaşi, venin Marţi 16 Oct. cu registrele la primăria sus numitei comuni unde se află şi sediul fiscului, pentru a achita impozitul global şi 1 la sută cifra afacerilor, d. Notar Buhnat a găsit de cuviinţă să-i oblige să ia un bon 125 lei din acelea pe care diferiţi comercianţi le trimit spre plasare.

Abramovici a refuzat să ia acest bon. Notarul Buhnat, a insistat. La sfârşit, Abramovici om sărac, a răspuns că dacă ar avea 125 lei, mai bine ar cumpăra pâine copiilor.

Atunci notarul a început să-l amenințe şi să-l insulte în limbajul antisemit. Comerciantul răspunzând, a „fost bătut cu biciul, trântit jos şi lovit cu picioarele.

Atragem atenţia d-lui Prefect Petre Fântânaru, să ordânduiască o severă anchetă contra notarului Buhnat, dându-i o lecţie bine meritată.

Dela Strunga

FALTICENI

Amănunte asupra atacului diligenţei poştale.— V'am relatat imediat despre jaful dela poalele muntelui Stânişoara, Revenim azi cu câteva amănunte.

In ziua de Luni 22 Octombrie, la orele 2 după amiază, pe când diligenţa poştală Falticeni—Broşteni, mergea spre Broşteni, vre o opt bandiţi mascaţi, înarmaţi cu o mitralieră şi arme, au năvălit asupra diligenţei, jefuind-o de 400.000 lei.

Singurul jandarm—după cum circulă diferite versiuni—ar fi fugit în pădure, pe când pasagerii în număr de vre-o zece, au leşinat cuprinşi de o legitimă şi groaznică panică.

Siguranţa şi poliţia au fost imediat înştiinţate şi au raportat cazul celor în drept.

Acest atac este al treilea în curs de câteva luni, şi s'a întâmplat în dreptul punctului numit Poiana Ţapului.

Se ştie că pe muntele Stânişoara era instalat un post de jandarmi, care a fost desfiinţat nu după mult timp, deoarece s'a văzut că e de prisos.

Felyx

PIATRA NEAMŢ

Alegerea dela Camera de Comerţ.— Duminică 21 oct., a avut loc—în urma a câtorva amânări—alegerea Camerei de Comert din localitate. Au candidat, la această alegere, două liste: una, în frunte cu d. N. Alexandrescu-Guranda, urmat de d-nii C. T. Dimitriu, farmacist, Solomon Drimer comerciant şi Aron B. Katz industriaş. A doua, era formată din d-nii Al. P. Tonou, Neculai Maxim, David Leibovici şi Carol Weinberg. Biroul electoral, era asistat de d-nii Jude Apostolide, Grefier Moldovanu şi de delegaţii candidaţilor.

La numărarea voturilor, lista în frunte cu d. N. Alexandrescu-Guranda care a avut 367 voturi, a fost proclamată ca aleasă; faţă de cealaltă listă, care a numărat 15 voturi. Acest rezultat se prevedea dinainte.

Emy.

Inserţii

Direcţiunea Regională a Soc. Asigurări „Urania"—Iaşi, ne trimite spre publicare următoarele:

Domnule Director,

In ziarul Opinia No. 4912, cu data de Luni 22 Octombrie 1923, a'ţi inserat o notiţă că societatea de asigurare „Urania" din Bucureşti, s'a împrumutat de la Ministerul de industrie şi Comerţ, cu suma de 9 milioane, ipotecând unul din imobilele sale din Bulevardul Elisabeta.

Va întrebaţi în acea notiţă, de când o fi făcând ministerele noastre cămătărie şi aşteptaţi lămuriri.

Va rugam D-le Director—în vedere ca n'aţi interpretat în mod just senzul publicaţiei la care v'aţi referit, să bine voiţi a dispune publicarea răspunsului nostru, pentru edificarea generală.

„Potrivit cerinţelor legei, toate societăţile de asigurare, sunt obligate a depune la ministerul de industrie şi comerţ, o pătrime a primelor de asigurare asupra vieţei, fie în efecte de stat, fie în o ipoteca în primul rang, constituita asupra unui imobil, proprietatea societăţei.

Societatea Urania ca şi toate marele societăţi, a constituit pentru acest scop o ipoteca de 9 milioane asupra unui imobil care îl are în Bulevardul Elisabeta, evaluat de către o comisiune oficială, la suma de 28 milioane şi care figurează în bilanţ cu 6 milioane.

Vă puteţi dar da seama de situaţia prosperă a societăţei noastre nu numai prin importanta producţiune a afacerilor, care este o strălucită mărturie a încrederei de care se bucură, ocupând un loc de frunte în concertul mariior societăţi similare, dar încă prin aşezarea ei temeinică din punct de vedere material.

Călăuziţi de ideia că dintr'un interes superior, trebue să înlesnim publicului, mijloacele de a'şi asigura avutul şi viaţa, n'am precupeţit nici odată cu stricteţă drepturile ce ne reveneau şi am fost şi suntem culanţi şi drepţi cu acei care au nenorocirea să sufere vr'o daună, precum şi cu acei acăror asigurări, sunt ajunse la scadenţă.

Datorită acestei conduite faţă de publicul asigurător, am realizat cea mai mare producţiune de asigurări pe viaţă ce s'a înregistrat în ţara noastră, fiind astfel cea mai preferată societate de asigurare, în toate straturile sociale.

Primiţi vă rugăm asigurarea stimei noastre

Societatea „Urania"
In numele Direcţiei Regionale
Jacques Fruhling

INFORMAŢII

O schimbare în învăţământul şcoalelor de Bele-Arte

Memoriul documentat al şcoalei din Iaşi

In învăţământul şcoalelor de Bele-Arte, există o anomalie.

Se ştie că învăţământul în aceste şcoli are o durată de 7 ani de zile, adică cu mult mai mare decât învăţământul superior.

Ori în lege se prevede că insuficienţa la un singur obiect, lasă pe elev repetent, ceiace a adus pentru unii elevi, să rămâe în şcoală 8 şi 9 ani.

Chestia aceasta a fost ridicată de multe ori de profesorii şcoalelor, care au aratat că este o nedreptate, că legea este prea riguroasă şi nu prezintă nici un avantagiu pentru bunul mers al şcoalei.

*

Se pare că o schimbare se va opera în această privinţă.

In adevăr, d. A. D. Atanasiu, distinsul profesor al şcoalei de Bele-Arte din localitate, în urma unei consfătuiri cu directorul şi profesorii şcoalei, a înaintat ministerului artelor un memoriu documentat în această privinţă. Memoriul arată toată nedreptatea ce se face elevilor, şi se cere o uşurare în această privinţă.

Memoriul a produs succesul dorit şi chiar săptămâna aceasta consiliul superior permanent va avea a se pronunţa, şi se crede că va fi favorabil unei modificări în legea acestui învăţământ.

Pentru elevii care în Iunie s'au găsit în situaţia de care vorbim, se va admite un examen special, în cursul lunei viitoare.

x Un grup numeros de elevi ai Liceului Codreanu din Bârlad, a sosit azi în localitate. Elevii vor vizita expoziţia agricolă şi instituţiunile din localitate.

A APĂRUT

„STUDII ŞI CRITICE"

de CAROL DRIMER

SUMARUL:

Răspuns d-lui A. C. Cuza: Col Nidre
A. Vlahuţă şi evreii
Incidente la Vlahuţă
Patru generaţiuni
Evreii în constituţia Moldovei din 1822
Primul pacificator
Dr. A. Steuerman
Spiritul evreului: După S. Bernfeld
„Omul de prisos"
Rabin A. Taubes: Omul şi operu
O nouă operă a lui Delitzsch
Ronetti Roman şi Dr. A. Steuerman

DOCTOR
Suzana Grosi
Şef de clinică obstetricală la Facultatea de Medicină
Faceri, Boli de femei
Iaşi, str. Anast. Panu 45
Cons. dela 1—4

Docent
Dr. Dimitriu-Borca
Conferenţiar Universitar
Boli şi operaţiuni de Nas, Gât şi Urechi
Iaşi str. Cuza-Vodă 42
CONSULT. 5—7 d. a.

Magazinul de Muzică

„Fulgerul"

Iaşi, str. Cuza-Vodă 17
(vis-a-vis de Golia)

A primit mari transporturi de mărfuri şi anume:
Viori cutii, arcuşe strune, şi toate accesoriile
Mandoline, italiene
Chitări cu 6 şi 7 strune
Instrumente de alamă diferite
Instrumente de suflat, gramafoane şi plăci
Armonice italiene

Dessemenea este bine asortat cu toate articolele de vânătoare ca:
Tuburi, alice, capse, bure, etc.
Depozit permanent de accesorii, şi piese de schimb pentru **Maşini de cusut** şi **biciclete**
Cauciuc, osii, arcuri, postav covoare pentru trăsuri
Becuri şi baterii pentru lămpi de buzunar

Depozitul renumitelor becuri electrice „OSRAM"
Vindem cu preţurile fabricei.

DOCTOR
A. POLAC
Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA
Boli interne
Boli de femei
MAMOŞ
Iaşi Str. Lăpuşneanu 23 Etaj
Consult. 2—5 p. m.

D-tor L. HEITEL
MAMOŞ
de la clinicile din Berlin Viena Frankfurt
Boli de Femei şi Naşteri
Instalaţie specială pentru
Băi Electrice
Str. Săulescu 2
(alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

Grădina de copii şi
Şcoală primară particulară mixtă
„Al. Vlăhuţă"
— **Iaşi Str Banu 12 (lângă Conservator** —
funcţionează ntr'un local foarte higienic, sub conducerea unui nou corp didactic autorizat de Onor. Minister
Se predau cursuri *distractive, instructive, jocuri froebeliane poezii în limba română, franceză şi germană.* Copii capătă *îngrijire părintească şi o educaţiune aleasă.*
Asemenea se va preda şi un **curs de piano facultativ.** Orele de curs sunt 8—12 a. m. şi 2—4 p. m.
Se primesc copii cu vârsta de 3—7 ani.
Inscrierile zilnic între orele 8—12 şi 2—6 p. m.
DIRECŢIUNEA

Congresul maiștrilor de desemn muzică și gimnastică

— El nu mai poate avea loc, din pricina unui truc simplu dar ingenios —

Duminica urma să aibă loc la București un congres general al maiștrilor de desemn, gimnastică și muzică.

La ordinea zilei de dezbateri figura mai multe chestiuni școlare.

Congresul avea să se ocupe de reforma programelor și alte chestiuni asigurătoare unui învățământ mai intens.

Dar mai figura în programul congresului un punct interesant: **situația materială a maiștrilor.**

*

Toate formalitățile pentru ținerea congresului au fost îndeplinite. Se părea că guvernul nu are nimic de zis în potriva lui.

In realitate însă, d. ministru al instrucțiunei nu era mulțumit de ținerea congresului în special nu i convenea ca maiștrii să discute chestia materială și să formuleze cereri în această privință.

Și atunci s'a găsit un mijloc indirect, dar ingenios, pentru a împiedeca ținerea congresului și anume, cu toate staruințele puse de comitetul organizator, nu s'a putut obține pentru congresiști reducerea obicinuită pe căile ferate.

In acest mod, sacrificiile neputând fi suportate de maiștri, congresul de Dumnică a fost contramandat.

Și iată cum, ministrul de instrucțiune a știut să se debaraseze de un congres neplăcut.

Romanizarea școalei normale din Cetatea-Albă

Elevii de curs superior vor fi aduși în Iași

Sub directa privighere a d-lui Mitru, inspector general, s'a început romanizarea școalei normale din Cetatea Albă.

Mulți dintre profesori vor fi trimiși temporar la Cetatea Albă.

In același timp s'a și dispus ca elevii de clasele superioare ale acelei școli, să fie mutați la școala Vasile Lupu din Iași.

In școala ieșană ei își vor termina cursurile. Scopul principal este de a înlesni acestor elevi, un învățământ mai intens al limbei române.

Inscrierile la examenele particulare.—Ministerul Instrucțiunli, având în vedere dispozițiunile art. 2 și 4 din Regulamentul pentru obținerea certificatelor de Stat, de către elevii pregătiți în particular pentru cursul secundar—gimnaziu, licee, școli secundare de fete gr. I și gr. II, școli comerciale superioare și elementare — a decis ca inscrierile pentru anul școlar 1923 | 24 să se facă după cum urmează:

Pentru orașul Iași

a) Curs secundar de băeți

Clasa II și VIII și examenul de absolvire la Liceul Internat.

Clasa III și VI la Seminarul Pedagogic Universitar.

Clasa V și VII la Liceul Național.

Clasa IV și absolvirea curs inferior la Gimnaziul Ștefan cel Mare.

Clasa I la Gmin. Alex. cel Bun.

b) Curs secundar de fete

Clasele I—VIII la școala secundară Oltea Doamna.

c) Cursul Comercial

Cursul comercial superior la școala Comercială superioară.

Cursul comercial elementar la școala Comercială Elementară.

Pentru celelalte orașe inscrierile se vor face, conform regulamentului, la școalele publice de categoria pentru care elevii doresc a depune examene, pentru școalele medii—la școalele medii; fetele cari fac program de fete, în liceele de fete; cei ce fac program de băeți, la liceele de băeți, numai pentru școalele la care funcționează la acele școale publice.

x Cadavru evreesc pentru disecție.—D dr. Vitner, medic comunal, a înștiințat autoritățile că Leizer Iancu Vindăr sinucis prin aruncare în fântâna din str. Arapu, n'are rude care să reclame cadavrul, așa că acesta urmează a fi înaintat facultății de medicină pentru disecție.

Pentru contribuabili.—In vederea alcătuirei și înaintărei d-lui Ministru de Finanțe a unui memoriu prin care să se arăte nedreptele și apăsătoarele impuneri făcute tuturor categoriilor de contribuabili, facem cunoscut că acei ce sunt în aceste categorii să-și alcătuiască fiecare în parte o expunere, care să cuprindă amănunțit descrierea cazului, copia exactă a actelor cu numele autorităților respective și cu numerile de intrare și ieșire, și a sentințelor date cu motivele lor, precum în general a tuturor actelor doveditoare de nedreptatea impunerilor.

Toate aceste expuneri se vor depune în cel mai scurt timp la farmacia d-lui dr. Căpățină, str. Păcurari, unde comisiunea de cetățeni se va întruni.

ECOURI

— Peste câte-va zile se va pune în vânzare în toată țara, Pasta de dinți doctor Pekelman, preparată pe baza științifică, „corespunzând ultimelor cerințe ale higienei.

Toți specialiștii sunt unanimi în a recunoaște că Pasta de dinți doctor Pekelman, este cel puțin egală în calitate, cu cele mai renumite paste din străinătate.

Pasta doctor Pekelman se va găsi de vânzare la toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile.

— Toți membrii partidului liberal, precum și acei ai partidului socialist din Iași, sunt descriși în volumul *„Studii și critice"* de Carol Drimer.

A—5963

TUNGSRAM

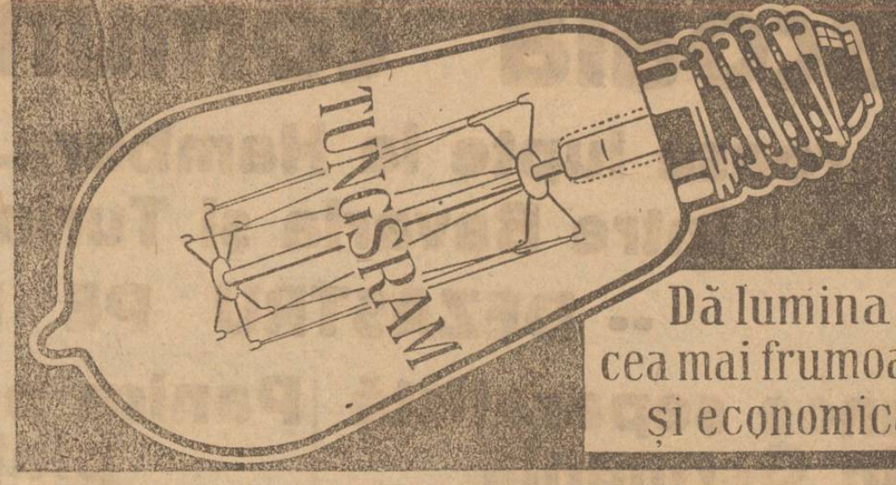

Dă lumina cea mai frumoasă și economică.

Ultimele Informații

x Măsura guvernului de a debloca o parte din depozitele în lei, a pus băncile în mare încurcătură.

Până acum băncile manipulau cu vre-o două miliarde lei aflați sub regimul blocărei. Acum trebue să restitue acești bani, ceia ce le pune într'o încurcătură evidentă.

In ce privește știrea că guvernul e hotărât să aehite furniturile din trecut ale Statului, ea nu este exactă. Toată munca ministerului de finanțe este de a putea plăti macar ordonanțele de plată la zi.

De oare ce multă lume continuă a fi victimă, cumpărând mărci germane, atragem atențiunea cititorilor că **o sută de milioane mărci** *nu reprezintă nici măcar un singur leu (monedă hârtie).*

x *D. judecător de instrucție Ieșanu, a făcut luni noapte o nouă percheziție, la sediul ligei creștine, de la olelul Bejan.*

Rezultatul e încă necunoscut.

x Piața valutară. — *Leul a cotat la Paris 8.05.*

Devizele în capitală notează: Francul francez 12,25; francul elvețian 38,12; lira engleză 964; dolarul 213; cor. cehă 6 29; lira italiană 9,53; coroana austriacă bani 0,30,25; marca polonă 0,04.

Examenele de corigență. Se știe că Ministerul Instrucțiunii a admis elevilor particulari, băeți și fete, cari în sesiunea Septembrie 1923 au depus examene finale de clasa VIII-a liceală sau clasa IV-a comercială superioară și au fost respinși *la cel mult două materii*, să depună un nou examen la acele materii.

Aceste noui examene se vor ține la 15 Noembrie 1923, înaintea unor Comisiuni speciale ce se vor institui în acest scop în următoarele orașe: București, Iași, Cluj, Chișinău și Craiova.

Examenele se vor depune în localul Liceului unde au avut loc examenele de clasa opta din orașele arătate mai sus și înaintea aceleași Comisiuni care au funcționat în sesiunea Septembrie 1923.

Comisiunea va fi plătită din taxa de 150 lei, ce vor depune elevii drept taxă de corigență.

Pentru inscriere, elevii își vor lua dela școalele unde au depus examenul în sesiunea Septembrie, copie dupe foaia matricola, pe baza căreia se vor inscrie la Liceul din unul din orașele arătate mai sus.

Inscrierea se va face până în preziua începerei examenului.

Pentru întreaga regiune Iași, elevii în chestiune vor trece examenele la Liceul Național din Iași.

Membrii asociației institutorilor și institutoarelor din Iași se întrunesc în adunare generală Joi 25 Octombrie ora 5, în localul școalei de băeți „G. Asachi" din strada Săulescu, având a lua hotărâri foarte importante asupra organizării secțiunii și alte chestiuni privitoare la interesele morale și materiale.

Și învățătorii din județul Fălticeni demisionează

Fălticeni.—Duminică 21 Oct. cor., învățătorii din județul Fălticeni s'au întrunit în congres, în localul federalei „Bucinumul Moldovei.

După mai multe cuvântări, au hotărât să demisioneze în bloc. In acest sens, ei și-au înaintat demisiile în scris ministrului de Instrucție — arătându-i că odagiii Primăriei au o leafă mai mare ca ei.

Rămâne să vedem cele ce vor mai urma, având-se în vedere consecințele acestor demisii.

Felyx

x Duminică 20 Octombrie a avut loc pe terenul Parcului Sportiv Regele Ferdinand I, un Match de Foot bail între echipele Moldova și Generala Funcționarilor Comerciali,

Rezult. a fost 1—0 în favoarea Generalei func. Comerciali.

Remarc. Moldova: Schor Valdman, Bernștain. Generala func. comerc.: Mendelovici Pinous, Calman, Vartenberg.

Arbitru corect, d. Pilat.

Astă noapte prin spargerea unui geam de la debitul d-nei Profira Boșinceanu din Str. Cuza Vodă 5, s'au introdus niște necunoscuți care au furat suma de 4000 lei.

Azi dimineață, înaintea ofițerului stării civile, s'a celebrat căsătoria civilă a simpaticei domnișoare ErnaȘtein, sora colaboratorului nostru din Chișinău, cu domnul Jac Lehirer.

Urăm tinerilor căsătoriți o viață prosperă în viitoarea căsnicie.

Un dispensar franco-român. Aflăm că Maica Superioară de la „Notre Dame de Sion" din localitate, intervenind pe lângă Ministrul Franței din București și pe lângă Generalul Berthelot, a obținut mijloacele necesare din partea Franței ca în curând să deschidă un dispensar, cu medic și medicamente la dispoziția celor nevoiași, fără deosebire de naționalitate și confesiunea, sub denumirea de „Dispensariu Franco-Romîn".

Ministerul de interne, în vederea întocmirei definitive a statului, a cerut administrațiunilor depeadinte de acest minister, să-i înainteze de urgență, actele de studiu ale acelora dintre funcționari, cari nu le-au depus la minister.

Comisia interimară, în ședința de aseară, a sporit taxele pentru unele camere la otelurile de primul rang.

S'a ocupat apoi de vânzări de imoruri.

x In astă seară, are loc o consfătuire a membrilor societății funcționarilor comerciali.

Intrunirea se ține la sedinl societății din strada Strossou.

Teatrul Național.—Astă-seară ultima reprezentație a companiei Ion Manolescu. Se va juca „Pierduți în întuneric".

Joi 25 Oct.: „Cafeneaua cea mică".

Vineri 26 Oct. primul concert Boskoff.

Biletele la agenția Brașou

In zilele de 26 și 27 Octombrie curent are loc la București congresul comercianților sătenl organizat de către Sfatul Negustoresc din Capitală.

Legitimațiile pentru călătoria cu 75 la sută pe C. F. R. se eliberează de către Sfatul Negustoresc local.

Teatru-Cinema Sidoll Astăzi 2 matinuri la 3, 5½ și seara la 9½

DIN DRAMELE GELOZIEI — Frumoasa și fermecătoarea artista D-ra

Pola Negri apare în SAPHO

(O răzbunare la balul operei din Paris)

Mare dramă modernă în 8 acte.—Acțiunea se desfășoară în mare parte la un bal, de la opera mare din Paris și la o principală stație balneară din sudul Franței, perindându-se înaintea spectatorului, frumusețile și grațiile pariziene luxul și imensele bogății, splendorile balurilor capitalei mondiale, etc.

— SE REPREZINTĂ OPERA COMPLECTĂ —

Programul mai cuprinde o nouă și splendidă comedie cu neîntrecutul comic „EL" (Harvco Lloyd): «EL LA CAFE CHANTANT».

DOCTORUL

L Weiselberg

Boale interne, nervoase Venerice și sifilis

Str. Anastasie Panu 19

(Piața Halei)

Cons: 9-11 a.m. 2-4 p. m.

Dr. H. ZANFT

Specializat în Germania

Boli de PIELE și de PĂR

KOSMETICĂ

Syphilis, Venerice

ULTRAMIKROSKOPIE

Elektrotherapie

Cons. 8—11 a. m. 1—5 p m

Iași Str. Cuza-Vodă 33

D-nii INSTITUTORI

precum și Instituțiile școlare se bucură de rabaturi speciale cumpărând *cărți de școală și material didactic* **numai dela** *Librăria Universală Str. Cuza Vodă 52* **vis-a-vis de Casele Braunștein**

Sfatul Negustoresc

— IAȘI —

Se aduce la cunoștința D-lor Comercianți că la Sfatul Negustoresc a început să funcționeze un *serviciu de contabilitate* pentru ținerea reggistrelor la zi.

Acei ce doresc a se folosi de acest serviciu sunt rugați a se adresa la Sfatul Negustoresc între orele 9-12 dim. sau 4-6 după amiază.

FABRICA DE PUNGI de hârtie „DACIA"

— BOTOȘANI —

Preț redus — —

— livrare promptă

BLANARII de la Cassa Alter David S-sor se găsesc de vânzare la firma **LUPU JACOBY & C-ie** în strada Ștefan cel Mare No. 48, vis-a-vis de Banca Iașilor.

MICA PUBLICITATE

Postul de secretară de la Școala Normală de conducătoare de grădini de copii, fiind vacant, persoanele cari doresc a ocupa acest post sunt rugate a se prezenta la cancelaria școlii str. Păcurari 51 în fiecare zi dela 9—12 dimineața.

De vânzare, liber la Sft. Dumitru, imobilul din Iași, str. Sft. Andrei 10. A se adresa acolo.

Pianină cu placă de metal și în stare perfectă, de vânzare. A se adresa str. Cizmăriei 17, Iași.

Se caută funcționari serioși rutinați în branșa de manufactură, la magazinul I. Abzug „La Docan", vis-a-vis de Sf. Spiridon.

Aviz.— Căminul Studenților din Iași având nevoie pentru aprovizionările de toamnă de 30,000 kgr. cartofi, jumătate roze jumătate albe, 4000 kgr. ciapă, 2000 kgr. morcov, 4—5000 praji, 500 kgr. pătrunjel, 1000 buc. stecla roșie, 1500 buc. țelină 500 ridichi, 2500-3000 varză 2000 kgr. fasole, 500 kgr. hrean, 50 șiraguri ardei iuți, face cunoscut celor ce doresc să facă aceste aprovizionări să înainteze oferte direcțiunei până în ziua de 26 Oct. a. c. în str. Carp No. 2. Marfa să fie de bună calitate și predată în curtea căminului.

Direcțiunea

Caut serviciu la o instituție comercială ca incasator, măgaziner sau platzagent.

Ofer garanții morale eventual și materiale.

A se adresa la ziar sub M.

Jachetă de persian nouă, în stare bună, se vinde de ocazie. A se adresa Șapse Kahane str. Adamache 4 Iași.

Publicație. — Se aduce la cunoștința generală că în ziua de Luni 5 Noembrie a. c. orele 10,30 se va ține licitație publică la magazia de materiale a Serviciului de Economat C. F. R. gara Iași pentru vânzarea a 28 bucăți butoaie vechi de lemn cu un fund, cari se pot vedea în orice zi de lucru între orele 8—12 și 15—18.

Aceste butoaie constitue un lot.

Taxa de înregistrare de 5 % și cifra de afaceri 1% vor privi pe adjudecători.

Drept garanție provizorie se va depune imediat 5 % din valoarea adjudecată.

DIRECȚIUNEA II REGIONALA C. F. R. No. 57919

Vând o mașină pentru dărăcit lână și o piuă sistematică pentru bătut sumane.

A se adresa d-lui T. Pîrvescu, Eminescu 1.

De vânzare sau de închiriat casa din strada Călărași 9 compusă din șase camere, bucătărie și atenanse.

A se adresa strada Toma Cozma 9.

De vânzare un monument de marmoră, figură cu piedestal și cu grilaj. Doritorii se vor adresa în str. Eternitate No. 50.

Practicant de birou având cunoștințe practice angajează imediat Fabrica de oglinzi Emil Berghor Str. Palat 62.

Ultima oră

Răscoală comunistă în Germania

Sângeroase lupte la Hamburg.-- Concentrări de trupe între Bavaria şi Turingia.-- Lupta contra separatiştilor

-- DEZASTRU PE PIAŢA GALAŢULUI --

Acţiunea separatistă în Germania

Ce proporţii a luaţ — Marşul trupelor Reichului — — Anglia defavorabilă separatismului —

Londra 23. — (Telegramă particulară). Ziarul „Daily Telegraph" anunţă că autorităţile engleze de ocupaţie nu vor tolera nici un fel de turburări în regiunea care se află sub ocupaţie engleză. In consecinţă, autorităţile engleze vor lua toate măsurile pentru împiedicarea turburărilor politice sau administrative, pentru a salvgarda ordinea şi prestigiul Angliei în teritoriile ocupate de trupele ei.

Protestul Germaniei

Berlin 23.— (Telegramă particulară). Guvernul Reichului va protesta pe lîngă guvernele francez şi belgian, pentru sprijinul pe care autorităţile de ocupaţie îl dau separatişti lor.

Consiliul de miniştri german se afla tocmai reunit aseară, când a primit din Colonia ştirea că trupe armate de separatişti se îndreaptă spre Bonn.

*

Mannheim 23.— Telegramă particulară. Guvernele din Wurtemberg şi Essen continuă să rămâe credincioase unităţii Reichului.

Operaţiile separatiştilor

Noul guvern separatist a stabilit cartierul general la Pirenn.

Dnii Deker şi Kutah primesc instrucţiuni de la d. Mates.

La Aachen s'au produs încăerări din pricină că poliţia verde (supot) a tras focuri contra mulţimei.

Separatismul s'a întins pînă la Trier, Bonn şi Wiesbaden.

Marşul trupelor Reichului

Berlin.— Trupele Reichului au ajuns pe linia Konigsbruck - Drezda — Leipzig — Eulenburg. Ele sînt compuse din infanterie, cavalerie, artilerie, mitraliere şi aruncătoare de mine.

In caz când proletariatul din Saxonia va opune rezistenţă, se va face uz de forţă.

La Meisen au fost arestaţi mai mulţi şefi comunişti.

Generalul Muller va trece trupele în revistă la Drezda.

*

Munchen. — Comisarul de stat bavarez, Kahr, a declarat oficial că Bavaria se menţine pe bazele ei constituţionale când refuză să destitue pe generalul Lossaw.

Cercurile politice sînt de părere că declaraţiile lui Kahr aduc o îndulcire a tensiunii dintre Reich şi Bavaria, de oarece se cunoaşte superioritatea preşedintelui Reichului şi a Reichstagului.

Noua mişcare revoluţionară din Grecia

Proclamaţia răsculaţilor contra guvernului Măsurile de represiune O probabilă mobilizare — Aplicare stărei de asediu—

Bucureşti. Ştirile din Grecia arată că revolta a izbucnit până acum în patru garnizoane. La Halkis, revoluţionarii au avut un conflict armat cu trupele guvernului.

Generalii Klevandopulos şi Carbolidis au lansat o proclamaţie prin care se cere dizolvarea actualului comitet revoluţionar şi demisia imediată a guvernului. Aceşti generali fac parte din grupul antivenizelist sprijinit de generalul regalist Metaxas.

Venizelişti condamnă noua mişcare revoluţionară.

*

Starea de asediu a fost proclamată în toată Grecia.

Primul ministru Gonatas a cerut populaţiunei să-şi păstreze calmul, asigurînd că revolta va fi înfrîntă.

Ieri s'a ţinut consiliul de miniştri care a hotărît luarea de măsuri urgente şi a ordonat concentrarea trupelor. Se vorbeşte şi de o mobilizare.

O declaraţie senzaţională

Din Atena se anunţă că d. Gonatas a declarat că dacă guvernul nu se va putea menţine la putere, va trece în rîndurile revoluţionarilor, instituind un directorat din Gonatas, Plastiras şi Sakelaridis.

Panica pe piaţa Galaţului

— Degringolada preţurilor — Dezastrul comerţului de cereale — Panica la bursă. —

Galaţi. — Din pricina crizei financiare care ia proporţii catastrofale, viaţa comercială a stopat pur şi simplu în timp ce antrepozitele, vămile şi agenţiile gem de mărfuri, în piaţă nu se găseşte nici o centimă.

O mare panică a domnit şi pe ziua de ieri la bursa locală. Cerealele au înregistrat enorme scăderi, aşa cum nu s'a mai pomenit vreodată.

Porumbul a scăzut într'o singură zi cu 5000 lei la vagon. Fasolele au scăzut cu 15 000 lei la vagon. Orzul, ovăzul, mazărea sînt complect neglijate.

Alte cereale nu sînt de loc cotate. Pe ziua de ieri nu s'au făcut nici un fel de tranzacţii.

Se anunţă şi scăderea însemnată a naviului.

Arestarea studentului Gârneaţă

Bucureşti.— Studentul ieşan Gârneaţă, urmărit de atâta vreme de poliţie, s'a prezintat singur parchetului de Ilfor.

D. judecător de instrucţie Radovan i-a luat ieri un lung interogater, Gârneaţă a negat ori-ce amestec în complotul antisemit. Dar judecătorul de instrucţie, bazat pe alte probe, a emis mandat de arestare. Gârneaţă a fost depus la Văcăreşti. Impotriva lui s'a deschis acţiune publică.

Mandatul de arestare va veni astăzi spre cercetare în faţa tribunalului.

O comună în flacări

Bucureşti.— Din Slobozia se telegrafiază că jumătate din comuna Ciuhuiţa se află în flacări. Focul se întinde amenunţând totul cu distrugerea.

Se simte lipsa de ajutorare

Sinuciderea unei octogenare

Vaslui.—Din cauza mizeriei, femeia Suzana Creţu în etate de 80 ani, domiciliată în str. Dragoş, a căutat să-şi pună capăt vieţei, tăindu-şi beregata cu un cuţitaş de buzunar.

In stare extrem de gravă nefericita victimă a fost transportată la spitalul Drăghici.

Stadiul remanierei

Ce face d. Al. Constantinescu?

Bucureşti.— D. Ionel Brătianu deşi este plictisit de chestiunea remanierei, va reîncepe astăzi consultaţiunele.

Cîteva personalităţi politice din anturajul d-lui Al. Constantinescu, au afirmat din nou că acesta din urmă se consideră un simplu particular. Ar rezulta deci, că d. Constantinescu se gândeşte a nu mai rămîne, nici 'într'un caz, în guvern.

Nu este lipsit de interes a înregistra faptul că d. Cipăianu, director al caselor sătesti şi unul din principalii colaboratori ai ministrului domeniilor, şi-a dat demisia.

Clinica Boalelor de Ochi Dr. Miclescu
Bucureşti str Carol 24.
Pacienţii se pot Consulta cu Oculiştii distinşi din Capitală.
Cons. 3 jumătate—6 ore.

Dr. V. CERCHEZ
MEDIC DE SPITAL
Boli şi operaţiuni de ochi
Consult. 1—4 p. m.
Str. Lăpuşneanu 31, Iaşi

ORA 2

Răscoala comuniştilor în Germania

-- LUPTELE LA HAMBURG --

Din Berlin se telegrafiază:

Comuniştii s'au răsculat. La Hamburg ei au încercat să ocupe posturile de poliţie. Au urmat sîngeroase ciocniri şi lupte pe baricade. Muncitorimea caută să pue stăpînire pe oraş.

Sunt multe jertfe omeneşti.

Rezultatul luptelor nu se cunoaşte.

Concentrări la graniţa Bavariei

Guvernul Turingiei a concentrat trupe la frontiera Bavariei pentru a respinge atacurile trupelor lui Hitler concentrate şi ele la frontieră.

Foametea la Berlin

Ieri au reînceput dezordinele şi jafurile în diferite cartiere ale Berlinului. Brutariile şi căruţele cu pîne sînt luate cu asalt. Cerinţele populaţiei nu pot fi satisfăcute.

Lipsesc de asemenea cartofii şi zahărul. Guvernul a făcut apel la ţarani să aprovizioneze oraşele.

Lupta contra separatiştilor

Greva generală a muncitorilor

Separatiştii au fost alungaţi din Aachen.

La Bonn, pompierii au respins atacul separatiştilor asupra primăriei. Primăria a fost ocupată de trupele franceze care au restabilit ordinea în oraş.

In urma încercărei separatiştelor de a proclama republica independentă la Wiesbaden, sindicatele muncitoreşti au proclamat greva generală.

Au urmat lupte pe străzi cu focuri de revorver.

Mircea G. Serion
DOCTOR IN DREPT
— AVOCAT —
Fost magistrat Trib. Iaşi
Birou de notariat
— Iaşi Sft. Sava 14 —

Cumpărăm Brilliante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria Fraţii TISCHLER
IAŞI — str. Gh. Mărzescu 36 etaj — IAŞI

La Magazinul „AURORA"
MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII
Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerţ
Au sosit în vederea sezonului de toamnă, şi iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, plus brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul journal: Preţuri foarte convenabile.
Notaţi bine firma „LA AURORA"

CERETI BECURI
Vertex
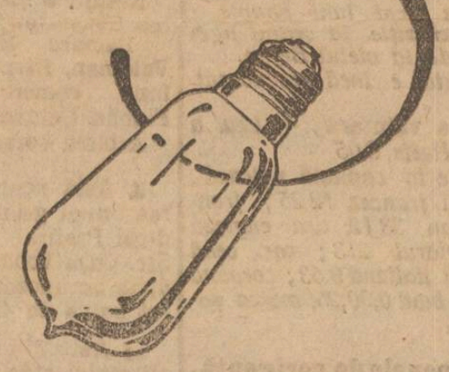

PENTAGON HUTCHINSON
PARIS
Cei mai buni Galoşi şi Şoşoni

1850 HUTCHINSON C.N.D.C. PARIS
De vânzare la toate magazinele din ţară.
Vânzarea exclusivă pentru toată România
„Societatea „PENTAGON"
IAŞI, str. Ştefan cel Mare 4
BUCUREŞTI Str. Lipscani No. 4
CHIŞINAU Str. Armenească 71

„TYP"
PURGATIV NEÎNTRECUT
curăţă odată şi bine
Stomacul şi Intestinele
fără dureri şi colici
„Iţi vei menţine sănătatea curăţindu-te odată pe săptămână"-ziceau bătrînii!
De apul în farmacii şi droguerii, cereţi cutii de una sau două doze

Biblioteca Universității Loco

ANUL AL XIX No. 4922 — 2 LEI NUMARUL — SAMBATA 27 OCTOMBRIE 1923

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACȚIA
IAȘI. — STR. MÂRZESCU 17
TELEFON No. 390

UNT DE LEMN · DE MASA · OLIVIA

Manevrele de toamnă
ale d-lui G. G. Mârzescu

La această epocă a anului, avem totdeauna manevre. De obiceiu manevre militare. Anul acesta, din rațiuni bugetare, manevrele militare au fost amânate la calendele... anului viitor. Guvernul, care a amânat pe cele militare, a organizat manevre politice.

Manevrele politice în curs, se execută după sistemul celor militare. Cartușe oarbe.

Politicianilor de trampa d-lui Mârzescu, le plac grozav cartușele oarbe, care nu costă scump și produc un sgomot asurzitor.

Ultima petardă a d-lui Mârzescu a fost refacerea Iașului, distrugerea cuzismului, distrugerea comunismului.

Comunismul parcă era mort de la celebrul asalt a ministrului de interne Argetoianu cu curțile marțiale. D. Mârzescu neputând tăgădui dispariția comunismului, a găsit că șeful comuniștilor ieșeni, d. Tanasă e în viață, și i-a declarat războiu înarmându-se până în dinți, ca să-l distrugă. Totuși Tanasă va trăi și ne prindem că mâine, poimâne d. Mârzescu va trata cu dânsul ceva carteluri pentru a reuși măcar cu principiul minorităților. Este un păcat vechi al d-lui Mârzescu, om de expediente în toate, cartelurile și cu dracul, numai să-și asigure, scaunul.

Distrugerea cuzismului ? Ni se pare că acțiunea nefastă a d-lui Cuza, ține de mai bine de treizeci de ani. Leacul serios contra cuzismului, care e o boală a universității ieșene în special, nu e decît tot Universitatea.

La Universitate însă, d. Mârzescu care se pretinde și intelectual, a făcut câte-va lecții de procedură civilă și a plecat plictisit, pentru un câmp de activitate unde nu trebue nici cultură, nici inteligență mare, ci corzi vocale, cu mare tenziune glande mari de salină, lipsă de busolă la cap. dragoste de expedinete. Șeful politic al d-lui Mârzescu, prin cultura și inteligența lui, prin cursurile sale la catedră redusese cuzi-mul în Universitatea de Iași la zero și a ținut pe d. Cuza în neputință, mai bine de 1o ani.

D. Mârzescu a făcut totul, de multe ori cu sprijinul d-lui Cuza și a *băeților* acestuia, ca să dee pe d. Stere jos și de pe catedră și din șefie. Abia acum, când aghiotanții d-lui Cuza, prin exces de cuzism sunt în pușcărie, d. Mârzescu își aduce aminte că este un cuzism de distrus.

Refacerea Iașului de către aghiotantul d-lui Mârzescu, e și mai boacană. Acum patru luni partidul în frunte cu deputatul Iammandi, Osvald Racoviță, D. Dimitriu ceruse capul d-lui Toma, ca neputincios la primărie. D. Mârzescu le-a dat dreptate provocatorilor acțiunei de scoaterea d-lui Toma de la Primărie, dar a amînat scadența pe la toamnă cînd... a sărbătorit nu refacerea primăriei ci refacerea Iașului.

Toate aceste manevre, cu tot sgomotul lor asurzitor, sânt pentru ministerul de interne.

Nu credem că un vulpoi ca d. Ionel Brătianu, este așa de prostit...

Reîntoarcerea Suveranului

București.— Familia noastră Regală a părăsit Belgradul eri dimineață, cu iahtul „Ștefan cel Mare", escortat de flotila română de pe Dunăre.

Suveranii sunt așteptați astăzi la București.

INSEMNARI

Nou feudalism

Germania se zvârcolește la marginea prăpastiei. Colțul acela de lume, atrăgător și mare prin munca și creațiunea-i vastă, se nimicește în foamete și sânge. O mie de săgeți ale urei și invidiei, au năvălit să l sfârtice.

După ruina antichității, Europa s'a zbătut sute de ani în noaptea aspră a feudalismului. Grupe de oameni și petece de pământ, s'au războit ca sălbătăciunile, târând povara unei vieți de stârpiciune și mizerie. După îndelungate suferinți, lumea a luat contact pașnic și s'a refăcut înlăuntrul marilor state naționale.

Și iată acum Germania în tendință de a se îmbucătăți, de a se reîntoarce la feudele de odinioară ! O fi sunat ceasul societății contimporane ? Civilizația noastră cade în ruină ?

Este mizerabilă opera acelora care vor să transforme centrul mare al Europei într'un grup de triburi setoase de sânge ! Și este revoltător de trist că a treia republică franceză, după 50 și mai bine de ani de viață nobilă, se coboară la rolul de comanditară a noului feudalism !

Nenorocirea nu cade numai asupra țărei germane, ci peste întreaga lume europeană. Ne bate Dumnezeu pe toți..

Renovatus

Ruina agriculturei

—Roadele cumplite ale politicei regimului.— Economia țărei lovită în sursa ei vitală. —

De d. Vintilă Brătianu se poate spune că are curajul tragic al nebunului !

Infipt ca un huhurez pe ruina vieții noastre economice, ministrul de finanțe nu se mulțumește să și apere politica nefastă, ci trece la ofensivă, căutând să lovească el în acei care-l critică.

D. Vintilă Brătianu fulgeră prin „Viitorul" contra acelor ce „se încumetă să critice o politică economică și financiară ale cărei roade sunt evidente pentru orice om de bună credință"!

Desigur, roadele „sunt evidente". E destul să ne uităm la crahul de pe piața Galațului, și înțelegem toată grozăvia „roadelor"..

*

Politica economică a guvernului actual nimicește agricultura țărei. Și ne închipuim ușor ce înseamnă aceasta, cînd știm că România e menită a rămâne în principal, tot o țară agricolă.

Liberalii au expropriat pământurile, fixând un preț de expropriere mult inferior valorii reale. Apoi plata în numerar a fost înlocuită prin efecte cu un curs depreciat din capul locului, iar astăzi aproape fără nici o valoare. Astfel, toții proprietari de pământ — sustrași de la o muncă de mare producțiune—n'au avut capitaluri pe care să le investească în întreprinderi industriale, cauzându-se prin aceasta o primă pagubă economiei naționale.

Agricultura țărei a rămas la mijloace reduse; iar măsurile nechibzuite ale guvernanților au făcut ca producția agricolă (în special a grâului) să se dezorganizeze în chip alarmant.

*

Politica deflaționistă a d-lui Vintilă Brătianu a încoronat opera negativă.

Agricultorii de toate categoriile sunt complect ruinați. Din pricina crizei de numerar, prețurile au scăzut atât de fantastic, încât agricultorii nu-și acopăr nici pe jumătate cheltuelile de producție. Astfel că în chip firesc, producțiunea agricolă pentru anul viitor este grav compromisă. Agricultorii n'au nici capitalurile necesare și nici încredere.

Țărănimea împroprietărită nu va produce decât în măsură limitată, pentru necesitățile ei de hrană. Despre export—de la care așteptam însănătoșirea noastră economică—nu va mai fi vorbă. Dar nu vom avea suficient nici macar pentru alimentațiunea internă.

In acest fel, „Viitorul" are dreptate că roadele politicei vintiliste... sunt evidente.

O evidență groaznică și revoltătoare ! **Lr.**

Agricultorii se mișcă

Prețul scăzut al cerealelor îngrijorează tot mai mult pe cultivatori Ziarul „Le Progres" anunță chiar că la 11 Noembrie va avea loc la București o mare întrunire a Uniunii sindicatelor agricole din România la care vor lua parte și micii cultivatori țărani.

Intrunirea are caracterul unei manifestații împotriva măsurilor guvernului care a adus la grozava criză a producției agricole. Dacă avem în vedere că pentru țara noastră cultura și vânzarea cerealelor reprezintă cea mai însemnată forță economică, dacă considerăm pe de altă parte nenorocita politică dusă de guvern și nemulțumirea crescândă a cultivatorilor înțelegem ușor marele pericol ce ne amenință. In adevăr, cine va mai cheltui bani și muncă pentru însămânțarea ogoarelor, dacă rezultatele sânt atât de dezastruoase ?

Este și în acest fapt încă un motiv puternic pentru ca actuala cârmuire să fie schimbată.

Scaunul de deputat

De când d Brătianu a înlocuit sistemul reprezentanței naționale elective, prin parlamente numite de administrație, am socotit că un scaun de deputat nu mai are nici o valoare. Dar ne am înșelat

Greșala ne-a fost risipită de d. Mvrzescu prin recentele destăinuiri de la Iași. D sa a declarat că d. A. C. Cuza i-a solicitat un scaun de deputat, dar l-a tratat. cu refuz (Motivul acestei ingratitudini nu ne este cunoscut)

Vedeți; dacă d, Cuza ar fi căpătat și în rândul acesta—ca în alte dăți—o slujbă de parlamentar, care să-i satisfacă dorința afirmărei personale, multe lucruri ar fi fost schimbate în țară.

Probabil că n'am mai fi știut nici de numerus clausus nici de numerus nulus, nici de svastică, nici de naționalism internațional

Iată prin urmare ce preț poate să aibă, uneori, un scaun de deputat. A.

Solemnitatea de la Belgrad

Recepția la palatul regal din Beldrad, cu prilejul botezului prințului Dușan (M. S. Regina Maria înconjurată de invitați)

Actualități din afară

Prețurile în Rusia.— Un călător întors de curând din republica sovietelor, dă următoarele indicațiuni asupra prețurilor din luna Septembrie: un dolar costa 735 milioane ruble iar mai târziu a scăzut la 435 milioane,

O sticlă de bere costă 100 milioane, un ceai 35 milioane, un funt de struguri 60 milioane, un ou fiert 5 milioane, o cutie cu țigări 100 milioane ruble, etc.

După cum se vede Germanii au întrecut cu mult pe ruși în milioane și miliarde de..... hârtie.

*

Cea mai lungă cale ferată din lume, va fi calea ferată panamericană. Ea pleacă dela New-York peste Mexic și istmul de Panama, Eqador, Peru, Bolivia, adică dealungul coastei apusene a Americei de sud, apoi prin Argentina până la Bueno-Aires.

Lungimea noului drum de fier va fi de 16.000 kilometri, întrecând cu mult calea Petersburg-Wladivostok, care străbate întreaga Siberie.

Aproape două treimi din noul drum american este deja gata.

Șomaj în Cehoslovaeia

Praga, 24. — Telegramă particulară. Din cauza penuriei de vagoane care a provocat încetinirea producției industriale, mai multe mii de lucrători sunt amenințați să rămâe fără lucru. Lucrătorii de la minele din Bruex prepară greva pentru a determina remedierea crizei de transporturi care i amenință cu lok-outul din partea patronilor.

Scrisori din București

Boala Fascistă

Fascismul „prin noi înșine" Decepția partidului liberal și amenințări.— Datoria cetățeanului

Matadorii mișcării fasciste trecuseră la fapte. Bine c'au făcut'o înainte de vreme. Mișcarea n'avea nici o utilitate și, bine organizată, ar fi putut face un rău imens. Astfel ea s'a terminat cu o lovitură lamentabilă și lașă, vestejită de toată lumea. Reacțiunea opiniei publice a înfrânt-o definitiv.

Guvernul suferă din pricina aceasta. Din expedientul fascist pe care posturile înaintate ale partidului liberal, îl pregătiseră pentru zile de opoziție. a ieșit o generală protestare din partea oamenilor cuminți din această țară. Guvernul a trebuit să asculte glasul opiniei publice și să-și mănânce propriii săi copii. Se zice că stomahul partidului liberal sfarmă pietre și că are o deosebită atracție pentru carne din carnea familiei. Formula iubită „prin noi înșine" se verifică încă odată

*

Fascismul este o boală de nervi caracteristică timpurilor de după război. Leacul a fost găsit și se cunoaște. Dacă nu era aplicat la timp—preventiv—boala și-ar fi urmat cursul și ataca grav organismul țării.

Fenomenul rămâne totuși îngrijitor și nu merită numai atenția procurorilor și a Siguranței. El merită o cercetare atentă din partea oricărui cetățean cinstit și cuminte.

Progresul, democrația și civilizația sunt amenințate de un flagel mai grozav de cât războiul. Epidemiile de acest fel, încurajate de o reacțiune, care și-a perdut busola, amenință să ne cufunde în barbarie.

De aceea cetățenii conștienți

(continuare în pagina II)

Nevoia unui nou obiect de învățământ

-- Antialcoolismul --

de Gh. Chirițescu

Organismul nostru social suferă de două genuri de boli: boale ce ating sufletul direct și boale ce distrug trupul și apoi și sufletul. Printre cele dintâi numărăm: *materialismul* nemăsurat, goana nebună după avere—după bani necâștigați în chip cinstit, ci prin speculă și fraudă; ambiție, mândrie, lene, imoralitate, etc.; și printre cele de al doilea: *alcoolismul* în primul rând, care pregătește în chip ingenios terenul *tuberculozei* și tuturor boalelor grele trupești.

Atât cele din categoria întâia, cât și cele din a doua, duc pe om și societatea către acelaș punct fatal-nenorocit. *slăbirea puterii de viață, apropierea mormântului de leagăn*

Despre alcoolism pe care-l consider drept cea mai grozavă boală și cea mai mare primejdie socială, vreau să vorbesc în aceste câteva rânduri.

*

In sprijinul băuturii s'a format prejudecata puternică populară cum că: alcoolul luat în cantități mai mici, procură corpului o cantitate de căldură și putere. Lucrătorul din fabrică, ateliere ca și muncitorul dela câmp, cu ceașca de rachiu luată des de dimineață, crede că-și adaugă puteri noui de muncă. — „*Un rachioaș bun, luat pe inima goală, trece prin toate încheeturile și-mi dă puteri*", spune muncitorul robit de alcool. Ei sunt înșelați; căci, rachiul nu le procură decât o căldură nefolositoare, iar cât privește asupra credinței, că le dă putere, nici pe departe nu poate fi adevarat, ci din contra, le slăbește corpul și le distruge țesutul așa de delicat al sistemului nervos—creerul și măduva spinării.

De unde provine această prejudecată nenorocită—că rachiul dă puteri ?

Alcoolicul—bețivul, dimineața este foarte moleșit, slăbit de spirtul cu care și-a tocit și slăbit nervii și sistemul muscular. Păhărutul de rachiu pentru moleșala bețivului, este ceiace pentru un bou căzut în jug, din cauza poverii—este un sfichiu de biciu; sgudue și trezește și slaba forță ce-o mai are în corp.

Indată însă, după această încordare, urmează din nou o moleșală mai puternică a trupului pe care el o atribue muncii sale și nu acțiunii distrugătoare a spirtului.

*

Otrăvirea corpului și se'nțelege și a sufletului, cu alcool, se face după cum cea mai mare parte știm, în două moduri: sau *repede* prin *beții* propriu zis, când conștiința se sălbătăcește nemai având putința să-și exercite rolul acela dumnezeesc, de călăuzitoare a ființei omenești și de judecător drept al acțiunilor celui ce bea; sau *încetă* cum obișnuește lumea din societatea noastră bună—alcoolizare prin aperitive zilnice. Se poate doar ca cineva—fără să se fi îmbătat odată în viața sa—prin aperitivele de fiecare zi,—să se alcoolizeze, slăbindu-și în carecare măsură corpul și puterile sufletești—în special voința și dând apoi această înclinație—către alcool—urmașilor, la cari poate să treacă într'o nevoie puternică de alcoolizare *rapidă*, beții cu pierderi de conștiință.—In sfârșit, unii într'un mod, alții în altul, pregătim pentru viitor, generații de *alcoolici*; pregătim singuri *slăbirea neamului nostru*.

Nu cred că mai este cineva, afară de cei stăpâniți de prejudecata că alcoolul întărește — care să nu vadă în alcool cauza atâtor nenorociri, ce mi le semnalează zilnic gazetele: divorțuri, crime, nebunie, atâția copii și familii nenorocite din cauza beției. O statistică făcută într'un azil pe alienați sau la o curte cu juri ar îndreptăți afirmația ce fac.

O societate pentru profilaxia tuberculozei avem, însă pentru combaterea alcoolismului nu, deși după cum am arătat mai sus, alcoolismul este un înainte mergător al tuberculozei, prin mizeria materială ce duce în casa celui bețiv, prin slăbirea plămânilor și a acelei armate credincioase din sângele nostru, ce luptă contra microbilor care vreau să ne distrugă viața.

Statul nu vede această pri-

Continuare în pagina II

Cinema MODERN Astăzi la orele 3, 5½ și seara la 9½

Pentru I-a oară în țară 2 serii — 14 acte — toată opera odată

— COLOSALA CAPO D'OPERA FRANCEZA —

L'AGONIE des AIGLES (Agonia Vulturilor)

Impresionantă tragedie reală redând în capitole de o zguduitoare senzație, viața și sfârșitul celei mai mari și strălucitoare curți Europene, după romanul «LES DEMI-SOLDES» de Georges d'Esparbès.

In rolurile principale Corifeii Franței **Severin Mars** *din J'acusse* **și Desjardins** *din Cei 3 mușchet apoi, Mauprè, Dauvillee, Le Gall și micuța Angela, toți sunt neuitații interpreți ai filmului J'ACCUSSE.*

Reprezentațiile încep exact la orele anunțate, programul fiind foarte mare.

Teatru-Cinema Sidoli Astăzi 2 matinuri la 3, 5½ și seara la 9½

DIN DRAMELE GELOZIEI — Frumoasa și fermecătoarea artistă D-ra

Pola Negri apare în SAPHO

(O răzbunare la balul operei din Paris)

Mare dramă modernă în 8 acte.—Acțiunea se desfășoară în mare parte la un bal, de la opera mare din Paris și la o principală stație balneară din sudul Franței, perindându-se înaintea spectatorului, frumusețile și grațiile pariziene luxul și imensele bogății, splendorile balurilor capitalei mondiale, etc.

— SE REPREZINTĂ OPERA COMPLECTĂ —

Programul mai cuprinde o nouă și splendidă comedie cu neîntrecutul comic „EL" (Harvco Lloyd): «EL LA CAFE CHANTANT».

O veste bună - Revine Tanasă

pentru o singură reprezentație **Astăzi seara 25 Oct.**

COLAC PESTE PUPAZA

Biletele la cassa SIDOLI

CEREȚI PRETUTINDENI

Untdelemnul Superior Extra-rafinat

„OLIVIA"

produsul celei mai noi și mai moderne fabrici de uleiuri

Proprietatea **„Morii Păcurari"** S. A. Iași

La depozitul

LUPU STĂNESCU

STR. UZINEI 11

A SOSIT UN MARE TRANSPORT DE

Cocs englezesc pentru turnătorii
Cocs pentru sobe și calorifere
Cărbuni de Petroșani
Caramizi refractare
Pamânt Schamot
Tigle pentru acoperișuri
Ciment „TURDA"
Var alb gras „TURDA"
Ghips „
Ghips albastru „
Catran Blak

EN GROS ȘI EN DETAIL

BLANARII

de la Cassa

Alter David S-sor

se găsesc de vânzare la firma

LUPU JACOBY & C-ie

în strada Ștefan cel Mare No. 48, vis-a-vis de Banca Ieșilor.

LA ADMINISTRAȚIA

Fermei BADAREU

SE POATE GASI

Must foarte dulce cu 70 lei decalitr.

Dr. H. ZANFT

Specializat în Germania

Boli de PIELE și de PĂR

KOSMETICĂ

Syphilis, Venerice

ULTRAMIKROSKOPIE

Elektrotherapie

Cons. 8—11 a. m. 1—5 p m.

Iași Str. Cuza-Vodă 33

„AESCULAP"

Marque deposée

Intreprindere de instrumente medicale **Mihail Maté CLUJ**

Str. N. Iorga 2.

Cel mai mare depozit al României de instrumente medicale și de instalați,i de spitale și sanatorii. Depozit permanent de aparate electrice, instalațiuni de laborator, articole necesare la îngrijirea bolnavilor, pansamente, microscoape „Reichert" aparate Rontgen, lămpi de quarț cu prețuri originale de fabrică. Reparaturi de Injector „Record" se fac la moment și eftin. La cerere serveso cu plăcere cu oferte de prețuri.

FIRME

cu prețuri pe jumătate

pentru comercianți, meseriași, profesioniști, bănci, birouri și autorități comandați la

I. MAX

Str. Costache Negri 58

și care-și păstrează calmul, trebue să procedeze la o acțiune continuă și tenace de fiecare zi pentru a liniști capetele înfierbântate. Să nu așteptăm atentatele pentru a ne mișca. Contra-acțiunea pentru a apăra civilizația, este necesară; ea trebue să fie lentă, cu mijloace de combatere civilizate. Libertatea tiparului trebue apărată. Iar guvernele, care întreține agitațiile și le încurajează, trebuesc măturate.

T. Terea

Pentru spitalul din Abrud

— Consfătuirile și cheta din Iași —

Am arătat la timp că la Abrud, s'a constituit un comitet, sub auspiciile A. S. Principesa Moștenitoare Elena în scop de a se construi un spital în acel oraș.

Pentru străngerea sumei necesare, s'a încuviințat a se face o chetă în toată țara.

In vederea acestei chete, a avut loc în localitate o consfătuire, la care a participat d-na Simionescu, prezidenta societății de luptă contra tuberculozei, d na Petrovici, prezidenta cercului de gospodine, d-na Hurmuzescu și d-nii dr. Grigoriu, medic șef al județului și Tănăsescu, medic primar al orașului.

D na Simionescu, a ridicat chestia greutăților și nevoilor Iașului, și a înclinat spre părerea, că chetele în Iași, să se facă exclusiv pentru nevoile Iașului.

D. dr. Tănăsescu, medicul șef al orașului, a arătat situația tristă în care se găsește Abrudul, oraș cu o mare populație românească, și care fusese cu desăvârșire părăsit, în tot timpul dominației ungurești. La Abrud nu există nici un spital, așa că se impun sacrificii generale spre a se veni în ajutorul populației românești din Abrud.

D. dr. Tănăsescu a propus ca cheta să se facă de studente și studenți în medicină.

*

Aseară a avut loc o nouă consfătuire, în care s'au luat diferite dispoziționi, pentru realizarea propunerei d-lui d tor Tănăsescu.

ECOURI

— Peste câte-va zile se va pune în vânzare în toată țara, Pasta de dinți doctor Pekelman, preparată pe baza științifică, corespunzând ultimelor cerințe ale higienei.

Toți specialiștii sunt unanimi în a recunoaște că Pasta de dinți doctor Pekelman, este cel puțin egală în calitate, cu cele mai renumite paste din străinătate.

Pasta doctor Pekelman se va găsi de vânzare la toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile.

— Toți membrii partidului liberal, precum și acei ai partidului socialist din Iași, sunt descriși în volumul *„Studii și critice"* de Carol Drimer.

A—5963

Scarlatina în Bucovina

Cernăuți.—Epidemia de scarlatină în toată Bucovina, crește în mod îngrozitor.

Numai la Cernăuți cazurile de boală s'au ridicat la 300.

Inchiderea expoziției agricole

— CE NE SPUNE D. RUSSOVICI

Pentru Duminică a fost fixată închiderea expoziției agricole, cu o oarecare solemnitate.

In acest scop au fost invitați prefecții și primarii din ținuturile care au colaborat la expoziție.

Se va face o dare de seamă de rezultatul obținut,—iar o masă comună va închide solemnitatea.

*

D. *Rusovici*, unul dintre membrii Comitetului, care a depus o muncă foarte devotată în organizarea expoziției, ne spune, că de abia munca începe din nou și mai intensă.

Comitetul nu-și va permite nici un răgaz în tot timpul iernei, pentru a se folosi de experiență și a face ca la redeschidere, expoziția ieșană, să se poată măsura cu cele mai de seamă din străinătate.

D. Rusovici zice că expoziția de acuma a fost lipsită de un birou al presei,—și Comitetul e hotărât a-l înființa curând, bine înțeles, din ziariști ieșeni.

D.

„Opinia" în Țară

DIN HARLAU

In jurul unui incendiu.— Am vorbit în coloanele acestui ziar, mai demult, despre puternicul incendiu ce a isbucnit la via d-lui Beiriș Lazarovici în ziua de Luni 8 Octombrie cr. Astăzi vom căuta să revenim cu unele amănunte și să precizăm anumite fapte.

Acest incendiu a izbucnit la ora 9 seara și există bănuieli că un rău făcător și un rău voitor al d-lui Berou Lazarovici, l'ar fi pus la cale.

Numeroase vase cu vin adăpostite în crama au fost distruse.

Această vie este așezată nu mult departe de oraș, așa că toată strada „Eternitatea" era amenințată.

Toți locuitorii acestei străzi își făceau bagajele, se mutau din stradă în stradă și umblau ca zăpăciți, neștiind ce să facă, focul fiind puternic și flăcările împrăștiindu-se în toate părțile.

E interesant de semnalat concepția unor anumiți indivizi, cari în timp, ce orama se prefăcea în cenușă și toată populația era în disperare, ei au avut atâta bun simț încât au mai avut dispoziția ticăloasă, de a fura strugurii rămași și a-i transporta în alte părți spre vânzare.

Numai grație împrejurărilor fericite, orașul a scăpat de un iminent prăpăd dar nici de data aceasta, deși am suferit chiar în anul acesta încercări dureroase prin arderea completă a morei Baraș și a băiei comunale, pompieri n'au fost și nici serviciul municipal nu și-a făcut datoria. Credem că era timpul ca acest serviciu să f, fost temeinic organizat și pompieri, cari sunt de mult timp angajați să fi dat ajutoarele cuvenite.

Dacă într'adevăr n'au fost încă fondurile necesare și nici timpul pentru instalarea definitivă a serviciului municipal pompierii puteau fi organizați. Și avem deplina convingere că nu e vina primarului care împreună cu polițaiul au dovedit un interes deosebit pentru comună întotdeahna și acum au dat ajutoarele lor posibile, ci a șefului de Pompieri care având alte ocupațiuni își neglijează serviciul.

Sperăm că d. Primar Eugen Totoiescu va ști să puie la punct și acest lucru, pentru a curma odată acest rău care năinuește de atâta vreme.

Rodis

BOTOȘANI

Ce se petrece la Hala de pește. Mulțumită activității ce desfășoară primăria noastră avem de un timp încoace aproape zilnic mari cantități de pește din Galați și din județe.—Prețurile sunt: crap până la 2 kgr. 18 lei, iar de la 2 kgr. în sus 20 lei. La hală nu se ține în seamă de prețul fixat de Minister.

D-l Nachman care aduce pește, face ce vrea. E un jaf ordinar.

Populația plătește 30 lei kgr. din cauza cântarului. Primăria ar trebui să ia măsuri.

INFORMAȚII

Reforma procedurei penale

Cine e inițiatorul reformei

Unul dintre primele proecte, ce va fi depus pe biroul Camerei, e acel al reformei procedurei penale.

Comisiunea specială mai are unele de completat, așa că se crede, că până în cel mult două săptămâni, proectul va fi complect.

*

Ziarul „Adevărul" a reprodus acum câte-va zile, o declarație făcută de d. Eugen Herovanu.

Decanul baroului ieșan, a declarat, că proectul acesta nu poate fi de cât bine venit, el cuprinde tot ce știința penală a acumulat în decursul anilor.

Inalta Curte de casație și diferite Curți de Apel, au răspuns în același sens.

E probabil ca d. deputat și profesor Pella, va fi numit raportor al legei.

*

Notăm că inițiativa alcătuirei acestei reforme se datorește regretatului Dimitrie Greceanu, și în întregimea ei se datorește diferitelor comisiuni, care au lucrat fără încetare, timp de 3 ani.

Accident de tramvai

Un bătrân grav rânit

Azi dimineață vagonul de tramvai No. 12, trecând pe strada Cuza Vodă, în dreptul bisericei Golia, a lovit un cotingar ce se afla în apropiere de șinele tramvaiului.

Din cauza isbiturei, bătrânul ce conducea cotiuga, căzu de pe capră și se lovi cu capul de bordura asfaltului. Plin de sânge și grav rânit, nenorocitul a fost transportat la spitalul israelit

Din ordinul d-lui C. Manciu prefect de poliție, vatamanul vagonului a fost arestat, până să se stabilească exact cauza accidentului.

x Sindicatul național al muncitorilor și meseriașilor din Iași a trimis o telegramă d-lui C. Bagoariu, deputat socialist-național, rugându-l să protesteze în Cameră contra faptului că poliția locală a interzis o întrunire a zisului sindicat.

❑ S'a deschis expoziția de Cryzanteme dela Pepeniera Anton Grabovieshy la magazinul Brașu.

Drama pasională
din strada Scăricică

— Un tânăr amorezat atentează la viața unei domnișoare. —

Strada Scăricică a fost aseară viu emoționantă, de un foc de revolver, tras în plină stradă. Lumea se adunase grămadă, se constată, că e vorba de o dramă pasională.

Iată cele petrecute.

*

In strada Scăricică No. 3, locuește tânărul Gustav Macoveschi, lucrător cizmar. El lucrează la un patron din str. Cizmăriei.

In fața casei sale, la No. 6 din aceiași stradă locuește cu părinții săi d-ra Ruxanda Dimitriu, funcționară la administrația financiară.

De aproape un an de zile, Gustav nu lasă să treacă o ocazie, fără a-și arata dragostea pasionată ce o nutrește pentru d-ra Dimitriu. O ceru de câte-va ori în căsătorie, dar d-ra refuză propunerea lui Macoveschi.

Aseară Macoveschi făcu o ultimă încercare.

Se adresă din nou tinerei copile, care se găsea cu mama ei, și îi propuse căsătoria.

D-ra Dimitriu refuză categoric această propunere.

In culmea pasiunei, Gustav Macoveschi, scoase un revolver ce-l avea la el și trase un foc asupra copilei, însă din fericire, glontele o lovi numai la umăr, rănind-o ușor.

Victima a fost transportată la spitalul israelit, unde a fost pansată și liberată, constatându-se că rana nu prezintă nici o gravitate.

*

Autoritățile polițienești au fost îndată la fața locului, făcând primele cercetări.

Din ordinul d-lui procuror Cerbu, Gustav Macoveschi a fost arestat.

Examenele de admitere la Universitate din Iași

— au fost complect suprimate —

Consiliul facultății de medicină, a prelungit, — după cum de altfel am arătat-o și noi, — înscrierele până la 1 Noembrie.

Nu se vor mai ține examena de admitere, iar examenele pe care unii studenți totuși le-au depus la începutul înscrierelor, vor fi considerate ca examene de admitere la cămînuri.

*

Consiliul facultății de Drept, a suprimat la rîndul lui examenul de admitere.

La această facultate se verifică numai titlurile, — și operația aceasta e aproape terminată.

Ultimele Informații

x Astăzi domnește mare fierbere în lumea politică din capitală, ziua fiind considerată decizivă pentru soluționarea crizei din guvern.

Probabil că astăzi va avea loc o consfătuire a deputaților și senatorilor majoritari, în vederea alegerei biurourilor parlamentare.

Continuă a se afirma că d. Al. Constantinescu nu va rămâne în guvern. D sa a afirmat din nou — față de câțiva mari financiari — că n'are intenția să rămâe în guvern.

x O declarație.—*D nii profesori Tabacovici, Pella și Corolu cari nu au luat parte la ședința consiliului facultății de Drept, când s'a făcut recomandarea d-lui Eugen Herovanu, au declarat că regretă lipsa lor, din imprejurări forțate, dar că aprobă cu drag recomandarea distinsului decan al baroului din Iași.*

Prin urmare, d. Cuza a rămas cu adevărat singur.

x In ședința de eri a directorilor regionali c. f. r. ținută la București, s'a hotărât ca liniile Socola-Vasile Lupu și Verești-Dolhasca-Fălticeni-Pașcani să fie alipite direcției regionale din Iași.

Localitățile din urmă — centre industriale și forestiere — cădeau în zona altor regiuni și deci existau dificultăți în ce privește transporturile pentru Iași.

Deci trecerea acestor linii la regionala Iași are importanță pentru orașul nostru.

x Brigada de siguranță a reușit să aresteze un număr de indivizi, care se ocupau în special cu furtul de vite.

S'a constatat că banda are la activul ei 14 furturi de vite, sevârșite în localitate.

Inaugurarea institutului de creșterea copiilor găsiți, înființat de epitropia Spitalelor Sf. Spiridon la Popricani, a fost definitiv fixată pentru 4 Noembrie.

La inaugurare va participa și d. G. G. Mârzescu, ministrul sănătății.

x **Piața valutară.**—*Leul a cotat ieri la Paris 8 10.*

Devizele în capitală au notat: Francul francez 12,10, francul elvețian 37,60, lira engleză 942 50, dolarul 210 75, lira italiană 9 40, coroana cehă 6,26; coroana austriacă 0,30,15, marca polonă 0,04,50.

x **Chetă pentru „Pânea Saracilor.**— Ministerul „Muncei și al Ocrotirilor Sociale, prin adresa No. 10.264 a aprobat facerea unei chete în zilele de 27 și 28 Octombrie, adică Sâmbătă sf. Cuvioasa Parascheva și Duminică, pentru *Soc. „Pânea Saracilor"*,

Această Societate care datează de mai bine de 25 de ani se susține prin buna voință și milostivenia Onor. public, Primăriei, a Băncilor și a M. S Regina care toamna trecută vizitând Cantina din str. Palat, în plină funcțiune, a rămas foarte mișcată și mulțumită fiind față la împărțirea mesei și a ajutoarelor.

Cum iarna se apropie — căci nu se știe ce poate aduce ziua de mâne — Comitetul Societății roaga pe Onor. public să nu treacă indiferent și să-și dea obolul sfânt pentru cei nenorociți, cari nu pot întinde mâna și care îi binecuvintează în rugăciunele lor.

Toate domnișoarele care au avut buna voință să contribue la alinarea suferinților celor sărmani și au primit a face cheta, vor purta biletul de identitate cu No. autorizațiunei Ministerului Muncei și vizat de prefectura, pe care Comitetul Soc. îl va înmâna odată cu cutia sigilată.

x D. Judecător de Instrucție Ieșanu, a reluat cercetările cu privire la fraudele de contingetare din Bivolari.

De vr'o câteva zile munc torimea este din nou obiectul de atenție al autorităților. Se fac descinderi, se perchiziționează locuințele, se trimet la urmă în alte orașe lucrători de aci.

Motivele nu se cunosc.

In ziua de 30 Octombrie cr. ora 11 dimineața se va ține în localul Primăriei Iași licitație publică orală pentru vânzarea cantității de 2380 kgr. fer vechi ce se găsește depus la Depozitul Bucșinescu.

Garanția provizorie 150 lei.

Fierul se poate vedea în fiecare zi la Dep. Bucșinescu.

Accident la trenul de Pașcani

Eri dimineață, pe când trenul de Pașcani se găsea aproape de gară și își micșora viteza, un tub de la un vagon se destăcu și căzu pe șine. Hodorogeala produsă de căderea tubului, provocă o ușoară panică printre călători.

Viteza fiind neînsemnată, trenul fu oprit, și tubul ridicat de pe șine, după care trenul intră în gară.

De la Asociația Medicilor.—Asociația generala a medicilor, secțiunea Iași, va ține ședință în seara din Vineri 26 Octombrie (ora 8 jum.) la ordinea zilei fiind:

1) *Reducerea cotei de impozit a medicilor.*

2) Situația corpului medical în noua organizare administrativă și atitudinea lui față de noul proect de organizare.

D-nii medici sunt cu insistență rugați a fi cu toții prezenți dată fiind importanța și gravitatea chestiunilor.

In urma cercetărilor făcute de d. subcomisar Bădică, a putut fi prins spărgătorul David Sontag cu concubina lui, Petruța Basescu din str. Văduvelor 20, care în noaptea de 21 Oct. s'a introdus prin sparperea unor geamuri în locuințele d-lor Zbrover din str. C. Roseti și Jean Altăreseu din str, Palat 37, furând haine și lengerie.

La percheziția făcută s'au găsit toate lucrurile neatinse.

x Membrele asociației femeniste din Iași sunt rugate cu insistență sa se întruneasca mâne Vineri la orele patru p. m., la ordinea zilei fiind chestiuni importante.

x Societatea Ocrotirea Orfanilor din Război Regiunea I Iași, publică spre cunoștință generală că în ziua de 1 Noembrie 1923 ora 9-12 dimineață se va ține licitație publică la Depozitul Societății din str. Codrescu No. 7 pentru vinderea mai multor materiale.

Materialele se pot vedea în orice zi de lucru dela ora 3-5 p. m.

Licitatorii vor depune în ziua licitației garanția provizorie de 10 la sută, taxele către stat privind pe licitatori.

Licitația se va ține parțial și în bloc.

BIBLIOGRAFIE.— Au apărut:

„Studii critice" de Carol Drimer, un volum de 150 pagini cu un bogat material documentar și informativ. Autorul caracterizează lucruri interesante din viața noastră culturala, colecționează date speciale privitoare la evrei, încearca schițe monografice asupra unor scriitori ca Ronetti-Roman și dr. Steuerman. Un capitol întreg este consacrat polemicei cu d. A. C. Cuza.

— „Inspectori și inspecții" probleme de învățământ de N. E. Idieru, profesor la liceul militar din Tg. Mureș. Sânt pagini scânteetoare de ironie și critică asupra unui caz care documentează defectele sistemului de organizare a învățământului nostru public.

Un cadou lui Mussolini

— Când va fi numit prinț —

Roma, 24. — Telegramă particulară. Când i se va decerna titlul de prinț lui Mussolini, poporul italian îi va face cadou castelulul Locaminante, construit în 1912 de familia Beimonti.

Castelul va fi cumpărat cu bani strânși printr'o chetă națională și nimeni n'are dreptul să ofere mai mult de două lire.

O măsură a Guvernului Ungar

Budapesta, 24 (Rador). — Guvernul ungar a publicat o ordonanță prin care obliga pe toți funcționarii de-a părăsi asociațiile în cari li se cere un jurământ sau un angajament contrar jurmîntului de serviciu.

DOCTOR
A. POLAC
Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA
Boli interne
Boli de femei
MAMOȘ
(lângă Str. Lăpușneanu 23 Etaj
Consult. 2—5 p. m.

D-tor L. HEITEL
MAMOȘ
de la clinicile din Berlin
Viena Frankfurt
Boli de femei și Nașteri
Instalație specială pentru
Băi Electrice
Str. Săulescu 2
(alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic
2—3 p. m.

Dr. E. Ghelman
Specializat la Viena
Medic a serviciului veneric al Spitalului Militar BOALE DE PIELE și de PAR, COSMETICA (înlăturarea desfactelor pielei fetel.
SIFILIS și VENERICE
ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sifilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute și oronice prin vaccine și URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral)
ELECTROLYZA GALVANO-CAUSTICA.
Consultațiuni dela 2—7 p. m.
Str. Gându bis. alături de Cinema Elisabeta

DOCTOR
L. Cazac-Averbuch
Specializat la' Berlin
Boli de copii și sugaci
Tratament radical al anemiei *reumatismului rachitismului* și a *scrofulozei cu*
Băi Electrice
de lumină ultravioletă (Höhensonne), Heliodiatermie (Sollux) electroterapie etc.
Strada V. Stroescu (fostă Zoe) No. 7 colț cu I. C. Bratianu
Consultațiunile 3—6

S'A DESCHIS
CABINETUL DENTAR
al Doamnei
G. Ivcer - Bronson
Diplomată dela Facultatea de Medicină din Odessa și cu practică îndelungată. Efectuiază orice lucrări în arta dentară
Consult dela 9-12 și 3-6
Iași str. Ștefan cel Mare 6
Casele Kahane
Pentru funcționari și studenți reducere de preț.

Dr. MEDIC
HANS WOHLGEMUTH
Iași str. Ștefan cel Mare 28 casele Isidor Margulies
După o practică de mai mulți ani în clinicele din Leipzig, Breslau și Königshütte (Silezia) s'a stabilit la Iași.
Specializat în **boli interne** Mamoș, Mica chirurgie Ultramikroscopie, Electrotherapie.
CONSULT 9—11, 3—5.

DOAMNA DOCTOR
Elisa Lambrior
Boli de femei și nașteri
Consultații dela 1-4
s'a mutat de-asupra Farmaciei Konya
Intrare prin str. I. C. Brătianu 199

Intrebuințați numai

De vânzare la parfumerii și magazine de lux

Mica Publicitate

Pierdut buletinul de înscriere în biroul populației eliberat de comuna Bricevo și livretul din Cercul de Recrutare Soroca.

Le declar nule și fără valoare în mâinile oricui s'ar afla.

ELI IȚCOV-GHELMAN
Comuna Bricevo Basarabia
Str. Ștefan cel Mare 24

Bucătăreasă bună, singură, se caută la Doctor Bacaloglu str Carol 44

Studentă se caută spre a prepara o fetiță pentru clasa I-a primară în română, germană și franceza.

A se adresa la administrația ziarului.

Publicație. — Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 1 Noembrie curent orele 11, se va vinde prin licitație publică la Pepiniera Ciurea (stația Ciurea) 34 (trei zeci și patru) capițe fân cosit anul acesta care se pot vedea în fiecare zi.

Taxa de înregistrare de 5 % și cifra de afaceri 1% privește pe adjudecatar.

Drept garanție provizorie se va depune imediat 50 % din valoarea oferită.

DIRECȚIUNEA II REGIONALA C. F. R. IAȘI No. 59563

Jachetă de persian nouă, în stare bună, se vinde de ocazie. A se adresa Șapse Kahane str. Adamache 4 Iași.

Practicant de birou având cunoștințe practice angajează imediat Fabrica de oglinzi Emil Berghor Str. Palat 62.

Cumpăr de ocazie arme, revolvere și orice fel de muniții de vânătoare.

Adresați magazinul B. Duminicatu, piața sf. Spiridon 12

Vând o mașină pentru dărăcit lână și o piuă sistematică pentru bătut sumane.

A se adresa d-lui T. Pîrvescu, Eminescu 1.

De vânzare sau de închiriat casa din strada Călărași 9 compusă din șase camere, bucătărie și atenanse.

A se adresa strada Toma Cozma 9.

De vânzare un monument de marmora, figură cu piedestal și cu grilaj. Doritorii se vor adresa în str. Eternitate No. 50.

Caut serviciu la o instituție comercială ca incasator, măgaziner sau platzagent.

Ofer garanții morale eventual și materiale.

A se adresa la ziar sub M.

Aviz.— Căminul Studenților din Iași având nevoie pentru aprovizionările de toamnă de 30,000 kgr. cartofi, jumătate roze jumătate albe, 4000 kgr. ciapă, 2000 kgr. morcov, 4—5000 praji, 500 kgr. pătrunjel, 1000 buc. steclă roșie, 1500 buc. țelină 500 ridichi, 2500-3000 varză 2000 kgr. fasole, 500 kgr. hrean, 50 șiraguri ardei iuți, face cunoscut celor ce doresc să facă aceste aprovizionari să înainteze oferte direcțiunei până în ziua de 26 Oct. a. c. în str. Carp No. 2. Marfa să fie de bună calitate și predată în curtea căminului.

Direcțiunea

Postul de secretară de la Școala Normală de conducătoare de grădini de copii, fiind vacant, persoanele cari doresc a ocupa acest post sunt rugate a se prezenta la cancelaria școlii str. Păcurari 51 în fiecare zi dela 9—12 dimineața.

Planină cu placă de metal și în stare perfectă, de vânzare. A se adresa str. Cizmăriei 17, Iași.

Se caută funcționari serioși rutinați în branșa de manufactură, la magazinul I. Abzug „La Docan", vis-a-vis de Sf. Spiridon.

PENTAGON
HUTCHINSON
PARIS
Cei mai buni Galoși și Șoșoni
1850
HUTCHINSON
C.N.D.C.
PARIS
De vânzare la toate magazinele din țară.
MARVAL
Vânzarea exclusivă pentru toată România
„Societatea „PENTAGON"
IAȘI, str. Ștefan cel Mare 4
BUCUREȘTI Str. Lipscani No. 4
CHIȘINAU Str. Armenească 71

Becuri Electrice
TOATE VOLTAJELE
cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous. Wertax etc. găsiți cu prețul fabricei la depozitul general
Zaharia Weiss
Piața Unirei Iași

Ultima Oră

Infrângerea separatiştilor renani

Muncitorimea şi restul populaţiei stăpâneşte situaţia

Isgonirea comuniştilor din Hamburg.--

Lovitură comunistă la Brema.--

Comuniştii alungaţi din Hamburg

— Ei se mai menţin în jurul oraşului —

Bucureşti. — Din Berlin se telegrafiază că lovitura comunistă s'a produs la Hamburg în timpul nopţei, când mase mari de oameni au atacat gărzile poliţieneşti. Muncitorii reuşiseră să pue mîna pe cea mai mare parte din port.

Poliţia a primit întăriri şi s'au dat lupte cu un caracter de adevărat război. Numărul morţilor şi răniţilor a fost considerabil.

Muncipalitatea din Hamburg a luat măsuri severe contra greviştilor. Edificiile publice au fost înconjurate cu sîrmă ghimpată şi sunt păzite de poliţie. Magazinele sunt închise.

*

(Telegramă urgentă.)— Ieri a fost restabilită liniştea în centrul Hamburgului, după ce punctele ocupate de comunişti au fost recucerite de autorităţi.

După ce au fost goniţi din oraş, comuniştii s'au întărit la Hifdek. S'au luat măsuri pentru a fi scoşi şi de acolo, cît şi pentru împrăştierea bandelor comuniste din Vandbek şi altă localitate la marginea Hamburgului.

Câteva sute de comunişti au fost arestaţi şi daţi judecăţii.

Loyd George acuză Franţa

— că ajută separatismul renan —

New York, 23.— (Telegramă particulară) Într'un discurs ţinut la locul natal al lui Lincoln, Loyd George vorbeşte şi de proclamarea republicei renane de către separatişti.

Printre altele, a afirmat că în spatele mişcării sparatiste stă capitalul francez. De alt fel, spune Loyd George, adevăratul scop al ocupaţiei Ruhrului de către Franceji iera deslipirea Renaniei din trupul Germaniei.

Conflictul dintre Bavaria şi Reich

— Ameninţările guvernului, din Berlin —

Muenchen, 24. —(Telegramă particulară) Comandamentul superior al Bavariei a emis următoarea proclamaţie:

„Divizia Bavareză nu se gândeşte de loc să rupă fidelitatea faţă de Imperiul german. Bavarejii, al căror patriotism e prea cunoscut, nu vrea de cât un lucru. Să împiedice guvernul din Berlin care se află supt influenţa ideilor marxiste, să impue Bavariei anumite măsuri cari să-i facă imposibilă sprijinirea ideii naţionale germane. Militarii bavareji, în faţa unui conflict, trebue să treacă de partea guvernului bavarez, care vrea să apere poporul german care suferă. Aceasta este datoria militarilor şi o vor îndeplini."

*

Berlin 24.— (Telegramă particulară). Consiliul de miniştri a hotărât să ia măsuri represalii împotriva Bavariei, dacă aceasta nu se va supune deciziunilor consiliului Reichului şi guvernului Reichului cari deciziuni vor fi luate de acord cu statele federate.

Represaliile vor consta în suspendarea circulaţiei căilor ferate cu Bavaria, în blocarea ei economică şi în ruperea relaţiilor diplomatice.

Sunt temeri serioase că conflictul se va accentua, din cauza ultimilor declaraţii ale lui von Kahr, din cari rezultă că acesta consideră ordinul de revocare a generalului Lossow, ca o intervenţie în afacerile interne ale Bavariei In cazul acesta Bavaria nu poate accepta deciziunile Reichului şi ale guvernului său.

Infrângerea revoluţiei greceşti

Răsculaţii se mai menţin în Peloponez

Bucureşti. — O telegramă oficială din Atena, pretinde că revoluţia s'a prăbuşit şi că armata a rămas credincioasă guvernului.

Răsculaţii concentraţi la Scumatori au fost împrăştiaţi şi puşi sub urmărire. Capii revoluţiei au fost arestaţi.

Dezordini mai mari s'au produs la Corint, Patras şi Calamanta, dar s'au trimis trupe suficiente.

Odată cu aplicarea stărei de asediu, s'au confiscat ziarele opoziţiei. Contra-amiralul Gudas a fost arestat.

Generalul Pangalos a fost numit ministru de război, iar amiralul Hagikiriakos a reluat comanda flotei.

*

O telegramă din Lafayette anunţă că revoluţionarii par a avea succes în Peloponez.

Guvernul grec a cerut mediaţiunea d-lui Zaimis.

Berlinul fără pâne

Bucureşti —De ieri, Berlinul a rămas fără pâne. Preţul acestui aliment s'a urcat în chip fantastic, ajungând până la 10 miliarde un kgr.

In Mahalaua Moabid, mulţimea s'a dedat la jefuirea prăvăliilor.

Cumpărăm Brilliante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferind preţurile cele mai mari

Ceasornicăria Fraţii TISCHLER

IAŞI — str. Gh. Mărzescu 36 etaj — IAŞI

„ANCORA"

Societate Română de Asigurări generale Bucureşti

— Calea Victoriei No. 1 —

Direcţiunea Regională Iaşi — Str. I. C. Brătianu No. 166

Asigură contra daunelor de:

INCENDIU (TRĂSNET ŞI EXPLOZIE)

clădiri, mobile, mărfuri, stabilimente industriale de orice fel în condiţiuni extrem de liberale şi avantajoase

Transport: maritim, fluvial şi terestru

Furt prin efracţie

Accidente de tot felul

Spargerea geamurilor

Incheie asigurări asupra vieţei cu şi fără examinări medicale mixte, dotale în combinaţiunile cele mai noi şi convenabile,

Societatea „ANCORA" oferă garanţiile cele mai puternice pentru angajamentele ce şi ia în orice ramură de asigurare, pe care le reasigură în cea mai mare parte la Societăţi cu reputaţie mondială şi ale căror fonduri de garanţii depăşesc UN MILIARD FRANCI.

DEPURATIVUL REGENERATOR

Cel mai puternic depurativ-vegetal **SALPARILL** Cel mai puternic depurativ-vegeta' recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: gută, litează renală, boli de Piele, ecseme, boli sifilitice, etc. şi în orice afecţiuni ale sângelui viciat.

CHEMIX S. A. Bucureşti

Depozit general pentru Moldova, Basarabia şi Bucovina, pentru toate preparativele „CHEMIX"

Farmacia Dr. KONYA — Iaşi

In Germania

Separatismul înfrânt de muncitorime

Autorităţile germane şi populaţia renană gonesc pe separatişti din locurile ocupate, cu toată presiunea depusă de franco belgieni.

Aachen, 24 (Telegramă particulară), O manifestaţie publică a început aseară împotriva separatiştilor. Mulţimea enormă a smuls drapelele separatiste de prin localurile si edificiile publice. Separatiştii au tras asupra mulţimii din automobile. rănind 25 de persoane. Poliţia a vrut să intervie, dar n'a putut face uz de arme din cauza interdicţiei Francejilor.

La urmă separatiştii au părăsit palatul poştei.

*

Paris, 24. (Havas). Ziarul „Matin" afla din Aachen că poliţia germană a încercat să confişte drapelele separatiştilor. Aceştia s'au opus. In lupta dintre separatişti şi poliţie au fost omorâte mai multe persoane. Până în momentul acesta nu se cunoaşte încă rezultatul luptei deoarece împuşcăturile continuă.

Adversarii separatiştilor au devastat localul in care se afla secretariatul rebelilor, rănind pe mai mulţi din aceştia.

*

Berlin — Sindicatele muncitoreşti au început acţiunea contra separatiştilor Succesul muncitorilor este complect.

După 7 ore de luptă, separatiştii au fost expulzaţi

Agenţia Wolf află din Aachen că separatiştii au evacuat toate edificiile publice.

Toate clasele populaţiunei şi autorităţile germane au participat la acţiunea pentru unitatea Reichului.

Numeroşi separatişti au fost arestaţi.

Autorităţile belgiene au ordonat starea de asediu în sprită, pe timp de 3 zile.

*

Colonia. — Locuitorii au expulzat pe separatişti din palatul guvernatorului din Coblenz. Aceiaşi soartă au avut separatiştii în mai multe comune. In luptă au căzut mai multi morţi.

*

Guvernul provizor din Coblenz dăduse puteri dictatoriale lui Darten şi Mutes.

Din cauza atitudinei partidelor lui Darten, sindicatele au proclamat greva generală.

*

Francfort 24,—(Telegramă particulară) Nu sunt adevărate ştirile despre asedierea oraşului Wiesbaden de către separatişti. Toate autorităţile germane sunt la locul lor, iar comunicaţiile între Francfort şi Wiesbaden sunt intacte.

*

Berlin 24. — (Telegramă particulară). Guvernele din Baden, Eessen, Wurtemburg, Hamborn şi Braunschweig, au adresat cancelarului Stresemann declaraţiile lor prin cari îl asigură de credinţa pe care aceste state o vor păstra faţă de unitatea Reichului,

ORA 2

Lovitură comunistă la Bremen

Bucureşti. — La Bremen, muncitorii din docuri au proclamat greva, în urma diferendelor cu patronii.

Organizaţiile comuniste au deschis lupta contra autorităţilor şi au pus stăpînire pe centrala telefonică.

Eşuarea tratativelor

între socialişti şi comunişti

Tratativele conduse la Berlin, între social-democraţi şi comunişti, pentru formarea unui front unic de apărare a republicei, au eşuat din pricina pretenţiilor mari ale comuniştilor.

DOCTORUL

L Weiselberg

Boale interne, nervoase Venerice şi sifilis

Str. Anastasie Panu 19

(Piaţa Halei)

Cons: 9-11 a.m. 2 4 p. m.

MARVAN

TYP

PURGATIV NEÎNTRECUT

curăţă odată şi bine

Stomacul şi Intestinele

„Ţi vei menţine sănătatea curăţindu-te odată pe săptămînă"- ziceau bătrînii!

De găsit în farmacii şi droguerii.

La Magazinul „AURORA"

MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII

Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerţ

Au sosit în vederea sezonului de toamnă, şi iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, pluş brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul journal: Preţuri foarte convenabile.

Notaţi bine firma „LA AURORA"

1923

ANUL AL XIX No. 4922

2 LEI NUMARUL

DUMINICA 28 OCTOMBRIE 1923

Biblioteca Universității Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACȚIA
- IAȘI - STR. SĂRĂRIEI 17 -
TELEFON No. 224

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

Rolul profesorilor

La întâiu Noembrie se deschide Universitatea. Tinerii din Moldova, Basarabia și Bucovina se vor aduna la olaltă, cerând lumină și îndrumări. Vor veni din colțuri îndepărtate de țară, aducând cu ei puțină știință și înțelepciune, multe prejudecăți dar și multă vigoare și entusiasm.

In sălile de cursuri vor sta față în față, studenții și profesorii. Plantele crescute în vas vor aștepta foarfeca și stropitoarea grădinarului. Și în tot cursul anului se va desfășura procesul de colaborare între cei care ascultă și cel care vorbește și de îndrumări.

Va fi nevoe de multă răbdare în această luptă; iar învingător se cuvine să fie întotdeauna profesorul: el trebue să cucerească sufletele și să se facă ascultat. Un profesor fără învățăcei nu putem concepe Așa dar, toată greutatea cade în sarcina celor de pe catedră. Altfel nici nu-i cu putință, căci ce alt rost ar mai avea profesorul?

S'a vorbit foarte mult despre ce fac și ce nu fac studenții. Nu s'a insistat deloc asupra rolului profesorilor, vorbesc bineînțeles, despre aceia care nu s'au afiliat la acțiunea d-lui A. C. Cuza.

Puși la cale sau nu, studenții s'au agitat tot timpul anului trecut, căzând într'o mulțime de greșeli și păcate. Ce au făcut profesorii? Au căutat ei, cu tot dinadinsul să ia contact cu elevii și, uzând de prestigiul lor, să-i adune pe toți în sălile de învățătură?

Admițând că o asemenea acțiune ar fi putut fi interpretată ca ceva străin de școală, s-au justificat ei totuși titlurile și salariile încasate? Nu știm dacă a cere mereu respectarea autonomiei universitare și a lăsa apoi totul pe sama guvernului și a celor câți-va agitatori, era tot ceiace se cuvenea și se putea face.

Se pare că în aventura de anul trecut, vina se împarte asupra tuturor. Rămâne să vedem dacă experiențele recente au folosit cuiva.

Gândindu-ne la lupta pe care profesorii sînt datori să o susțină zi cu zi pentru a izbuti să altoiască mlădițele cele mai sălbatice, gânduri, preocupări și activități cu adevărat rodnice, ne-au venit în minte vorbele lui Le Play, întemeetorul Societății de Economie Socială.

Fie-care generație care se ridică, spune el, echivalează cu o invazie de mici barbari. Imediat ce întârziem să-i îmblânzim prin școală și educație, decadența devine iminentă.

Iată câteva cuvinte asupra cărora, mulți dintre cei cu răspundere în formarea tineretului nostru, ar trebui să se oprească cu seriozitate și luare aminte.

I. Luchian

INSEMNARI

Mențiunea analfabetismului

Adunările învățătorilor din mai multe județe, au hotărât ieșirea din învățământ. Motivul este refuzul guvernului de a spori salariile extrem de reduse.

Generații după generații, luminătorii satelor au luptat fără preget, slujind unei meniri sociale de cea mai mare însemnătate. Școlile normale au fost și sânt încă poate singurele instituții care formează elemente cu adevărat idealiste, pregătite să înfrunte îndărătnicia celor întunecați și gata de jertfe în orice clipă.

E dureros că acești oameni sânt lăsați să piară de foame. Purtarea guvernului apare ca un adevărat asasinat moral. Ea distruge rezervele de entusiasm cinstit și alese forțe sufletești care mai puteau înrâuri cu ceva asupra satelor acaparate de cârșmari și agenți politici.

Plecarea în bloc a învățătorilor are însă urmări și mai întinse. Văzând pilda dureroasă de azi, părinții nu-și vor mai da copiii la școlile normale, pentru a-i feri de mizerie. Și într'o bună zi vom fi siliți să constatăm că școlile satelor noastre au rămas pustii. Dascălii goniți de nepăsarea unor guverne inconștiente, nu vor mai putea fi găsiți nicăeri.

Se vede că menținerea analfabetismului este unul din punctele de program păstrate cu sfințenie de cârmuitorii acestei țări.

I.

HAOSUL GERMAN

Expuneraa cancelarului Stresemann

Germania este ca un cazan în fierbere. Curente politice, aspirațiuni sociale, mișcări haotice provocate de foamete, se încrucișează și tulbură adânc acest mare organism european.

Mizeria germană, și perspectivele ei, a fost expusă în chip impresionat de d. Stresemann, printr'un interview acordat ziarului londonez „Dai y Neiva". Transmisiunea telegrafică a acestui interviev s'a făcut insuficient, omițându-se pasagiul cel mai principal.

Pentru a înțelege mai bine lucrurile, recurgem la sursă și redăm textual cuvintele tragice ale cancelarului german:

„Restabilirea Germaniei, după părerea mea, este o problemă europeană care trebue să aibă cel mai mare interes pentru Anglia (a spus d. Stresemann).

„După catastrofa rusească, prăbușirea Germaniei ar avea cele mai grave consecințe sociale. Vechile clase cultivate, odinioară sprijinul Germaniei, se sfârșesc și mor de foame. Divergențele de clasă se accentuiază până la așa punct că mulți oameni cred aproape inevitabil un război civil. Mizeria agravează divergințele de clasă, și ruptura unității germane este de temut.

„Fără a intra în multe detalii, socotesc că aceste dovezi ale prăbușirei noastre alcătuesc, dacă nu o problemă mondială, cel puțin o problemă europeană care ar putea să aibă foarte importante reacțiuni asupra Angliei și care trebue în mod necesar să intereseze opinia publică engleză și să influențeze poziția Angliei".

După cum se știe, aceste cuvinte ale cancelarului german au fost, fără întârziere, ilustrate de fapte. Separatismul a izbucnit în Renania sub patronajul francezilor, iar comuniștii au încercat lovitura în marile porturi, speculând tulburarea maselor flămânde. Și acest uragan de nimicire este aținat mereu de Franța, sub pretextul reparațiunelor.

Inainte de prăbușirea totală, d. Streseman mai adresează un apel Angliei, pentru o politică de salvare a ordinei europene. Dar o acțiune practică engleză întârzie să se producă, în labirintul unei opere de pace întemeiate pe nisip.

Și nimeni nu poate întrevede capătul nenorocirei...

COMPLICAȚII IN APUS

Separatismul renan și un nou conflict anglo francez

O telegramă sosită în ultimul moment, anunță că înaltul comisar francez din Coblenz a primit ordin să recunoască mișcarea separatistă germană. In acelaș timp, Anglia se declară hotărât ostilă separatismului

Vechea divergință franco engleză se manifestă încăodată și chiar ia un caracter de o gravitate deosebită.

In adevăr, pe când Franța urmărește chiar cu ajutorul separatismului o politică integrală în chestia reparațiunilor, Anglia a luat deciziunea să convoace din nou pe semnatarii tratatului din Versailles la o conferință internațională.

In această politică hotărâtă, guvernul conservator este sprijinit de toate nuanțele liberale și de travailiști.

Incontestabil că situația ia un caracter de o importanță deosebită și că extremismul francez va determina o soluție radicală în cea mai grea chestie din politica europeană de azi

Actualități din afară

Manuscris de Shakespeare.—După un articol apărut în „Daily Express", s'au identificat pe un manuscris dela British Museum 147 rânduri scrise cu mâna lui Shakespeare. Până acum, nu se găseau decât șase semnături ale poetului. Experții au stabilit că manuscrisul este de aceiași mână.

Stilul seamănă de asemenea cu maniera dramaturgului.

*

Noi cercetări în mormântul lui Tut Ank Amon.—Celebrul mormânt va fi deschis din nou în luna Noembrie pentru a se continua facerea inventarului comorilor pe care le conține.

Basmul remanierei

D. Al. Constantinescu, în plină beatitudine.

Iarăși cancelarul Duca

Un ziar a persiflat „opera" diplomatică a d-lui I. G Duca, în contrast cu activitatea d-lui Beneș ministrul de externe al Cehoslovaciei.

Foaia de atâta împletate „Viitorul" a sărit ars și a comis un articol (cu clișeul respectiv) asupra isprăvilor mondiale ale cancelarului nostru

Oficiosul guvernului amintește iarăși de Lausanne și Sinaia. Dar opinia publică n'a uitat adevărul adevărat

D. Duca a încărcat bugetul statului cu reclama telegrafică asupra „mediațiunei" d sale la Lausanne. S'a întâmplat însă că „mediațiunea" d-sale a fost urmată de o rupere a tratativelor. Când conferința s'a întrunit a doua oară și a ajuns la încheerea păcii d. Duca nu mai era acolo. La conferința de la Sinaia d. Duca a urmărit acceptarea Greciei în Mica Antantă și împăcarea ceho-polonă. Dar Grecia n'a fost acceptată, iar încordarea ceho-polonă s'a agravat ulterior.

Iată „succesele" diplomatice ale d lui Duca. Din tot articolul de reclamă al „Viitorului" nu rămâne real de cât clișeul cu ochelari al veselului nostru canceler,

Lr.

Prin Basarabia

Pe țărmul mării, la Bugas

—Cu vaporul pe Liman, la Cetatea-Albă.—Prin Reni și Galați. înapoi la Iași—

de preot *N. V. Hodoroabă*

Vizita la Bugas a fost ultima etapă a excursiei prin Basarabia, organizată în luna August de către Ateneul Popular din Tatarași.

De la Șaba trenul a luat-o cu noi în spre Marea Neagră. Linia ferată duce printr'un teren nisipos acoperit deoparte și de alta cu vii. Terasamentul e foarte slab, căci n'are prundiș de loc; iar parte din traversele de brad sunt putrede, din care pricină, trenul merge încet. Cu'n cal bun, îl lași în urmă.

De la Basarabeasca până la Akerman nu s'a decât 150 Km. deci cale de 2 3 ore — și cu toate acestea, am mers de-a urâtului o noapte întreagă și-o bucată de zi!! Dar ne apropiem de mare. Excursioniștii, cari n'au văzut marea niciodată, scot capul pe ferestrele vagoanelor, ies pe platforme și și'și încordează privirile să vadă cum e marea fără țărmuri...

Și iată-ne în gara Bugas... Prima senzație la vederea mării e atât de puternică încât mulți stau înmărmuriți, ca'n fața unei adevărate minuni. Cât poți prinde cu ochii, e numai apă și iar apă... Suprafața mării e ca o imensă pădure văzută din depărtare care se mișcă în valuri negre verzui, întocmai ca un lan de grâu la adierea vântului... Nici un vapor nu se zărește; numai păsările sboară pe sus în apropiere de țărm. Nesmuncăm și noi în valurile mării. Cei fricoși se bălăcesc la țărm, iar înnătătorii se depărtează în larg, întrecându-se. Dar marea e cam agitată și valurile vin grăbite spre noi, ca niște adevărate dâmboace și dacă nu te salți, atunci te acoperă trăgându-te la adânc.

Ne depărtăm ca la vr'o sută de metri și de ce te depărtezi de țărm, decu pari mai mic, te prinde frică și îți slăbește credința în tăria mușchilor tăi... Ce uriașă e marea și tu, ce ești în valurile ei decât un

Continuare în pagina II

Falșul de la Senat

București. — Guvernul e foarte contrariat de întîmplarea de ieri de la Senat, cu prilejul alegerei biroului.

Se știe că d. Ferikide, despuind urna, a găsit 45 bile mai mult decât numărul senatorilor din incintă și bineînțeles votul a fost anulat.

Se afirmă că operația se datorește manevrei amicilor d-lui Arțăreanu, care voiau să-l impue pe acesta ca vice-președinte.

Note și Impresii

LA CINEMATOGRAF...

Ziarele nu mai publică acele interminabile romane de senzație, care au pasionat câteva generații de cetitori. Publicul de azi nu mai are răbdare. El vrea să vadă romanul, dintr'odată, în câteva ore — la cinematograf... Viața sufletească a unei mari părți din public e'n agitație numai subt zbârnâitul filmului. Cinematograful înlocuește nu numai romanul senzațional, cotidian și rapid—ci însăși cartea. După cum intelectualii sunt urmăriți de chipuri din cărți și de probleme expuse în tomuri mari,—clienții cinematografelor sunt captivați de personagiile care rulează și de cugetările tipărite pe ecran. Atmosfera cinematografelor intră și'n viața lor de toate zilele. Câinele din ogradă capătă numele: Sarzan, iar pisica—Francesca. Impresjurările dramei sunt povestite și comentate, prăjind o pârjoală, cusând o pangliță la cămașă... Economiile se întind asupra tuturor rubricelor bugetare: cinematograful numai, e sacro-sanct în această privință. Biletul de intrare se cumpără chiar cu prețul foamei: probă de idealism.

Cinematograful redă, desigur, și lucruri foarte interesante și distractive. Vederile din locuri străine, viața oamenilor din alte părți, un roman reconstituit, o piesă bună jucată de actori mari,—iată un spectacol atrăgător! Dar nu acestea sunt subiectele de predilecție ale cinematografelor, ci conflictele melodramatice—acele conflicte cu zdrențe și mătasă, cu lovituri de bandiți mascați pe pământ, în aer sau pe apă... De aceia cinematograful ne exasperează... Pe tonul acesta, putem discuta fără sfârșit.

*

Vorbind despre cinematograf cu un amic în felul de mai sus, am fost opriți în mijlocul convorbirii:

— N'ai dreptate! Doar „Cinematograful" nu-i numai filmul ci și sala — refugiul împotriva singurătății. Un exemplu: Doi soți, care nu se iubesc și care trăesc într'o lume aparte de gânduri, au groază de ceasurile de seară, când rămân singuri acasă, când sânt siliți să se uite ochi în ochi, când trebue să-și vorbească... Ceasurile de singurătate în doi, printre care trece ca un pumnal un gând străin, sânt pline de groază și de tortură. Soții vor să fugă unul de altul, — și numai cinematograful, cu lumea lui, restabilește echilibrul acestor suflete neliniștite.

Dar la cinematograf se duc nu numai oameni, care vor să scape unul de altul, ci și acei care se caută cu înfrigurare. La cinematograf iau naștere aventuri, care — acolo — se desfășoară până aproape de desnodământ.

Așa-i și aci, și pretutindeni. Astfel ziarul „l'Oeuvre" de dăunăzi publică un fapt interesant: Un director de cinematograf din Barcelona a fost condamnat la o amendă de 500 pesetas, — fiindcă spectatorii, în timpul acțiunii filmului, prea se sărutau. Intr'adevăr, de câte ori se aprindea brusc lumina, mulți spectatori — îmbrățișați — de abia puteau relua o atitudine corectă. Cum furia erotică spaniolă nu se poate domoli prin mijloace polițienești, directorul cinematografului catalon a introdus o sonerie care, la sfârșitul fiecărui act, anunță — cu câteva clipe mai înainte — pauza... Cu chipul acesta, morala este salvată...

Amicul vroia să continue. L'am oprit. I-am dat dreptate. Și, ca dovadă, retractăm prima parte a acestui articol.

M. Sevastos

Teatru-Cinema Sidoll Astăzi Vineri 26 Oct. în ambele matineuri și seara

mai rulează splendidul film — *cel mai mare succes al ecranului*

SAPHO (O răzbunare la un Bal dela Opera Mare din Paris)

Mare dramă modernă în 8 acte.—Acțiunea se desfășoară în mare parte la un bal, de la opera mare din Paris și la o principală stațiune balneară din sudul Franței. — SE REPREZINTĂ OPERA COMPLECTĂ —

Programul mai cuprinde o nouă și splendidă comedie cu neîntrecutul comic „EL" (Harold Lloyd): «EL LA CAFE CHANTANT».

Cinema MODERN Astăzi la orele 3, 5½ și seara la 9½

Pentru I-a oară în țară — 2 serii — 14 acte — toată opera odată

— COLOSALA CAPO-D'OPERA FRANCEZA —

L'AGONIE des AIGLES (Agonia vulturilor)

Impresionantă tragedie reală redând în capitole de o zguduitoare senzație, viața și sfârșitul celei mai mari și strălucitoare curți Europene, după romanul «LES DEMI-SOLDES» de Georges d'Esparbès.

In rolurile principale Corifeii Franței **Severin Mars** *din J'acusse* **și Desjardins** *din Cei 3 mușchet apoi, Mauprè, Dauvillee, Le Gall și micuta Angela, toți sunt neîntrecuții interpreți ai filmului J'ACCUSSE.*

Reprezentațiile încep exact la orele anunțate, programul fiind foarte mare.

Fabrică germană, cunoscută, de mașini din branșa Mașinelor de construcții și cărămidărie dorește să intre cu o

Fabrică de Mașini și Turnătorie de Fier

DIN LOCALITATE, INTR'O

Comunitate de interese

(preferabil soc. pe acțiuni) pentru a acoperi trebuințele mari ale clientelei lor din România și statele vecine printr'o fabricațiune rentabilă. Succesul întreprinderei este complect asigurat prin marea cerință și numele vechei firme, care dispune de un număr de brevete. Cele mai bune relațiuni și reprezentanți vânzători de primul rang. Se prefa și conducerea chiar și în ramura mașinelor agricole de către un inginer de fabrică. Oferte sub J. R. 6113 către Rudolf Mose, Berlin SW. 19.

BLANARII
de la Cassa
Alter David S-sor
se găsesc de vânzare la firma
LUPU JACOBY & C-ie
în strada Ștefan cel Mare No. 48,
vis-a-vis de Banca Ialșilor.

SEZON
PENTRU
SOBE TERACOTE
Comandați-le din timd spre a se obține reduceri la firma **I. ZLATOVICI**
Iași Str. Sărărie 12 Bis

CERETI BECURI
Verfex
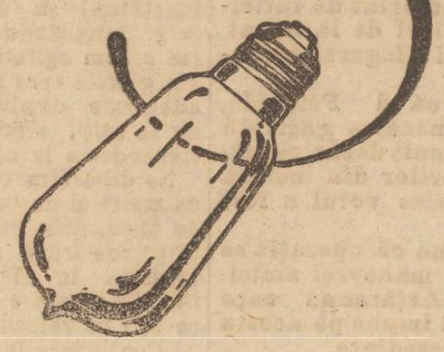

A 4-a ședătoare literară a Org. „Kadimach"

Duminică 28 Oct. ora 8½ seara are loc a 4-a ședătoare literara a Organizației «*Kadimach*» cu următorul program:

Va conferența d-l avocat *Jacques Pineles* despre *Cartea* **„Koheleth"**,

„Pentru o șapcă" monolog de *Schalom Alechem* recitat de d-l H. S. Davidsohn.

Pe lumea cealaltă satiră de *Iacob Marinow*, declamată de Efraim ben David.

Muzică. Lectură din *Schalom Alechem.*

Intrarea liberă

FIRME
cu prețuri pe jumătate
pentru comercianți, meseriași, profesioniști, bănci, birouri și autorități comandați la
I. MAX
Str. Costache Negri 58

FABRICA DE PUNGI
de hârtie
„DACIA"
— BOTOȘANI —
Preț redus — —
— livrare promptă

Capital-Ipoteci
Cine dorește a-și
plasa capitalul în ipoteci
de rangul I sau cu alte garanții serioase, *cu maximum de rentabilitate;* **cine dorește să se împrumute** în condițiuni prielnice și avantajoase să se adreseze.
M. Șerbănescu
Str. Cuza Vodă 67,
(Palatul Camerei de Comerț)
între orele 10—12 dim. sau 4—6 după amiază.

Clinica Boalelor de Ochi
Dr. Miclescu
București str Carol 24.
Pacienții se pot Consulta cu Oculiștii distinși din Capitală.
Cons. 3 jumătate—6 ore.

Intrebuințați numai

De vânzare la parfumerii și magazine de lux

simplu fir de nisip? Nicăieri nu te simți mai mic și mai slab decât în valurile ei și impresia infinitului n'o simți mai bine decât privind cerul și marea... De te îndepărtează valurile de la țărm, ești pierdut, dacă nu-ți vine cineva într'ajutor. In viața aceasta, limanul, țărmul, e Dumnezeu și, cu cât te îndepărtezi de El și de voia lui cu cât te afunzi în marea păcatelor până când valurile lor te înghit și te duc la fund.. In spre țărm mai este nădejde de viață; îndepărtarea de țărm îți coboară în suflet desnădejdea în propriile tale puteri și recii fiori ai morții...

Dl. Stancof, om bătrân, a bătut recordul, glumind întâi cu o sticlă de vin în mână pe care o ducea la gură printre valuri și apoi înnotând o'o umbrelă deschisă. Soldatul de planton din vârful foișorului de lemn nu-și poate stăpâni nici el râsul. Fotograful Packer ia clișee interesante...

Pe țărmul mării până la debarcader, la far, unde ne așteaptă vaporul ce venise după noi de la Cetate, și în care ne-am îmbarcat odată cu seara. Aici Limanul își varsă cu dărnicie apele în Marea Neagră, Cerul înnourat și un vânțulet rece ne strângea grămadă. Distanța de 18 Km. am parcurs-o în 2 ore jum.! Corul a intonat mai multe cântece. Luminile și farul din Cetate ne tot ademeneau... De n'ar fi bătut vântul și de-ar fi fost și lună, apoi am fi dorit să fie cât mai lungă această distanță...

Am petrecut noaptea în oraș. A doua zi dimineață cu trenul îndărăt la Basarabeasca și apoi iar la Sud și prin Reni la Galați. De aici am făcut iarăși o plimbare cu vaporul pe Dunăre la Brăila și îndărăt; la 5 în tren și noaptea la 11 am fost în Iași.

Am adus cu noi frumoase amintiri cari au învins oboseala și celelalte lipsuri inerente oricărui drum lung. Dacă nu ar fi fost acest prilej, desigur că mulți din excursioniști ar fi amânat pentru multă vreme o călătorie prin Basarabia noastră atât de mănoasă și frumoasă. Aceste inițiative ale Ateneului Popular urmăresc un scop frumos — să ne cunoaștem țara și pe noi cum și unirea sufletească dintre frații de același sânge — și de aceia conducătorii lui — lăsând la o parte credințele politice — au dreptul la un cuvânt de laudă, cel puțin din partea excursioniștilor...

Pr. N. V. Hodoroabă

Serbarea Sf. Paraschiva

Azi, la ora 5 seara, cu ceremonialul obișnuit, Moaștele Sf. Paraschiva vor fi scoase în curtea Mitropoliei.

Serviciul religios va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, înconjurat de toți preoții din localitate.

*

Incă de aseară au început să sosească pelerini din toate părțile țării, pentru a vedea Sfânta.

In special populația din Basarabia, vine cu mic și mare. Altădată vizita basarabenilor era uneori legată cu mari pericole, care azi bine înțeles au dispărut, ceia ce aduce un contingent mult mai numeros de credincioși.

Pelerinagiul continuă fără întrerupere în tot timpul nopței.

PUDRA
Eau de Cologne
Bouquet d'Origan
originale cu semnătura
Charles Duprè
sunt cele mai bune
De vânzare la principalele parfumerii din țară.

DOCTORUL
L Weiselberg
Boale interne, nervoase
Venerice și sifilis
Str. Anastasie Panu 19
(Piața Halei)
Cons: 9-11 a.m. 2-4 p. m.

Un hoț împușcat în stradă

Faptul s'a petrecut astă noapte în str. Lăpușneanu.— Hoțul era în serviciu la o secție polițienească

Pe la ora 1 de noapte, un tânăr Con, dădu alarma în strada Lupușneanu, că un individ se strecoară din curtea caselor din fața farmaciei Konia, ținând un pachet în mână.

In acelaș clipă d-na Clara Schwartz, moașă, constată că i s'a spart ușa de din dos a locuinței, și i s'a furat, un rând de haine, și alte multe lucruri din casă.

*

Sergentul Spiridon Vasile din punctul Binder, auzi alarma, și în adevăr zări un individ, cu o bucea în mână, care apucase spre Râpa Galbenă, pe drumul de lângă cofetăria Kupfer. Sergentul îl somă mai multe ori să se oprească, în auzul și unora dintre trecători, la rândul lor alarmați.

Dar în zadar fără somațiile făcute. Necunoscutul ajuns în fața otelului Bejan, asvârli pachetul. Sergentul văzând că somațiile sale sunt zadarnice, trase un foc de revolver.

Necunoscutul intră în closetul din piața Râpa Galbenă, dar îl părăsi într'o clipă și se urcă spre deal. La intrarea însă în strada Păcurari, el se opri și ridicând mâna în sus, se predă, după care căzu jos.

„Nu sunt eu vinovatul" — zise el, și nu mai putu continua.

Fu transportat la Comisia I-a unde se constată că e Constantin Bălănescu, fost camerist la această Comisie, și acum în urmă mutat la Comisia dispărțirei a patra.

Fu transportat la spital unde se constată, că focul de revolver trag de sergent l'a nemerit în spate, unde glontele a rămas, cauzând și o hemoragie internă.

Starea victimei inspiră îngrijorare.

In bocceana ridicată s'au găsit toate lucrurile furate de la d-na Clara Schwartz.

Adunarea generală a institutorilor ieșeni

Aderarea la acțiunea asociației din București.— Alte hotărâri luate.

Membrii societății institutorilor și institutoarelor „secția Iași" s'au întrunit în adunare generală aseară la ora 6 la școala de băeți „G. Asachi".

D. *Victor Nunteanu* președintele asociației a expus activitatea comitetului în ultimile luni de vacanță și luna Octombrie în privința organizării secțiunei și legăturilor făcute cu organizația dela centru și unele orașe din Moldova. A expus concepția de conducere a comitetului secțiunii Iași în lupta pentru revindecarea drepturilor institutorilor la o salarizare potrivită greutăților vieții actuale, punând în evidență răspunderea mare ce o au membrii corpului didactic primar în găsirea mijloacelor de luptă, fără a șubrezi temeliile școalei și fără a provoca perturbări în viața socială atât de sdruncinată prin curente de idei primejdioase ordinei în stat și prin ușurința condamnabilă a atâtor cari nu mai țin nici o socoteală de interesele superioare ale țării noastre și ale neamului.

Se dă citire comunicatului Societății institutorilor din Capitală și se găsește rațională modalitatea cum institutorii înțeleg a duce lupta pentru satisfacerea doleanțelor lor. In acest sens se aprobă de adunarea generală telegrama de mai jos pentru aderarea la acțiunea comună.

D. *V. Agapi* expune punctul de vedere al comitetului în ce privește cotizațiile lunare, abonarea la revista „Școala română și legăturile asociației cu cercul didactic, adunarea aprobând toate propunerile.

In aceleași chestiuni mai vorbesc și d-nii Tăzlaoanu, C. Andriescu, Grigoraș etc. unindu-se cu părerile comitetului.

D. *Victor Munteanu* președintele secțiunii, expune adunării intervenția făcută de d-l I. Apostol către asociație pentru a se discuta cazul scoaterii d-sale din direcția șc. No. 4 „V. Conta" și a se lua o hotărâre pentru repararea nedreptății ce i s'a făcut.

D. I. Apostol își susține în fața adunării plângerea.

D. *Munteanu* propune, în numele comitetului, a se face o intervenție către autoritățile școlare pentru menținerea d-lui Apostol în drepturile sale anul acesta școlar, până la ieșirea la pensie, dat fiind greutățile familiare ale colegului și greutățile în găsirea de locuință.

*

Iată textul telegramei înaintată societății institutorilor din Capitală de către adunarea generală a membrilor secțiunei Iași:

D-lui Președinte al Societății institutoarelor și institutorilor Str. Parlamentului 2 București

Institutoarele și institutorii din Iași întruniți în adunare generală, au hotărât în unanimitate aderarea la acțiunea societății noastre din Capitală, însușindu-și memoriul prezentat autorităților în drept și parlamentului. Aderă la ținerea congresului general și la lupta întreprinsă pentru satisfacerea dreaptă a doleanțelor corpului didactic primar.

Victor Munteanu
Președinte al secției Iași

INFORMAȚII

Incă un profesor care părăsește Iașul

— D. dr. Leon invitat la Universitatea din București —

Decanul facultății de științi din București, a invitat ieri telegrafic pe d. profesor dr. Leon, de a veni în București, pentru a ocupa la acea facultate catedra rămasă vacantă prin moartea regretatului Sihleanu.

In termini foarte măgulitori, decanul face apel la d. dr. Leon, de a face sacrificiul și de a onora facultatea din București.

*

D. profesor dr. Leon nu a dat încă răspunsul său.

După cât suntem informați, d-sa va căuta întâi să se convingă de starea laboratorului din București, după care va lua o hotărâre.

Azi dimineață, d. Copel Zussman, ginerele d-lui Rafail Traubici proprietarul imobilului din strada Aron Vodă No. 25, a bătut grav pe chiriașul său Iancu Leibovici. Motivul acestui act de violență a fost faptul că Leibovici câștigase acum câteva zile procesul de evacuare pe care i-l intentase proprietarul Traubici.

Asemenea acte de violență trebue să-și găsească frâu.

x *Teatrul Național.* — Astă seară primul concert Georges Boskoff.

Societatea Dramatică Iași.— Sâmbătă 27 Oct. „Loc Femeilor".

Duminică 28 Oct. Matine „*Mogda*". Seara „Cafeneaua cea mică".

Marți 30 Oct. Premiera „Cuiburi sfărâmate", dramă în 3 acte de Sandu Teleajen și A. Pascu

La 29 Oct. al doilea concert Georges Baskoff.

9 Noembrie „Sapho". 12 Noembrie „Medeea" cu d-na Agatha Bărăsescu.

Biletele la agenția Broșcu.

Dezlegarea unui teribil „mister“

Un ardelean plasa la autorități și bănci, o carte antisemită și de critică a autorităților.— El avea recomandații de la ministerul de interne. Și asta-i tot!

De două zile, Iașul a ținut haletant, în urma unui svon răspândit cu abilitate, despre sosirea în Iași a unui personagiu misterios, și alarmarea autorităților.

Să dezlegăm misterul,—care nu e toomai așa de grozav.

Iată în adevăr cele petrecute.

*

Mercuri diminească, sosi în localitate și descinse la hotelul Binder, d. I. C. Delaturda, autorul unui volum intitulat: „Răsboiu și civilizație“. Autorul vizită în primul rând autoritățile și în urmă Băncile, pentru a-și desface volumul. Au cumpărat un număr de volume Primăria, și diferitele Bănci. Costul unui volum e de 75 lei. Volumul e tipărit în tipografia „Ardealul“ din Cluj.

După prânz cumpărătorii volumului și reprezentanții autorităților, începură să-l răsfoiască.

Cetitorii evrei, fură cam uluiți În adevăr, autorul are un articol special, în care se ocupă de evrei, în care se poate ceti următoarele:

„Evreimea însă pare că ar fi fost înadins păstrate prin religiunea lui Moise, pentru ca să pedepsească lumea pentru răutățile ei.

„Ori ce au azi evrei, nu sunt de la Dumnezeu, ci de la diavolul. Toate averile adunate de ei sunt prin jaf și conrupție. Intreg caracterul lor este rezultanta unei vieți de sclavie, combinate cu o viață de imoralitate.

Și așa mai departe.

Autorul recomandă unele cărți foarte interesante.

Astfel la pagina 74, cetim textual:

„— Pe timpul când redactam prezenta lucrare. mi-au căzut două lucrări a d-lui Paulescu: spitalul, coranul, Talmudul, francmasoneria. Sunt interesante și folositoare în cea mai largă măsură. Cetirea lor se impune pentru cei ce vor să cunoască curentul în contra evreilor“.

*

Dar și reprezentanții autorităților au fost uluiți, cetind la pagina 183, câte ceva despre conducători.

Reproducem textual:

„Se zice însă că vechile partide politice au experiența conducerei de stat. Care experiență? Experiența de a trage sforile, de a conrupe, de a înșela, de a mistifica masele, de a debita fraze sforăitoare și de a fi gol ca un butoi hodorogit, de a pune budgetul statului în serviciile publice la dispoziția tuturor acelora, care i-au ajutat ca să cucerească puterea, de a înlătura cu ajutorul mistificărei, tot ce exista muncitor și cinstit în favoarea creaturelor, sclavi supuși de care dispun după voință, de a pregăti și a trăi în dependența agenților electorali, nenorocite creaturi, gata a se vinde ori cui dă mai mult. Aceste sunt guvernele care ocârmuesc statul român“.

*

Partea aceasta, de sigur, a avut darul să alarmeze pe reprezentanții autorităților,—ceva mai mult, decât fantastica imagine a autorului despre evrei,—și au căutat să dezlege „misterul“ și a descifra pe autor.

Alarma s'a spulberat la cea dintâi suflare de vânt.

Insuși d. ministru de interne recomandă călduros autorităților de a ajuta pe „distinsul autor“ ne a-și răspândi opera.

E în adevăr o operă folositoare, judecând după aceiași concepție pe care o are autorul despre opera d-lui profesor Paulescu.

Și misterul e dezlegat.

Revoluția din Grecia

Guvernul afirmă că a înfrînt-o

București. —Se telegrafiază din Atena că guvernul grec a dat un ultimatum contra revoluționarilor, cerându-se a se preda. In caz contrar, mișcarea lor va fi înăbușită în sânge.

Fostul ministru Metaxas, cu doi generali și prefectul poliției din Pireu, au fost arestați.

Trupele răsculate ale colonelului Ziras au fost grav înfrânte la Kilkis.

Din Peloponez lipsesc amănunte. Se stie numai că flota a intrat în golful Corint, tăind comunicația răsculaților.

Un tren a fost atacat cu bombe lângă Salonic. Sânt 30 soldați morți. La Salonic au fost arestate 100 persoane implicate într'un complot. Cinci batalioane răsculate s'au predat la Kilkis.

*

O ultimă telegramă pretinde că guvernul a restabilit ordinea în toată Grecia.

Greve în Polonia

Cernăuți. — Ieri au izbucnit mari greve în Polonia. In special la căile ferate situația es e gravă.

Din pricina grevelor, trenurile din Polonia au sosit cu întârziere de 8 ore.

Partidul național

va face obstrucție în parlament

București.— Comitetul executiv și parlamentarii partidului național, s'au întrunit asează sub președinția d-lui Maniu.

S'a decis reletrarea în parlament, dar cu hotărârea de a face obstrucție.

Ultimele Informații

♣ **Principii moștenitori vor vizita Iașul.**— *In declarațiile d-lui Rusovici relativ la Expoziția agricolă, publicate ieri, s'a făcut o confuzie. In realitate lucrurile stau astfel:*

Duminecă 28 Octombrie va avea loc o masă dată de Comisariat tuturor autorităților din Moldova care au colaborat la alcătuirea Expoziției, masă așa zisă de închidere. De fapt însă Expoziția va continua, să fie deschisă atât cât va permite vremea favorabilă.

Mai mult încă, Altețele Lor Regale Principele Carol și principesa Elena și au exprimat telegrafic, din străinătate, dorința de a veni la Iași și este probabil că Duminecă 4 sau Luni 5 Noembrie, Prințul Carol va vizita Expoziția agricolă.

❑ *D. Const. Stere pregătește o importantă și voluminoasă lucrare de comentarii și critică a așa zisei constituțiuni liberale.*

x **Piața valutară**.—*Leul a cotat ieri la Paris 8 centime.*

Devizele în capitală au notat: Francul francez 12,13, francul elvețian 37,65, lira engleză 941,50, dolarul 210 25, lira italiană 9.38, coroana cehă 6.24; coroana austriacă 0,30, marca polonă 0,04.

❑ D. Alfred Aond din Franța a însărcinat și angajat pe d. Emil Sakellary fost șef architect al Iașului, cu întocmirea a 78 proecte, ce se reprezinte 78 tipuri, ce prodomină, de case țărănești respectiv pe fiecare district din România-Mare.

x D. avocat P. Ghițescu a fost numit membru în comisia pentru constatarea și așezarea drepturilor la pensie ale funcționarilor epitropiei Sf. Spiridon din Iași.

❑ D. Știubei, inspector de poliție, terminându-și congediul, și-a reluat de azi ocupațiile.

x Din Berlin se anunță că Banca Reichului va tipări în curând bancnote de câte un bilion mărci.

❑ *Noua clinică dela „Maternitatea“.*— Inaugurarea clinicei de la spitalul Maternitatea, pusă sub conducerea d-lui dr. Mârzescu, va avea loc la 5 Noembrie.

La solemnitate va lua parte și d. G. G. Mârzescu, ministrul sănătăței publice.

*

D. dr. Mârzescu a vizitat ieri clinica, care e aproape terminată.

Incântat de cele constatate, d. dr. Mârzescu, zise:

—„Sunt fericit, că voiu putea sa-mi sacrific întreaga muncă acestei clinici“.

Distinsul medic e în adevăr ferm hotărât, a face ca această clinică, să răspundă tuturor cerințelor și marei nevoi.

D.

♣ *Congresul preoților din întreaga țară.*—In zilele de 30 și 31 Octombre și 1-iu Noembrie se va ținea în Capitală congresul anual al asociației generale a preoților din România Mare.

Se vor discuta următoarele chestii:

1) Dreptul Bisericii de a avea avere și a o administra.

2) Organizarea și uniformizarea activității preoțești în enorie,

3) Salarisarea corpului clerical.

Cu această ocazie s'a intervenit la Ministerul Comunicațiilor, pentru a se acorda delegaților o reducere de 75 la sută pe C. F. R. în baza carnetului de identitate.

Parinții delegați sânt rugați a veni cu procesele-verbale de împuterniciri și delegație.

Pădure în flăcări

Bacău. — Pădurea de pe muntele Gândea (lângă Tg. Ocna), arde de două zile.

Cu toată munca soldaților și a populației, incendiul ia proporții.

S'au cerut ajutoare din Bacău.

ECOURI

— In curând se deschide în str. Unirei No. 18 lângă Cinema Modern, Magazinul „Lux“ propr. Iosef Zuberman și Mathei Svartz având pe lângă Croitorie civilă și militară și un bogat asortiment de articole pentru domni.

— Șezătoarea literară a Org „Kadımah“ ce urma să aibă loc Sambătă după prânz, va avea loc *Duminică 28 Oct. orele 8 jum. seara* cu un program exceptional de bogat.

— Peste câte-va zile se va pune în vânzare în toată țara, Pasta de dinți doctor Pekelman, preparată pe baza științifică, „corespunzând ultimelor cerinți ale higienei.

Toți specialiștii sunt unanimi în a recunoaște că Pasta de dinți doctor Pekelman, este cel puțin egală în calitate, cu cele mai renumite paste din străinătate.

Pasta doctor Pekelman se va găsi de „vânzare la toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile.

— Toți membrii partidului liberal, precum și acei ai partidului socialist din Iași, sunt descriși în volumul *„Studii și critice“* de Carol Drimer.

A—5963

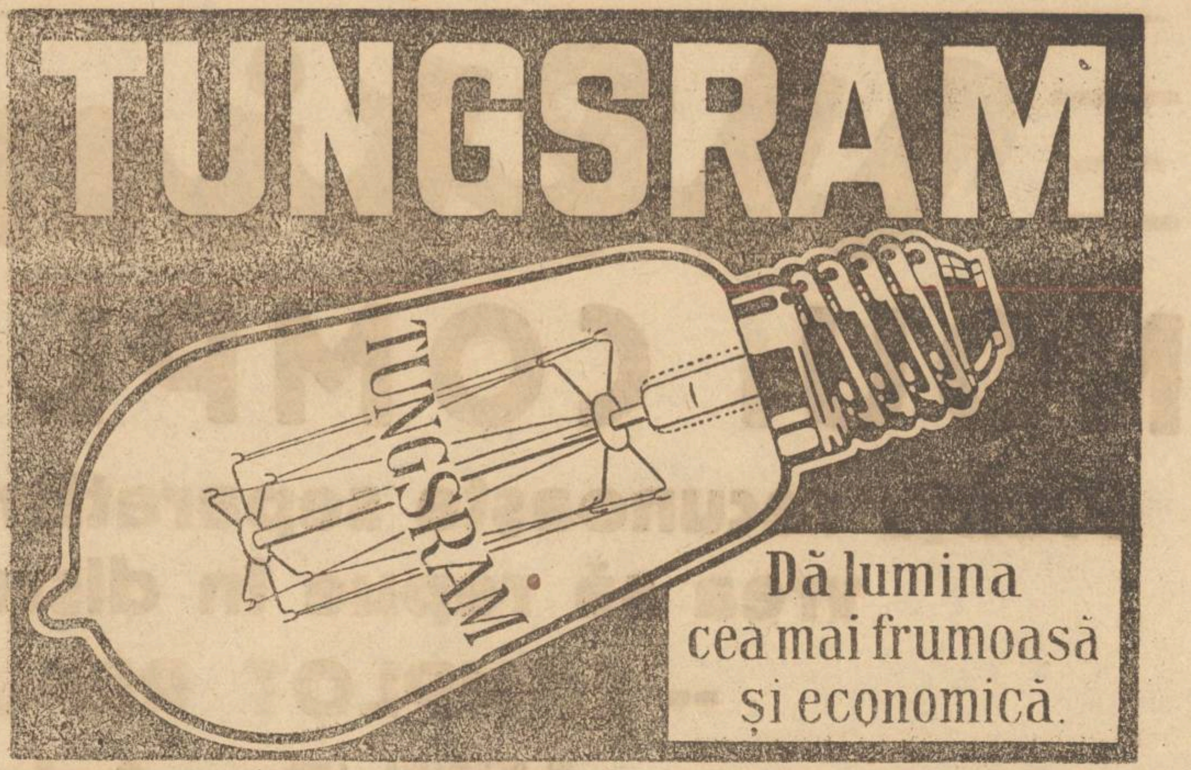

Docent
Dr. Dimitriu-Borca
Conferențiar Universitar
Boli și operațiuni de Nas, Gât și Urechi
Iași str. Cuza-Vodă 42
CONSULT. 5—7 d. a.

DOCTOR
Suzana Grosi
Șef de clinică obstetricală la Facultatea de Medicină
Faceri, Boli de femei
Iași, str. Anast. Panu 45
Cons. dela 1—4

DOCTOR
A. POLAC
Fost medic al Clinicelor Universitare din VIENA
Boli interne
Boli de femei
MAMOȘ
Iași Str. Lăpușneanu 28 Etaj
Consult. 2—5 p. m.

D-tor L. HEITEL
MAMOȘ
de la clinicile din Berlin
Viena Frankfurt
Boli de Femei și Nașteri
instalație specială pentru
Băi Electrice
Str. Săulescu 2
(alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

Dr. H. ZANFT
Specializat în Germania
Boli de PIELE și de PĂR
KOSMETICĂ
Syphilis, Venerice
ULTRAMIKROSKOPIE
Elektrotherapie
Cons. 8—11 a. m. 1—5 p m
Iași Str. Cuza-Vodă 33

DOCTORUL
Jacques Goldner
Boli interne și de copii
Cons. 2—4 d.a.
Iași Str. Mârzescu 17, etaj

DOCTORUL
H. WECHSLER
Boli interne, Venerice Sifilis
Cons. 8-11 a.m. 1-6 p.m.
Strada Armeană 4

Dr. MEDIC
HANS WOHLGHEMUTH
Iași str. Stefan cel Mare 28 casele Isidor Margulies
După o practică de mai mulți ani în clinicele din Leipzig, Breslau și Königshüte (Silezia) s'a stabilit la Iași.
Specializat în boli interne Mamoș, Mica chirurgie Ultramikroscopie, Electrotherapie.
CONSULT 9—11, 3—5.

Dr. V. CERCHEZ
MEDIC DE SPITAL
Boli și operațiuni de ochi
Consult. 1—4 p. m.
Str. Lăpușneanu 31, Iași

Sfatul Negustoresc
— IAȘI —

Se aduce la cunoștința D-lor Comercianți că la Sfatul Negustoresc a început să funcționeze un *serviciu de contabilitate* pentru ținerea reggistrelor la zi.

Acei ce doresc a se folosi de acest serviciu sunt rugați a se adresa la Sfatul Negustoresc între orele 9-12 dim. sau 4-6 după amiază.

Mica Publicitate

Aviz important. – Subsemnatul fac cunoscut că cu începere dela 28 Octombrie mă ofer a înlesni vizarea pașapoartelor la Galați și București, astfel ca în termen de 36 ore, fiecare să poată avea pașaportul. De asemenea, primesc și alte comisioane urgente.

PHILIPP ARONOVICI
Str. Lozonski No. 12 Iași

Licențiat în Litere prepară curs secundar.

A se adresa d-lui Alex Voiculescu str. Cuza-Vodă No. 17.

Vânzătoare sau vânzători, cu garanție, pentru desfacerea biletelor de Loterie a Expoziției, se caută. A se adresa biroului M. Sigall, Piața Unirii, etaj între 11--12 și 5 6.

Studentă se caută spre a prepara o fetiță pentru clasa I-a primară în română, germană și franceza.

A se adresa la administrația ziarului.

Pianină cu placă de metal și în stare perfectă, de vânzare. A se adresa str. Cismăriei 17, Iași.

Publicație. — Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 1 Noembrie curent orele 11, se va vinde prin licitație publică la Pepiniera Ciurea (stația Ciurea) 34 (trei zeci și patru) căpițe fân cosit anul acesta care se pot vedea în fiecare zi.

Taxa de înregistrare de 5 % și cifra de afaceri 1%, privește pe adjudecatar.

Drept garanție provizorie se va depune imediat 50 % din valoarea oferită.

DIRECȚIUNEA II REGIONALA
C. F. R. IAȘI No. 59563

Jachetă de persian noua, în stare bună, se vinde de ocazie. A se adresa Șapse Kahane str. Adamache 4 Iași.

Practicant de birou având cunoștințe practice angajează imediat Fabrica de oglinzi Emil Bergher Str. Palat 62.

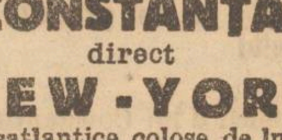

Cumpăr de ocazie arme, revolvere și orice fel de munițiuni de vânătoare.

Adresați magazinul B. Duminicatu, piața sf. Spiridon 12

Postul de secretară de la Școala Normală de conducătoare de grădini de copii, fiind vacant, persoanele cari doresc a ocupa acest post sunt rugate a se prezenta la cancelaria școlii str. Păcurari 51 în fiecare zi dela 9—12 dimineața.

Byron Steamship Company
— Ltd. London —
M. EMBIRICOS & Co.
București, Str. Paris No. 1
LINIA
CONSTANȚA
direct
NEW-YORK
deservită cu cele mai mari transatlantice colose de lux rapide, cari ating portul Constanța cu escale la CONSTANTINOPOLE, PIREU și PALERMO direct la NEW YORK. Fără nici un transbord și fără carantină durata voiajului este de 16 zile
AVIZ Trasatlanticul „CONSTANTINOPOLE“ 25.000 Tone sosește la 1 și pleacă la 3 Noembrie.
Călătoria cea mai avantajoasă cu 50 la sută mai eftin plătibil aici în lei. Reținerile biletelor de vapor cu cabina și or-ce informațiuni se pot lua din biroul nostru central.
M. EMBIRICOS & Co.
București.— Str. Paris No. 1

DEPURATIVUL REGENERATOR
Cel mai puternic depurativ-vegetal SALPARILL Cel mai puternic depurativ-vegetal
recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: gută, litează renală, boli de Piele, eceme, boli sifilitice, etc. și în orice afecțiuni ale sângelui viciat.
CHEMIX S. A. București
Depozit general pentru Moldova, Basarabia și Bucovina, pentru toate preparativele „CHEMIX“
Farmacia Dr. KONYA — Iași

Ultima oră

NOUI COMPLICATII IN APUS

Franţa recunoaşte separatismul renan.-- Anglia este ostilă şi vrea să repue în discuţie tratatul din Versailles

-- COMPLOT REPUBLICAN IN GRECIA --

IN GERMANIA

FRANŢA PROCLAMA AUTONOMIA PALATINATULUI

DIETA LOCALA SE OPUNE

Berlin 25. (Rador).— Din Spayer se anunţă, că în dieta palatinatului, reprezentantul comisiunei renane, maiorul Louis, a declarat autonomia palatinatului care va forma un guvern provizoriu, din cauza că situaţia în Bavaria este neliniştită şi periculoasă. Palatinatul autonom se obligă faţă de comisiunea interaliată de a efectua în mod loial datoriile reparaţiunilor.

In urma acestei declaraţiuni Dieta a fost suspendată. Cu toate acestea Dieta s'a întrunit din nou şi preşedintele de comun acord cu toate partidele, a declarat că Dieta nu se poate ocupa, în conformitate cu prescripţiile constituţiei germane, cu propunerile maior. francez.

Guvernul bavarez a adresat populaţiei din palatinat un apel care mulţumeşte pentru fidelitatea faţă de Reich şi Bavaria, adaugînd că Bavaria nu urmăreşte în nici un caz despărţirea de restul Germaniei.

Conflictul cu Bavaria

Guvernul central a convocat consiliul general al Reichului. D. von Kuiling, primul ministru bavarez, refuză să ia parte la consiliu.

D. Dreger, reprezintantul Bavariei la Berlin, a primit instrucţiuni să ceară modificarea Constituţiei Reichului, în sensul de a recunoaşte Bavariei o libertate completă.

Majoritatea statelor federale vor respinge cererea Bavariei.

Ce este cu remanierea?

O versiune pretinde că ea s'a amânat pe Luni. Altă versiune este că se va înfăptui astăzi — D. Al. Constantinescu câştigă teren

Bucureşti.— Ziarul „Dimineaţa" află că, în urma nouei întrevederi de aseară dintre d nii Ionel Brătianu şi Al. Constantinescu, s'au produs serioase complicaţiuni şi că eemanierea a fost amânată pentru Dumin că sau Luni.

Primul min stru este mai şovăelnic ca oricând, şi e profund plictisit de trăgănarea crizei.

*

Alt ziar anunţă că d. Al. Constantinescu a fost primit aseară la ora 10 în audienţă la Rege.

Astăzi d. Brătianu va avea cele din urmă consfătuiri şi va remania cabinetul. Noui miniştri se vor prezinta mine Regelui.

*

Amicii d-lui Constantinescu povesteau ieri la Camera că Regele, înainte de a pleca la Belgrad, a spus ministrului de domenii:

„Regret că tocmai acum se produce o slăbire a guvernului, când fascisto-antisemiţii mineză ţara. Eu speram că la interne va veni un om cu experienţa, abil şi energic. Fasciştii nu trebuesc combătuţi din front, căci îi întăreşti. Ei trebuiesc canalizaţi şi risipiţi".

Amicii d-lui Constantinescu interpretează aceasta în sensul că, dacă d. Ionel Bratianu ia internele, aceasta va însemna un scurt provizorat, care va conduce la trecerea repede a d-lui Constantinescu la interne.

E vorba şi de rămânerea d lui Vaitoianu în guvern. In caz că ştirea se adevereşte ne aşteaptă o viaţă parlamentară.

România şi Liga Naţiunilor

Sosirea d-lui Erik Drumont în Capitală — Insemnătatea acestei vizite

Bucureşti.— Aseară a sosit în capitală, cu trenul Simplon, d. Erik Drumont, preşedintele al asociaţiilor pentru Liga Naţiunilor, însoţit de d-nii Mantou, Hoden şi Popovici, membri în Ligă, şi de două doamne (o şefă de cabinet şi o secretară).

Vizitatorii au fost întîmpinaţi în gară de o delegaţie în frunte cu d. Duca şi doi secretari de legaţiune.

Oaspeţii au fost conduşi parte la Athenée Palace, iar parte la Royal-Palace. Seara li s'a oferit un dineu intim.

Astăzi d. Drumont face vizite la ministerul de externe şi la preşedinţia consiliului. Va avea loc şi o recepţie oficială.

*

D. Hoden, delegat francez, a făcut declaraţiuni Ziarului „Dimineaţa" în sensul că vizita d-lui Drumont are scopul de a lua contact oficial cu guvernul român. Vizite similare au fost făcute la Belgrad, Praga, Viena, Dantzig, Varşovia. Prin aceasta, se execută o dorinţă exprimată de Liga Naţiunilor încă din 1921, de a se îndruma statele Europei spre o asociaţie pentru înfăptuirea păcei mondiale.

*

D Mantou, secretar al Ligei Naţiunelor, şi-a manifestat speranţa că şi România îşi va fixa locul ca asociată pentru desăvîrşirea Ligei. In ultimul timp, România a contribuit foarte mult la lucrările Ligei. Reprezintanţii ei au depus o activitate demnă de rolul important al României în pacificarea Europei.

Se nădăjduieşte că şi pe viitor România va aduce aceiaşi contribuţie sinceră. Vizita aceasta are tocmai rolul de a strînge şi mai mult legăturile României cu lumea internaţională.

Comisiunea va sta în ţară câteva zile şi se va reîntoarce la Geneva, oprindu-se puţin la Budapesta.

Dar trebue relevat — zice d. Manton — că vizita n'are nici o legătură cu tratativele pentru acordarea unui împrumut Ungariei. Vizita la Budapesta este numai un act de urbanitate faţă de Ungaria care face parte din Ligă.

D. Mantou a terminat mulţumind presei româneşti pentru propaganda pe care o face în favoarea Ligei Naţiunelor.

Abonaţi-vă la Opinia

Cumpărăm Brillante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferind preţurile cele mai mari

Ceasornicăria Fraţii TISCHLER

IAŞI — str. Gh. Mărzescu 36 etaj — IAŞI

PENTAGON HUTCHINSON

PARIS

Cei mai buni Galoşi şi Şoşoni

1850 HUTCHINSON C.N.D.C. PARIS

De vânzare la toate magazinele din ţară.

Vânzarea exclusivă pentru toată România

„Societatea „PENTAGON"

IAŞI, str. Ştefan cel Mare 4

BUCUREŞTI Str. Lipscani No. 4

CHIŞINAU Str. Armenească 71

ORA 2

Complicaţiile problemei separatiste

Franţa recunoaşte oficial mişcarea.- Anglia ostilă

Guvernul englez urmăreşte modificarea tratatului din Versailles

Berlin.—Separatiştii şi-au reluat activitatea febrilă în Renania pentru acaparearea puterei.

La Aachen, poliţia germană a fost oprită de belgieni de a ocupa edificiile statului.

Crefeld a fost ocupat de separatişti în noaptea de Miercuri Şeful poliţiei a căzut rănit în lupte. Separatiştii n'au putut fi goniţi decât din localul primăriei.

La Wiesbaden, primăria este în mânele separatiştilor.

La Coblentz, separatiştii au proclamat republica.

Recunoaşterea Franţei

Din Coblenţz s'a telegrafiat la Berlin, că înaltul comisar francez a primit ordinul să recunoască mişcarea separatistă.

*

Guvernul german va publica un protest când se va dovedi că autorităţile de ocupaţie violează neutralitatea, în favoarea separatiştilor.

Ostilitatea Angliei

Aachen. O personalitate engleză de vază a declarat că Anglia nu va permite cu nici un chip ca separatismul să se întindă în zona ocupată de engleji.

Anglia vrea modificarea tratatului din Versailles

Berlin.— Din Londra se anunţă că guvernul englez proectează convocarea pentru luna Decembre la Paris, a unei conferinţe la care să participe toate statele semnatare ale tratatului din Versailles.

*

Leaderul liberal Asquith a preconizat la Liverpol o conferinţă internaţională de experţi, pentru cercetarea posibilităţilor reale de plată ale Germaniei.

Tulburările din Germania

La Hofburg s'a proclamat greva generală. Au loc ciocniri cu poliţia.

La Frankfurt pe Rin cioc niri sângeroase cantinuă.

La Drezda s'au produs dezordini comuniste. A intervenit Reichswehrul.

In Ruhr au fost concediaţi eri 100,000 muncitori.

In luptele de eri au căzut la Berlin 21 morţi şi 125 răniţi.

Complot republican în Grecia

Serbia ameninţă cu intervenţia

Ziarele partidului lui Metaxas au dovedit că generalul Pangalos a pregătit arma a pentru proclamarea republicei îndată ce regele va pleca în călătorie la Belgrad.

Generalul Pangalos a fost pus sub supraveghiere.

Ministrul grec din Belgrad a înştiinţat guvernul că, în cazul loviturei republicane, armata sârbă va ocupa Salonicul şi va înainta spre Atena

Magazinul de Muzică

„Fulgerul"

Iaşi, str. Cuza-Vodă 17

(vis-a-vis de Golia)

A primit mari transporturi de mărfuri şi anume:

Viori cutii, arcuşe strune, şi toate accesoriile

Mandoline, italiene

Chitări cu 6 şi 7 strune

Instrumente de alamă diferite

Instrumente de suflat,

Gramafoane şi plăci

Armonice italiene

Deasemenea este bine asortat cu toate articolele de vânătoare ca:

Tuburi, alice, capse, bure, etc.

Depozit permanent de accesorii, şi piese de schimb pentru **Maşini de cusut** şi **biciclete**

Cauciuc, osii, arcuri, postav covoare pentru trăsuri

Becuri şi baterii pentru lămpi de buzunar

Depozitul renumitelor becuri electrice „OSRAM"

Vindem cu preţurile fabricei.

MARVAN

TYP

PURGATIV NEÎNTRECUT

curăţă odată şi bine

Stomacul şi Intestinele

„Ţi vei menţine sănătatea curăţindu-te odată pe săptămână"- ziceau bătrînii!

De găsit în farmacii şi droguerii.

ANUL AL XIX No. 4924 — 2 LEI NUMARUL — LUNI 29 OCTOMBRIE 1923

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACȚIA
IAȘI. — STR. [illegible] 17
TELEFON No. [illegible]

Biblioteca Universității Loc

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

ACCELERAREA JUDECĂȚILOR

In cursul acestei sesiuni parlamentare, ministrul de justiție va prezenta un proect de lege pentru accelerarea judecăților. Punctele esențiale ale acestui proect, precum și expunerea de motive, au fost publicate în ziarele din București.

Noul proect de lege aglomerează conducerea procesului dela început până la sfîrșit. Astfel se instituește un sistem scris de procedură pregătitoare. Inainte de judecata în fond, ambele părți trebue să-și prezinte, subt formă de memoriu, toate apărările. Cu modul acesta trăgănirile pentru diferite dovezi vor fi înlăturate, deasemeni și surprizele, care transformă uneori bara în prăjină de saltimbanc. Desbaterile urmînd să se desfășoare mai ales pe bază de memoriu, — debitul oratoric al avocaților va fi, într'o mare măsură, cruțat. Lungile așteptări din „sala pașilor pierduți" vor fi evitate. Fiecare parte va avea rezervat un anume spațiu de timp pentru explicații. De-aceia împricinații vor putea fi citați la diferite ore, cum când ar urma să le vină rîndul. Un timp prețios—și pentru părți și pentru avocați — va fi economisit. — Șicanele cu citații iarăși vor fi desființate. Părțile vor fi citate numai la primul termen, fiind obligate să ia termenul în cunoștiință la toate termenele viitoare. — Opoziția va fi desființată, termenul de apel — micșorat — Neglijențele vor fi lovite de sancțiuni severe, ca suspendarea îndelungată a procesului, etc., etc.

Intr'un cuvânt perscripțiile legale, care domină astăzi în Ardeal și în Bucovina, vor fi extinse - cu unele modificări —asupra țării întregi. Ar fi deci și un fel de unificare procedurală.

Proectul de lege, asupra căruia n'am aruncat decât o repede privire, presupune însă o clientelă europeană, care să-și dea perfect socoteală de interesele ei și care să veghaze pururi la respectarea tuturor legelor formale. Clienții romîni, chiar instruiți de avocați, vor aduce oare la timp lămuririle și actele necesare, se vor prezenta la termeme fără citații, vor avea grijă de toate cerințele legii? Ne îndoim. Va urma desigur, o perioadă de tranziție care va fi fatală celor neglijenți și tembili.

Lagiuirea viitoare; pe lîngă fatalele ei lacune, va aduce și un mare bine: accelerarea, cu orice preț, a judecăților.

Procesele care durează de generații vor găsi, poate, un sfârșit. Procesele care le ruinează pe ambele părți, vor fi tot mai rare. Increderea în justiție se va recâștiga—în oarecare măsură.

Intr'un cuvânt, credem că proectul de lege despre care-i vorba, dacă va trece prin Parlament— chiar de nu va putea remedia relele justiției—le va ameliora însă simțitor.

— X —

CATE-VA NOTE

Inregistrând discursul pe care d. Mârzescu l-a debitat d-lui Toma la o berărie din Iași, oficiosul guvernamental „Viitorul" publică un articol foarte rezervat și care se termină astfel:

»...Această sănătoasă concepție care se rezumă în eliminarea din viața noastră de Stat a oricărui internaționalism, concepție care a domnit în timpurile cînd statul nostru nu era încă consolidat, o putem oare îngădui sau încuraja astăzi? Evident că nu».

Așa dar „Viitorul" scrie că concepția eliminărei internaționalismului din viața de Stat—formulată la berărie de d. Mârzescu — a domnit pe vremea cînd statul nostru încă nu era consolidat, și că astăzi nu mai poate fi îngăduită sau încurajată.

Deci »Viitorul» susține pe d Mârzescu ca funia pe spînzurat!

Și dacă pasajul citat nu este numai un efect al greșelelor de stil și compoziție, frecvente la „Viitorul", ci trădează substratul real al sentimentelor brătieniste, d. Mârzescu poate exclama, ca eroul lui Caragiale:

—»Se duce dracului giudețul».... adică, ministerul de interne!

Excroc arestat

București.— La Brașov a fost arestat un anume Petringenaru care excroca pe țarani și comercianți, făgăduindu-le că le poate înlesni emigrarea în America.

Petringenaru luase de la cîțiva comercianți peste vre'o 200,000 lei.

Flagelul alcoolismului

D. Chirițescu, într'un număr anterior al ziarului „Opinia", publică un just articol asupra urmărilor nefaste ale alcoolismului care prăpădește o mare parte din populație, în special cei de la țară. Alarma este pe deplin justificată, și mai ales este util a fi preveniți de prejudecata ce există în popor, că alcoolul întărește organismul.

Toată vina acestei situații o poartă guvernanții noștrii, cari în loc să ia măsuri severe de combatere a alcoolismului, dau în dreapta și în stânga, brevete la toți agenții electorali, sau la alt soi de indivizi cari vin să se îmbogățească pe spinarea țăranului.

Am avut de multe ori prilejul ca în excursiile de Duminică la țară, să asist la spectacole care ar trebui să înfioare pe orice om conștient; cârciumile, nelipsite din nici un sat românesc, sunt pline cu țarani, cari abrutizați de alcool, comit cele mai degradatoare fapte.

Ar fi bine ca toți acei cari prevăd rezultatul fatal al acestei situații, să dea alarma, cât încă nu este prea târziu. Să ne trezim macar în ceasul al 11! toți intelectualii să-și dea mâna, pentru a stârpi flagelul teribil al alcoolismului.

I. Cal.

LUPTA DIN APUS

Războiul continuă.—Intre Franța și Anglia.—Rolul Germaniei.—Sfârșitul match-ului politic.

Cum am arătat și altădată, evenimentele care se desfășoa în Apus trebuesc privite ca o continuare a războiului.

Pacea, în adevăratul ei înțeles, nici n'a fost obiectul tratatului din Versailles, care este numai un contract de împărțeală pe sama statelor învinse. Executarea contractului fiind încredințată Franței, aceasta s'a folosit de pregătirea ei militară [illegible] întrecut cu mult în [illegible] întreprinsă prevederile [illegible].

De aici a pornit neînțelegerea între cele două mari puteri. Neputându se înfrunta direct, ele s'au slujit de chestia germană, ca de o armă de luptă.

Englejii și-au realizat toate scopurile când au reușit să nimicească aspirațiile de heghemonie ale Germaniei. Acum ei au tot interesul ca această țară să se mențină ca stat de contrapondere a Franței și ca piată de desfacere a fabricelor britanice.

Francezii mai au încă o mulțime de socoteli cu vecinii de peste Rin și nu vor să se lase până nu le vor lichida. De aici reese războiul înăbușit de sfori diplomatice care se duce între Franța și Anglia.

In conflictul acesta, Germania a trecut la remorca Angliei. Toate înfrângerile și umilințele pe care le suferă Berlinul, sânt adânc simțite și la Londra.

Un match politic formidabil s'a angajat în apusul Europei.

Deocamdată mai tari sânt francezii. Dar d. Poincare n'are încă dreptul să se veselească. In dosul Germaniei îngenunchiate este Anglia, țara care a știut totdeauna să prindă momentul prielnic Și imposibilitatea ei aparentă nu înseamnă decât că pregătește o lovitură în plin.

NOUL PROECT DE CHIRII

Statul trebue obligat a construi

Ministrul justiției a întocmit un proect de lege pentru prelungirea contractelor de închiriere. Proectul fixează chiria la locuințe de 4 ori chiria din 1916, dă o mai mare extensiune posibilităților de evacuare, scoate de sub protecția chiriei maxime pe chiriașii bogați sau cu câștiguri mari In fine, noul proect cuprinde tot felul de intenții de la protegiuirea chiriașilor până la reintronarea proprietarilor în beneficiul dreptului comun spre drumul treptat al liberei tranzacții.

Dar proectul d lui Florescu nu cuprinde tocmai lucrul cel mai important și anume: obligația Statului de a contribui la rezolvarea crizei de locuințe, prin efectuarea de noui construcțiuni.

Proectul dă Statului dreptul de a evacua pe chiriași din imobilele sale. In acelaș timp însă nu-l obligă să evacueze și el imobile e particulare și să-și construiască imobile proprii. Deasemenea nu-l îngrădește dreptul de a cumpăra imobile particulare. Și se știe doar că de cele mai multe ori asemenea cumpărături se fac cu favoruri, pe un preț care—sporit ca cheltuelile de amenajare—întrece suma necesară pentru o construcție nouă.

Se impune ca și Statul să facă noui construcțiuni, cel puțin pentru necesitățile proprii. Aceasta, întrucât singura soluție adevărată și radicală a crizei de locuințe nu constă decât în sporirea construcțiunilor pentru satisfacerea nevoei orașelor suprapopulate. A.

Actualități din afară

Starea finanțelor în Austria.—Ultimul buletin al Băncii Naționale a Austriei demonstrează că dela data de 15 Octombrie încasările în bani a acestui stabiliment au înregistrat o nouă urcare de 120 miliarde coroane. Circulația fiduciară micșorându-se încă cu 64 miliarde, a căzut la 6155 miliarde. Adăugând la biletele în circulație obligațiile de viriment, se ajunge la o sumă pe 6800 miliarde, din care 55 la sută sunt acoperite prin stocul metalic și depozitul de devize.

*

Premiul Nobel.—Savantul german Ostwald a fost premiat cu premiul Nobel pentru Chimie.

Descindere la clubul socialist

Acum câte-va zile, siguranța a făcut o descindere la clubul socialist din localitate.

Descinderea era motivată, de o scrisoare, ce ar fi parvenit la o lucrătoare, și prin care o prietenă a ei, din Ungheni-Basarabia i-ar fi cerut niște otrăvuri.

Se fac cercetări, cu privire la verosimilitatea acestei scrisori și a interesului ce l'ar avea procurarea otrăvurilor cerute.

Carnetul meu

Corespondența

O dramă s'a petrecut la Cercul Militar din București. Soția ofițerului Cesicovski, acuzat de spionaj, s'a sinucis aruncându-se dela o mare înălțime pe pavaj. Moartea i a fost instantanee.

Ziarele publică „noui amănunte" asupra acestui caz, — și anume relativ la descoperirea lui: Pe când maiorul Cesicovski lipsea din București, un alt ofițer — intrigat de viață lui retrasă și de corespondența-i cu străinătatea —i-a deschis o scrisoare... „cu conținut curios". Alte scrisori au fost desfăcute. A urmat: arestarea maiorului, sinuciderea soției.

Nu se poate preciza nimic în privința culpabilității ofițerului Cesicovski. Ni se pare doar straniu mijlocul ales pentru spionaj: corespondența, care-i atât de puțin secretă. Maiorul Cesicovski poate-i vinovat, dar poate nu. Sentința numai ne va da o indicație în această privință.

Dacă maiorul Cesicovski e vinovat, care va fi situația morală a camaradului care i-a deschis pe ascuns corespondența și i-a cetit-o? Va mai putea omul acesta să dea ochii în lume cu camarazii de onoare?

Dar încă, ceva: In momentul deschiderii corespondenții, ofițerul nu știa *precis* că va găsi în scrisorile maiorului Cesicovski lucruri stranii. Fapta lui a fost... la noroc. Ofițerul a descoperit unele indicii. Dar dacă nu găsea nimic? Ne mirăm cum și-a putut lua acest ofițer asupra-și răspunderea unui act atât de grav, ca violul scrisorilor.

Intr'adevăr, amestecul pe ascuns în afacerile altuia, desclestul sistematic al scrisorilor, cetitul cu rânjet— al lucrurilor străine este profund odios, tot atât de odios cași spionajul, ba poate și mai mult.

Corespondența fiecăruia este o Sfântă a Sfintelor. Nimeni— subt nici un pretext și subt nici un motiv (în afară de moucharzii de meserie)—n'are dreptul, fără o clasificare definitivă, să pătrundă până acolo. Străinii trebue să rămână la ușă: nu se cuvine să-și spele cineva mânile murdare în vasul de aur cu aghiazmă al sufletului altuia... chiar dacă această aghiazmă nu-i de-o puritate perfectă.

Aceste considerații sumbre ne-au fost sugerate de „cazul de spionaj" dela București.

M. S.

Cetiți în pagina IV-a
Ultima oră
telegrafică și telefonică

PRIMUL MINISTRU

și veleitatea de independență a majorităților

D. Ionel Brătianu s'a prezentat ieri unui grup de deputați întruniți cu veleitatea de a forma un curent parlamentar care să impue guvernului Primul ministru le-a declarat că, întrucât remanierea nu presupune o chestie de principiu ci una de persoane, nu înțelege să i se atingă autoritatea de șef și să se formeze bisericuțe în Parlament cu pretenția de a-i impune anumite persoane.

Incontestabil că d. Brătianu are toată dreptatea. Agitațiile parlamentarilor și clubiștilor liberali n'au avut alt substrat decât satisfacerea veleităților personale și impunerea unor anumiți șefi din provincie la un departament sau altul. Eșit din sfera aceasta, Parlamentul a fost în permanență o grupare de mameluci. Pe chestie de principii, majoritățile au rămas totdeauna indiferente și au lăsat totul la inspirația și discreția guvernului Chiar în chestia nouei constituții, de așa mare importanță pentru întemeierea noului stat românesc, parlamentul s'a purtat lamentabil. El n'a avut nici un deziderat de exprimat, nici o modificare de cerut, nici o greșală de reparat

Dacă actualele majorități au făcut mai mult ca oricând o ficțiune din principiul reprezentanței naționale, evident că sânt ridicole în îndrăzneala lor când vor să se impue pe chestiuni meschine și sterpe de îngâmfări, pretenții și intrigi personale.

Aceste lucruri de pură politică se rezolvă de șefi și nu de trepăduși. D. Brătianu are dreptate când cere să nu i se sue în cap o majoritate făcută și nu născută, și mai cu samă compromisă.

A se ceti ULTIMA ORA

Cronica Dramatică

Turneul MANOLESCU

A III-a seară: „PIERDUȚI IN INTUNEREC" (Bracco)

de **WRATISLAVIUS**

Dacă la prima reprezentație, „*causeria*" lui Ion Manolescu— sau preocuvântarea cum o denumisem atunci, ne făcuse să-i atribuim o sumă de intențiuni bune mult talentatului artist și dacă la a doua lucrare prezentată (Profesorul Klenow) cam n'am prea văzut aplicate principiile enunțate, apoi ultima lucrare ne-a lămurit pe deplin.

Ion Manolescu rostind cuvintele „explicative" în ce privește rolul actorului ca factor cultural (de *primul* rang) a dat ca pildă lucrarea lui Andriev — și *numai aceasta*. Celelalte două mai fac parte din vechiul repertor al artistului.

Acum vedem limpede că ne-am... însuflețit prea mult și am generalizat prea repede.

Dar cum ne vine greu să renunțăm complect la speranța pusă în Manolescu, ne mîngăem noi singuri și găsim o altă formulă. Ne-a dat un exemplu. Acestuia îi vor urma altele și încetul cu încetul va educa publicul așa fel ca să nu mai fie nevoe de.. compromisuri. Căci melodrama lui Roberto Bracco constitue un ceas compromis făcut pentru a fi pe placul publicului. A unui *anumit* public. A majorității *actualului* public.

E totuși atât de searbădă și de goală (ca să nu spunem vorbe mai grele) fabricațiunea lui Bracco, că ne-am întrebat la sfârșitul reprezentațiunii: Ce-a vrut autorul? Dar mai tare ne obseda chestiunea: Ce-a găsit Manolescu în acest produs italienesc? De multe ori o lucrare sub-mediocră conține *un rol*. Ba cate-odată nici atâta, ci numai 2—3 scene de efect. *Și* acestea tentează pe actor. Dar aici? Și apoi: nu e un mare păcat ca în timp ce ocupi o seară cu o *nimica*, cu o copilărie, tu, *actor de primul rang* îți irosești doar o însemnata doză de energie. Tot atât cât debursezi și când redai un rol dintr'o lucrare de valoare. Și atunci? Atunci? Ei atunci, revine iar întrebarea obsedantă: ce l'a tentat pe Manolescu? Care scenă? Care moment — măcar unul singur?

Intr'o crâșmă de suburbie funcționează ca „*tapeur*" un băiat orb. Un fel de presupus copil natural a primei neveste a crâșmarului.

Orbul acesta (d. *Manolescu*) fuge cu o cerșetoare lăsată acolo peste noapte de către un polițist.

Și după-ce în actul al doilea asistam la moartea unei excelențe (tot d. Manolescu) care cu puțin înainte se spovedaise întreținutei sale — legatarei sale universale și-și amintise despre un copil natural, cortina cade.

Și iar ne întâlnim — de astă dată în actul al treilea cu cei doi eroi — orbul și cerșetoarea.

Șapte ani au trecut de la fuga din actul I. Și — fără să știm de ce, eroul o roagă pe tovarășa sa ca să-l menajeze când o fi să-l părăsească.

Să nu-i spună, să nu facă zgomot, ci să stingă candela. El atunci o să înțăleagă... (??). Ceia ce dânsa și face. Bine-înțeles că nu din senin, ci sub presiunea unor tipuri — aduse fără nici un rost de autor în bordeiul celor doi tovarăși.

Și în timp ce orbul cântă din vioară, fata pleacă (după-ce în teribilă luptă sufletească a stins candela, cortina cade și... s'a isprăvit. Sperduti nel buio. Gata.

Vă place? Mie nu mi-a plăcut de loc. Și am plecat întristat. Dar nu de răutatea fetei că l'a lăsat să cânte din scripcă — singur ci de seara pierdută.

Și ca mine — mulți alții.

Și cu toate acestea Manolescu se bucură la noi de atâta credit, îi datorăm atâtea ceasuri de profundă emoție artistică, că odată acestea spuse — s'a isprăvit. Fără rancună. Ca să-i dovedim și mai bine câtă nădejde punem în cuvântul dat de dânsul și că nu renunțăm la gândul drag — preocuvântat de dânsul cu prilejul „Gândului".

continuare în pagina II

Instalaţiuni de:

Lumină Electrică
Motoare, telefoane
Sonerii etc.

2) SANITARE

Băi, tuşuri, Apă Closete, Canalizare

3) Revizuiri, consultaţii supraveghieri

4) Proecte pentru construcţii de fabrici

5) Reparaţiuni de lumină apă

Pentru noapte personal disponibil

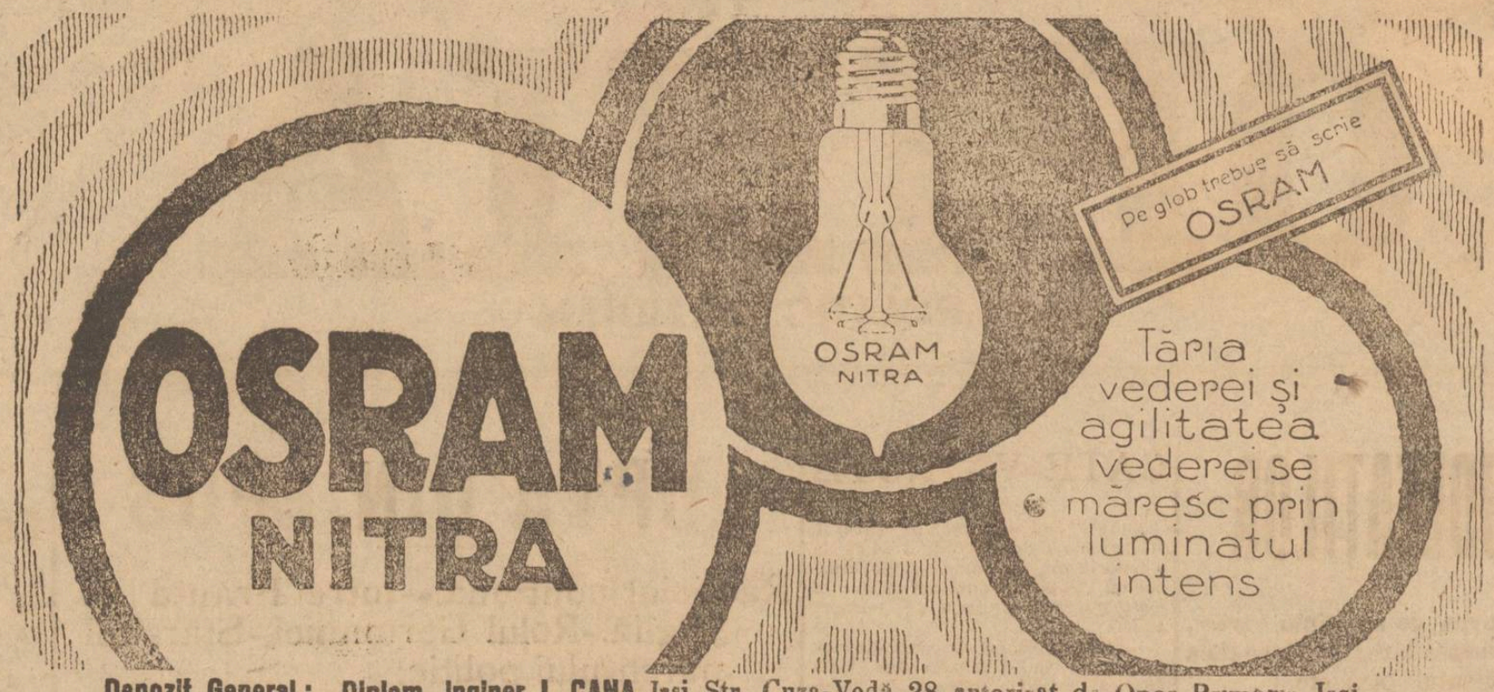

Depozit de:

Becuri „OSRAM“ diferite forme şi voltaje
Lămpi Lustre, de tiraj braţe de fier, lămpi de buzunar
BATERII
Aparate de călcat şi fiert electrice dif. voltaje.
MATERIALE şi sărmă electrică

Articole de sonerii

şi telefoane
Tablouri de marmoră cu ramele lor şi aparatele
Thermos de voiaj nichelate şi lăcuite diferite capacităţi

Depozit General: Diplom. Inginer I. CANA Iasi Str. Cuza-Vodă 28 autorizat de Onor Primaria Iaşi

Cinema MODERN ULTIMELE 2 ZILE — Sâmbătă 27 şi Duminică 28 Octombrie la orele 3, 5 jum. şi seara la 9 jum.

Ambele serii odată — Opera completă — 14 acte — Celebrul succes

L'AGONIE des AIGLES (Agonia vulturilor)

de Georges d'Esparbès cu cei mai mari artişti ai Franţei

Severin Mars, Desjardins şi D-ra Gaby Morlay

Un extraordinar balet de 200 femei la Palatul Fontainebleau împodobesc acţiunea acestui unic şi superb film.

Luni 29 Octombrie — *Marea şi distinsă stea franceză*

M-lle Suzane Despres *în celebra dramă* **VĂLUL SFĂŞIAT**

Vânzarea exclusivă pentru toată România

Societatea PENTAGON

— IAŞI Str. Stefan cel Mare 4 —

BUCUREŞTI
Str. Lipscani No. 4

CHIŞINAU
Str. Armenească 71

INTREŢINEŢI HIGIENA GUREI NUMAI CU:

PASTA DE DINŢI BUCOL
IN TUBUR
PASTA DE DINŢI BUCOL
IN BORCANE DE STICLĂ
PRAFUL DE DINŢI BUCOL
APA DE GURĂ BUCOL

Nu contribuiţi la deprecierea banului nostru, dându-l pe produse străine, cari nu sunt superioare a lor noastre, de cât în scumpete!

DOCTORUL
H. WECHSLER
Bôli interne, Venerice Sifilis
Cons. 8 11 a.m. 1-6 p.m.
Strada Armeană 4

Dela societatea funcţionarilor comerciali

Miercuri 24 crt. a avut loc o mare întrunire a funcţionarilor comerciali în localul Soc. din str. Stoicescu.

A prezidat dl. N. Neagu. Dl. Rubinsaft arată rolul Societăţii şi lupta pe care o duce pentru îmbunătăţirea soartei funcţionarilor comerciali.

Dl. Zilberştein îndeamnă pe toţi funcţionarii comerciali a se înscrie în societate şi a răspunde în număr cât mai mare ori de câte ori vor fi chemaţi.

Dl. Rabinovici arată criza ce ameninţă comerţul şi că urmările ei pot avea mari consecinţe pentru funcţionari.

Face apel la toţi funcţionarii pentru a se înscrie în societate.

Dl. N. Neagu protestează contra negustorilor din Piatra Neamţ cari au intervenit de a ţine magazinele deschise Duminică şi arată măsurile luate şi intervenţiile făcute la Ministerul de Interne.

Mulţumeşte autorităţilor pentru atenţiunea ce o dă de a se respecta repausul Duminical complect.

Intrunirea se termină la ora 12 noaptea.

*

Societatea Generală a funcţionsrilor Comerciali din România (Sect. Iaşi, anunţă pe funcţionari şi funcţionare de bancă şi birou, că Duminică 28 crt. ora 3 jum. va avea loc în Sala de şedinţe a Camerei de Comerţ din localitate a doua conferinţă organizată de societate.

Va vorbi d. dr. Weiselberg—despre anomaliile psihice.

ECOURI

— Şezătoarea literară a Organizaţiei „Kadimah“ ce trebuia să aibă loc astăzi după prânz, va avea loc mâine Duminică 28 Octombrie orele 8 jum. seara.

Şi după cum treci cu vederea când scriitorul mare de la iveală o lucrare slabă, tot aşa trecem cu vederea şi această gafă. Şi cu noi — toată comunitatea numeroasă a prietenilor devotaţi lui Ion Manolescu. Cu o umilă condiţiune:

Să nu devină sistem. E greu să descrii ja ea care-l cuprinde pe un admirator al unui scriitor, când încrezut fanatic în geniul acestuia observă totuşi că noile lucrări se succed una mai slabă ca cealaltă.

Noi credem mereu în talentul excepţional al lui Ion Manolescu. Şi de aceia nădăjduim cu tărie că atunci când va reveni între noi, (şi o dorim curând, cât mai curând) ne va arăta că am avut dreptate, când am privit melodrama lui Bracco, ca un simplu accident. Care cel mult a dat prilej unui talentat element feminin să se evidenţieze într'un rol secundar — în rolul cochetei amante a ducelui.

Şi ca să sfârşim E de preferat ca o lucrare bună să fie reluată (Tatăl, Pelicanul, Strigoii, etc.) decât să dai viaţă fantoşelor lui Bracco.

Chiar dacă reluând lucrări vechi, nu ai putea să,.. precuvântezi la ele.

Wratislavius

Din amintirile unui ziarist ieşan *)

Pelerinagiul de altă dată la Sf. Paraschiva

Procesiunea de la Trei Erarhi. Mitropolitul Iosif.— Evreii şi Sfânta. Basarabenii.— Gh. Panu.— Eroul Vasile

In trecut, ziua Sf. Paraschiva găsea Iaşii în toiul ernei. Acoperiţi de zăpadă, înghesuiţi aproape, credincioşii alergau pentru închinare la Sfânta. In drum, unii se opreau la răspânteniele străzilor, şi se încălzeau o clipă la sobele mari, ce se aşezau pentru acest scop. Şi pelerinagiul continua fără întrerupere în tot timpul nopţei.

Moaştele Sfintei dormitau pe atunci în interiorul bisericei Trei Erarhi. Solemnitatea religioasă ce preceda scoaterea sfintelor Moaşte, avea un fast mai mult ca azi şi anume impozantul şi pioşul cortegiu ce se forma la Mitropolie.

In ajun, la ora patru după prânz, sunau clopotele de la toate bisericele. Poporul aştepta la porţile Mitropoliei. Şi la un moment dat, porţile catedralei se deschideau, şi mai toţi preoţii, în odăjdii, porniră de aci spre biserica Trei Erarhi. O înfrigurare cuprindea mulţimea ce aştepta în stradă. Toate capetele se închinară cu smerenie, căci în fruntea cortegiului,—din anii ce invocă aceste amintiri,—se găsea Prea Sfântul şi în veci neuitatul Mitropolit Iosif. Rezemaţi de gardul Mitropoliei se zăreau un număr însemnat de evrei, bătrâni şi nevoiaşi, cari se'nchinau cu respect şi evlavie la trecerea Inaltului Prelat,—erau nevoiaşi evrei, pe cari Inalt Prea Sfântul îi ajuta din puţinul ce avea însuşi, ştiut fiind, că pentru Mitropolitul Iosif, nu exista deosebire de confesiune, ci numai omul, ce trebue ajutat, sfătuit şi îndrumat.

Primul dintre fruntaşii ieşeni în vremuri, care în prima oră a dimineţei se'nchina Sfintei, a fost Gheorghe Mârzescu.

Ori cum ar fi fost evenimentele, de Sf. Paraschiva,—Gheorghe Mârzescu era întotdeauna în Iaşi.

*

Basarabenii considerâ Sf. Paraschiva ca a lor. Şi pelerinii veniau în număr mare. Guvernul ţarist nu se putea opune credinţei poporului şi fu silit a uşura formalităţile, pentru a permite credincioşilor să vie la Iaşi. Ruşii pravoslavnici veneau mulţi, români însă mai puţini, căci ei întâmpinară mari dificultăţi.

Erau însă unii, cari veneau, expunându-şi viaţa. Pe unul dintre aceştia îl cunoşteam câţiva sub numele de Vasile Au cu an, el trecea Prutul înnot noaptea, şi de ziua Sf. Paraschiva se găsea în Iaşi. Ne întâlneam într'o cârciumuliţă din strada Banu, cam în faţa conservatorului de muzică. Vasile ni spunea că e învăţător, dar că e rău văzut de poliţia secretă a Chişinăului, fiind bănuit că introduce cărţi româneşti. Şi în adevăr, Vasile se aproviziona în Iaşi, cu cărţi româneşti, şi avea ca autori favoriţi pe Eminescu, Alecsandri, Creangă şi Baldiceanu. Treceau orele şi Vasile ni povestea despre suferinţele ce le îndurau românii, de lupta de rusificare, pe care o ducea ţarismul, ademenind pe unii schingiuind pe alţii.

Intr'o seară, în odăiţa retrasă, în care ne găseam, să nimerise să vie *Gh. Panu*, însoţit de *Budurcă* şi *Buch*, pe vremuri primul otelier din Iaşi. Vasile făcu cunoştinţa lui Panu, şi se găsea în culmea fericirei. Panu asculta cu atenţiune tot ce spunea Basarabeanul,—şi îl încuraja în lupta ce o ducea în mijlocul sătenilor. „— Nu voiu uita nici odată noaptea aceasta“—ni zise Vasile, la despărţire.

Nu l'am mai revăzut pe Vasile: — A doua zi, la Ungheni, locuitorii povesteau înlăcrimaţi că un moldovean, încercând să treacă Prutul înnot, a fost surprins de cazaci şi împuşcat.

Dan

*) Din volumul «Amintirile unui ziarist ieşan», ce va apărea în curând.

INFORMAŢII

O nuntă cu bucluc

— Luîndu-se la ceartă, trei nuntaşi se rânesc cu cuţitele. — Un sergent care intervine este şi el rănit. —

Chişinău 27. — Eri, au fost aduşi la spitalul „Regina Maria“ în stare gravă, prezentînd răni adânci de cuţit în piept, sergentul Ştefan Orz, Nicolae Manea şi Pavel Gosca.

După ce li s'au dat ajutoarele medicale necesare s'a putut stabili următoarele:

La locuitorul Fudula, de pe calea Găneştilor, fiind nuntă, câţi-va dintre nuntaşi se luară la ceartă, ajungând în curând la bătae.

In timpul bătăei, vre-o doi făcură uz de cuţit, rănind pe ceilalţi.

Sergentul Orz, chemat să liniştească lucrurile, fu rănit şi el.

In urmă bătăuşii fugiră, iar răniţii fură transportaţi la spital.

Doi dintre bătăuşi Grigore Leibacev şi Dimitrie Crivoruchi a fost arestaţi.

A 4-a şezătoare literară a Org. „Kadimah“

Dnmiuică 28 Oct. ora 8½ seara are loc a 4-a şezătoare literară a Organizaţiei *«Kadimah»* cu următorul program:

Va conferenţia d-l avocat *Jacques Pineles* despre *Cartea* **„Koheleth“,**

„Pentru o şapcă“ monolog de *Schalom Alechem* recitat de d-l H. S. Davidsohn.

Pe lumea cealaltă satiră de *Iacob Marinow*, declamată de Efraim ben David.

Muzică.

Să te însori, sau nu? monolog de Munklen, spus de Efr. ben David.

Intrarea liberă

O nouă încercare de răpire la Chișinău

O a treia fată narcotizată.—Autorii rămân necunoscuți

Chișinău 27.—După celelalte două cazuri ce le-am relatat, o nouă încercare de răpire a fost săvârșită aseară la ora 8—9, pe aceiași stradă ca și precedentele cazuri.

*

Pe când domnișoara L. Șopir se ducea aseară, puțin după ora 8 la o prietenă a sa de pe str. Mihailovska aproape de colțul ce-l formează această stradă cu strada Chievului, doi indivizi ieșind dintr'un gang, se reped asupra fetei și în timp ce unul o ținea celalt îi aplică o mască imbibată cu cloroform, pe față.

*

Printr'o sforțare supra omenească, fata se smulse din mainile criminalilor și intră în magazinul de coloniale al d-lui Leizerovici, ce se află la zece pași de locul întâmplărei.

Mai avu puterea să ceară un pahar de apă și căzu la pământ narcotizată de cloroformul pe care-l respirase.

*

In grabă fu anunțată poliția și chemat d-rul Șapocinic care locuiește prin apropiere.

Acesta constată narcotizarea puternică a domnișoarei Sapir, prin cloroform.

Urma autorilor acestei noui încercări, care desigur că sunt și ai celorlalte două, până în prezent nu a putut fi descoperită.

Ultimele Informații

Se știe că d. A. C. Cuza a cerut procesul-verbal de recomandare a d lui Eugen Herovanu la catedra de procedură civilă, sub motivul că vrea să și formuleze în scris opinia separată. Odată în posesia actelor, d. Cuza le a închis în saltar, lăsându le în așteptare.

In legătură cu aceste fapte, d. dr. Angheiescu, ministrul instrucției publice, a declarat ieri în culoarele Camerei că a cerut telegrafic Universității din Iași să-i înainteze procesul-verbal de recomandare a d-lui Eugen Herovanu.

Dar d. A. C. Cuza a obținut totuși un succes, pe altă cale. In adevăr, Senatul universitar întrunit împreună cu Consiliul facultății de drept, a recomandat, pe baza art. 84 din lege, pe d. Florin Sion, ca profesor titular la catedra de Drept civil (Doctorat) vacantă la Iași.

x **Piața valutară**—*Leul a cotat ieri la Paris 8.05*

Devizele în capitală au notat: Francul francez 12,12, francul elvețian 37,60, lira engleză 942, dolarul 211, lira italiană 9.39, coroana cehă 6,25; coroana austriacă b a n i 0,30, marca polonă 0,01.

Aseară a avut loc primul concert dat de talentatul pianist *George Boscoff.*

Al doilea concert are loc Luni în 26 Octombrie.

Vom reveni pe larg asupra acestor interesante audiții—într'un număr apropiat.

Locuitorii din străzile Brandușa, Prapastiei și Moara de Vânt roagă pe d. Prefect de poliție să dispue orânduirea unei paze polițienești și în sus numitele străzi, care să asigure liniștea și averea cetățenilor, periclitate de o bandă de indivizi care în lipsa de alte ocupații, provoacă necontenite tulburări și scandaluri.

Oaspeții bulgari în Iași.—Azi dimineață, a sosit în localitate un grup de 20 fruntași bulgari, veniți pentru a vizita expoziția. Sunt câte 2 delegați de zece județe.

In fruntea oaspeților, se găsesc d-nii Vasile Naidenoff, director la ministerul de agricultura din Sofia și Vasile Ivanoff, secretarul legației bulgare din București.

Oaspeții vor rămâne două zile în Iași.

Astăzi dimineață un băiat de la firma Textilimport din str. Ștefan cel Mare, trecând în goană cu un cărucior de fier pe trotoar, a calcat pe d. M. Grossman casier teatral, producându-i o rană serioasă la picior. Numitul a fost transportat la spitalul israelit și pansat de către medicul spitalului dr. Ochs.

x D-l C. Gușă ajutor de grefier Tribunalul Iași, s. 1-a fost avansat ca Portărel la acelaș Tribunal.

x **In urma hotărârei luate, un mare număr de membri ai clubului național din localitate, vor începe o serie de întruniri prin Comunele rurale din județ.**

Primele întâlniri cu sătenii vor avea loc mâine, Duminică.

x Mâine dimineață sosește în Iași d. Malof, ministru de agricultură al Bulgariei, pentru a vizita expoziția agricola. La persoana distinsului vizitator este atașat d. Nicoleanu, vi-ce consul român.

D. ministru Malof va fi primit în gară de autoritățile civile. Apoi va fi condus la expoziție unde va participa la banchetul organizat de comitet.

Seara va avea loc o masă la primărie. Apoi, la ora 9 și jum. d. Malof va părăsi orașul.

x O delegație în frunte cu secretarul Comisiei Locale a sindicatelor s'a prezentat eri la d. Manciu, cerând deschiderea localurilor muncitorești.

D. Manciu, după ce s'a convins dreapta cerere a delegației, a dispus ca localurile muncitorești să fie deschise.

Miercuri 31 Octombrie închizându-se expoziția de pictură *Marșic*, persoanele care au reținut lucrări sunt rugate a le ridica din localul Foto-Royal (str. Lăpușneanu) până în seara zilei de 31 Octombrie.

Elevul Olaru dela Seminarul Veniamin Costache a fost predat Circ. I Poliției pentru că a fost surprins de d. Pițu Teodor funcționar Dir. II C. F. R, pe când sustrăgea bani depuși de credincioși la mănăstele Sfintei Parascheva.

Accident mortal

pe str. Palatului

Eri, după prânz, trecu prin strada Palatului, un cotingar, având pe el o cadă mare. In urma cotingarului venea muncitorul Ilie Ion Irimia, care veghea ca nu cumva cada să cadă jos.

La un moment dat, cotingarul dădu peste o groapă și cada căzu peste Ion Irimia, care fu lovit în cap.

Până să fi transportat la spital, nenorocitul încetă din viață.

Dineuri în Capitală

în onoarea delegaților Ligei Națiunelor.—L. Drummond în audiența la Rege

București.—Eri la 1 p, m. d. Ionel Brătianu a dat un dejun în onoarea d-lor Drummond și Mantou.

Aseară a avut loc un dineu de gala la ministerul de externe.

Astazi, d. Erik Drummond va fi primit în audiența la Rege.

Seara va avea loc un dineu la legația engleză.

*

Mâne Duminică, delegații Ligei Națiunelor vor face o excursie la Sinaia.

Luni vor părăsi țara, ducându-se la Budapesta, de unde apoi vor visita Viena.

Societatea de neurologie, Psichiatrie, Psichologie și endocrinologie va ține ședință științifică Duminecă 28 Octombrie ora 10 a. m. în sala de curs a clinicei a doua medicale (Spitalul Sf. Spiridon).

Alianța franco-cehă

O barieră între Germania și Rusia

Participarea României

Paris. — Presa franceză comentează condițiile a ianței franco-cehoslovace. „Le Journal" scrie că trebue numaidecât să se creeze o barieră între Germania și Rusia din Cehoslovacia, Polonia și România.

Evident că interesele franceze și cehe sânt din multe puncte de vedere aceleași, dar Cehoslovacia nu trebue să repete cele petrecute în 1920, când Rusia a atacat Polonia și trebue să recunoască importanța Poloniei.

După „Petit Parisien", alianța franco-cehoslovacă va fi aproape la fel cu cea franco-poloneză. Convenția comercială este deja încheiată. Urmează convenția politică și mai târziu cea militară. Lucrările vor dura, firește mai mult și poate d. Beneș va veni încăodată la Paris.

Tulburările din Grecia

Liniștea restabilită în Macedonia — Arestări la Atena

Situația în Peloponez

Atena, 26. — (Rador). In mod oficial se anunță că revolta din Salonic s'a terminat. Ultimile forțe rebele s'au predat eri lângă Chilindir. Colonelul Ziras și alți doi colonei. au fugit spre frontiera greco-sârbă. Mișcarea a fost reprimata așa dar, în toată Macedonia.

Guvernul a dispus ca aeroplane să împrastie o proclamație către soldați și ofițeri, cerându-le să se supue după pilda garnizoanelor din Drama și Seres. Guvernul cere supunere în 24 de ore, în caz contrar va lua toate măsurile de represiune.

La Atena continuă arestările. Au fost arestați generalii Bairas și Cafos. De asemenea a fost arestat Scarlatos fost ministru, Matesis șeful poliției din Pireu și zece agenți.

Se crede că rebelii din Peloponez se vor supune după ce vor afla că celelalte garnizoane s'au supus.

Ziarele anunță că perchiziția dela domiciliul lui Metaxas a dovedit că s'a pregatit un complot vast, găsindu-se listele persoanelor care trebuiau să formeze noul guvern și listele acelora care trebuiau să fie prescrisi.

Flota a blocat Peloponezul. Populația din Peloponez se arată refractară la agitațiine rebelilor. Ziarele laudă guvernul care face sforțări pentru restabilirea ordinei în Peloponez, fără vărsare inutila de sânge.

PUDRA
Eau de Cologne
Bouquet d'Origan
originale cu semnătura Charles Duprè
sunt cele mai bune
De vânzare la principalele parfumerii din țară.

Teatru-Cinema Sidoli Astăzi Sâmbătă 27 c în ambele matineuri și seara
rulează frumosul și interesantul film **EREZ-ISRAEL** (Noua Palestină)
Frumoase privelișt și scene luate în ultimul timp în Palestina, unde se desfășoară viața nouă a neamului evreesc, viața în plină muncă și continuă frământare.
PREȚURILE OBICINUITE

MARY HERȘCOVICI
MORITZ SCHEIN
Logodiți
Iași Ploești

Doamna și Domnul
ISAC SEGALL
au plăcerea de a aduce la cunoștința rudelor și prietenilor nașterea primului lor fiu — **LUPU** — și îi invită pe această cale a asista la ceremonia rituală care va avea loc Miercuri 31 Octombrie 1923 ora 12 zina, în locuința d lor din str. Petru Rareș No. 19.

„MARFA"
— Societate Anonimă —
Capital social 1.000.000.
Deplin vărsat
CONVOCARE

In conformitate cu dispozițiunile statutare și codul de comerț, Domnii acționari sunt convocați în adunare generala ordinară pentru Duminică 24 Noembrie 1923 orele 10 a. m. care se va ține în localul societății din Iași, Strada Cuza-Vodă la ordinea zilei fiind.

1) Darea de seamă a consilintui de A-ție și raportul cenzorilor pentru exercițiul trecut.
2) Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierdere, încheiate pe ziua de 31 Iulie 1923 precum și descarcarea consiliului de A-ție de gestiunea sa.
3) Lărgirea atribuțiunelor societății.
4) Suprimarea art. 8 și a celor în legătură cu el din Statute.

Consiliul de Ad ție

„AESCULAP"
Marque deposée
Intreprindere de instrumente medicale **Mihail Maté CLUJ**
Str. N. Iorga 2.
Cel mai mare depozit al României de instrumente medicale și de instalați, de spitale și sanatorii. Depozit permanent de aparate electrice, instalațiuni de laborator, articole necesare la îngrijirea bolnavilor, pansamente, microscoape „Reichert" aparate Rontgen, lămpi de quarț cu prețuri originale de fabrică. Reparaturi de Injector „Record" se fac la moment și eftin. La cerere servesc cu plăcere cu oferte de prețuri.

D-nii INSTITUTORI
precum și Instituțiile școlare se bucură de rabaturi speciale cumpărând *cărți de școală și material didactic* **numai dela** *Librăria Universală Str. Cuza Vodă 52* **vis-a-vis de Casele Braunștein**

DOAMNA DOCTOR
Elisa Lambrior
Boli de femei și nașteri
Consultații dela 1—4
s'a mutat de-asupra Farmaciei Konya
Intrare prin str. I. C. Brătianu 199

SPIRT DENATURAT
A SOSIT
și se vinde la
„Cămila"
STRADA ANASTASIE PANU

Grădina de copii și Școală primară particulară mixtă
„Al. Vlăhuță"
— Iași Str. Banu 12 (lângă Conservator —
funcționează într'un local foarte higienic, sub conducerea unui nou corp didactic autorizat de Onor. Minister
Se predau cursuri *distractive, instructive, jocuri froebeliane. poezii în limba română, franceză și germană.* Copii capătă *îngrijire părintească și o educațiune aleasă.*
Asemenea se va preda și un **curs de piano facultativ.** Orele de curs sunt 8—12 a. m. și 2—4 p. m.
Se primesc copii cu vârsta de 3—7 ani.
Inscrierile zilnic între orele 8—12 și 2—6 p. m.
DIRECȚIUNEA

SEZON
PENTRU
SOBE TERACOTE
Comandați-le din timd spre a se obține reduceri la firma **I. ZLATOVICI**
Iași Str. Sărărie 12 B s

MICA PUBLICITATE

Pierdut o geată conținând diferite acte, între care un carnet de studentă a Universității Iași anul II, pe numele Rifca G. Davidsohn. Rog găsitorul a-l aduce la adresa de mai jos contra unei bune recompense. In caz contrar îl declar nul și fără valoare în mâinile oricui s'ar afla.
R. DAVIDSOHN
str. Sf. Andrei 48

De închiriat imediat prăvălie spațioasă în str. Ștefan cel Mare 33, eventual cu aranjament complect pentru bancă sau birou. Adresa Tischler, str. Mârzescu 36.

Dactilografă română cauta post. A se adresa la ziar sub Henora.

Perdut un cordon bleu marin Vineri seara în strada Carol. Găsitorul va capăta o recompensă aducându-i la Dr. Bacaloglu Str. Carol 44 Iași.

Cumpăr de ocazie arme, revolvere și orice fel de muniții de vânătoare.
Adresați magazinul B. Dominicatu, piața sf. Spiridon 12

Postul de secretară de la Școala Normală de conducătoare de grădini de copii, fiind vacant, persoanele cari doresc a ocupa acest post sunt rugate a se prezenta la cancelaria școlii str. Păcurari 51 în fiecare zi dela 9—12 **dimineața.**

Publicație. — Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 1 Noembrie curent orele 11, se va vinde prin licitație publică la Pepiniera Ciurea (stația Ciurea) 34 (trei zeci și patru) căpițe fân cosit anul acesta care se pot vedea în fiecare zi.

Taxa de înregistrare de 5 o/o și cifra de afaceri 1% privește pe adjudecatar.

Drept garanție provizorie se va depune imediat 50 % din valoarea oferită.
DIRECȚIUNEA II REGIONALA C. F. R. IAȘI No. 53563

Jachetă de persian nouă, în stare bună, se vinde de ocazie. A se adresa Șapse Kahane str. Adamache 4 Iași.

Licențiat în Litere prepară curs secundar.
A se adresa d-lui. Alex. Voiculescu str. Cuza-Vodă No. 17.

Vânzătoare sau vânzători, cu garanție, pentru desfacerea biletelor de Loterie a Expoziției, se caută. A se adresa biroului M. Sigall, Piața Unirii, etaj între 11—12 și 5 6.

Studentă se caută spre a prepara o fetiță pentru clasa I-a primară în română, germană și franceza.
A se adresa la administrația ziarului.

Planină cu placă de metal și în stare perfectă, de vânzare. A se adresa str. Ciamăriei 17, Iași.

Ultima oră

Apropiată schimbare de guvern?

D. Brătianu consideră ca succesor pe d. general Averescu

Anglia împotriva dezmembrărei Germaniei

Mersul crizei politice

— Acordul Brătianu-Al. Constantinescu — De ce a întîrziat remanierea —

Bucureşti. In ce priveşte situaţia politică, criza este în toi.

Amicii d-lui Constantinescu pretind că totul este aranjat cu primul ministru, şi că n'a rămas să se discute decît portofoliul justiţiei.

D. Brătianu chiar dispusese facerea decretelor de numire cînd s'a prezintat d. Inculeţ care i-a cerut un departament ejectiv, sau nu se mai consideră ministru. Aceiaşi atitudine a luat-o şi d. Nistor.

Primul ministru a cerut răgaz şi a oprit facerea decretelor.

Pe de altă parte, d. general Moşoiu a declarat că nu primeşte să fie ministru fără portofoliu, şi ameninţă cu demisia din partid a partizanilor săi ardeleni.

Din pricina aceasta, remanierea a fost amînată pe Luni, iar parlamentul a luat vacanţă forţată până Marţi.

*

Pe de altă parte, tabăra adversă pretinde că nu i încă nimic hotărât, şi că surprizele nu sânt excluse.

In astă sea ă se constitue un bloc din parlamentari ardeleni, moldoveni şi basarabeni, împotriva d-lui general Vaitoianu care a reuşit să facă pe d. Brătianu a-l menţine în guvern.

*

Unii iniţiaţi cred a şti că la audienţa de ieri la Rege, d Constantinescu a pus din nou în discuţie politica economică a d-lui Vintilă Brătianu.

Apropiata schimbare de guvern?

— D. General Averescu succesor —

Bucureşti.— D. Al. Constantinescu a declarat ieri că, cu toată remanierea ce se va face, regimul n'o mai poate duce mult.

Este sigur că în cazul retragerei guvernului, d. Ionel Brătianu va recomanda Regelui ca succesor, pe d. general Averescu.

D. Bratianu pune stavilă...

încercărilor de independenţă ale majoritarilor.

Ce s'a petrecut ieri la o secţie a Camerei.

Bucureşti.— După şedinţa de ieri a Camerei, un număr de 40 deputaţi liberali, din aşa zisa grupă a celor tineri s'au întrunit la o secţiune a Camerei pentru a pune bazele unui bloc parlamentar.

Abia se începuse discuţia, când şi-a făcut apariţia d. Ionel Bratianu. D sa s'a scuzat că a venit nechemat şi apoi a adăogat:

— „In cheatiunea remanierei, e vorba numai de persoane, nu şi de principii. Şi dacă e vorba numai de persoane, voesc să mi se lese mâna liberă.

„Nu vreau să mi se impuse anumite persoane, căci aceasta ar însemna să mi se stîrbească autoritatea de şef. Şi atunci sânt gata să vă părăsesc, ca să daţi încrederea a tuia".

Toţi cei prezenţi şi-au manifestat încrederea absolută în şef, explicând că nu urmărau decât ca primul ministru să fie informat deadreptul de Parlament, şi nu din alte surse laturalnice.

D. Brătianu a luat din nou cuvântul, zicând:

— „Cunosc curentele din Cameră, dar nu înţeleg să se constitue bisericute.

„Admit să se constitue un bloc parlamentar, dar el să fie condus de d. Orleanu care să ţie contactul cu guvernul".

D. Brătianu a terminat arătând dificultăţile pe care le a întâmpinat cu remanierea în ultimile 24 ore.

Deputaţii majoritari s'au risipit imediat, fără a mai lua vre-o hotărâre.

Dela Uniunea Intelectualilor

Bucureşti.—Aseară la ora 9, membrii Uniunei Intelectualilor s'au întrunit în localul Asociaţiei medicilor din str. Izvor.

S'a aprobat ca în comitetul de acţiune al Uniunei să fie cooptaţi reprezentanţi din toate breslele intelectuale.

S'a ales un nou comitet al Uniunei, compus din d-nii C. Mille, Dem. Dobrescu, St. Brădişteanu, prof. Vladescu, I. Cliciu, Ianculescu, prof. I. Vintilescu, dr. Alexandrescu-Dersca, dentist Niculescu etc.

Tragica sinucidere a unei învăţătoare

Chişinău.—Din comuna Cialmaciu (jud. Orhei) ni se comunică, că erl dimineaţa elevii şcoalei primare din acest sat, venind dimineaţa la şcoală, au găsit spânzurată, în cămara de lemne pe directoarea acestei şcoli, d na Ecaterina Bradin.

Asupra nefericitei învăţătoare s'a găsit o scrisoare în care ea arată, că o dragoste nefericită, este cauza funestului său act.

Anglia împotriva dezmembrărei Germaniei

— Declaraţiile primului ministru Baldwin. — Discuţia în cercurile economice engleze. —

Londra 26 (Rador).— D l Baldwin a declarat la congresul partidului conservator, că Anglia vrea ca Germania să plătească în treaga sumă a reparaţiunilor, dar că pentru aceasta e nevoe ca Germania să fie pusă în situaţia de a putea plăti Trebue stabilită suma exactă a reparaţiunilor.

Ruinarea şi dizolvarea Germaniei nu poate fi permisă nici dizlocarea Germaniei nu este admisibilă, căci aceasta este în contra icere cu tratatul dela Versailles.

*

Londra.—D. Max Kenna, fost cancelar al tezaurului, într'un discurs ţinut la Camera de Comerţ, a declarat că Anglia nu va privi niciodată cu indferenţă ruina silită a unei mari naţiuni. Ocupaţia Ruhrului este cauza tulburărilor germane. Din punctul de vedere al reparaţiunelor, a ceastă politică era catastrofală, căci este evident că Franţa ruinează capacitatea de plată a Germaniei.

Germania nu poate plăti

— Nota oficială a guvernului din Berlin —

Berlin.— Nota guvernului german a fost remisă eri la Paris către comisia reparaţiilor.

Nota declară dispoziţia principială a guvernului german de a relua plăţile şi prestaţiile în natură, dar declară în acelaşi timp că circumstanţele economice fac cu neputinţă executarea lor.

P opune a se examina, conform cu art. 234 a tratatului din Versailles, starea economică a Germaniei.

Tulburările din Germania

Mişcarea separatistă — Lupele cu comuniştii — Greveie

Berlin.— La Bonn, un detaşament francez sub ordinele generalul Tirard, a ocupat primăria şi a restabilit republica.

*

Paris.— La Ahrweiler, Boden şi Gelsenhein s'a proclamat republică.

La Trier, Bonn şi Aachen e linişte.

La Mayenţa magazinele au fost jefuite. S'a proclamat starea de asediu.

*

La Trier se pune la cale proclamarea republicei Palatinatului. Generalul francez din Metz a convocat în acest scop la Spayer pe şefii partidelor şi reprezentanţii comercianţilor.

Tulburări comuniste

La Hamburg s'a proclamat greva generală. Luptele de stradă continuă, făcînd multe victime.

In portul Stettin greva continuă.

La Frakfurt şi Oppeln au loc turburări sîngeroase.

In Silezia răsăriteană s'au pus în grevă 50,000 lucrători.

Muncitorii din Ruhr sînt foarte agitaţi din cauza întinderei şomajului.

Statele federale germane cer menţinerea unităţei Reichului

Berlin. — In adunarea preşedinţilor de consilii şi miniştrilor la cancelarul Stresseman, ministrul bavarez Dreger explicând punctul de vedere al Bavariei, după o lungă discuţie, s'a elaborat următoarea declaraţie, care a fost dată publicităţii:

In conflictul dintre Reich şi Bavaria, reprezentanţii provinciilor acceptă în unanimitate punctul de vedere al Reichului.

Crede necesar a regula cît mai repede cu putinţă chestiunile personale. Pentru a evita alte conflicte similiare trebue să înceteze regimul excepţional militar şi să restabilească administraţie civilă. Ar fi timpul oportun să se discute chestia relaţiilor dintre provincii şi Reich, pentru a li se acorda mai multă independenţă.

Cancelarul a declarat că Reichul este dispus să discute aceste chestiuni şi să înlocuiască administraţia militară prin cea civilă, îndată ce vor îngădui împrejurările.

Mari incendii de păduri

— Cîteva comune din jud. Tulcea, ameninţate —

Galaţi.— Din ziua de Mercuri mari porţiuni de păduri din jud. Tulcea, între comunele Başchioi şi Oratachioi, sunt în flacări.

Focul se întinde cu iuţeală, cu toată munca de localizare a sătenilor şi jandarmilor.

Mai multe comune aflate în preajma incendiului, sunt ameninţate cu distrugerea.

Abonaţi-vă la Opinia

La depozitul
LUPU STĂNESCU
STR. UZINEI 11
A SOSIT UN MARE TRANSPORT DE
Cocs englezesc pentru turnătorii
Cocs pentru sobe şi calorifere
Cărbuni de Petroşani
Cărămizi refractare | Var alb gras „TURDA"
Pământ Schamot | Ghips „
Ţigle pentru acoperişuri | Ghips albastru „
Ciment „TURDA" | Catran Blak
EN GROS ŞI EN DETAIL

STOFE ENGLEZE
Calităţi superioare
— ŞI —
Calităţi mai uşoare
Cu preţuri extrem de reduse
Vânzare EN-GROS şi EN-DETAIL
A SOSIT din LONDRA
UN MARE TRANSPORT
pentru SEZONUL de TOAMNA şi IARNA
Covercoat, Double-Face, Paltoane
şi alte diferite stufe pentru haine: negru, bleu marin şi fataisie
de cea mai fină calitate în desenuri noi şi cele mai moderne
In special atragem atenţiunea D-lor amatori de o marfă mai aleasă asupra mărcei comerciale patentată
„FINTEX"
cusută pe bordurile (marginile) stofei, care e de o elegantă durabilitate şi finesă neîntrecută până în prezent şi a cărei unici şi singuri proprietari suntem în toată lumea
PENDLE & RIVETT
Ltd. London
Sucursale:
PARIS, MILANO, MADRID, CAIRO, MAROCO, CAPSTADT, MELBURN, PEKING, Rio de Janiere
Singurul reprezentant pentru România
HENRY ROBERT KENT
Supusul Mărei Britanii
Centrala: Bucureşti, Strada Academiei 45
Sucursala: Galaţi Strada Domnească No. 13

BLANARII
de la Cassa
Alter David S-sor
se găsesc de vânzare la firma
LUPU JACOBY & C-ie
în strada Ştefan cel Mare No. 48, vis-a-vis de Banca Iaşilor.

ANUL AL XIX No. 4925

2 LEI NUMARUL

MERCURI 31 OCTOMBRIE 1923

Biblioteca Universităţ... Iaşi

UNT DE LEMN DE MASA OLIVIA

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

CRIZA DE REGIM

Palatul şi politica economică

Principele Ştirbei şi un guvern de coaliţie

Primul ministru solidar cu d Vintilă Brătianu

— De la corsspondentul nostru special —

Bucureşti.— Acei ce se încumetă a considera criza din guvern, ca o chestie principală şi redusă numai la o luptă de persoane, nu cunosc realitatea lucrurilor sau au tot interesul ca lucrurile să nu fie pe deantregul lămurite.

Adevărul este că dificultăţile, în legătură cu remanierea sunt un ecou al unei crize mult mai mari, cu substrat principal, care a fost poate, pentru moment amânată, dar care, desigur, nu este cu desăvârşire înlăturată.

In ori-ce caz, restul guvernării liberale se va resimţi cu certitudine, şi în mod constant, de un profund dezacord, care există în mod netăgăduit, şi care este în legătură cu politica economică a ţărei.

*

Căci ori-cât s'ar strădănui d. Vintilă Brătianu să dezmintă realitatea, palatul nu crede în bunele rezultate ale politicei economice a d-lui Vintilă Brătianu, ci este din contra convins că Romînia trebuie să facă o politică de înfrăţire cu capitalul străin, pe baza salvgardării intereselor noastre naţionale, dar cu eliminarea ori cărui exclusivism.

In această credinţă, Suveranul este mult sprijinit de d. Barbu Ştirbei şi-şi primeşte documentarea din lumea capacităţilor financiare în care regele are deplină încredere.

Nevoia acestei profunde schimbări, în politica noastră economică, este atât de puternică, încît în mintea factorului suprem a încolţit ideia unui guvern de coaliţie, din care să facă parte toate partidele de ordine. Un atare guvern ar fi căpătat lesne încrederea lumei din afară, iar d. Barbu Ştirbei avea misiunea de a lucru la alcătuirea lui.

Cît despre d. Al. Constantinescu, d-sa era menit a reprezenta nuanţa liberală în guvernul de coaliţie şi să îndeplinească, ca şi Take Ionescu în timpul guvernului Averescu, mijlocul de a provoca schimbarea de regim de acum.

*

In credinţa celor ce puneau aceste lucruri la cale era că d. Ionel Brătianu, nefiind complect solidar cu d. Vintilă Brătianu, va vedea în această combinaţiune un mijloc favorabil de a scapa de încurcătură, fără să aibă nevoie să convine la o modificare a acestei politici.

Or, s'a întâmplat contrarul. Nu numai că d. Ionel Brătianu s'a declarat perfect solidar cu ministrul de finanţe, dar n'a voit să admită nici chiar trecerea d-lui Vintilă Brătianu la industrie, ceia ce ar fi putut fi interpretat ca un început de concesie, în ce priveşte politica economică pe care guvernul actual înţelege s'o urmeze. Ceva mai mult. D. Ionel Brătianu a declarat că or-cine din liberali ar primi să facă parte dintr'un guvern cu alt program economic şi cu altă concepţie în materie de colaborare cu capitalul străin, *va fi excomunicat din partid.*

In faţa acestei atitudini, *palatul n'a mai avut curajul să meargă mai departe.* Intre răul de a fi în conflict cu capitalul străin şi între acel de a provoca o scizinne, în singurul organism politic pretins unitar şi disciplinat, palatul a preferat pe cel dintâi.

Pentru câtă vreme şi cu preţul căror sacrificii pentru ţară, e de văzut!

*

De cât un lucru. Intâmplarea a contribuit a-l deprima enorm de mult pe d. Ionel Brătianu şi l'a făcut să se preocupe în specral de raporturile cu d. Al. Constantinescu. Cele petrecute şi mai cu seamă ultima convorbire dintre Suveran şi ministrul domeniilor, l'au convins pe primul ministru că *este de o importanţă primordială ca d. Al. Constantinescu să rămâe în guvern.* Acesta din urmă, în schimb, conştient de sentimentele şi gândul intim al d-lui Ionel Brătianu, persistă în grelele sale condiţiuni, manifestate din primul ceas al crizei, condiţiuni care contravin în totul voinţei parlamentarilor.

*

Se explică dar, la lumina celor mai sus narate, de ce o chestiune da remaniare, s'a transformat într'o criză de guvern; de ce mult lăudata abilitate a premierului nu se dovedeşte acum eficace; de ce, în fine, d-sa a vorbit majorităţilor de suferinţi fizice şi morale. D. Ionel Brătianu este prins într'una din cele mai teribile dileme: să-l păstreze pe d. Al. Constantinescu, căci astfel guvernul este cu zilele în mână; să-i satisfacă pretenţiile, dar atunci majorităţile duc ele foarte repede guvernul de răpă.

*

Rămâne de văzut cum va eşi primul ministru din încurcătură. Credinţa celor mai mulţi, însă, este, că ori care va fi hotărârea, regimul Brătianu este săpat la temelie şi că foarte curând, şi mai cu seamă pe baza celor ce vor surveni în viaţa noastră economică, soluţia palatului, astăzi înlăturată, va fi din nou şi cu mulţi sorţi de izbândă, pus în discuţiune.

VANIA

D-l N. Iorga--gata de guvern...

Eri a avut loc la Bucureşti o întrunire publică, convocată de d N. Iorga. La această întrunire, şeful partidului naţionalist a criticat pe toate celelalte partide lăsînd a se înţelege, prin deducţie, care ar fi programul partidului d-sale.

D. Iorga nu s'a menţinut numai în sfera teoretică, ci a trecut chiar pe terenul practic. D-sa s'a arătat gata să ia guvernul, declarînd că consimte chiar să accepte cîţiva colaboratori. Acest sacrificiu al d lui Iorga ne mişcă. D Iorga catadicseşte să ne guverneze. D. Iorga catadicseşte să ne guverneze chiar împreună cu alţii. Ce frumes din partea d lui Iorga!

Dar de ce Dumnezeu nu mai pleacă guvernul actual? Nu credeţi că-i „necuviincios" (d. Brătianu— după expresia favorită a d-lui Iorga.

M.

Conducerea Basarabiei

Comandamentul militar al Basarabiei se desfiinţează pe ziua de 15 Noembrie, când autoritatea militară va trece în competinţa comandamentelor corpurilor III şi IV de armată, iar autoritatea civilă va reveni departamentelor ministeriale.

Probabil că măsura aceasta nu va cruţa prea mult pe basarabeni de regimul excepţional pe care li s au hărăzit guvernanţii. Dar totuşi, este un pas în drumul mântuirii

Cu acest prilej, putem reaminti că schimbările de formă şi de persoane, nu înseamnă mare lucru; ba chiar nu înseamnă nimic. E nevoe de o schimbare radicală a metodelor.

Regimul guvernial absolutist a reuşit să creeze în Basarabia o tradiţie de ilegalităţi şi abuzuri oficiale. Această tradiţie nenorocită trebueşte distrusă. Şi rolul în această privinţă revine guvernului central, cu obligaţia de a ordona cu străşnicie respectul legilor, şi a reprima prompt şi sever orice abuzuri de autoritate.

Insă actualul guvern—el însuşi o culme a violenţei şi arbitrarului—nu-i de talia unei opere atât de importante.

Numai prin triumful general al democraţiei, poate veni şi mântuirea specială a Basarabiei.

A.

Combaterea alcoolismului în Italia

Roma 29.— (Telegramă particulară). Legea asupra consumaţiei excesive de alcool, între astăzi în vigoare.

Conform cu această lege, numărul localurilor în care se vând băuturi spirtoase, nu va putea trece de a mia parte din numărul total al locuitorilor. Localurile nu vor putea fi deschise de cât până la orele zece seara.

O nouă încercare

pentru curmarea crizei reparaţiunelor

— Anglia propune o nouă conferinţă interaliată. — Franţa acceptă o expertiză limitată. —

Cei care au afirmat din primele timpuri, că încercarea de aplicare întocmai, a tratatului din Versailles, nu va putea duce decât la un haos european, nu s'au înşelat. Dificultăţile generale economice şi prăbuşirea Germaniei sunt o dovadă.

Conducătorii actuali ai Angliei, sub imboldul necesităţii, şi sprijiniţi de întreaga opinie publică britanică, au decis să stabilească o bază de ordine în Europa. In vederea aceasta au făcut un pas mai mare ca până acum, lansând convocarea unei noui conferinţe interaliate, cu participarea Americei. Ba se spune că intenţia guvernului din Londra ar fi să convoace pe toţi semnatarii tratatului din Versailles, evident, cu misiunea modificării esenţiale a documentului fatal.

Iniţiativa va duce la un rezultat bun? Răspunsul la această întrebare stă în mânele Franţei.

D. Poincaré şi colaboratorii săi, nu pot respinge categoric propunerea engleză. De aceia, au suggerat o soluţie intermediară, şi anume: să se întrunească o comisiune de experţi care să cerceteze capacitatea de plată a Germaniei, dar experţii să fie numiţi de comisia reparaţiunelor, şi ei să nu aducă nici o atingere tratatului din Vetsailles.

Soluţia aceasta este, din nenorocire, stearpă. Ea înseamnă a bate pământul pe loc, aşa cum se face de patru ani în şir.

Chiar dacă Franţa nu va refuza să subscrie la constatările statistice ale experţilor, ea va respinge cel puţin o propunere practică: aceia de a evacua Ruhrul şi a îngădui astfel Germaniei să se refacă

S'a văzut din faptele de pînă acum, că Franţa nu voeşte înzdrăvenirea Germaniei, ci tocmai vrea s'o arunce pe aceasta în haos politic şi s'o dezmembreze. Ea vrea dispariţia Germaniei ca mare putere, iar despăgubirile să şi le ia singură prin exploatarea fără termen a basinului Saar şi Ruhrului, menţinute sub ocupaţie militară.

In asemenea împrejurări, comisia experţilor nu poate avea şansa unei modificări a situaţiei de fapt.

Pentru înlăturarea crizei europene, trebuesc la conducerea Franţei alţi oameni cu alte concepţiuni. Căci de nu,.. soluţiunea radicală nu va fi găsită prin înţelegerea între aliaţi, ci tocmai printr'o izbucnire propriu zisă *a unei neînţelegeri active şi generale.*

I. P.

INSEMNARI

Frauda

Senatul şi-a inaugurat noua activitate printr'o grosolană încercare de fraudă. Cu prilejul alegerei vice preşedinţilor, s'au găsit în urnă un număr mult mai mare de buletine decât numărul votanţilor.

Ziarele au făcut caz în jurul acestei chestiuni, dar cred că au făcut aceasta numai din scrupulozitate profesională. Altfel, lucrul nu prezintă un interes deosebit.

Toată alegerea pentru Senat, toată alegerea pentru parlament, n'a fost decât o imensă fraudă. Ce putem, deci, aştepta de la aceşti senatori frauduloşi? Au urmat şi ei în micpilda pe care guvernul le-a dat o în mare.

Parlamentarii regimului au făcut fraude mult mai îndrăzneţe şi cu adevărat păgubitoare pentru ţară. Ei s'au încumetat să făurească o lege fundamentală a României întregite, fără ca să aibă în realitate un mandat de la naţiune pentru aceasta. Ei au restrâns vechile noastre libertăţi; au legiferat îmbogăţiri din avutul public, pentru samsarii partidului lor; au făcut cadrul unei guvernări abuzive şi incapabile, fără să exercite un control în numele cetăţenilor a căror voinţă au uzurpat-o, furând astfel prestigiul şi sensul reprezentaţiunei naţionale

Dacă senatorii au făcut astfel de lucruri, ce mai importă un pumn de buletine strecurate fraudulos în urna alegerei de vice-preşedinţi? Cât poate interesa ţara că, printr'o mică escrocherie, ar fi desemnat d. Arţăreanu sau d. Vasilco, să prezideze cândva adunătura de figuranţi ai familiei Brătianu?

Iată deci că frauda ultimă de la Senat este o banalitate fără interes.

Renovatus

Incendiu

la o fabrică de mobile

Bucureşti.—Sâmbătă noaptea un puternic incendiu s'a produs la fabrica de mobile Lak-Blan din strada Eliade Moş 20.

Un întreg depozit cu lemn fasonat a fost nimicit. Pagubele se urcă la un milion de lei.

La mormântul poetului Ştefan Petică

Uitare şi paragină. - Nu avem cultul morţilor mari. — Familia lui Petică la Bucureşti (Tecuci)

de Gr. Tabacaru
docent universitar

Eminescu purta chiar în mijlocul verii paltonul şi şoşonii de iarnă,—aşa l'au cunoscut mulţi Botoşăneni şi Ieşeni. Creangă a fost nevoit să deschidă o tutungerie într'o ulită a Iaşilor, numai să-şi poată duce zilele şi să-şi îmblânzească sărăcia. Şt. Petică a umblat cu încălţămintea spartă pe Calea Victoriei, a tremurat de frig prin redacţii şi cafenele. Câţeşi trei au murit în mizerie neagră. Societatea nu i-a înţeles, nu le-a oferit nimic, nici măcar un mormânt... Din potrivă: Eminescu a fost dat în judecată pentru că a „înstrăinat" cărţi din Biblioteca Centrală a Iaşului; Creangă a fost hărţuit prin judecata consistoriului pentru că a îndrăznit să se ducă la teatru şi a tras altădată cu puşca în nişte ciori, iar Petică a fost urmărit şi închis pentru vina că cerea vot şi pământ ţăranilor.

*

Înlăturaţi din viaţa publică prin mizerii de soiul, aceste glorii ale literaturii româneşti, cu cari ne mândrim în zile de sărbătoare sufletească, au fost lăsaţi deoparte [illegible] de cei „chemaţi", pretenţioşilor de tot felul, tuturor celor ce se înghesuie şi se învârtesc să ajungă... să ajungă numai decât şi cu orice preţ!

*

Iată ce meditam zilele astea la mormântul lui Petică din satul Bucureşti-Tecuci, la mormormântul pierdut printre ale acelora ce nu le-a lăsat nici un rând,—dar cari totuşi l-au primit tin mijlocul lor..

O cruce extrem de simplă, greu de găsit şi pe care abia se mai pot ceti câteva slove, înseamnă locul unde *acum 20 ani Petică,*—ziaristul *Românieî June,* poetul serenadelor şi al toamnelor, a fost scoborât într'o zi de Octombre...

*

Enache şi Ecaterina Petică, —bătrânii părinţi ai poetului, trăesc în sat, în căsuţa lor asonnsă printre copaci şi povesteso cu durere viaţa fiului, podidindu-i plânsul. Am găsit acolo pe fraţii poetului veniţi dela Mărăşeşti şi Oituz, plini de gloria războiului şi semne de vitejie, iar acum răsturnând brazdele şi gospodărind pe răzăşia lor dată de Ştefan Vodă; un alt frate al poetului străpuns de un glonte, a rămas pe câmpul de onoare. Familia lui Petică este una din cele mai numeroase familii româneşti numără peste două sute de suflete în cele patru sate de lân:

continuare în pagina II

Cronica pedagogică

ŞCOALA ACTIVĂ

Invăţământul şi Societatea

Şcoala în evul mediu.—Metoda mnemonică.—Pedepsele degradatoare.

de C. V. BUŢUREANU

In articolul meu precedent am citat cuvintele unui scriitor, care a zis: Invăţământul a fost întâiu verbal; el a devenit intuitiv; de astăzi înainte va trebui să fie activ.

Să vedem ce însemnează aceasta.

Intâi câteva consideraţiuni asupra evoluţiei societăţii, ca să vedem cum şcoala oglindeşte trebuinţele societăţii care o organizează după vederile sale predominante.

Incepând cu evul mediu, în această epocă viaţa era simplă, trebuinţele omului puţine şi uşor de satisfăcut. Atară de aceasta, Biserica acaparase toată viaţa publică şi privată şi se ştie ce putere avea ea în acele timpuri. Şcoala era diriguită de către cler. Şcoale erau puţine şi învăţătorii erau ignoranţi. Dar nici nu era nevoie de alttel de învăţători, misiunea lor în şcoală nu era aşa de delicată ca astăzi. De partea sufletească nu ne atingem, partea sufletească fiind diriguită şi formată în sensul vederilor clericale. Invăţătura deşteaptă spiritul critic şi conducătorilor societăţii de atunci nu le trebuia acest boiuc. Că deşteaptă spiritul critic, asta-i una, dar apoi pierde sufletul omului, care trebue să se pregătească pentru viaţa viitoare, pentru cer, nu pentru viaţa de pe pământ. De aceia, în puţinele şcoli—e vorba de şcoala elementară — care erau pe atunci, nu se purta nici o grijă de educaţie fizică, iar singurile cărţi care erau tolerate erau numai cele religioase. Toată ştiinţa era izgonită din şcoală. Instrucţia poporului era considerată ca ceva inutil şi chiar primejdios. Iezuiţii nici nu s'au ocupat de şcoala primară. Ei s'au ocupat numai de şcoala secundară şi de Universitate, unde trebuia să se formeze elita conducătoare. Ei păstrează şi astăzi această mentalitate în şcoalele conduse de ei.

In asemine împrejurări şi cu asemine idei, nici vorbă de o metodă ştiinţifică. *O supunere pasivă* şi o metodă *mnemonică,* bazată pe memorie.

„Invăţătorul porunceşte; elevul trebue să se supună. Pentru recalcitranţi s'a făcut un sistem de sancţiuni gradate, ca un arsenal de războiu. Pedepse şi recompense, sancţiuni exterioare, care lucrează din afară în lăuntru, pentru a forma personalitatea elevului. Dacă învăţătorul apare ca un reprezentant al unei legi impersonale, adevarată totdeauna şi pretutindeni, având ca scop binele copilului ca şi binele societăţii întregi, se loveşte de regimul autoritar".

Cine ar putea tăgădui că în şcoala noastră primară nu dăinueşte acest sistem medieval în bună parte?

Asta în ceia ce priveşte disciplina. Dar cultivarea spiritului critic şi al solidarităţei? Copii trebue să tacă şi s'asculte leciile învăţătorului, care le serveşte o ştiinţă sigură, absolută.

„Degeaba ne trudim să vedem pe un elev venind în ajutor vecinului său când acesta a dat de vre-o greutate în studiul său, sau întâlneşte o greutate neprevăzută. Acesta ar fi pus imediat la locul lui.

Şi nu numai solidaritatea este alungată din şcoală, dar se stabileşte în afară de aceasta, concurenţa obligatoare. Intreg sistemul de note, esta negaţiunea solidarităţii"... „Gonite din şcoală, spiritul de iniţiativă, spiritul critic şi spiritul de solidaritate se refugiază în cercul intim al elevilor. Acesta este tendinţa naturei umane şi care înfloreşte oricum. Dar nefiind luminate de către spiritul învăţătorului, ele se manifestă în mod greşit. Ele vatămă desvoltarea normală a copilului.

In evul mediu toate cunoştinţele se învăţau numai pe dercst.

Se profita de marea plasticitate a memoriei copilului şi li impunea să reciteze lucruri care trec peste putinţa lui de pătrundere.

continuare în pagina II

Teatru-Cinema Sidoli Astăzi la orele 3, 5½ și seara la ora 9½

Giganticul film care revoluționează lumea

??? CASA MISTERULUI ???

La maison du Mystere

cu celebritatea mondială **MODJUKIN**

După celebrul roman al lui JULES MARY. — Două volume la un loc cuprinzând 10 acte

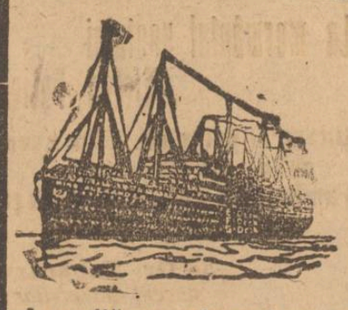

Byron Steamship Company
— Ltd. London —
M. EMBIRICOS & Co.
București, Str. Paris No. 1
LINIA
CONSTANTA
direct
NEW-YORK

deservită cu cele mai mari transatlantice colose de lux rapide, cari ating portul Constanța cu escale la CONSTANTINOPOLE, PIREU și PALERMO direct la NEW YORK. Fără nici un transbord și fără carantină durata voiajului este de 16 zile

AVIZ Trasatlanticul „CONSTANTINOPOLE" 25.000 Tone sosește la 7 și pleacă la 8 Noembrie.

Călătoria cea mai avantajoasă cu 50 la sută mai eftin plătibil aici în lei. Reținerile biletelor de vapor cu cabina și or-ce informațiuni se pot lua din biroul nostru central.

M. EMBIRICOS & Co.
București.— Str. Paris No. 1

Cereți pretutindeni
Eminentul
Ceai Englezesc
HORNIMAN
Reprezentanți și depozitari pentru grosiști
Societatea Anonimă
OTTO & ALFRED HERZOG
București Calea Văcărești 4.

S'A DESCHIS
CABINETUL DENTAR
al Doamnei
G. Ivcer - Bronson
Diplomată dela Facultatea de Medicină din Odessa și cu practică îndelungată. Efectuiază orice lucrări în arta dentară
Consult dela 9-12 și 3-6
Iași str. Ștefan cel Mare 6
Casele Kahane
Pentru funcționari și studenți reducere de preț.

„ROYAL WINDSOR"
— REGENERATOR DE PĂR —
Reprezentant general pentru România
B. CIORAN 15 Strada Piața Amzei BUCUREȘTI
Le Parfums de „COSYSE"
14 BLD. BONNE NOUVELLE **PARIS**
Parfums Poudre de Riz Brillantine
Eeau de Toilette Créme de beauté cristalisée
Lotions Crayons pour les yeux
Cologne Rocsin pour les levires
PARFUMS AU POIDS
Reprezentant general pentru România
B. CIORAN 15 Strada Piața Amzei BUCUREȘTI

Dr. E. Ghelman
Specializat la Viena
Medic a serviciului veneric al Spitalului Militar BOALE DE PIELE și de PAR, COSMETICA (Înlăturarea desfactelor pielei fetel.
SIFILIS și VENERICE
ULTRAMICROSCOPIE. Tratamentul abortiv al sifilisului Tratamentul radical al blenoragiei acute și cronice prin [illegible] URETROSCOPIA (Luminatul canalului uretral)
ELECTROLYZA GALVANO-CAUSTICA.
Consultațiuni dela 2—7 p. m. Str. Gându bis. alături de Cinema Elisabeta

BERARIA AZUGA
— IAȘI PIAȚA UNIREI —
cântă zilnic **NOUA ORCHESTRĂ**
sub conducerea cunoscutului vioarist concert st **G. Maftei**
Publicul este servit cu renumita BERE AZUGA, Monopol și Excelsior și cu vinurile celo mai renumite de COTNARI, din viile ROZNOVANU GHERGHEL și Iacobache.
Posedă deasemenea un bufet bine asortat cu tot felul de mâncări reci și calde.
Restaurant de primul rang
Bufetul la dispoziția publicului în tot timpul zilei până la ora 1 noaptea.
Se servește deasemenea ceai, cafea cu lapte și prăjituri precum și LIQUERURI INDIGENE și STRAINE.

Dr. MEDIC
HANS WOHLGEMUTH
Iași str. Ștefan cel Mare 28
casele Isidor Margulies
După o practică de mai mulți ani în clinicele din Leipzig, Breslau și Königshütte (Silezia) s'a stabilit la Iași.
Specializat în **boli interne** Mamoș, Mica chirurgie Ultramikroscopie, Electrotherapie.
CONSULT 9—11, 3—5.

D-tor L. HEITEL
MAMOȘ
de la clinicile din **Berlin Viena Frankfurt**
Boli de Femei și Nașteri
tratamentele speciale pentru
Băi Electrice
Str. Săulescu 2
(alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic 2—3 p. m.

SPIRT DENATURAT
A SOSIT
și se vinde la
„Cămila"
STRADA ANASTASIE PANU

Dr. H. ZANFT
Specializat în Germania
Boli de PIELE și de PĂR
KOSMETICĂ
Syphilis, Venerice
ULTRAMIKROSKOPIE
Elektrotherapie
Cons. 8—11 a. m. 1—5 p. m.
Iași Str. Cuza-Vodă 33

DOCTOR
Suzana Grosi
Șef de clinică obstetricală la Facultatea de Medicină
Faceri, Boli de femei
Iași, str. Anast. Panu 45
Cons. dela 1—4

Becuri Electrice
TOATE VOLTAJELE
cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous. Wertax etc. găsiți cu prețul fabricei la depozitul general
Zaharia Weiss
Piața Unirei Iași

Dr. V. CERCHEZ
MEDIC DE SPITAL
Boli și operațiuni de ochi
Consult. 1—4 p. m.
Str. Lăpușneanu 31, Iași

gă București. Toți acești răzăși au o inteligență vie. Un frate al lui Șt. Petică a scris anul trecut un poem eroic *„După Furtună"* altul face epigrame, iar din cei de prin școale au încercări meritoase în proză și în versuri...

*

Nu odată s'a spus că nu avem cultul morților. Aiurea s'ar ști și s'ar păstra casa de naștere a poetului, și s'ar cunoaște părinții și familia. Cel puțin generațiile de cărturari ar trebui să simtă acest lucru, căci Petică în poemele și tragediile lui a dat versului românesc o vigoare și o finețe pe care n'o întâlnim la nici unul din generația lui.

Un monument în satul București sau în Capitala țării ar fi trebuit să oprească privirile trecătorilor; o ediție populară a operii lui poetice ar fi trebuit să fie pusă sub ochii tineretului de astăzi; o zi consacrată pentru amintirea lui, la 17 Octombrie a fiecărui an... ar fi cele mai elementare datorii de îndeplinit.

De ce nimic din toate acestea? Nu este vremea recoltelor? Nu, căci încă nu toată ignoranța s'a cocoțat sus, sus de tot, pentru a se răsfăța acolo mai în voie; încă nu toată obrăznicia și-a spus cuvântul ultim, pentru a fi aplaudată... Asta este morala care circulă! Și de ce nu s'ar plimba în voie, dacă este liberă și încurajată?

Nu ajung laudele pentru pseudo-învățații și pseudo-creatorii cari cer să fie glorificați încă din viață, sculptându-și singuri statuile cu propriile lor mâni... Iar adevărații creatori, cari ne-au lăsat o operă neperitoare, cari au suferit și s'au martirizat pentru frumos și adevăr, sunt condamnați să moară de foame în viață și să fie uitați după moarte.

Nu avem cultul morților mari!

Gr. Tabacaru
docent universitar

A patra încercare de răpire din Chișinău

O fată narcotizată este salvată de trecători, — Criminalii dispar.—

Chișinău. — Aseară indivizi necunoscuți au încercat din nou să răpească o tânără domnișoară, fata unui comerciant de vază din oraș. Acesta este al patrulea caz.

Scăpând prin fugă din ruinile răpitorilor victima povestește, că, pe când trecea la un colț de stradă, un necunoscut sărise asupra ei, încercând să-i astupe gura și nasul cu o batistă și împingând-o spre o trăsură ce staționa în apropiere. Tânăra fată se smunci cu disperare din mâinile agresorului și începu să fugă țipând. Atunci fu lovită pe la spate cu ceva în cap, căzând la pământ în nesimțire.

Țipetele victimei atrăgând mai mulți trecători, agresorul se sui singură în trăsură, dispărând împreună cu tovarășii săi.

Poliția nu știe nimic. Misterul acestor fapte urmează a fi tot atât de năpăstruns ca și în primul moment.

Intrunirea consiliului central al „Orfanilor de războiu

--Masa intimă.--Toasturile.--Ședința.--

Eri s'a întrunit Consiliul Central al Societății „Ocrotirea orfanilor de război, alcătuit din câte 3 delegați de fiecare regiune, adică a regiunelor Iași, București, Craiova, Chișinău, Cernăuți, Sibiu, Constanța, Temișoara și Cluj, precum și delegații ministerelor de muncă, interne, războiu, agricultură, industrie, justiție, comunicații și direcția sanitară.

Ședința Consiliului central, a fost prezidată de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, ca președinte de onoare și sub președinția activă a Principesei Olga Sturza președinta generală a societății.

Masa intimă

Ședința a fost precedată de o masă intimă, ce s'a servit la „Orfelinatul „Regina Maria".

Au participat:

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Principesa Olga Sturza, președintă generală, d-nele Zoe Mărzescu, Lucia Cosma, președinta regiunei Temișoara, Olga General Grigărtu și Stoilov, din partea regiunei Craiova, Catinca Bârsan și Botez, din partea regiunei Sibiu, d-nii Dimitriu consilier de curte, din partea regiunei Constanța, Sever Zotta, din partea regiunei Cernăuți, colonel d-r Fimu Constantinescu din partea regiunei Chișinău, colonel Neculau-Cluj, apoi d-nii N. Maxim, secretarul general al ministerului Sănătății publice, general Popișteanu, directorul general al oficiului I. O. V. Ghițescu delegatul ministerului instrucției, Colonel Chiriță, delegatul ministerului de război, Chirițescu, delegatul ministerului de domeniu; Au mai participat din Regiunea Iași, d-rele Ana Severin, Cicilia Luciu, Gabriela Grecoeanu, d-nii C. Toma, președintele Comisiei interimare, Kassim, procuror general, d-r Cazacu, directorul regiunei sanitare, Inginer Nițescu, directorul regiunei c. f. r., general Gherculescu, d-na și d. C Climescu, preoții Niculea și Țincoca, d-nii general Tarnoschi, N. Negoiță, directorul Consiliului general, C. Demetrescu, inspectorul Consiliului central, Bartolomeu, inspector, Mihailescu, directorul regional București, Grigore Teodoru, directorul regiunei Iași etc.

Tuasturile

I. P. S. S. *Mitropolitul Pimen* rădică primul tuast pentru M. S. Regele și întreaga dinastie și arată interesul mare ce MM. LL. Regele și Regina îl poartă mereu pentru ocrotirea orfanilor de războiu și sprijinul ce l'au dat cu toate ocaziile.

Continuând I. P. S. S. Mitropolitul laudă activitatea societății și marele devotament al Princesei Olga Sturza, care nu și permite o clipă de răgaz.

D na *Olga Sturza*, prezidenta generală, într'o prea frumoasă cuvântare, a urat bun venit membrilor consiliului, mulțumindu-le în același timp pentru concursul ce l dau pentru organizarea și buna conducere acestei societăți de azistență socială.

D. *N. Maxim*, secretarul general al ministerului sănătății, închină pentru I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, președintele de onoare al societății, aducându-i elogii pentru marele interes ce-l poartă societății, care a dat și dă roadele cele mai bune.

Ședința

Ședința se deschide la ora 3 după prânz, sub președinția d-nei Olga Sturza. In cea mai perfectă armonie, se rezolvă chestiile puse la ordinea zilei, ca: aprobarea dării de seamă și gestiunea societății pe 1922—1923, votarea budgetului pe 1924 și se aprobă regulamentul general al societății.

Intr'o discuție inimoasă, se stabilește programul activități viitoare, cuprinzând organizarea azistenței instructive, profesionale și sanitare.

Intr'un glas, membrii, mulțumesc din nou principesei Olga Sturza, pentru devotamentul cu care conduce această societate și de dragostea nemărginită ce poartă copiilor acelora, cari și au dat cu drag viața pentru țară și neam. *Dan*

Opinia in Țară

PIATRA NEAMȚ

Trecerea unui mozaic la creștinism. Solemnitatea.—Sâmbătă în 27, printr'o interesantă ceremonie, s'a oficiat la Catedrala Sf. Ioan din localitate, trecerea dela religia mozaică la cea creștină a sergentului de poliție Leiba Wexler, zis Furtună. Cauza care a făcut pe acesta să se boteze, este dragostea ce o purta cu o femeie creștină din serviciul hotelului „Regal". Această femeia nu voia să se unească cu dânsul, până nu se va boteza. Furtună, aprobând cererea ei, își lăsă soția și copiii, căci era însurat și la vârsta de vre-o 45 ani trecu la Creștinism.

Ceremonia religioasă a fost oficiată de Sf. Sa Protoereul județului Popovici și Econom Irimescu. Au asistat mai mulți fruntași ai orașului, între care și reprezentanții poliției și mai mulți curioși. Botezatul a primit numele de Alexandru Paraschivescu. Naș, a fost d-l dr. Comoniță, prefectul județului. Emy

ECOURI

— Peste câte-va zile se va pune în vânzare în toată țara, Pasta de dinți doctor Pekelman, preparată pe baza științifică, corespunzând ultimelor cerințe ale higienei.

Toți specialiștii sunt unanimi în a recunoaște că Pasta de dinți doctor Pekelman, este cel puțin egala în calitate, cu cele mai renumite paste din străinatate.

Pasta doctor Pekelman se va găsi de vânzare la toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile.

— In curând se deschide în str. Unirei No. 18 lângă Cinema Modern, Magazinul „Lux" propr. Iosef Zuberman și Mathei Svartz având pe lângă Croitorie civilă și militară și un bogat asortiment de articole pentru domni.

— In saloanele d-nei și d-lui Emanoil Marcovici s'a sărbătorit aseară în cercul plăcut al familiei, logodna drăgălașei domnișpare Betty Marcovici, fiica d-lui David Marcovici, comerciant din localitate cu d. Dr. Leo Saltzman fiul d-lui Arthur Saltzman, angrosist de încălțăminte din București. — Urările noastre sincere tinerilor logodiți și întregei familii.

Singurul mijloc de a-i face pe copii să învețe era bătaia. Bataia făcea parte din sistemul oficial al mijloacelor de învățământ. Toți copii erau bătuți, îndată ce nu puteau recita lecții. De bătae nu scăpau nici copiii capetelor încoronate. Mai toți regii Franței au luat lovituri de vargă. Se dăruia pe la licee și gimnazii sume de bani ca să se cumpere vergi, cum se strâng astăzi bani ca să se cumpere cărți sau să se trimeată copiii slabi în coloniile școlare.

Sub asemine regim școlar se înțelege că nu era vorba de desvoltarea inteligenții. Ba din contra, întreg sistemul de învățământ pare a fi fost făcut ca să îndobitocească mintea copilului. Și dacă Europa a scăpat de o îndobitocire generală, asta se datorește faptului că erau școli puține și cea mai mare parte din populația copiilor scapau de școală.

Vra să zică în evul mediu predomina metoda *mnemonică*, care există încă și astăzi ca o rămășiță a timpurilor vechi și ca să nu uităm că școala primară de astăzi își trage originile din evul mediu. Și nimene nu poate tăgădui faptul că încă multe din apucăturile metodei scolastice au rămas în școala noastră de astăzi. Nu voiu aminti decât câteva: aspectul claustral al șacalei, regimul de constrângere la disciplina de imobilitate, programe încurcate cu materii mai presus de puterile sufletești ale copilului, pedepsele umilitoare, etc, care toate fac rușinea secolului în care trăim.

Intr'un articol viitor voiu arăta cum metoda mnemonică începe să fie părăsită și în locul ei, foarte timid, vine să se așeze, într'un colț neînsemnat al școalei, *metoda intuitivă*.

C. V. Butureanu

Separatism slovac

Londra, 29. — (Telegramă particulară). Ziarul „Times", ocupându-se de vizita d lui Masarik la Londra, menționează și mișcarea autonomistă slovacă, mișcare din ce în ce mai amenințătoare pentru stabilitatea statului ceho-slovac.

x Azi fiind ziua nașterei M. S. Regina, un Te-Deum s'a oficiat la Mitropolie, în aziștența reprezentanților autorităților și a trupei.

Orașul e pavaoazat.

PRINCIPII MOȘTENITORI IN IAȘI

Principele Carol și Principesa Elena, sosesc în localitate, Vineri 2 Noembrie, la ora 8 dimineața.

De la gară Al. L. L. Regală se vor duce la Mitropolie, unde se va oficia un Te-Deum de către M tropolitul Pimen.

Augustii oaspeți vor fi găzduiți la palatul Coman damentului și vor rămâne două zile în Iași.

*

In vederea organizărei recepțiunei, a avut loc aseară o primă Consfătuire la Primărie, la care au participat mai multe doamne din elita Iașului.

Mâine urmează a se stabili programul definitiv.

Banchetul expoziției agricole

Medaliarea miniștrilor Al. Constantinescu și G. G. Mârzescu

In unul din pavilioanele expoziției, s'au întrunit eri la o masă comună, toți acei cari au colaborat la organizarea expoziției agricole.

Printre asistenți, remarcăm d-nu dr. Enășescu, D. Tacu, C. Crupenschi, generalul Gherculescu, dr. Căpățână, C. Rusovici, C. Mancin, prefect de poliție, Ghica Budești, Pulheria, Casian, Gheorghiu, directorul Băncii Naționale. Casetti, Țințu, Grigoriu, Pavel Michiu, Zaporogescu, A. Ilosei, Costești-Basarabia, Mureșanu-C.Lung, d-na și d. Sbiera, prefect de Câmpulung, Stratan, Vioreseu, Ciulei, Botez, colonel Băluțescu, d-na Popescu-Țuchei, d-na Tița Pavelescu, Giurgea, Profesor Haralamb Vasiliu, Inginer Chiriloff, Dubert, Klein, — și un grup de oaspeți bulgari, în frunte cu d-nii Ivanoff, profesor universitar și Neidenoff, director în ministerul de agricultură.

Cuvântările

D. dr. *Enășescu*, face istoricul înființărei expoziției, greutățile ivite și ajutorul dat de M. S. Regele și de miniștrii Al. Constantinescu și Mârzescu. Mulțumește tuturor pentru concursul dat.

D. D. Tacu, într'o măeastră cuvântare, după ce arată cât de folositoare sunt expozițiile agricole, mai ales, azi pentru noii proprietari de pământ, își pune întrebarea cum s'ar putea permanentiza Marele târg agricol și industrial din Iași—și ajunge la concluzia, că numai o societate cointeresantă ar putea să-i asigure traiul.

Adunarea aprobă cu entuziasm propunerea.

Medaliarea miniștrilor

D. dr. *Enășescu*, dă cetire la două telegrame, prin care se exprimă toata recunoștința d-lor miniștri Mârzescu și Constantinescu, pentru tot concursul dat.

Comitetul expoziției propune a se acorda ambilor miniștri câte o medalie de aur.

Propunerea e acceptată prin aclamare.

Alte tuasturi

D. dr. *Căpățână* închină pentru d. P. Poni, președintele Comitetului expoziției.

D. C. Crupenschi, într'o cuvântare inimoasă, închină pentru oaspeții bulgari, cari au venit în Iași pentru a se convinge de munca și de produsele Moldovei întregite.

D. *Neidenoff*, director la ministerul de agricultură din Sofia, respunde mulțumind și zice, că va comunica poporului bulgar, toate bunele învățăminte culese la Iași. închină pentru România.

Mai vorbesc d-nii A Ilosiei din partea Basarabiei.

D. D. Tacu, închină pentru d. ministru Constantinescu.

D. *Costescu*, delegatul ministerului de agricultură, promite concursul cel mai larg, din partea acestui minister.

D. *Giurgea*, promite un concurs larg din partea Basarabiei.

D. profesor Vasiliu-Haralamb închină pentru d. Ivanoff, distins profesor al universității din Sofia.

Foarte mișcat, d-nu *Ivanoff*, respunde, că nu va uita mai odată cele văzute în Iași.

D. *Stratan*, închină din partea societății viticole pentru organizatorii expoziției.

D. Tacu, într'o prerorație ce stârnește entuziasm, arată însemnătatea acestei opere de pace și închină pentru unirea sufletească a românilor de pretutindeni.

Și în chip plăcut, au mai trecut cîte-va ore, în cântarea armonioasă al unei bune orchestre, sub conducerea d lui Popa.

Ca amintire, asistența s'a fotografiat în grup.

Dan.

INFORMAȚII

Eri, la ședința consiliului central al ocrotirei orfanilor de de război, I. P. S. S Mitropolitul Pimen, întâlnind pe colaboratorul nostru d. Max Caufman-Dan, l'a felicitat călduros, pentru cronica apărută în ultimul număr al „Opiniei" și intitulată „Pelerinagiul de altă dată la Sfânta Paraschiva".

D. dr Angelescu, ministrul instrucției, a repetat cererea de a i se trimite de urgență, dosarul recomandărei ca profesor a d-lui Eugen Herovanu.

x Suntem rugați a anunța următoarele :

Din cauza scumpirei hârtiei de tipar și a mânei de lucru, cari au atins sume fantastice, ziarul „Evenimentul" și a întrerupt provizor apariția sa zilnica, remânând a apare de astăzi înainte săptămânal, până când mijloacele îi vor permite a reapare din nou zilnic.

Astăzi Luni 29 Octombrie ora 6 p. m. are loc în localul Corporațiilor din str. Alexandri No. 3, constituirea sindicatului profesional al patronilor cizmari din Iași, cu scopul de a-și apăra interesele lor profesionale în toate direcțiunile și pe toate căile legale.

Toți patronii cizmari din Iași, fără deosebire de religie, sunt rugați a lua parte.

Comitetul de inițiativă

In legătură cu o informație apărută în numărul nostru de Sâmbătă, Direcția Seminarului Veniamin ne face cunoscut că elevul Olaru n'a avut nici un amestec în fapta denunțată de funcționarul Pițu.

Toată chestiunea a provenit dintr'o confuzie în legătură cu o deosebire polițienească, făcută la o persoană din oraș și care s'ar părea că nici n'a fost bine întemeiată.

Sergentul Bărbulescu a surprins astă noapte pe individul Costachi Luposei, pe când prin spargerea unui geam, voia să se introducă în locuința d-lui Finchelstein din strada căpitan Păun.

Stafii pe străzile Chișinăului

— Un truc bandiresc, s'au o glumă proastă ? —

Chișinău,— Locuitorii din strada Surdă povestesc că în mahalaua lor a apărut de trei zile o vedenie îngrozitoare neobișuit de înaltă, învesmântată în negru cu fața albă și nemișcată, cu ochi strălucitori, de bufniță. Vedenia apare pe neașteptate în fața trecătorilor și cu o voce ca de dincolo de mormânt rostește „Scoro umreoși" (adică : „Vei muri în curând"), apoi dispare fără urmă,

Nu se știe dacă e un truc de răufăcători s'au o glumă macabră. Intreaga mahala este îngrozită.

Accident în stația Nicolina.— O fetiță de 10 ani, Maria Anghelachi, jucându-se eri în dreptul haltei Nicolina, a fost surprinsă de o mașină izolată ce manevra. Copila a fost asvârlită de mașină. Când fu ridicată, s'a constatat că are ambele picioare fracturate.

In stare gravă a fost internată la spitalul central.

D. N. Maxim, secretarul general al ministerului Muncei, care a petrecut două zile în localitate, a plecat azi dimineață la Chișinău.

De la Societatea de construcțiuni — Eri, după prânz, s'a întrunit consiliul societății de construcțiuni și locuințe eftine, la sediul societății din strada Ștefan cel Mare. Ședința a fost prezidată de d. C. Crupenschi.

D. Uhrinovski, delegat general, a făcut o expunere a activității desfășurate în această campanie de lucru.

Consiliul a luat cu mulțumire act, de faptul, că activitatea desfășurată în interes general, cum sunt lucrările locuințtlor din cartierul ceferist, Palatul Casei Muncei din Râpa Galbenă și marile lucrări ale refacerei orașului.

Sâmbătă 27 Oct. c, fiind hramul bisericei M.toc din localitate, d-l proprietar I. N. Motaș, din dragostea ce o nutrește Preotului Cezar Vuza, a donat, depunând în mâna Sf. Sale. suma de 20 000 lei, ca Sf. Sa s'o întrebuințeze așa cum va crede, fără a da vre-o socoteală cuiva de întrebuințarea sumei, decât numai lui D-zeu, căruia îi servește.

Bibliografie.— Au apărut în „Viața Românească" No. 8 și 9 cu studii istoriografice, politice, filosofice etc. de dr. P. Cazacu, M Ralea, Dragoș Protopopescu, P. Andrei, I. Manea, I. Șiadbei, N. Negru, I. Petrovici, D. Roșca, C. Vișoianu ; literatură de G. Galaction, Al. O. Teodoreanu, Demostene Botez, Cezar Petrescu, Gleb Uspanski (din rusește de M. Sevastos) ; scrisori, recenzii și notițe critice de Andrei Oțetea, Octav Botez, F. Aderca, Petre Diacu, M. Ralea etc. etc.

Revista mai cuprinde o colecție foarte interesantă și bogată de informațiuni și note asupra vieții culturale, politici și economice de pretutindene,

— „Buna Vestire", anul 13. No. 10, revistă lunară creștinească, sub direcția d-lui Grigore F. Constantinescu, strada Vovidenia 4, Iași.

Tipărită cu deosebită îngrijire, și frumos ilustrată, revista conține povestiri plăcute, comentarii biblice și o bogată corespondență cu cetitorii. In special, directorul pune problemele spirituale în lumina faptelor curente din toată lumea.

D. Maloff în Iași

— Primirea făcută ministrului de agricultură al Bulgariei. —

Azi dimineață a sosit in localitate d. Maloff ministrul de agricultură bulgar.

Ministrul este însoțit de d. general Ficeff, atașat militar, Langa Râșcanu ministrul nostru de la Sofia, și de ministrul Bulgariei la București.

Oaspetele a fost salutat la gară, de către d-nii P. Fântânaru, prefect de județ, C. Manciu, prefect de poliție, Marinciu, directorul prefecturei de județ Diaconescu ajutor de primar.

După câte-va minute de convorbire, oaspeții s'au dus la Cofetăria Vlădescu, unde au luat ceaiul.

La ora 11, d. Maloff a vizitat expoziția, după care a luat dejunul cu membrii Comitetului.

Seara are loc o masă intimă oferită de comună.

Cinema MODERN Astăzi la orele 3, 5½ și seara la 9½

Marele succes francez — Opera completă — 7 acte

Distinsa și celebra stea franceză

M-me SUZANE DESPRES

D-rele Madys și Laurence Myrga

apar în celebra dramă

VALUL SFAȘIAT

Grandioasă tragedie modernă în 7 acte de LEON POISIER

Supliment la program : Prima COMEDIE IN 3 ACTE

LUI-EL *in lubire și Poezie, scène ce vor face pe fiecare spectator să râdă până la lacrimi.*

CEREȚI PRETUTINDENI

Untdelemnul Superior Extra-rafinat

„OLIVIA"

produsul celei mai noi și mai moderne fabrici de uleiuri

Proprietatea „Morii Păcurari" S. A. Iași

†

Familia Turculeț aduce la cunoștința rudelor și prietenilor că :

Natalia

Căpit. Turculeț

a încetat din viață în ziua de 27 Octombrie, orele 22 și roagă rudele și prietenii a lua parte la ceremonia înmormântării care va avea loc mâine Marți 30 Octombrie orele 4 p. m,

Corpul defunctei este depus în capela cimitirului Eternitatea.

PUBLICAȚIE

Se aduce la cunoștința generală că la Atelierul reg. de Confecție al. C. 4. Arm. Iași (Copou) se va ține licitație publica **„orală"** în ziua de 31 Octombrie 1923 pentru vânzarea a : 4800 Kgr. epoleți de pânză noi, 471 Kgr. deșeuri reformate, 2228 buc. Raniță de pânză reformate, 38436 buc. Port semne indentitate, 17400 buc. Cazoroace de șepci și 745 Kgr. Deșeuri de pânză noi, care se pot vedea în ori ce zi de lucru la reședința atelierului.

Licitația se va ține conform cu art. 75 din Legea Contab. publice.

Jachetă de persian nouă, în stare bună, se vinde de ocazie. A se adresa Șapse Kahane str. Adamache 4 Iași.

Planină cu placă de metal și în stare perfectă, de vânzare. A se adresa str. Cizmăriei 17, Iași.

Pierdut un bilet de demobilizare eliberat de Reg. 13 Infanterie cont, 1918 matricol **No.** 360.

Il declar nul și fără valoare în mâinele oricui s'ar găsi.

DUMITRU MARIN

Sergent. Iași Șos. Nicolina 155

Gazdă pentru un elev sau o eleva în centru, se oferă, eventual și pensiune.

A se adresa la ziar sub D.

De închiriat de pe acum, în strada St-ții Voevozi No. 1 (Tătărași) prin strada Eternitatea No 38, cinci minute dela Tramvai pela Comisia a V-a două odăi o bucătărie, cămară de lemne, pivniță, cișmea în curte etc.

Comptabil bilantzier, autorizat, dorește schimbarea de post. A se adresa la ziar sub B. 1890.

Cereți numai săpun de toaletă

ELIDA BATH-SOAP

100 g — 150 g

bucăți Liliput

„ANCORA"

Societate Română de Asigurări generale București

— Calea Victoriei No. 1 —

Direcțiunea Regională Iași — Str. I. C. Brătianu No. 166

Asigură contra daunelor de :

INCENDIU (TRĂSNET ȘI EXPLOZIE)

clădiri, mobile, mărfuri, stabilimente industriale de orice fel în condițiuni extrem de liberale și avantajoase

Transport : maritim, fluvial și terestru

Furt prin efracție

Accidente de tot felul

Spargerea geamurilor

Incheie asigurări asupra vieței cu și fără examinări medicale mixte, dotale în combinațiunile cele mai noi și convenabile,

Societatea „ANCORA" oferă garanțiile cele mai puternice pentru angajamentele ce si ia în orice ramură de asigurare. pe care le reasigură în cea mai mare parte la Societăți cu reputație mondială și ale căror fonduri de garanții depășesc UN MILIARD FRANCI.

VINUL KONYA cu principiile conținute în Kola, Coca, Guaran și Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul și nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilității. mala diilor nervoase de cea mai mare valoare în convalescențe

MARGOT

CREMA

LAPTE DE CRIN

SOPON, PUDRA

POMADA, EAU DE QUININE

EAU DE COLOGNE, DEPH. ATOR

PARFUM

DEPOZIT GEN. FARM. Dr KONYA IAȘI

DE VÂNZARE LA TOATE FARMACIILE ȘI DROGUERIILE

Ultima Oră

Propunerea Angliei pentru reunirea unei comisiuni de experți

Impresia în America. -- Atitudinea Franței.

D. Poincaré se sprijină pe forță.

Răspunsul Franței la propunerea engleză

In chestia reparațiunelor

Speranțele presei britanice

Leafield.- Eri seară a sosit la Ministerul Britanic al Afacerilor Străine, răspunsul Franței privitor la comunicatul britanic asupra propusei conferințe economice la care va lua parte și America, în cazul când toate celelalte puteri aliate acceptă să fie reprezentate.

Răspuusul arată că Franța primește numirea unui comitet de anchetă care să stabilească capacitatea Germaniei de plată, însă acest comitet să aibă numai calitatea informativă și să lucreze sub conducerea comisiunei de despăgubiri. Până acum însă, nu se știe precis textul răspunsului francez; se crede că condițiunile puse de guvernul francez vor fi studiate cu îngrijire în cursul săptămânei viitoare de către Cabinetul britanic.

Ziare află că alte mari puteri interesate în chestiunea despăgubirilor și-au exprimat simpatia lor pentru demersul Angliei, sprijinit de America și anume de a înlătura odată pentru totdeauna piedicele, cari ca o împletitură de sârmă ghimpată, se ridică în jurul acestei probleme.

Corespondenții ziarelor engleze arată că atât în Statele Unite cât și în Marea Britanie, dela apelul direct adresat de Primul Ministru Baldwin, Domnului Poincaré, ochii tuturor sunt ațintiți asupra Franței. Nu ne putem închipui că ori ce minte înțeleaptă în Franța, să nu și dea seama de dificultatea extremă a acestor probleme economice, în legătură cu reorganizarea industriei în Ruhr. Ori-cine poartă răspunderea acestei stări de lucruri își dă seama că în Germania trebuie să aibă loc o schimbare în bine, înainte ca această țară să poată plăti aliaților sumele enorme impuse în socoteala ei.

Ziarele liberale nădăjduesc că în cazul când această conferință va avea loc, puterile ei vor trebui să fie reale și nu prea mult atenuate de condițiunile impuse în Paris sau aiurea

Părerea în America

Statele Unite.—Se pare că Statele Unite au primit foarte favorabil știrea că Franța acceptă numirea unui comitet de experți ca să evalueze capacitatea actuală de plată a Germaniei, această numire fiind făcută în conformitate cu tratatul de pace, adică de către Comisia de despăgubiri.

Lloyd George însă-și ar fi declarat că, este de părere ca și celelalte puteri să se conforme dorințelor Franței, adică să rămâe în cadrul Comisiunei de despăgubiri.

Informarea președintelui american

— Oarecare dezamăgire —

Berlin.—Președintele Coolidge a ținut să se informeze amănunțit asupra problemei europene prin intermediul D lui Loyd George și fostului Cancelar Cuno, înainte de a hotărâ participarea Statelor Unite la conferința puterilor.

Cercurile politice din Washington sunt convinse că Anglia, propunând comitetul internațional de experți, a realizat un pas important spre rezolvarea problemei despăgubirilor.

Ziarul semioficial „Daily Telegraph" est oare cum desamăgit față de condițiunile puse de Franța la propunerea Angliei, între altele condiția că refuză să autorize Comisia de despăgubiri ca să reducă eventual suma de 132 miliarde mărci aur impuse Germaniei, rezervându-și dreptul să facă această shimbare numai în urma unui acord unanim între puterile interesante,

*

Italia primește propunerea Angltei; totuși ziarele italiene se îndoiesc de rezultatul satisfăcător al propunerei britanice, atâta timp cât Franța acceptă numai cu rezerva condițiunilor puse.

PROPUNEREA ANGLIEI, IN CHESTIA REPARAȚIILOR

Divirgență de păreri între conducătorii francezi

Londra, 29.—(Telegramă particulară). Vineri seara au sosit răspunsurile aliaților la propunerea Angliei.

Japonia și Italia acceptă bucuroase proectul englez de a invita America să trimeată un reprezentant plenipotențiar la conferința economică pentru examinarea capacității de plată a Germaniei și pentru tranșarea chestiunii reparațiilor.

Franța dimpotrivă, propune ca experții să fie numiți de comisiunea de reparațiuni.

*

După informațiile unor persoane competinte din Londra, d nii Barthou, Briand, și Loucheur, au intenția să lucreze în chestia reparațiilor, de acerd cu aliații. Barthou ar vrea să se ocupe comisiunea de reparațiuni) cât mai curând cu ultimele propuneri germane.

Prin urmare există o diferență mare de vederi între Barthou și Poincare.

In spatele celor trei politicieni, Barthou, Briand și Loucheur, stau grupuri de industriași cei puțin tot atât de influenți ca grupurile apărate de Poincare,

Sunt temeri că dacă Franța nu va ceda punctul de vedere al aliaților, în chestiunea reparațiilor, se va expune unor severe retorsiuni din partea aliaților și a Angliei în special.

Intrunirea iorghistă din Capitală

Manifestație de stradă.- Ciocniri cu armata.- Doi senatori loviți

București.—Ieri dimineața s'a ținut în sala Dacia o mare întrunire a naționaliștilor democrați, în prezența unui numeros public care a umplut sala și curtea.

Au vorbit mai mulți oratori. La urmă d. N. Iorga, primit cu ovațiuni, atacă politica guvernului și face critica tuturor celorlalte partide.

Spune că n'are intenția să guverneze numai cu partidul său, ci e gata a aduna sub steagul național, ori-ce om de treabă. Țara nu se salvează prin înlocuirea d-lui Brătianu cu d. general Averescu a cărui cunoscută guvernare a fost o rușine. Preconizează intensificarea producțiunei, cere mai multă omenie și spune că o parte din studențime s'a adăpat la o fântână otrăvită și a adoptat svastica nemțească.

*

După întrunire se alcătuește un imens cortegiu, în frunte cu d. Iorga, care străbate străzile Carol și 11 Iunie spre parcul Carol, la mormântul evului necunoscut.

In str. 11 Iunie intervine armata, făcând cordoane. Mulțimea rupe cordoanele. Atunci soldații încep a lovi cu patul armei. Au fost loviți d-nii Butureanu și Trufin senator, N. Batzaria, Vlădescu-Răcoasa etc.

Mulțimea reușește totuși a ajunge la parcul Carol.

Abonați-vă la ziarul „Opinia

ORA 2

Franța se sprijină pe forță

Noua declarație a d-lui Poincaré

București.— D. Poincaré a ținut un discurs la Satigne, relevînd reaua credință a Germaniei. A afirmat că Germania este sub influența militariștilor și deci Franța ar fi imprudentă dacă n'ar menține măsurile militare sau n'ar lua altele noi.

D. Poincare spune că nu renunță nici la gajuri, nici la cifra despăgubirelor și se declară de acord cu propunerea d-lui Baldwin, „in punctele ei esențiale».

O declarație a d-lui Stresemann

Cancelarul german a ținut un discurs la Haagen, protestînd contra prelungirei ocupațiunei Ruhrului și adresând aliaților intrebarea dacă teritorul ocupat mai aparține sau nu Germaniei.

Conflictul cu Saxa

In urma uneltirilor miniștrilor comuniști din Saxonia, guvernul din Berlin a somat guvernul din Drezda să-și dea demisia.

Revoluționarii greci s'au predat

Trupele regulate grecești au ocupat Corintul. Revoluționarii s'au retras spre Teba unde au fost impresurați și s'au predat fără lupte.

Mișcarea separatistă

Lafayette.— La Kreutsnach s'a proclamat Republica renană. In cuprinsul teritoriilor ocupate domnește perfectă liniște.

*

Colonia 29.— (Telegramă particulară). Separatiștii au arestat și luat ca ostatec pe primarul din Crefeld, împreună cu soția și fiica lui. Femeile au fost maltratate, iar ca ele lor au fost devastate ca și localul primăriei și al administrației.

S'au postat santinele pentru păzirea localurilor publice.

Cea mai mare parte a separatiștilor poartă uniformă belgiană.

*

Coblenz 29 — (Telegramă particulară). Președintele comisiunii interaliate renane, Tirard, a comunicat funcționarilor germani că aliații recunosc guvernul separatist ca pe un guvern „de factor".

FABRICA DE PUNGI de hârtie „DACIA" — BOTOȘANI — Preț redus — — — livrare promptă

FIRME cu prețuri pe jumătate pentru comercianți, meseriași, profesioniști, bănci, birouri și autorități comandați la I. MAX Str. Costache Negri 58

Capital-Ipoteci Cine dorește a-și plasa capitalul în ipoteci de rangul I sau cu alte garanții serioase, *cu maximum de rentabilitate;* cine dorește să se împrumute în condițiuni prielnice și avantajoase să se adreseze. M. Șerbănescu Str. Cuza Vodă 67, (Palatul Camerei de Comerț) între orele 10—12 dim. sau 4—6 după amiază.

Cumpărăm Brillante Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii și danturi de aur uzate Oferind prețurile cele mai mari Ceasornicăria Frații TISCHLER IAȘI — str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAȘI

Magazinul de Muzică „Fulgerul" Iași, str. Cuza-Vodă 17 (vis-a-vis de Golia)

A primit mari transporturi de mărfuri și anume: Viori cutii, arcușe strune, și toate accesoriile Mandoline, italiene Chitări cu 6 și 7 strune Instrumente de alamă diferite Instrumente de suflat, Gramafoane și plăci Armonice italiene

Deasemenea este bine asortat cu toate articolele de vânătoare ca: Tuburi, alice, capse, bure, etc. Depozit permanent de accesorii, și piese de schimb pentru Mașini de cusut și biciclete Cauciuc, osii, arcuri, postav covoare pentru trăsuri Becuri și baterii pentru lămpi de buzunar

Depozitul renumitelor becuri electrice „OSRAM" Vindem cu prețurile fabricei.

Docent Dr. Dimitriu-Borca Conferențiar Universitar Boli și operațiuni de Nas, Gât și Urechi Iași str. Cuza-Vodă 42 CONSULT. 5—7 d. a.

DOCTORUL L Weiselberg Boale interne, nervoase Venerice și sifilis Str. Anastasie Panu 19 (Piața Halei) Cons: 9-11 a.m. 2 4 p. m.

DOCTORUL H. WECHSLER Bôli interne, Venerice Sifilis Cons. 8-11 a.m. 1-6 p.m. Strada Armeană 4

MARVAN TYP PURGATIV NEÎNTRECUT curăță odată și bine Stomacul și Intestinele

„Ți vei menține sănătatea curățindu-te odată pe săptămână"- ziceau bătrînii! De găsit în farmacii și droguerii.